

RP.ORG	KB1964_12_dec_Nr.04	_____	2
RP.ORG	KB1964_01_jan_Nr.05	_____	16
RP.ORG	KB1964_02_feb_Nr.06	_____	33
RP.ORG	KB1964_03_mrt_Nr.07	_____	58
RP.ORG	KB1964_04_april_Nr.08	_____	81
RP.ORG	KB1964_05_mei_Nr.09	1964 _____	105
RP.ORG	KB1964_06_juni_Nr.10	_____	129
RP.ORG	KB1964_07_juli_Nr.11	_____	152
RP.ORG	KB1964_08_aug_Nr.12	_____	176
RP.ORG	KB1964_09_sep_Nr.01	_____	203
RP.ORG	KB1964_10_okt_Nr.02	_____	238
RP.ORG	KB1964_11_nov_Nr.03	_____	254

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

6e JAARGANG No. 4 - DECEMBER 1964

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Nu het nieuwe jaar spoedig voor ons staat, wil ik mij wederom in ons Korpsblad met een enkel woord tot u richten.

Het afgelopen jaar was voor ons Korps zeker niet ongunstig. We zagen goede wervingsresultaten, ook goede opleidingsuitkomsten, en een woord van hulde aan alle medewerkers ten aanzien van Werving en Opleiding acht ik hier op zijn plaats.

Aan de opleiding van Kader- en de vorming van aanstaande groepscommandanten werd grote aandacht besteed.

De motorisering van ons Korps en de voorziening van verbindingsmateriaal vorderen gestadig.

Uit gesprekken met buitenstaanders blijkt mij steeds meer dat het publiek het werk en het optreden van de leden van het Korps in aanzienlijk grotere mate gaat waarderen.

Moge ook de Korpsgeest in het nieuwe jaar steeds groter worden, waardoor onze prestaties en ons aanzien zullen stijgen.

Alle beroeps- en reserve rijkspolitiemannen met hun gezinnen wens ik een zeer gelukkig en voorspoedig 1965 toe.

De Algemeen Inspecteur van het Korps
de Inspecteur-Generaal der Rijkspolitie,

J. Gerritsen.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

6e JAARGANG

No. 4 — december 1964

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem

Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen

Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-Adjutant J. G. Jansen
te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat:

Districtsbureau Rijkspolitie te Water
Bureau-ark Waalhaven - Nijmegen
Telefoon 08800-3 32 44

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Girnummer 89 70 17

★

Eindredactie :

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29

Lekku post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f5.00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.60 per stuk

★

Advertenties :

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag :

Met vastberaden tred het nieuwe
jaar tegemoet.

(Foto: Bas den Oudsten)

heldhaftige naturen en martelaren verwacht worden dat zij de moed opbrengen het daar geldende te doorbreken. Toch zien wij ook elders en met name in ons eigen land dat het conformisme alle grenzen overschrijdt. Hieraan debet is het verlangen van elk mens zich één te voelen met de anderen, een gevoel van gelijkheid dat in wezen door allen wordt nagestreefd. De macht van de angst om anders te zijn, de vrees om ook maar één stap te doen naast die van de kudde kan alleen begrepen worden door de mens die heeft trachten te peilen hoe het moet zijn om alleen te staan en van de anderen gescheiden te zijn. Reeds de primitieve holenmens, de zijn kudden weidende nomade, de egyptische boer, de romeinse soldaat, de middeleeuwse monnik en de romanticus uit de 19e eeuw hebben evenals de opgejaagde en jachtige mens van deze tijd met dit probleem geworsteld.

Hoe moet de mens van 1964, die gekweld en omgeven wordt door muren van vooroordeel waarvan hij én bestuurder én slachtoffer is, zijn medemens vinden? Hoe moet hij, die leeft in een tijd waarin de Berlijnse muur geschapen werd, de blokkade van Cuba tot stand kwam en de herinnering aan de muur van het ghetto in Warschau nog meer dan levend is, hoe moet die mens zich ontworstelen aan zichzelf, aan zijn alles overheersende individualiteit?

Het is de in elke mens werkzame kracht van de liefde die de muren welke hem scheiden van zijn medemens kan doorbreken, die hem verenigt met anderen. Liefde is een geven wat men heeft, een activiteit, een werkzaamheid, een handeling, een daad. In de daad van geven ervaart de mens zijn kracht en zijn welzijn. Deze ervaring die geheel buiten de materiele sfeer ligt schenkt een ieder op het meest wezenlijke menselijke terrein veel vreugde. Hij geeft van zichzelf, hij geeft van het kostbaarste dat hij heeft, hij geeft van zijn leven. Niet in de zin van zichzelf offeren voor de anderen, maar zo dat hij doorgeeft wat in hem leeft. Hij doet de ander deel hebben aan zijn vreugde, aan zijn belangstelling, aan zijn begrippen, aan zijn kennis kortom aan alles van wat in hemzelf leeft.

Wanneer hij de ander op deze wijze aan zijn leven laat deelnemen verrijkt hij die medemens. Hij geeft niet met het oogmerk iets te ontvangen, maar het geven zelf is al een bijzondere vreugde. En als hij waarlijk geeft volgt hieruit onontkoombaar dat hij terugontvangt wat hij heeft gegeven. Geven houdt in dat de andere mens tot gever wordt gemaakt en dat beiden delen in de vreugde over dat, wat zij gezamenlijk tot leven, tot stand brengen. Zo zijn wij in staat om de muur die tussen ons is opgetrokken te doorbreken, althans van kleine openingen te voorzien, die ons de gelegenheid geven de ander en onszelf te leren „waarnemen.”

Mogen wij allen in het komende jaar die gelegenheid zoeken en benutten en daarbij dan speciaal denken aan hetgeen de beroemde Indiase wijsgeer en Nobelprijswinnaar Rabindranath Tagore op zo'n ontroerende wijze heeft gedicht:

Laat ik mijn lamp aansteken
zegt de ster
en in het midden laten
of het zal helpen de duisternis te verdrijven.

Nieuwe service rijkspolitie

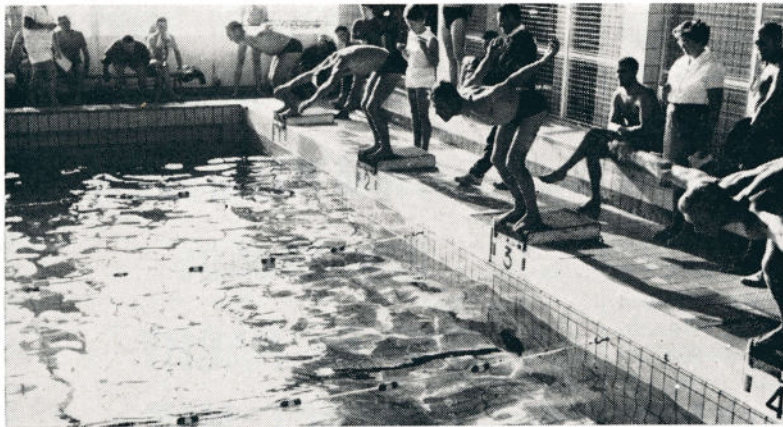
ALARMNUMMER

070 - 18 00 95

**DAG en NACHT
CONTACT MET
BIJZONDERE
VERKEERSTAKEN**

Het Korps Rijkspolitie heeft in overleg met het ministerie van Justitie geruisloos tot stand gebracht wat al jaren een vrome wens was: een landelijk telefonisch alarmnummer waar degene die hulp behoeft dag en nacht de politie aan de lijn krijgt. Het nummer 070 - 18 00 95 is inmiddels door tienduizenden automobilisten genoteerd, want zij kunnen het nodig hebben. Het nummer geeft regelrecht aansluiting met de verkeerscentrale van de Sectie Bijzondere Verkeerstaken van de rijkspolitie in de Oude Alexanderkazerne te Den Haag. Daar is dag en nacht een lid van het Korps Rijkspolitie aanwezig, die met alle onderdelen van het Korps in direct contact staat, o.a. met de Porsches van de Surveillancegroep Autosnelwegen, die nu van 's morgens 7 tot 's avonds 11 uur op de weg zijn, met alle verkeersgroepen, met de post voor rijksweg 12 onder Linschoten en als het moet met de RP 200. Bovendien is in de centraalpost een bord aangebracht met de alarmnummers van alle gemeentelijke politiekorpsen en zo is sinds kort „De Politie” in het gehele land altijd bereikbaar. Deze nieuwe service van het Korps Rijkspolitie zal technisch nog worden vervolmaakt, en zal ook verder worden uitgebouwd wanneer dat noodzakelijk mocht blijken en stellig wanneer in de toekomst de Sectie definitief bij Driebergen gehuisvest wordt.

De meldingen, die bij de Sectie binnenkomen worden direct doorgegeven aan de plaatselijke politie. Het alarmnummer is bedoeld voor meldingen van ongevallen, strandingen, opstoppingen en alle andere denkbare noodsituaties, waarbij het — om welke reden dan ook — niet lukt om de politie ter plaatse te bereiken. Hiermee is bereikt wat al jaren noodzakelijk was, waarover al jaren is gepraat, maar wat om allerlei redenen niet tot stand kwam. De Sectie Bijzondere Verkeerstaken verleent nu de onmisbare service die mensen uit de nood kan helpen door dat simpele telefoonnummer 070 - 18 00 95 dat niet alleen door velen is genoteerd, maar dat ook velen zich in het geheugen hebben gegrift.

Ressort Den Haag in Vlaardingen weer kampioen zwemmen

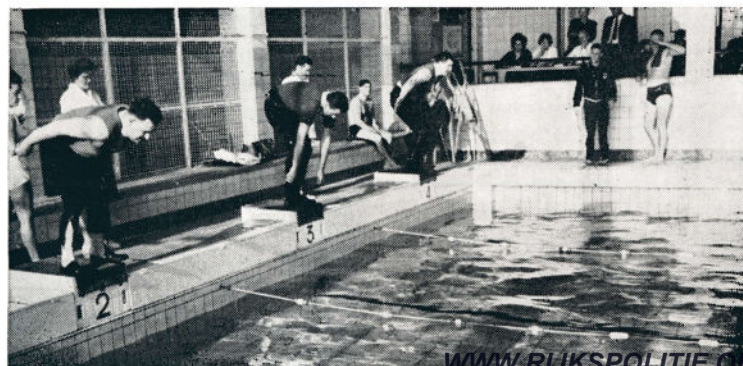
door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSSSEN te Nijmegen

In het fraaie Vlaardingse Kolpabad organiseerde het ressort 's-Gravenhage in november de korpszwemkampioenschappen. De uitstekende organisatie van de wachtmeester te kl. Lakeman en zijn „staf” verdiende feitelijk een grotere belangstelling van de zijde van het Korps, dan nu het geval was. En als we schrijven Korps, dan bedoelen we ook het Korps in zijn geheel en niet alleen het personeel „boven de rang van adspirant officier”. Van die zijde (en we juichen dit van harte toe) valt over de belangstelling voor de sport de laatste tijd niet te klagen. Ditmaal gaven van hun belangstelling blijk, de districtscommandant 's-Gravenhage, overste jhr W. A. Gevers Deynoot; de districtscommandant Alkmaar, overste A. Cammaert; en de districtscommandant Dordrecht, majoor S. de Vries, terwijl majoor J. H. Ittman, districtscommandant te Winschoten, weer dapper zijn baantjes meetrok, met als resultaat dat zijn naam ook in de uitslagen terug te vinden is. Ook van buiten het Korps bestond belangstelling voor dit sportevenement. Commissaris dr C. N. Peijster en inspecteur L. van Slooten vertegenwoordigden de Vlaardingse

gemeentepolitie. De heer H. B. v.d. Burg was er namens het N.P.S.B.-nieuws in gezelschap van de zwemgedelegeerde van de Politie Sportbond, de heer J. E. Smit. De Koninklijke Marechaussee had adjudant Kemink afgevaardigd. De „supporters” van het Korps waren gemakkelijk op de vingers te tellen. De adjudant T. F. Souer, die aan het einde van de wedstrijden met een blij gezicht (zijn ressort had immers de rest weer op afstand gehouden) iedereen bedankte, vergat hierbij niet — zeer terecht — de bedrijfsleider van het Kolpabad, de heer J. Traas, die bad en personeel ter beschikking had gesteld.

DEN HAAG FAVORIET

Bij de zwemkampioenschappen is Den Haag zonder meer favoriet. Het ressort bezit in Van Zijl een „matchwinner” en ook de zo langzaam aan veteraan wordende V.d. Berg, weet zich nog goed tussen de opkomende jeugd te handhaven. Op 7 van de 10 onderdelen, die voor het kampioenschap golden, legde Den Haag beslag op de eerste plaats, zodat voor de overige ressorten niet veel meer over bleef, dan te trachten zich achter de gedoodverfde kampioen zo goed mogelijk te klasseren.

Start 100 m borstcrawl. Op baan 2 de kampioen W. P. van Zijl.

Foto: J. J. H. van Aerssen

Arnhem en Den Bosch konden hierbij geen rol van betekenis spelen. Groningen, onder aanvoering van de majoor Ittman, zwom zich letterlijk naar de tweede plaats en Amsterdam werd derde. De overste Gevers Deynoot, die de prijsuitreiking verrichtte, trad niet alleen op als afgezant van de Territoriaal Inspecteur 's-Gravenhage, kolonel W. de Gast, maar vertegenwoordigde tevens de generaal J. Gerritsen, die niet aanwezig kon zijn.

De gedetailleerde uitslag luidt:

50 m schoolslag:

1. P. J. Beelen	Gv	40.4
2. H. A. Köhler	Asd	40.8
3. J. H. Ittman	Gn	42

50 m borstcrawl:

1. J. J. Raspe	Gn	30
2. H. Gardebroek	Ah	31.7
3. M. C. v. d. Kamp	Gv	31.7

50 m rugslag:

1. J. J. Raspe	Gn	37
2. J. D. v. d. Berg	Gv	38
3. S. Spruit	Gv	39.1

100 m schoolslag:

1. W. P. van Zijl	Gv	1.21.2
2. F. van Beek	Asd	1.35
3. H. A. Köhler	Asd	1.37

3 x 50 m wisselslag estafette:

1. Ressort 's-Gravenhage	1.47
2. „ Groningen	1.54.4
3. „ Arnhem	2.00
4. „ Amsterdam	2.01.2
5. „ 's-Hertogenbosch	2.02.9

Popduiken:

1. P. de Bruin	Gv	21.7
2. M. Haringa	Gn	21.9
3. F. van Beek	Asd	23.8

100 m borstcrawl:

1. W. P. van Zijl	Gv	1.06.4
2. H. Gardenbroek	Ah	1.16.8
3. J. D. v. d. Berg	Gv	1.16.9

50 m gekleed zwemmen:

1. M. Haringa	Gn	1.02
2. H. W. Botter	Asd	1.03.8
3. H. A. Köhler	Asd	1.04.2

3 x 25 m wisselslag persoonlijk:

1. W. P. van Zijl	Gv	1.55.6
2. J. D. v. d. Berg	Gv	1.04.4
3. J. Rook	Asd	1.06.1

Veteranen 25 m schoolslag:

1. A. Fijnenberg	Bs	18.9
2. B. Wijnstok	Bs	19.6
3. J. Quist	Ah	20.8

Veteranen 25 m rugslag:

1. A. Fijnenberg	Bs	20.4
2. B. Wijnstok	Bs	21.3
3. C. v. Genugten	Bs	21.4

Veteranen 25 m vrije slag:

1. A. Fijnenberg	Bs	15
2. J. Quist	Ah	16.2
3. B. Wijnstok	Bs	16.5

5 x 50 m vrije slag estafette:

1. Ressort 's-Gravenhage	2.41
2. „ Groningen	2.57.7
3. „ Amsterdam	3.03.6
4. „ 's-Hertogenbosch	3.14.1

EINDUITSLAG:

1. Ressort 's-Gravenhage	85.5 p.
2. „ Groningen	63 p.
3. „ Amsterdam	53 p.
4. „ Arnhem	24.5 p.
5. „ 's-Hertogenbosch	18 p.

Prettige feestdagen wenst u de rijkspolitie . . .

Het district Roermond gaat het publiek prettige feestdagen wensen. Dat is verleden jaar, eveneens in Roermond, ook al gebeurd en dat was een primeur van het korps rijkspolitie. Een plaat met de tekst „Prettige feestdagen” hing tegen de muur van het districtsbureau. Daarnaast stond een levensgrote rijkspolitieambtenaar die met een sympathieke glimlach de tekst „wenst u de rijkspolitie” aan den volke toonde. Boven de muur stond een fraai aangeklede kerstboom. Het idee voor een kerstwens aan het publiek ontstond tijdens een van de samenkomsten die regelmatig in het districtsbureau worden gehouden en waarbij ieder van het korps welkom is.

Daar komen ideeën naar voren en worden besproken. Zo werd hier de kerstwens gestalte gegeven, die een zo belangrijke bijdrage bleek voor de brug politie-publiek. Het kwam vast te staan: dit moet traditie worden. Hoe de kerstwens dit jaar het publiek zal bereiken was bij het ter perse gaan van dit blad nog niet bekend, belangrijk is vooral dat het gebeurt. Het districtsbureau van Roermond is voor dit doel uitermate gunstig gelegen.

Vroeger was in dit gebouw een melkfabriek gevestigd, „De Fuus” zoals men in het zuiden zegt. Het ligt aan de Andersonweg, genoemd naar Major General John B. Anderson, XVI U.S. Army 15th Cavalry group, die als eerste over de Roerbrug trok en zo Roermond bevrijdde. Op de Andersonweg vloeien twee hoofdverkeersaders samen. Het verkeer komende uit het noorden en oosten des lands arriveert via Venlo en het verkeer uit het westen komt op de Andersonweg via Eindhoven-Weert. Broederlijk gaat het verkeer dan verder naar het zuiden. De Andersonweg is een z.g. flessenhals voor het verkeer. Het districtsbureau is het laatste gebouw wanneer men in de richting Maastricht rijdt, en het wordt nog geaccentueerd door de Roer die naast het gebouw stroomt.

door
de wmr. 1e kl.
A. J. WILLEMS
te Roermond

Foto:
Techn. Recherche
Roermond

De kerstwens kan niemand ontgaan en de reacties waren aan alle kanten hartverwarmend. De provinciale pers en ook een landelijk dagblad vonden het belangrijk genoeg om aandacht aan te schenken. Ook Radio Zuid maakte melding van dit spontane Rijkspolitiegebaar. De districtscommandant, de majoor W. A. Hulsmans, gevraagd naar de reactie van het publiek, deelde mede: „U moet niet denken dat deze kerstwens en kerstboom van mij komen. Hieraan hebben de rijkspolitie-ambtenaren van het districtsbureau en de verkeersgroep het leeuwenaandeel geleverd. Van de burgerij van Roermond ontving ik zeer prettige reacties”. Het gaat om de z.g. leefdriehoek in onze gemeenschap. Men kan het zien als een vlak van een geslepen kristal: Politie-Burgerij - Volksvertegenwoordiging. Wij komen het meest in contact met de burgerij. Immers, de wetten die zij (gemeenschap) maken via de volksvertegenwoordiging, passen wij (politie) toe. De gemeenschap, met name de weggebruiker, wordt het meest geconfronteerd met de wegenverkeerswet. Wij, van de rijkspolitie, willen tonen, mensen van goede wille te zijn. De politiemans is behalve ambtenaar ook mens. „Dit mens zijn komt bij deze kerstwens duidelijk naar voren.” Zo is dat en Roermond wil dat ook dit jaar laten zien.

De adjudant T. Oordt naar Gendringen

Met ingang van 1 nov. '64 is de adjudant T. Oordt aangewezen als groepscommandant te Gendringen. Hij is op 26 januari 1913 geboren te Deventer en begon zijn politieloopbaan op 3 oktober 1935 bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee; in de bezettingsjaren deed hij dienst bij de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie met als standplaats Colmschate, in de functie van postcommandant. Op 29 januari 1958 werd hij belast met de functie van postcommandant te Schalkhaar en op 1 februari 1958 werd hij tevens aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant te Diepenveen. Hij werd op 1 september 1954 bevorderd tot operwachtmeester en op 1 november 1964 tot adjudant.

Reservisten ingewijd in geheimen van mobilfoon en portofoon

Elst en Groesbeek gingen voor

door de reserve-adjutant J. G. JANSSEN te Nijmegen

Bij enige der jaarlijkse paraatheids-oefeningen voor de reserve-rijkspolitie, bleken de betreffende groepscommandanten het nodig te achten, ook de reservisten vertrouwd te maken met de toepassing en het gebruik van het communicatiemiddel, de portofoon. Hoewel deze apparaten al enige jaren in gebruik zijn, kenden de reservisten hiervan nauwelijks het bestaan en wisten er zeker niet mee om te gaan. Het was daarom verheugend te kunnen constateren dat de groepscommandanten te Elst (Gld.) en Groesbeek bij het organiseren van de paraatheidsoefeningen in dit najaar, het gebruik en de toepassing van de portofoon inschakelden.

Te Elst, waar een staf en ongeveer 400 arbeiders zijn gelegerd, voor het merendeel vreemdelingen, betrokken bij de aanleg van het hoofdtransportnet van het Sloch-

terengas, tussen Zutphen en Boxtel, was een diefstal van formaat geënceneerd. Het betrof goederen welke op de legeringsterreinen van de „aardgasarbeiders” waren opgeslagen. De enige aanwijzingen welke bekend waren bleken de kentekens van twee auto's te zijn, waarin de dieven vermoedelijk de gestolen goederen vervoerden.

De groepscommandant, bijgestaan door twee instructeurs, nam zijn maatregelen en zond enige auto's, bemand met reservisten, uitgerust met een portofoon uit, om bepaalde punten te bezetten. De reservisten ontvingen de opdracht bij aankomst op hun punt zich met behulp van de portofoon te melden bij de centraalpost. Daarbij werden zij geïnstrueerd, om indien de omstandigheden zich zouden wijzigen, andermaal contact met de centrale op te nemen. Zo nodig moesten zij op

eigen initiatief handelen. Hoewel de verbindingen met de centraalpost aanvankelijk een beetje gebrekkig tot stand kwamen, bleek spoedig dat de reservemannen er zin in hadden en enthousiast waren.

Er werd met grote belangstelling geoefend en de onderlinge contacten welke geleidelijk tot stand kwamen, toonden aan, dat de deelnemers aan de oefening al spoedig door hadden welke mogelijkheden door goede en snelle verbindingen werden geschapen. Na ruim een uur was het centraal- en onderling dirigeren zodanig, dat de twee gezochte auto's gelocaliseerd konden worden. Nog een half uur later werd de tactiek van insluiten beloond en waren de bewuste auto's in een doodlopende weg en tussen twee politieauto's gedreven. Aanhouden van de verdachten en opsporen van de gestolen goederen was daarna een kwestie van tijd. Te Groesbeek werd een oefening gehouden in het opsporen in bosgebied van een ontvoerd meisje. Het is duidelijk dat het opereren in dichte bossen, vooral bij duisternis, geen gemakkelijke opgave is. De groepscommandant had bij die oefening ook een aantal portofoons ingeschakeld, welke in de

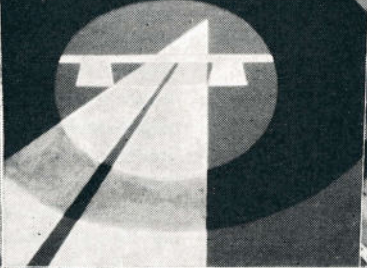

(vervolg op pag. 26)

ACTIE ZWARTE ZES

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

die van Kettener. Alleen, de koe-koeken hebben geen echte veren en maken geen aanstalten om te gaan vliegen, zoals die op zijn klok. Er zouden trouwens voor alle klokken die nu gemaakt worden geen veren genoeg zijn. Naast die echte koe-koekklokken zijn er ook andere. Sommige fabrikanten vonden het nodig de klokken te veranderen. Zij maakten er een Beiers boerenhuis van met op en neer dansende poppetjes. Of er werden speeldoosjes ingebouwd met „Nach Regen kommt Sonne” of het „Ave Maria”. Maar de oorspronkelijke vorm blijft het meest in trek. Dat naast de productie van klokken in het Zwartewoud ook nog — over het algemeen — foelieijke barometers, weerhuisjes of thermometers worden gemaakt, dat is evenzeer een blijk van wamsmaak als van zakelijk inzicht en dat is de schuld van de toeristen... De bewoners van het Zwartewoud kerven en snijden dieren in hout, als eens Johannes Kreuz en Franz Anton Kettener. Het is nog huisarheid in de boerderijen als die waarin eens de eerste klok werd gemaakt en dat snijwerk wordt in stukloon betaald. In de werkplaatsen bij Triberg en elders wordt de klok in elkaar gezet en daar neemt in de wintermaanden, wanneer de wegen door sneeuw onbegaanbaar zijn, het aantal klokken schrikbarend toe, totdat de pakhuizen berstens vol zijn.

Al die koe-koeken vormen in de laatste nacht van het jaar een koor dat het oudejaar uitzingt in de stilte van het Zwartewoud, terwijl overal in de wereld de koe-koek-klok de mens een nieuw jaar aanzegt. En op oudejaarsavond luistert de mens wel naar de koe-koek, want dan is hij bevattelijk voor tijd en voor bespiegelingen over de betrekkelijkheid van alle dingen. Dan staat hij even stil bij de uren, dagen, maanden, jaren, die hem door de handen glijden en nooit terugkeren en waarvoor hij nieuwe krijgt toegemeten totdat... De koe-koek uit het besneeuwde Zwartewoud begeleidt de bespiegelingen van velen op oudejaarsavond, wanneer de mens even zwijgt en die koe-koek het woord alleen heeft...

Groesbeeks reservist slimmer dan Duitse automobilist

door de reserve-adjutant J. G. JANSEN te Nijmegen

Tijdens een contact-vormingsavond heeft de districtscommandant Nijmegen, de majoor P. J. Plattel dezer dagen een tevredenheidsbetuiging van de Algemeen Inspecteur uitgereikt aan de reserve-wachtmeester T. B. van der Horst, behorende tot de groep Groesbeek. De reserve-wachtmeester zag kort geleden in Groesbeek een zwaar beschadigde personenauto met een Duits kenteken tegen een lichtmast staan. Hij vond het vreemd dat er niemand bij was en kreeg het idee dat de bestuurder zich aan een verhoor door de politie had willen onttrekken. Het bleek dat men vanuit een nabijgelegen café de politie al gewaarschuwd had en de reservist vatte intussen post bij de vernielde wagen. Even later kwam een Duitser naar de auto om het contactsleuteltje en de autopapieren te halen, maar de reserve-wachtmeester Van der Horst belette hem dat, nam sleutel en papieren in bewaring en hield de Duitser aan, die

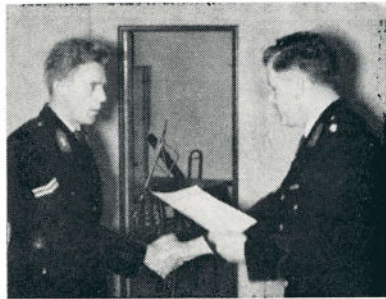

Foto: Verkeersfotodienst

naar later bleek niet de bestuurder van de auto was, maar evenmin veel wilde vertellen. De reserve-wachtmeester liet de lucht uit de banden van de vernielde wagen lopen opdat er beslist niemand mee zou kunnen verdwijnen en ging in de omgeving op zoek. Hij ontdekte dat de chauffeur van de auto onder invloed had gereden en zich daarna in een droge sloot had verborgen waar de reservist hem vond. Hij gaf de man over aan het personeel van de groep Groesbeek.

Op 11 november 1964, de 19e verjaardag van het Korps Rijkspolitie, sneed de Generaal tijdens zijn bezoek aan de vormingscursus voor a.s. groepscommandanten de verjaardags-taart aan.

„Police-swing-college-plaat” is er!!

De tweede plaat van de rijkspolitiekapel, ditmaal in samenwerking met de Dutch Swing College Band opgenomen door Philips Phonogram, is nu verschenen onder de titel „Swinging along together”. Op deze E.P. spelen de Dutch Swing College Band en de Kapel samen „High society” en „South Ramfartstreet parade”. De band speelt voorts „Officer of the day”, de kapel „Dixieland raval”. Deze plaat, die ook in binnen- en buitenland verkocht zal worden, is voor alle bij het Korps werkzame ambtenaren en reservisten te bestellen (voor f 4,50 met inbegrip van de verzendkosten) bij het bestuur van de Rijkspolitiekapel, Koningskade 8, 's-Gravenhage (waar het liefst bestellingen per onderdeel worden ontvangen). De baten van deze plaat zijn bestemd voor de Stichting hart- en vaat-ziekten, kortweg „De Nederlandse hartstichting”.

Pluim voor reservist

A. Marskamp van groep Epe

De commandant van het district Apeldoorn, de overste jhr B. W. F. de Beaufort, heeft namens de Algemeen Inspecteur een tevredenheidsbetuiging uitgereikt aan de reserve-wachtmeester A. Marskamp (40) te Epe. In het voormalige café Boeve te Epe is in het bijzijn van reservisten en personeel van de groep Epe nogeens uit de doeken gedaan waaraan de heer Marskamp de „pluim” van de generaal dankt. Een bezoeker van de automarkt te Apeldoorn, die na stoptekens van de verkeersgroep der rijkspolitie was doorgereden, later zijn wagen verliet en zich verschool in het struikgewas, werd door de reservist (beroepsjachttopziener) aangehouden en overgedragen aan de verkeersgroep. De districtscommandant en burgemeester mr C. N. Renken prezen het optreden van de heer Marskamp, die overigens ook van zijn collega's lof toegezwaard kreeg en van hen een portefeuille en een portemonnaie aangeboden kreeg.

Dit

空手

in het volgende nummer

Correspondenten van Korpsblad Rijkspolitie vormen landelijk net voor contact met redactie

Het Korpsblad Rijkspolitie beschikt over een reeks correspondenten in het gehele land. Zij zijn de schakels tussen het korps en de redactie van het Korpsblad. Wie kopy kwijt wil, wie tips of verlangens heeft ten aanzien van de inhoud van het Korpsblad, kan zich tot hen wenden. Er zijn nog altijd gebeurtenissen die niet of te laat ter kennis van de redactie komen doordat verzuimd wordt de correspondenten in te schakelen. Voor contact met de redactie en het inzenden van kopy zoekt men het vaak verder dan nodig is of er wordt niet „heet van de naald” gedacht aan het Korpsblad, dat graag een zo volledig mogelijke informatie wil geven en daarvoor niet slechts de medewerking van de correspondenten maar van elk korpslid nodig heeft. Daarom hier noemens de lijst van correspondenten:

Correspondenten Korpsblad Rijkspolitie

ALGEMENE INSPECTIE:

Adj. H. Schimmel, Koningskade 8, 's-Gravenhage, tel. 070-18 23 25.
Owmmr. E. Hoekstra (Res.-Rijkspolitie), Burg. Patijnlaan 63, 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM:

Territoriale Inspectie: Adj. H. Kuik, De Lairessestraat 39, Amsterdam, tel. 020-79 89 10.
District Alkmaar: Owmmr. P. de Wild, Kennemerstraatweg 128, Alkmaar, tel. 02200-1 64 44.
District Amsterdam: Owmmr. W. J. Petiet, Paulus Potterstraat 32, Amsterdam, tel. 020-73 24 22.
District Utrecht: Wmmr. 1e kl. D. Johannes, Utrechtseweg 139, De Bilt, tel. 030-6 16 43.

RESSORT 's-GRAVENHAGE:

Territoriale Inspectie: Adj. W. A. J. van den Wijngaard, Koninginnegracht 46, 's-Gravenhage, tel. 070-18 34 30.
District Dordrecht: Adj. W. J. van Essen, Buiten Walevest 9, Dordrecht, tel. 01850-71 41.
District 's-Gravenhage: Owmmr. J. Bom, Koninginnegracht 46, 's-Gravenhage, tel. 070-18 34 30.
District Leiden: Adj. D. van Buren, Herengracht 20, Leiden, tel. 01710-3 22 45.
District Middelburg: Adj. C. den Otter, Groenmarkt 14, Middelburg, tel. 01180-27 88.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH:

Territoriale Inspectie: Wmmr. 1e kl. B. J. Bruinsma, Julianaplein 8, 's-Hertogenbosch, tel. 04100-3 34 41.
District Breda: Owmmr. L. Hoedemaker, Catharinastraat 20, Breda, tel. 01600-2 40 61.
District Eindhoven: Adj. J. M. Tjissen, Hoogstraat 226, Eindhoven, tel. 04900-2 37 85.
District 's-Hertogenbosch: Adj. G. Th. Volk, St. Jorisstraat 76, 's-Hertogenbosch, tel. 04100-3 68 81.
District Maastricht: Adj. L. Krul, Wilhelminasingel 97, Maastricht, tel. 04400-1 31 45.
District Roermond: Owmmr. H. M. van Ark, Andersonweg 46, Roermond, tel. 04750-52 52.
District Tilburg: Adj. H. J. Kloezeman, St. Josephstraat 104, Tilburg, tel. 04250-2 54 70.

RESSORT ARNHEM:

Territoriale Inspectie: Owmmr. J. van de Wetering, Velperweg 168, Arnhem, tel. 08300-2 28 41.
District Almelo: Adj. F. van Vliet, Sluiskade N.Z. 90, Almelo, tel. 05490-58 66.
District Apeldoorn: Adj. B. Bol, Emmalaan 1, Apeldoorn, tel. 05760-1 33 44.
District Doetinchem: Adj. G. A. Tönies, Mr. Lovinklaan 16, Doetinchem, tel. 08340-33 18.
District Nijmegen: Adj. J. Liebers, v. Schaeck Mathonsingel 6, Nijmegen, tel. 08800-2 59 27.
District Zwolle: Adj. B. C. Blom, Geert Grotestraat 4, Zwolle, tel. 05200-1 34 98.

RESSORT GRONINGEN:

Territoriale Inspectie: Owmmr. J. M. Post, Verl. Hereweg 163, Groningen, tel. 05900-2 86 45.
District Assen: Owmmr. G. Schoemaker, Bellerstraat 155, Assen, tel. 05920-48 45.
District Groningen: Owmmr. F. de Vries, Heresingel 5, Groningen, tel. 05900-3 75 41.
District Heerenveen: Owmmr. H. van der Woude, Burg. Falkenaweg 98, Heerenveen, tel. 05130-32 44.
District Leeuwarden: Adj. Tj. Bleeker, Arumerstraat 29, Leeuwarden, tel. 05100-2 34 60.
District Winschoten: Adj. J. Kleppers, Burg. Schönfeldsingel 33, Winschoten, tel. 05970-20 02.

RIJKSPOLITIE TE WATER:

Staf Commandant: Adj. A. G. C. M. Eichhorn, Westerdoksdijk 2, Amsterdam, tel. 020-6 33 11.
District Amsterdam: Wmmr. 1e kl. L. Gorter, Westerdoksdijk 2, Amsterdam, tel. 020-6 33 11.
District Leeuwarden: Owmmr. F. Oosterhof, Emmakade N.Z. 3, Leeuwarden, tel. 05100-2 30 44.
District Nijmegen: Adj. J. C. de Leeuw, Newtonstraat 99, Nijmegen, tel. 08800-5 30 26.
District Vlaardingen: Adj. J. C. van der Hilst, Oosthavenkade 85, Vlaardingen, tel. 010-6 74 00.

DIENST LUCHTVAART KORPS RIJKSPOLITIE:

Owmmr. W. H. Hoffmeister, Luchthaven Schiphol, tel. 020-72 99 99.

OPLEIDINGSSCHOOL KORPS RIJKSPOLITIE:

Adj. J. F. de Kock, Velperweg 158, Arnhem, tel. 08300-3 28 44.

UW
KANTOOR =
UW
SECRETARESSE +
UW DALCOPY
FOTOKOPIEER-
APPARAAT

Dalcopy

VRAAGT VERDERE INLICHTINGEN BIJ: NEDERLANDSCHE FOTOGRAFISCHE INDUSTRIE N.V.
VERKOOPKANTOOR VOOR DE BENELUX: MOLENSTRAAT-142, SOEST. TELEF. 02955-4048

Reservisten werken met portofoon

(vervolg van pag. 12)

afgelopen zomer waren gebruikt bij de bestrijding van bosbranden en het opsporen van eventuele brandstichters.

Hoe is een goed en noodzakelijk onderling contact in uitgestrekte bossen mogelijk, zonder gebruik van goede communicatiemiddelen? In de praktijk is in het verleden toch wel gebleken, dat ernstige misdrijven, door het ontbreken van snelle verbindingen, niet konden worden opgelost of veel meer werk moest worden verzet om tot de gewenste resultaten te komen. Het waren zeer goede initiatieven om ook de reservisten in te wijden in het gebruik en toepassing van portofoons. Onverhoopt zou het nodig kunnen zijn, dat ook zij met die apparaten moeten werken. Tijdens de oefening te Elst deden zich twee praktijkgevallen voor, die wij gaarne nog even vermelden.

Op zeker moment kwam bij de centraalpost een bericht binnen dat enige koeien, die kennelijk uitgebroken waren, op rijksweg 52 het verkeer op gevaarlijke wijze belemmerden. Een auto met reservisten bemand, werd met behulp van de portofoon opgeroepen en zij klaarden het ook met de koeien.

Tegen het einde van de oefening werd telefonisch gemeld, dat opgeschoten jongens op de Waalbrug, onder de gemeente Elst, bezig waren reparatiematerialen in de rivier te werpen. Een auto werd opgeroepen en naar de brug gedirigeerd om een einde te maken aan de baldadigheid. De jongens begrepen maar niet hoe het mogelijk was, dat de politie in Elst hun had geobserveerd en zo snel ingreep. Tenslotte de vraag: „Hoe komen we aan portofoons.” Wel, via de districtscommandant, die deze zo nodig kan aanvragen bij de Algemeen Inspecteur van Rijkspolitie. En als het Bureau Verkeerszaken kan helpen, zal het dat zeker doen.

Personalia

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 16-10-'64: S. Doornbos, adjudant, van Vinkeveen en Waverveen naar Eibergen; P. H. Haring, adjudant, van Jutphaas naar Goor; A. Meijland, wmr. 1e kl., van Warmenhuizen naar Schoorl; D. Plomp, wmr. 1e kl., van De Meern naar Nieuwe Tonge en R. Visser, wmr. 1e kl., van Bergen-Binnen naar Warmenhuizen.
Per 21-10-'64: J. Hotting, wmr. 1e kl., van Medemblik naar Schagen.
Per 26-10-'64: W. v. d. Bosch, wmr. 1e kl., van Aalsmeer naar Volendam.
Per 27-10-'64: C. de Putter, wmr. 1e kl., van Venhuizen naar Medemblik.
Per 28-10-'64: J. Pince van der Aa, wmr. 1e kl., van Maarssen naar Vleuten-De Meern.
Per 1-11-'64: M. de Vries, owmr., van Doorn naar De Bilt; R. Buwalda, wmr. 1e kl., van Zwaag naar Lisse; W. Dunnink, wmr. 1e kl., van Wijdenes naar Ommen; W. C. Sukkel, wmr. 1e kl., van Driebergen naar Maarssen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-10-'64: E. v. d. Goore, wmr. 1e kl., van Clinge naar Lamswaarde.
Per 16-10-'64: W. v. Middelkoop, wmr. 1e kl., van Vianen naar Urk.
Per 26-10-'64: H. W. v. Gijn, wmr. 1e kl., van Europort naar Vianen.
Per 1-11-'64: M. v. Schelven, wmr. 1e kl., van Zd. Beijerland naar Sommeldijk; D. Roeleveld, wmr. 1e kl., van Berkel en Rodenrijs naar Delfgauw.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 14-10-'64: A. v. d. Giesen, wmr. 1e kl., van Zundert naar Klundert.
Per 15-10-'64: C. M. P. Stam, wmr., van St. Oedenrode naar Son en Breugel; J. J. v. d. Putte, wmr., van Klundert naar Etten; F. de Vries, owmr., van Lage Zwaluwe naar Hoevelaken.
Per 16-10-'64: M. P. Heijmans, owmr., van Raamsdonksveer naar Thorn.
Per 1-11-'64: J. M. S. van Beerden, parketwachter van Breda naar Dordrecht; B. A. Klein Gebbink, wmr., van Best naar Ruurlo.

RESSORT ARNHEM

Per 1-8-'64: G. C. Aubri, schrijver van Almelo (parket) naar Almelo (bur. personeel).
Per 15-10-'64: S. Ramp, wmr. 1e kl., van Maasdriel naar Zaltbommel.
Per 16-10-'64: G. H. A. Leverink, wmr. 1e kl., van Losser naar Megen.
Per 29-10-'64: G. J. Vos, wmr. 1e kl., van Elst naar Zoelen.
Per 1-11-'64: Th. van Dolderen, off. 1e kl., van Almelo naar Arnhem; H. H. Ligtenbarg, owmr., van Urk naar Aalsmeer-dorp; G. Draaijer, owmr., van Ermelo naar Woudenberg; Chr. Mol, wmr. 1e kl., van Almelo naar Driebergen (sectie bijz. verktaken); T. Oordt, owmr., van Schalkhaar naar Ulf; G. Veer, wmr. 1e kl., van Dene-kamp naar Oudemirdum.

RESSORT GRONINGEN

Per 15-10-'64: K. Lubberts, wmr. 1e kl., van Hemelum naar St. Johannesga.
Per 1-11-'64: S. de Jong, owmr., van Schiermonnikoog naar Den Ham-O.; A. Kanning, wmr. 1e kl., van Annen naar Tolbert; H. A. Tiesinga, wmr. 1e kl., van Woudsend naar Heeg; J. Peerlkamp, wmr. 1e kl., van Norg naar St. Nicolaasga.
Per 2-11-'64: J. Korringa, owmr., van Kornwerderzand naar Noordbergum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 15-10-'64: H. Lok, wmr. 1e kl., van Ridderkerk naar Lelystad; M. Wildschut, wmr. 1e kl., van Aalsmeer naar Ridderkerk.
Per 1-11-'64: L. de Best, adjudant, van

Wemeldinge naar Gorinchem; J. Bron, owmr., van Gorinchem naar Wemeldinge.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-11-'64: W. F. K. J. F. Frackers, officier 1e kl., van Arnhem naar Driebergen (Sectie Bijz. Verkeerszaken).
Per 2-11-'64: De volgende adspiranten: naar:

ressort Amsterdam:

C. van den Brink en H. A. Hilhorst, naar Weesp.
W. B. Burger en J. W. Brummelkamp naar Muiden.
P. J. van de Burgt, J. S. A. F. Gademant en J. N. D. Mulckhuijs naar Maarssen.
G. M. van Hees naar Doorn.
B. J. W. Klip en P. J. Mazereeuw naar Diemen.
J. M. Raadsveld en M. van Stroe naar Aalsmeer.
L. P. A. Robert en W. H. Ritsema naar Schagen.
J. F. A. Schaaf en J. Stam naar Bergen.
M. J. Nieuweboer naar Zaandijk.
J. H. Reimus en Th. Vlok naar Volendam.

ressort 's-Gravenhage:

G. G. M. Bergsma, B. H. de Bruin en J. C. de Groot naar Alblasserdam.
H. J. Berkhout en M. W. Blom naar Sassenheim.
J. A. Boeser, H. Fool en C. Vreugdenhil naar 's-Gravenzande.
R. de Bondt en J. J. de Korte naar De Lier.
G. M. Brasser en E. de Vries naar Kapelle.
A. P. M. de Clercq naar Sas van Gent.
J. C. Dekker, Chr. Tol en H. van der Veen naar Middelharnis.
J. J. van der Giessen en C. Horne-man naar Rijsburg.
A. Hage naar Bruinisse.
J. W. Hogenbirk en W. Ch. J. Pirovano naar Bodegraven.
B. B. Oldenburg en K. R. Schut naar Hillegom.
M. C. den Ouden, W. A. Streefand en J. C. Zwijgers naar Krimpen a. d. IJssel.
W. G. van de Vlekkert naar Oegstegeest.
D. van der Linden naar Noordwijkerhout.
W. J. Schewe naar Wateringen.

Wij herdenken

Wmr. 1e kl.
J. Postma
Spijk
ressort Groningen
☆ 17-5-1916
† 18-10-1964

Adjudant
R. Taekema
Arnhem
Opleidingsschool
gepens. 1-11-1962
☆ 13-10-1902
† 17-11-1964

Owvr.
A. J. Potting
Simpelveld
ress. 's-Hert.bosch
gepens. 1-2-1950
☆ 22-10-1888
† 20-10-1964

ressort 's-Hertogenbosch:

W. H. Beerens naar Helden-Panningen.
 H. H. Collaris naar Amstenrade.
 L. M. M. van Duurling naar Heer.
 M. Th. A. M. Grielis, L. P. van der Hoff en M. C. M. Manders naar Veldhoven.
 J. M. A. Klaus en P. A. van de Ven naar Uden.
 M. G. J. Leune en J. H. Scheeringa naar Made en Drimmelen.
 A. L. M. Mommers, C. J. M. van Riel en A. G. A. de Vries naar Rijen.
 W. H. Ritzen naar Waubach.
 A. Beuving naar Venray.
 R. Brill naar Best.
 K. Coppoolse naar Raamsdonksveer.
 J. Gramsma naar Nederweert.
 E. M. J. Houniet naar Baarle-Nassau.
 Ch. Huijjer naar Heesch.
 L. K. W. Peters naar Rosmalen.
 H. A. Severs naar St. Oedenrode.
 A. J. v. d. Weerd naar Deurne.
 M. W. Welten naar Bakel.
 L. Westera naar Terheijden.

ressort Arnhem:

J. Bennink en K. W. Kreijenbroek naar Gorssel.
 G. B. I. Boer en J. van Driel naar Borne.
 J. G. van Donkelaar, G. R. Heij en H. P. Meijer naar Nijkerk.
 H. Doppenberg naar Wijchen.
 A. C. van Eck en E. van den Oosterkamp naar Geldermalsen.
 J. H. Foppen naar Elburg.
 Th. Fijn en S. J. Kingma naar Diepenveen.
 G. W. Heusinkveld en G. H. ten Pas naar Aalten.
 J. van den Heuvel naar Zaltbommel.
 J. Hulleman en B. H. Lesterhuis naar Holten.
 C. J. M. de Jong naar Huissen.
 A. H. A. de Jonge en A. B. M. Karnebeek naar Terborg.
 E. A. J. de Kleine en G. S. Rensink naar Vorden.
 E. J. W. Marks en W. Rademaker naar Zevenaar.
 A. Potgieter naar Raalte.
 H. J. A. Remers naar Elst (O.B.)
 J. Schoemaker en B. J. Wennink naar Groenlo.
 H. G. Sollie en A. de Vries naar Wijhe.
 F. H. A. Thiethof en G. J. Visschedijk naar Haaksbergen.

ressort Groningen:

M. Aalderink en G. L. Veen naar Coevorden.
 F. Apotheker en B. Trof naar Bellingwolde.
 H. Ax, W. Bouland en H. de Bruin naar Beilen.
 E. Dekker, J. C. Goos en H. Meerman naar Nieuwe Pekela.
 P. Dijkstra en A. Poelman naar Uithuizen.
 S. J. Dijkstra en S. Zijlstra naar Bolsward.
 A. Goodijk en H. Hooghiemstra naar Dokkum.
 J. H. Grave, H. H. Hunze, W. J. Jonkers en G. de Leeuw naar Roden.
 S. de Gries en P. Nanninga naar Bedum.
 J. de Groot en A. Hoen naar Ooststellingwerf.
 H. G. Kregmeier en B. Uneken naar Borger.
 F. J. Smit naar Harkema-Opeinde.

Rijkspolitie te Water:

P. J. Heijkoop naar Amsterdam-III.

Aanwijzing voor functie**RESSORT AMSTERDAM**

Per 1-11-'64: Adjutant M. Lastdrager tot groepscommandant te Wieringerwerf.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 16-10-'64: Adjutant M. P. Heijmans tot groepscommandant te Thorn.

RESSORT ARNHEM

Per 1-11-'64: Adjutant T. Oordt tot groepscommandant te Ulf.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-11-'64: Adjutant J. van Aalst tot groepscommandant te Zuidhorn.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-11-'64: Adjutant P. Vlieg tot districtsadjutant te Amsterdam (Staf district); adjutant J. Bron tot groepscommandant te Wemeldinge; adjutant L. de Best tot groepscommandant te Gorinchem.

Bevorderingen**RESSORT AMSTERDAM****tot adjutant:**

Per 1-11-'64: M. Lastdrager, Wieringerwerf.

tot opperwachtmeester:

Per 16-10-'64: R. Visser, Warmenhuisen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE**tot adjutant:**

Per 1-8-'64: N. Deegenars, 's-Hage.

tot opperwachtmeester:

Per 16-10-'64: D. Plomp, Nieuwe Tonge.
 Per 1-11-'64: D. Roeleveld, Delfgauw.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH**tot adjutant:**

Per 16-10-'64: M. P. Heijmans, Thorn.

tot opperwachtmeester:

Per 16-10-'64: G. H. A. Leverink, Megen.

RESSORT ARNHEM**tot adjutant:**

Per 1-11-'64: T. Oordt, Ulf.

RESSORT GRONINGEN**tot adjutant:**

Per 1-11-'64: J. van Aalst, Zuidhorn.

tot opperwachtmeester:

Per 1-11-'64: A. Kanning, Tolbert; J. Peerikamp, St. Nicolaasga, G. Veer, Oudemirdum.

RIJKSPOLITIE TE WATER**tot adjutant:**

Per 1-11-'64: J. Bron, Wemeldinge.

In dienst getreden**STAF ALGEMEEN INSPECTEUR**

Per 1-11-'64: H. Maree, rijksambtenaar E, Den Haag (Wagenpark); mevr. E. C. T. Riem Vis-Schouw, typiste A, Den Haag (Staf).

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-11-'64: P. van der Molen, officier 2e kl., Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-10-'64: M. G. Blok, schrijver, Hazerswoude.

Per 1-11-'64: J. W. R. Robertz, adm. ambt. C 3, Nieuwkoop.

RESSORT ARNHEM

Per 1-11-'64: D. C. de Rooij, opperwachtmeester, Arnhem.

RESSORT GRONINGEN

Per 26-10-'64: A. C. J. v. d. Gaast, schrijver, St. Anna Parochie.
 Per 16-11-'64: E. Hofstra, adm. ambt. C 3e kl., Mantgum.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 21-9-'64: Mevr. J. B. Hakkers-Groenendaal, werkster, Arnhem.

Per 1-10-'64: F. van Beest, rijksambtenaar G, Arnhem.

Per 1-11-'64: Als aspirant:

A. R. Aeilkema, A. W. B. van Aken, R. J. A. van Ark, F. J. J. van den Assem, D. Bakker, B. Bekk, A. J. Beijersbergen, A. W. Biervliet, E. J. Blei, G. Chr. Bleumink, H. H. Boer, J. M. M. A. van Bokhoven, J. H. Bolland, H. Brink, H. van Bruggen, B. L. F. E. J. K. K. G. P. de Bruin, H. Bruinsma, M. Bijl, W. G. Castricum, F. J. Th. M. de Clerck, P. M. M. van Deventer, A. J. van Doorn, C. J. van Driel, J. H. M. F. Driessen, F. den Dunnen, H. Dijk, H. Dijkstra, W. Eckhardt, G. Ekkelboom, F. Th. Elsinga, Tj. Epema, C. V. Evertse, F. J. van Exel, H. J. Faber, H. P. Feijen, S. A. Flikweert, G. Floor, A. J. M. M. van Geel, A. A. van Gemert, G. Gerrits, J. Gerritsen, J. B. de Graaf, J. A. de

Groot, J. G. van Haaften, W. P. Haan, F. de Haan, G. J. van Halteren, P. den Hartog, F. J. H. Helversteijn, G. M. Hendrikx, D. Herlaar, G. J. Heijink, K. Hoekstra, G. Hoogerwerf, M. A. L. Jacobs, M. J. M. Jansen, Th. H. Jansen, W. H. Janssen, J. W. Jasperse, J. J. M. Jillesen, R. W. Kamphuis, W. C. Kasteleijn, K. Klein, J. Kieft, Th. Klein Teissink, F. A. Klijnsma, B. H. Knoop, G. M. Knijff Gladpootjes, J. Kolenbrander, J. Kolff, A. G. van der Kooij, J. de Koomen, J. Krieger, C. J. M. Krijger, T. Kuik, H. R. R. Kuiper, N. J. Kuipers, R. J. Kuipers, H. L. J. Kuijs, R. M. Laan, J. M. Lambregts, G. Lamme, H. de Leeuw, B. S. van Leeuwen, J. Linschoten, A. Lintmeijer, L. Løke, H. Lunshof, H. B. van Luijn, J. G. de Man, H. Manten, J. H. Masselink, L. J. Mathlener, M. J. Meuleman, G. A. van Miltenburg, S. J. Moerland, L. H. Mos, W. Mulder, J. H. G. Natorp, J. W. Neijts, K. Niemeijer, W. Nieuwenhuis, M. de Noo, J. M. J. van Noorbeek, W. Nijkeuter, G. J. M. Olde Riekerink, R. Oudejans, G. G. M. Overmars, S. Paulusma, J. D. van der Ploeg, H. J. J. van Poeteren, A. W. Poldervaart, H. G. Porreij, H. F. P. Postma, J. Pranger, J. H. Pullen, E. Th. F. M. Rampe, H. J. Renee, H. D. te Riet, C. M. Rippens, F. A. M. Rops, J. van Rosmalen, A. J. M. Rouwhorst, P. C. Rowoud, N. P. B. van Rijn, J. C. A. M. Schakenraad, W. G. Schermer, P. Scheuneman, J. Schouwink, W. Schouwstra, J. Schriemer, S. J. Schuit, R. Schultze, P. M. J. M. Schuttelaar, D. Schuurman, C. H. Slabbekoorn, W. Spa, W. van der Spek, L. van de Steeg, W. J. A. Steenvoort, R. Stevens, M. Strijdhorst, J. W. Suselbeek, C. Th. J. Theunissen, D. W. Timmerman, J. H. van Triest, W. A. D. Trumpie, M. B. Vast, Th. J. van der Veen, Th. J. Veldhuis, N. van Velzen, J. A. G. Verbeet, M. Verkerke, W. Vermeulen, J. Viergever, J. E. Visscher, A. C. Voerman, J. H. van der Voort, N. J. van der Vorm, J. B. Vos, J. L. de Vries, S. J. de Vries, J. Waterham, W. van Weert, K. Welmers, W. Welmers, B. A. Wenting, W. Westerbeek, C. L. Westertshof, E. H. G. Wiggers, H. M. W. Willems, J. J. C. Willemsen, J. de Wit, J. H. M. ten Wolde, J. C. J. van Woudenberg, A. A. van Wijk, P. Zandt.

Aangenomen als reserve-wachtmeester met vermelding van het district:
 Per 15-11-1964: J. A. van Ree, Doetinchem; A. F. Hoekstra, Heerenveen.
 Per 1-12-1964: J. Jongert, Alkmaar; J. A. H. Rutten, Roermond; W. C. Lenders, J. M. H. Wiertz, Maastricht; G. Dorenbos, K. Dijkstra, G. H. Ovinge, J. Mulder, H. J. Noord, J. Wiechers en P. Nijland, Assen; W. P. Ph. Rodenburg, Leeuwarden.

De dienst verlaten**RESSORT AMSTERDAM**

Per 1-11-'64: J. Hameete, owmr. te Aalsmeer; C. v. Herwaarden, wmr. 1e kl. te Zaandijk; J. de Jong, wmr. 1e kl. te Schagen; G. Noorman, wmr. 1e kl. te Utrecht.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-11-'64: D. Groeneweg, transportgeleider te Rotterdam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-10-'64: P. L. Augustus, schrijver te Grave.

Per 1-11-'64: J. den Bakker, adjutant te Fijnaart; J. J. Cremers, adjutant te Stein; W. F. J. Dansen, schrijver te Vaals; P. M. J. M. Schuttelaar, schrijver te Horn.

RESSORT ARNHEM

Per 1-11-'64: D. de Groot, adjutant te Denekamp; J. H. H. le Roux, adjutant te Zwolle; D. Herlaar, schrijver te Almelo.

RESSORT GRONINGEN

Per 17-10-'64: M. Bosma, wmr. 1e kl. te Koudum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-11-'64: H. de Koning, adjutant te Gorinchem.

Ambtsjubilea

Wmr. 1e kl.
G. W. Holvast
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 3-11-1964

Wmr. 1e kl.
R. M. Teensma
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 22-1-1965

Owmr.
B. Dolman
Molenaarsgraaf
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 8-11-1964

Wmr. 1e kl.
H. Kattestaart
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 7-9-1964

Wmr. 1e kl.
P. H. Leers
Oirsbeek
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 18-12-1964

Owmr.
A. Gebuis
Breda
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 18-12-1964

Adjutant
W. H. Thewissen
Maastricht
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 20-12-1964

Owmr.
P. v. d. Steeg
's-Hertogenbosch
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 20-12-1964

Wmr. 1e kl.
J. Beeke
Sprang-Capelle
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 5-1-1965

Wmr. 1e kl.
H. ten Brinke
Maashees
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 5-1-1965

Owmr.
P. M. van Es
Herkenbosch
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 5-1-1965

Wmr. 1e kl.
M. M. Busink
Milheeze
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 6-1-1965

Owmr.
W. Tijmens
Siebengewald
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 6-1-1965

Owmr.
B. A. de Vries
Deurne
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 15-1-1965

Owmr.
J. Baarsen
Borculo
ressort Arnhem
25 jaar op 6-1-1965

Wmr. 1e kl.
W. Duinkerken
Zwolle
ressort Arnhem
25 jaar op 6-1-1965

Owmr.
A. F. Jager
Vroomshoop
ressort Arnhem
25 jaar op 6-1-1965

Owmr.
H. F. Loeffen
Horssen
ressort Arnhem
25 jaar op 6-1-1965

Wmr. 1e kl.
P. Takes
Angerlo
ressort Arnhem
25 jaar op 6-1-1965

Owmr.
K. Stoel
Nieuweroord
ressort Groningen
25 jaar op 5-1-1965

Wmr. 1e kl.
P. A. Bakker
Hommerts
ressort Groningen
25 jaar op 8-1-1965

Wmr. 1e kl.
J. A. Hoekema
Scharsterbrug
ressort Groningen
25 jaar op 29-8-1964

Owmr.
J. Drijfhout
Valthermond
ressort Groningen
25 jaar op 2-9-1964

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

5e JAARGANG No. 5 - JANUARI 1964

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

100 jaar dierenbescherming

. . . maar de kettinghond bestaat nog . . .

„Het voorkomen en beteugelen van kwelling en mishandeling van dieren”. Dat was het onderwerp van een gesprek dat in het voorjaar van 1864 in het raadhuis van 's-Gravenhage plaats vond. Het doel van die samenkomst was vervat in een paar woorden, waarin tegelijk een poel van leed en ellende voor het dier besloten lag. Enkele maanden later, nadat van de zijde van rijk en provincie medewerking was toegezegd en velen van hun belangstelling en instemming blijk hadden gegeven, werd de Nederlandsche Vereeniging tot Bescherming van Dieren opgericht, die derhalve dit jaar een eeuw bestaat. Afgaande op 100 jaar dierenbescherming zou de outsider bijna denken dat er voor een dergelijke organisatie in deze tijd nauwelijks nog een taak bestaat. Honderd jaar activiteit op een terrein dat bijna iedereen aanspreekt en dat in een maatschappij waarin de mens zo humanaan denkt en dus zoveel gevoel voor de medemens en voor het dier in de samenleving zou moeten hebben, zou ook eigenlijk voldoende

moeten zijn om af te rekenen met de kwelling en mishandeling van dieren waarover de oprichters zich in 1864 beraadden. Het is niet waar en de Nederlandsche Vereeniging, nog altijd met ch en dubbel e, is nog altijd actief en verheugt zich nog altijd over een goede samenwerking met de politie. Directeur G. Nieuwenhuysen zegt terecht: „Wij kunnen bij ons werk de medewerking van de politie niet missen.” Dat blijkt bijvoorbeeld ook uit een recent beroep om het lot van de kettinghond te verbeteren, door op te treden tegen de eigenaars. Dat is een onderwerp dat de Vereeniging hoog zit. „Officieel is de kettinghond per 1 maart 1963 afgeschaft bij algemene maatregel van bestuur, maar danook alleen officieel, want in werkelijkheid zijn er nog honderden kettinghonden,” zegt men bij het bureau van deze organisatie. „Misschien drieduizend, misschien maar de helft, maar ze zijn er,” aldus de directeur. En derhalve wijst de vereniging de uitvoerende instanties nogeens uitgebreid op het besluit van 19 de-

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

5e JAARGANG

No. 5 — januari 1964

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem

Kapitein mr. A. J. Dek
te 's-Gravenhage

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-Adjutant J. G. Jansen
te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 142 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond

Girnummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist

Lekku post Leeuwarden

Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 5,00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0,60 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen

Van Ketwich Verschuurlaan 25

flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

Weer begon de mens aan een nieuw deel van zijn oneffen levensbaan: 1964 . . . maar de bakens zijn al uitgezet . . .

(Foto: Bas den Oudsten)

Uniek „politie-dameskoor” bloeit in district Roermond

door de wachtmeester 1e kl. A. J. WILLEMS te Roermond

„ . . . Voortdurende aandacht zou moeten worden besteed aan het levendig houden van de doelstelling van het reserve-instituut en mogelijkheden moeten worden gezocht om de „binding” te bevorderen van de reservisten onderling en waar mogelijk ook ten aanzien van de burgerij,” aldus sprak de overste P. J. van Boon, voormalig districtscommandant der rijkspolitie te Roermond en mede-oprichter van het reservistenfanfarekorps, in de tijd dat hij nog in Roermond werkte. De reserve-rijkspolitie in dit district had al een primeur: het fanfarekorps. De dames

---

jaar voorzitter was, bleef tot zijn dood een onvermoeibare werker voor de vereniging.

Het is in feite een beschamend feit dat na 100 jaar dierenbescherming, de dieren nog altijd beschermd moeten worden. Er is een tekort aan dierenasyls, tekort aan geld, nog altijd wordt er gedokterd aan gemeenteverordeningen ter bescherming van dieren. Couperen van paarde- en hondestaarten komt nog voor, vogelbescherming wordt in ons land met zijn snel groeiende bevolking meer noodzakelijk. De kwestie van proeven op levende dieren is bij voortduring een onderwerp van gesprek, evenals de aspecten van de jacht, het voorkomen van wrede tafereelen in films. Maar nog altijd worden ook de „gewone” gevallen van mishandeling en verwaarlozing geconstateerd. „En nog altijd,” zegt men bij het hoofdbestuur, „kan de politie een machtige bijdrage leveren tot het werk van de 100 jaar oude Vereniging. Vandaar ook het recente beroep aangaande de kettinghonden.”

Bas den Oudsten

reservisten of beter gezegd de echtgenotes van de reservisten in het district Roermond bewijzen ook voor de „binding” op de bres te staan. Zij hebben hun eigen reservisten-dameskoor, dat voor zover bekend, uniek is. Medio oktober 1961 werd op initiatief van de reserve-wachtmeester V. Palmen dit dameszangkoor opgericht. Veertien dames, echtgenotes van reservisten en vier dames, echtgenotes van de instructeurs vormen het koor. De dames wonen voornamelijk in de groep Arcen en Velden. Het doel van het koor was op de bindingsavond van de reserve-rijkspolitie in het district enkele liederen te brengen. Het werd een groot succes. Zowel in 1962 als in 1963 traden zij op. Het repertoire groeit en het zal niet veel problemen meer opleveren een hele avond te vullen. Dat dit koor zeer op prijs wordt gesteld blijkt uit vele reacties. Tot voorzitter van het koor werd bij acclamatie gekozen de reserve-adjutant F. de Jager, de wachtmeester 1e kl. H. Buurman, rayoncommandant te Velden werd verzocht als secretaris-penningmeester op te treden. Onlangs heeft de nestor der reserve-adjutanten afscheid genomen. Het koor bracht de scheidende voorzitter een welluidende hulde. Mevrouw Duisters, echtgenote van de

postcommandant te Grubbenvorst, vertolkte de gevoelens van de koorleden en benoemde de reserve-adjutant tot ere-voorzitter. Tot opvolger werd als voorzitter aangezocht de districts-adjutant J. J. Naus. Het koor staat onder de zeer bekwame leiding van de musicus J. Berden uit Velden. De repetities worden alleen in de wintermaanden gehouden en zoals mij bleek trouw bezocht. Enkele dames heb ik gevraagd naar hun ervaringen in het koor. Spontaan verklaarden zij dat de geest in het koor en de samenwerking tussen de dames-reservisten en de damesberoeps uitstekend is. Zij verheugen zich steeds weer op de wekelijkse repetitie-avond. Zij vinden het prettig om te zingen vandaar dat zelden een repetitie-avond wordt verzuimd. Vol lof zijn zij over de wijze waarop de dirigent het koor leidt en probeert op een hoger plan te brengen. Het zangkoor is een mogelijkheid waardoor de „binding” wordt bevorderd niet alleen tussen de reservisten onderling maar ook tussen reservisten en beroepspersoneel en in geringere mate wordt hier een goede stap gezet in de richting van de verhouding politie-publiek. Bestuur en leden van dit unieke koor verwachten dat nog vele dames zich als lid zullen opgeven.

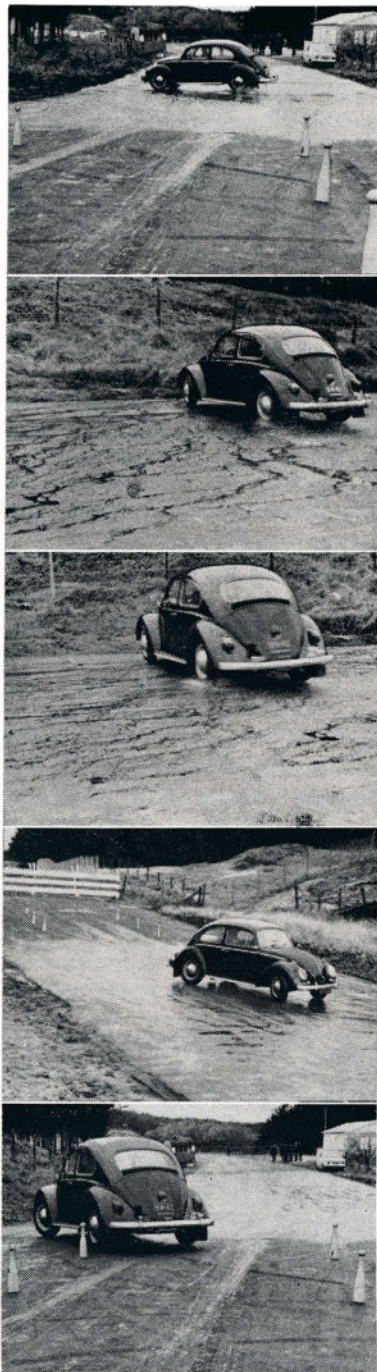

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Korps Rijkspolitie krijgt eigen slipbaan op vliegveld Soesterberg

Sublieme afronding van rij-opleiding op circuit en slipbaan te Zandvoort

De 180° slip in foto's

Aan de opleiding van de Verkeersschool van de Rijkspolitie De Varenkamp te Bilthoven wordt een slipcursus verbonden. Het korps rijkspolitie krijgt daartoe z'n eigen slipbaan op een oude startbaan van het vliegveld Soesterberg. Voor het gereedmaken daarvan is een bedrag van rond f 38.500,— beschikbaar. De commandant van de Verkeersschool, de majoor B. van der Meer verwacht dat de baan binnen zeer afzienbare tijd voor het gebruik gereed zal zijn. In afwachting daarvan hebben 10 rij-instructeurs van de verkeersschool, na een opleiding tot rij-instructeur-examinator aan de rijen tractieschool van de Koninklijke Landmacht, ook een specialistische rij-opleiding achter de rug op het circuit van Zandvoort en op de nabijgelegen slipbaan, gegeven door de coureur en slipschool-directeur Rob Slotemaker. De tien inmiddels op meerdere terreinen gediplomeerde instructeurs zullen de verworven kennis en vaardigheid doorgeven aan hun eigen cursisten, die daarmee ook doorkneed zullen raken in de techniek van het veroorzaken van slips, de betekenis en het voorkomen van slips. Zij hebben zonder uitzondering de slip van 180° leren maken en weten precies hoe de automobilist die zijn voertuig tot in de fitness beheerst, uit een 180° slip toch zijn auto precies krijgt waar hij hem hebben wil.

Hoewel wij altijd meenden het circuit en een forse slip niet te zullen overleven, hebben wij met de adjudant B. P. Emmelkamp in een slip van 180 graden gelegen zonder dat ons een haar is gekrenkt. En met de heer Slotemaker aan het stuur, de majoor B. van der Meer schrap achterin een doodgewone r.p.-Volkswagen doorstonden wij een slip van 360 graden met een gevoel van

welbehagen. Dat zegt iets van de betekenis van Rob Slotemaker's opleiding, die natuurlijk iets heel anders beoogt dan de deelnemers het typische gevoel van sensatie te geven. De majoor B. van der Meer zegt het kort maar krachtig: „Het doel van de opleiding is bepaald niet de deelnemers stunts te leren voor de show. Het gaat er om dat zij vertrouwen krijgen in de wagen, dat zij die volledig beheersen. Zij leren een slip te voorkomen, zich in noodgevallen door een slip te redden. Hun zelfvertrouwen en rijvaardigheid worden aanzienlijk vergroot.” Na de cursus van veertien weken aan de rij- en tractieschool van de Koninklijke Landmacht te Eindhoven worden hier in deze gespecialiseerde rijopleiding de puntjes nog eens op de „i” gezet. De verkeersschool leidt sinds 1 augustus op voor het korpsrijbewijs. Het is bepaald nodig dat de instructeurs alle kneepjes kennen. Op onze eigen slipbaan in Soesterberg gaan wij de omstreeks 600 man personeel van de verkeersgroepen, dat eenmaal per half jaar een dag op de school terugkomt, ook slippen leren, ook de slip van 180° Rob Slotemaker, coureur van internationale faam, een van de vier deelnemers die bij de jongste Europese kampioenschappen voor toerwagens om de Europabokaal het maximum aantal punten veroverden uit wedstrijden in Engeland, Frankrijk, België en Duitsland, voegde daaraantoe: „Je kunt veel meer met een auto doen dan de gemiddelde automobilist weet. Een betere techniek geeft niet alleen meer zelfvertrouwen, maar levert ook kansen om bij plotselinge obstakels bijvoorbeeld, de zaak nog te redden.” Wereldkampioenen als Jimmy Clark en Graham Hill leerden de 360° slip van Rob Slotemaker in Zand-

„We gaan nu even via een 180° slip achteruit de garage in,” sprak de heer Slotemaker droog.

voort en na hen verschenen de rij-instructeurs van de verkeersschool op Zandvoorts circuit en slipbaan. In het restaurant De Vijverhut bij het circuit troffen wij de deelnemers voor de laatste les: de adjudant B. P. Emmelkamp, de opperwachtmeesters A. Bloemen en M. P. Eits en de wachtmeesters 1e kl. J. Dijkstra, A. Eekhof, J. H. Karst, K. J. Koopman, P. A. Peijzel, J. C. Verzijl en F. van der Werf. De heer Slotemaker herhaalde nogeens enkele belangrijke punten van de opleiding in vogelvlucht, tekenend en demonstrerend bij een schoolbord, rustig, duidelijk en glashelder: „We denken dus aan de juiste zit achter het stuur, ver van het stuur, bijna met gestrekte armen. Het stuur losjes vasthouden en bij het sturen de armen niet over elkaar heendraaien. Niet hangen in de bochten. Remmen tot net tegen blokkeren aan, dan loslaten en weer remmen. Als u voor een bocht terugschakelt kunt u met de hak van uw schoen gas geven, met de teen remmen, dus tussengas met de hak. Maar daar is veel oefening voor nodig. En dan de bochtentechniek: In een conventionele overzichtelijke bocht gaan we van buiten naar binnen en weer naar buiten. Dat is het snelste. Het is beter om zo snel mogelijk uit een bocht te komen dan erin; beter met 40 km er in en met 90 er uit.” En zoals bij vele feiten vermeldde de heer Slotemaker hier weer een verhaal uit de praktijk ter illustratie. „Bij de races in Boedapest waren veel nieuwelingen uit Oost Europa. Er was een typisch verschil in rijstijl te

zien: de westerlingen met ervaring gingen een bocht kalm in, de anderen raasden met grote snelheid. met slip en rook uit de banden naar binnen en kwamen er langzaam uit. Deze manier van kalm erin, snel er uit levert niet alleen snelheidsvoordeel op maar is ook aanzienlijk veiliger. Bij een dubbele bocht is de tweede bocht het belangrijkste. We moeten de eerste goed uitkomen om de tweede goed in te gaan. Neemt u eens een dijkweggetje, bijvoorbeeld bij Kampen, waar het lekker overzichtelijk is en probeer het nogeens.” Voorlopig bleef het die dag bij de praktijk op het circuit en de slipbaan. Het spreekt vanzelf dat bij die laatste instructie aan de instructeurs ook het slippen aan de orde kwam, waarbij de heer Slotemaker zijn aan de praktijk getoetste mening gaf: Het is mogelijk om een auto uit een achterwielsslip te halen, zonder te ontkoppelen, maar met ontkoppelen is het gemakkelijker. Elke auto heeft ook op dit punt een veiligheids grens: de maximale hoek waarin de auto nog uit de slip gehaald kan worden. Een grote stuuruitslag geeft een ruimer veiligheids grens en dus meer kans,” aldus de heer Slotemaker, die op dit punt de Volkswagen een van de onveiligste auto's noemde en zei: „Het heeft geen zin een wagen op te hemelen of af te kraken. Maar zelfs de autotests in vele bladen zijn niet onafhankelijk en het is zaak dat de

Vanuit de berm gaf de majoor B. van der Meer af en toe blijk van waardering.

weggebruiker goed wordt voorgelicht. Hoe danook: zodra een auto wegslipt, direct tegensturen, hoe eerder hoe beter. Op uw eigen slipbaan moet u zoveel mogelijk slippen, want hoe meer ervaring, des te eerder herkent u de slip. Snel reageren is nodig, naar het gevoel speelt ook een rol. Reactievermogen is moeilijk aan te kweken, hoogstens met tafeltennis of zoiets, maar gevoel kun je wel aankweken en zo kan iemand met een traag reactievermogen na veel slipoefeningen toch op tijd zijn om een auto uit een slip te halen. Dat was de achterwielsslip, die vooral kan ontstaan bij plotseling van richting veranderen. Een voorwielsslip zal vooral ontstaan bij te hard inkomen van een bocht. Daarbij helpt ontkoppelen niet: daarom even gas loslaten en helpt dat niet, dan gas geven.”

Zo verliep de laatste instructie, voorafgaande aan de praktische afronding, een voor de outsider die op zo'n laatste cursusdag komt binnenvallen — ondanks het jarenlange bezit van een rijbewijs en de hoogst mogelijke no-claim korting op de verzekeringspenningen — een aparte, ietwat sensationele belevenis is. „Wij zijn begonnen met de zithouding achter het stuur, de ideale lijn bij het nemen van een bocht, dus de veiligste en snelste lijn, waarin alle bochten werden genomen, met een slalom voor de tribune om de stuurvaardigheid te verhogen. Wij maakten sprintjes met twee auto's en dan met tijdopname. Het grappige was, dat toen we begonnen met de slalom, was ik een stuk sneller, maar de laatste keer was de adjudant Emmelkamp in dezelfde auto 1/10 seconde sneller.”

Toen is uw verslaggever op dat eigenste circuit ook moedig in een auto gestapt. Op de keper beschouwd klopte er niet zoveel van: onze zithouding deugde niet - te dicht op het stuur en hangen in de bochten - en vooral: het ging te langzaam. „Gas geven, geef toch gas”, sprak naast ons de rij-instructeur van de school wiens naam we in de zenuwen vergaten. Want hij trapte in de wagen met dubbele bediening het gaspedaal op de plank. En het is een hoogst merkwaardige ervaring om het gaspedaal onder de voetzool te voelen wegzinken en met groeiende snelheid gedwongen te worden

Rob Slotemaker doceert slippen.

de Tarzanbocht, de Hunzerug en al die andere nogal geraffineerde bochten op de juiste manier te nemen. De rij-instructeurs in andere wagens speelden er mee.

Slotemaker stapte dan in de ene, dan in de andere wagen, de oudluchtmachtpiloot, wiens slip- en rij scholen zijn voortgekomen uit verveling. „t Was in een strenge winter, de startbanen waren glad en er kon niet met onze Thunderjets gevlogen worden. Eigenlijk bij wijze van tijdpassering gingen we op de startbaan Volkel aan de gang met een oude auto. Dat leidde steeds tot nieuwe ontdekkingen, zo van: hé, als je dit doet, dan gebeurt dat. Zo kreeg ik tenslotte het idee om een slipschool te beginnen. Toen ik in 1957 begon kon ik trouwens nog geen 180 graden slip maken, laat staan een van 360 graden en daarbij toch de wagen onder controle houden. 's Nachts oefende ik vaak op de boulevard en even buiten Zandvoort. In het begin werd ik soms aangehouden door de politie die zei: „O ja, we zeiden al: daar komt een hardstikke dronken idioot of Slotemaker.” Later kreeg ik weleens een paar man mee, want de verstandhouding is best.”

De verstandhouding met de rijks-politie rij-instructeurs van de verkeersschool was overigens ook uitstekend. „Tussen ons,” zei Rob Slotemaker, „ik geef nu zes jaar rij school en slipcursussen voor auto-

mobilisten. Daarbij doen we steeds precies hetzelfde: bochten, slalom, sprint. Maar het peil van deze tien cursisten ligt veel hoger dan van de gewone groepen, terwijl de gemiddelde leeftijd ongeveer gelijk is. De slip van 360 graden leren we alleen aan circuitrijders voor het geval de remmen weigeren, want zo'n slip remt enorm af. De 180-gradenslip leren we aan alle cursisten. Door dat te leren voel je precies de auto aan, het remt af en geeft gelegenheid om in geval van nood een frontale botsing te voorkomen. Die slip leert de auto beter onder controle te houden of weer te krijgen en maakt het ook daarom gemakkelijker een auto uit een gewone slip te halen.”

Zo stonden we voor de door olie en water spekgladde slipbaan. Rob Slotemaker zette de kegels uit en gaf de laatste instructie: „We maken een slalom naar de denkbeeldige garage van 8 kegels aan het einde van de baan, nemen een 180° slip en gaan uit die slip achterstevoren de garage in, en vervolgens weer terug.” En zo ging het, terwijl volijverige cursisten zolang zij zelf niet aan de beurt waren, de baan nat en glad hielden: snel optrekken, stukje slalom, slip van 180 graden, in garage en weer terug, alles in omstreeks 30 seconden. Nou ja, er sneuvelde weleens een kegel maar op een centimeter of wat na kregen de cursisten zelfs na de 180°-slip de wagen waar zij die wilden hebben.

Op Soesterberg zal er meer van te zien en te beleven zijn, het nut van deze opleiding is evenwel nu al buiten kijf. Zelfs, al is de 360°-slip maar zijdelings beoefend. Met de heer Slotemaker aan het stuur en de majoor Van der Meer opgevouwen achterin maakten wij ook die slip, twee slagen om bij 80 kilometer en toch precies recht en juist voor het hek aan het einde van de baan stilstaan. „t Was iets als slippen zonder vrees want bij een dergelijke beheersing van het voertuig is na die dubbele slag over het gladde wegdek niet de reactie „als dit maar goed afloopt” maar „sJonge, nou gaan we nog dwars door het hek ook.” Alleen dat laatste gaat niet door. „Hulde,” stond boven een oorkonde die de verkeersschool na afloop aan Rob Slotemaker aanbood. „Hulde”, zal iedereen zeggen die de tien van Zandvoort straks op de eigen r.p.-slipbaan meemaken.

Tekst en foto's: Bas den Oudsten

Ook in dit nieuwe jaar reist de rijkspolitietentoonstelling „raad & daad” verder. De expositie is te zien in de volgende plaatsen:

Reeuwijk	van 21 t.m. 24 jan.
Zoeterwoude dorp	van 28 t.m. 31 jan.
Kloetinge	van 4 t.m. 7 febr.
Sint Laurens	van 11 t.m. 14 febr.
Oostburg	van 18 t.m. 21 febr.
's Heerenhoek	van 25 t.m. 28 febr.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

ZO WA

S 1963

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

RAI - Bedrijfsauto-expositie ook voor politieambtenaar van betekenis

De minister van Verkeer en Waterstaat, mr J. van Aartsen, zal op 6 februari in het Amsterdamse R.A.I.-gebouw de grootste bedrijfsauto-expositie welke ooit in ons land werd gehouden officieel openen. De organisatoren verwachten dat deze tentoonstelling meer dan 150.000 bezoekers zal trekken. Het ligt voor de hand dat zich daaronder vele leden van het Korps Rijkspolitie zullen bevinden, aangezien een dergelijke expositie een unieke gelegenheid biedt om op de hoogte te blijven van wat er zoal aan bedrijfs-wagens rijdt. Modellen zonder car-

rosserie geven een uitstekend beeld van de technische uitrusting. Hoewel bij het ter perse gaan van dit nummer nog niet bekend was of een van de exposanten ook met materieel ten dienste van de politie op de tentoonstelling zal verschijnen, is die mogelijkheid stellig niet uitgesloten. Ook de intussen zo vertrouwde T.P.W. is op een van de vorige exposities getoond.

Afgezien daarvan is het wegvervoer niet slechts een onmisbaar stuk van onze nationale volkshuishouding, maar tegelijkertijd een zaak waarmee de politie dagelijks te maken

heeft, zulks niet slechts op rijkswegen of in grote steden, maar tot in de verste uithoeken van ons land. Bussen en autocars vervoeren jaarlijks 750 miljoen reizigers, waarvan 200.000 personen per dag van de bus gebruik maken om naar hun werk te gaan.

Daarnaast zijn de Nederlanders de vrachtvervoerders van Europa, weliswaar tot leedwezen van bepaalde groepen „bij de burens”, maar niettemin met een jaarlijkse omzetstijging van 20 %. In eigen land wordt meer dan tweederde van het goederenvervoer per auto afgewikkeld. Met name ook het vervoer van brandgevaarlijke of explosieve stoffen verdient onze aandacht om maar niet te spreken van het vervoer hiervan met opleggers en aanhangers. Bij een toenemend vervoer met een groeiend aantal voertuigen van toenemend gewicht en bij een ook groeiende snelheid is het noodzakelijk dat ook de veiligheid meer en meer aandacht krijgt. Daartoe is het nodig dat de politie weet wat er op de Nederlandse wegen rijdt. En ook in dit verband heeft een expositie als deze ook voor de politieambtenaar betekenis.

B. den O.

WWW.RIKSPOLITIE.ORG

Adjudant J. DE FEIJTER naar Voorschoten

De adjudant J. de Feijter is met ingang van 1 december 1963 aangewezen als groepscommandant te Voorschoten. Hij werd op 24 oktober 1913 geboren te Hoek en trad op 9 april 1935 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Bij de reorganisatie van de Nederlandse Politie ging hij op 1 maart 1943 over naar de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van opperwachtmeester aangesteld bij het Korps Rijkspolitie met als standplaats 't Zandt. Hij werd op 2 januari 1947 verplaatst naar Schagen in de functie van postcommandant. Op 1 februari 1951 volgde zijn aanwijzing als groepscommandant Schoorl, waarna hij op 1 januari 1957 werd bevorderd tot adjudant.

*

Adjudant K. JOHANNES naar Monnikendam

Met ingang van 16 december 1963 is de adjudant K. Johannes aangewezen als groepscommandant te Monnikendam. Hij werd op 25 november 1912 geboren te Musselkanaal en trad op 4 mei 1935 in dienst bij het Korps Politietroepen. Op 9 april 1936 ging hij over naar het Wapen der Koninklijke Marechaussee en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie onder indeling bij de Verkeersgroep Alkmaar. Op 1 april 1946 volgde zijn verplaatsing naar de groep en post Wijk bij Duurstede, waarna hij vanaf 1 juli 1949 tot 16 december 1963 werd ingedeeld bij de Verkeersgroep Utrecht; hierbij werd hij op 1 januari 1954 bevorderd tot opperwachtmeester en vanaf november 1960 trad hij daar op als plaatsvervangend groepscommandant.

Op het terrein van de Opleidingschool wordt hard gewerkt aan de bouw van twee paviljoens: één bestemd voor de kaderopleiding, het andere voor de recreatie van 300 aspiranten.
(Foto: Wachtm. 1e kl. J. B. Plompen)

In Arnhem wordt aan oplei- aan „opvang” van mulo-adspi

Groepscommandanten op oriëntatiebezoek op opleidingschool

door de adjudant H. G. HENDRIKSE te Lisse

In de opleidingschool der rijkspolitie te Arnhem wordt met vooruitziende blik gewerkt. Bewijs van dit overigens reeds lang bekende feit is de ontvangst van die groepscommandanten en hun vervangers, die straks de „mulo-adspiranten” gedurende ongeveer een jaar, totdat zij in militaire dienst treden, moeten „opvangen” en enige ervaring in de praktische politiedienst moeten bijbrengen. Aangezien de opvang in het korps voor de aspiranten even belangrijk is als voor de groepscommandanten en hun vervangers de wetenschap omtrent „het wie, wat en hoe” van de aspirant, is het een goede gedachte van de korpsleiding geweest, om de wereld van de school en die van de praktijk met elkaar in contact te brengen. Zo kwamen de groepscommandanten, hun vervangers en de voor de aspiranten gekozen mentors naar de school, die met de komst van de 300 van 1963 zo duidelijk te klein is geworden, dat op het terrein twee barakken worden gebouwd.

Het heette een „oriënterend” bezoek, maar reeds bij de ontvangst-metkoffie lieten de overste Proot en zijn medewerkers geen twijfel bestaan over het feit dat degenen die na de opleiding de jonge krachten bij hun eerste dienstverrichtingen zullen begeleiden, een bijzonder belangrijke taak hebben. Immers, de 17- en 18-jarigen moeten na hun op-

leiding en enige maanden in de praktijk in militaire dienst. Het zal mede van alle leden van de betrokken groepen afhangen of en op welke wijze zij daarna hun taak kunnen verrichten. Het is niet overdreven om te spreken van een afronding van de opleiding. Het is daarvoor noodzakelijk dat men daar waar de aspiranten aanvankelijk terecht zullen komen weet wat er bij de opleiding omgaat. De overste A. B. J. Proot gaf na de ontvangst een met films en dia's toegelichte beschouwing. Onder meer de „bedrijfsfilm” van de school gaf een duidelijk beeld van de all-round opleiding waarvan de lichamelijke, de mentale en de vaktechnische vorming de drie peilers zijn.

De luitenant W. F. K. J. F. Frackers stond uitvoerig stil bij de gevolgde methode ten aanzien van de „mulo-adpiranten”. Hij maakte daarbij

mens van iets nieuws krijgt, in het algemeen doorslaggevend is voor de waardebeoordeling. Het is daarom van het grootste belang, dat de overgang van de aspirant uit de theorie van de school naar de praktijk bij de groep, zonder schokken verloopt. Slechts als dat het geval is, zal de aspirant zich spoedig bij de groep thuisvoelen, zal hij met plezier naar zijn werk gaan en zal hij door zijn houding die daaruit weer voortvloeit, onwillekeurig tegelijkertijd een levende reclame en een, ook voor de public relations, waardevolle figuur zijn.

Om dit te bereiken dienen allerlei zaken bij de groep dusdanig te zijn dat „het klimaat” een waarborg biedt voor een gunstige ontwikkeling van de aspirant. Daartoe behoort in de eerste plaats het voorbeeld van de ouderen, waaraan de aspirant zich moet kunnen optrekken. Er mag geen tweestrijd bestaan of ontstaan aangaande opvattingen omtrent op de school geleerde zaken en standpunten dienaangaande bij de groep. Het is, zo zei de kapitein, van het grootste belang dat de jonge wachmeesters beseffen dat hetgeen zij aangaande houding en optreden ten opzichte van publiek en superieuren leerden, onverkort gehandhaafd blijft. De kapitein Borra besloot zijn voordracht met er op te wijzen, dat de aspirant bij zijn komst op de groep van stonde af aan het gevoel moet hebben „er bij te horen” en moet kunnen voelen, dat er begrip bestaat voor de grote overgang van de school naar de groep.

Uiteraard hebben de met een zo waardevol doel uitgenodigde gasten van de school die dag niet alleen geluisterd maar ook gekeken. Op het fraaie terrein van de school met het mooi gelegen exercitieveld, werd ook de bouw van twee nieuwe paviljoenen bezichtigd, waarvan het ene bestemd is als recreatieruimte voor de aspiranten, het andere voor de komende kaderopleidingen. Het ligt voor de hand dat bij deze rondleiding het aparte gebouw waarin de befaamde pop Janus woont en voor de zoveelste maal vermoord neerlag, niet werd overgeslagen, evenmin als de fraaie verzameling wapens en vele modellen van wildsoorten, vogels en specimen van jacht en vistuig ten dienste van de

opleiding. Al deze zaken zijn evenzovele voorbeelden van het feit, dat de schoolleiding — ook ten aanzien van de visuele hulpmiddelen — moderne opvattingen huldigt. Dat overigens de school niet alleen een opleidingsinstituut is met behoorlijke discipline, met als enig uitzicht het ernstig doel dat heilig is, en een gebouw zonder glimlach of humor, bleek wel uit de geestige wijze waarop de commandant van de school en zijn toegevoegde officieren vele vragen van hun bezoekers beantwoordden.

De schoolleiding, die bouwt aan de toekomst van het korps, die plooit en vormt en op efficiënte en oprechte wijze leidt, als het moet strenge vader en begrijpende moeder tegelijk speelt, hetgeen bepaald geen sinecure is, heeft bij dit bezoek de groepscommandanten en hun vervangers volledig achter zich gekregen. Dat is voor de toekomst bijzonder belangrijk en verheugend maar bovendien een compliment voor de opleiding aan de school, want „oude rotten” uit de praktijk zijn — door ervaring wijs geworden — niet zonder bedenkingen direct voor iets nieuws waarmee zij in aanraking komen!

Beëdiging van reservisten te Zetten-Andelst in het district Nijmegen.
(Foto: Technische Recherche Arnhem)

Reservisten nu opsporingsambtenaar

door de reserve-adjudant J. G. JANSSEN te Nijmegen

Overal in het land zijn in de afgelopen tijd reservisten beëdigd door hun districtscommandanten. Dit vloeit direct voort uit de opsporingsbevoegdheid die de reservisten is verleend. Voor de leden van de reserve-rijkspolitie is het een voldoening schenkende gedachte dat aan allen die geïnfuseerd of buitengewoon geïnfuseerd man zijn, opsporingsbevoegdheid is toegekend.

Bij besluit van de Minister van Justitie, d.d. 16 augustus 1963, Directie Politie, Stafbur. Jur. Zaken, No. 419 J. 563, werden de bedoelde reservisten benoemd tot Onbezoldigd ambtenaar van het Korps Rijkspolitie. Aan deze benoeming zijn echter de voorwaarden verbonden, dat zij alleen geldt:

- a. voor de tijd, dat zij op grond van een oproeping in werkelijke dienst zijn;
- b. voor de tijd, dat zij in *uniform* gekleed deelnemen aan een oefening, zich op weg daarheen bevinden, dan wel daarvan terugkeren en toevalligerwijze op strafbare feiten stuiten.

Het behoeft nu niet meer voor te komen, dat een reservist die onbezoldigd ambtenaar is en in uniform gekleed, als hij een min of meer ernstig strafbaar feit toevalligerwijze ontdekt, het gevoel krijgt, dat hij niet zou kunnen optreden en dus

maar een straatje om gaat. Omdat hij in uniform gekleed is en het publiek geen verschil ziet tussen hem en de beroepscollega, behoeft het nu niet meer te gebeuren, dat door het niet optreden zijn eigen prestige een deuk krijgt en aanzien en gezag van de rijkspolitie worden geschaad.

Want het is toch zo, dat als de politiemans een strafbaar feit ontdekt en een waarschuwing niet helpt of niet op zijn plaats is, hij meer moet kunnen doen en zonder meer procesverbaal moet kunnen opmaken. De reservisten - opsporingsambtenaren zullen ongetwijfeld met voldoende onderscheidingsvermogen van hun bevoegdheid gebruik maken. Zij weten, dat niet optreden het aanzien en gezag kan schaden, doch overdrijving en willekeur veel ernstiger nadeel kunnen berokkenen, reden waarom er geen gevaar dreigt voor een verbalenjacht. De overheid heeft terecht vertrouwen geschonken en daarmee een grote verantwoordelijkheid op de schouders van de reservisten gelegd.

Na de benoeming werden in de verschillende districten reeds een groot aantal reservisten beëdigd. Wellicht hebben op dit moment allen reeds de eed in handen van hun districtscommandant afgelegd. Voor de betreffende reservisten waren het

Reserve-wachtmeester gehuldigd

De samenkomst waarin te Andelst een groot aantal reservisten werd beëdigd vormde voor de districtscommandant Nijmegen, de majoor P. J. Plattel tevens gelegenheid om de reserve-wachtmeester C. van Valburg te complimenteren namens de Algemeen Inspecteur en een gratificatie uit te reiken.

De reserve-wachtmeester Van Valburg stootte enkele maanden geleden onder Druten op een frontale botsing, die kort tevoren was gebeurd. Hij zette zijn auto met vrouw en kinderen aan de kant, verleende eerste hulp aan de gewonden en ging vervolgens ruim baan maken, want er was een opstopping van tientallen auto's ontstaan. De reserve-wachtmeester deed dat alles in afwachting van politie en ambulance, die al waren gewaarschuwd. Hij werkte in de stromende regen in zijn wit overhemd opdat hij voor het verkeer goed zichtbaar zou zijn. Het liep allemaal zo goed, dat de opwachting G. W. F. Rhebergen van de groep Druten aanvankelijk meende dat een collega met verlof het verkeer regelde. Dat optreden (en dat natte overhemd) waren aanleiding voor de hulding te Andelst van de reserve-wachtmeester C. van Valburg van de groep Valburg, maar wonende te Kesteren. Zijn echtgenote werd in de bloemetjes gezet.

(Foto: Technische Recherche Arnhem)

plechtige momenten, waarin zij meer politiemans werden maar ook meer verantwoordelijkheid kregen, die zij overigens graag zullen dragen.

Adjutant C. DE VREE
Groepscommandant
VOORST

Met ingang van 1 januari 1964 is de adjutant C. de Vree aangewezen als groepscommandant te Voorst. Op 1 september 1912 werd hij te Veenendaal geboren

en trad op 20 oktober 1933 in dienst bij het Korps Politietroepen tot 15 juli 1940. Toen kwam hij bij de Rijksveldwacht en vervolgens bij de Marechaussee, waarna hij op 1 januari 1946 bij het Korps Rijkspolitie werd aangesteld in de rang van wachmeester 1e kl., met als standplaats Ooststellingwerf. Op 1 januari 1950 werd hij postcommandant te Appelscha en op 1 januari 1954 werd hij bevorderd tot opperwachmeester. Hierna werd hij op 2 juli 1958 verplaatst naar de groep Hemelumer Oldeferd in de functie van postcommandant tevens plaatsvervangend groepscommandant. Op 16 mei 1960 werd hij aangewezen als groepscommandant te Hemelumer Oldeferd onder gelijktijdige bevordering tot adjutant.

17 N.S.F.-diploma's in Alkmaar

Foto: Techn. Recherche Amsterdam

In Alkmaar ontvingen 17 rijkspolitieambtenaren het N.S.F.-vaardigheidsdiploma. De geslaagden behoren allen tot het district Alkmaar. De uitreiking, die plaats vond in café-restaurant „Koekenbier” werd bijgewoond door de Territoriaal Inspecteur in het ressort Amsterdam, kolonel H. A. van Steenis en uiteraard de districtscommandant Alkmaar, overste A. Cammaert en de kapitein F. Hijlkema. Van de zijde van de N.S.F. was aanwezig de vervangend voorzitter van de werkgroep vaardigheidsproeven, de heer P. M. Beijen, de secretaris de heer Lansink a'smede de N.S.F.-officials de heren Van Drunen (atl.), K. van de Pol (zwemmen) en D. de Jong (boksen). Van de Alkmaarse sportraad de heren Bottinga en Boereboom. Wij hopen op deze stijlvolle bijeenkomst in het volgend nummer nog uitvoeriger terug te komen.

De namen der geslaagden, wier beeltenis hierboven staat afgedrukt. luiden: adj. J. de Jong, owmr. J. C. Kooyman, owmr. J. Scharloo, wmr. 1e kl. J. H. Tellegen, wmr. 1e kl. J. J. Baart, wmr. 1e kl. J. Wegter, wmr. 1e kl. P. v. Wakeren, wmr. 1e kl. W. H. Kwant, wmr. J. Boterhoek, owmr. J. de Boer, owmr. J. W. Koops, wmr. 1e kl. J. L. Dingler, owmr. H. v. Gent, wmr. 1e kl. W. P. Wisse, wmr. 1e kl. M. de Bakker, wmr. 1e kl. S. de Jong en adj. J. Schoonoord.

MENGMESTSTOF-NPK
IN KORRELVORM

deltakorrel
granumix

Inlichtingen:
 LAND- EN TUINBOUWKUNDIGE AFDELING
DELTA CHEMIE
 VLAARDINGEN

Piccolo

DE *ideale*
AANHANGWAGEN

- Gebouwd op lichtgewicht onderstel
- Het eigen gewicht bedraagt slechts 95 kg, daardoor is deze wagen geschikt voor elke personenwagen - ook de kleinste.

Leverbaar in stroomlijn- en vierkant model.
 Afsluitbaar deksel.
 Talloze mogelijkheden voor elk bedrijf.
 Ideaal voor U vakantie.

Vraag prospectus bij
VAN WEEGHEL N.V.
 ZWOLLE TEL. 05200-10799 GRAVE TEL. 08860-2142

Adjutant C. DEN OTTER schreef jongensboek

Bij de Uitgeverij Kluitman te Alkmaar verscheen in de „Sneeuwbalserie” het jongensboek „De geheime lading van de Gladstone”, geschreven door Kees den Otter. Het bleek ons al spoedig dat de schrijver onze eigen adjutant C. den Otter, behorende tot de Staf van de Districtscommandant Middelburg, was.

Deze — keurig verzorgde — uitgave is bestemd voor jongens tot 14 jaar; dit boekje zal echter met plezier door vele ouderen — tot volwassenen toe — gelezen worden. Het is ons bekend dat de adjutant Den Otter reeds eerder — zij het vele jaren geleden — een jongensboek heeft geschreven en in vergelijking daarmee kunnen we vaststellen, dat zijn pen een breder vlucht heeft genomen.

In zijn boeiend geschreven verhaal — dat zich vlot laat lezen — maakt men kennis met de hedendaagse structuur van de politie, uitgerust met moderne hulpmiddelen. Hoewel van het kostbare materiaal een

VAN PERS TOT BOEKENPLANK

dankbaar gebruik wordt gemaakt, blijkt ook hier weer dat het vermogen tot opmerken, afleiden en combineren bij het oplossen van misdrijven onontbeerlijk is. Het boekje willen wij gaarne veel lezers en herdrukken toewensen.

Van de schrijver hopen wij in de toekomst ook nog eens een verhaal te lezen dat zich geheel in de „rijks-politie-sfeer” afspeelt; het materiaal daarvoor moet voor hem niet moeilijk te vinden zijn.

Tenslotte zouden wij hem er op willen wijzen zich er voor te hoeden de geest van de — door ons zo vaak bestreden — „Flipse” nieuw leven in te blazen, wanneer hij de onderzoeker „Tinus Theepot” introduceert, vooral waar hij blijk heeft gegeven ook op andere en naar ons gevoelen beter aansprekbare wijze, zijn figuren aan de lezer voor te stellen.

J. Ranselaar.

... Gelukkig nieuwjaar, overste ...

Congres Madrid

(vervolg van pag. 8)

van de Amerikaanse militaire politie in Europa, en in het Midden- en Verre Oosten. Mr. Turner wees op de wenselijkheid om hen die een loopbaan bij de verkeerspolitie tegemoet gaan, niet slechts zwaar psychologisch te testen maar ook onder psychologische controle te houden en zei specialisatie juist in de verkeerssector noodzakelijk te achten, omdat het verkeer tot „een vak apart” is geworden. In 59% van de landen worden verkeerspolitie-ambtenaren aan een speciale psychologische test onderworpen, in 24% is de test gelijk aan die van de aspiranten voor andere takken van dienst. Mr. Turner ging uitgebreid op de diverse testmethoden in en

zei ook voor andere takken van dienst afzonderlijke, daarop gerichte tests nodig te achten. Dat zal, zo zei hij, een juiste keuze- en personeelsbeleid en het rendement van het politie-apparaat ten goede komen.

De besprekingen in dit congres te Madrid werden vastgelegd in een aantal resoluties o.a. ten aanzien van voetgangers, psychologische tests, maximumsnelheidsbepalingen en de invoering van uniforme standaardformulieren in vier of vijf talen, te gebruiken bij overtredingen (ook tegen buitenlanders), alsmede invoering van uniforme kentekenborden en het streven naar een groter gelijkvormigheid in de verkeersbepalingen. B. den O.

eerste woorden klonken. En toen de stem zweeg, zetten ze het op een lopen. Zonder om te kijken stoven ze over het oneffen strand, glijdend, struikelend, hijgend, maar zonder een woord. Pas onderaan de wankele trap van het strand naar boven stonden ze stil. Nog altijd zonder een woord klommen ze behoedzaam omhoog, tastend om de ontbrekende treden op te sporen. Boven, op het smalle, met struiken begroeiide pad was Harald de eerste die sprak: „Wie zei er nou dat het hele verhaal van Klintkoning verzonnen is, niks anders dan een sprookje.” vroeg hij fel. „Dat zei ik en dat zeg ik nog. Ik schrok me wild maar ik geloof niet in het bestaan van dit soort geesten. Bovendien kwam die stem mij ergens bekend voor.” Ze zagen het licht van de hoteltoren al voor zich toen Harald antwoordde: „Nee, zo'n sombere, angst-aanjagende stem heb ik nooit eerder gehoord.”

Het begon zacht te regenen en snel legden ze de laatste meters naar huis af. In de gang keek Einar direct naar de kapstok; de jas hing er nog. In de gelagkamer vielen ze op de houten bank in de hoek bij de stenen kachel. Ze zeiden niets, de jongens. Hun gedachten waren op het strand vol stenen aan de voet van de rotswand. „Ik heb die stem vaker gehoord, wist ik maar waar,” dacht Einar, „of misschien de nieuwe . . .” De deur zwaaide open en de nieuwe gast kwam binnen. „Zo, broeders,” zei hij, „het is weer bijna etenstijd. Ik heb in geen tijden zo rustig gewerkt als hier boven op mijn kamer. Jullie zijn geluksvogels dat je hier wonen kunt.”

De jongens lachten wat. „Dat zijn we ook,” zei Harald vaag. Einar keek de nieuwe gast opmerkzaam aan en dacht: „Nee, zijn stem is toch anders.” Maar, wat was dat? Zag hij daar regenspatten op het colbertjasje van de journalist? Zou hij . . . ? Ach nee, dat kon natuurlijk ook nooit. Want hoe moest deze Ditmar Jensen, die nog thuis was toen zij weggingen hen voorbijgekomen zijn op dat smalle, bijna onbegaanbare strand?

WILT U

bij adreswijziging ook uw oude en nieuwe groep en/of onderdeel en district vermelden?

Dank U.

Personalia

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-11-1963: P. Muller, wmr. 1e kl., van Oude Niedorp naar Alkemade.
Per 25-11-'63: R. Vonk, wmr. 1e kl., van Willige Langerak naar Doorn.
Per 1-12-'63: D. Kluiwstra, adjudant, van Heerhugowaard naar Leeuwarden; J. B. Leekstra, wmr. 1e kl., van Bennebroek naar Oude Niedorp; J. de Feijter, adjudant, van Schoorl naar Voorschoten.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 7-11-'63: M. v. Latum, techn. cont. van Leiden naar 's-Gravenhage.
Per 12-11-'63: D. Schouten, wmr. 1e kl. van Stolwijk naar Maasland.
Per 15-11-'63: G. Oprel, wmr. 1e kl., van Asperen naar Boven Hardinxveld; A. H. v. d. Doorn, wmr., van Roelofarendsveen naar Kreileroord.
Per 16-11-'63: J. Koorevaar, wmr. 1e kl., van Oud-Alblas naar Putten-G.
Per 21-11-'63: H. J. Kasemier, wmr., van Haastrecht naar Maasland.
Per 22-11-'63: H. Vuik, wmr. 1e kl., van Berkenwoude naar Haastrecht.
Per 25-11-'63: J. van Es, owmr., van St. Maartensdijk naar 's-Heer Arendskerke.
Per 1-12-'63: W. D. Lanting, officier 1e kl., van Middelburg naar 's-Gravenhage; H. de Jager, owmr., van Giessenburg naar Ben. Hardinxveld-Giessendam; C. Koster, wmr. 1e kl., van Hoedekenskerke naar Goudswaard.
Per 3-12-'63: W. J. G. Bladergroen, owmr., van Oegstgeest naar Hoevelaken.
Per 6-12-'63: J. de Haan, wmr. 1e kl., van 's-Gravenzande naar Bleiswijk.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-11-'63: J. Kuijn, wmr. 1e kl., van Eindhoven naar Arnhem.
Per 12-11-'63: W. Peters, wmr. 1e kl., van Luijksgestel naar Eersel.
Per 15-11-'63: C. Brands, wmr. 1e kl., van Dinteloord naar Stampersgat;

J. H. Duisters, owmr., van Grubben-vorst naar Grathem.
Per 20-11-'63: E. Lemmens, wmr. 1e kl., van Spaubeek naar Susteren.
Per 1-12-'63: C. Post, wmr. 1e kl., van Klundert naar Giessenburg; C. Rode, wmr. 1e kl., van Woudrichem naar Kaatsheuvel; J. Balder, wmr. 1e kl., van 's-Hertogenbosch naar Schijndel.

RESSORT ARNHEM

Per 11-11-'63: G. Simon, wmr. 1e kl., van Urk naar Wijhe; P. de Haan, adjudant, van Twello naar Arnhem.
Per 13-11-'63: E. H. Mulder, wmr. 1e kl., van Raalte naar Urk.
Per 15-11-'63: A. Slurink, owmr., van Lichtmis naar Heino.
Per 18-11-'63: R. G. v. Echten, wmr. 1e kl., van Zelhem naar Varsseveld.
Per 27-11-'63: J. Feenstra, wmr. 1e kl., van Urk naar Ommen.
Per 29-11-'63: A. Waals, wmr. 1e kl., van Dodewaard naar Echteld.
Per 1-12-'63: J. J. de Kat Angelino, officier 1e kl., van Zwolle naar Arnhem.

RESSORT GRONINGEN

Per 11-11-'63: E. Boes, wmr. 1e kl., van Zeijen naar Anjum; K. v. d. Pol, wmr. 1e kl., van Bolsward naar Lemmer.
Per 12-11-'63: J. Dijkstra, wmr. 1e kl., van Midsland naar Berlikum.
Per 1-12-'63: J. C. Warneke, officier 1e kl., van Groningen naar Middelburg.
Per 4-12-'63: H. Oldenbeuving, wmr. 1e kl., van Beilen naar Schipborg.
Per 6-12-'63: K. C. Mulder, wmr. 1e kl., van Grouw naar Langweer.
Per 9-12-'63: W. Visser, wmr. 1e kl., van Nijeveen naar Elburg.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-12-'63: De volgende adspiranten naar:

ressort Amsterdam:

A. D. W. Lagrand naar Diemen.
H. Leppink naar Jutphaas.
W. Magendans naar De Meern.
J. de Ru naar Koog a. d. Zaan.

Wij herdenken

Dir. off. 2e kl.
P. Laverman
Amsterdam
ressort Amsterdam
☆ 28-6-1910
† 16-11-1963

Adjudant
F. Landerloo
Beek-L.
ress. 's-Hert.bosch
☆ 9-5-1917
† 6-12-1963

Wmr. 1e kl.
T. Vet
Harderwijk
Rijkspolitie te Water
☆ 6-4-1916
† 16-11-1963

Wmr. 1e kl.
J. H. Nijmands
Amsterdam
Rijkspolitie te Water
☆ 27-6-1914
† 27-11-1963

J. Verkuil naar Ouderkerk a.d. Amstel.
W. de Jong, J. de Bruin, H. van den Oudenalder en H. J. Verhoef naar Breukelen.
P. G. de Heer, J. W. Overeem en W. Ruitenbeek naar Mijdrecht.

ressort 's-Gravenhage:

P. J. Beelen, J. C. M. Broekhof en J. Paauw naar Lisse.
A. W. van Aanholt naar Voorschoten.
J. H. van Alfen naar Barendrecht.
J. Kramer naar Leidschendam.
J. Remmelzwaal naar Capelle a. d. IJssel.
J. C. Stada naar Hendr. Ido Ambacht.
G. J. F. Vermeer naar Krimpen a. d. IJssel.
J. A. Verplanke naar Axel.
J. Marinissen, T. F. Klein en A. J. Schakel naar Barendrecht.
P. de Bruin, G. de Jager, T. van der Graaf en H. van der Spoel naar Spijkenisse.
W. J. M. Pieters en J. van der Schee naar Zoetermeer.
G. Eerkes, J. Kamp en J. van Loon naar Wateringen.

ressort 's-Hertogenbosch:

A. R. Appelhof naar Nuth.
J. Boschman naar Berlicum.
J. Eits naar Rosmalen.
H. S. Freen naar St. Willibrord.
J. Hiemstra naar Uden.
H. Keizer naar Aarle-Rixtel.
J. G. Klein Wiecherink naar Waalre.
P. J. de Koning naar Raamsdonksveer.
W. J. Kranenburg naar Udenhout.
P. H. L. Lap naar Arcen.
C. Luime naar Etten.
J. Niks naar Rijen.
G. W. Oberink naar Son en Breugel.
F. M. C. van Os naar Beek en Donk.
J. J. van der Putte naar Klundert.
H. J. Roks naar Berghem.
J. Smit naar Woudrichem.
G. J. de Valk naar Heeze.
G. J. M. Verhoeven naar Drunen.
B. W. Voolstra naar St. Oedenrode.
J. A. van Wessel naar Waubach.
S. J. van der Zwaag naar Venraij.
C. P. P. G. van Boven en C. van de Leijgraaf naar Oudenbosch.
H. L. J. Eftting en W. A. van Woerkom naar Grave.
J. A. Kusters en L. W. J. Plum naar Meerssen.
W. M. M. Boons en H. A. M. M. Musters naar Dongen.

ressort Arnhem:

B. H. Harbers en H. Martena naar Dalfsen.
E. J. Stuit en M. A. J. M. Jansen naar Raalte.
A. M. D. Loos, J. D. van Toorn en L. Peper naar Groesbeek.
H. P. M. Klein Overmeem, J. van der Woning en A. J. Bremmer naar Haaksbergen.
A. H. A. Bel, B. C. Tamminga en E. M. Bomhof naar Putten.
J. W. van Aken en H. J. Angenent naar Lochem.
F. J. Hageman naar Lienden.

ressort Groningen:

K. H. van der Veen, H. Ekkelenkamp en A. Nijenbanning naar Vries.
A. J. Bosma, J. J. Raspe en H. J. Schröder naar Zuidlaren.
A. Folgerts, P. van der Vries en G. Nieuwenhuis naar Slochteren.
A. Kinderman en A. Messchendorp naar Bellingwolde.
F. Stuivenga naar Uithuizen.
H. Homan naar Makkum.
H. G. du Fijn naar Oude Pekela.
Rijkspolitie te Water:
B. Heimensen naar gr. Amsterdam-II.
C. Pasveer naar gr. Amsterdam-III.
D. J. v. d. Ploeg naar gr. Amsterdam.

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 8-11-'63: Adjudant J. Kastelein tot comptabele te Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-12-'63: Adjudant J. de Feijter tot groepscomm.dant te Voorschoten.

RESSORT ARNHEM

Per 18-11-'63: Owmr. B. J. Brummel tot groepscomm.dant te Scherpenzeel.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachtmeester:

Per 1-12-'63: J. B. Leekstra, Oude Niedorp.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 15-11-'63: J. P. N. v. Vliet, Nieuwe Tonge.

Per 1-12-'63: C. Koster, Goudswaard.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-12-'63: I. H. P. de Jonge, Terneuzen.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'63: J. H. Verstappen, Schin op Geul; M. C. van Beek, Wouwse Plantage.

Per 1-12-'63: C. Post, Giessenburg (ressort 's-Gravenhage); J. Balder, Schijndel.

tot schrijver A:

Per 15-11-'63: M. van Helvoirt en E. J. G. Dorge-v. d. Heuvel, 's-Hertogenbosch (Staf T.I.).

RESSORT GRONINGEN

tot opperwachtmeester:

Per 11-11-'63: E. Boes, Anjum.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 14-12-'63: J. Knevelbaard, Uithuizen.

In dienst getreden

RESSORT AMSTERDAM

Per 16-11-'63: J. W. Maas, schrijver i.t.d. te Hoogwoud.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-11-'63: N. v. d. Berg, schrijver i.t.d. te Rozenburg.

Per 1-12-'63: P. Bravenboer, schrijver i.t.d. te Brielle.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 11-11-'63: Goei Kan Pang, schrijver te Bladel.

Per 18-11-'63: J. L. J. Simons, adm. kr. te Kessel.

Per 1-12-'63: L. Melger, schrijver te Hilvarenbeek; J. P. Munnix, schrijver te Swalmen.

RESSORT ARNHEM

Per 1-12-'63: B. H. van Essen, schrijver te Vorden; J. L. Pöttger, schrijver te Wychen.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-12-'63: G. Dijkstra, schrijver te Lemmer; S. Stapert, schrijver te Mantgum; A. G. v. d. Veen, adm. kracht te Groningen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-11-'63: Als aspirant:

M. Aalderink, P. G. Adema, F. Apotheker, H. Ax, J. H. van de Barg, L. P. M. Beckers, W. H. Beerens, J. Bennink, G. J. Berendsen, A. J. van den Berg, G. G. M. Bergsma, H. J. Berkhout, A. Beuving, M. W. Blom, G. B. I. Boer, H. L. de Boer, M. J. Boer, S. Boersma, J. A. Boeser, R. de Bondt, R. C. Bonnema, A. A. H. Bosters, W. Bouland, G. M. Brasser, R. Brill, C. van den Brink, G. van den Brink, K. R. Brink, B. H. de Bruin, H. de Bruin, J. W. Brummelkamp, C. H. Budel, W. B. Burger, P. J. van de Burgt, D. Buurstra, A. P. M. de Clercq, H. H. Collaris, A. A. Contant,

K. Coppoolse, J. C. Dekker, J. G. van Donkelaar, H. Doppenberg, J. van Driel, L. M. M. van Duuring, J. L. M. van Dijk, P. Dijkstra, S. J. Dijkstra, A. C. van Eck, H. Fool, J. H. Foppen, T. Fijn, J. S. A. F. Gademan, H. B. Gelen, A. C. M. van Gestel, A. Goo-dijk, J. C. Goos, J. Gramsma, J. H. Grave, M. Th. A. M. Grielis, S. de Gries, E. L. Groeneveld, J. C. de Groot, R. Grooten, E. de Haan, A. Hage, J. Hamels, H. Harmsen, G. M. van Hees, G. W. Heusinkveld, J. van den Heuvel, G. R. Heij, P. J. Heijkoop, H. A. Hilhorst, A. Hoen, L. P. van der Hoff, J. W. Hogenbirk, H. C. Hooglander, J. ten Hoopen, C. Horneman, A. Hornstra, H. Hooghiemstra, E. M. J. Houniet, J. A. Huizinga, J. Hulleman, H. H. Hunze, Ch. Huijter, R. Janse, F. J. Jansen, P. Jansen, G. Joling, C. J. M. de Jong, E. F. A. de Jong, H. de Jong, A. H. A. de Jonge, L. Jongman, W. J. Jonkers, G. Kamerbeek, J. Kamp, A. B. M. Karnebeek, B. Kizewski, J. M. A. Klaus, J. M. de Kleijn, E. A. J. de Kleine, B. J. W. Klip, Ch. G. H. Kok, H. J. A. Kok, R. Korf, J. J. de Korte, H. G. Kregmeier, K. W. Kreijenbroek, R. van der Laan, J. I. H. van Lare, G. de Leeuw, B. H. Lesterhuis, M. G. J. Leune, D. van der Linden, M. C. M. Manders, E. J. W. Marks, P. J. Mazereeuw, H. Meerman, J. C. J. Merts, F. van der Meulen, H. P. Meijer, A. L. M. Mommers, J. N. D. Mulckhuijse, J. P. de Munck, P. Nanninga, M. J. Nieuweboer, B. B. Oldenburg, E. van den Oosterkamp, M. C. den Ouden, G. H. ten Pas, J. A. G. C. Peeters, J. D. Pesman, L. K. W. Peters, W. C. J. Pirovano, A. Poelman, W. J. van de Pol, A. C. Pollemans, A. Potgieter, J. M. Raadveld, W. Rademaker, J. H. Reimus, H. J. A. Remers, G. S. Rensink, C. J. M. van Riel, W. H. Ritsema, W. H. Ritzen, L. P. A. Robert, J. H. Scheeringa, J. F. A. Schaaf, W. J. Schewe, J. Schoemaker, K. R. Schut, H. A. Severs, J. H. Sissing, F. J. Smit, E. M. Smit, R. A. M. Smits, M. J. A. Sniekers, H. J. N. Soellaart, J. G. L. M. van Soest, H. G. Sollic, C. Stam, W. A. Streefland, M. van Stroe, M. Sturing, M. J. Stuijsiger, F. H. A. Tiethof, Chr. Tol, B. Trof, J. R. Tromp, B. Uneken, G. L. Veen, H. van der Veen, P. A. van de Ven, J. Veneman, L. H. Verburg, G. J. Visschedijk, T. R. M. Vlaar, W. G. van de Vlekkert, Th. Vlok, A. M. Vreeke, C. Vreugdenhil, A. de Vries, A. G. A. de Vries, E. de Vries, J. de Vries (20-2-'46), J. de Vries (12-4-'46), W. Waanders, Tj. van der Wal, R. R. H. Walraven, A. J. van de Weerd, M. W. Welten, B. J. Wennink, L. Westera, Chr. Woltjer, R. Wiggman, R. Zeeplat, M. C. Zweedijk, J. G. Zwijgers en C. A. Zijderveid, allen per adres:

Velperweg 142, Arnhem.

De dienst verlaten

RESSORT AMSTERDAM

Per 8-11-'63: P. Vermeer, hoofd van administratie te Amsterdam.

Per 1-12-'63: A. P. de Vries, wmr. 1e kl. te De Meern.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 16-11-'63: W. A. M. Hoogendijk, transportgeleider te Rotterdam.

Per 1-12-'63: W. J. Lindhoud, owmr. te Moerkapelle; G. L. Wubben, schrijver te Wateringen.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-12-'63: G. Gerrits, wachtmeester te Waalre.

RESSORT ARNHEM

Per 1-12-'63: J. W. Kokkelink, adjudant te Zaltbommel; F. J. v. d. Brink, wmr. 1e kl. te St. Isidorushoeve.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-12-'63: W. A. Takens, schrijver te Bellen.

Ambtsjubilea

Owmr.
D. A. M. Bakker
Medemblik
ressort Amsterdam
25 jaar op 3-1-1964

Owmr.
B. J. Kuiper
Hilversum
ressort Amsterdam
25 jaar op 17-1-1964

Adjudant
K. Saal
Landsmeer
ressort Amsterdam
40 jaar op 24-1-1964

Owmr.
H. Schoemaker
Rijnsburg
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 16-1-1964

Wmr. 1e kl.
A. H. Mostert
Pijnacker
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 17-1-1964

Wmr. 1e kl.
H. Oude Veldhuis
Lisse
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 1-2-1964

Wmr. 1e kl.
J. J. den Dekker
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 3-2-1964

Owmr.
N. Need
Schoonrewoerd
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 3-2-1964

Owmr.
C. v. Nieuwenhuijzen
Schoondijke
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 3-2-1964

Owmr.
A. Wegewijs
St. Jansteen
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 3-2-1964

Owmr.
N. B. Veger
Bergen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 17-1-1964

Owmr.
N. D. Stoop
Someren Eind
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 17-1-1964

Wmr. 1e kl.
L. A. Meijers
Westerhoven
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 17-1-1964

Owmr.
L. Nijsten
Vijlen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 20-1-1964

Owmr.
J. A. Winkel
Hoeven
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 5-2-1964

Owmr.
J. G. Bokkers
Heer
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 6-2-1964

Wmr. 1e kl.
G. Th. Scholten
Echt
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 7-2-1964

Owmr.
J. A. Dullaart
Sprang-Capelle
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-2-1964

Wmr. 1e kl.
J. Balder
's-Hertogenbosch
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 28-11-1963

Owmr. B. A. G. M.
Schellings
's-Hertogenbosch
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 13-11-1963

Wmr. 1e kl.
W. Bos
Doetinchem
ressort Arnhem
25 jaar op 30-1-1964

Wmr. 1e kl.
H. D. Hietbrink
Elzen
ressort Arnhem
25 jaar op 7-2-1964

Wmr. 1e kl.
E. Wietsma
Zuidwolde
ressort Groningen
25 jaar op 3-2-1964

Owmr.
F. de Vries
Groningen
ressort Groningen
25 jaar op 15-2-1964

Adjudant
L. de Best
Wemeldinge
Rijkspolitie te Water
25 jaar op 3-1-1964

Owmr.
A. J. van der Spek
Amsterdam
Dienst Luchtvaart
25 jaar op 6-2-1964

Owmr.
H. M. Persoon
Delft
Staf P.T.D.
25 jaar op 23-1-1964

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

5e JAARGANG No. 6 - FEBRUARI 1964

Philippe le Bon in de kleding van de Orde van het Gulden Vlies.

(Foto: Rijksvoorlichtingsdienst)

500 jaar geleden basis gelegd voor Staten-Generaal

door de adjudant J. RANSELAAR te 's-Gravenhage

*Het is niet een oude orde, die behoud,
het is een nieuwe maatschappij,
die voltooiing vraagt.*

J. R. Thorbecke

Op 9 januari 1964 was het 500 jaar geleden dat Philips van Bourgondië voor het eerst de Staten van zijn gebieden — waaronder zuid- en noordnederlandse gewesten — gezamenlijk in een zaal van het stadhuis te Brugge bijeenriep. Er werd in 1464 nog niet gesproken van „S t a t e n -

G e n e r a a l”, dat gebeurde pas omstreeks 1560 in welke tijd we vermeld vinden „les députés des estatz généraulx de par deça” (de par deça = van herwaarts over). De Staten van toen waren aangewezen vertegenwoordigers der drie standen: de adel (die tevens de belangen behartigde van de bevolking van het platte land), de geestelijkheid en de steden; de gekozen leden der Staten-Generaal van nu vertegenwoordigen krachtens de Grondwet het gehele Nederlandse volk.

Als overeenkomst zouden we willen noemen dat zowel in de Statenvergaderingen van 500 jaar geleden als in de vergaderingen van de huidige Staten-Generaal, bindende besluiten voor de bevolking werden c.q. worden genomen. Terecht wordt dan ook in de bijeenkomst van 9 tot 12 januari 1464 te Brugge de grond-

Dezer dagen werd een herdenkingssamenkomst gewijd aan 500 jaar Staten-Generaal. Het was niet zomaar een achteloze terugblik over de schouder van het Nederlandse volk maar zonder meer een bezinning op de ontwikkeling van de democratie van ons staatsbestel. Juist in deze tijd schuilt hierin een grote betekenis die aanleiding is om hierbij nader aandacht te besteden aan 500 jaar Staten-Generaal. Daarvoor schreef de adjudant J. Ranselaar te 's-Gravenhage bijgaand artikel.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

5e JAARGANG

No. 6 — februari 1964

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem

Kapitein mr. A. J. Dek
te 's-Gravenhage

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjudant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse
A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse
P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-Adjudant J. G. Jansen
te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 142 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekku post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum
Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 5.00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.60 per stuk

★

Advertenties:

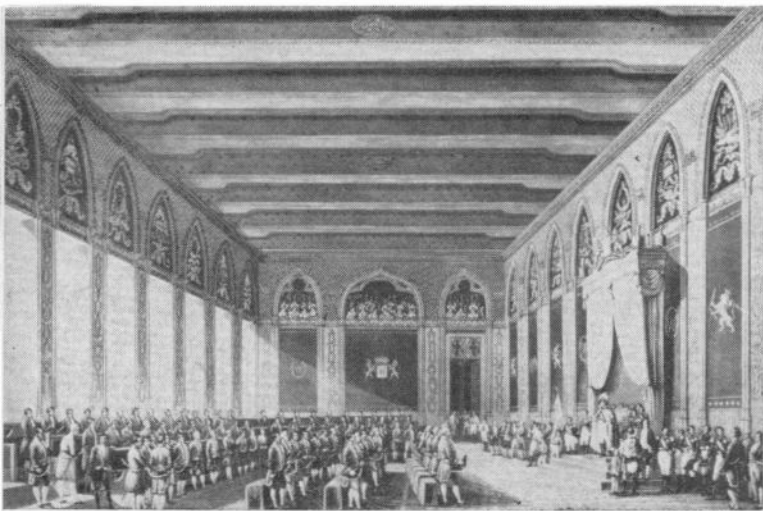
J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

Het gebouwencomplex van het Binnenhof, regeringscentrum en sedert mensenheugenis ook plaats van samenkomst van de Staten-Generaal, waarvan dezer dagen het 500-jarig bestaan werd herdacht.

(Foto: Bart Hofmeester)

Opening van de Staten-Generaal te Brussel door koning Willem I op 21 september 1815. Bepaald was dat de opening beurtelings te Brussel en te 's-Gravenhage zou plaats vinden.

(Kon. Huisarchieff)

siag gezien voor een meer dan vier eeuwen durende ontwikkeling, uitlopende op een erfelijke constitutionele monarchie met parlementair stelsel, in de grondwetswijziging van 1848 theoretisch mogelijk gemaakt en na het tot twee maal toe verwerpen van de begroting van buitenlandse zaken naar aanleiding van de Luxemburgse kwestie, vanaf 3 juli 1868 praktisch geworden.

Wij willen hier nagaan hoe het mogelijk was dat een hertog van het verre Bourgondië over de gewesten Holland en Zeeland — van de overige gewesten zullen daaraan later alleen Brabant, Limburg en Gelderland worden toegevoegd — regeerde en tevens enkele aspecten belichten van de staatkundige concepties van de bourgondische vorsten.

De grootvader van eerder genoemde Philips van Bourgondië was de vierde en jongste zoon van de franse koning Jean II le Bon en heette ook Philippe, bijgenaamd le Hardi; hij was hertog van Touraine. In de honderd-jarige oorlog tussen Frankrijk en Engeland heeft hij dapper gevochten en raakte met zijn vader gewond en werd met deze in gevangenschap naar Engeland gebracht. Ook hier neemt hij het voor zijn vader op door aan tafel van de engelse koning Eduard III een bediende te berispen omdat deze eerst de engelse koning — nog altijd de vazal van frankrijk's vorst — eerder bediende dan zijn vader, koning Jean, wel een gevangene maar toch de opperheer van engelands koning! Als beloning voor dapperheid en

trouw schonk Jean II op 6 september 1363 het enkele jaren eerder aan de franse kroon toegevallen hertogdom Bourgondië aan Philippe le Hardi. Niet voorzien werd dat hieruit naast, of liever tussen, het franse en duitse koningschap een derde macht zou voortkomen; nog minder werd vermoed dat de bourgondische hertogen zouden gelden als de machtigste „sires des fleurs de lis”, zo genoemd naar de leliën die de afstammelingen van het franse koningshuis in hun wapen voerden.

Door huwelijk met de vlaamse erfdochter Margaretha, verkreeg Philippe le Hardi: Vlaanderen, Artois, Franche Comté (= het duitse graafschap Bourgondië), Charolais, Picardië, Rhêtél, Mechelen, Antwerpen en Nevers. Na zijn dood op 27 april 1404 volgde zijn zoon Jean sans Peur graaf van Nevers, hem op. Deze — gehuwd met een tante van Jacoba van Beieren — werd op 19 september 1419 vermoord. Diens zoon Philippe le Bon is het van wien prof. P. J. Blok schreef: dat hij door list en geweld, door oorlogen en staatsmanskunst, na jaren van burgerkrijgen en vete, van verwoestingen en onzekerheid, Jacoba van Beieren dwong te zijnen gunste afstand te doen van haar graafschappen Henegouwen, Holland en Zeeland.

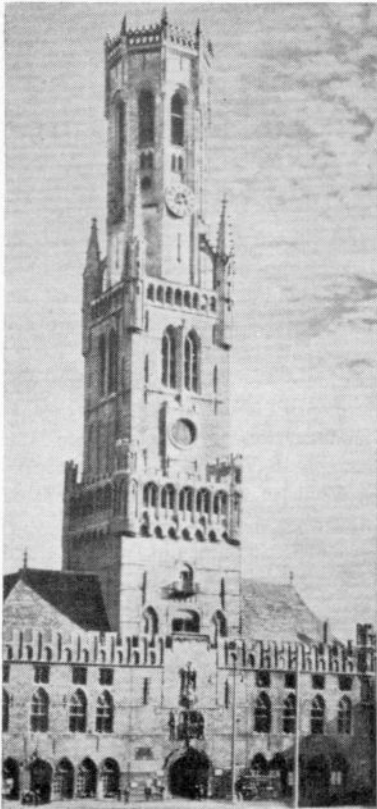
We zien hier de bourgondische macht weer belangrijk naar het noorden opgeschoven. Nu gravin

Jacoba, „de ridderlijke vrou Jacoba”, tijdgenote van Jeanne d'Arc en minstens zo moedig en strijdbaar, afstand heeft moeten doen van haar rechten, kwam er voor deze gewesten een einde aan het bewind van het Beierse Huis en nam de regering van het Bourgondische Huis hier een aanvang. Uit de erfenis van zijn neef Philippe de Saint Pol was Philippe le Bon Brabant en Limburg toegevallen; hieraan kon hij nog toevoegen Namen en Luxemburg. Nu kon hij volle aandacht besteden aan het ideaal van de bourgondische vorsten: de zonder samenhang verkerende gewesten tot een eenheid te smeden met als einddoel het stichten van een koninkrijk. Dit zal Charles le Téméraire, de zoon van Philippe le Bon, bijna ge-

Overzichtskaart van de bourgondische bezittingen. Na de dood van Karel de Stoute verviel Bourgondië weer aan de franse kroon. Karel V liet de bourgondische naam voortleven in de door hem geformeerde „bourgondische kreits”.

(Repr.: Techn. Rech. 's-Gravenhage)

Het machtige Belfort, één van de fraaie torens van Brugge.

lukken. Ook deze zorgde voor gebiedsuitbreiding — o.a. Lotharingen en Gelderland — en wist de duitse keizer te bewegen hem tot koning te kronen. In de nacht voor de plechtigheid zal geschieden, verlaat de duitse keizer heimelijk de kroningsstad, hiertoe overgehaald door de franse koning. Een tweede kans zal Karel de Stoute — zoals hij in onze geschiedenis bekend is geworden — niet meer krijgen: op 5 januari 1477 sneuvelt hij bij Nancy. Zijn echtgenote en erfdochter geraken in grote moeilijkheden. De franse koning eist onmiddellijk Bourgondië als opgevallenen terug en ook andere staten dreigen verloren te gaan. Wanneer de Staten op 3 februari 1477 bijeenkomen, eisen zij van Maria van Bourgondië herstel van de rechten van de gewesten en in ruil voor hun steun het „Groot-Privilege”, waarbij o.a. het recht van oorlogsverklaring wordt gebonden aan de toestemming van de Staten-Generaal en de onderdanen het recht krijgen gehoorzaamheid te weigeren indien de hertogin de gemaakte bepalingen zou schenden.

Ziehier wat van het centralistisch en absolutistisch streven van de bourgondische vorsten overbleef. Door de eeuwen heen loopt de strijd tussen centralisatie en decentralisatie als een rode draad door de staatkundige ontwikkeling van de lage landen; zij wisselen af als eb en vloed en zijn even onberekenbaar. De macht van de Staten-Generaal groeit zelfs uit tot een soevereine macht in de dagen van de Republiek der Verenigde Nederlanden — hierbij legden de afgevaardigden de eed af dat zij de belangen van de gewesten zouden behartigen, hetgeen iets anders is dan die der Republiek — om na de restauratie van 1813 weer de plaats in te nemen van volksvertegenwoordigers tegenover de vorst.

Niet ontkend kan worden dat door de centraliserende maatregelen van de bourgondiërs orde en veiligheid werden gediend en handel en nijverheid tot ontwikkeling konden komen. Het regiem bracht dus ook welvaart, waardoor gelden beschikbaar kwamen voor schilder-, beeldhouw- en bouwkunst, welke een grote vlucht konden nemen.

Zo voerde Philippe le Bon gerechtshoven in, waar men tegen de stedelijke schepenbanken in beroep kon komen met het Parlement van Mechelen als hoogste rechtcollege voor alle bourgondische landen (eenheid van rechtspraak).

Een andere maatregel was het oprichten van een Rekenkamer, waardoor één instelling de financiën van verschillende gewesten controleerde. Voorts kwam er een Grote Raad, een adviescollege voor bestuurszaken.

Door deze staatsinstellingen en het steeds meer bijeenroepen van de

Staten kwam er meer samenhang in de verschillende gebieden van de bourgondische hertogen. Het moge zo zijn dat de staten aanvankelijk door de vorst werden bijeengeroepen en alleen de door deze bepaalde onderwerpen werden behandeld, een voordeel was dat de Staten op de bijeenkomsten onderling ook wel over andere zaken zullen hebben gesproken en door overleg tot het innemen van een gezamenlijk standpunt geraakten.

De vergaderingen van de Staten-Generaal vinden — enkele uitzonderingen daargelaten — vanaf de instelling van de Republiek der Verenigde Nederlanden, plaats in het gebouwencomplex aan het Binnenhof te 's-Gravenhage.

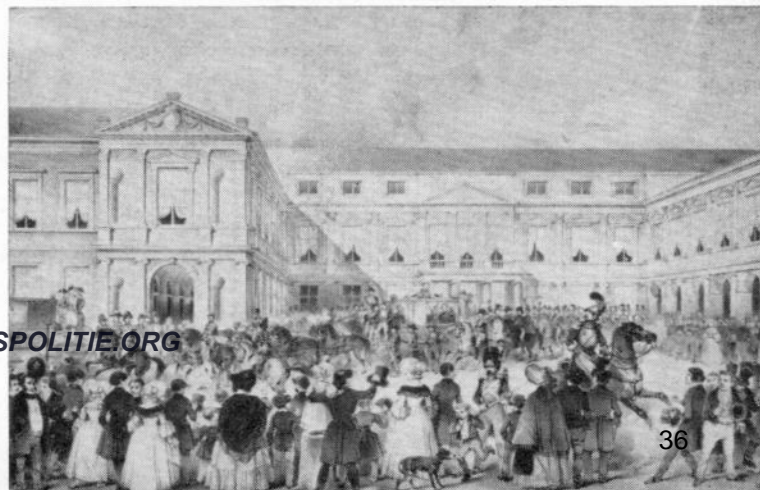
Aangevangen met de stichting van een „coninclijc paleis” omstreeks 1250 door de rooms-koning graaf Willem II — in wezen niet meer dan een kasteel — werd het vervolgens stadhouderlijk kwartier en tenslotte regeringscentrum.

Ter gelegenheid van de vijftigste herdenking van de onafhankelijkheid bood de regering de Staten-Generaal een ontwerp van wet aan om te komen tot stichting van een paleis voor de beide Kamers der Staten-Generaal. Dit ontwerp ontlokte een felle woordenstrijd in de Kamers. „Het wordt een „palais de nation”, schamperden de tegenstanders, „en hoe sober is onze Koning zelf niet gehuisvest.”

De voorstanders wezen daarentegen op de wil van de koning, vastgelegd in de koninklijke boodschap „verlangende tot erkentelijke gedachtenis aan de vestiging van de hoofdbeginselen onzer

Koning Willem I vertrekt op 21 oktober 1839 vanaf het Paleis Noordeinde, gezeten in de Glazen koets, naar de verenigde vergadering der Staten-Generaal.

(Foto: Koninklijk Huisarchief)

Beslissend in tijd van vogelvrije beer en vrije boer

Tussen de strijdkreet „Grijpt uw stenen bijlen” en het commando anno 1963: „Steekt op, klewang!” ligt een periode van ruim 2000 jaar wapenhistorie. Het is echter niet alleen een verschil van tijd, het doel waarvoor beide wapenkreten gebruikt werden loopt ook ver uiteen. Bij de eerste stellen wij ons een ruig uitzierende en in dierenvellen uitgedoste Germaan voor, die in de strijd om het dagelijks bestaan met primitieve middelen zijn middagmaal wil bemachtigen, door met enige stamgenoten een levensgrote beer te verslaan. Bij het tweede commando is alles anders. Een peloton van de M. E. heeft zo juist een charge uitgevoerd. De slagwapens worden nu geborgen. De andere partij was ditmaal geen vogelvrije beer maar een vrije boer. In onze „moderne” tijd is het niet meer mogelijk door direct wapengebruik in zijn levensonderhoud te voorzien. In enige artikelen wil ik de evolutie trachten te schetsen van de strijdbijl tot klewang, en mij hierbij slechts beperken tot de slagwapens die in gebruik waren. Ook de vervaardiging van enige van die wapens wil ik hierin belichten, evenals enkele bijzondere variaties die er in de loop der eeuwen op het gebied van de slag-, steek- en houwwapens gevonden werden en thans nog te vinden zijn.

In het tijdvak, dat wij kennen als „Stenen tijdperk” werden de wapenen uiteraard uit steen vervaardigd. Bij opgravingen heeft men verschillende wapens uit deze „voor-historie” teruggevonden. Primitief vervaardigd weliswaar, maar niettemin doeltreffend.

Ter vervaardiging van deze stenen wapens werden verschillende steensoorten gebruikt zoals vuursteen, graniet, hydiet (toetssteen). Ook uit been werden wapens gemaakt.

Uit de oudste tijden kennen wij de volgende historische wapens: De

speer vervaardigd uit steen of been; de schacht werd gemaakt van hout of hertshoorn. De aks was het slagwapen bij uitstek.

De aks werd door middel van een slijpsteen gevormd en gewet. De nieuwgevormde bijl werd voorzien van een houten of elpenbenen steel. Om in deze bijl een gat te boren, gebruikte men een langwerpige rotssteentje dat werd rondgedraaid en met behulp van zand en water een boorgat vormde.

De steel werd er vervolgens ingeslepen of met repen leer vastge-

maakt aan de bijl zelf. Wanneer de steel ingeslepen werd, werd aan de bovenzijde de steel doorboord en een spie door de opening gestoken, deze spie bestond meestal uit een everstand. (Zie afb. I).

Na deze voorhistorische tijd waarin hoofdzakelijk stenen wapenen te vinden zijn, verplaatsten wij ons naar de Germaanse tijd van ± 100 v. Chr. De metalen hebben reeds de stenen wapens grotendeels verdrongen. In die tijd waren er al wapensmeden die de wapens uit brons of uit ijzer maakten. Het legeren of damasceren van deze metalen was toen nog niet bekend. De voornaamste slagwapenen uit die tijd

Een serie artikelen over de wapens van onze voorouders

door de wachtmeester
L. J. A. M. van WINDEN te Lieshout

zijn de bijlen, die om hun gewicht nog wel eens uit steen werden gemaakt, evenals de akshamers. Voorts kwamen al de zwaarden, geheel uit ijzer of brons vervaardigd in de mode. En ook toen was er al sprake van „Het nieuwe wapen”, namelijk de ijzeren priem, een soort gaffel met steel en een naaste verwant van de onmisbare speer. Deze wapens werden zowel voor de jacht als voor de strijd aangewend. (Zie afb. II). Wij kennen het jaartal 400 na Chr. als het tijdstip van de grote volksverhuizing. Voor ons land had deze verhuizing tot gevolg, dat de Germanen die hier woonden, werden verdreven of gevangen werden genomen en door de overwinnaars tot slaven gemaakt. De voornaamste heersende volken in ons land waren de Friezen, Franken en Saksen. De stenen wapenen waren geheel uit het gebruik. De nieuwe volken kenden het gebruik van metaal al langer en bijna al hun gebruiksvormen waren uit dit materiaal gemaakt en op kunstige wijze versierd. Ook de wapens waren van ijzer en

500 jaar Staten-Generaal

staatsregelingen en het grondwettig verband tussen Stadhuis en Volk, een blijvend gedenkteken op te richten”.

Tenslotte werd het wetsontwerp door beide Kamers aangenomen en bereikte het Staatsblad. Er zijn verschillende ontwerpen voor het „regeringspaleis” gemaakt — er was o.m. een voorstel het gehele gebouwencomplex van het Binnenhof te slopen — maar geen van deze voorstellen werd aanvaard en bedoelde wet bleef onuitgevoerd, tot veler vreugde overigens.

De herdenking van de bijeenkomst der Staten in 1464 te Brugge is te-

vens aanleiding tot bezinning op onze — in een wijze con-stitutie gewaarborgde — democratische instellingen, waarvan de Staten-Generaal wel de voornaamste genoemd mag worden. Mogen onze volksvertegenwoordigers voortgaan te handelen naar de woorden gesproken door koning Willem II, nadat hij zich voor de laatste maal op 13 februari 1849 — volgens zijn gewoonte met de prinses te paard en niet gezeten in de glazen koets — naar de verenigde vergadering had begeven:

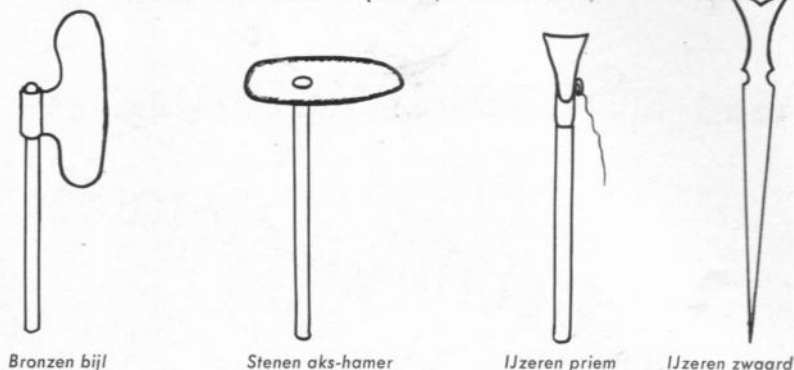
„met die eendracht welke kracht geeft, ijverig voortgaan om het goede te bevorderen en het Opperwezen zal Zijn zegen op deze arbeid geven.”

vakkundig gesmeed. Bij deze volken was namelijk het legeren van ijzer en brons al bekend. Ook de wapensoorten uit deze tijd verschillen van die uit de vorige periode. Er zijn nu bijgekomen de slingersteen en de scramsax. Dat laatste wapen is een kort jachtzwaard, dat zowel de borstelige huid van het zwijn doorboort als het vijandelijke schild. Zo'n schild was van hout en aan de voorzijde overtrokken met varkenshuid. Tussen het hout en de huid was de ruimte met zaagsel of molm opgevuld om de slag te kunnen breken. Niet zelden waren zowel het schild als het zwaard en de scramsax met zilver versierd.

Wie mocht denken dat het verbod tot het dragen van wapenen zoals wij dit kennen in artikel 1 van de Wapenwet, een wet is uit onze tijd, heeft het mis. De lijfeigenen en slaven uit die tijd was het verboden om wapenen te dragen. Overtreding van dit verbod werd gestraft met het afkappen van een of beide handen. Wapenen mochten in die tijd slechts gedragen worden door edelen en krijgslieden. De horigen, die het land van hun heer bewerkten, moesten eerst toestemming van deze ontvangen en mochten dan bij dreiging van geweld slechts gebruik maken van een gaffel, die zij dan ook vrij mochten dragen. De wapensmeden van die dagen waren ook horigen. Dit zware werk werd evenals het bewerken van het land aan hen overgelaten, zodat de vrije mannen als jager of als krijger er op uit konden trekken.

Intussen zijn wij met deze historische wandeling aangeland bij onze voorouders in de tijd van Karel de Grote en schrijven wij 800 na Chr. De be-

Afb. II. Germaanse wapenen (± 100 v. Chr.)

Bronzen bijl

Stenen aks-hamer

Ijzeren priem

Ijzeren zwaard

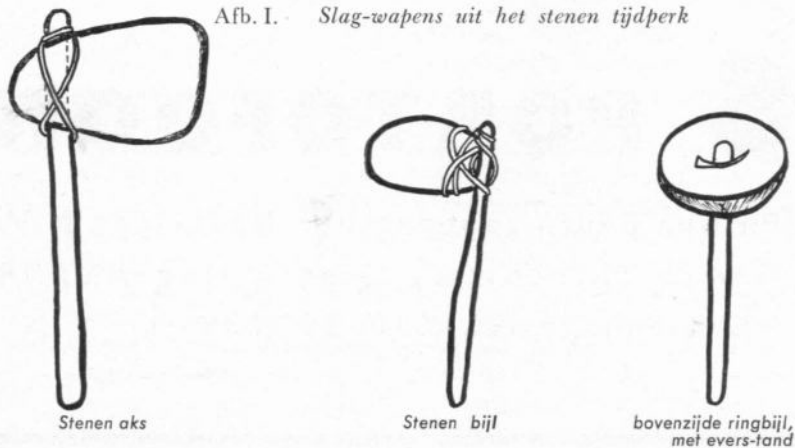
wapening is uiteenlopend, maar de afwerking duidt op een grote vooruitgang in de smeedkunst. De speren en strijdaxen zijn goed afgewerkt. De zwaarden zijn juweeltjes van smeedwerk. De Germaanse knotsen hebben plaats gemaakt voor vernuftige strijdkolven. De strijdkolf, ook wel „goedendag” genoemd, geeft na gebruik niet zo'n goedendag als de naam wel aangeeft. Stelt u voor een korte ijzeren steel waaraan door middel van een korte ketting een puntige kogel is bevestigd.

Wanneer men ten strijde trok wappende men zich met wapens naar eigen inzicht, en waarmede men het best overweg kon, alhoewel de markgraaf aangaf hoe hij zijn mannen graag bewapend zag. Het was de opkomst van de riddertijd, de tijd van koene krijgers en toernooien. De krijgers waren niet alleen offensief terdege uitgerust, hun verdedigingsmiddelen waren ook af. Naast het metalen schild waren er verschillende soorten maliënkolders en helmen. Er bestonden toen in ons land reeds vijf van die krijgsrokken, daarnaast vervaardigde iedere smid deze schutshemden bij uitstek op zijn eigen

manier. De oudste die wij uit die tijd kennen was vervaardigd van stevig leer met daarop door middel van ossepezen vastgemaakte ijzeren ringen, die naast elkaar gezet waren. Voorts de zogenaamde brigantijn, waarvan de opgenaaide maliënen niet van staal zijn maar van vierkante hoornen plaatjes, die schubsgewijze over elkaar werden gelegd. Deze brigantijn werd ook wel schubbenpantser genoemd. Naast deze zijn er nog twee brigantijnen bekend, waarvan in het ene geval de maliënen uit ijzeren of stalen plaatjes bestaan en in het andere de krijgsrok is uitgerust met dik leren plaatjes, die door ze te koken een grote graad van hardheid hebben bereikt. De laatste uit die tijd is de zogenaamde rondaskolder, waarbij ronde ijzeren of koperen plaatjes als knopen naast en onder elkaar op de leren ondergrond zijn vastgemaakt.

Het is de bedoeling om in enkele artikelen een historisch overzicht te geven van de gebruikte slagwapens, zodat de lezer tevergeefs zal zoeken naar de blijde, de springgaal of de kat, welke grote belegeringswapens in zwang waren vanaf de 10e eeuw, de eeuw van de kruistochten. Deze tochten alsmede de opkomst van de steden en de oprichting van de gilden hebben in hoge mate bijgedragen tot grote bloei en welvaart, met als gevolg een ruime handel met het buitenland. In die tijd was het smidsgilde van Luik een der bekendste van Europa. De ingevoerde metalen uit Bohemen en Saksen werden door hen als het ware omgetoverd in staaltjes van edelsmeedkunst en pracht, dat ze zelfs aan de praalzieke hoven in Byzantium werden aangeboden.

Afb. I. Slag-wapens uit het stenen tijdperk

Stenen aks

Stenen bijl

bovenzijde ringbijl, met evers-tand

(vervolg op pag. 15)

Overste Mr VAN DER STEUR Hoofdcommissaris Ned. Antillen

Op 14 december 1963 kreeg de overste mr J. P. van der Steur buitengewoon verlof in het openbaar belang, teneinde hem in de gelegenheid te stellen om de functie te vervullen van hoofdcommissaris van politie van het korps politie Nederlandse Antillen te Willemstad. Hij werd als zodanig op 6 januari 1964 beëdigd.

De overste mr van der Steur werd op 15 januari 1912 te Singaradja (Indonesië) geboren. Hij behaalde het diploma van de Rijks-H.B.S. te Amersfoort, kreeg een opleiding als reserve-officier en werd op 1 januari 1937 reserve 1e luitenant. Eveneens in 1937 deed hij doctoraal examen Indisch Recht en na een applicatie cursus ging hij in 1939 als 1e luitenant 22 R.I. over in beroepsdienst. Op 15 juli 1940 werd hij op nonactief gesteld als officier der koninklijke landmacht en benoemd tot 1e luitenant bij de nederlandse marechaussee, waarna hij vervolgens op 16 mei 1942 in krijgsgevangenschap afgevoerd werd naar Duitsland. Na terugkomst belast het militair gezag hem met de waarneming van de functie van officier-toegevoegd aan de gewestcommandant Amsterdam der rijkspolitie. Hij was op 1 mei 1946 bevorderd tot kapitein, werd op 1 juli 1946 aangewezen als districtscommandant te Alkmaar. Op 1 januari 1951 werd hij bevorderd tot majoor.

Na eervol ontheven te zijn van zijn districtscommando te Alkmaar, werd hij op 15 februari 1952 verplaatst naar de algemene inspectie te 's-Gravenhage en aldaar belast met de leiding van het bureau personeelszaken. In deze functie werd hij op 1 januari 1958 bevorderd tot de rang die hij laatstelijk bekleedde.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

G. J. BOTTERWEG

Hoofd Bureau Personeelszaken

Bij Koninklijk Besluit van 18 december 1963 werd de heer G. J. Botterweg met ingang van 1 februari 1964 benoemd tot Dirigerend Officier der Rijkspolitie 2e klasse en belast met de functie van Hoofd van het Bureau Personeelszaken bij de Algemene Inspectie van het Korps te 's-Gravenhage.

De heer G. J. Botterweg werd op 19 juni 1914 te Hellendoorn geboren en doorliep de R.H.B.S. te Almelo, waarna hij in Ede tot reserve-officier der Bereden Artillerie werd opgeleid. Hierna volgde hij (van 1933 tot 1935) de inspecteursopleiding aan de Model Politie Vak School te Hilversum en behaalde het inspecteursdiploma. Vervolgens werkte hij als volontair in Almelo, waar hij door de toenmalige adjunct-inspecteur Heidema (thans CvP Dordrecht) in

de geheimen van de politie-administratie werd ingewijd. Daarna volgde zijn benoeming tot klerk en later adjunct-inspecteur te Winschoten. In 1939 werd hij als 1ste luitenant bij het toenmalig Korps Militaire Politietroepen, naar de West (Curaçao) uitgezonden. Deze uitzending, die voor 5 jaar bedoeld was, leidde tot een verblijf van bijna 25 jaar in de Nederlandse Antillen. Na aanvankelijk o.m. belast te zijn geweest met de leiding van de verkeerspolitie op Curaçao werd hij in 1949 benoemd tot hoofdinspecteur van het Korps Burgerpolitie, waardoor hij de leiding kreeg over de recherche, de vreemdelingendienst en de inlichtingendienst. Bij de reorganisatie der politie in de Nederlandse Antillen werd hij op 1 oktober 1949 tot Commissaris van Politie benoemd in het nieuwe korps en aangewezen als plaatsvervangend hoofdcommissaris. In 1958 volgde zijn benoeming tot hoofdcommissaris. In verband met de studie van zijn kinderen zag de heer Botterweg zich genoodzaakt naar een functie in Nederland uit te zien. Deze werd gevonden bij het Korps Rijkspolitie, waar hij mr J. P. van der Steur als Hoofd van het Bureau Personeelszaken opvolgde. Overste Van der Steur werd op 14 december 1963 naar de Nederlandse Antillen uitgezonden om de heer Botterweg op te volgen. De commando-overdracht vond op 6 januari 1964 op Curaçao plaats.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Overste VAN GORKUM naar de Algemene Inspectie

De overste A. C. van Gorkum werd op 16 december 1963 eervol ontheven van zijn districtscommando te Dordrecht en ingedeeld bij de algemene inspectie.

Op 16 december 1905 werd hij geboren te Utrecht, waar hij ook het diploma van de Rijks-H.B.S. behaalde. Hij was nog geen twintig jaar toen hij reeds in het bezit was van het inspecteursdiploma. Op 1 mei 1928 trad hij in politiedienst bij de gemeente Harderwijk als onbezoldigd inspecteur. Op 12 mei 1930 werd hij benoemd tot klerk bij de gemeentepolitie Amersfoort en werd daar achtereenvolgens bevorderd tot adjunct-inspecteur, inspecteur en inspecteur 1e klasse. Op 16 januari 1944 werd hij benoemd bij de recherche van de gemeentepolitie te Utrecht. Na de bevrijding heeft de overste Van Gorkum een groot aantal functies bekleed. Als commissaris van rijkspolitie is hij tewerkgesteld bij het direktoraat-generaal voor bijzondere rechtspleging. Op 1 februari 1949 werd hij aangesteld als majoor der rijkspolitie. Hij nam daarna de districten Dordrecht, Amsterdam en Leiden waar, was ingedeeld bij de staf van het gewest te 's-Gravenhage, fungeerde als districtscommandant Alkmaar en was van 1953 tot 1957 hoofd bureau verkeerszaken van de algemene inspectie. Op 1 januari 1954 werd hij bevorderd tot zijn huidige rang. De overste Van Gorkum was districtscommandant Dordrecht van 1 maart 1958 tot 16 december j.l.

Na zingende frater nu ook „buutende“ wachtmeester in het Limburgse

door de wmr. 1e kl. A. J. WILLEMS te Roermond

Onder auspiciën van de Culturele Raad Limburg worden elk jaar door de Limburgse Vereniging van Karnavalsartiesten provinciale kampioenschappen gehouden voor „Buutteredners“, voor redenaars die in een „buut“ of ton staan en een rede van tien minuten houden ofwel: 600 seconden humor uitstorten over het geacht publiek. Zij zijn geen conferenciers, geen buutteredner draagt bij tot de veredeling van het karnavalsfeest. In het dagelijks leven is hij doctorandus of landarbeider, student of bakker, vertegenwoordiger of gemeenteambtenaar. Voor het eerst in de geschiedenis van de buutteredner heeft dit jaar een wachtmeester 1e klasse der rijkspolitie deelgenomen aan de kampioenschappen. En ofschoon wellicht enkele lezers nadenkend de wenkbrauwen fronsen of afkeurend gemompel doen horen, dan wel zich afvragen of zulks wel in overeenstemming is met de functie van een ambtenaar van het Korps Rijkspolitie, moet gezegd dat de politiemans in de buut een belangrijke figuur is in het streven naar betere verhoudingen tussen politie en publiek. Het mag zo zijn dat de wachtmeester 1e kl. T. Jorna uit Roermond geen kampioen is geworden — dat zou ook nauwelijks mogelijk zijn bij de eerste keer — niemand in Limburg waagt het meer te twijfelen aan de vraag of de politie-ambtenaar ook nog gevoel voor humor heeft. En de talenten van de wachtmeester Jorna zijn boven elke twijfel verheven.

„Daar sta je dan“ moet de wachtmeester 1e kl. T. Jorna (met Theo Olof) hebben gedacht toen hij opkwam als „de eerste Limburgse rijkschoolhouder.“ Hij stond er inderdaad: de new comer onder de routiniers van de buut en de zaal heeft het geweten. De jury trouwens ook en Jorna kwam in de finale. Dat zegt wel iets, want de buutteredner Kampioenschappen zijn door de Culturele Raad van Limburg ingesteld om het niveau van de buut te verhogen en de beoordelingseisen zijn er naar.

Op het punt van de taal ligt het allemaal niet zo moeilijk, want de redner mag—zo staat vast—elk dialect gebruiken, ook het „hollands“. Een buut moet bijvoorbeeld goed van inhoud en constructie zijn, maar moet ook goed worden gebracht. Het is daarbij uitgesloten dat een goede buut die slecht wordt voorgedragen een hoge waardering krijgt, of omgekeerd. De jury waardeert de actualiteit, originaliteit en het specifiek Limburgse of Nederlandse karakter. Wanneer men elk jaar weer komt in een creatie als dorpsgek, het schoolkind, de stotterende dronkelap of de soldaat, zou het goed te begrijpen zijn dat de buutteredner snel terrein verliest, en als een overjarige grapjurk de geschiedenis ingaat. De grootste zorg voor een buutteredner is daarom de creatie waarin hij komt. Wanneer een buutteredner tijdens zijn optreden uit de toon valt door vulgaire of platvloerse opmerkingen of gezegdes wordt hem meteen het zwijgen opgelegd en wordt hij uit de buut verwijderd. Er moet humor gebracht worden. De mensen die naar deze wedstrijden komen kijken willen zich ontspannen, zij willen lachen. Zij zijn gul met applaus voor degene

die het verdient. Toch is het lach-effect dat door een buutteredner wordt opgewekt bij het publiek, en het applaus dat daarop volgt, niet de maatstaf voor de jury. Het is uitgesloten dat de fans of supporters, versterkt met de zogenaamde claqueurs de jury kunnen beïnvloeden. Alleen de buutteredner is in staat om zichzelf van zijn mede-buutteredners te onderscheiden en het kampioenschap in de wacht te slepen. De voorronden voor de wedstrijden werden gehouden in Tegelen, Bunde en Schinnen.

Er waren in totaal 36 deelnemers, en de eerste twaalf daarvan zouden mededingen naar het kampioenschap van Limburg, samen met de eerste vier prijswinnaars van het vorig jaar, zodat 16 buutteredners onderling moesten dingen naar de kampioenstitel.

Bij de te Tegelen gehouden voorwedstrijden kwam collega Jorna in de creatie van „de eerste Limburgse rijkschoolhouder.“ De vondst was origineel en zeer actueel, daarbij typisch Limburgs en Nederlands. Hij werd toegelaten tot deelname aan de finale in Maasbracht. Het viel niet mee om te werken tussen routiniers.

Een buutteredner is lid van een Karnavalsvereniging, die hem moet afvaardigen naar een dergelijke wedstrijd. Zo is Jorna lid van de Karnavalsvereniging „De Doorgeschoten Uj.“ Deze vereniging bestaat alleen uit rijkspolitie-ambtenaren onder wie zich eigenlijk meer „buutteredner“ bevinden. Dat blijkt altijd tijdens het Karnaval zelf. Maar niet elke man met talent heeft de moed en de flair om voor het publiek te gaan staan, al is ook deze wijze van optreden een stap in de richting van een betere verhouding politie-pu-

blick. Leuke en spontane reactie's zijn binnen gekomen bij de Raad van Elf over het optreden van Jorna. Op 11 januari 1964, op de grote bindingsavond van de reserve-rijkspolitie in het district Roermond, kreeg Jorna — te elfder ure uitgenodigd — de vuurdoop.

Voorgaande jaren had men ook steeds een buutteredner gehad om de avond op te vrolijken met humor en gezang. Voor Jorna was het de generale repetitie, en een zware. Immers, in deze zaal was niet de sfeer en spanning aanwezig, die voor karnaval vereist is. Hier ook geen vrolijke karnavalsmuziek. Om de zaal gelegenheid te geven over te schakelen van aandachtig gehoor naar spontaan applaus was er een korte aankondiging, op het juiste moment onderbroken door de binnenkomst van de buutteredner, die van achter uit de zaal naar voren liep, hierbij vergezeld van een nog maar zwak applaus. Op het toneel geen decor, slechts een spreekgestoelte dat dienst moest doen als de buut. Het neergelaten doek was een schamel decor op de achtergrond, niet verwarmend, niet helpend. De opkomst, de creatie en de grime moesten de weg banen naar de buut, en tevens moest het lachzaad over de aanwezigen worden uitgestrooid. Bij de eerste zinnen die de buutteredner de zaal injoeg begon dat lachzaad al te ontkiemen. Bij een goed getimede voordracht kregen de aanwezigen geen

kans om op verhaal te komen. Het applaus was gul en verdiend. Lachsalvo's groeiden aan tot een orkaan. En dan ineens, midden in een climax kwam het einde van de buut.

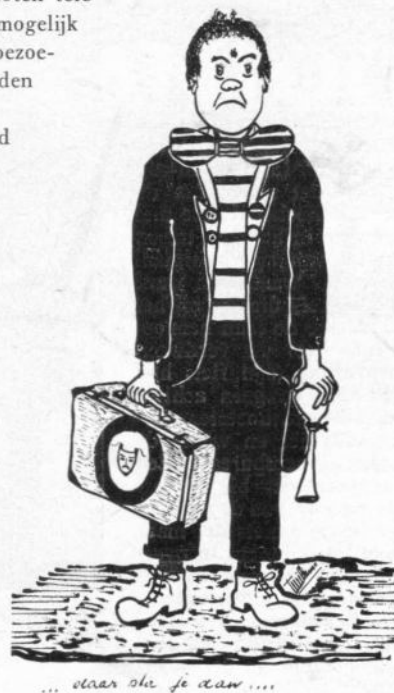
De finale van de Kampioenschappen was in Maasbracht, waar een fabriekshal was omgetoverd in een kleurrijke zaal. Wanden en plafond waren met banen gekleurd papier behangen. Duizenden ballonnetjes plakten tegen het plafond. Er waren ongeveer 800 zitplaatsen, en op het podium, voor ieder goed zichtbaar, stond de „buut”. Een gesloten televisie-circuit maakte het mogelijk dat vele teleurgestelde bezoekers de buut elders konden volgen.

De Vorst, Prins en Raad van Elf van de organiserende karnavalsvereniging vormden een prachtig decor. Aan weerszijden van het podium twee muziegezelschappen. In de buut

werd een harde strijd gestreden. Hier trad het puikje op van de buutteredners. Indien Jorna ervaring had gehad in de buut zou hij met zijn buut „de eerste Limburgse rijkschoolhouder” mogelijk bij de prijswinnaars terecht zijn gekomen. Uit gesprekken met buutteredners bleek mij dat zij aan hun uitgeprobeerde, uitgekookte, steeds weer veranderde, bekorte of weer aangevulde buut, afgaande op de reacties van het publiek, maanden gebouwd hebben.

In de Maas- en Roerbode las ik in het artikel „Buutteredners onder de loupe”, waar het Jorna betrof: „Geboren Buutteredner. Tot de niet-prijswinnaars behoorde T. Jorna uit Roermond. Het zou verkeerd zijn te menen dat de niet-prijswinnaars niet tot bevredigende resultaten kwamen. Jorna (de rijkschoolhouder) lijkt ons een geboren buutteredner. Hij heeft een natuurlijke vlotheid van spreken die voor een buutteredner een benijdenswaardige eigenschap is. Hij heeft iets in zijn trant van onze viervoudige kampioen Lambert Erven.”

„Daar staat het dan”, moet de wachtmeester 1e kl. Jorna gedacht hebben toen hij dit las . . .

Eervolle vermelding voor reserve-wachtmeester

door de reserve-adjutant M. BILSTRA te Gorinchem

De reserve-wachtmeester D. P. Kamerman te Barendrecht heeft een eervolle vermelding overgehouden aan het feit dat hij in de woonkamer van zijn woning naast het groepsbureau te Barendrecht na middernacht bij het licht van een straatlantaarn een sigaret bleef roken. Dat simpele feit werd namelijk het begin van de arrestatie van een man die veertien inbraken op zijn niet brandschoon geweten had.

Het was een avond als vele andere. De reserve-wachtmeester rookte zijn sigaret en dommelde in. Tegen enen schrok hij op in zijn fauteuil en zag een schim langs het raam van de kamer gaan, een onbekende, die met een fiets verdween in het slop tussen zijn huis en dat van zijn buurman. De man bleek zeer waakzaam want toen de wachtmeester dichterbij het raam kwam, merkte de man hem op, sprong op zijn fiets en verdween over de Dorpsstraat. Zijn fiets had geen bagagedrager en geen achterlicht. De reserve-wachtmeester vertrouwde de zaak niet en wakte de planton in het groepsbureau. Een gezamenlijke speurtocht bij groepsbureau en de woning van de reserve-wachtmeester leverde niets op, maar dat leidde niet tot opgeven. In overleg met de planton rukte de reserve-wachtmeester met zijn eigen vrachtauto uit, de onbekende achterna. Hij passeerde hem ongeveer vijfhonderd meter voor de woning van de wachtmeester te kl. Israël, maar reed

door naar de woning van de wachtmeester, die werd gepord. Vervolgens wachtte de reserve-wachtmees-

ter achter zijn vrachtauto op de naderende man en greep hem in de borst. Met assistentie van de wachtmeester Israël in nachtgewaad, werd de man de wachtmeesterswoning binnengebracht en nadat de wachtmeester zich had aangekleed, overgebracht naar het groepsbureau. Fouillering bracht enige interessante zaken op tafel: een aangegeten cake, een schroevendraaier, een glassnijder en een set kleppenvoelers, alsmede een geldbedrag van bijna tweehonderd gulden dat de man los in zijn zakken had.

Bij zijn verhoor kwam bij stukjes en beetjes uit dat de cake en het geld de buit waren van een inbraak in een winkel te Barendrecht, waar hij door het opschuiven van een raam ook nog een andere winkel had bezocht. Daarbij was hij evenwel gestoord en vertrokken zonder iets mee te nemen. Vervolgens had hij bij de reserve-wachtmeester Kamerman willen inbreken. De fiets was ontvreemd in Rotterdam. Het bleek dat de man schipper was van beroep, maar als hij zijn schip had afgemeerd ging hij er op uit met als resultaat de volgende waslijst: 7 inbraken te Rotterdam, 2 te Delft, 3 te Voorburg, 1 te Zoetermeer en 1 te Leidschendam.

De kapitein S. de Vries reikte op een contact-vormingssamenkomst de eervolle vermelding uit, waarvoor de districtscommandant de overste A. C. van Gorkum, de reserve-wachtmeester had voorgedragen.

„VERKEERSRESERVISTEN” BREDA

De reservisten van de verkeersgroep Breda met hun instructeur, de opperwachtmeester Jonker, gefotografeerd na hun beëdiging als onbezoldigd ambtenaar.

(Foto: Technische Recherche 's-Hertogenbosch)

DE VIJF VAN GOIRLE

door de reserve-adjutant J. G. MAES te Tilburg

De familie Beekmans, in de Van Hessen-Kasselstraat 32 te Goirle is in feite een uniek gezin dat gezagsgetrouwheid realiseert en uitdraagt door vijf leden uit het gezin die tot het reservekorps Rijkspolitie behoren.

Het gezinshoofd C. J. Beekmans trad — door idealisme gedreven — per 1 februari 1955 toe. Daar bleef het niet bij, want nadien traden vier van zijn zoons toe: Chr. L. Beekmans (31) en H. J. Beekmans (21) per 15 december 1960 en vervolgens per 1 april 1963 C. Beekmans (27) en F. Beekmans (22).

„De vijf van Goirle”, die tot de groep Goirle, district Tilburg behoren, volgen de opleiding met veel interesse. Er is trouwens nog een telg uit het gezin Beekmans die met de rijkspolitie te maken heeft namelijk dochter Theodora (22) die in 's Rijks dienst de lokalen van het districts-bureau te Tilburg voor vervuiling behoedt en daar bovendien de zittende, komende en gaande man van koffie voorziet.

Vader Beekmans moest enkele weken geleden zijn reservisten-loop-

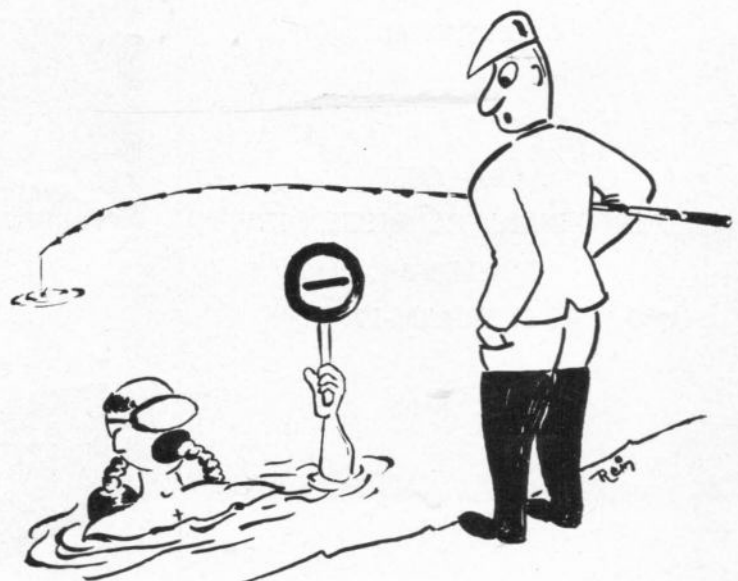
baan noodgedwongen beëindigen omdat hij 65 jaar werd. Maar niemand kan beweren dat hij het reservistenkorps in de kou laat staan: hij heeft tijdig voor vervangers gezorgd!

Adjutant J. A. Sanderus groepscommandant Wijk bij Duurstede

Met ingang van 1 januari 1964 werd de adjutant J. A. Sanderus, tot die datum plaatsvervangend groepscommandant te Roden, aange-
wezen als groepscommandant te

Wijk bij Duurstede. Geboren te Rotterdam op 28 februari 1918, kwam hij op 19 augustus 1940 bij de marechaussee, nadien bij de staatspolitie tot 1 januari 1946 toen hij wachtmeester 1e kl. van het Korps Rijkspolitie werd, ter standplaats Uffelte. Op 14 oktober 1949 werd hij verplaatst naar de post Kockange, op 1 januari 1954 bevorderd tot opperwachtmeester en per 14 april 1955 aangewezen als postcommandant Veenhuizen. Op 4 februari 1959 werd hij als postcommandant, later rayoncommandant, verplaatst naar Roden.

CONTROLE VIBBERUWET.....

Opperwachtmeester C. Chr. HAKSTEGE kreeg herinneringsmedaille

Ter gelegenheid van de feestelijke herdenking dat 500 jaar geleden de Staten-Generaal voor het eerst werden bijeen geroepen, heeft H.M. de Koningin door de Voorzitter van de Tweede Kamer, mr. F. J. F. M. van Thiel, onder meer aan de opperwachtmeester C. Chr. Hakstegen de herinneringsmedaille „500 jaar Staten-Generaal” doen uitreiken, daarbij Haar gelukwensen aanbiedend. De opperwachtmeester Hakstegen is belast met de dagelijkse leiding van de rijkspolitieambtenaren behorende tot de Parketgroep 's-Gravenhage, die belast zijn met de ordehandhaving in het gebouwencomplex van het parlement.

De Overste Jhr. A. M. C. Mollerus met pensioen

Met ingang van 1 februari 1964 is de overste jhr. A. M. C. Mollerus met pensioen gegaan, na ruim 16 jaar het commando te hebben gevoerd over het district Apeldoorn. De overste Mollerus werd op 18 januari 1904 geboren te Teteringen. Na zijn middelbare schoolopleiding werd hij in het laatst van 1922 als aspirant-kornet verbonden bij het 1e Regiment Huzaren. Op 15 juli 1940 kreeg hij als reserve-ritmeester eervol ontslag uit de militaire dienst. Van juli 1925 tot februari 1930 was hij volontair bij de gemeentepolitie Amersfoort in welke plaats hij tot 1 januari 1934 adjunct-inspecteur was. Op laatstgenoemde datum wordt hij dan inspecteur van politie te De Bilt en het is Rauter die op 28 februari 1943 de hoofdinspecteur Mollerus ontslaat. Na de bevrijding werd hij benoemd tot waarnemend districtscommandant van het district 's-Gravenhage en in augustus 1947 werd de majoor jhr. Mollerus districtscommandant te Apeldoorn, in welke functie hij bevorderd werd op 1 januari 1955. De overste jhr. A. M. C. Mollerus is in het bezit van verschillende onderscheidingen, w.o. de erepenning voor menslievend hulpbetoon.

Reservisten ook in Haaksbergen actief

A. van der Kolk

C. G. P. Spikker

De reservisten van de groep Haaksbergen blijken een speciaal oog te hebben voor vluchtelingen uit de Rekkense inrichtingen. Het optreden ten aanzien van die vluchtelingen heeft de reservist A. van der Kolk en zijn collega C. G. P. Spikker waardering en tevredenheid van de Algemeen Inspecteur opgeleverd.

De reserve-wachtmeester Van der Kolk liep in het nachtelijk uur met een 12-jarige vluchteling binnen bij de koster van de Ned. Herv. Kerk te Haaksbergen, die de groepscommandant waarschuwde, terwijl de reser-

ve-wachtmeester twee andere vluchtelingen poogde op te sporen, hetgeen overigens geen resultaat opleverde.

De reserve-wachtmeester Spikker, in het dagelijks leven jachtopzichter in het gebied van de groep Haaksbergen, zag in zijn jachtveld twee mannen bezig een vrijwel nieuwe auto te verstoppen in een stuk bos. De mannen namen de benen zodra de jachtopzichter verscheen, die dat natuurlijk zo niet liet zitten. Hij waarschuwde de groepscommandant, vroeg assistentie en zette zelf vast de achtervolging in. De jachtop-

zichter zag kans beide mannen te grijpen nadat er nog even stevig gevochten was. Het waren twee vluchtelingen uit de Rekkense inrichtingen die de auto in Zutfen hadden gestolen.

De Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie heeft de reserve-wachtmeester Van der Kolk zijn waardering betuigd in een persoonlijk schrijven. De reserve-wachtmeester Spikker kreeg van de majoor J. Zijp namens de Algemeen Inspecteur een tevredenheidsbetuiging uitgereikt.

JEUGDCRIMINALITEIT STIJGEND?

door drs J. J. TULKENS, Hoofd van het Voorlichtings- en Documentatiecentrum van het Ministerie van Justitie te 's-Gravenhage

De verschillende conclusies aangaande de jeugdcriminaliteit, in de afgelopen maanden vermeld in het Korpsblad, hebben niet betrekking op de absolute aantallen strafrechtelijk minderjarigen (in dit verband jongens en meisjes van 10 t/m 17 jaar). Gezien de toename van het aantal kinderen is het immers niet verwonderlijk, dat het aantal minderjarigen, dat wegens het begaan van misdrijven met de justitie in aanraking komt, aanmerkelijk is gestegen. Deze stijging is zeer aanzienlijk: in 1946 was dit aantal 5589, in 1961: 9019.

Hetgeen de onrust zou kunnen verwekken is veeleer het feit, dat ook in verhouding tot het totaal aantal minderjarigen in Nederland een stijging is waar te nemen. In 1946 waren er 43 strafrechtelijk minderjarigen per 10.000 kinderen, wegens misdrijf met de justitie in aanraking gekomen, in 1960 waren dit er 47 en in 1961 50.

Betekent dit nu inderdaad, dat men zonder meer van stijging kan spreken en is het verslag van de Directie Kinderbescherming (dat zich eveneens op de gegevens van het C.B.S.

baseert!) in dit opzicht er naast? De beantwoording van deze vraag heeft alleen betrekking op het kwantitatieve aspect van de jeugdcriminaliteit, de omvang van de delinquentie. Kwalitatieve zaken, als de ernst van het verschijnsel, blijven buiten beschouwing. Eveneens beperk ik me tot de door het C.B.S. geregistreerde gegevens. De niet door politie of justitie instanties geconstateerde criminaliteit blijft dus eveneens buiten geding. Ik zal slechts nagaan, of er een tegenstrijdigheid zit in de twee aangehaalde interpretaties van dezelfde gegevens. Het is ondubbelzinnig juist, dat de gegevens over 1960 en 1961 een toename van de jeugdcriminaliteit aanwijzen. En deze toename is al waar te nemen vanaf 1954, toen er per 10.000 kinderen 37 werden schuldig verklaard of niet-vervolgd wegens het begaan van een misdrijf.

Het zal een ieder duidelijk zijn, dat er van jaar tot jaar wisselende aantallen minderjarigen wegens begane misdrijven worden geregistreerd. De betekenis van de jaarlijkse schommelingen in deze cijfers is daarom

Aantal delinquenten gaat op en neer...

In het septemnummer van het Korpsblad Rijkspolitie werd gemeld, dat volgens de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek in „Toepassing der Kinderwetten 1961” de jeugdcriminaliteit in vergelijking met 1960 weer is gestegen. Voordien heeft mejuffrouw L. J. M. Kleyn geruststellende mededelingen over de jeugdcriminaliteit aangehaald uit het verslag over de jaren 1955-1960 van de Directie Kinderbescherming van het Ministerie van Justitie. Deze aanhalingen lijken niet geheel met elkaar te rijmen. Op verzoek van mejuffrouw Kleyn verschaft in bijgaand artikel drs J. J. J. Tulkens, Hoofd van het Voorlichtings- en Documentatiecentrum van het Ministerie van Justitie opheldering.

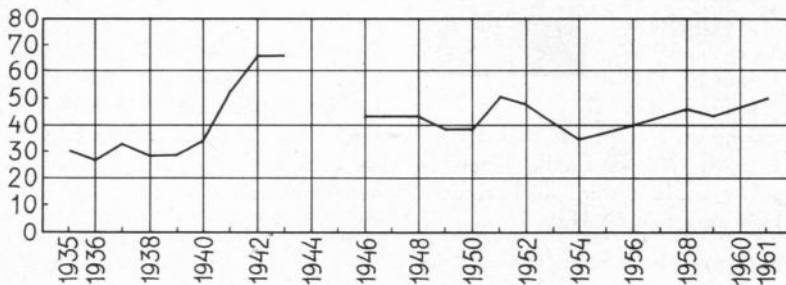
... Kwantitatief stijgt hun aantal niet ...

Geen aanleiding tot sensationele berichten of overdreven bezorgdheid . . .

pas goed te beoordelen, als men cijfers bekijkt over een langere periode. Om die reden volgt hierna een grafiek, die over een ruime periode

per jaar aangeeft het aantal wegens misdrijven schuldig verklaarde en niet vervolgte minderjarigen per 10.000 kinderen van 10 t/m 17 jaar.

Duidelijk is de stijging te zien vanaf 1954. Het is echter ook duidelijk, dat deze stijging een deel is van een golfbeweging. Tot 1960 was na de oorlog het topjaar voor de jeugdcriminaliteit 1951, toen er 50 jeugdige delinquenten waren per 10.000 kinderen. Daarna is er een neergaande beweging geweest tot 1954 en vervolgens een stijgende lijn voorlopig althans tot 1961: weer 50 per 10.000.

Deze golfbeweging betekent daarom tot nu toe niet, dat de jeugdcriminaliteit werkelijk stijgt. Het is wel

mogelijk, dat de komende jaren een voortgezette stijging te zien geven, maar het is evenzeer mogelijk, dat na 1962 of 1963 de golfbeweging weer in neerwaartse richting gaat. Hetgeen in het septembernummer onder het hoofd „Jeugdcriminaliteit weer gestegen” werd vermeld, was dus over een korte periode gezien, wel juist, doch de verontrusting, die uit deze titel spreekt is niet terecht. Over de gehele na oorlogse periode is er kwantitatief gezien geen reden om van een toenemende jeugdcriminaliteit tot heden te spreken.

2000 jaar Slagwapens

(vervolg van pag. 6)

De Oosterse siersmeedkunst stond toen al op een hogere trap van beschaving dan de onze; Luik stond echter nagenoeg op gelijke hoogte met die beschaving. De terugkerende kruistochtridders brachten de werkwijze mee die bij het handwerk altijd van veel belang is geweest: het geduld. In de 8e eeuw ontstond in Damascus een wijze van staalbereiding, die thans nog wel eens wordt toegepast. Het is het zogenaamde „Damasceren”, niet te verwarren met „legeren.” Bij het damasceren werden twee of drie soorten staal om elkaar gesmeed als een koord, daarna wordt het staal gehard en uitgesmeed. Hierdoor ontstaat een stevig maar toch veerkrachtig staal, geschikt tot de vervaardiging van langere wapens, dan tot nu toe in gebruik waren. De voorheen gebruikte enkelvoudige stalen wapens waren te bros en braken vlug. De voornaamste wapens vanaf die dagen, die in ons land gebruikelijk waren, en wel in de strijd van man tegen man, waren de zwaarden. Een wapen, dat bij menig lezer een romantische klank heeft. In het volgend hoofdstuk wil ik de verdere ontwikkeling en ook de figuurlijke belevenissen van het zwaard in de historie trachten weer te geven.

Vriendelijk verzoek

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers zal gaarne in het bezit komen van brochures, boeken en geschriften van de hand van Jac. van Waning. Zij die in het bezit van één of meer van deze werken zijn en evt. bereid zijn deze over te doen worden vriendelijk verzocht zich in verbinding te stellen met Lt. Frackers, Opl.school, Arnhem, tel. 08300-32844

Adjutant W. J. KOENES groepscommandant Amsterdam II Rijkspolitie te Water

Met ingang van 1 januari 1964 is de adjutant W. J. Koenes aangewezen als commandant van de groep Amsterdam II Rijkspolitie te Water. Hij werd op 13 april 1917 geboren te Veendam en trad op 1 augustus 1940 in dienst bij het Korps Rijksveldwacht, afdeling rijkspolitie te Water. Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie ter standplaats Alkemade (rijkspolitie te Water). Op 17 oktober 1949 werd hij ontheven van zijn indeling bij de Rijkspolitie te Water en aangewezen als sportinstructeur bij het ressort Groningen. Hij keerde op 1 september 1950 weer terug bij de Dienst Rijkspolitie te Water en kreeg Groningen als standplaats. Op 8 maart 1951 werd hij postcommandant Warmond Rijkspolitie te Water waarna hij op 1 november 1960 postcommandant Nijmegen werd. Hier werd hij op 1 januari 1961 tevens plaatsvervangend groepscommandant. Op 1 januari 1956 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 januari 1964 werd hij adjutant. Aan hem werd op 29 april 1963 de ere-medaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau toegekend.

Wegrijdende brokkenmaker door attente reservist verrast

door de reserve-adjutant
E. KRONENBURG te Leiderdorp

Bij de groep Oudewater heeft de reserve-wachtmeester 1e kl. M. Th. van Zuylen bewezen dat de reservistenopleiding van grote betekenis is, door niet alleen paraat te zijn, maar tegelijkertijd met kennis van zaken op te treden.

Tijdens een avondwandeling op een regenachtige avond zag hij een personenauto in een slip raken, een geparkeerde wagen tegen een ijzeren paal duwen, 180° draaien en tegen een andere paa! tot stilstand komen. De bestuurder van de wagen draaide zijn zwaar gehavend voertuig snel om en verdween.

De reserve-wachtmeester Van Zuylen had evenwel het kenteken opgenomen en waarschuwde de groep van de rijkspolitie.

Hij deed meer: de regen dreigde de sporen uit te wissen en de reservist legde met een stuk krijt de situatie van de aanrijding vast. Toen zijn beroeps-collega arriveerde droeg hij een overzichtelijke zaak over, een bewijs van goede samenwerking en van de betekenis van het reservistenkorps.

De commandant van het district Leiden der Rijkspolitie, drs. L. J. van der Meulen heeft uiteraard van zijn waardering mededeling gedaan. De zaak kon door het optreden van de reservist direct tot klaarheid worden gebracht.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Adjutant J. M. PILLE naar Zaltbommel

Met ingang van 15 januari 1964 is de adjutant J. M. Pille aangewezen als groepscommandant te Zaltbommel. Hij werd op 19 april 1914 geboren te Oudendoorn. Op 7 februari 1936 trad hij in dienst bij het Korps Politietroepen waarna hij van 14 juli 1940 tot 1 oktober 1940 bij de Marechaussee diende. Op laatstgenoemde datum werd hij agent van politie te Hellevoetsluis. Bij de reorganisatie van de nederlandse politie op 1 maart 1943 kwam hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en op 1 januari 1946 werd hij als wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie. Te Nieuw Helvoet werd hij op 16 februari 1947 aangewezen als postcommandant, waarna hij in april 1958 werd aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant. Op januari 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 15 januari 1964 werd hij adjutant.

„doet 't beter draaien“

GEZINSKREDIET GELDENINGEN ZONDER BORG

vanaf f 100,— tot f 2000,—
naar draagkracht direct
beschikbaar voor amb-
tenaren en werknemers
in vaste dienst. Wette-
lijk geregelde voorw.,
geen looncessie.

OPGERICHT 1926

Restantschuld verval t bij overlijden !

Lichte aflossing. Vlugg, zakelijk, diskreet,
desgewenst geheel schriftelijk.

N.V. NATIONALE VOLKSBANK

Den Haag, Riviervismarkt 4, Telefoon 63 95 86
Amsterdam (C.), Westeinde 10, Telefoon 23 72 71
Rotterdam, Mauritsweg 45, Telefoon 13 57 43

H. CH. HOOGERVORST :

De enige Dirigerend Officier die Kapitein is

Een geschreven portret

door de kapitein mr A. J. DEK te 's-Gravenhage

„Die dirigent van de rijkspolitie-kapel vind ik een enige man, hè”, had de koffiejuffrouw op ons bureau gezegd, nadat ze de vorige avond in het Kurhaus de kapitein Hoogervorst met onze rijkspolitie-kapel — When the Saints go marching in — had zien optreden. Hieraan moesten we even denken na een onvergetelijk bloemencorso 1963 te Sassenheim (het regende de gehele dag, was u er ook bij?), waar-

bij we letterlijk uren lang nat waren geweest tot op onze chemise. Wanneer u zich nog herinnert dat het bedoelde corso in mei was, dan is u tevens duidelijk, dat de redactie u zo maar geen onbezonnen artikelen voorzet, maar dat we de gebeurtenissen en gedachten eerst laten rijpen, om ze u als een sprankelende wijn in hun complete volheid te laten savoureren.

De reserve-officier der rijkspolitie 1e kl. H. Ch. Hoogervorst met zijn charmante echtgenote ontvingen ons op de avond van die dag ter inleiding van een etentje met een volkomen begrip voor de situatie met veel koffie en veel cognac.

Nu was het onze bedoeling geweest, beste lezer, u eens nauwgezet een overzicht te geven van de anteceden ten van de kapitein Hoogervorst, maar in het leven van een artiest is het aantal beklede functies zo veel groter in aantal dan in onze vertrouwde ambtelijke loopbaan, dat we volkomen gerechtvaardigd zijn door te zeggen dat het niet alleen door de cognac is gekomen, dat onze aantekeningen geen aaneensluitend levensbeeld geven.

We kunnen enkele belangrijke grepen doen waarbij we vermelden dat de kapitein Hoogervorst op 17 oktober 1909 te 's-Gravenhage werd geboren en een opleiding kreeg aan het Koninklijk Conservatorium in die stad voor de instrumenten hoorn en cello. Hij speelt daarna o.a. in het Haagse Harmonie orkest en de Koninklijke Marine-kapel. Dit laatste is natuurlijk na 1940 afgelopen en we zien hem dan in de amusementsmuziek, het Riviëra-orkest (tezamen met oud-collega's van de Marine-kapel) en ook speelt hij in oorlogstijd in een half uit leden van de Marine-kapel half uit de Koninklijke

Militaire-kapel samengesteld beroepsorkest van de Haagse politie. Na de oorlog is hij weer enige tijd musicus bij de Marine en maakt vervolgens als hoornist deel uit van de Koninklijke Militaire-kapel tot 1950. Dan gaat hij free-lance zang- en muziekonderwijs geven. Van de activiteiten, die hij daarbij ontwikkelt, heeft ons buitengewoon getroffen het feit dat hij in Rotterdam een blindenorkest leidt. Men heeft weinig verbeeldingskracht nodig om te beseffen dat deze taak een bijzondere inzet van de persoon en een warm menselijke toewijding eist. Hiermede is de kapitein Hoogervorst beter getypeerd dan door u te vermelden dat hij bijvoorbeeld ook nog het Unileverorkest leidt. Ook typerend is zijn volgende verhaal: „Lastig is, dat ik zo onbedaarlijk kan lachen.” En hij buldert bij de herinneringen die naar boven schieten. „Bij de K.M.K. wisten ze dat. We stonden een keer officieel op het Binnenhof. Toen was er een officier die zo heel mooi „Geef acht” wilde commanderen. „Geeeeeheehh” . . . man, wat had dat heer een adem, wat maakte die een uithaal. „Pronk”, zei een buurman achter me. „Die man heet vast Pronk”. En bij die echt Scheveningse naam dacht

STRAKS 80 MAN OP 45 TOEREN?

De kapitein mr A. J. Dek te 's-Gravenhage is een bedreven causeur met een veelzijdige belangstelling, ook voor mensen buiten het officiële contact. Bovendien gaat voor hem de stelregel dat pratens meestal geen schrijvers zijn, niet op. Dat is kort geleden duidelijk geworden in zijn interview met mevrouw Geritsen. Het blijkt nu andermaal uit het geschreven portret van de kapitein H. Ch. Hoogervorst, dat de lezer hierbij vindt. Het is niet zomaar de neerslag van een ontmoeting maar het resulteert ook in een plan dat alle korpsleden en reservisten aangaat: het plan voor een grammofoonplaat van ons aller kapel. Daarbij rijst onmiddellijk de vraag: Hoeveel korpsleden hebben eigenlijk in principe belangstelling? Dat is wat de redactie graag zou weten.

ik aan haring en aan een haringboer, ook al vanwege die uithaalvat je, die Hoooooooooooooooooolllandse-nieuweroep van vroeger. Ik hield het niet langer; „Hoogervorst” zei dirigent Rocus van Yperen. Ik maar lachen. „Hoogervorst”, zei-ie nog eens. Toen ben ik maar weggelopen, met m'n hoorn onder m'n arm.”

Ieder mens heeft zijn minder sterke kanten en zo had de kapitein Hoogervorst in vroeger jaren vaak veel moeite om op tijd te verschijnen. Dikwijls was het net op het nipper-tje. Maar, zoals gezegd, dat is al lang geleden. Die ene keer, ook in zijn K.M.K.-tijd, was het echt te laat en de bus was weg. Het was 's morgens voor zessen. Snel een taxi en voet op de plank achter de bus aan, richting Rotterdam. De bus kwam in zicht, maar de mannen in de bus zagen ook de taxi. „Chauffeur een kruik jenever als je die taxi voor blijft.” Het parcours van Zandvoort was er niets bij, die stille morgen op de brede, verlaten rijksweg. Tot de taxi stopt, vlak voor de bus. De buschauffeur zag groen, want hij moest boven op zijn rem klimmen. „Even show”, zei Hoogervorst tegen de chauffeur. „Borstel me af en draag m'n koffer.” Alsof het de gewoonste zaak van de wereld was stapte hij uit, liet zich borstelen en wandelde — met de taxichauffeur met koffer op drie pas achter hem — naar de bus. De taxichauffeur — goede fooi — speelde door. „De heer Hoogervorst”, riep hij naar binnen, terwijl hij boog en de deur van de bus openhield. „Mogge”, zei Hoogervorst lakoniek. In de bus was het doodstil, eerst na twee minuten barstten de collega's in lachen uit. Dirigent Rocus van Yperen lachte niet zo hard, maar het standje dat hij op de punt van zijn tong had, slikt hij toch in!

En toen, kort daarna, toen de K.M.K. op een vroeg uur zou vertrekken met de trein van 's-Gravenhage Staatsspoor! De heer Hoogervorst, zich bewust geworden van het feit dat de morgenstond voor hem geen goud in de mond had, maar toch wel bezield met veel goede wil op dit punt, stormde naar het station, stormde door de ingang, stormde het perron op, stormde een reeds vertrekkende trein achterna, stormde

die trein in, keek vol dankbaarheid door het portierraampje naar buiten en zag daar minzaam lachend in een lange rij de leden van de K.M.K. staan: ditmaal had hij zelfs een vóórtrein gehaald!

Op gevaar af dat u door het voorgaande een wat verkeerd beeld gekregen hebt, vermelden we hier de mening van de kapitein Hoogervorst dat hij de rijkspolitiekapel zeer beslist niet als een ontspanningsvereniging ziet.

Hij laat ons lezen dat het doel van de rijkspolitiekapel, die op 30 juli 1949 werd opgericht, is:

- a) bevordering van de muzikale ontwikkeling, vriendschap en goede Korpsgeest;
- b) door het brengen van een goed muziekprogramma, gepaard gaande met een goede discipline en correctheid van de leden, een waardig representante te zijn van het Korps Rijkspolitie;
- c) aankweken van goodwill bij de burgerij, door muzikaal optreden naar buiten.

Het is deze doelstelling waar de heer Hoogervorst vierkant achter staat. „Hier is, buiten andere belangrijke facetten als liefhebberij voor de muziek, binding en onderlinge kameradschap, sprake van representatie en het opbouwen van stijl en traditie. Wanneer men weet dat de leden van de kapel bij de repetities eerst vaak een lange reis naar Den Haag moeten maken om dan om half elf te kunnen gaan musiceren tot vier uur, in welke tijd ze dan een half uur rust hebben, en daarna weer terug moeten reizen, dan begrijpt men wel dat hier hard gewerkt wordt. Maar dat moet ook, want wanneer we in een willekeurig dorp optreden dan moet de wachmeester daar, trots zijn op zijn kapel. Het vraagt veel voor men dat bereikt heeft. Van het gehele optreden moet iets uitgaan. Daarom stellen we eisen. Wanneer men geen behoorlijk politieman is, dan kan men ook

geen goed lid van de kapel zijn.” Wij geloven dat de militaire antecessanten van de kapitein Hoogervorst van groot belang zijn en we krijgen meer inzicht in de problemen van de kapel, wanneer hij een vergelijking trekt tussen de — overigens door hem zeer bewonderde — Taptoe Delft, waarvoor vrijwel onbeperkt ter plaatse gerepeteerd kan worden en het optreden van de rijkspolitiekapel ergens in het land, waarbij bijna steeds geïmproviseerd moet worden, omdat men zelden van te voren de plaats van optreden kan beschouwen.

We zullen u niet zijn enthousiaste verhalen over zijn bootje en zijn viswatertje in de Meie (dat is in de omstreken van Nieuwkoop) relateren, we doen u zo een vraag voor de quiz op uw bindingsavond cadeau. (Kent u een dirigerend officier bij de rijkspolitie die kapitein is?) maar we besluiten het verhaal van onze ontmoeting met mevrouw en kapitein Hoogervorst met een wens van laatstgenoemde.

„Het is jammer”, zegt hij, „dat er nog velen bij het Korps Rijkspolitie zijn, die de kapel niet kennen. Aan hen zou ik de rijkspolitiekapel graag presenteren via een grammofoonplaatje, een zogenaamd E.P.-tje. Veel mensen hebben tegenwoordig een platenspeler en daarom zou zo'n plaatje een leuk cadeauje zijn bij jubilea bijvoorbeeld. Commercieel gezien zou het veel eenvoudiger liggen als wij bij voorbaat wisten hoeveel rijkspolitie-ambtenaren bereid zijn zo'n plaatje te kopen.”

Dit idee van de kapitein Hoogervorst is buitengewoon aantrekkelijk. Wij werken graag mee aan de uitvoering van dit plan: 80 man op 45 toeren . . .

J. G. NELIS & ZONEN'S N.V.

Kromhoutstr. 52 - IJmuiden - Tel. 7041

- ★ Grondwerken (droog en natwerk)
- ★ Wegenbouw (lid N.V.V.W.)
- ★ Gew. betonwerken
- ★ Baggerwerken
- ★ Zandwinning
- ★ Rioleringswerken
- ★ Waterbouwkundige werken
- ★ Transportwerken
- ★ Meest moderne machinepark

Twee Franse gangsters overmeesterd door Rijkspolitie te Cadzand

door de adjudant C. DEN OTTER te Middelburg

het hfd van het bur Interpol vestigt de aandacht op de twee volgende Franse onderdanen, die onlangs ontsnapten uit de gevangenis te Boulogne sur mer en die na hun ontsnapping reeds verschillende inbraken pleegden in leegstaande villa's in de Belgische kuststrook.

... in het bezit is van een cilinderrevolver. De betrokkenen kunnen gevaar opleveren voor taxichauffeurs of alleenreizende automobilisten, zij zullen mogelijk trachten in een havenstad aan te monsteren, bij aantreffen verzoeke bericht.

In de eerste dagen van januari gingen er wilde geruchten in de kuststrook van Zeeuwsch-Vlaanderen. Het werd bekend dat op nieuwjaarsdag drie gevaarlijke misdadigers in de gevangenis van Boulogne sur Mer kans hadden gezien een bewaker neer te slaan en de vlucht te nemen. Een van de drie kon kort daarop worden aangehouden maar de andere twee, Jean Retourne en Georges Vierlinck, konden nog niet worden gevat en zouden in Zeeuwsch-Vlaanderen zijn beland.

Enkele dagen hadden ze langs de Franse, Belgische en Nederlandse kust gezworven, ingebroken en geroofd om aan onderdak en voedsel te komen.

Het bericht van de rondzwervende gevaarlijke misdadigers bracht in de kuststrook veel beroering. Men is daar in de zomermaanden wel wat gewend en ziet graag Franse gasten komen, maar op deze gasten stelde men geen prijs . . .

Vernomen werd dat op 2 januari 100 Belgische politiemannen in de duinen hadden gezocht en ook dat ze de volgende dag met een nog gro-

tere afdeling het duingebied bij Knokke hadden uitgekamd. Alles echter vruchteloos . . .

Toen bovendien de Belgische televisie op 3 januari het signalement en de foto's van de beide misdadigers op de beeldbuis bracht met de mededeling, dat zij gevaar konden opleveren voor autobestuurders, steeg de spanning nog meer.

Direct na de ontsnapping was ook de rijkspolitie in de kuststrook gealarmeerd. Op de dag na de ontvluchting ontving de groepscmandant te Aardenburg het eerste bericht van zijn collega van de Rijkswacht te Knokke. Onmiddellijk gaf hij het bericht door aan zijn personeel. Het was intussen bekend geworden dat de mannen zich van andere kleding hadden voorzien. Er bestond een ernstig vermoeden dat beiden zouden proberen Antwerpen te bereiken om van daar sloop te gaan naar Brazilië. Dat zij zouden trachten zich, zo nodig met geweld, scheepspapieren te verschaffen, kon stellig worden verwacht.

Inmiddels was ook Interpol in de ontvluchting gekend en het telexbe-

richt, dat zij liet verspreiden liet er ook geen twijfel over bestaan dat men te doen had met twee zéér gevaarlijke misdadigers.

Op 4 januari vernam de postcommandant te Cadzand dat de vluchtelingen in zijn gemeente waren gezien. Een uitgebreid onderzoek in verlaten bungalows en strandhuisjes had geen resultaat. De volgende dag werd het zoeken voortgezet, maar de mannen werden niet gevonden.

De dag daarop, tegen de middag, kreeg de wachtmeester 1e kl. H. W. van den Berg te Cadzand, het bericht dat er twee mannen in de omgeving liepen die aan het signalement voldeden. Van den Berg, die een vrije dag had, gunde zich geen tijd een uniform aan te trekken. Hij gespte zijn koppel met pistool om, trok vlug een burger-overjas aan en sprong op zijn fiets.

Op de Boulevard de Wielingen zag hij twee mannen bij een bushalte staan. Er was geen twijfel mogelijk: dat waren ze. Die kleine moest Retourne zijn en de andere Vierlinck. Van den Berg reed op hen toe en vroeg hen hun carte d'identité te vertonen. Als antwoord haalde de kleine plotseling een grote cilinderrevolver uit zijn zak en richtte die op de robuuste figuur van Van den Berg. „Nu of nooit!” dacht Van den Berg. Hij sprong bliksemsnel op zijn belager toe, greep zijn arm en wroong hem het vuurwapen uit de hand. Retourne zag daarop kans te ontvluchten waarna Van den Berg snel zijn pistool trok en op Vierlinck toeliep. Toen die het pistool

zag, stak hij de handen omhoog en gaf zich over. Van den Berg bracht hem naar zijn woning waar zijn vrouw direct de postcommandant en de groepscommandant alarmeerde. Intussen was ook de postcommandant van Retranchement, de wachtmeester 1e kl. H. Karstanje, in Cadzand gekomen. Op zijn controlepunt hoorde hij van de aanhouding die zijn collega Van den Berg had gedaan. Toen hij vernam dat Retourne in de richting van het strand was gevlucht, ging hij er direct op zijn bromfiets op af. Karstanje mag dan in lichaamsbouw wat onderdoen voor Van den Berg, in moed doet hij dat zeker niet. Aan het strand gekomen zag hij Retourne naderen. Karstanje verborg zich achter een bosje en wachtte af tot de man dichterbij gekomen was. Hij sprong te voorschijn waarop de vluchteling zich omkeerde en het op een lopen zette. Het groep van Karstanje om te blijven staan, negeerde hij. Ook een schot in de lucht kon hem niet tot staan brengen. Eerst toen Karstanje een tweede schot over hem heen loste, bleef hij staan. Karstanje sommeerde hem door gebaren om de handen boven zijn hoofd te brengen, waaraan hij voldeed. Bij een vluchtig onderzoek

bleek hij geen wapens bij zich te hebben.

Kort daarop kwam ook de postcommandant ter plaatse en in de auto van burgemeester J. A. Leenhouts van Cadzand maakte Retourne een gratis rit naar de woning van Van den Berg waar zijn tochtgenoot nog steeds onder bewaking vertoefde. Even later maakten beiden een rit in een G.S.A. naar het groepsbureau. Voorlopig zullen de beide fransen nog wel geen broodgebrek hebben. Als de nederlandse justitie met hen heeft afgerekend, worden zij aan de andere kant van de grens opgewacht. In België liggen namelijk ook enkele processen-verbaal van inbraken te wachten. Daarna wil men in Frankrijk nog eens graag met de beide mannen praten.

Geen wonder dat de burgemeester en de inwoners van Cadzand vol lof zijn over het optreden van de beide politiemannen.

Het wapen van Retourne bleek later niet geladen te zijn, maar dat wist Van den Berg niet. Het had ook wel geladen kunnen zijn en in handen van Retourne is een geladen wapen niet veilig . . . Evenmin wist Karstanje, dat Retourne niet meer gewapend was toen hij hem op het strand aantrof.

Adjutant J. v. d. Meulen groepscommandant Tietjerksteradeel

De adjutant J. van der Meulen, rayoncommandant te Noordbergum is per 1 januari 1964 aangewezen als groepscommandant Tietjerksteradeel. Op 7 oktober 1913

werd hij geborente Gorredijk. Hij begon zijn politieloopbaan bij de rijksveldwacht, diende vervolgens tot 1 januari 1946 bij marechaussee en staatspolitie. Op dezelfde datum trad hij als wachtmeester 1e kl. in dienst van het Korps Rijkspolitie, zulks ter standplaats Surhuisterveen. Op 16 juni 1947 werd hij verplaatst naar Nes, per 1 maart 1949 naar Hantum als postcommandant. Op 1 mei 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester. Van 1 februari 1958 tot 16 september van dat jaar was hij plaatsvervangend groepscommandant Westdongeradeel, vervolgens postcommandant, later rayoncommandant te Noordbergum.

Adjutant P. Dobma groepscommandant Bedum

Per 1 januari 1964 is de adjutant P. Dobma aangewezen als groepscommandant Bedum, waar hij sinds 1958 plaatsvervangend groepscommandant, tevens rayoncommandant was. Hij werd op 1 februari 1906 geboren te Uithuizen en trad op 1 juni 1932 in dienst bij de gemeentepolitie te Harderwijk, op 1 mei 1936 bij de gemeenteveldwacht. Van 1 maart 1943 was hij bij de staatspolitie tot hij op 1 januari 1946 als wachtmeester 1e kl. in dienst trad bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Oldehove. Per 1 juni 1953 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester, postcommandant Oldehove, per 10 juli 1957 ging hij in gelijke functie naar Bedum.

Van links naar rechts: Wmr. 1e kl. H. W. van den Berg; Jean Retourne (28 jaar) uit Mont Saint Agnan; Georges Vierlinck (33 jaar) uit Roubaix; wmr. 1e kl. H. Karstanje.
(Foto: T. Slagboom, Vlissingen)

DE WERELD

VAN MAAND TOT MAAND

De Venezolaanse verkiezingen, begin december van vorig jaar, hebben het politieke klimaat in geheel Latijns-Amerika veranderd. Wanneer wij nu terug kijken naar de elektorale strijd in Venezuela, de omstandigheden waaronder die gevoerd is en de politieke consequenties daarvan beschouwen, dan is er zeker reden te spreken van een opmerkelijk verschijnsel.

De Venezolaanse verkiezingen hebben aangetoond dat de politieke partijen van christelijke en democratische inslag zeker weer kans hebben naar voren te komen in Latijns-Amerika.

Ondanks de terreur van de castro-kommunistische partij kon de verkiezing op regelmatige wijze plaats vinden. Leoni, een trouw volgeling van de voormalige president Betancourt, behaalde — zij het een krappe — overwinning voor zijn partij, de Accion Democra, op zijn zes rivalen.

Op zichzelf is het hoopgevend dat Leoni de opvolger is van Romulo Betancourt, die, in de 129 jarige geschiedenis van het land, de eerste president was die door vrije verkiezingen aan de macht kwam en ook de eerste die zijn ambtsperiode kon uitdienen.

Niet minder opvallend is dat in deze verkiezingsstrijd de kansen van Betancourt's volgeling niet zijn geschaad door de vriendschap van de voormalige president voor de Verenigde Staten en zijn nimmer verheimelijkte afkeer van het castrisme. Maar niettemin ontkomt de nieuwe president niet aan de noodzaak een weg te vinden uit de moeilijke situatie waarin Venezuela zich bevindt. Het kernprobleem blijft de industriële ontwikkeling. De oplossing daarvoor dient zich niet van vandaag op morgen aan, ook al hebben de door Cuba met wapens en andere middelen gesteunde extremisten van de FALN (Front voor de Nationale Bevrijding) met sluipmoorden geweld en agitatie de totale doorbraak naar een nieuwe politiek door middel van een kommunistische revolutie gepredikt. Mits met ernst ondernomen heeft een ontwikkelingsplan op degelijke grondslag en met voortvarendheid ten uitvoer gelegd alle steun van de bevolking. Het vertrouwen is er. De verkiezingen bewezen het. Het door president Kennedy geïntroduceerde Amerikaanse plan: Het Verbond van de Vooruitgang, biedt daarbij de helpende hand. De vele miljoenen Amerikaanse dollars

kunnen bij de opbouw een belangrijke ruggesteun zijn. Wil het succes verzekerd zijn dan is het noodzakelijk strijd te voeren tegen een kenschets van Venezuela die opgaat voor alle landen van Latijns-Amerika: de grote economische en sociale tegenstellingen.

Venezuela is een van de rijkste landen van Latijns-Amerika en tegelijkertijd een van de armste. Het grootste deel van de bevolking leeft in armoede. Meer dan tien procent van allen die tot werken in staat zijn, is werkloos. Ondanks de verkiezingsoverwinning zal het communisme net zolang een gevaar zijn tot de sociale en economische problematiek is opgelost. De oplossing van Castro door regelrechte steun aan kommunistische volgelingen die hun orde, waarin de sociale en economische problematiek tot een oplossing heten te komen, gewaapenderhand willen vestigen, heeft in geheel Latijns-Amerika en daarbuiten zijn weerslag gevonden.

De Venezolaanse regering heeft aangedrongen op maatregelen tegen de Cubaanse inmenging bij de O.A.S., de organisatie waarin de landen van Latijns-Amerika en de Verenigde Staten samenwerken.

Naarmate de andere Latijns-Amerikaanse landen meer en meer geconfronteerd zullen worden met de tactiek van het geweld van de Cubaanse dictator, zullen zij elkaar weten te vinden in het treffen van maatregelen tegen het avontuurlijke Cubaanse optreden.

In een dergelijke situatie ligt de konfliktstof hoog opgestapeld. Bovendien zouden de kansen van het communisme langs vreedzame weg door een stembus-overwinning de zege te behalen nog moeilijker, zo niet onmogelijk worden.

Chroestsjow heeft naar wij mogen veronderstellen Castro tijdens zijn bezoek aan de Sowjet-Unie de les gelezen en hem de noodzaak onder ogen gebracht in Latijns-Amerika geen doldrieste avonturen te ondernemen. Niet alleen zou hij daarmee de belangen van het (Russische) communisme schaden, maar bovendien loopt daardoor zijn eigen veiligheid gevaar. En de Sowjet—Unie is op dit ogenblik kennelijk niet van plan Castro's verlangen de kommunistische revolutie te exporteren naar alle landen van het Latijns-Amerikaanse kontinent te bekopen met een konflikt met de landen van Zuid-Amerika en de Verenigde Staten.

Voorzichtig, heel voorzichtig . . .

Aangezien het bestaan op dit ondermaanse in toenemende mate een heel serieuze zaak blijkt, moeten wij ook deze maand nog even ernstig blijven. In mijn vorige brief hebben wij het vraagstuk van longkanker en roken of beter het probleem om niet te roken, bekeken. Volhouden, lezeressen, moedig volhouden!

Maar er is meer: De wereldgezondheidsorganisatie van de Verenigde Naties had na de recente publicaties over het niet te loochenen verband tussen roken en longkanker, nog een aantal aanvullende, onplezierige mededelingen in petto. Kanker kan bij een mens ook ontstaan door overmatig eten, drinken of zonnebaden, door kunstmatige kleuren en aroma's in voedsel en zelfs door kleuren en andere stoffen in lipstick en cosmetica, aldus een rapport van deze organisatie, die ook het roken ontraadt en zelfs bepalingen voorschiet om het roken in alle gelegenheden van openbaar vermaak en vervoer te beperken. Dat moet naast een effectieve propaganda tegen het roken alleen maar een logisch vervolg zijn op de ontstellende feiten. Immers, er is niet alleen aangetoond dat het roken zelf schadelijk is, maar dat hetzelfde — zij het in mindere mate — geldt voor het inademen van door tabaksrook verontreinigde lucht. Dit laatste werd nog gestaafd door een recent onderzoek van een Zweedse dierenarts, dat het veelvuldig voorkomen van longkanker aantoonde bij honden in gezinnen waar gerookt wordt. De schadelijke bestanddelen van de rook blijven vooral laag bij de grond hangen, aldus deze arts.

Het rapport van de wereldgezondheidsorganisatie is evenwel ook om andere redenen boeiend. Er staat in dat arbeiders die in contact komen met teer, pek en roet, met destillatieproducten van petroleum, bijproducten van chroom- en nikkelprocessen kankerrisico lopen. Ook luchtvervuiling, vooral in grote steden, wordt een belangrijke oorzaak van

kanker genoemd. Het zou, zo zeggen de deskundigen, aanbeveling verdienen zoveel mogelijk electriciteit en aardgas voor verwarming te gebruiken. Uitlaatdampen van kolen- en olieverwarmingsinstallaties en uitlaatgassen van auto's zouden zoveel mogelijk onder controle moeten worden gebracht. Radio-actieve straling in welke vorm ook kan kwaadaardige veranderingen in een mens veroorzaken en dienen zoveel mogelijk te worden beperkt. En nog zijn we er niet: ook bepaalde insectenverdelgingsmiddelen, hormonen bevattende geneesmiddelen, teer en arsenicum zijn kankerveroorzakers.

Anti-conceptiepillen zijn verdacht. Chemische verontreiniging van drinkwater is gevaarlijk en voor mensen met weinig pigment, wordt aangeraden zich niet teveel aan de zon bloot te stellen. Alcoholgebruik kan keelkanker veroorzaken, proeven op dieren bewezen dat met kleurstoffen en essences om voedsel kleur of smaak te geven, uiterste voorzichtigheid betracht moet worden.

Zo staan de zaken dus. En dit rapport is het resultaat van vier jaar studie. Uiterst belangrijk is de conclusie dat hier in de eerste plaats een taak voor de regeringen ligt en dat de integratie van alle onderzoeken op dit terrein alsmede internationale controle op kankerverwekkende stoffen noodzakelijk is. Zodra gebleken is dat een bepaalde stof kanker verwekt moet de wetgever ingrijpen.

Jawel, maar wat kopen wij eigenlijk allemaal? Hoe zit het met de kleurstoffen in ons dagelijks voedsel, met de geverfde erwten, gekleurde sinaasappelen, de antibiotica in het vlees van mestkalveren, of via ochtendvoer in de eieren doorgedrongen, de chemische stoffen in talloze voedingsmiddelen, om van de cosmetica en dergelijke maar te zwijgen. Het begint zo langzamerhand wel duidelijk te worden dat de

maatregelen die de consument moeten beschermen onvoldoende zijn. Dat geeft een onbehaaglijk gevoel. Want, wat zetten wij ons gezin eigenlijk dagelijks voor? Waarmee wassen wij ons? Het geeft vooral een gevoel van onzekerheid omdat wij niet meer precies weten waar wij aan toe zijn. Hopelijk worden er spoedig stappen gedaan waartoe dat V.N.-rapport zo duidelijk aanspoort.

Over de vraag wat we tot zolang moeten doen om toch te leven en niets te krijgen uit vrees om wat te krijgen, heb ik lang nagedacht. Na rijp beraad heb ik geconcludeerd dat mijn grootmoeder gelijk had. „Veel

Voor Moeder

zout, peper of nootmuscaat, daar krijg je wat van,” ze ze, als we aten. „Van koffie krijg je 't aan je hart,” zei ze. „Thee zonder melk bederft je maag,” zei ze. „Al die kleurtjes die peren rood moeten maken, zijn ongezond,” zei ze. „Roken is slecht, alcohol is alleen goed als geneesmiddel en als je teveel in de zon zit is dat schadelijk.”

En, als ik dan vroeg of een mens dan misschien ook nog een beetje mocht leven en mocht genieten van het goede der aarde enzo, dan antwoordde ze: „Jawel, maar alles met mate.” Dat was een variant op de uitspraak dat zich in de beperking de meester toont.

Daar zit wijsheid in, vooral met feiten als die uit de jongste onderzoeken op de achtergrond. En ik zou daarom zeggen: Laten we voorzichtig leven, heel voorzichtig, alles met mate. Roken doen we natuurlijk niet want daarover zijn we het wel eens. Van de rest hopen we het beste. Veel plezier wordt u toegewenst door een ironisch gestemde

MARIANNE

P.S. En denkt u er vooral aan: niet te lang in de zon zitten.

Het geheim van Hjalmar de visserman

(V) Vreemde figuren in de kerk . . .

In Höjerup ging de ene herfst dag traag over in de andere, de maand november in december, de herfst in de winter. De dagen waren steeds korter geworden, zo kort dat er een hele tijd verliep voordat Einar en Harald aan een nieuwe expeditie naar Klintkonings grot toekwamen. Want, over een ding waren zij het gloeiend eens: ze zouden het nooit weer in de schemering of bij donker doen, al wilden ze er tegenover elkaar dan niet voor uitkomen dat de schrik hen dagenlang in de benen had gezeten en al hield Einar vol dat hij niet geloofde in sprekende spoken of sprookjesfiguren. Het raadsel van de stem op het strand

en Kind

was ook nog niet opgelost al hadden de jongens er uren over gepraat, ja, met z'n tweeën natuurlijk want ze hadden afgesproken met niemand anders over deze zaken rond Klintkonings grot te spreken. Verder waren zij het erover eens dat een nieuwe tocht naar de grot het beste ondernomen kon worden op de eerste dag van de kerstvakantie. Dan konden ze 's morgens direct op stap gaan. Bovendien waren er een paar vreemde voorvallen die hen vasthielden in de omgeving van de oude kerk, waar ze — dacht Einar — misschien ook nog wel wat wijzer konden worden omtrent het mysterie, als er tenminste een mysterie was, want ondanks alles waren de jongens daar eigenlijk nog niet eens zo heel zeker van. Ogenschijnlijk leek er soms niets aan de hand. Je moest echt opletten, anders scheen alles zo verschrikkelijk gewoon. En soms dachten de jongens werkelijk dat ze vreemde dingen zagen die helemaal niet vreemd waren. Maar toch . . . De nieuwe gast, de zich journalist noemende Ditmar Jensen, was al geen nieuwe gast meer, want hij was nog altijd in Höjerup, nu al ongeveer vier weken. „Ik ben hier gekomen om vakantie te gaan houden, maar ik ben alweer aan het werk geslagen,” had hij gezegd. En dat kon wel kloppen, want soms zat hij urenlang op zijn kamer. Hoelang hij precies zou blijven wist hij zelf nog niet, dat hing ervan af hoe het vlotte met een boek dat hij aan het schrijven was, verklaarde hij. Dat

kon ook kloppen, want iedere dag werd er zo ongeveer een prullenmand vol verfrommelde en verscheurde stukken papier zijn kamer uitgedragen. Maar, hoe gewoon en voor de hand liggend dat allemaal scheen, de jongens bleven toch zoveel mogelijk op hem letten, op deze man, die in Höjerup al thuis begon te raken. Hadden de jongens hem niet een keer bij oude Hjalmar getroffen, toen zij daar op een avond binnenliepen in de hoop Hjalmar op zijn praatstoel te vinden en een of ander mooi verhaal te horen. Want, dat Hjalmar meer verhalen kende dan alleen dat over Klintkoning, dat wisten ze al. Maar, Hjalmar scheen het die avond toen Jensen bij hem was, helemaal niet leuk te vinden, dat de jongens kwamen. Op het moment dat Einar en Harald binnenstapten, waren de oude visser en de enige gast van Höjerup druk in gesprek gewikkeld, maar op hetzelfde ogenblik dat de jongens de deur openden, schenen de beide mannen uitgepraat. Er kwam helemaal geen verhaal. „Zo jongens,” zei Hjalmar, „dus jullie kwamen mij gezelschap houden. Dat is erg aardig, maar je ziet dat ik al bezoek heb.”

Toen waren ze maar weer weggegaan, Einar en Harald, die het gevoel hadden niet helemaal welkom te zijn. „t Geeft niet, we komen wel eens terug, Hjalmar, god nat,” zeiden ze.

„Goeienacht,” sprak Hjalmar. Maar de jongens hoorden nog juist hoe hij achter hen de deur op slot had gedraaid. De journalist kwam niet alleen bij Hjalmar. Een paar maal hadden Einar en Harald hem in de schemering het kerkje zien binnengaan en het was hen opgevallen dat het juist het geval was geweest nadat Hjalmar weer was teruggekeerd van een van zijn tochten op zee, die de jongens nog altijd ietwat vreemd vonden. Nog altijd vroegen zij zich af, wat die oude visser in dit jaargetijde op zee moest doen. De journalist was steeds geruime tijd in het kerkje gebleven en dat was aanleiding voor Einar en Harald om ook aandacht aan het kerkje te gaan besteden. Op een van die trieste, donkere middagen kort voor de kerstvakantie stonden ze wat besluiteloos op de rots uit te kijken over de zee, waarvan trouwens maar een heel klein stukje te zien was.

„t Is alsof het zo voor Kerstmis nooit helemaal licht wordt. Bijna

nooit zie je de horizon, nooit zie je een schip varen,” vond Harald.

„Höjerup aan de Stevns klint ligt verstopt in nevels en wind, als een klein vredig wereldje op zichzelf, maar elke wereld, hoe klein ook, heeft zo z'n eigen geheimen,” peinsde Einar. Zijn broer keek hem van terzijde aan met een blik van belangstelling. „Asjeblijft, alsof het een paar regels zijn, die zo van het papier van een dichter vallen,” reageerde hij. Maar Einar zei daar niet veel op, alleen: „Nou ja, trek het je

Een verhaal van de Deense Oostzeekust

door BAS DEN OUDSTEN

niet aan, twee regels maken nog geen dichter en dichters of sprookjesschrijvers worden slecht betaald. Daarom zijn er geen nieuwe Andersen's opgestaan, daarom spreken de vogels niet meer, heb ik verleden week gelezen. En daarom zien wij nu Klintkoning niet daar beneden langs het strand gaan met een lantaarn in de hand,” sprak hij wijs. Harald luisterde plotseling nog maar half. „Stil,” drong hij, „hou op met saai doen, ik geloof dat ik wat hoor.”

Ze luisterden ingespannen en Harald had gelijk. Even klonk beneden het geluid van een scheepsmotor, dat half werd gedempt door de nevel en dat wegstierf met een even onregelmatig gestamp om dan stil te vallen. Op hetzelfde ogenblik kwam beneden aan het steigertje de donkere romp van een boot tevoorschijn. Een zwarte gestalte wierp een touw om een meerpaal.

„Hjalmar,” constateerde Einar, „Hjalmar komt weer eens terug van een van zijn tochten.”

Kalm kwam de oude visser over de steiger, traag beklom hij de wrakke ladder tegen de steile rotswand, enkele meters van de jongens verwijderd. Hjalmar zag de jongens niet. Hij wandelde bedaard naar zijn huisje, zonder op of om te kijken. „We gaan nog even in de kerk kijken,” stelde Einar voor en zijn broer knikte instemmend. Zo slenterden ze naar de ingang van de kerk, eigenlijk zonder voor die dag nog bijzondere ontdekkingen te verwachten in wat zij nog steeds zagen als „Het geheim van Hjalmar de visserman” of „Het mysterie van Höjerup”. Maar het liep anders . . .

Personalia

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

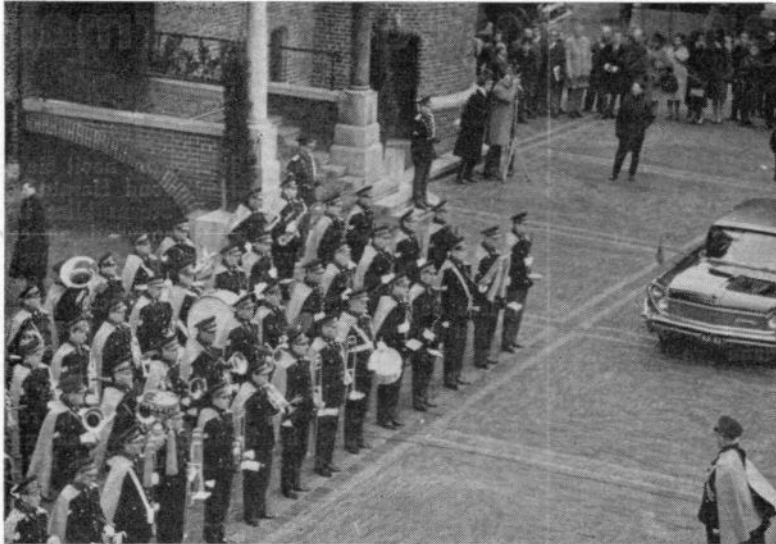
Per 16-12-'63: K. Johannes, owmr., van Utrecht naar Monnikendam.
Per 20-12-'63: W. Mellema, wmr. 1e kl. van Opperdoes naar Medemblik.
Per 1-1-'64: D. Tilstra, adjudant, van Alkmaar naar Amsterdam; K. Mol, wmr. 1e kl., van Loenen naar Zuiden Noord-Schermer; H. M. Bakker, wmr., van Blokker naar Bilthoven; A. W. Messie, wmr. 1e kl., van Monnikendam naar Bilthoven; N. Vennik, wmr. 1e kl., van Zijpe naar Nieuwe Niedorp.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 20-11-'63: J. Rietdijk, wmr. 1e kl., van Bleiswijk naar Stolwijk.
Per 15-12-'63: A. C. v. Gorkum, off. 2e kl., van Dordrecht naar 's-Hage.
Per 1-1-'64: J. Lalkens, wmr. 1e kl., van Driewegen naar Breskens; C. Bos, owmr., van Heinenoord naar Haastrecht; C. H. Herweijer, wmr. 1e kl., van Heukelum naar Dordrecht; J. v. d. Beld, wmr. 1e kl., van Barendrecht naar Buurmalsen; J. Mieras, wmr. 1e kl., van Kapelle naar Herkingen; C. L. v. d. Meij, wmr. 1e kl., van Noordwijkerhout naar 's-Heerenhoek; H. v. d. Laan, wmr. 1e kl., van Middelharnis naar Vierpolder; D. Scherpenisse, wmr. 1e kl., van Koudekerke naar Wilhelmadorp.
Per 2-1-'64: W. J. Anker, wmr. 1e kl., van 's-Hage (verkeer), A. v. Asch, wmr. 1e kl., van Leiden (verkeer) en J. Vogel, wmr. 1e kl., van Dordrecht (verkeer), allen naar Alg. Inspectie (Sectie Bijz. Verk. taken).

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 26-11-'63: L. S. Schoonhoven, wmr. 1e kl., van Susteren naar Spaubeek.
Per 15-12-'63: C. J. Reichgelt, wmr., van Venraij naar Boxtel (ber. groep).
Per 16-12-'63: W. J. Beissman, wmr. 1e kl., van Grevendicht naar Heer; H. C. Koks, wmr. 1e kl., van Eijdsden naar Susteren; B. J. Vaanholt, wmr. 1e kl., van Heer naar Beek; M. Vlieland, wmr. 1e kl., van Deurne naar Veldhoven.
Per 1-1-'64: H. J. J. Evers, wmr. 1e kl., van Rijen, L. Damen, wmr. 1e kl., van Berkel Enschoot en J. C. Wadners wmr., van Berghem, allen naar Drie-

De Rijkspolitiekapel was opgesteld terzijde van de ingang van de Ridderzaal.
(Foto's: Techn. Recherche 's-Gravenhage)

Rijkspolitiekapel bij 500 jaar Staten Generaal

door C. NIERMEIJER te Rijswijk

De Rijkspolitiekapel ontving van de Minister van Justitie het verzoek van Voorzitters van de beide Kamers der Staten-Generaal de feestelijke herdenking van het 100e lustrum, muzikaal op te luisteren.

Pers en televisie hebben aan dit optreden veel aandacht besteed, waarbij naast waardering voor het muzikaal optreden, bewondering is geëit voor de fraaie zwarte met blauw gevoerde capes van de muzikanten.

Terwijl H.M. de Koningin en de Kroonprinses over het Binnenhof schreden, brachten vier koperblazers van de kapel vanuit een geopend raam op de eerste verdieping van het gebouwcomplex tegenover de Ridderzaal de door Adriaan Bosch bewerkte „Marsch 1815” ten gehore. De kapel speelde muziekstukken van vrijwel uitsluitend Nederlandse componisten, waarbij vooral de „Marsch van de Staaten van Holland” — van een onbekende componist — veel waardering oogstte.

Omstreeks het middaguur maakte de kapel met drumband een mars in het stadscentrum, belangstellend beluisterd door de van de lunchpauze genietende bevolking van de ambtenarenstad.

Koperblazers brachten de Marsch 1815 ten gehore

Waardering van Staten Generaal

Het optreden van de Rijkspolitiekapel bij de herdenking van 500 jaar Staten Generaal is zonder meer succesvol geweest. Dat blijkt onder meer uit een schrijven van de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten Generaal, mr J. Jonkman aan de minister van Justitie mr Y. Scholten. Mr. Jonkman zegt in dat schrijven waarin hij verzoekt om dank en waardering van beide Kamers der Staten Generaal ter kennis te brengen van de leden van de kapel, onder meer: „Het is mij gebleken dat algemeen grote waardering bestond voor het optreden van de kapel.”

bergen S.B.V.; J. B. Diender, wmr., van Rijen naar Leiden (verk.groep).

RESSORT ARNHEM

Per 1-11-'63: J. W. K. Coenraads, wmr. 1e kl., van Brummen naar Arnhem (opl.school).
Per 5-12-'63: C. Klok, owmr., van Elden naar Dodewaard.
Per 16-12-'63: T. J. Stevens, wmr. 1e kl., van Driel naar Wanroy.
Per 18-12-'63: H. Mulder, wmr. 1e kl., van Apeldoorn naar Urk.
Per 20-12-'63: W. Rabbinge, wmr. 1e kl., van Blokzijl naar Dedemsvaart.
Per 1-1-'64: W. Kramer, wmr. 1e kl., van Zaltbommel naar Driebergen (Staf); H. W. de Jonge, wmr. 1e kl., van Almen naar Steenderen; J. Renshof, owmr., van Buren naar Nijmegen.
Per 2-1-'64: G. Klamer, wmr. 1e kl., van Lienden naar Maurik; G. W. van Mourik, wmr., van Maurik naar Apeldoorn; A. Bergsma, wmr. 1e kl., van Doetinchem, J. Pot, wmr. 1e kl., van Zwolle, W. G. C. Hunik, wmr. 1e kl., en G. van Rinsum, wmr. 1e kl., van Nijmegen, allen naar Driebergen (Staf).

RESSORT GRONINGEN

Per 9-12-'63: J. v. d. Vinne, wmr. 1e kl., van Muntendam naar Beilen.
Per 15-12-'63: H. Post, wmr. 1e kl., van Dwingeloo naar Zeijen.
Per 16-12-'63: H. Wever, wmr. 1e kl., van Wildervank naar Westerhaar; K. Koster, wmr. 1e kl., van Munnekezijl naar Tietjerk; W. Nijholt, wmr. 1e kl., van Tietjerk naar Midsland.
Per 19-12-'63: W. de Jong, wmr. 1e kl., van Dokkum naar Opperdoes.
Per 27-12-'63: R. Klein, wmr. 1e kl., van Meeden naar Muntendam.
Per 1-1-'64: K. L. Mossel, wmr. 1e kl., van Westerbork naar Goedereede; J. Sanderus, owmr., van Roden naar Wijk bij Duurstede; H. Otten, wmr. 1e kl., van Borger naar Ooltgensplaat; J. ten Cate, wmr. 1e kl., van Lemmer, R. Jansma, wmr. 1e kl., van Baflo, A. G. v. Engelenhoven, wmr., van Nieuw Schoonebeek en H. Hadde-ringh, wmr., van Schoonebeek, allen naar Driebergen; D. Kemper, owmr., van Oostermeer naar Dokkum.
Per 2-1-'64: A. J. Britstra, wmr. 1e kl., van Borger naar Ursem; P. Klein, wmr. 1e kl., van Rolde naar Abbe-kerk; H. Sikkema, wmr. 1e kl., van Assen (verk.gr) en S. Roorda, wmr. 1e kl., van Heerenveen (verk.gr.) naar Driebergen; H. v. d. Panne, owmr., van Nieuwlande naar Driewegen; C. de Vree, adjudant, van Koudum naar Twello; T. A. Dijkman, owmr., van Rauwerd naar Koudum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-1-'64: W. J. Koenes, adjudant, van Nijmegen naar Amsterdam II.

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 16-12-'63: Adjudant K. Johannes, tot groepscommandant te Monnikendam.

RESSORT ARNHEM

Per 2-1-'64: Adjudant C. de Vree tot groepscommandant te Twello.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-12-'63: Adjudant J. Kleppers tot districtsadjudant te Winschoten.
Per 1-1-'64: Adjudant J. van der Meulen tot groepscommandant te Noordbergum; Adjudant P. Dobma tot groepscommandant te Bedum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-1-'64: Adjudant W. J. Koenes tot groepscommandant te Amsterdam.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot adjudant:

Per 16-12-'63: K. Johannes, Monnikendam.

tot opperwachtmeester:

Per 1-8-'63: J. Volkers, Soestdijk.

Per 1-1-'64: N. Vennik, Nieuwe Niedorp; K. Mol, Z. en Nrd. Schermer.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 2-12-'63: A. W. Messie, Monnikendam.

Per 15-12-'63: E. J. Zentveld, Haarlem.

tot wachtmeester:

Per 1-12-'63: J. de Bruin, W. de Jong, H. v. d. Oudenalder en H. J. Verhoef te Breukelen; P. G. de Heer, J. W. Overeem en W. Ruitenbeek te Mijdrecht; H. Leppink, Jutphaas; W. Magdandans, de Meern; A. D. W. Lagrand, Diemen; J. de Ru, Koog aan de Zaan; J. Verkuilj, Ouderkerk aan de Amstel.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 1-1-'64: J. Mieras, Herkingen; K. L. Mossel, Goedereede; C. L. v. d. Meij, 's-Heerenhoek; H. v. d. Laan, Vierpolder; H. Otten, Ooltgensplaat; D. Scherpenisse, Wilhelminaldorp.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-1-'64: B. Lolkema, Rijnsburg.
Per 2-1-'64: C. J. de Koning, Aardenburg; J. C. Schipperlijn, Leiden; A. v. d. Bos, Ben. Hard.veld/Giessendam.
Per 5-1-'64: B. Kreft, Zoetermeer.
Per 7-1-'64: E. Graveland, Rozenburg; M. Quist, Wateringen; H. Oost, Hillegom.

Per 9-1-'64: A. Vrieling, Barendrecht.
Per 14-1-'64: H. W. v. Gijn, Europoort.
Per 16-1-'64: M. C. Hoek, Zierikzee.
Per 17-1-'64: A. v. d. Graaf, Nieuwkoop; A. Jalving, Pijnacker.

tot wachtmeester:

Per 1-12-'63: J. B. H. v. Alfen, Barendrecht; J. C. Stada, H. I. Ambacht; A. W. v. Aanholt, Voorschoten; J. Kramer, Leidschendam; J. Remmerzwaal, Capelle a. d. IJssel; G. J. F. Vermeer, Krimpen a. d. IJssel; J. A. Verplanke, Axel; T. H. F. Klein en J. Marinissen, Barendrecht; P. de Bruin, G. de Jager en H. v. d. Spoel, Spijkenisse; W. J. M. Pieters en J. v. d. Schee, Zoetermeer; J. Kamp, Wateringen; P. J. Beelen, J. C. M. Broekhof en J. Paauw, Lisse.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot opperwachtmeester:

Per 16-12-'63: M. Vlieland, Veldhoven; T. J. Stevens, Wanroij.
Per 1-1-'64: J. Coenen, Mheer.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 11-12-'63: P. M. J. Loonen, Sevenum.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-11-'63: A. J. P. Clement, Roermond.

Per 1-1-'64: A. G. v. Helvoort, 's-Hertogenbosch.

tot wachtmeester:

Per 1-12-'63: H. J. Roks, Berghem; J. Boschman, Berlicum; H. L. J. Effting, W. A. van Woerkom, Grave; J. Eits, Rosmalen; J. Hiemstra, Uden; C. Luime, Etten; C. P. P. G. van Boven, C. J. A. M. v. d. Leijgraaf, Oudenbosch; P. J. de Koning, Raamsdonksveer; H. S. Freen, St. Willebrord; J. J. van der Putte, Klundert; F. J. M. C. van Oss, Beek en Donk; H. Keizer, Aarle-Rixtel; G. J. de Valk, Heeze; G. W. Oberink, Son en Breugel; J. G. Klein Wiecherink, Waalre; H. A. M. M. Musters, Dongen, G. J. M. Verhoeven, Drunen; J. Niks, Rijen; W. J. Kranenburg, Udenhout; J. Smit, Woudrichem; P. L. H. Lap, Arcen; S. J. van der Zwaag, Venray; L. W. J. Plum, Meerssen; A. R. Appelhof, Nuth; J. A. van Wessel, Waubach.

RESSORT ARNHEM

tot opperwachtmeester:

Per 1-11-'62: C. Klok, Elden.

Per 1-1-'64: H. W. de Jonge, Steenderen; J. v. d. Beld, Buurmalsen.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 27-12-'63: E. Vredeveltd, Hattemerbroek.

Per 1-1-'64: F. H. Westera, Borculo; J. Halma, Laag Keppel.

tot wachtmeester:

Per 1-12-'63: F. J. Hageman, Lienden; J. H. W. van Aken, H. J. Angenent, Lochem; E. M. Bomhof, B. C. Tamminga, Putten; M. A. J. M. Jansen, E. J. Stuit, Raalte; A. M. D. Loos, Groesbeek; H. Martena, Dalflen; J. G. A. v. d. Woning, Haaksbergen.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-11-'63: H. J. G. Boerkamp, Zwolle.

Per 1-1-'64: H. Gerritsen, Doetinchem.

RESSORT GRONINGEN

tot adjudant:

Per 16-12-'63: J. Kleppers, Winschoten.
Per 1-1-'64: J. v. d. Meulen, Noordbergum; P. Dobma, Bedum.

tot opperwachtmeester:

Per 1-11-'62: H. v. d. Panne, Nieuwlande.

tot wachtmeester:

A. J. Bosma, J. J. Raspe, H. J. Schröder, Zuidlaren; K. H. v. d. Veen, H. Ekkelenkamp, Eelde; A. Folgerts, G. Nieuwenhuis, P. v. d. Vries, Slochteren; H. G. du Fijn, Oude Pekela; H. Homan, Makkum; A. Messchen-dorp, Blijham; F. Stuiyinga, Uithuizen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot adjudant:

Per 1-1-'64: W. J. Koenes, Amsterdam.

tot wachtmeester:

Per 1-12-'63: B. Heimensen, C. Pasveer, D. J. v. d. Ploeg, Amsterdam.

DIENST LUCHTVAART

tot opperwachtmeester:

Per 1-1-'64: W. H. Hoffmeister, Amsterdam.

In dienst getreden

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

Per 16-12-'63: W. Schouwenaars, rijksambtenaar E i.t.d. te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-1-'64: H. A. Esselink, wmr. 1e kl. te Wieringerwerf; P. Visscher, wmr. 1e kl. te Amsterdam.
R. G. de Quillettes, schrijver i.t.d. te Breukelen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-1-'64: J. v. Heukelum, schrijver op a.c. te Dordrecht.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-1-'64: Mej. J. M. Lenssen, officier 2e kl., officier van jeugdzaken te Breda.

RESSORT ARNHEM

Per 16-12-'63: G. Kool, wmr. 1e kl. te Elden.

Per 1-1-'64: T. F. Krahrmer, schrijver te Laag Keppel; G. Nijenhuis, schrijver te Groenlo.

Wij herdenken

Owmr.
F. Numan
Gendt
ressort Arnhem
☆ 22-2-1907
† 21-12-1963

RESSORT GRONINGEN

Per 16-12-'63: J. O. Visser, schrijver te Grouw.
Per 1-1-'64: S. D. Terpstra, schrijver te Sexbierum.

De dienst verlaten**STAF ALGEMENE INSPECTIE**

Per 1-1-'64: Mevr. I. C. de Vries-Robles, typiste op a.c. te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-1-'64: W. C. J. Brouwer, adjudant te Wijk bij Duurstede; A. G. Hovenier, owmr. te Uithoorn; H. F. Bui-

zert, owmr. te Houten; H. Keij, adjudant te Amsterdam; H. Vierstra, owmr. te Oterleek; T. v. Zijtveld, adjudant te Vleuten-De Meern.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

H. C. M. Peters, schrijver op a.c. te Dordrecht.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 16-12-'63: F. C. J. v. d. Braak, schrijver te 's-Hertogenbosch.
Per 1-1-'64: G. de Haas, adjudant te Oudenbosch; J. Jansen, adjudant te Venray; G. J. Bouter, wmr. te Heesch; G. R. Zoetekouw, wmr. 1e kl. te Raamsdonksveer; F. C. J. v. d. Braak, schrijver te 's-Hertogenbosch.

RESSORT ARNHEM

Per 1-1-'64: H. van Essen, adm. kracht te Elburg.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-1-'64: A. de Vries, schrijver te Bolsward; G. Pot, owmr. te Groningen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-1-'64: G. M. Agterberg, adjudant te Amsterdam.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 6-12-'63: L. H. Verburg, aspirant te Arnhem.
Per 1-1-'64: N. Spiekman, aspirant te Arnhem.

Owmr.
C. Farrer
Bergen-Binnen
ressort Amsterdam
25 jaar op 3-2-1964

AMBT SJUBILEA

Owmr.
J. C. C. Beuzenberg
Hoek
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 1-3-1964

Owmr.
J. v. d. Meijden
Heerjansdam
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 4-3-1964

Wmr. 1e kl.
J. M. Everaers
Zundert
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 28-2-1964

Wmr. 1e kl.
P. Bröcheler
Bladel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 25-2-1964

Owmr.
H. Niessen
Udenhout
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 25-2-1964

Wmr. 1e kl.
J. J. Linssen
Oisterwijk
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 25-2-1964

Owmr.
H. T. Spanjers
Reusel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-3-1964

Wmr. 1e kl.
P. Lamme
Prinsenbeek
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-3-1964

Wmr. 1e kl.
G. J. J. de Bruin
Venray
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-3-1964

Owmr.
J. N. Aarts
Vierlingsbeek
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-3-1964

Adjudant
J. v. d. Berge
Boxtel
ress. 's-Hert.bosch
40 jaar op 14-3-1964

Owmr.
A. v. Oevelen
Beers
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 17-12-1963

Owmr.
W. G. v. d. Berk
Heilig Land
ressort Arnhem
25 jaar op 3-1-1964

Owmr.
C. v. d. Scheur
Groesbeek
ressort Arnhem
25 jaar op 3-1-1964

Owmr.
F. A. Stegeman
Berg en Dal
ressort Arnhem
25 jaar op 16-1-1964

Wmr. 1e kl.
H. v. Dijk
Dronten
ressort Arnhem
25 jaar op 25-2-1964

Wmr. 1e kl.
H. Niezing
Zetten
ressort Arnhem
25 jaar op 6-3-1964

Wmr. 1e kl.
H. Koetje
Groningen
ressort Groningen
25 jaar op 26-2-1964

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

5e JAARGANG No. 7 - MAART 1964

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

'63 en '64: sneeuw en sneeuwkllokjes . . .

Het is nauwelijks voorstelbaar: in deze dagen vindt de surveillerende rijks-politie-ambtenaar bloeiende sneeuwkllokjes en crocussen langs zijn weg. Precies een jaar geleden was er alleen sneeuw en ijs, sneeuw versperde de wegen, ijs hield het IJsselmeer dusdanig in zijn greep dat dit slechts een ijzig meer werd waarop duizenden auto's de verbindingen over de Gauwzee en later ook tussen Staveren, Enkhuizen, Harderwijk en Urk in stand hielden waar schepen al weken geen schijn van kans meer hadden. Stuifsnieuw joeg over de vlakke lage landen, sneeuwruimers verloren de strijd. Langs de IJsselmeerdijk in Noord Holland, lag in het gebied van de adjudanten De Jong en Winter de stuifsnieuw 2 tot 3 m. hoog, elders reikte de witte massa tot de dakgoten van lage huizen. Vele dorpen werden geïsoleerd. Zelfs onder de rook van Amsterdam werden Volendam, Marken of Katwoude volkomen geïsoleerd. Volgens deskundigen lag er op vele trajecten 10.000 kubieke meter sneeuw op elke kilometer weg.

Om maar in hetzelfde gebied te blijven: er werd dag en nacht gewerkt en na tien dagen was de weg naar Marken pas weer berijdbaar en was een door-gang gemaakt in de 2,5 kilometer lange weg van Edam naar Volendam.

Die doorgang was trouwens zo smal dat slechts eenrichtingverkeer mogelijk was. Aan begin en eind van de doorgang werd een Trawia (verplaatsbaar verkeerslicht) geplaatst. Die werden bediend door een man, die voortdurend met een jeep tussen beide lichten, heen en weer reed om rood of groen licht te geven.

De verkeersregeling op Gouwzee en IJsselmeer vergde het uiterste, vele mobilifoons verschaften uitkomst. En elders, met name in vlakke gebieden was de situatie niet veel anders. Overal werd van elke man het uiterste ge-vergd. Er werd hard gewerkt en kou geleden. En nu, nu is er niet de sneeuw die last geeft, maar is er het sneeuwkllokje dat lust geeft. En dan is er ook nog de herinnering aan precies een jaar geleden; aan de barre win-ter '62-'63 . . .

B. den O.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

5e JAARGANG

No. 7 — maart 1964

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem

Kapitein mr. A. J. Dek
te 's-Gravenhage

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjudant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-Adjudant J. G. Jansen
te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat :

Velperweg 142 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijks-
politie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekum post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum
Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 5.00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.60 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

Het materieel en het uniform van de Oostenrijkse collega verschillen evenzeer van het onze als het decor waartegen dit juist van patrouille teruggekeerde lid van de post Lermoos in Tirol zijn werk doet.

(Foto: Bas den Oudsten)

IJje Wijkstra

Het Korpsblad Rijkspolitie heeft reeds eerder vrij uitvoerig aandacht geschonken aan de veldwachterij in de provincie Drente in de vorige eeuw. Uit dat artikel van de adjudant M. P. van der Dam te Exloo werd wel duidelijk dat de veldwachters, naar hun opdracht gerekend, toch wel veel meer waren dan de komische incapabele hoodschappenjongens van de burgemeester, al zijn ettelijke dat ongetwijfeld door eigen schuld en door omstandigheden wel geworden en al leeft vandaag de dag de oude veldwachter als zodanig voort. Dat dit beeld van de veldwachter zoals het uit de overlevering te voorschijn komt met name in de latere tijd in het algemeen onjuist is, blijkt ook wel uit bijgaand artikel van de wachmeester 1e kl. A. J. Jorna van de Verkeersgroep te Roermond. Zijn intense belangstelling voor geruchtmakende zaken uit het verleden deed hem nogeens diep in de annalen duiken van het afschuwelijke drama te Grootegast, waar juist 35 jaar geleden IJje Wijkstra in koelen bloede vier veldwachters doodschoot in een drama dat zijn weerga in de vaderlandse politiewereld niet vindt en dat in alle politiegezinnen en daarbuiten afschuw en verontwaardiging wekte. De speurtocht van de wachmeester 1e kl. Jorna naar de gebeurtenissen rond de 18e januari van de barre winter van 1929, waarop vier veldwachters een moedig maar afschuwelijk einde vonden, leverde bijgaand artikel op, waarin veel aandacht wordt besteed aan de discussies die na het drama losbarstten en die zelfs nu nog buitengewoon boeiend zijn.

35 jaar geleden: Grootegast

Vierdubbele moord had boeiende nasleep

door de wachmeester 1e kl. A. J. JORNA te Roermond

Te Doezum in de buurtschap Lukaswolde, gemeente Grootegast, woonde in de twintiger jaren in een huisje aan de Rottelaan de muzikant IJje Wijkstra.

De man genoot een ongunstige reputatie, had een afschuwelijke hekel aan de politie en had daarvan al vaker in het openbaar blijk gegeven.

Hij was zelfs zovér gegaan dat hij meerdere malen had gezegd dat hij nog wel eens een politieman kapot zou schieten.

Meestal wordt zulke krasse taal in een vlag van woede, in staat van dronkenschap, of, om tegenover derden dik te doen, gesproken.

De uitermate brutale IJje Wijkstra had zijn voornemen echter dermate breed verteld dat zelfs de justitie er ernstig rekening mee hield. Wijkstra was namelijk bekend als een zeer goed schutter.

Hij was ongehuwd en woonde alleen met zijn oude moeder, die hij evenwel begin januari 1929 het huis uitstuurde. Hij had sedert enige weken omgang met een gehuwde vrouw die bij hem in huis was.

Die vrouw had haar man en zes minderjarige kinderen omwille van Wijkstra in de steek gelaten.

Wijkstra leefde derhalve buiten echt met deze vrouw samen. Men behoeft over niet al te veel fantasie te beschikken om te begrijpen dat ze er niet alleen was om voor hem de was te doen en koffie te zetten. Hoewel de justitie in die dagen, naar onze hedendaagse begrippen, nogal lankmoedig was, kon men zelfs toen niet zulk een toestand laten voortbestaan. Tegen de vrouw werd een vervolging ingesteld wegens kwaadwillige verlating dan wel wegens het achterlaten van de minderjarige kinderen. In elk geval diende zij te verschijnen voor de rechtercommissaris te Groningen.

Door de 40-jarige Hermanus Hendrikus Hoving, rijksveldwachter te Grootegast, ter standplaats Opende, werd haar in die dagen ten huize van Wijkstra een dagvaarding betekend.

Hoving deelde de vrouw (Aaltje Wobbes-v. d. Tuin) mede, dat zij zich op de in de dagvaarding genoemde datum bij de rechtercommissaris diende te vervoegen aangezien zij anders de kans liep opgehaald te worden.

Wijkstra was bij dit gesprek aanwezig en hij liet overduidelijk blijken dat daar niets van inkwam.

In het dorp vertelde hij hierna tegen iedereen die het maar horen wilde dat hij dat „ophalen” wel eens wilde belevan.

De politieman die dit in zijn hoofd haalde zou hij met kogels doorzeven. Dat was geen mededeling om met genoegen naar die opdracht uit te zien, zeker niet, omdat bekend was wat voor vlees men in de kuip had. De Justitie hield derhalve rekening met de gezegden van Wijkstra. Rekening houdende met de te verwachten moeilijkheden, stuurde men vier politiemannen naar de woning van Wijkstra toen aan het oproepingsbevel in de uitgereikte dagvaarding niet werd voldaan.

Tot zovér heeft men de feiten met zekerheid vastgesteld.

Wat daarna volgde moet als een hypothese beschouwd worden welke is opgebouwd uit stille getuigen en de latere verklaring van Wijkstra zelf.

Zij die het precies wisten kwamen helaas om het leven.

Mient v. d. Molen (64), gemeenteveldwachter te Grootegast, vergezeld van Jan Werkman (46), rijksveldwachter te Sebaldsburen, Albert Meijer (34), gemeente-veldwachter te Groninger-Opende, en Hermanus Hoving, (40), rijksveldwach-

ter-titulair te Groninger-Opende werden belast met het ophalen van Aaltje Wobbes-v. d. Tuin, verblijvende in de woning van IJ. Wijkstra.

Voorzien van een schriftelijke last tot binnentreden klopte Mient v. d. Molen, de oudste der veldwachters, aan.

Wijkstra weigerde de deur te openen. Van der Molen trachtte hem te overreden open te doen en zich aan het gezag te onderwerpen.

Het was vrijdagmorgen 18 januari 1929 omstreeks half acht in de morgen. Terwijl Van der Molen met geweld de voordeur trachtte te openen nadat pogingen tot overreden vruchteloos waren gebleven, klonk eensklaps een geweschot. Wijkstra had vanachter de deur met een kogelgeweer een schot op de bejaarde veldwachter Van der Molen gelost. De politiemann viel dodelijk gewond vóór de voordeur van Wijkstra neer. Hoving, die enkele meters achter zijn collega stond kreeg eveneens onverwacht een salvo geweevuur. Hij viel zwaar gewond neer.

Werkman en Meijer, ziende dat het ongedekt blijven staan levensgevaarlijk was, liepen terug om in dekking te gaan.

Toen kwam Wijkstra echter via de achteruitgang van zijn woning naar buiten. Hij had een met scherpe patronen geladen Duitse karabijn bij zich.

Het eerste wat hij deed toen hij aan de vóórkant van zijn woning kwam was de zwaargewonde veldwachter Hoving doodschieten.

Daarna liep hij in de richting van Werkman en Meijer die in dekking lagen en waarvan Meijer inmiddels terugschoot.

Hij wist Wijkstra zelfs aan een been en aan een hand te raken, hetwelk olie op het vuur zou betekenen.

De woedende Wijkstra opende het vuur op de vijftien meter van hem af liggende Meijer en schoot ook deze met één schot dood.

Werkman trof hetzelfde lot. Zijn ontzielde lichaam werd in een greppel nabij het huis van Wijkstra aangetroffen.

Met wat voor een koelbloedige moordenaar men hier te doen had moge blijken uit het feit dat Wijkstra hierna de kelen van alle slachtoffers met een knipmes doorsneed.

De moordenaar liep hierna naar zijn huisje, stak het in brand en peddelde op zijn fiets naar het dorp. Daar vertelde hij aan iedereen die hij tegenkwam wat hij gedaan had, maar niemand geloofde zijn verhaal, totdat de waarheid bleek.

Aanvankelijk was Wijkstra die dag onvindbaar. Door grote oplettendheid van twee Groningse politieambtenaren, beide majoor-rechercheur van politie, Stiekema en Van de Woude, kon de misdadiger dezelfde dag nog in de Groningse hoofdstad gearresteerd worden.

Inderdaad bleek Wijkstra een schot in een been en hand te hebben opgelopen. Hij was op weg naar een arts geweest om zich te laten behandelen, toen hij werd gegrepen. In het Algemeen Politieblad van 14 februari 1929 staat vermeld dat beide Groningse rechercheurs voor deze aanhouding een ervolle vermelding van de Minister van Justitie ontvingen.

Het ging in die dagen met de berechting vlugger dan thans want op 7 mei 1929, nauwelijks 4 maanden na het gebeurde stond Wijkstra reeds voor de rechtbank te Groningen terecht.

Hij werd terzake van moord en doodslag veroordeeld tot de hoogste straf die ons Strafrecht kent: levenslang.

Zes weken later diende de zaak reeds in hoger beroep voor het hof te Leeuwarden.

Het Hof was van mening dat een psychiatrisch onderzoek moest worden ingesteld. Hiertoe werden een tweetal destijds zeer bekende deskundigen aangewezen, namelijk prof. Wiersma en dr. Mesdag.

Uit dat onderzoek kwam vast te staan dat Wijkstra geen psychische afwijkingen had en een behoorlijk intellect bezat.

Als kind was hij een zeer verwend geval geweest. Wilde hij niet naar school dan mocht hij zonder bezwaar thuis blijven.

Ondergeschiktheid was hem totaal vreemd. Volgens beide deskundigen was de man egocentrisch. Wél waren beide psychiaters van mening dat de daad van Wijkstra was voortgevloeid uit een vlaag van angst en radeloosheid.

Het Hof bevestigde het vonnis van de rechtbank.

Natuurlijk kwamen na dit verschrikkelijke drama de pennen en tongen los. Men vroeg zich terecht af hoe het mogelijk geweest was dat een man, waarvan men wist dat hij tot alles in staat geacht moest worden over een compleet vuurwapenarsenaal beschikte.

Onder de titel:

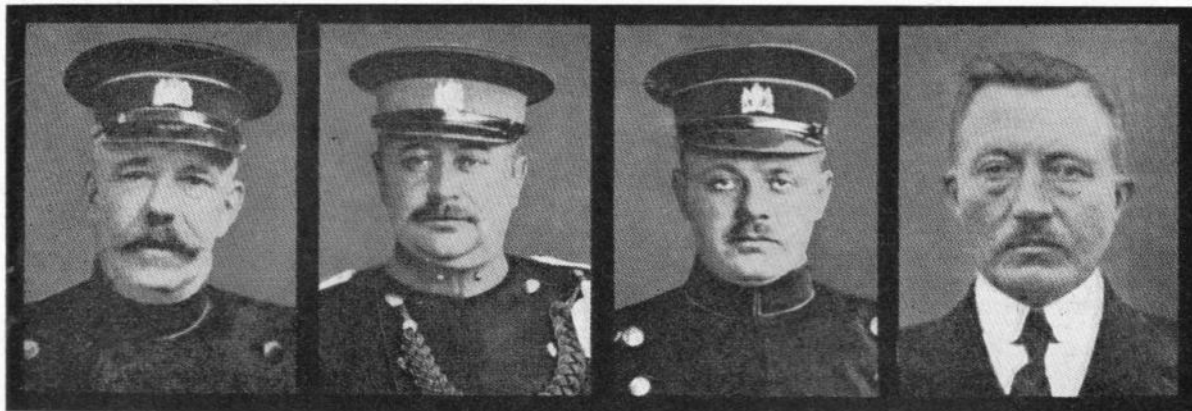
„Wat het drama te Grootegast ons leert”

schreef het Tijdschrift voor de Politie in febr. 1929:

„Hier werden teruitvoering van de Kinderwetten — Diana zij gedankt niet ter uitvoering van de Jachtwet, want dan zou men weer eens wat gehoord hebben — vier, zegge vier politie-mannen uitgezonden. De autoriteiten veronderstelden derhalve dat één of twee politiemannen niet voldoende zouden zijn, doch een gehele politiemacht de voorkeur verdiende, daar verzet werd verwacht. Wij nemen aan dat deze politiemannen gewapend waren. Maar waarmee waren zij gewapend? Waarschijnlijk slechts met repeteer-pistolen.

De moordenaar was in zijn huis verdekt opgesteld. Hij was dus van achteren gedekt, wat in zijn voordeel was, doch dan zelfs zou hij zijn viervoudige moord niet hebben kunnen volvoeren indien een of meer der veldwachters met een buks of karabijn bewapend ware geweest.

Hier was de bewapening der politie onvoldoende, doch bovendien geeft de wet aan onze politiemannen te weinig macht, om van hun wapens gebruik te maken. Wordt af en toe door de politie het een of ander individu gewond of gedood dan wordt in alle toonaarden de politie uitgekret, doch nu heeft men eens gezien, wat het gevolg kan zijn van een al te bezadigd optreden. Gewoonlijk wordt dan ook van het wapen eerst gebruik gemaakt als het reeds te laat is zooals ook in dit geval geschied dient te zijn, daar de moordenaar aan een zijner handen waarschijnlijk door een revolverschot werd gewond. De moordenaar, zoo lazen wij, heeft zich, behalve van een browning-pistool, van een repeteergeweer (hagel of kogelgeweer, we weten het niet) bediend. Met het geweer of de buks zijn waarschijnlijk (het is alles vermoeden, want wij weten het niet) de andere drie veldwachters neergeschoten, die met hun revolvers tegen de repeteerbuks niet waren opgewassen. Indien een gelijk wapen daartegenover

Van der Molen

Hoving

Meijer

Werkman

had gestaan, zou de moordenaar zijn verdiende loon reeds gekregen hebben. De vraag dringt zich dus naar voren: Waren de politiemannen wel voldoende gewapend en ook en vooral, heeft de burgemeester van Grootegast de artikelen van de Wapenwet wel behoorlijk uitgevoerd?

Men scheen immers te weten, of ernstig te vermoeden dat Wijkstra wapens in huis had. Hij stond als gevaarlijk bekend, onderhield relaties met te slechte naam en faam bekend staande personen. Men wist dat hij stroopte en alles wat politie was vurig haatte. Had de BM. voortdurend en geregeld toezicht doen uitoefenen ingevolge de Wapenwet, zou dan het voorgevallene zoo niet uitgesloten, toch niet veel minder gemakkelijk te volvoeren zijn geweest? Het Hoofd der Politie is verplicht bij dergelijke vermoedens huiszoeking te laten doen".

Er was ook nog andere kritiek. De Kolonel der Kon. Marechaussee b.d. Thomson, die zich in die tijd druk doende hield met het plan om de Nederlandse politie te reorganiseren schreef onder meer:

„Zou de afschuwelijke moord op vier brave politiemannen met diepen weemoed door zoveel in den lande herdacht, ten opzichte van de bewapening een goede zijde hebben?

Ik vrees het, waar van vlotheid in het nemen van maatregelen - zeker wat de politie betreft - bij ons toch waarlijk geen sprake is. Maar toch acht ik het niet van belang ontbloot, waar deze viervoudige moord op zoo ondubbeltzinnige wijze heeft aangtoond de groote verknochtheid, een gevoel van saamhorigheid van de goede Burgerij met onze Politie, om nu te wijzen op een lang gekoesterde mensch van de Rijksveldwacht,

nl. het verkrijgen van een beter wapen in stede de ouderwetse revolver, waarbij na het afvuren van de weinige patronen, het wapen een belangrijke tijd niet te gebruiken is, daar de ledige hulzen een voor een verwijderd dienen te worden, alvorens het wapen weder te kunnen gebruiken, waarmede een groot tijdverlies gepaard gaat.

En al ligt het geheel in mijn lijn, om tot Politie-Reorganisatie te komen, om een Rijks-politiekorps te krijgen, daar zou men thans de Rijksveldwacht een pistool als de Kon. Marechaussee kunnen, ja moeten geven, waarnaar zo verlangd wordt.

Welnu dan, Regering helpt hen aan een behoorlijke bewapening, maar meer nog, neemt het reorganiseren der Politie fluks ter hand; het getalm, het overwegen heeft reeds te lang geduurd!"

Het dagblad de „Telegraaf" waarvan wij vaker andere geluiden hebben gehoord waar het krachtadig optreden van de Politie betrof schreef naar aanleiding van het gebeurde in die dagen onder de titel

„Helden der straat"

het volgende:

Vier politiemannen, politieambten, mensen die hun beroepspllicht vervulden zooals het hun geboden was, zijn achter elkander in koelen bloede vermoord, in een klein Noord-Nederlands plaatsje. En opnieuw gaat een huivering door ons volk, want vielen ook deze mensen niet als helden in hun beroep — de helden van de straat!

Heldendom staat niet altijd op de barricade of in de glorie van een groot en moeilijk onderneemen. Er zijn helden overal, maar

men ziet hen slechts zelden bestraald door het licht der heldenvereering. De helden van iederen dag zijn helden, die het zelf niet weten en die ook onbekend zijn bij de massa. En wanneer hun heldendom plotseling aan den dag komt en duidelijk voor ieders oogen staat, is het gewoonlijk voor de helden zélf te laat om er nog enig genoegen van te beleven. Zoo zijn de mannen van de zee — en zoo zijn de mannen van de straat — de helden van iedere dag. Wie, die een politiemann met rustigen gang langs de straat ziet wandelen, bedenkt ooit dat deze man zoo eenzaam is als een schildwacht op een vooruitgeschoven post? Elk oogenblik van den dag kan het mogelijk zijn, dat hij geroepen wordt zijn eigen lijf en leven in te zetten. Er is geváár — en terwijl iedere burger, in het aangename gevoel dat hij belasting betaalt voor de handhaving van de openbare orde, zich in veiligheid kan brengen, wordt de politiemann vooruitgeschoven. Hij moet in het gevaar, ook al weet hij niet van welken omvang het kan zijn. Vier politiemannen in dat kleine Lukaswolde werden uitgezonden om een plichtvergeten moeder te dwingen haar kinderen te verzorgen. Ze gingen er waarschijnlijk heen in het gevoel, dat er wel eenige moeilijkheid kon zijn. Vandaar die twee Rijks- en die twee gemeentepolitiemannen. Wie had kunnen denken, dat zij eenige ogenblikken later ontzield ter aarde zouden liggen, tengevolge van een woestelingendaad die zonder precedent is — die herinnert aan Mexicaansche bandietenstreken of anarchistischen waanzin van een Bonnet? Vier dooden — als om ons er aan te herinneren, dat in dit leven de kleinste en nederigste plaats ruimte geeft voor die allertreffendste deugd: plichtsbetrachting tot het uiterste.

De Burgemeester van Grootegast, W. Bonnema schreef in een streekblad het navolgende in memoriam:

„Zij gingen waar zij werden geroepen, maar keerden helaas niet weder. Weggerukt uit een deugzaam leven, een leven van vaak moeilijkheden en zorgen, rusten zij thans in de schoot der aarde, ontheven van alle leed, gevallen als slachtoffers van hun plicht. Maar in onze harten zullen zij blijven voortleven, hunne nagedachtenis zal bij ons in dankbare herinnering blijven. Rust zacht, trouwe mannen!”

Er vormde zich onder leiding van de toenmalige commissaris der koningin in de provincie Groningen, jhr. mr. Tjarda van Starckenborgh Stachouwer een comité om bijdragen in te zamelen voor de nagelaten betrekkingen van de slachtoffers.

Dit comité wist een voor die tijd zeer hoog bedrag van ruim 35.000 gulden te verzamelen.

Niet overall was het medeleven groot. Op de dag van de begrafenis van de politiemannen, wisten een aantal anarchisten de orde te verstoren en 's avonds een vergadering te beleggen.

Speciaal een spreker uit Den Haag voerde hier het woord onder de titel: „De misdaden door de politie zelf bedreven”.

De ordeverstoorders ruiden het volk op om de politie uit te jowen.

Deze totale afschaffers van de staat en verwerpers van elk autoriteitsprincipe gingen zelfs tijdens de begrafenis zóver dat men Wijkstra wilde verheerlijken. Gelukkig kregen deze elementen niet veel aanhangers.

In een volgende aflevering van het Tijdschrift voor de politie (febr. '29) kwam de Kolonel b.d. der Kon. Marechaussee Thomson met het voorstel om de politie uit te rusten met een z.g. politiepantser.

De firma Joh. Visser uit Rijsenburg, had kort voordien te Veenendaal een demonstratie met zulk een pantser gegeven.

Het betrof hier een driedelig soort vest, te weten borststuk-keelstuk en hoofdstuk.

De pers schreef destijds over dit soort maliënkolder:

„Te Veenendaal had op 29 januari j.l. (1929) eene demonstratie plaats van het z.g. Politiepantser „Joh. Visser”.

Wmr. 1e kl.

redt

kind

te

Mijdrecht

(Foto: P. Grootendorst „De Telegraaf”)

De wachtmeester 1e kl. D. J. Arends te Mijdrecht heeft enkele weken geleden een kind het leven gered door mond op mond beademing toe te passen. Terecht hebben kranten, radio en televisie niet nagelaten van een en ander melding te maken.

Op 5 meter afstand vuurde de heer Joh. Visser op het pantser, waarbij de kogel met stalen mantel zoo plat als een dubbeltje op het metaal van het harnas vervormd werd. Met alle mogelijke handvuurwapenen werd op het pantser en hoofdstel geschoten zonder dat er maar één kogel doorging. De projectielen stuitten niet eens van het metaal terug, doch bleven versplinterd er op vast zitten. Ook de 9 mm parabellumrevolver moest het tegen het pantser afleggen, waar anders een boom van behoorlijke dikte nog doorboord wordt. Gouverner c'est prevoir! Voorkomen, geen bestelling als het te laat is, doch minstens een pantser als nuttig voorwerp in elke politie-inventaris opnemen om te kunnen gebruiken bij eene gevaarlijke operatie.”

Kosten van het politiepantser fl. 50. Uit de mij ter beschikking staande gegevens blijkt dat het Veenendaalse politiekorps het eerste met dit soort beveiligingsvesten werd uitgerust.

Reeds in 1923 had de Nederlandse pers zich unaniem gunstig ten opzichte van het politiepantser geuit. Joh. Visser zag kennelijk weer brood in haar produkt in de boeiende nasleep van het drama te Grootegast.

Op een sloot aan het Prooldijklaantje was een aantal leerlingen op het gevaarlijke ijs gaan spelen. Enkele jongens zakten er door en raakten in levensgevaar. Twee broertjes wisten op eigen kracht uit het water te komen maar enige andere kwamen in een steeds hachelijker positie. In het bureau van de groep Mijdrecht ontving de wachtmeester 1e kl. Arends de melding van wat er gaande was. Op de plaats van het onheil zag hij dat de plaatselijke artsen met hulp van een burger bezig waren met het toepassen van kunstmatige ademhaling op drie inmiddels uit het water gehaalde waaghalzen.

Een van de slachtoffertjes bleek er zeer ernstig aan toe te zijn en de door de burger toegepaste kunstmatige ademhaling volgens de oude methode scheen niet te baten. De wachtmeester Arends, die een actief lid is van de E.H.B.O. en de E.H.I.O. te Mijdrecht, nam het over en slaagde erin door mond op mond beademing de levensgeesten van de jongen weer op te wekken, waarmee hij veel waardering oogstte van de aanwezige artsen en van hen natuurlijk niet alleen.

Tragisch was dat pas later bleek dat er niet vijf jongens te water waren geraakt, zoals men aanvankelijk had gemeend, maar zes. Pas toen het door de wachtmeester 1e kl. Arends geredde kind was thuisgebracht, bleek dat er nog een kind werd vermist. Het stoffelijk overschot werd later onder het ijs gevonden.

De Kolonel FOGTELOO met pensioen

De kolonel A. S. Fogteloo, territoriaal inspecteur in het ressort Groningen, wordt per 1 maart 1964 gepensioneerd. De kolonel Fogteloo is geboren op 23 februari 1904 te Utrecht. Hij doorliep daar de H.B.S. en na het behalen van het inspecteursdiploma was hij van 1926 tot begin 1928 werkzaam als volontair-inspecteur bij de gemeentepolitie te Leeuwarden. Op de aanstelling stond vermeld „aanstelling, maar door de tijdsomstandigheden zonder salaris”. In februari 1928 werd hij adjunct-inspecteur te Wassenaar. In 1937 volgde een bevordering tot inspecteur, plaatsvervangend commissaris. Behalve brandmeester bij de vrijwillige brandweer werd hij in 1938 bovendien nog hoofd van de luchtbeschermingsdienst. Tengevolge van verraad werd de toenmalige inspecteur Fogteloo op 7 mei 1941 door de Duitsers gearresteerd. Hij werd ontslagen en berecht tijdens het zogenaamde 1ste O.D.-proces. Er waren bij dit proces 79 verdachten. Inspecteur Fogteloo was een van de twee overlevenden, nadat hij de jaren van 1941 tot 1945 in concentratiekampen in Nederland en Duitsland had doorgebracht. Nadat hem rechtsherstel was verleend werd hij later bevorderd tot hoofdinspecteur te Wassenaar. In augustus 1946 werd hij districtscommandant der rijkspolitie te Leeuwarden in de rang van majoor. In september 1953 werd hij bevorderd. Na zijn benoeming op 1 april 1957 tot gewestcommandant te Groningen werd hij nogmaals bevorderd namelijk tot kolonel. In augustus 1961 werd de kolonel Fogteloo aangewezen als waarnemend algemeen inspecteur van het korps rijkspolitie. Hij is onder andere officier in de Orde van Oranje Nassau, drager van het zilveren oorlogskruis en het gouden kruis van verdienste van het Rode Kruis.

Overste HOOGKAMER Territoriaal Inspecteur Groningen

Met ingang van 1 maart is de overste J. R. Hoogkamer benoemd als Territoriaal Inspecteur in het ressort Groningen.

De overste Hoogkamer werd op 2 juni 1914 te Amsterdam geboren. Hij doorliep daar ook de H.B.S. en verwierf het inspecteursdiploma aan de toenmalige model politie school te Hilversum. Hij was met ingang van 1 november 1936 werkzaam bij de gemeentepolitie Amsterdam en deed daar als adjunct-inspecteur en later als inspecteur dienst aan de verschillende sectiebureaux. Enige tijd was hij chef van de motordienst. Hij werkte bij het verkeerswezen en het bureau algemeen beheer. Voorts was hij een jaar docent aan de opleidingsschool.

Op 1 juli 1946 werd hij in de rang van kapitein benoemd tot officier der rijkspolitie. Als Hoofd Bureau Verkeerszaken was hij tevens belast met het beheer van het hoofdwagenpark der rijkspolitie, hetgeen in de na-oorlogse jaren geen sinecure was. De oprichting van de verkeersschool van het Korps Rijkspolitie te Bilthoven was voor een zeer belangrijk gedeelte aan zijn initiatief te danken. Inmiddels per 1 september 1947 tot majoor bevorderd vervulde hij van 1 januari 1953 tot 1 juni 1962 het districtscommando Alkmaar, zulks met een onderbreking van anderhalf jaar. Gedurende de periode van 1 januari 1955 tot 1 juni 1956 was hij namelijk hoofd van de onderafdeling gebouwen en materieel van de Directie Politie van het Ministerie van Justitie.

Op 1 oktober 1958 werd hij bevorderd en per 1 juni 1962 werd de overste Hoogkamer aangewezen als districtscommandant Groningen onder gelijktijdige aanwijzing tot waarnemend Territoriaal Inspecteur.

COMPLETE WONINGINRICHTING MODERNE MEUBELN

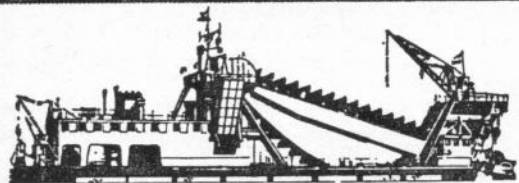
Direct van fabriek, met schriftelijke garantie. Ook inruil van oude meubelen tegen zeer hoge prijzen. Ideale betalingsmogelijkheid, zonder hinderlijke informatie, tot 18 mnd. Tot 6 mnd. zonder rente.

Toonkamers door geheel Nederland

Vraagt schriftelijk inlichtingen bij ons Hoofdkantoor

HET MEUBELCENTRUM

GED. GRACHT 237, DEN HAAG of TELEFOON 070-604893

N.V. BAGGERMAATSCHAPPIJ

BOS & KALIS

SLIEDRECHT

• BAGGERWERKEN

• HAVENWERKEN ENZ.

• OPHOGINGSWERKEN

Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premïen betalen?

Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de

Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG” te Amersfoort

politie
tegen
politie
op Deventer
kunstijs

*

Cees Smouter verspeelde schaatstitel aan Nukoop van A.P.G.S.

door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSSSEN te Nijmegen

Op de prachtige kunstijsbaan in Deventer hebben 72 politie-schaatsers elkaar het schaatskampioenschap lange baan betwist. Het Korps Rijkspolitie was er met goede verwachtingen heengetogen, omdat Cees Smouter, bureauambtenaar op het groepsbureau te Sleen, er zijn titel te verdedigen had. Het bleek echter al snel, dat de hoogste eerdere titel niet voor de 20-jarige Cees (en indirect dus voor het Korps) was weggelegd. Er is namelijk, zoals bekend, in Nederland nog een tweede kunstijsbaan en wat dit wil zeggen liet reeds in de eerste beste afstand de A.P.G.S. 'er Nukoop zien. Voor hen die werkelijk vreemde deling in Jeruzalem zijn; de A.P.G.S. floreert in ene stad genaamd Amsterdam. Nukoop klopte, tot grote verrassing van vriend en vijand, op de 500 meter favoriet Smouter. Weliswaar bedroeg het verschil slechts 2/10 seconde, maar toen hij op de 1500 meter de oude kampioen opnieuw achter zich liet om als eerste te finishen, behoeft hij op de derde afstand, de 3000 meter, slechts „op één been” binnen te komen, om zich de nieuwe kampioen te mogen noemen. Maar Nukoop wilde iedereen duidelijk laten zien, dat alleen hij dit jaar recht op de titel kon doen gelden en dus

klopte hij ook in de derde afstand zijn rivaal.

Hulde aan de nieuwe kampioen, maar ook hulde aan de verslagen matador Smouter, die zich hardnekkig verdedigde en met ere op de tweede plaats beslag legde. Het „brons” was voor het lid van de Koninklijke Marechaussee J. de Gries, die op alle afstanden op de derde plaats eindigde.

Cees Smouter zelf was na afloop niet al te best over zijn eigen prestaties te spreken. Het ging niet goed, bromde hij. Ik heb waarschijnlijk teveel getraind. Wij vinden dit, afgezien van het minder goede effect, toch wel een prettig geluid, daar het bewijst, dat Cees Smouter wat voor zijn sport over heeft.

De wedstrijden op de Deventer kunstijsbaan golden tevens als oostelijke kampioenschappen. Ook hierbij vielen enkele Rijkspolitie-succesjes te noteren. Zo werd E. Leurink van S.R.G.A. (Arnhem) op de 500 meter eerste en eindigde hij op de 1500 meter op de derde plaats. De wedstrijden waren door de Deventer politisportvereniging Hermandad voortreffelijk georganiseerd. Hiervoor waren in eerste instantie verantwoordelijk de heren J. Thomassen en B. Bos, respectievelijk secretaris en bestuurslid van Her-

mandad. Commissaris van Politie J. Oosting uit Deventer reikte na afloop de prijzen uit. De kampioensmedailles werden uitgereikt door het N.P.S.B.-erelid, J. Nieuwold. Diverse autoriteiten gaven van hun belangstelling blijk. Van het Korps Rijkspolitie was majoor A. W. de Vrieze, districtscommandant te Zwolle, de gehele duur van de wedstrijden aanwezig.

De gedetailleerde uitslag luidt:

NATIONAAL KAMPIOENSCHAP:

500 meter:

1. C. Nukoop, A.P.G.S.	49,4 sec.
2. C. Smouter, R.P.S.D.	49,6 sec.
3. J. de Gries, 4e div. K.M.	51,2 sec.

1500 meter:

1. C. Nukoop, A.P.G.S.	2.33,4
2. C. Smouter, R.P.S.D.	2.38,1
3. J. de Gries, 4e div. K.M.	2.46,9

3000 meter:

1. C. Nukoop, A.P.G.S.	5.23,6
2. C. Smouter, R.P.S.D.	5.36,-
3. J. de Gries, 4e div. K.M.	5.59,-

Algemeen klassement:

1. C. Nukoop	154.46 punten
2. C. Smouter	158.300 punten
3. J. de Gries	166.533 punten

OOSTELIJK KAMPIOENSCHAP:

500 meter:

1. E. Leurink, S.R.G.A.	51.9 sec.
2. G. P. Kroeze, 3e div. K.M.	54.2 sec.
3. M. v.d. Berg, 3e div. K.M.	55.6 sec.

1500 meter:

1. G. J. Kroeze, 3e div. K.M.	2.53,9
2. Van Wijngaarden, S.P.M.	2.55,8
3. E. Leurink, S.R.G.A.	2.56,6

3000 meter:

1. G. J. Kroeze, 3e div. K.M.	6.10,-
2. v. d. Akker, S.P.M.	6.17,8
3. Van Wijngaarden, S.P.M.	6.19,8

★

Bij de foto: Nukoop op weg naar het kampioenschap, Smouter in tweede positie.

Velen namen afscheid van de kolonel FOCHTELOO

door
mej. mr. M. A. BOOM
te Groningen

Rijkspolitiiekapel en het reeds vele jaren bestaande Rijkspolitiemannenkoor Groningen hebben op 21 februari muzikale luister bijgezet aan het afscheid van de kolonel A. S. Fogteloo als territoriaal inspecteur in het ressort Groningen. 's Morgens werd de kolonel uitgeluid door omstreeks 250 man beroeps- en reservepersoneel, waarbij de adjudanten Bos en Bleeker spraken namens het beroepspersoneel, de reservewachtmeester 2e kl. Miedema namens de reservisten en de kapitein Feylbrief namens de sportverenigingen Rijkspolitie in het ressort. Namens de kapel sprak de adjudant Van Vlaanderen. Gewaagd werd van de belangstelling die de kolonel van het wel en wee voor zijn mensen heeft getoond. Na het afscheid van de officieren in de namiddag, waarbij de overste Hoogkamer dank uitte voor de menselijke sfeer waarmee de kolonel zich omgaf, werd een afscheidsreceptie gehouden voor autoriteiten, verenigingen en particulieren, die door ruim 400 personen werd bezocht. Ook de generaal Gerritsen en diens echtgenote woonden deze bijeenkomst bij, waarop tevens gelegenheid was kennis te maken met de overste en mevrouw Hoogkamer. Bij zijn afscheid kregen de kolonel en mevrouw Fogteloo vele geschenken aangeboden.

Foto boven: Vele geschenken werden aangeboden, vooral bij het afscheid van beroeps en reservepersoneel.

Foto beneden: Het Rijkspolitiemannenkoor Groningen onder leiding van Theo Westenze het afscheid van de kolonel Fogteloo luister bij.

Mejuffrouw Lenssen officier jeugdzaken in Breda

Mejuffrouw J. M. Lenssen werd benoemd tot Officier der Rijkspolitie 2e kl., Zij is ingedeeld bij de Staf van de Inspectie van het Korps Rijkspolitie

in het ressort 's-Hertogenbosch en belast met de functie van Officier Jeugdzaken met als ambtsgebied District Breda der Rijkspolitie. Mejuffrouw Lenssen werd op 4 juli 1919 te Utrecht geboren, waar ze een deel van haar schoolopleiding kreeg. Later volgde ze de opleiding voor Maatschappelijk Werk aan de Kath. Soc. Academie te den Haag. Zij vervulde verschillende functies in het Maatschappelijk Werk en was vanaf oktober 1956 tot aan haar indiensttreding bij ons Korps op 1.1.1964, werkzaam bij de Raad van de Kinderbescherming te Maastricht, aanvankelijk als Maatsch. ambtenaar buitendienst, de laatste 2 jaar na het behalen van het diploma Soc. Case Work aan het Instituut voor Voortgezette Soc. Paedagogische Opleidingen te Nijmegen, als Supervisor bij genoemde dienst.

Bert Haanstra bij aanhouding bespied met verborgen camera . . .

Bert Haanstra, de cineast die met de film *Alleman* niet alleen een kostelijke doorsnee gaf van het alledaagse bestaan van de Nederlander maar tegelijk het vraagstuk van het werken met de verborgen camera zo actueel maakte dat er zelfs vragen in de Kamer gesteld zijn over de hieraan verbonden gevaren in de trant van „waar blijft de privacy waar wij recht op en behoefte aan hebben,” is nu zelf door de candid camera bespied. Dat is hem naar een origineel idee geleverd door een reportage team van Panorama, de reporter Henk de Mari en

fotograaf Theo van Houts. Met medewerking van hen die in de omgeving van Bert Haanstra leven, werden in drie weken tijds omstreeks 500 foto's gemaakt met de verborgen camera die de reacties van Haanstra bij uiteenlopende gebeurtenissen vastlegden. Wanneer Haanstra om tien uur bij de tandarts moest zijn, was er al tevoren een camera opgesteld. Ook de rijkspolitie was ingeschakeld bij dit schone streven om Haanstra te eten te geven van zijn eigen candid brouwsel waarop hij het Nederlandse volk heeft vergast.

Op de rijksweg 1, ergens bij Muiden hebben op een ochtend de opperwachtmeester A. Denekamp en de wachtmeester P. Compaan van de Verkeersgroep Amsterdam staan uitkijken naar de Citroen van Haanstra met het nummer GX 69-35, die volgens afspraak langs moest komen. Haanstra moest aangehouden worden, zo was bepaald en men zou dan wel eens kijken hoe hij zich hield. Als het elfe kon moesten de rijkspolitie-ambtenaren hem maar wat op stoom helpen.

„Wij hadden hem al eerder willen aanhouden, maar wij stonden aan de kant van de weg toen hij passeerde, op de hielen gezeten door de Volvo met de reporter en de fotograaf,” zei ons de opperwachtmeester Denekamp. Haanstra bleek een zeer forse rijder, die zo met 120 kilometer naar Amsterdam koerste. Over de Vechtbrug werd de niets vermoedende cineast aangehouden. „Eigenlijk hadden we niet zo'n beste aanleiding. Er is daar een inhaalverbod en Haanstra haalde in en hij haalde niet in 't was een grensgeval. Wij hebben hem dus om te beginnen geattendeerd op het inhaalverbod,” aldus de opperwachtmeester.

De opper zei: „Bent u de cineast Haanstra.” „Ja, van *Alleman*,” zei Haanstra en stak de opper zijn hand toe. Intussen ontdekte de wachtmeester 1e kl. Compaan dat een spatlap van Haanstra's auto los zat en dat was de begeerde aanleiding om Haanstra letterlijk op de knieën te krijgen. Van het hele tafereel werden met de verborgen camera vanuit de achter de auto van Haanstra gearceerde Volvo de nodige foto's gemaakt. De cineast vermoedde niets. „Hij bleef uitermate correct,” zei opper Denekamp. „Wij hebben ze wel anders,” aldus de wachtmeester Compaan . . .

B. den O.

(Foto's: Theo van Houts, Panorama)

Adjutant D. E. DE VRIES
groepscommandant Wymbritseradeel

Met ingang van 1 februari 1964 is de adjutant D. E. de Vries aangewezen als groepscommandant te Wymbritseradeel. Hij werd op 29 april 1914 geboren te Kloosterburen en trad op 8 april 1937 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee en later bij de Staatspolitie (Marechaussee), waarna hij op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl., werd aangesteld bij het Korps Rijkspolitie met als standplaats Widervanksterdallen. Nadat hij op 1 augustus 1946 overgegaan was naar de gemeentepolitie Meppel, keerde hij op 10 oktober 1946 weer terug bij het Korps Rijkspolitie; hij werd postcommandant te Uffelte. Op 1 januari 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester. Op 15 mei 1956 werd hij als postcommandant overgeplaatst naar Aalten, waar hij op 1 februari 1958 werd aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant. Hij werd op 1 februari 1964 bevorderd tot adjutant.

Adjutant E. H. M. SAS
groepscommandant Haarlemmerliede

Met ingang van 1 januari 1964 is de adjutant E. H. M. Sas aangewezen als groepscommandant te Haarlemmerliede. Hij werd op 12 november 1914 geboren te 's-Gravenhage en trad op 24 oktober 1940 in dienst bij de Rijksveldwacht. In de bezettingsjaren was hij ingedeeld bij de Marechaussee en op 1 januari 1946 werd hij bij het Korps Rijkspolitie aangesteld in de rang van wachtmeester 1e kl., ter standplaats Onderdendam. Hij is postcommandant geweest te Uithoorn en De Kwakel en werd op 12 februari 1952 postcommandant te Haarlemmerliede. Op 1 januari 1955 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en met ingang van 1 januari 1958 aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant te Haarlemmerliede. Zijn bevordering tot adjutant volgde op 1 januari 1964.

Adjutant H. J. KOLLEE
groepscommandant Valkenburg

De adjutant H. J. Kollee is met ingang van 1 februari 1964 aangewezen als groepscommandant te Valkenburg en met terugwerkende kracht per 1 september 1963 bevorderd tot adjutant. Hij werd op 9 februari 1917 geboren te Weert en trad op 31 mei 1938 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Op 1 maart 1943 werd hij ingedeeld bij de Staatspolitie (Marechaussee) en kwam later bij de Opsporingsdienst voor de Prijzen. Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester der rijkspolitie 1e kl., aangesteld bij het Korps Rijkspolitie en gelijktijdig gedetacheerd bij het Directoraat Generaal voor de Prijzen met als standplaats Roermond. Op 1 juli 1949 werd de detachering bij het Dir. Gen. voor de Prijzen opgeheven en werd hij ingedeeld bij de post Etten; van hier werd hij op 1 oktober 1952 verplaatst naar de post Zundert en belast met het postcommando. Op 1 mei 1958 werd hij aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant te Zundert, terwijl hij reeds op 1 oktober 1954 werd bevorderd tot opperwachtmeester.

Adjutant J. HEIJSTEK
naar Schoorl

De adjutant J. Heijstek is met ingang van 1 maart 1964 aangewezen als groepscommandant te Schoorl. Hij werd op 29 juli 1912 geboren te Kortgene en trad op 4 juli 1938 in dienst bij de Rijksveldwacht. Door de reorganisatie van de Nederlandse politie in de bezettingsjaren kwam hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 jan. 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Hoorn. Op 1 oktober 1946 ging hij als postcommandant naar Blokker, waarna hij op 15 januari 1954 postcommandant werd te Schoorl. Met ingang van 1 januari 1958 werd hij aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant tevens rayoncommandant te Schoorl. Op 1 januari 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 maart 1964 werd hij adjutant.

Adjutant H. A. PIJNBURG
naar Venray

Adjutant H. A. Pijnenburg — vanaf 1 mei 1958 tot 15 februari 1964 groepscommandant te Rucphen — is m.i.v. 15 febr. j.l. aangewezen als groepscommandant te Venray. Hij werd op 10 juli 1910 geboren te Schijndel en was van 7 maart 1934 tot 15 januari 1937 hulpcommies der Invoerrechten en Accijnzen. Hierna trad hij in dienst bij het Korps Rijksveldwacht en vervolgens bij de Marechaussee. Op 1.1.46 werd hij als wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie met als standplaats Posterholt. Op 1.11.1953 werd hij postcommandant te Reuver. Hij werd op 1 januari 1954 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 mei 1959 werd hij adjutant.

Adjutant J. J. VOGEL
groepscommandant Oudenbosch

Met ingang van 1 februari 1964 is de adjutant J. J. Vogel aangewezen als groepscommandant te Oudenbosch. Hij werd op 31 augustus 1916 te Kattendijke geboren en trad op 9 februari 1938 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Op 1 januari 1946 werd hij bij het Korps Rijkspolitie aangesteld in de rang van wachtmeester 1e kl. met als standplaats St. Oedenrode. Op 15 januari 1951 werd hij daar postcommandant en op 1 januari 1958 werd hij aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant. Op 1 januari 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en bij zijn aanwijzing tot groepscommandant te Oud-Gastel op 15 januari 1962 werd hij adjutant.

Andorra :

met Pasen de eersten van
een stroom toeristen . . .

's winters rustig kerstspel

Elf politiemannen in dwergsta

Aan de rivier Valira bij Engordany in het zuidoostelijk deel van de Pyreneeën ligt nog de bron, waaruit volgens de overlevering Karel de Grote zijn paard liet drinken toen hij de Moren verjoeg uit de dalen van Andorra en achternazette, Iberia in. Het zijn bepaald andere bronnen, die nu tienduizenden toeristen met „ijzeren paarden” moeizaam door de haarspeldbochten van de La Case-pas doen ronken, langs de ka'e hellingen van een indrukwekkend Pyreneeënlandschap. Op de achtergrond liggen de onheilspellende pieken van de Evalira of de Coll des Cortals of de Pic Maià, die weliswaar dreigend bijna 3000 meter optorenen maar de beslotenheid van de merkwaardige dwergstaat niet met succes hebben kunnen verzekeren tegenover de moderne techniek en het twintigste-eeuwse toerisme. Karel de Grote verjoeg de Moren, de tienduizenden trekkende grote en kleine Karels van deze tijd verjoegen de sfeer en de intimiteit uit het land dat eens zijn vrijheid had moeten afstaan aan de Arabieren en nu zijn karakter ombuigt, omdat het toerisme de inkomstenbron is, waaruit steeds meer Andorezen drinken.

De toeristen trekken over de Pyreneeën teneinde zich te laven aan de bronnen van het mysterie, die in een staatje met een reputatie als Andorra rijkelijk moeten vloeien, terwijl mystiek voor velen in deze tijd een schaars artikel is. En, zo rijden er in zomerse dagen, wanneer het verkeer niet door sneeuw wordt bemoeilijkt of onmogelijk gemaakt, zoveel auto's Andorra binnen, en trekken er zoveel toeristen door de hoofdstad Andorra la Vella, dat geer de Andorees nauwelijks kunt vinden en de elf Andorese politiemannen soms op de rand van een zenuwzinking moeten leven wanneer de verkeersstroom ondanks alles toch stopt, omdat ergens een automobilist toch parkeerde waar het niet mag of een lekke band kreeg, hetgeen in feite even ontoelaatbaar is in de valleien, die het voorportaal van het Iberisch schiereiland vormen.

Vierhonderdvijftig vierkante kilometer groot en bijna zesduizend ondoorgrondelijke Andoraanse zielen diep zou het mysterie zijn van dit landje tussen twee grillige grenzen op de rand van twee werelden; van de onze en een in feite weinig west-

europese wereld van het Iberisch schiereiland, zo had ik uit enige studies geconcludeerd. Ergens las ik, dat het in de valleien van Andorra onvoorstelbaar eenzaam is. De bewoners zouden volkomen ongeïnteresseerd zijn ten opzichte van de wereld achter de bergtoppen, zij zouden de toeristen zien als een soort indringers, niets doen om hun gasten te ontvangen en deze bevolking zou grotendeels bestaan uit herders en smokkelaars. De Andorezen gaan volgens de mythe in donkere nachten over de smalle bergpaden van de Pyreneeën naar Frankrijk of Spanje. Zij torsen smokkelwaar over de toppen, die inktzwart afsteken tegen de donkere sterrenhemel en schietpartijen met douaniers zouden zelfs niet tot de zeldzaamheden behoren. „Een bezoek aan een land met een zo vrijgevochten bevolking moet anno 1963 in een wereld van papier en formaliteiten van regelingen en beperkingen toch wel een groots avontuur betekenen,” dacht ik.

Over de ruim tweeduizend meter hoge De la Case-pas, een van de spaarzame verbindingen met de meer geordende en beschaafde we-

reld moest dus de romantiek beginnen bij een nederzetting van houten, deels met golfplaten bedekte huizen, waarschijnlijk bewoond door smokkelaars, met de lenigheid van een Pyreneeënwolf en de mentaliteit van een Batavier.

Maar de werkelijkheid is anders; bij de grens staan Franse douaniers, die het nogal gemoedelijk opnemen. De nederzetting van houten stulpen is een verzameling welvarende wijnen soevenirwinkeltjes. De wijn is niet beter en niet slechter, maar wel duurder dan elders in deze streken, de tassen zijn dezelfde als die men in Sevilla en Avignon, in Napels of San Sebastian kan kopen, zij het dan in Andorra met twee soorten geld. Dat laatste typeert in feite de posi-

huis Castellbò en het huis Foix de vingers stevig in de pap. Helaas hadden de bisschoppen van Urgel en de heren van Foix een gloeiende hekel aan elkaar en er was voortdurend strijd. In 1277 brachten de graaf van Foix en Roger Bernat III van Castellbò een leger op de been om Pere d'Urg, Bisschop van Urgel te lijf te gaan. Toen grepen Peter van Arragon en de Bisschop van Valencia in. Op 8 september 1273 werd de overeenkomst voor het coleenheerschap in het leven geroepen, een unieke regeling, die bepalend is geweest voor de positie van Andorra tot op de dag van vandaag. De rechten van de heren van Foix kwamen door vererving via de koning van Navarra aan de Franse kroon

van het huis Foix. Eigenlijk een ongekende situatie, die Andorra sedert eeuwen dekking gaf naar twee kanten hetgeen precies genoeg was voor een nu bijna 700-jarige periode van vrede in de Andorese dalen.

Frankrijk verzorgt de douanezaken en onderhoudt voorts de Andorese diplomatieke betrekkingen, behalve dan die bij het Vaticaan, want daarvoor zorgt natuurlijk de bisschop van Urgel. Frankrijk doet trouwens nog meer, want Andorra heeft — zoals alle dwergstaten — wel zijn eigen fraaie postzegels, maar Frankrijk verzorgt de posteries en wanneer de Andorese politiemannen het niet meer aan kunnen, leent Frankrijk er een aantal uit. Het binnenlands bestuur van Andorra wordt echter

at met smokkelreputatie

tie van Andorra als dwergstaatje tussen Frankrijk en Spanje. Men betaalt er met Francs en Peseta's, want Frankrijk en Spanje zijn Andorra beiden even vertrouwd, want beide landen hebben nauwe contacten met Andorra, zulks sedert eeuwen. De bisschop van Urgel in het zuiden heeft er evenveel in de melk te brokkelen als president De Gaulle, die als andere toezienende voogd zijn neus af en toe over de Pyreneeën steekt.

Die merkwaardige situatie is historisch gegroeid. Toen de Moren werden verjaagd en ook Andorra weer vrij scheen te zullen worden hadden de bewoners van dit gebied onderling nogal wat ruzies en tenslotte kregen de graven van Urgel de macht in handen. Aangezien die echter geen tijd hadden om het land te besturen, omdat zij steeds arabieren op de hielen zaten vermaakten zij langzamerhand hun bezittingen aan de kerk. De bisschop van Urgel maakte er een leenheerschap van en in de elfde eeuw hadden de leenheren van Caboet de zorg over dit land. Ook tussen de bergtoppen van de Pyreneeën bloeide echter de liefde op en zo kregen tenslotte het

en de invloed van de bisschoppen van Urgel bleef ongewijzigd. Zo is de soevereiniteit van Andorra belichaamd in de bisschop van Urgel en de Franse staatschef, die enerzijds hun macht uitstrekken over de vroegere bezittingen van de graven van Urgel en anderzijds over die

grotendeels door de Andorezen zelf geregeerd door vertegenwoordigers uit de zes gemeenten van het land, die evenwel weer de Viguers ofwel de vertegenwoordigers van Frankrijk en de bisschop boven zich hebben. Vijfmaal per jaar komt de genera'le raad van Andorra bijeen en

's Zomerse zorgen voor politie van Andorra . . .

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

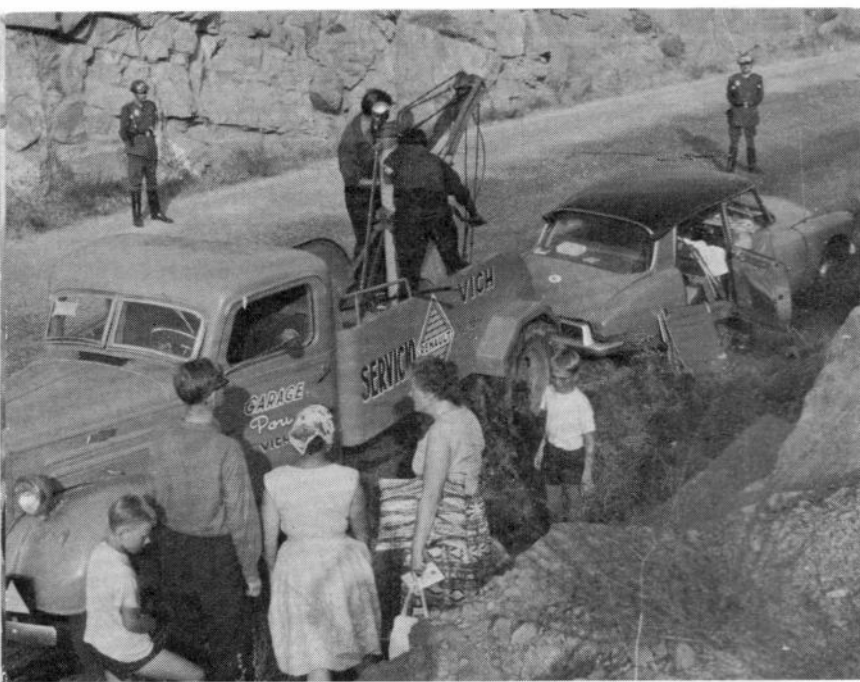
Andorra fotografeert ome Jan als torero, tante Marie als Castilliaanse schone

eenmaal per vier jaar kiest iedere gemeente van Andorra vier raads-heren. Met betrekking tot het staatsbestel van Andorra wordt het verhaal verteld, dat de kluis van de staat met zes sleutels geopend moet worden. Iedere gemeente zou een sleutel hebben en zo zou de kluis slechts geopend kunnen worden, wanneer de zes sleutelbewaarders zich naar de hoofdstad hebben be-geven. Niemand heeft mij echter dit verhaal bevestigd, maar het is er niet minder mooi om. Met de be-lastingen in deze dwergstaat is het een merkwaardige zaak. Sinds 1278 betalen de Andorezen belasting aan de bisschop en aan Frankrijk. De Franse regering krijgt omstreeks tien (nieuwe) Francs en de bisschop 450 Peseta's per jaar per inwoner, hetgeen zeer matig is. Maar de bis-chop ontvangt bovendien een tien-de deel van het nationaal inkomen waarmee hij echter de zorg heeft voor kerk en gemeentewezen. En met kerstmis, wanneer ander-maal duizenden naar Andorra trek-ken om in Escaldes het unieke kerst-spel te zien dat de bevolking er uit-voert, wanneer voor dit spel Jozef en Maria de berg afkomen en echte herders voorbijtrekken, wanneer de

wachtvuren branden tegen de berg-hellingen, dan doet de hoofdge-meenteraad van Andorra de bisschop nog een bijzonder geschenk toekomen, dat naar aloude traditie be-staat uit zes hammen, zes grote kazen, twaalf kapoenen en twaalf patrijzen. Kerstmis in Andorra is een grootse belevenis. Even anders, maar bijna lachwekkend soms, is het met de gang van zaken ten aanzien van ernstige vergrijpen, zoals bijvoor-beeld een moord. Andorra heeft zijn eigen rechtspraak. In 1900 heeft het Andorese gerechtshof zelfs nog een doodvonnis uitgesproken. Het kon echter niet worden voltrokken aan-gezien men tot de pijnlijke ontdek-king kwam, dat er geen scherprech-ter was. De ter dood veroordeelde toonde echter alle begrip voor de moeilijkheden van het hof en loste alle problemen op door zich aan het hek van de kerker op te hangen. En, als er in Andorra een moord wordt gepleegd wordt er een merkwaardig toneel opgevoerd, waarvan geen sterveling mij de oorsprong heeft weten te verklaren. Wanneer er be-richt wordt ontvangen van een moord, dan trekken de assistenten van de Viguers in ambtskleding en met een driepuntige hoed op het

hoofd, begeleid door een secretaris naar de plaats waar het lijk van het slachtoffer ligt. Zij gaan er omheen staan, en dan wordt luid gezegd: „Mort, alça't que la justitia et de-mana! ofwel „Dode, sta op, want de justitie wil het”. Dan wordt geroe-pen: „Mort, qui t'ha mort? of „wie heeft je gedood,” en wanneer de dode niet opstaat, noch antwoordt, zegt een van de assistenten: „Es un mort que no parla” ('tis een dode, die niet spreekt), waarna men dan tenslotte tot de nogal voor de hand liggende conclusie komt dat de dode inderdaad dood is omdat hy niet antwoordt en niet opstaat, waarmee het slachtoffer dan wordt vrijge-geven.

Andorra is alleen hierom al een merkwaardig land, maar niet slechts bij de rechtspraak gaat het soms an-ders toe, ook het onderwijs is een nadere beschouwing waard. In dit land van bijna zesduizend inwoners, die door de bestuursvorm eigenlijk half Spaans, half Frans zijn maar nochtans de Andorese nationaliteit hebben, is het Catalaans de volks-taal die ook als de ambtelijke taal geldt. Er zijn veertien spaanstalige en dertien franstalige staatsscho-len, alsmede drie kloosterscholen. In de spaanse scholen wordt Spaans on-derwijs gegeven en in de franse Frans en pas sinds 1951 wordt ook in de franstalige scholen Catalaans onderwezen, waarmee aan een merk-waardige situatie een eind kwam. „En, waarvan leeft men nu in dit land,” zo vraagt de bezoeker van vandaag zich af, en als hij het ge-woel in de straten van de stadjes ziet tast hij dan vrijwel tegelijker-tijd werktuigelijk naar zijn beurs, want het is duidelijk dat het toerisme een steeds belangrijker inkom-stenbron wordt. Vroeger was in An-dorra de akkerbouw en de smokke-larij het dagelijks bestaan, nu neemt ook de veeteelt een plaats van be-tekenis in. De Andorezen hebben samen ruim 20.000 schapen, 1000 paarden en 1000 koeien. Er zijn eni-ge tabakfabrieken, die onder meer de tabak, gegroeid tot 1600 meter hoogte tegen de berghellingen ver-werken, in Les Escaldes is textiel-industrie, er zijn enkele houtzage-rijen en Andorra exporteert elektri-citeit. De ligging van het land heeft het mogelijk gemaakt een grote wa-

Ook de Spaanse politie heeft zo zijn zorgen met het verkeer in de Pyreneeën.

terkrachtcentrale bij Les Escaldes te bouwen, die niet alleen Andorra maar ook gebieden in Frankrijk en Spanje van elektriciteit voorziet. En dan heeft Andorra nog zijn radiostation, dat verpacht is aan een buitenlandse reclameprogramma-onderneming en geen windeieren legt, evenmin als trouwens u en ik, die langs de winkeltjes gaan. In feite zijn de winkeltjes allemaal gelijk, er hangen in Andorra la Vella vrijwel huis aan huis tassen tegen de gevel, er staan overal flessen gevuld met wijn die niet uit Andorra afkomstig is aangezien de Andorrese druiven direct als fruit worden verkocht. En in vrijwel ieder winkeltje zijn de prullige souvenirs waaraan heel Europa lijdt. Maar, elektrische apparaten, ook scheerapparaten behoren tot de zaken, die in Andorra goedkoop zijn en ook dat betekent handel.

En wie door Andorra la Vella gaat kan in vele restaurants terecht, terwijl er volgend jaar nog meer zullen zijn, getuige de gelegenheden waarmee de timmerlieden en metselaars nog niet klaar kwamen. Overigens is het niet mogelijk om de hele dag door te bestellen wat men wil. Diners worden slechts op bepaalde uren verschaft en bovendien is het dan nog in vele gelegenheden niet mogelijk te kiezen wat men zelf wil, doch dient men te eten wat de

restaurantexploitant tevoren heeft bepaald. Men noteert de bestellingen wat ongeduldig, even ongeduldig als de politiemann in het centrum een automobilist gelijk een schooljongen laat overdoen wat hij verkeerd deed.

Iets verder heeft op de rotsen boven de straat de plaatselijke fotograaf van Andorra la Vella zijn half overdekt kakelbont atelier. Ge ziet er juist ome Piet uit Amsterdam een torerokostuum aantrekken om zich bij een namaakstier te laten vereeuwigen, terwijl nicht Jantje in Catalaans kostuum schrijlings op een gipspaard met afgebladderde benen klimt om naar het vogeltje te kijken, dat de onder een zwarte doek gedoken fotograaf zal loslaten. Nog wat verder heeft Andorra een provisorische cirkelvormige tribune geplaatst, waar echte stieregevechten worden gehouden.

Met Pasen beginnen de toeristen weer te komen.

Andorra is ongetwijfeld een merkwaardig land, dat echter snel de bakens verzet vanwege het toerisme, omwille van de smeer, doch ten koste van de sfeer. In het hoogseizoen is Andorra een soort Volendam van de Pyreneeën, maar dan zonder klederdracht. Ik heb er vergeefs gezocht naar een smokkelaar. De illusie met enige Andorezen langs de smalle bergpaden te gaan door de donkere nacht, smolt als in het

voorjaar de sneeuw op de bergtoppen rond de vredige dalen, die het voorportaal van het Iberisch schiereiland zijn. Boven, dicht bij die toppen in de nabijheid van een van de vele bergmeren ontmoette ik nog een herder, die de vreemdeling wat wantrouwend woog, bedaarde de leren wijnzak hief en een straaltje in de mond spoot om door te gaan met zijn kudde, langs bergpaden die hij misschien toch vannacht als smokkelaar langs gaat, maar die mij onbekend bleven . . .

Tekst en foto's: Bas den Oudsten

Optreden van reservist leidt tot aanhouding aanrander

Vijftien aanrandingen en verkrachtingen zijn opgehelderd door de aanhouding van een beroepsmaatros. Dit geschiedde door toedoen van de reserve-wachtmeester J. Spoelstra te Zuidlaren, die hiervoor een tevredenheidsbetuiging ontving van de Algemeen Inspecteur.

De reserve-wachtmeester, terreinwachter bij de psychiatrische inrichting „Dennenoord” te Zuidlaren, werd door een wielrijdster attent gemaakt op, wat de wielrijdster als onbehoorlijk, de reservist even later als verkrachting kenschetste. Hij bracht de dader, een beroepsmaatros en het slachtoffer, een verpleegster van Dennenoord naar het dichtstbijzijnde paviljoen van de inrichting en waarschuwde het groepsbureau van de rijkspolitie te Zuidlaren.

Bij het onderzoek bleek dat de verdachte een voorkeur had voor verpleegsters van Dennenoord. Hij bekende zeven zaken waarvoor men in de inrichting nog altijd geen dader had en nog acht andere zaken, waarvan nimmer aangifte was gedaan, eveneens gepleegd, gedurende een periode van twee jaar op of bij de terreinen van Dennenoord.

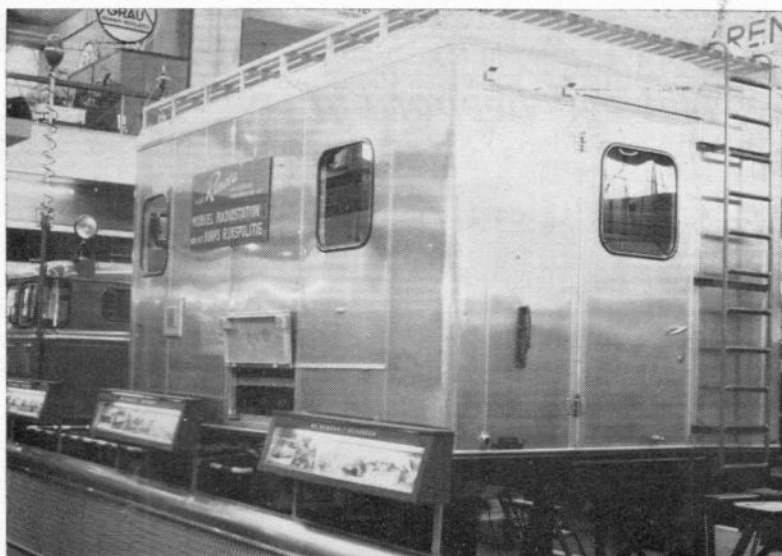
Bandopname voor 80 man op 45 toeren gemaakt

door de wachtmeester Te kl.
B. GROENEVELD te 's-Gravenhage

„Attentie: opname vijf tellen van nu . . .” Zo klonk het kort geleden in de fraaie ontspanningszaal van de N.V. Van der Heem te 's-Gravenhage. Het was het startsein voor een bandopname van de rijkspolitiekapel, die bepalend zal zijn voor de vraag of de kapel zich bij het derde lustrum op 30 juli aanstaande ook per grammofoonplaat zal kunnen presenteren, of de voortdurend „op tour” zijnde 80 leden van de kapel nu ook op 45 toeren de vaderlandse huiskamers zullen binnenmarcheren. Het ligt voor de hand dat de kapel die bij de bandopname ook twee pauzeconcerten verzorgde voor de medewerkers van Van der Heem, in volle overgave heeft gemusiceerd. Er werden met behulp van de voortreffelijke apparatuur van Van der Heem vier marsen opgenomen, waaronder natuurlijk de rijkspolitie mars „Plichtsgetrouw en steeds paraat”. De keuze van deze marsen is overigens niet bepalend voor de muziek die tenslotte op de eventueel door Philips Phonogram uit te brengen plaat zal staan.

Bij de foto: De rijkspolitiekapel tijdens de opnamen in de Van der Heem ontspanningszaal.

(Foto: Theo Meyer jr.)

Containers: „veredelde” laadkisten in dienst van rijkspolitie

De Sectie Bijzondere Verkeerstaken van het Bureau Verkeerszaken, heeft lofwaardige inspiratie gevonden bij de Spoorwegen en Van Gend & Loos of beter: bij de laadkisten zoals die al jaren in gebruik zijn. Dat systeem doet nu, vervolmaakt z'n intrede bij het Korps Rijkspolitie. In de naaste toekomst heeft het korps de beschikking over diverse soorten containers: veredelde laadkisten die in korte tijd per truck naar elke gewenste plaats gedirigeerd kunnen worden. De containers zijn bijvoorbeeld ingericht als centrale mobilfoonpost of als postbureau en zullen ongetwijfeld vooral bij grote evenementen onschatbare diensten bewijzen. Een van de containers, was al te zien op de R.A.I. In het volgende nummer hopen wij uitvoerig aandacht te besteden aan deze produkten.

Wilt u
bij adreswijziging
ook uw oude
en nieuwe groep
en/of onderdeel
en district
vermelden?
Dank U

DE WERELD

VAN MAAND TOT MAAND

Op 12 januari 1964 maakte een opstand van een 600 man tellend rebellenlegertje een einde aan het Sultanaat Zanzibar, tot het einde van de vorige eeuw een machtig vorstendom aan Afrika's Oostkust. De traditionele Arabische heersers werden ontroond en de door de Afrikanen beheerste Afro-Sjirazipartij nam de regering over.

De staatsgreep heeft een langdurige ontwikkeling naar een Afrikaanse hegemonie op de oostkust van het continent voltooid. Totdat in 1890 het koloniserende Engeland de sultan van Zanzibar in de verdediging drong, hadden de Arabische heersers van het eiland zich een steeds toenemende invloed verworven in het Afrikaans kustgebied, van Somalië tot het tegenwoordige Mozambique. In 1890 lieten de Britten de Sultan slechts Zanzibar, enkele kleinere eilanden en een kuststrook in Kenya, de belangrijke haven van Mombassa inbegrepen. Het eiland werd een Brits protectoraat. Vijf jaar later stond de sultan toe, dat de kuststrook beheerd zou worden door Britse ambtenaren. Vorig jaar oktober deed de sultan van Zanzibar op Brits verzoek afstand van zijn formele rechten op de Mombassastrook, die daarmee werd overgedragen aan Kenya. De Arabische kustbevolking protesteerde, maar tevergeefs.

Begin december vorig jaar werd het eiland onafhankelijk. Verkiezingen in juli 1963 hadden de nationalistische middenstandpartij van sultan Sejid in de volksvertegenwoordiging een meerderheid van 18 zetels bezorgd. De Afro-Sjirazipartij verkreeg dertien zetels, voor haar leiders een aanwijzing, dat veel beter gesitueerde Afrikanen de sultan hadden gesteund. Maar twee psychologische fouten van Sejids bewind deden het tij keren. De sultan oriënteerde zich steeds meer op Egypte en ging er zelfs toe over Egyptenaren in de leiding van zijn politieapparaat op te nemen. De Afrikaanse bevolking zag hierin een poging van de Arabieren om hun positie te verstevigen.

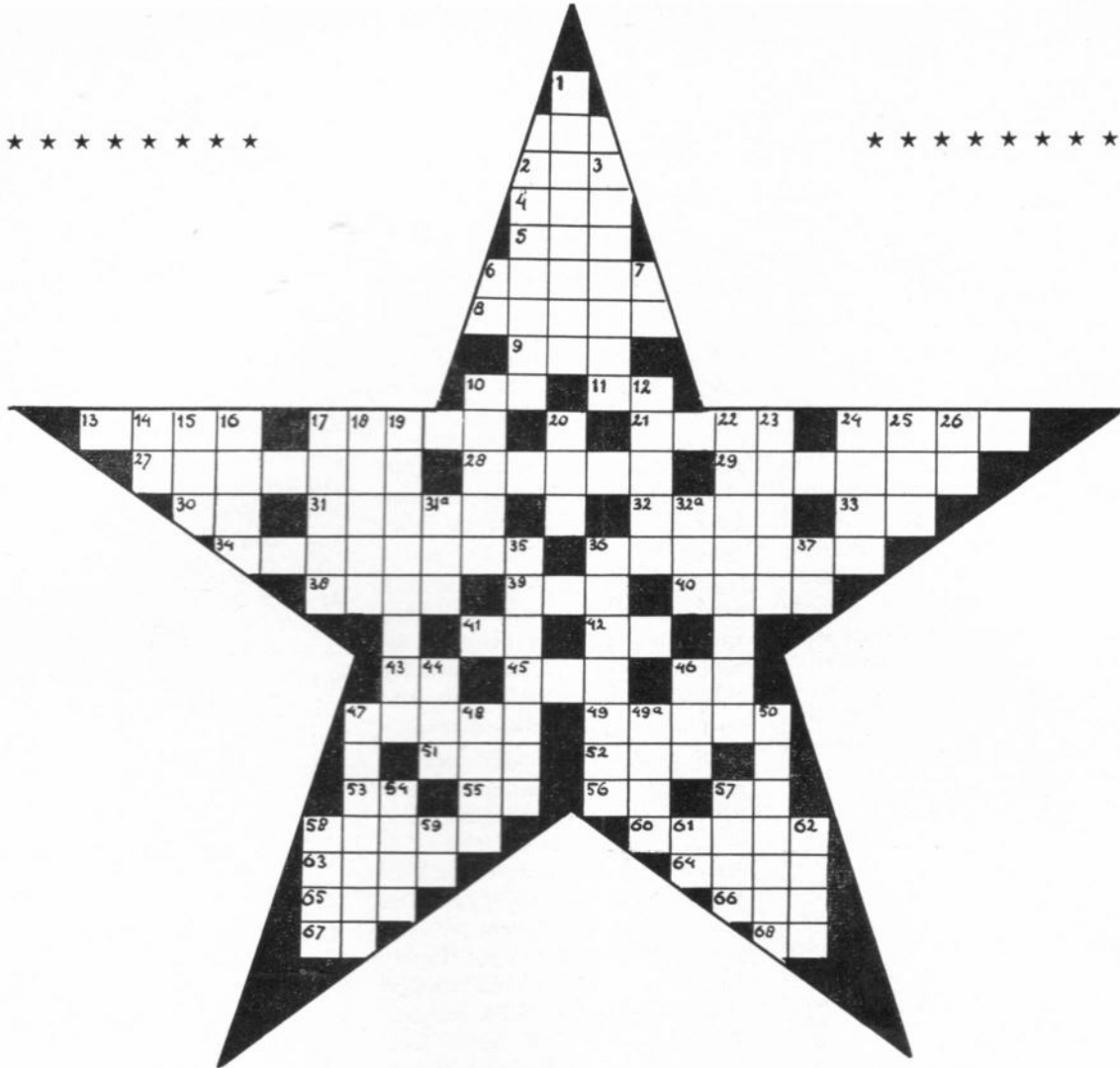
De revolutie werd door de Engelsen beschouwd als een binnenlandse aangelegenheid. Maar dit is slechts een uiterlijkheid. In feite denken zij er anders over. Voor de regering van Sir Alec Home betekende de revolte een tegenslag. Van de aanvang af was de kommunistische inslag ervan duidelijk. Een kommunistische staat binnen het Gemeenbest zou een precedent zonder weerga zijn. Tevens bracht de opstand een nieuw element in het probleem van de sterkte van de Britse strijdkrachten, dat door de burgeroorlog op Cyprus al bijzonder urgent was geworden. Groot Brittannië is met Canada het enige land zonder dienstplicht; het beschikt over een beroepsleger van 170.000 man, maar dit zou minstens een sterkte moeten hebben van 200.000 man, wil het aan alle gewone verplichtingen voldoen. Die ontbrekende 30.000 zijn echter niet gevonden. De gebeurtenissen in Zanzibar hebben de vraag doen stellen of de regering weer dienstplicht zou moeten invoeren, waarbij de voorkeur uitgaat naar een selectiesysteem, waarbij een bepaald aantal mannen wordt opgeroepen op basis van hun beroep of opleiding, of van de uitslag van een loting.

Hoewel er onder de nieuwe leiders op Zanzibar zijn die de kunst van het revolutievoeren in Moskou of bij een van de satellieten hebben geleerd, heeft het „kommunisme” van de revolutionairen van Zanzibar een geheel eigen aroma, menen velen. Opstanden als deze, van inheemse bevolkingen tegen haar Arabische overheersers, hebben zich in de eeuwen voorgedaan in alle landen van Afrika en Azië die door de Arabieren werden veroverd. De sterke man van het nieuwe regiem scheen John Okello te zijn, die zichzelf tot veldmaarschalk uitriep. Hij zou geboren zijn in Oeganda, maar een „militaire” opleiding hebben gehad bij de MauMaubeweging in Kenya. Op een perskonferentie gaf de 27-jarige Okello dat ook toe, maar hij ontkende in het buitenland te zijn opgeleid. „Dit is een Afrikaanse Volksrevolutie. Wij zullen een democratische regering krijgen en op geen enkel blok leunen, noch op het Oostelijke, noch op het Westelijke. Waarschijnlijk zullen wij in het Britse gemeenbest blijven, omdat we daarmee goede betrekkingen hebben. Wij zijn vrienden van alle Europeanen en andere buitenlanders. Alleen Ismaili's en zekere andere Indische groepen en mensen van Arabische afkomst mogen wij niet”.

In de Afrikaanse revolutie kan de staatsgreep van Zanzibar een zeer grote rol spelen, zowel om zijn anti-Arabisch karakter als om de duidelijk kommunistische tendens. Het overwegend Arabisch noordelijk deel van Afrika en het overwegend zwarte middendeel zijn niet duidelijk langs grenzen afgebakend en in praktisch elk jong Afrikaans land zijn de minderheidsgroepen bedrijvig. De staatsgreep in Zanzibar schijnt voorlopig een dergelijke minderheidsgroep die weliswaar de leiding had, te hebben uitgeschakeld en de nieuwe leiders zoeken nu aansluiting met de nabijgelegen landen op het Afrikaanse vasteland, waardoor een kommunistisch bruggehoofd tot de gevaarlijke waarschijnlijkheden behoort.

Het bedenkelijke van de geschiedenis is, dat deze Afrikaanse overwinning op de Arabische minderheid voor de primitieve volken van de jonge onafhankelijke landen haar kommunistische aard kamoufleert als een bijkomstigheid. Men gaat zich blindstaren op het Afrikaanse sukses, schenkt de nieuwe leiders vertrouwen en geraakt in het rode vaarwater zonder het te beseffen. En deze keer zijn het geen vreemde kommunisten uit Rusland of China, maar eigen Afrikanen waartegenover men minder wantrouwig staat. Reeds direct na de revolutie werd er gesproken over een Afrikaans Cuba, vooral omdat geruchten de ronde deden dat de opstand op Cuba zou zijn voorbereid.

De Londense Times heeft geschreven dat de revolutie het werk was van een vijftigtal in Cuba opgeleide guerillastrijders en dat het nationalisme van de Afrikanen op Zanzibar diende als een dekmantel voor hun aktiviteiten. Het blad twijfelde er dan ook niet aan, dat Zanzibar de eerste succesvolle poging is geweest om met wapengeweld het kommunisme vaste voet te veroveren in Afrika.

Voer voor puzzelaars

Onder deze titel, die een variant is op Harry Mulisch' „Voer voor psychologen” zal in het Korpsblad Rijkspolitie regelmatig een puzzel worden opgenomen (op veler verzoek). Oplossingen dienen voor de 30ste van de maand waarin de puzzel verschijnt te worden gezonden aan de wachtmeester 1e kl. P. K. Beuzenberg, Dorpsstraat 199 te Veldhoven (N.B.) Want hoewel het meer om het spel gaat dan om de knikers, wordt elke maand een pocket-boek beschikbaar gesteld.

HORIZONTAAL:

2. vogel
4. boom
5. soort onderwijs
6. jongensnaam
8. uitroep
9. Rijn Scheepvaart Onderneming.
10. spil
11. meester (afk.)
13. hemellichaam
17. muziekdrama
21. eenhoevig dier
24. planeet
27. werkkleding
28. Indisch palmriet
29. fit
30. meisjesnaam
31. houding (rang)

32. deel van de voet
33. aanstaande
34. kloostervoogden
36. vorm van menen
38. rekening
39. krantenjongen
40. ongewoon (dwaas)
41. idem
42. muzieknoot
43. en anderen
45. vorm van eten
46. lidwoord
47. bouwland
49. prinses
51. vreemde munt
52. telwoord
53. compagnon
55. voegwoord
56. 't Romeinse Rijk
57. landbouwwerktuig

58. esdoorn
60. volksvertellingen
63. kooi voor pers. vervoer in flats
64. kleur
65. tennistern
66. watering
67. efficiënt
69. deel van de bijbel

VERTICAAL:

1. kerkelijke feestdag
2. ruimten onder huizen
3. bijbelse figuur
6. eerste hulp
7. deel van de mast
10. planeet
12. opbrengst van belegd geld
14. meisjesnaam
15. eerste vrouw
16. stad in V.S.
17. vruchtbare plaatsen in de woestijn
18. Planetaire Transport Onderneming
19. gummi
20. Nederlandse Televisie Stichting
22. gelijkkomen
23. meisjesnaam
24. planeet
25. lokprijs
26. reeds
- 31a. (vul in: N.T.A.)
- 32a. hulde
35. korter bij komen
36. wapen
37. daar
44. zie 39 hor.
46. boom
47. bewaarplaats voor documenten
48. huldigen
- 49a. uitstap
50. verheven onsterfelijke geesten
54. fruit (boomvruchten)
57. insecten etend zoogdier
58. iedere
59. Réamur Thermometer
61. N.V. (Duits)
62. luizenel

Weg met de struiken . . . !

Het is, lieve lezerinnen, alweer een aantal jaren geleden, dat volgens een vaderlandse schlager „een huisje met een tuintje en een bloempje voor het raam” als hoogste ideaal van jong - geliefden - met - plannen gold. En, ofschoon het Nederlandse lied over het algemeen ook toen al naar muzikaliteit en poëzie weinig om het lijf had, zat daar wel iets waars in, in die ene regel. Het moet gezegd dat er moeilijk veel meer in kan staan, want van bromfietsen en televisie was nog geen sprake. Die waren als onmisbare bestanddelen van een zeker en veilig huwelijk derhalve nog niet aan bod. Nu zijn dat belangrijke en waarachtig geen bijkomende zorgen voor paren door de liefde, maar - men mag niet generaliseren, ik dus ook niet — ook door de materie aaneengesmeed, zij het desnoods niet voor het leven, dat dan ook — als alles goed gaat — ook zoveel langer duurt dan vroeger. (Zie voor toelichting desgewenst de belletrie, dan wel de echtscheidingsrubriek in ons aller Staatcourant).

Hoe dan ook; vroeger ging het uitsluitend om dat huisje, dat tuintje, als symbolen van het vrije particuliere bestaan van twee mensen. Het bloempje voor het raam was het decor waarachter zich dat brokje ro-

mantiek bewoog, een stukje versiering, bloeiend of niet bloeiend, gelijk de dagen, de ups en downs elkaar afwisselden.

Over huis en tuintje wil ik het niet hebben. Dat zijn vraagstukken op zichzelf, idealen die het vele dat men in het woord huwelijksgeluk pleegt samen te vatten, voor velen lange tijd op een afstand houden.

Blijft over het bloempje voor het raam, dat een vrijwel onveranderde vastigheid in het huwelijksleven is gebleven, maar toch ook al door de jaren heen een probleem is, dat vooral in het voorjaar in versterkte mate actueel is. Het is een probleem voor u en voor mij omdat we ons niet aan de tekst uit die schlager houden, omdat we blijkbaar van alles (van bijna alles) steeds meer willen. Het blijft namelijk niet bij een bloempje en ook niet bij twee of drie of desnoods vier. Wij stouwen onze vensterbanken vol met hele reeksen al dan niet zorgvuldig met kunstgrepen tot bloei gebrachte kasplanten (in tweecleiri zin), gente en gekruiste kweekfels waarvan de oorsprong zo ongeveer in alle werelddelen ligt, een en ander gecompleteerd met zwaar gedegeneerde stekken van moeder, van een buurvrouw of vriendin Carla, die we in hoop op beter laten staan en ook omdat je die lieverds toch niet voor het hoofd kunt stoten. Ze zullen hun stek in onze vensterbank immers onmiddellijk missen en daarvan met duidelijk verwijt in de stem gewag maken.

En al die groeifels zijn evenzovele problemen. De meeste snellen omhoog tot wat mijn man samenvattend struiken noemt. En ik geloof dat we dat diep in ons hart en wellicht onbewust wel mooi vinden. Want, sedert de vitrages allengs korter en kleiner werden — hetgeen

een modekwestie is waaraan we niet zomaar voorbij kunnen gaan omdat anders de buitenwereld zich onder elkaar ook daar tegen aan bemoeit — verbergt die haag van vensterbankstruiken ons privéleven voor de inblik van de vreemde wereld buiten, waar het vol wolven en hyena's is.

Maar als we eerlijk zijn: wat hebben we te verbergen voor de onbescheiden in-kijkers? En voor wat betreft die struiken; mooi is anders en wat een werk!

Van de primula krijgen we huiduitslag want we zijn natuurlijk allergisch. De geraniums worden bomen, de lidactus laat altijd z'n knoppen vallen voor de bloei, het vlijtig Liesje krijgt luis, de vicus schimmel, de hertshoorn teert opeens weg, de hibiscus schrikt zo van z'n eigen bloei dat ze haar bloemen laat vallen, de clivea is wijzer en bloeit daarom nooit, de azalea doet het een paar dagen, de cyclaam een paar weken. Elk jaar lijkt het hoopvol, elk jaar gaat er iets mis. Want de ene plant krijgt teveel licht de ander te weinig, de een teveel mest, dan andere on-

Voor Moeder

geschikte, de een heeft verzuurde grond, de andere krijgt het, de een kan niet tegen de zon, voor de ander is warmte het begin van het eind. En toch willen we niet zonder wat groen, zonder wat bloesem leven. Maar we hadden ons bij dat „bloempje” moeten houden.

Moraal: nu, dit voorjaar keren we terug uit de rimboe van onze eigen vensterbank. Weg met de struiken en de stekken waaruit nieuwe struiken groeien. We kiezen met zorg een paar fraaie exemplaren, aangepast aan de omstandigheden van onze vensterbank, die niet is uitgevonden om ons zorgen, maar juist om ons plezier te verschaffen. En die paar bloemen wisselen we af met een aarden pot, een stenen fruitschaal ofzo. We kijken onbelemmerd naar buiten en nemen de opgewekte aanblik van de nieuwe vensterbank en passant mee. Dus: weg met de struiken. Het voorbeeld is u hierbij gegeven door

MARIANNE

Het geheim van Hjalmar de visserman

(VI) Vreemde figuren in de kerk . . .

Einar en Harald wilden, voordat ze naar huis gingen, nog even in de kerk kijken, zonder eigenlijk bijzondere ontdekkingen te verwachten, maar het liep anders . . .

De kerkdeur was niet gesloten. Het kerkje van Højerup was altijd open zoals elke kerk voor iedereen openstaat. Maar er brandden geen kaarsen in de kronen. Er viel nog wat vaag licht door de ramen naar binnen, waarin de omtrekken van de kleurig beschilderde preekstoel en van de eikenbanken duidelijk te zien waren. Aan de zoldering hing als een vreemde exotische vleermuis het model van een zeilschip. Alles scheen heel gewoon als altijd, zoals de jongens al zeker een keer of zes het interieur van het kerkje hadden gezien. Helemaal voorin, waar lang

en Kind

geleden het koor begon dat later van de afbrokkelende rotsen was gestort, stond in de muur die sindsdien de kerk aan de zoekant afsluit, het daarin gemetselde poortje dat uitkwam op een klein balkon, op een kier. Op dat balkon stonden 's zomers de vreemdelingen uit te kijken langs de rotsen en over de zee. Nergens langs de Stevns Klint was een plaats waar je bij helder weer zover langs de kust kon kijken als hier. Einar en Harald trokken het poortje wat verder open. Het jankte in z'n zware scharnieren. Het balkon met de ijzeren balustrade lag verlaten en door nevel en schemering was er ook niets te zien. Besluiteloos keerden de jongens zich om, verveeld bijna. Maar opeens stootte Harald tegen iets dat op het beton tegen de muur stond. Hij bukte en liet Einar de vondst van de dag zien: een lange batterijlantaarn. Einar liet verbaasd een sissend geluid horen. „Da's een monster van een lantaarn. Er zitten zeker wel zes van die dikke batterijen in en dan

moet je die reflector eens zien. 't Is een pracht, die straalt zeker wel van hier tot de vuurtoren,” constateerde hij. „Hoe komt dat ding nou hier. Wie gaat er met zo'n zaklantaarn de kerk binnen.”

„Wie komt er met zo'n ding hier op het balkon, waar je alleen maar naar de Klint en de zee kunt schijnen,” vroeg Harald. Ze trokken zich terug in de kerk en Einar lichtte met de lantaarn over de banken en naar de houten zoldering. „Als een echte schijnwerper, zo fel,” zei hij volstaan. „Laat mij ook 'es, tenslotte heb ik 'm gevonden,” zei Harald. Maar op hetzelfde ogenblik waren ze stil en flitste Einar het licht uit. Buiten klonken voetstappen, die snel nader kwamen. Behoedzaam, maar bar vlug snelden de jongens naar achteren, waar zij wegdoeken tussen de achterste twee rijen banken. Het was precies op tijd. Ze hoorden de kerkdeur opengaan. Een man kwam binnen. Hij keek om zich heen en liep langs de muur.

Hij bleef voor de preekstoel staan en keek langs de stenen vloer, als zocht hij iets. Vervolgens ging hij naar het balkonpoortje, dat nog openstond. De jongens zagen zijn gestalte afsteken tegen het vale licht van de schemering. Harald richtte zich half op om beter te kunnen zien, Einar stootte hem aan en Harald dook weer. Ze trilden van spanning en dachten dat minstens heel Højerup hun ademhaling en het bonzen van hun hart in de holte van de lege kerk moest kunnen horen. De man op het balkon bukte, richtte zich weer op en kwam de kerk weer binnen. Hij tastte de treden van het trapje naar de preekstoel af, bleef nog even staan op dat gedeelte van de vloer waar die met planken bedekt was, tikte een paar maal met zijn schoen op het hout, en verliet de kerk. Het was een vreemd schouwspel, waarbij de jongens zich afvroegen „Wie was die man, wat komt hij doen,” maar voordat de man de deur achter zich gesloten

had, scheen Einar het raadsel te heben opgelost. „Het was geloof ik Jon de Jutter,” zei hij. Ik weet het niet zeker, want ik heb hem nog maar een of twee keer gezien en dan nog op een afstand, maar ik geloof dat hij het was.”

„Jon de Jutter,” herhaalde Einar verbaasd. „Wat doet die in de kerk. Ik heb hem 's zondags nooit gezien. Volgens mij zocht hij iets, misschien wel de zaklantaarn.”

Op dat ogenblik moesten ze weer wegduiken achter de banken, want er klonken voetstappen in het kerk-

Een verhaal van de Deense Oostzeekust door BAS DEN OUDSTEN

portaal. Er kwam opnieuw iemand binnen, maar ze konden nu niet meer zien dan een vage schim van iemand die een zaklantaarn aanflitste en het licht even door de kerk liet spelen, alsof hij zich ervan wilde overtuigen dat hij alleen was. Daarna gleed het licht over de vloer, over de plavuizen en over dat gedeelte waar de vloer met planken bedekt was. Hij boog zich voorover als bestudeerde hij de naden tussen de planken. De jongens rekten de halzen om te zien wat de man deed en wie deze figuur was. Harald boog zich over Einar heen. Dat ging moeilijk in de kleine ruimte tussen de rijen banken. Einar stootte hem aan, Harald verloor even zijn evenwicht, strekte in het donker een been uit en bonkte met zijn schoen tegen het hout. Het klonk als een schot in de holle ruimte. De jongens verstijfden, maar wat zij vreesden gebeurde niet. De vreemde figuur ging niet zoeken. Het licht van zijn zaklantaarn knipte onmiddellijk uit en zo zacht mogelijk sloop de man naar de uitgang, de deur behoedzaam achter zich sluitend. Einar en Harald herademden, maar pas een hele tijd nadat zij de klink van de kerkdeur in de val hadden horen gaan en pas nadat zij zeker een kwartier nauwlettend en

Hebt U behoefte aan
CONTANT GELD?
Waarom vraagt U niet een
GEZINSKREDIET aan?
Bij overlijden wordt het
restant kwijtgescholden.

Vraag inlichtingen aan:

**N.V. FINANCIERINGS-
MAATSCHAPPIJ ESCOFIMA**

Stadhoudersplantsoen 214
Den Haag - Tel. (070) 514611

**Service stations door
geheel Nederland**

doodstil waren blijven luisteren, durfden zij opstaan. Harald had al eerder overeind willen komen, maar Einar hield hem terug: „Blijf zitten,” zei hij, je weet nooit of de vent echt naar buiten is gegaan. Hij kan wel staan wachten. Het was helemaal donker geworden, stikdonker en er was geen geluid meer in de kerk. Het enige wat nog gezegd werd kwam uit Einar's mond: „Hij leek op onze nieuwe gast,” zei hij. Nadat zij schijnbaar eindeloos hadden gewacht, kwamen de jongens behoedzaam overeind. Voetje voor voetje slopen ze naar de deur, openden die voorzichtig, en Einar keek speurend naar links en naar rechts. „'k Geloof dat de kust veilig is,” fluisterde hij en tegelijkertijd renden de jongens naar huis, in een adem, hetgeen kort was, reden waarom zij hijgend met de deur in huis vielen. Die avond stonden zij nog lang voor het raam van hun slaapkamer naar de kerk te kijken om te zien of daarin misschien licht te zien was. Het bleef

donker en hoewel zij de gebeurtenissen van alle kanten bekeken, zagen zij geen kans er een verklaring voor te geven.

Aan tafel hadden zij voorzichtig verteld, dat zij Jon de Jutter hadden gezien en gevraagd wat dat eigenlijk voor een man was. „Leeft die alleen maar van het juttten, van wat hij langs het strand aangespoeld vindt?,” vroeg Harald. „Voor zover ik weet,” antwoordde vader, jut hij wat er te juttten valt, maar dat is tegenwoordig nu de scheepvaart zoveel veiliger is geworden door radar enzo en nu de schepen van ijzer zijn en zoveel sterker, lang niet genoeg om van te kunnen leven. Maar als je mij vraagt wat Jon meer voor de kost doet, zou ik het je niet kunnen vertellen. Zo, voegde hij er even later peinzend aan toe, „dus Jon was ook weer op het strand.” „Nee,” zei Harald, niet op . . .” Hij zweeg met een van pijn vertrokken gezicht, want Einar had hem tegen zijn scheen geschopt.

Het ontging hun vader niet: „Wat is er,” vroeg hij zijn zoons vorsend aankijkend. „Niks,” zei Einar haastig en begrijpend dat er een verklaring moest komen, voegde hij eraan toe: „Nee, we zagen Jon in de kerk toen we daar nog wat rondkeken.” „In de kerk,” lachte hun vader. „Dat is dan voor het eerst. Hier in Höjerup zeggen de mensen dat Jon alleen in de kerk zal komen als de dominee bidt dat er maar weer een schip met veel lading mag stranden bij de Stevns Klint . . .”

Jawel, het werd die avond bar laat, voor de jongens uitgepraat waren en in slaap vielen. Het werd nog iets later dat een auto zonder lichten wegreed van de Stevns Klint. Hij kwam uit de richting van de kerk. Maar daarvan hoorden of zagen Einar en Harald niets meer. Anders hadden ze misschien nog meer geloofd in wat ze die avond bedacht hadden: dat er een of ander smokkelcomplot opereerde op en om het rijk van Klintkoning bij Höjerup . . .

PERSONALIA

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 2-1-'64: H. Prins, wmr., van Jutphaas naar Havelte; J. Zwart, wmr. 1e kl., van Alkmaar naar Driebergen; N. M. v. d. Werf, owmr., van Alkmaar naar Driebergen; P. Dijs, wmr. 1e kl., van Vreeland naar Harmelen.
Per 15-1-'64: W. Vochtelo, owmr., van Bergen-N.H. naar Apeldoorn; H. C. J. Cornelisse, owmr., van Eemnes naar Oudewater; J. de Boer, wmr. 1e kl., van Heiloo naar Eemnes.
Per 20-1-'64: A. Schrijver, wmr. 1e kl., van Abbekerk naar Bergen-N.H.
Per 1-2-'64: C. W. Aardse, owmr., van Uitgeest naar Leersum; J. Koopman, wmr. 1e kl., van Sijbekarspel naar Vreeland; P. v. d. Spek, wmr. 1e kl., van Oudendijk naar Edam; W. J. Lagendijk, wmr. 1e kl., van 's-Gravenland naar Oudendoorn.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-1-'64: D. de Lange, wmr. 1e kl., van Poortvliet naar Kats; P. Troost, wmr. 1e kl., van Stavenisse naar Hellevoetsluis; J. v. d. Hoofd, wmr. 1e kl., van Kats naar Kloetinge; Chr. Jansen, wmr. 1e kl., van 's-Heerenhoek naar Hulst; H. Q. Pak, wmr. 1e kl., van Kattendijke naar Kapelle; M. Hermans, wmr. 1e kl., van Goedereede naar Uithoorn; R. Buwalda, wmr. 1e kl., van Lisse naar Zwaag; J. M. Pille, owmr., van Nieuw Helvoet naar Zaltbommel.
Per 1-2-'64: J. Kiel, wmr. 1e kl., van Abbenbroek naar Doorn; J. Spruit, wmr. 1e kl., van Dubbeldam naar Wijngaarden; G. W. Assendelft, wmr. 1e kl., van Leiden naar Roermond; W. Muilwijk, owmr., van Benthuisen naar Lisse; A. Hitzert, wmr. 1e kl., van Middelburg naar Koudekerke en H. Lopik, wmr. 1e kl., van Zoetermeer naar Moerkapelle.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-12-'63: B. A. G. M. Schellings, owmr., van 's-Hertogenbosch naar Staf District 's-Bosch, parket Proc. Gen. oppsp.dienst P.T.T. te 's-Hertogenbosch.
Per 2-1-'64: C. R. de Birk, wmr. 1e kl., van St. Willebrord naar Zundert.
Per 15-1-'64: P. Goërtz, wmr. 1e kl., van Horn naar Wellerloo; A. van den Enden, wmr. 1e kl., van Made en Drimmelen naar Gilze.
Per 22-1-'64: C. Ouborg, wmr. 1e kl., van Beek naar Eijsden.
Per 28-1-'64: W. te Nijenhuis, wmr. 1e kl., van Susteren naar Beek.
Per 1-2-'64: M. L. Janssen, wmr. 1e kl., van Beek naar Eijgelshoven; H. Vos, wmr. 1e kl., van Eijgelshoven naar Beek; G. van Munster, wmr. 1e kl., van Rosmalen naar Staf T. Insp. 's-Bosch techn. rech.; P. J. Jaspard, wmr. 1e kl., van Ubachsberg naar Roosteren; H. J. Kollee, adjudant, van Zundert naar Valkenburg; G. J. Schönhage, wmr., van Thorn naar Sevenum.

RESSORT ARNHEM

Per 15-1-'64: R. v. d. Put, wmr. 1e kl., van Doornspijk naar Almen; Th. G. Hagelaar, owmr., van Apeldoorn naar Bergen-N.H.; S. W. Scheen, owmr., van Zeddum naar Schijndel; A. G. de Bruin, wmr. 1e kl., van Neede naar Oudendijk; H. Kamphof, wmr. 1e kl., van Willemsoord naar Kloosterburen; J. J. Ruikes, wmr. 1e kl., van Babberich naar Opmeer.
Per 1-2-'64: W. v. d. Krol, owmr., van Halle naar Heenvliet; W. G. Leerink, wmr. 1e kl., van Goor naar Hindeloopen; B. W. te Selle, wmr. 1e kl., van Ulft naar Piershil; D. E. de Vries, owmr., van Aalten naar Sneek; D. H. Lammers, wmr. 1e kl., van Vroonshoop naar Lichtmis.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-2-'64: J. Bult, wmr. 1e kl., van Vriescheloo naar Kantens; K. Hoorn, wmr. 1e kl., van Coevorden naar

Streefkerk; J. Gruben, owmr., van Heerenveen naar Leeuwarden; J. H. Smallenbroek, owmr., van Havelte naar Abbenbroek; G. H. Hummel, wmr. 1e kl., van Wehe naar Sijbekarspel; A. J. Broens, owmr., van Wehe naar Bedum; M. Alberts, wmr. 1e kl., van Hindeloopen naar Worum; H. L. Schutter, wmr. 1e kl., van Woldendorp naar Giessen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-2-'64: J. 't Lam, owmr., van Harderwijk naar Nijmegen.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-2-'64: Adjudant H. J. Kollee tot groepscommandant te Valkenburg; adjudant J. J. Vogel tot groepscommandant te Oudendijk.

RESSORT ARNHEM

Per 15-1-'64: Adjudant J. M. Pille tot groepscommandant te Zaltbommel.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-2-'64: Adjudant D. E. de Vries tot groepscommandant te Sneek.

Bevorderingen

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

tot Dir. Officier der Rijkspolitie 1e kl.:
Per 1-2-'64: Mr. J. P. van der Steur, 's-Gravenhage.

STAF (Sectie Bijz. Verkeerstakingen)

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 4-1-'64: A. G. van Engelenhoven, 's-Gravenhage.
Per 8-1-'64: H. P. Kater, 's-Gravenhage.
Per 10-1-'64: J. Heinen, 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachtmeester:

Per 15-1-'64: J. de Boer, Eemnes.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 6-1-'64: J. A. Wendrich, Amsterdam; S. Haltsma, Wieringerwerf.
Per 8-1-'64: B. H. Vijge, Bilthoven.
Per 12-1-'64: J. F. H. Brandes, Nederhorst den Berg.
Per 13-1-'64: F. Hinkema, Avenhorn; L. J. C. v. Leeuwen, Uithoorn.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'63: H. Lobik, Moerkapelle.
Per 15-1-'64: A. Hoogendonk, Moordrecht.
Per 1-2-'64: J. Spruit, Wijngaarden; K. Hoorn, Streefkerk; B. W. te Selle, Piershil; W. J. Lagendijk, Oudendoorn.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 10-1-'64: J. B. Diender, Leiden.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjudant:

Per 1-9-'63: H. J. Kollee, Zundert.
Per 1-2-'64: P. A. van Waterschoot, Maastricht.

tot opperwachtmeester:

Per 15-1-'64: A. van den Enden, Gilze.
Per 1-2-'64: H. L. Schutter, Giessen; P. J. Jaspard, Roosteren.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 7-1-'64: A. F. de Schepper, Made en Drimmelen.
Per 11-1-'64: G. B. Bossink, Eindhoven.
Per 12-1-'64: W. J. van de Bremen, Eindhoven.
Per 15-1-'64: H. Versteegen, Vlijmen.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-11-'63: A. J. P. Clement, Roermond.

RESSORT ARNHEM

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'63: W. v. d. Krol, Halle.
Per 1-2-'64: D. H. Lammers, Lichtmis.
tot wachtmeester 1e kl.:

Per 2-1-'64: J. L. van Kampen, Doetinchem; D. van Dorp, Malden.
Per 3-1-'64: G. J. Regeling, Epe; G. H. Simmelink, Dinxperlo.

Per 8-1-'64: J. Haarman, Lobith (Tolkamer).

Per 9-1-'64: J. J. Nijdam, Almelo.

Per 1-2-'64: H. J. Berenschot, Hengelo-G.

RESSORT GRONINGEN

tot adjudant:

Per 1-2-'64: D. E. de Vries, Sneek.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'63: J. H. Smallenbroek, Havelte.

Per 15-1-'64: H. Kamphof, Kloosterburen.

Per 1-2-'64: J. Bult, Kantens; W. G. Leerink, Hindeloopen.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 12-1-'64 L. Kollen, Ruinen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 2-1-'64: A. Pap, Zwartsluis; L. H. P. van Leeuwen, Enkhuizen.

Per 8-1-'64: M. Woning, Vlaardingen; J. J. Antonisse, Nigtevecht.

Per 13-1-'64: J. Nauta, Dordrecht.

Per 14-1-'64: H. Alberts, Amsterdam.

Per 15-1-'64: K. S. Etteger, Amsterdam.

In dienst getreden

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

Per 1-1-'64: A. S. G. C. Weisenborn, administratief ambtenaar A 1e kl., bij het Dienstvak der Rijkspolitie administratie.

STAF ALGEMEEN INSPECTIE

Per 1-2-'64: G. J. Botterweg, dir. officier der Rijkspolitie 2e kl. te 's-Gravenhage.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 6-1-'64: M. J. Dekkers, schrijver, Heesch.

Per 15-1-'64: H. J. Th. den Held, schrijver te Nuth.

Per 27-1-'64: E. G. Anthonio, schrijver te Bergelijk; G. Jansen, schrijver te Eersel.

Per 1-2-'64: A. D. Leander, schrijver te Raamsdonk.

RESSORT ARNHEM

Per 15-1-'64: M. Bernard, schrijver te Staphorst.

Per 1-2-'64: M. A. Veerman, schrijver te Zwartsluis.

RESSORT GRONINGEN

Per 15-1-'64: E. L. Bons, schrijver te Groningen.

Per 1-2-'64: E. Thalen, arbeidscontractant te Westerbork.

De dienst verlaten

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

Per 1-1-'64: A. S. G. C. Weisenborn, owmr. te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-2-'64: D. Christiani, adjudant te Zaandijk; J. E. Houweling, wmr. te Loosdrecht; J. v. d. Velden, wmr. 1e kl. te Groenekan.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-2-'64: W. v. Peet, schrijver op a.c. te Meerkerk.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-2-'64: C. J. Schakenraad, wmr. 1e kl. te Aarle-Rixtel.

RESSORT ARNHEM

Per 1-2-'64: J. Salverda, adjudant te Losser; A. C. Maasdam, adjudant te Apeldoorn; jhr. A. M. C. Mollerus, dir. off. 2e kl. te Apeldoorn.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-2-'64: K. J. Meijer, owmr. te Heiligerlee.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

De volgende adspiranten:

Per 17-1-'64: H. Harmans.

Per 20-1-'64: H. G. Christians en C. J. Schenau.

Per 1-2-'64: J. de Vries, R. A. M. Smits, H. J. N. Soellaart, J. P. de Munck, C. H. Budel, Chr. G. H. Kok, R. C. Bonnema, W. J. v. d. Pol, J. A. Weljers, J. M. de Klein en M. J. A. Sniekers, allen te Arnhem.

AMBT SJUBILEA

Owmr.
W. Kooijman
Jutphaas
ressort Amsterdam
25 jaar op 3-2-1964

Owmr.
B. Karsten
Bergen-Binnen
ressort Amsterdam
25 jaar op 10-2-1964

Owmr.
P. Hazewinkel
Bunschoten
ressort Amsterdam
25 jaar op 14-2-1964

Adjutant
A. D. Vizee
Utrecht
ressort Amsterdam
25 jaar op 14-2-1964

Owmr.
S. Westra
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 14-2-1964

Wmr. 1e kl.
H. Petter
Blaricum
ressort Amsterdam
25 jaar op 18-3-1964

Adjutant
D. v. Buren
Leiden
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 3-2-1964

Owmr.
F. P. A. Amendt
Stoppeldijk
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 4-4-1964

Owmr.
H. Stek
Ameide
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 4-4-1964

Wmr. 1e kl.
J. D. v. d. Berg
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 10-4-1964

Owmr.
J. M. Timmermans
Poortvliet
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 11-4-1964

Owmr.
P. J. Beckers
Rijsbergen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 22-3-1964

Owmr.
C. J. C. van Gils
Helden-Panningen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 3-4-1964

Owmr.
H. L. W. Alberts
Schimmert
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 4-4-1964

Wmr. 1e kl.
J. J. Thissen
Maren
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 4-4-1964

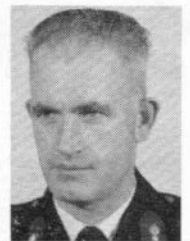
Wmr. 1e kl.
C. J. Kouwenhoven
Waspik
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 4-4-1964

Owmr.
J. V. Winters
Montfort
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 4-4-1964

Owmr.
J. H. J. Gresel
Echt
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 13-4-1964

Owmr.
J. Nuijtinck
Breda
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-4-1964

Wmr. 1e kl.
J. H. Hiddinga
Borne
ressort Arnhem
25 jaar op 29-3-1964

Wmr. 1e kl.
G. de Kruijff
Raalte
ressort Arnhem
25 jaar op 29-3-1964

Wmr. 1e kl.
A. H. Dikkers
Goor
ressort Arnhem
25 jaar op 12-4-1964

Owmr.
C. Punter
Groningen
ressort Groningen
25 jaar op 1-4-1964

Owmr.
M. Nolles
Coevorden
ressort Groningen
25 jaar op 12-4-1964

Adjutant
A. G. C. M. Eichhorn
Amsterdam
Rijkspolitie te Water
40 jaar op 4-2-1964

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

5e JAARGANG No. 8 - APRIL 1964

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

80 man op 45 toeren

Plaat van R.P.-kapel komt!

Reductie bij voorintekening

De plaat van de Rijkspolitiekapel komt. De leden van de kapel reizen op 24 april naar Rotterdam waar Philips Phonografische Industrie, kortweg Phonogram, de opnamen zal maken. Het is bijzonder verheugend dat de plaat juist wordt uitgebracht nu de kapel bijna aan de herdenking van het derde lustrum toe is. Vijftien jaar musiceren, vijftien jaar ervaring zal bestorven liggen in de groeven van een zwarte schijf, waarop tachtig man in vele huiskamers een welluidend visitekaartje van het Korps Rijkspolitie zullen presenteren. Daarmee leveren zij ongetwijfeld ook een positieve bijdrage ten aanzien van de verhouding politie publiek. En in de eigen kring van het korps zal men met gerechtvaardigde trots kunnen zeggen: „Hoor, dat is onze kapel”.

Op de zwarte schijven worden vier werken geperst: „In the Limetree avenue” van A. Bosch sr., de „Hudson mars” van Math. Everaarts, en natuurlijk „Plichtsgetrouw en steeds paraat”, de defileermars van het Korps Rijkspolitie, eveneens van A. Bosch sr. Het vierde werk wordt „La trompette querrière” van A. Govaert. Mocht er dan nog „ruimte” overzijn dan zou dirigent H. C. Hoogervorst graag „Retraite Française” van H. van Lijnschoten opgenomen willen hebben. Dit werk wordt altijd gespeeld bij de beëdiging van adspiranten.

Een zonder meer plezierig bijkomend feit is, dat de leden van het Korps Rijkspolitie de gelegenheid hebben de plaat bij voorintekening te bestellen. Dat betekent namelijk een rijksdaalder voordeel, want de prijs is in dit geval f 4,25, terwijl de plaat later in de handel f 6,75 zal kosten. Ter bevordering van deze voordelige gang van zaken, zal binnenkort elk korpslid een bestelbiljet ontvangen voor „80 man op 45 toeren”.

B. den O.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

5e JAARGANG

No. 8 — April 1964

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem

Kapitein mr. A. J. Dek
te 's-Gravenhage

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-Adjutant J. G. Jansen
te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 142 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekkum post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 5,00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0,60 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

En weer rijden nieuwe rijkspolitievoertuigen door het land: trucks met containers.

(Foto: Bas den Oudsten)

Straks naar Driebergen

*

Sectie Bijzondere Verkeerstaken werd uniek bedrijf

Aandacht voor jongste telg van Korps

De Sectie Bijzondere Verkeerstaken van het Korps Rijkspolitie, enkele jaren geleden tot stand gekomen met de bedoeling om onder meer door bijstand met bijzonder materieel in het gehele land er toe bij te dragen dat het Korps in alle opzichten voor zijn taak berekend is, groeide in korte tijd uit van wat sommigen zagen als een soort snoepwinkel, tot een compleet bedrijf dat al onmisbaar is geworden in een tijd van snelle ontwikkelingen die voor de handhaving van orde en veiligheid van de politie het gebruik van de modernste hulpmiddelen eist. De aanschaf van trucks met opleggers en containers, ingericht als relaisstations voor snel te vormen aparte mobilifoonnetten, met bureaux en met materieel voor de controle op het zwaar vervoer, is dezer dagen aanleiding geweest voor de Directeur-Generaal, hoofd van de directie politie, jhr. mr. F. A. Groeninx van Zoelen om een bezoek te brengen aan de sectie. Het is voor het Korpsblad aanleiding om aandacht te besteden aan deze jongste telg van het Korps.

Directeur-Generaal en Algemeen Inspecteur bezigtingen modern materieel

Op het terrein van de oude Alexanderkazerne te Den Haag is kort geleden een bijzondere expositie gehouden. Daar was het materieel te zien van de Sectie Bijzondere Verkeerstaken dat door het personeel van de Sectie, geassisteerd door jonge wachtmeesters, vers van de opleidingsschool te Arnhem, werd gedemonstreerd voor onder meer de Directeur-Generaal, hoofd van de directie politie jhr. mr. F. A. Groeninx van Zoelen. De Directeur-Generaal, die vrijwel tegelijkertijd arriveerde met de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie, de generaal J. Gerritsen, was in gezelschap van onder meer mr. A. M. van Liere, plaatsvervangend hoofd van de Directie Politie. Bij de rondgang langs de veelzijdige apparatuur waarmee de Sectie de activiteiten van de groepen overal in het land ondersteunt, gold de belangstelling vooral de nieuwste aanwinsten van de Sectie, namelijk de containers en de inrichting daarvan, die als mobilifoonrelaisstations, als bureaux, ter controle van het zware vervoer op elke gewenste plaats kunnen worden gebruikt, terwijl de drie trucks met opleggers voor het vervoer ook dienst kunnen doen voor het transport van aparte laadbakken, voor bijvoorbeeld afzethekken.

De hoogst boeiende tentoonstelling van het voor vrijwel heel Europa unieke bedrijf dat de Sectie Bijzondere Verkeerstaken is geworden, zal trouwens de laatste zijn die op het terrein van de Alexanderkazerne wordt gehouden. De Sectie, die met vele centrale voorzieningen kostenbesparend, arbeidsbesparend en ook in andere opzichten efficiënt werkt en zijn bestaansrecht reeds heeft bewezen, zal centraal in het land worden gevestigd. Bij Driebergen is een oud landgoed gekocht waarop tot dusver een bedrijf van magneten was gevestigd. De villa wordt bureau, de fabriek centrale werkplaats en stalling voor de voertuigen en apparatuur alsmede voor de zestien Porsches van de Surveillancegroep Autosnelwegen. Het zal echter waarschijnlijk nog tot begin volgend jaar duren voor de verhuizing naar dit gunstig gelegen punt in de directe nabijheid van de rijksweg 12 een feit wordt, aangezien verbouwing en uitbreiding van de gebouwen noodzakelijk is.

„De DG komt kijken waar de centen gebleven zijn,” zei iemand glimlachend, maar iedereen bij dit bezoek wist beter: bij de Alexanderkazerne werd slechts de moderne apparatuur getoond die het eerste resultaat is van een weloverwogen plan dat voorziet in de enige mogelijkheid om bij de handhaving van orde en vooral bij de strijd tegen verkeersonveiligheid niet achter feiten aan te strompelen maar meer effectief te kunnen optreden. In een moderne tijd met snelle technische ontwikkeling zijn immers slechts de modernste technische hulpmiddelen goed genoeg om de kwalijke kanten van die technische ontwikkeling op te vangen. Zo — uiteraard met medewerking van diezelfde Directeur Generaal — zijn de gelden beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het eerste deel van de plannen voor een meer effectief optreden.

Op het terrein stond een wagen, uitgerust met de Traffipax fotoapparatuur, waarmee tijdens de surveillance bij dag en bij nacht, met behulp van een electronenlamp op het dak van de wagen en onder meer een in een soort omgekeerde koplamp op het rechter voorspatbord weggebouwde snelheidsmeter met klok, iedere overtreding, het uur waarop die werd begaan, de snelheid waarmee op dat ogenblik werd gereden en de verkeerssituatie van het ogenblik worden vastgelegd, mitsgaders het kenteken van het voertuig waarom het gaat.

Ook was er het Fordbusje, waarin sinds enige tijd de radarsnelheidscontrole-apparatuur is ingebouwd die reeds vele beste resultaten heeft opgeleverd bij snelheidscontroles op punten waar overschrijding van maximumsnelheden veel voorkomt. De man in de wagen leest de snelheid van elk passerend voertuig dat via een radarantenne wordt „gevangen” af en geeft bij overtredingen snel een hint aan een tweede man met portofoon uitgerust, die enkele honderden meters verder staat en de zondaar zonder pardon grijpt.

Langs de groepen in het land circuleert al enige tijd de elektronische snelheidscontroleapparatuur die met behulp van twee dunne impulskaeltjes over de weg eveneens de snelheid van passerende voertuigen aangeeft op het bijvoorbeeld in een GSA

staande meetapparaat. Daarbij gaat de melding naar de post langs de weg per telefoon, langs een uitgerolde kabel. Ook dit apparaat werd de DG getoond, evenals de Trawia verplaatsbare verkeerslichten, een Porsche en vooral de inhoud daarvan aan verband en obstakelmateriaal.

Er waren verplaatsbare afzethekken, maar de belangstelling gold toch vooral de zogenaamde containers, die ongetwijfeld belangrijke diensten zullen gaan bewijzen, de „veredelde laadkisten” zoals de Nederlandse Spoorwegen die gebruikt en die nu in andere gedaante en in diverse uitvoeringen het Korps Rijkspolitie gaan dienen. Een type is ingericht als verplaatsbaar relaisstation dat in een minimum van tijd met behulp van verplaatsbare mobilfoontafeltjes en met inschakeling van de mobilfoons in rijdend materieel of de installaties in bureaus, een uitgebreid tijdelijk net kan vormen, dat bij belangrijke manifestaties — neem bijvoorbeeld de T.T. in Assen — of bij rampen van onschatbare waarde zal blijken. In de glanzende aluminium-container, van binnen met hout afgetimmerd ligt niet slechts het hart van zo'n mobilfoonnet, dat voor wat betreft de elektriciteitsvoorziening ook nog zelfsupporting is, maar er is ook bureauruimte in.

Boeiender dan het relaisstation met z'n veertien meter hoge antenne of

De grootste belangstelling van de Directeur-Generaal gold de nieuwste aanwinsten, de containers.

het verplaatsbare bureau, is de unit voor controle op het zware vervoer. Daar komen twee witte motoren uit, waarmee over een bepaald weggedeelte waarlangs deze container is opgesteld, wordt gesurveilleerd. Voertuigen die de indruk wekken niet in orde te zijn worden naar de container gedirigeerd en ter plaatse aan een onderzoek onderworpen. Daarom behoort tot de uitrusting van deze container onder meer een crick die zelfs voor een zware tank niet zou terugschrikken en die der-

De Directeur-Generaal bij het verlaten van de container die als mobiel relaisstation is ingericht.

Met het Trawia-verkeerslicht doet nu één man het werk waarvoor er vroeger vier nodig waren.

Een kijkje in de als bureau ingerichte container.

Met de Traffipax-apparatuur worden overtredingen, verkeerssituatie, kenteken, tijd en snelheid op één plaatje vastgelegd.

halve de zwaarste wagen voor een controle omhoog brengt. Tot de materialen van deze unit behoort ook een rookmeter, voor het meten van uitlaatgassen alsmede een ander bijzonder belangrijk apparaat waarmee de stand en de hoeveelheid licht van koplampen aan een onderzoek wordt onderworpen, hetgeen gerekend naar de verlichting van vele voertuigen, bepaald geen luxe is. Uiteraard bevat deze container ook nog andere materialen, zoals bijvoorbeeld een apparaat om ook de wielbelasting te meten.

Voorlopig komen twee containers in bedrijf als mobiele relaisstations, twee als verplaatsbare bureaus en twee units voor controle op zwaar vervoer, alsmede enige platte laadvloeren — al dan niet met huif te gebruiken — voor het transport van afzethekken, verplaatsbare verkeerslichten en dergelijke. Voor het vervoer van de containers krijgt de sectie de beschikking over drie trucks met opleggers.

Het ligt wel voor de hand, dat de Directeur-Generaal een en ander met grote belangstelling in ogenschouw heeft genomen. Op het terrein werd ook gedemonstreerd dat de containers gemakkelijk met handkracht op de opleggers geschoven kunnen worden.

Jawel, de Sectie Bijzondere Verkeerstakingen is een bedrijf geworden, waardoor de taakvervulling van het korps rijkspolitie overal in het land wordt verlicht en vervolmaakt, omdat hiermee het korps de beschikking heeft gekregen over kostbare apparatuur, die bij een niet centrale bundeling van activiteiten achterwege had moeten blijven, maar nu niettemin beschikbaar is voor het gehele land.

„Het is een bedrijf en het is nodig,” zo zei ons de majoor F. M. C. Offermans, hoofd van het Bureau Verkeerszaken, die met de kapitein A. C. Vogel, die de leiding van de sectie heeft en met de kapitein R. den Breejen waar nodig toelichting gaven. „Het is hier allemaal echt geen hobbyclub, het is allemaal noodzakelijk,” aldus de majoor. „Wanneer er een week lang elke dag iemand vermoord wordt en er gebeurt niets, staat het hele land op z'n kop, maar per dag worden er vijf mensen gedood in het verkeer. En het is de

taak van de politie om de verkeersveiligheid waar mogelijk te bevorderen op de meest effectieve en efficiënte manier. Wat we hebben is nog niet veel, maar het is een begin. En de surveillance met de Porsche bijvoorbeeld heeft bewezen dat hoe meer surveillance, hoe netter men rijdt. Zo gaat het ook met de controle op de maximumsnelheid. Hoe meer controle, hoe meer men zich eraan zal gaan houden, toezicht en regeling waar mogelijk en vooral waar nodig. Dat laatste kan straks nog beter wanneer wij in het centrum van het land gevestigd zijn.

Voorlopig draait de Sectie nog vanuit de oude Alex, waar ook het hart klopt van de Surveillancegroep Autosnelwegen. De Directeur-Generaal zag het hoofdkwartier in vol bedrijf, hoorde de mobilfoonmeldingen van de surveillerende wagens, zag hun positie op de enorme plotkaart, terwijl de wachtmeester 1e kl. Th. Leenders alle meldingen verwerkte, informeerde en antwoordde. De efficiëncy van deze werkwijze voor de snelle surveillance op de grote wegen bleek in die korte spanne tijds uit twee feiten: de bemanning van een wagen gaf het kenteken van een wagen die al eerder op dezelfde plaats onbeheerd was gevonden. Binnen drie minuten was de eigenaar bekend, alsmede dat het geen gestolen wagen was. Daarentegen werden de kentekens van twee andere wagens die nog maar kort gestolen waren, à la minute verspreid en werd er op alle snelwegen meteen naar uitgekeken. Met het bedrijf van de Sectie worden ook de jongste leden van het korps, de wachtmeesters jongste categorie vertrouwd gemaakt. Zij doen een jaar dienst op de groepen tot zij in militaire dienst gaan, maar komen in groepjes van vijftien man ook tien dagen naar de Sectie, waar zij onder meer bedreven raken in de bediening van telefoon, mobilfoon, portofoon, snelheidsmeters of verplaatsbare verkeerslichten. Zij waren er natuurlijk ook bij toen de Directeur-Generaal de Sectie bezocht, die derhalve niet alleen maar de jongste technische uitrusting zag, maar tegelijkertijd de jongste leden ontmoette, waarmee het korps een nieuw tijdperk is ingegaan.

Tekst en foto's: Bas den Oudsten.

Wil Boons: Nederlands jongste wachtmeester werkt in Dongen

In Dongen werkt Nederlands jongste wachtmeester, de 18-jarige Wil Boons, eind 1962 nog beginnend belastingambtenaar, per 1 januari 1963 adspirant op de opleidingsschool te Arnhem en sinds 11 februari van dit jaar wachtmeester der rijkspolitie. „Aardige vent, die de indruk maakt met hart en ziel politiemans te zijn,” zeggen anderen van de groep Dongen. „’t Bevalt mij uitstekend,” zegt hij zelf.

Het begon allemaal min of meer toevallig. In september 1962 wandelde Wil Boons, vierde uit het dozijn kinderen van de familie Boons in de Tilburgse Pastoor Schutjesstraat, het Midi-theater binnen. Willy Martinus Marcia Boons, geboren op 3 december 1945 in Haaren, al op 15-jarige leeftijd in het bezit van het Ulo-diploma, scheen voorbestemd belastingambtenaar te zullen worden. Dat bezoek aan het Midi-theater maakte aan die verwachting een eind, want daar zag Wil Boons een wervingsfilm van het Korps Rijkspolitie, dat hem plotseling interesseerde, temeer omdat het vooruitzicht achter een bureau pensioengerechtigd te worden hem toch niet bijster aantrok.

Hij dacht: „Dat kon weleens wat voor mij zijn, een baan met afwisseling, met verantwoordelijkheid en veel buiten.” Hij vroeg een brochure aan en daarmee was Boons eigenlijk al als belastingambtenaar verloren. Hij was de jongste in de eerste groep 17-jarigen die volgens de nieuwe aanstellingseisen de opleidingsschool ging bevolken. „Die opleiding is uitstekend, vol afwisseling, maar niet altijd even prettig,” aldus Nederlands jongste wachtmeester die de algemeen vormende betekenis, de mentale en lichamelijke vorming hoog aanslaat, die de noodzaak van discipline wel degelijk ziet, maar die nochtans zegt: „Het was voor mij weleens wat te strak, ik vind de praktische dienst prettiger.” Niettemin kwam hij per 1 december 1963 bij de groep Dongen aan, waar hij

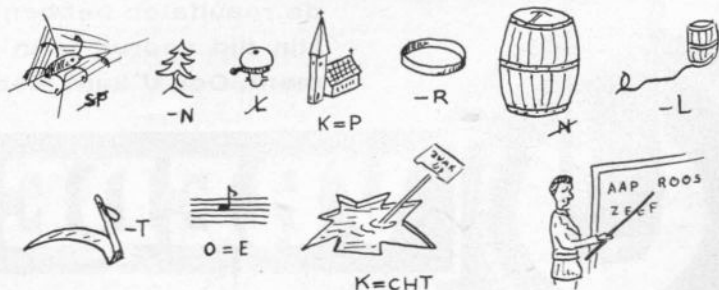
het toch ook niet zo heel gemakkelijk moet hebben gehad. Optreden in een groep ouderen vergt van een veel jongere in elk geval een groot aanpassingsvermogen.

De wachtmeester 1e kl. N. M. Baas trok als mentor veelvuldig met Boons op pad maar hij was niet de enige die het contact tussen theorie en praktijk tot stand bracht. „Eigenlijk,” zegt de wachtmeester Boons, „werk ik hier onder leiding van iedereen en dat is prettig want je kunt van iedereen iets opsteken.”

Zo is de wachtmeester Boons aan een nieuwe carrière begonnen. Tussen het moment waarop hij in september 1962 bij het zien van de wervingsfilm dacht: „Hé, dat is een aardig vak, da's misschien wel wat voor mij” en nu; hij zegt: „’t Bevalt mij uitstekend,” is hij op en top politiemans geworden bij wien men iets van roeping kan bespeuren. Hij is geïnteresseerd, hij weet met mensen te doen te hebben en ermee om te gaan. En, wie gevreesd mocht hebben dat een 18-jarige wellicht het voor de politie-ambtenaar noodzakelijke overwicht zou missen, zou Boons aan het werk moeten zien: verkeerscontrole, berging van een stoffelijk overschot en onderzoek . . .

Er is maar één ding dat hem niet bevalt, namelijk het feit dat hij nog in militaire dienst moet. „Officieel zal dat omstreeks augustus moeten. Maar er gaan geruchten dat er teveel militairen zijn en misschien gaat 't daarom niet door,” zegt hij hoopvol.

B. den O.

Door stugge training naar Nederlandse atletiek top

door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

Politie biedt atleet niet voldoende kansen

In het Brabantse plaatsje Berghem, onder de rook van Oss, is het arrestanten niet aangeraden het hazenpad te kiezen. Zeker niet, als zij onder de hoede staan van wachtmeester 1e kl. J. v.d. Berg. Wellicht dat zij deze wachtmeester in de sprint nog wel achter zich zouden kunnen laten, maar het zou hen weinig baten, daar zij tot hun grote schrik zullen ervaren, dat deze achtervolger niet af te schudden is. Of zij zouden Joep Delnoye, Klaas de Ruiter of Snepvangers moeten heten. En dan nog zou het hen niet glad zitten, want wachtmeester Van den Berg behoort tot de top van de Nederlandse lange-afstandslopers.

De Nederlandse politie en zeker ons bloedeigen korps is niet overladen met topfiguren in de sport en daarom is het temeer de moeite waard eens een gesprek met de atleet Joop van den Berg te hebben. We zijn er vriendelijk en gastvrij onthaald, in de Kerkstraat 24 in Berghem, waar Van den Berg met

zijn gezin sinds 1957 woont. De kinderen — een jongen en een meisje — waren die middag naar school in het naburige Oss en dus konden we ongestoord praten. Uiteraard in de eerste plaats over de atletiek, maar als collega wil je toch ook wel graag je belangstelling tonen voor andere dingen en dan blijkt, dat Joop van den Berg en zijn vrouw het in Berghem aardig naar de zin hebben. Mevrouw Van den Berg is een Zeeuwse, al zou je haar zo op het eerste oog eerder uit het Limburgse vermoeden. Haar frêle figuurtje en donker uiterlijk is namelijk meer „Frans” dan Zeeuws. Joop zelf is een Geldersman.

Als de eerste wederwaardigheden zijn uitgewisseld komen we toch tot het doel van ons bezoek, de atletiek en Joop's aandeel daarin.

En dan volgt prompt een verrassing, want op onze vraag wanneer hij met deze sport is begonnen, komt het antwoord, dat dit op 27-jarige leeftijd is gebeurd! Op een leeftijd

dus, dat menigeen aan een afscheid loopt te denken, start Joop van den Berg de sport waarin hij uiteindelijk naar de vaderlandse top zal klimmen.

Militaire diensttijd wekte belangstelling

De belangstelling bij Joop voor de atletiek werd pas gewekt tijdens zijn diensttijd. Daar bleek, zo vertelt hij op zijn rustige manier, dat het lopen hem niet slecht afging. Bij veldlopen liet hij gerenommeerde lopers met gemak achter zich en toen kwam het besluit, terwijl hij in Soesterberg gelegerd was, om eens aan een officiële veldloop mee te doen. De wedstrijd was uitgeschreven door de geneeskundige troepen in Amersfoort en Van den Berg werd vierde in een veld van 65 deelnemers. Het betekende de eerste maar voorlopig ook de laatste stap op het atletiekpad, want bij het verlaten van de dienst was het ook meteen met de atletiekaspiraties afgelopen.

Hernieuwde kennismaking op opleidingsschool

Totdat hij in 1956, op 27-jarige leeftijd, op de Opleidingsschool van het Korps in Arnhem terecht kwam. Daar maakte hij opnieuw kennis met de sport, die hem blijkbaar lag en nu was het een kennismaking „voor het leven.” Op de school marcheerde hij al gauw in het voorste gelid mee en toen hij in 1957 op de groep Berghem kwam, was hij voor de atletiek gewonnen. Toen begon voor de 27-jarige het gevecht naar de top. Een heroïsch gevecht, waarbij de hulp van de toenmalige sportinstructeur van het ressort Den Bosch, de (helemaal overleden) adjudant Van der Sluis, hem een grote steun was. Vijf jaar lang trainde Joop van den Berg vijf maal per week, dat de stukken eraf vlogen. Deze geweldige inspanningen wogen niet op tegen

Als „no. 161” op weg naar de finish in de „Kruittorenloop” te Nijmegen.

(Foto: Owmr. J. J. H. van Aerssen)

de weinige wedstrijden waaraan in politieverband kon worden deelgenomen. De politieszport is in verval en biedt geen toekomstmogelijkheden. Daarom wilde Joop er maar mee ophouden. Maar toen werd hij „ontdekt” door de bekende Vughtse atletiekvereniging P.H. en op slag veranderde de situatie. Als lid van Prins Hendrik kon Joop aan wedstrijden in K.N.A.U.-verband gaan deelnemen.

Als C-klusser startte hij op 4 november 1962 in een vennenloop te Oisterwijk over 5 kilometer. Hij eindigde als eerste van de hele meute in een tijd van 15.59.7, waarmee hij meteen maar tot A-klusser werd gebombardeerd. In de bekende Belgische monster-cross van „Le Soir” (drieduizend deelnemers) eindigde hij op de zeer eervolle 74ste plaats. Maar het jaar 1963 zou voor de nu 33-jarige atleet toch het kroonjaar worden, zoals uit de hierna volgende „palmares” blijkt :

22 januari, 4de te Oud-Gastel over 7 km; 3 februari, 1ste in bosloop te Leiden (4 km); 17 februari, 5de in cross te Nijmegen (8 km); 23 februari, 4de weer in Nijmegen (5 km); 3 maart, 11de bij de nationale veldloopkampioenschappen te Heerlen (10 km); 24 maart, 2de in 20 kilometer wegwedstrijd te Leiden; 31 maart, 2de in bosloop te Blerick (4 km); 7 april, 2de in 15 kilometer wegwedstrijd in Den Haag; 28 april, 6de in 10 kilometer baanwedstrijd te Rotterdam (nieuw N.P.S.B. rekord in 32.15 min.); 28 mei, 3de in nationale wegwedstrijd over 25 km te Krommenie.

En dan volgt op 16 juni zijn verkiezing in de officiële K.N.A.U.-ploeg, die deelneemt aan de 4-landenwedstrijd (Duitsland - Zwitserland Luxemburg - Nederland) over 30 kilometer te Bad-Kreuznach. De Nederlandse ploeg bestaat uit Fons Veldhuizen, Theo Roelofs, C. Soeverijn en Joop van den Berg. Zij eindigde op de tweede plaats en Joop smaakte het genoeg als eerste Nederlander te finishen in een tijd van 1.46.24.

Op 13 juli wordt de politie-atleet opnieuw in een landenploeg gekozen. Ditmaal zal hij Nederland in Enschede vertegenwoordigen in de marathon — de zwaarste van alle wedstrijden — ter gelegenheid van

een 6-landenwedstrijd. Weer gaat hij als eerste Nederlander over de eindstreep, in een tijd van 2.35.39. In het algemeen klassement bezet hij de 9de plaats. Een prachtige prestatie, als men bedenkt, dat hier cracks uit Duitsland, Frankrijk, Italië, Zwitserland en België het lopersveld uitmaakten.

Maar de koek is nog niet op. 21 juli, 3de op de 5 kilometer bij de zuidnederlandse kampioenschappen in Tilburg; 25 augustus, 1ste te Dordrecht in een 20 kilometer wegwedstrijd, 1.8.35; 8 september, 2de bij de Nederlandse marathonkampioenschappen in Assen; 28 september, 3de in een 15 kilometer wegwedstrijd te Reeuwijk; 6 oktober, 2de in een cross te Bergen op Zoom (5 km); 13 oktober, 1ste in een 20 kilometer wegwedstrijd te Enkhuizen, 1.7.10; 20 oktober, 1ste in uurloop te Rotterdam. Joop legde in één uur precies 18 kilometer en 18.75 m af; 3 november, 3de in cross te Vught (6 km); 9 november, 2de in 5 kilometer wegwedstrijd te Tiel, waarna op 24 november het seizoen wordt besloten met de super-cross van Le Soir, waarin de 72ste plaats wordt bezet.

En tussen de bedrijven door legde Van der Berg nog beslag op twee eerste plaatsen bij de nationale politie-atletiekampioenschappen te Nijmegen, 5 en 10 kilometer; finishte hij als tweede bij de nationale veldloopkampioenschappen te Gouda op de 5 kilometer en behaalde ereplaatsen in diverse andere wedstrijden. Inderdaad een indrukwekkende en prachtige „staat van dienst,” die enkel en alleen werd bereikt als gevolg van een onverzettelijke wil en doorzettingsvermogen. Want nog iedere dag werkt Joop van den Berg zijn trainingsschema van 15 harde kilometers af, weer of geen weer.

Toekomstverwachtingen !

Van den Berg lacht eens als we hem naar zijn toekomstplannen vragen, waarbij hij zijn vrouw veelbetekend aankijkt. Hij is nuchter genoeg, om te beseffen, dat er voor een 34-jarige feitelijk geen „toekomst” meer is. Hou er mee op voor je als laatste over de streep sukkelt, zegt zijn vrouw resoluut. Zover is het echter nog niet en daarom wil hij dit jaar nog trachten op het

eerste plan mee te draven. Zowel in K.N.A.U.- als N.P.S.B.-verband. Graag wil hij op 24 mei nog eens met de landenploeg naar Zwitserland, als daar weer de 30-kilometer 4-landenwedstrijd wordt gehouden. En dan wil hij natuurlijk nog graag voor „zijn” R.P.S.Z. wat successen in de wacht slepen.

De politieszport in het algemeen en de R.P.S.Z. in het bijzonder mag zich gelukkig prijzen met deze atleet, die alles voor zijn sport over heeft en die we dan ook van harte gunnen, dat ook dit jaar voor hem het succes niet zal uitblijven. Mét Joop van den Berg hopen we tevens, dat spoedig de tijd zal komen, dat politie-atleten ook in K.N.A.U.-verband voor hun politieszportvereniging kunnen uitkomen. Het zal de verhouding burgerij-politie ongetwijfeld ten goede komen. „Als je aan de top wilt blijven meedraaien,” zegt Van den Berg, „ben je verplicht de zware training van nu te blijven volhouden. Voor de enkele politie-atletiekwedstrijd loont dat echt de moeite niet.”

Adjudant B. HENSTRA naar verkeersgroep Heerenveen

Met ingang van 15 maart 1964 is de adjudant B. Henstra aangewezen als commandant van de Verkeersgroep Heerenveen. Hij werd op 20 februari 1907 ge-

boren te Kooten en begon zijn ambtelijke loopbaan op 1 juli 1936 bij de Rijksveldwacht. In de bezettingsjaren ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van opperwachtmeester aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, in de functie van plaatsvervangend groepscCommandant Verkeersgroep Leeuwarden. Op 1 februari 1964 werd hij bevorderd tot adjudant. Hem is op 29 april 1961 de ere-medaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau uitgereikt.

Vier geslachten Den Ouden in dienst van de gemeenschap

P. den Ouden

H. den Ouden

T. den Ouden

M. C. den Ouden

Door de eeuwen heen zijn vele ambachten van vader op zoon overgegaan. Het gold in vele geslachten bijna als vanzelfsprekend dat zoons het bedrijf of ambacht overnamen waarin vader en grootvader door de jaren bedreven waren. Ook op dit punt zijn de tijden veranderd. Menig vader zegt: „Zoon, je mag worden wat je wilt, als je maar zo verstandig bent een ander beroep te kiezen dan je vader.” Zo ging het niet in de familie Den Ouden waar het vierde geslacht aan een politieloopbaan is begonnen. Vier geslachten, van overgrootvader tot achterkleinzoon, stelden zich in dienst van de gemeenschap, een feit dat stellig het vermelden waard is. Vier generaties lang zegt men in de familie Den Ouden: „Ach ja, zo vader, zo zoon . . .”

Hoe het precies is gekomen valt niet meer te achterhalen. Zeker is het in elk geval dat het niet het salaris was dat Pieter den Ouden omstreeks driekwart eeuw geleden deed besluiten jachttopziener te worden in de Alblasserwaard. Deze in mei 1859 te Groot Ammers geboren stamvader van enige generaties politie-ambtenaren, die later ook in IJsselstein jachttopziener en onbezoldigd rijksveldwachter was in dienst van de familie Van Beuningen, had namelijk helemaal geen salaris. Er was slechts sprake van een soort stukloon. Want wanneer hij een jachtovertreiding had geconstateerd en de dader in de kraag had gegrepen, kreeg hij een beloning van tien gulden. Het ligt wel voor de hand dat hij op deze

manier zeer actief was en hij buiten de vele kansen op succes uit.

Er werd veel met lichtbakken gewerkt en jachttopziener-onbezoldigd Den Ouden was bij nacht en ontij op pad om daar een eind aan te maken. De stropers in die tijd waren rancuneuze lieden die niet vergaten dat Den Ouden menigeen uit het gilde achter de grote deuren had geholpen en zij probeerden vergeefs hem met een schot hagel buiten gevecht te stellen. Er was in de Alblasserwaard derhalve sprake van een soort koude oorlog. Later verlegde hij zijn activiteiten naar IJsselstein, waar zijn zoon Huibert — op 11 december 1889 te Groot Ammers geboren — in zijn voetsporen trad, tot hij in 1916 een loopbaan begon als rijksveldwachter. Hij werkte in Amersfoort en Soest, deed dienst in Amsterdam als brigadier aan het parket, kwam weer in Utrecht, werd in 1935 brigadecommandant in Breukelen. Hij maakte nog een staartje mee van wat de goede oude tijd wordt genoemd: geen enkele vrije dag in de week en een bar laag salaris. Maar, hoewel het ogenschijnlijk allemaal niet was om over naar huis te schrijven, ziet grootvader Den Ouden dat toch anders. Na nog korte tijd groepscommandant van de rijkspolitie in Breukelen te zijn geweest, werd hij in 1946 gepensioneerd en nog altijd praat hij met plezier over vervlogen tijden. Voorgescreven diensten waren er niet; men ging er uit als het nodig was en dat was dikwijls. Wanneer de brigadecommandant op pad was, werd hij thuis vervangen door zijn vrouw. Beiden vinden dat er bij de politie nogal wat is veranderd.

De traditie van de Den Ouden's in een politiefunctie werd voortgezet

door Teunis Den Ouden, die op 27 april 1917 in Utrecht is geboren en nu als opperwachtmeester der rijks-politie bij de Verkeersfotodienst in Den Haag werkt. Hij was van 1937 tot 1940 bij het korps Politietroepen, kwam bij de Rijksveldwacht-Verkeersdienst in Amsterdam en ging na de opheffing van de Rijksveldwacht over naar de Marechaussee, waarvoor hij eerst in Den Haag en later in Bilthoven diende met alle uit de bezetting voortvloeiende problemen. Na de bevrijding vertrok Den Ouden naar Indonesië waar hij 5 jaar bij de verkeerspolitie te Djakarta werkte. In 1951 kwamen hij en de zijnen terug en Den Ouden vatte de oude draad weer op: hij deed weer dienst bij de Verkeersgroep Utrecht te Bilthoven.

Nog geen jaar later werden hij en zijn collega Van den Broek tijdens een patrouille per motorzijspan, aangereden door een tegenligger (met defecte stuurinrichting) en ernstig gewond. Pas ruim een jaar later kwam Den Ouden weer in dienst. Hij werd in afwachting van een andere bestemming gedetacheerd op de groep Maartensdijk, post Groenekan. Die detachering, een gevolg van het letsel dat Den Ouden bij het ongeluk had opgelopen, duurde 5 jaar. In maart 1960 verliet hij de post Groenekan voor een functie bij de Technische Recherche te Den Haag tot in 1963 de Verkeersfotodienst een feit werd, waaraan deze 3e Den Ouden in de rij van politiemannen in dit geslacht, zich volledig geeft. Want, was vroeger fotograferen niet zijn liefste hobby?

En inmiddels verscheen op de opleidingsschool te Arnhem de (op 26 februari 1946 in de Bilt geboren) aspirant Marius Cornelis (in de wandeling Rien) Den Ouden om de familietraditie voort te zetten, zonder dat invloed van vaders zijde hier een rol speelde. Buiten zijn ouders om vroeg Rien inlichtingen en zo trok hij op 1 november 1963 naar Arnhem, waar het Wetboek van Strafrecht of de bijzondere wetten of andere zaken die tot de opleiding behoren, gesprekstof leveren voor de weekends thuis. En soms zijn daar drie politie-nazaten bij van die jacht-opziener Pieter Den Ouden, die voor een tientje een stroper moest vangen...

B. den O.

Adj. J. Zeelenberg naar Losser

De adjudant J. Zeelenberg is met ingang van 16 maart 1964 aangewezen als groepscommandant te Losser. Hij werd op 10 december 1916 geboren te Bergschenhoek. Hij trad op 10 augustus 1938 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee en deed in de bezettingstijd dienst bij de Staatspolitie (Marechaussee) waarna hij op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. werd aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Buurse. Hij is postcommandant geweest te Isidorushoeve en Losser; te Losser was hij vanaf 1 februari 1958 tevens plaatsvervangend groepscommandant. Op 1 oktober 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 maart 1964 werd hij adjudant. Op 29 april 1963 ontving hij de eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

Heerhugowaard kreeg adj. J. W. Koops

De adjudant J. W. Koops is met ingang van 1 april 1964 aangewezen als groepscommandant te Heerhugowaard. Hij is op 10 oktober 1917 geboren te Ruinen en trad op 10 augustus 1939 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. In de bezettingstijd jaren ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 aangesteld bij het Korps Rijkspolitie in de rang van wachtmeester 1e kl., met als standplaats Nijeveen. Hij werd achtereenvolgens geplaatst te Ruinerwold, Sleen, Ruinen en Heiloo. In laatstgenoemde standplaats werd hij op 15 december 1961 aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant. Op 1 januari 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 april 1964 volgde zijn bevordering tot adjudant.

Adj. J. Lüchtenborg in Schagen

Met ingang van 16 maart 1964 is de adjudant J. Lüchtenborg aangewezen als groepscommandant te Schagen. Hij is op 6 december 1914 geboren te Beerta en kwam op 1 augustus 1940 bij de Rijksveldwacht. In de bezettingstijd jaren ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Giethoorn. Vervolgens werd hij verplaatst naar Diepenveen en Lochem waarbij hij in Lochem postcommandant en plaatsvervangend groepscommandant werd. Op 1 februari 1955 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 maart 1964 volgde zijn bevordering tot adjudant.

Adj. J. W. Willemsen naar Vollenhove

Met ingang van 1 april 1964 is de adjudant J. W. Willemsen aangewezen als groepscommandant te Vollenhove. Hij werd op 24 februari 1918 geboren te Vinkeveen en trad op 7 augustus 1940 in dienst bij de Marechaussee. Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Rijpwetering, waar hij postcommandant werd. Op 1 april 1960 volgde zijn verplaatsing naar Roelofarendsveen waarbij hij werd aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant Alkemade. Op 1 juni 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 april 1964 volgde zijn bevordering tot adjudant.

Nieuwe figuur in nieuw uniform bij parketgroepen

De parketgroepen van de rijkspolitie krijgen nu officieel een andere samenstelling, de parketwachten een andere gedaante. De werkzaamheden van de leden der parketgroepen worden gedurende een overgangstijd langzamerhand overgenomen door parketwachters die burgerambtenaren zijn zoals ook de technisch assistent, doch die zijn ingedeeld bij het korps rijkspolitie. Het huidige personeel van de parketgroepen blijft in functie voor zover het niet overgaat naar de executieve dienst. De parketwachten krijgen ook een nieuw uniform dat ietwat meer kleur heeft dan het normale rijkspolitieuniform dat tot dusver op de parketten te zien was. De parketwachten krijgen een platte blauw-zwarte pet met drie paarse biesen en voorop een grote granaat van zes centimeter, een gevoerde, getailleerde zogenaamde chauffeursjas met overslag. Op de revers waar het normale rijkspolitie-uniform de blauwe patjes met granaat heeft, krijgt de parketwachtersjas een paars afgebied zwart patje met granaat. Ook de zijnaden van de lange broek van blauwzwarte stof hebben een paarse bies. Tot het uniform beho-

ren voorts onder meer een wit overhemd, een zelfbinder van effen dofzwarte stof, zwarte gebreide halsdoek, zwarte sokken en lage schoenen, een blauw-zwarte winterjeker en zwarte regenjas.

De parketwachters worden uiteraard ook uitgerust met handboeien en pistool. Hun intrede is een uitvloeisel van het rapport Boot waardoor voor werkzaamheden buiten de executieve dienst gebruik gemaakt moet worden van burgerambtenaren.

B. den O.

Adj. H. D. v.d. Graaff gaat naar Arnhem

Met ingang van 1 juni 1964 is de adjudant H. D. van der Graaff aangewezen als groepscommandant Arnhem (Rijkspolitie te Water). Hij werd op 13 juni 1914 geboren te Hoge en Lage Zwaluwe en trad op 1 augustus 1940 in dienst bij de Rijksveldwacht. In de bezetting ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en deed dienst bij de Rijkspolitie te Water Rotterdam. Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie ter standplaats Zwijndrecht. Hij is postcommandant geweest te Krimpen aan de Lek en Ridderkerk. Op 23 januari 1958 werd hij aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant te Vlaardingen. Hij werd op 1 januari 1956 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 juli 1960 tot adjudant, toen hij tevens werd aangewezen als groepscommandant te Enkhuizen.

Overste M. C. Ruigrok

T.I. 's-Hertogenbosch

Als opvolger van de kolonel Oor, die per 1 mei 1964 met pensioen gaat, is benoemd tot territoriaal inspecteur in het ressort 's-Hertogenbosch de over-

ste M. C. Ruigrok, thans districtscommandant Tilburg. De overste Ruigrok werd op 28 juni 1910 te Rotterdam geboren. Nadat hij de H.B.S. aldaar had gevolgd werd hij in 1929 aangesteld tot klerk bij de centrale administratie van de gemeentepolitie eveneens te Rotterdam. Op 1 februari 1932 werd hij benoemd tot adjunct-inspecteur en kreeg in die tijd zijn theoretische en praktische politieopleiding. Twee jaren later wordt hij bevorderd tot inspecteur 2e kl. en is werkzaam bij de geüniformeerde dienst en verschillende recherche-afdelingen.

In 1930 heeft hij inmiddels in militaire dienst zijn officiersopleiding gekregen op de S.R.O.I. te Breda en is in 1932 en 1936 bevorderd respectievelijk tot 2e luitenant en 1ste luitenant bij het 6e Regiment Infanterie. Op 1 juli 1941 wordt hij als inspecteur 1e kl. verplaatst naar Heerlen waar hij optreedt als chef van de geüniformeerde dienst en de afdeling personeel. Na enige tijd wordt hij daar vervanger van de korpschef. Na de bevrijding in 1945, weer op 1 juli, wordt hij chef van de afdeling recherche van de gemeentepolitie te Breda. Hij gaat als dirigerend officier 3e kl. op 1 augustus 1946 in de functie van districtscommandant te 's-Hertogenbosch over naar de rijkspolitie en wanneer het district Tilburg wordt geformeerd is op 1 augustus 1952 de majoor Ruigrok daarvan de eerste commandant. Op 1 januari 1955 volgt de bevordering tot dirigerend officier 2e kl. Onder andere heeft de overste Ruigrok blijk gegeven van grote belangstelling voor de politievakopleiding en heeft veelvuldig zijn medewerking in deze verleend zowel in de functie van docent als van examinator.

R.S.R.A.-contact viert derde lustrum

door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

Het R.S.R.A.-contact, het „officieel orgaan van de sportverenigingen der rijkspolitie in het ressort Amsterdam”, viert dezer dagen zijn derde lustrum. Vijftien jaar lang heeft het Orgaan het wel en wee van de sportverenigingen in dat ressort uitgedragen. De redactie van R.S.R.A.-contact vond deze gebeurtenis, o.i. terecht, belangrijk genoeg, om er een jubileumnummer aan te wijden. En wij op onze beurt vinden, zowel het één (15 jaar contact-orgaan) als het ander (jubileumnummer) belangrijk genoeg, om er in het officiële orgaan van het Korps Rijkspolitie aandacht aan te besteden.

Vijftien jaar contact-orgaan

Om met het eerste te beginnen: „Op 1 april 1959 verscheen het u bekende Korpsblad. Hieromtrent bestond eerst de vrees, dat daardoor de in de gewesten verschijnende sportbladen overbodig zouden worden. Deze vrees was echter ongegrond. Immers bleek aldaar, dat zowel het Korpsblad als de sportbladen een eigen taak hadden en ieder in een behoefte voorzagen”. Deze regels lezen we in het jubileumnummer. Zij zijn van de hand van de eerste eind-redacteur, de oud-adjutant R. C. v.d. Bosch. Het is juist deze gedachte, die de redactie van het Korpsblad gaarne volledig onderstreept. Nimmer heeft het Korpsblad de bedoeling gehad de regionale bladen op te slokken. Voor beide categorieën ligt er een aparte taak en wanneer deze op de juiste wijze wordt gezien en opgevat, dan kunnen zowel de regionale bladen als het Korpsblad naast en met elkaar bestaan. Het R.S.R.A.-contact is er het levend bewijs van.

Moge het zo zijn, dat de regionale bladen en het Korpsblad ook in de toekomst in deze geest voortbouwen, om zo gezamenlijk bij te dragen aan de saamhorigheid in het Korps Rijkspolitie. Want zonder ook maar de schijn van Korps-verheerlijking of van een misplaatst chauvinisme te willen wekken, is het toch een vaststaand feit, dat saamhorigheid een eerste vereiste is voor het goed functioneren van iedere instelling en dus ook van ons Korps Rijkspolitie. Het is o.i. een grote verdienste van het R.S.R.A.-contact, dat het gedurende vijftien jaar hieraan in belangrijke mate heeft bijgedragen.

Jubileumnummer

Het jubileumnummer getuigt van de sprankelende geest, die nog altijd over redactie en medewerkers vaardig is. Korpsautoriteiten, met aan het hoofd de Territoriaal Inspecteur, kolonel H. A. van Steenis, brengen in artikelen hun waardering voor het orgaan onder woorden. Waardering voor het orgaan en voor haar medewerkers, waarvan we niemand tekort willen doen, als we de oud-adjutant R. C. v.d. Bosch even extra in het licht van de schijnwerpers plaatsen. Het is de niet minder gewaardeerde huidige eind-redacteur, opperwachtmeester G. P. Schothorst, die in het jubileumnummer oud-adjutant Van den Bosch typeert als een man, die op „bekwame en sublieme” wijze de eind-redactie heeft gevoerd.

En ook nu nog blijkt de heer Van den Bosch bereid, waar nodig de helpende hand te bieden. Beter bewijs van saamhorigheid lijkt ons niet te vinden. In een persoonlijk woord van de heer J. A. A. v.d. Berg, directeur van het uitgeversbedrijf

De kolonel J. F. M. M. Oor met pensioen

Wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd gaat op 1 mei 1964 de territoriaal inspecteur in het ressort Den Bosch, de kolonel J. F. M.

M. Oor met eervol ontslag. Op 23 april werd de kolonel Oor te Gemert geboren. Hij bracht zijn jeugd in Limburg door en voltooide aan het bisschoppelijk college te Roermond zijn gymnasiale opleiding. Hij diende als reserve-officier bij het 17de regiment infanterie en trad op 1 januari 1929 als adjunct-inspecteur in dienst bij de gemeentepolitie te 's-Hertogenbosch. In dat jaar behaalde hij zijn inspecteursdiploma, werd in 1930 bevorderd tot inspecteur van politie 2e kl. en in 1936 tot inspecteur van politie 1e kl. De opleiding van jong personeel had in die jaren zijn bijzondere aandacht en zo doceerde hij van 1932 tot 1942 aan de politieopleiding te 's-Hertogenbosch van St. Michaël. Hij was chef van de recherche te 's-Hertogenbosch van 1940 tot 1944 en nam vervolgens tot 1946 het commissariaat aldaar waar. Op 1 juli 1946 werd hij als majoor districtscommandant der rijkspolitie te Maastricht benoemd. In 1953 volgt een bevordering en een benoeming tot officier in de orde van Oranje-Nassau. In zijn laatste functie en de rang van kolonel is hij benoemd in januari 1957. In de figuur van de kolonel Oor verlaat een karakteristieke figuur van een vermaard latijns-galisch-limburgse allure het korps.

„Nova”, komt de uitstekende samenwerking tussen redactie en uitgever tot uiting. Mogen wij deze beschouwing beëindigen met ons aan te sluiten bij de wens van kolonel Van Steenis, dat „het R.S.R.A. gegeven moge zijn nog vele lustra te vieren en het korpsbelang in een steeds stijgende lijn te mogen blijven dienen”.

„Werkdruk is groot maar zie

Gesprek met de kolonel J. F. M. M. Oor over zijn ressort

Toen in 1930 de Oostenrijkse caricaturist Strobel in Den Bosch een jong politiemannet tekende, zei hij opeens: Sie sind romantisch veranlagt, sie mahlen und zeichnen gern, Farbe ist Hauptsache, Form Nebensache". Nu neemt diezelfde politie-ambtenaar afscheid als territoriaal inspecteur van het korps rijkspolitie in het ressort Den Bosch, het grootste met het grootste incompleet maar met een zo kleurrijk maatschappelijk, economisch en landschappelijk patroon dat hij juist in dit gebied zijn carrière vorm en zijn werk gestalte gaf. Hoe groter het incompleet, hoe sterker de werkdruk, vooral in een ressort als 's-Hertogenbosch, dat voor een belangrijk deel aan de grens ligt, dat een sterk gemeleerde bevolking heeft, zeer vele manifestaties en festiviteiten waarbij de politie in het geweer komt, en een hoog ongevallencijfer. „Dat is allemaal waar, maar als je naar Limburg gaat wanneer de kersen bloeien vergeet je alles en je komt fris terug,” zegt de kolonel J. F. M. M. Oor, de kolonel met de zachte „g”, met de citaten uit Frans en Latijn, de kolonel die tijdens een tournee door zijn gebied kan zeggen: „Kiek 'ns wie schoen” en die in het voorbijrijden niet alleen die zeven fazanten ziet, maar bovendien vier hennen en drie hanen telt, de kolonel ook die nimmer over zijn ressort uitgepraat raakt, over de aspecten van zijn gebied en de bewoners daarvan, over de activiteit van zijn mannen en daarmee het bestaan van bijna duizend rijkspolitiegezinnen, over de bouw van woningen of groepsbureaus of de materieelvoorziening.

Het was na de oorlog in het zuiden als elders: geen bureauimte, geen woonruimte. Er was een postbureau van twee kamers, een om te leven, een als bureau en de zaken draaiden ook nog, terwijl een geboren Brabander en getogen Limburger als districtscommandant Maastricht zijn burgemeesters afreisde en in het Limburgs sprak: „Mijn mensen staan ten dienste van de gemeenschap, het is dus logisch dat er huizen komen, dat er ook bureaus komen.”

Het kwam ook in het zuiden langzaam op gang, maar er werden toch in dit ressort voor 1957 vijf groepsbureaus en achttien postbureaus gebouwd en nadien 39 groepsbureaus en 27 postbureaus. Bureauimte en

woonruimte voor het personeel zijn niet de enige zorgen in het zuiden. Het grootste incompleet van alle ressorts maakt assistentie van elders in de zomer steeds noodzakelijk. Pas in het afgelopen jaar liep de sterkte niet terug maar was er een winst van twaalf hoofden en gezien de successen van het Bureau Werving heerst er thans een gematigd optimisme. Dat is een verheugend feit, want het incompleet impliceert een sterke belasting van het aanwezige personeel. „Die werkdruk is temeer verklaarbaar omdat wij overal grenzen hebben. Bovendien de zeer gemengde bevolking van bijvoorbeeld de mijnstreek en de zeer vele gebeurlijkheden als kermissen, muziekfestivals,

e de kersenbomen in Limburg eens bloeien . . ."

schuttersfeesten, oogstfeesten, bloemencorso in Zundert of nationale dan wel internationale sportwedstrijden, dat alles heeft tot gevolg dat naar verhouding de werkdruk hier groter is dan in andere ressorts," aldus de kolonel Oor.

Het mag zijn, dat het carnaval de laatste jaren rustig verloopt, dat het zelfs rustig is in Baarle Nassau, al loopt de grens er nog even grillig. Maar alleen al het feit dat wij grenzen hebben impliceert dat we voortdurend diligent moeten zijn. Er is nu eenmaal een bepaalde grenscriminaliteit, die natuurlijk een apart cachet geeft aan de activiteiten in dit ressort.

Gelukkig wordt het tekort aan mensen een beetje genivelleerd door bijvoorbeeld de mobilfoon, door meer motormaterieel, — nu bij 60 van de 92 groepen een G.S.A., daar-

Het ressort te 's-Hertogenbosch ligt in 't zuiden en oosten aan de landsgrenzen. Dat geeft de Rijkspolitie-activiteiten enige bijzondere aspecten die niet alleen blijken uit bijvoorbeeld een surveillance met een politiehond langs de grens, maar dezer dagen ook nogeens naar voren kwamen toen stakende Belgische artsen neerstreken in Limburg. Daarover meer op de volgende pagina.

Wielerkampioenschappen behoren tot de manifestaties die in het ressort veel werk geven.

naast 40 Technische patrouillewagens, 288 Ulm's en 78 bromfietzen — waarbij nog komt dat bijvoorbeeld de radarcontrole wagens voor toezicht op de maximumsnelheidsbepalingen ook geregeld naar het zuiden komen. Maar anderzijds groeien de werkzaamheden, alleen al door de toenemende verkeersintensiteit en een groot aantal ongevallen en verkeersovertredingen. „In 1963 hadden we 353 verkeersdoden op een totaal van 13.943 verkeersongevallen en er werden 97.000 processen verbaal gemaakt wegens verkeersovertredingen, waarvan bijvoorbeeld 20.000 in het district Breda en 19.000 in het district Maastricht," zo zegt de kolonel, die er onmiddellijk aan toevoegt: „Dat we te weinig mensen hebben, heeft tot gevolg dat wij teveel repressief werken en aan de preventie, die eigenlijk nog belangrijker is, te weinig kunnen doen. Desondanks is het

verheugend dat het percentage opgeloste misdrijven niet terugloopt. En ondanks de werkdruk heb ik de positieve overtuiging dat wat er ook gebeurt steeds onvoorwaardelijk op onze mensen gerekend kan worden. Daar ben ik trots op," aldus de kolonel, die boven alle problemen van vele nationaliteiten verenigd in de mijnstreek, van de ligging van zijn gebied aan de grenzen, waarvan de consequenties ook nog weer duidelijk zijn uitgekomen tijdens de staking van de Belgische artsen die het kaartspel in Valkenburg boven hun beroepseed stelden, de karakteristieke en kleurrijke aspecten van deze provincies stelt als een verkwikking. „Van Deysseel was het geloof ik, die zei: als je een stuk van Maastricht oppakt en tegen Parijs plakt zal geen Fransman, merken niet in Parijs te zijn. En, ga 's naar de bloeiende kersen in Limburg kijken, . . ."

B. den O.

M.E. in het geweer voor „medische toestanden” in vredig Valkenburg

door de wachmeester te kl. A. J. WILLEMS te Roermond

Valkenburg, toeristenstadje bij uitsteking, herbergde plotseling merkwaardige gasten: een deel van de stakende Belgische artsen. In hoeverre het staken van deze artsen principieel aanvaardbaar of moreel verantwoord is laten wij buiten beschouwing. Maar wel werd de Rijkspolitie geconfronteerd met deze buitenlandse staking.

Omdat Valkenburg een internationaal centrum is van vermaak en ontspanning is het niet vreemd dat in het hoogseizoen rijkspolitie-ambtenaren worden gedetacheerd. Het is wel vreemd dat op dit tijdstip de

M.E. naar Valkenburg werd gedirigeerd, vanwege de Belgische artsen, die daar een geforceerde vakantie doorbrachten. In Limburg bevonden zich ongeveer 300 Belgische artsen. De meeste van deze geneesheren zaten in Valkenburg.

Het staken van de artsen in België had tot gevolg dat het publiek ging demonstreren. Voor politie-ambtenaren blijft een demonstratie een hachelijke onderneming, waarvan de gevolgen moeilijk te overzien zijn. Kleine oorzaken kunnen grote gevolgen hebben; een vreedzame demonstratie kan plotseling omslaan in een grote rel waarbij vreedzame burgers plotseling veranderen in een woedende menigte. Baldadigheid, vernielingen en gewonden, eventueel doden, zijn de resultaten.

De politie heeft tot taak de orde en rust te handhaven. Dit is geen gemakkelijke taak. In het bijzonder bij demonstraties wordt van de politieambtenaar zeer veel tact vereist. De aanwezigheid van een gewapende politiemacht kan al werken als een rode lap op een stier. Dit wil natuurlijk niet zeggen dat men de massa maar hun gang kan laten gaan. De vreedzame demonstranten zullen op een bepaald moment begrip tonen voor de politie, maar wanneer de op relletjes beluste nozems kans zien van zo'n vreedzame demonstratie een chaos te maken is het hek van de dam.

De burgemeester van Valkenburg de heer F. A. A. Breckpot had de actie van de stakende Belgische artsen op de juiste waarde geschat en de nodige voorzorgsmaatregelen genomen. Als hoofd van de plaatselijke politie nam hij contact op met de districtscommandant der rijkspolitie in het district Maastricht, de overste

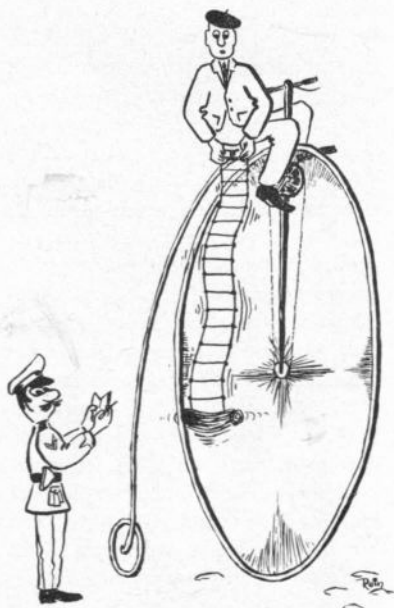
Weerts. De mogelijkheid bestond namelijk dat de Belgen, al of niet ziek, zouden komen demonstreren, want het was in België bekend dat vele artsen zich in Valkenburg bevonden.

Op bevel van de districtscommandant werd de M.E. uit het district Maastricht naar Valkenburg gezonden, onder bevel van de kapitein W. Schaafsma, officier toegevoegd in het district Maastricht. In recordtijd was de M.E. in Valkenburg, waar de leden ondergebracht werden in pensions. De kapitein Schaafsma zei ons achteraf: „Voor zover na te gaan, zijn buiten de stakende artsen geen Belgen in Valkenburg geweest. Gezien de vormen die de protestmarsen in België aannamen werden de Belgen wel verwacht.”

„Heeft u enige actie waargenomen gericht tegen de stakende artsen?” „Op zondagmorgen heeft de rijkspolitie een spandoek verwijderd waarop stond „Belgische artsen ga terug naar uw zieken”. Dit is het enige incident dat zich heeft voorgedaan”. De M.E. bestaande uit 30 rijkspolitieambtenaren is niet naar buiten opgetreden. Zij zijn ter beschikking geweest in het pension. Ook hebben een dertigtal auto's van stakende Belgische artsen op verzoek van de Duitse T.V. een kleine show opgevoerd. Zij reden over een afstand van ongeveer 100 meter achter elkaar en daarbij werd geclaxonneerd. De Duitse T.V. heeft vlug haar opnamen gemaakt. Omdat er niets anders te filmen was en zij kennelijk toch met nieuws terug wilden heeft men dit gedaan. Dit is gebeurd zonder medeweten van de Rijkspolitie en zoiets zal ook niet meer voorkomen. Het merendeel van het M.E. peloton kon spoedig inrukken.

De overige leden bleven enige dagen. „Men kan het achteraf beschouwen als een proefalarm. Bij dergelijke gebeurtenissen bewijst de M.E. haar bestaansrecht,” aldus de kapitein Schaafsma.

Valkenburg kan zich nu klaar maken voor het hoogseizoen, waarin tienduizenden gasten komen waarvoor de M.E. niet in het geweer hoeft te komen . . .

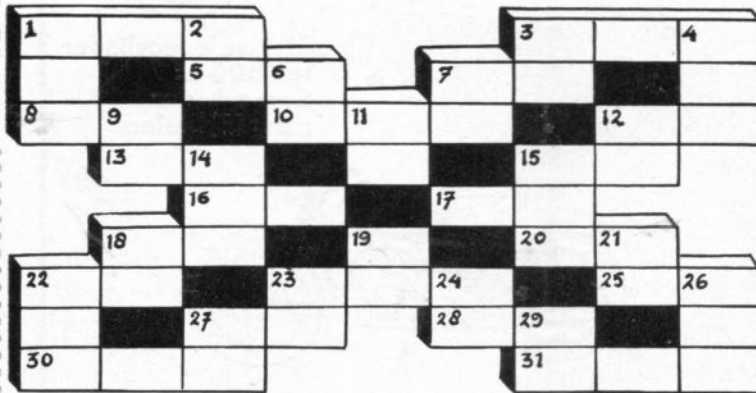

„MUNHEER, STAPT U EENS AF.....”

Voer voor puzzelaars

Lettergriepraadsel

In elk vakje dient een lettergreep geplaatst te worden. De uit deze lettergrepen gevormde woorden hebben de volgende betekenis:

Horizontaal:

1 bevelhebber. 3 plaats in Zuid-Holland. 5 gevoelig. 7 edel. 8 mooi maken. 10 openbare verkoping. 12 laag waterpeil. 13 anti. 15 vroeger. 16 duwen. 17 spelling. 18 eisen. 20 vrucht. 22 plegen. 23 venster boven deur. 25 geleerde. 27 tillen. 28 wasruimte. 30 plaats in Limburg. 31 slaapplek voor gast.

Verticaal:

1 aanklevingskracht. 2. plaats in Overijssel. 3 afschrift. 4 water in Groningen. 6 missen. 7 begrip. 9 opbrengst. 11 slachtoffer. 12 schande. 14 plaats in Gelderland. 15 braaf. 18 ophouden te bestaan. 19 trillen. 21 samen. 22 toezegging. 23 roemen. 24 bestraling. 26 noodbed. 27 treuzelen. 29 muziekinstrument.

Voor één van de goede oplossingen is een pocket-boekenbon van f 2,50 beschikbaar. Oplossingen dienen vóór 30 april te worden gezonden aan de wachtm. 1e kl. P. H. Beuzenberg, Dorpsstraat 199 te Ueldhoven(N.B.).

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Oplossing Sterpuzzel:

De boekenbon ging deze keer naar de wmr. 1e kl.
D. Keuning, Snellingerdijk 48, Oosterwolde (Fr.).

Horizontaal: 2 kra; 4 esp; 5 l.t.s.; 6 edmar; 8 heila; 9 R.S.O.; 10 as; 11 mr.; 13 ster; 17 opera; 21 ezel; 24 maan; 27 overall; 28 rotan; 29 vitaal; 30 An; 31 stand; 32 teen; 33 as; 34 oversten; 36 meenden; 38 nota; 39 ako; 40 raar; 41 id; 42 re; 43 ea; 45 eet; 46 de; 47 Irene; 51 ore; 52 een; 53 co; 55 en; 56 ri; 57 eg; 58 ahorn; 60 sagen; 63 lift; 64 gele; 65 let; 66 lee; 67 ef; 63 N.T.

Verticaal: 1 Kerstmis; 2 kelder; 3 Apsalom; 6 eh; 7 ra; 10 aarde; 12 rente; 14 to; 15 eva; 16 Reno; 17 oasen; 18 Pl.Tr.O.; 19 elastiek; 20 N.T.S.; 22 evenaren; 23 Linda; 24 maan; 26 al; 31a. N.T.A.; 32a. eer; 35 naderen; 36 mortier; 37 daar; 44 ako; 46 den; 47 archief; 48 eren; 49a. reis; 50 engelen; 54 ooft; 57 egel; 58 alle; 59 R.T.; 61 A.G.; 62 neet.

Man en vrouw tegelijk uit 's Rijks dienst

Op 25 maart 1964 werd de magazijnknecht-vakman A. Elzenga, werkzaam bij de Materieelbeheerder te 's-Gravenhage, 65 jaar en daags te voren werd van hem — na 45 jaren dienst — afscheid genomen. Dit afscheid gold tevens mevrouw Elzenga die gedurende 16 jaar bij de Materieelbeheerder te 's-Gravenhage werkte.

De Territoriaal Inspecteur ressort 's-Gravenhage, de kolonel W. de Gast, bracht de scheidende functionarissen dank voor de vele jaren trouwe plichtsvulling en reikte Elzenga als waardige afsluiting van zijn langdurige loopbaan in 's Rijksdienst, de ere-medaille in brons verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau uit. De oud-Materieelbeheerder G. van der Zanden, onder wie het echtpaar Elzenga vele jaren werkte, overhandigde de draagmedaille. Opperwachtmeester W. Wiekamp bood namens het personeel een hond aan, met alles wat daarvoor nodig is: hondenmand, voedsel met plastic voedselbeker, borstel en kam, hondenbelasting en 1e inenting! Dat Elzenga ook vroeger een gewaardeerde kracht is geweest blijkt wel uit de aanwezigheid van een vroegere superieur uit de militaire dienst, de majoor b.d. Brinkman.

Van links naar rechts: A. Elzenga, kolonel W. de Gast, majoor b.d. Brinkman en opperwachtmeester W. Wiekamp.

Adjutant Huskens gaat tuinieren

door de wachtheester 1e kl. A. J. WILLEMS te Roermond

Op 1 april 1964 ging de adjutant J. H. Huskens, districtsadjutant in het district Maastricht met pensioen. Men zou geneigd zijn te denken „it's a joke”, maar dat

is het niet, want hij is weg. Hij is als districtsadjutant uiteraard bekend in het meest zuidelijk gelegen district. Bij de oprichting van het Korps Rijkspolitie werd hij postcommandant vervolgens groepscommandant en later districtsadjutant. Als instructeur is hij steeds verbonden geweest aan de districts cursussen. Ook zullen velen hem kennen als examiner, want de adjutant maakt als een der weinigen beneden de rang van officier deel uit van de examencommissie voor het politiediploma A, Aa of B. En ook dat stempelt hem als een man die buiten het normale patroon valt, reden waarom wij aandacht aan deze figuur besteden.

De adjutant is ook enkele jaren correspondent geweest van het Korpsblad Rijkspolitie. Voor de redactie van een Korpsblad is een correspondent een onmisbare schakel. Op 1 april 1925 trad de adjutant in dienst bij de Kon. Marechaussee, het z.g. „oude wapen” en diende hierbij tot eind 1930. Toen trad hij in dienst bij de gemeentepolitie te Weert, waar hij tenslotte chef van de recherche werd. Bij de oprichting van het Korps Rijkspolitie werd hij geplaatst te Susteren, waar hij nu nog woont.

De adjutant Huskens is een stille, bescheiden, sympathieke figuur die niet graag over zichzelf praat. Toch heb ik de stoute schoenen maar aange trokken en hem enkele vragen gesteld, o.a. heb ik gevraagd: „Heeft het politievak u steeds bevredigd?” „Ja ik heb het politievak altijd als zeer voornaam beschouwd. De politiemans kan veel goed doen, vooral

in het sociale vlak. Voorbeeld: Ik kreeg eens, nu al lang geleden, op een ochtend bericht dat een jonge vrouw in het kanaal gesprongen was. De vrouw werd bijtijds door schippers gered. Maar voor deze wanhoopsdaad moest zij een reden hebben. Die was er: huwelijksmoeilijkheden. Het is na vele moizame gesprekken met de beide echtgenoten gelukt een totale ommekeer teweeg te brengen. Uit het echtpaar is een goed gezin gegroeid. Dit scheidt voldoende terwijl de zaak toch eigenlijk buiten de politietoekomst viel.”

„Bent u een gemakkelijke groepscommandant geweest?”

„Neen, ik heb altijd veel geveegd. De zorg voor de opleiding van politieambtenaren ligt me na aan het hart. Hen iets mee geven voor de toekomst beschouw ik als plicht. Ook stond ik er op dat zij studeerden en de politie-diploma's behaalden.”

„Zijn de politieambtenaren naar uw mening tegenwoordig voldoende geschoold?”

„Ja, de beginopleiding als vakopleiding is volgens mij buitengewoon goed. Er zitten natuurlijk hiaten in. Dit is niet alleen mijn mening maar ook de mening van andere examinatoren. De opleiding aan de school in Arnhem is onmisbaar geworden voor de toekomstige politieambtenaren. Maar de verdere ontwikkeling en het bijhouden van de opgedane kennis laat te wensen over. Buiten de vakopleiding wordt er maar weinig gedaan.”

„Wat gaat u doen nu u gepensioneerd bent?”

„U zult het vreemd vinden maar mijn hobby is tuinieren. Ik heb een grote tuin, waarin ik naar hartelust kan werken. Ik blijf nog een jaar als instructeur de districts cursussen geven, omdat je niet midden in een opleiding kunt ophouden. Ook zal ik nog wel zitting houden in de examencommissie.”

Zijn er van uw kinderen ook in

dienst getreden bij de politie?”

„Ja, een van mijn vier jongens is inspecteur van gemeentepolitie te Eindhoven.”

Zo blijft er een Huskens bij de politie, maar de adjutant blijft in feite ook politiemans, dat is ieder duidelijk die hem kent.

Nieuwe correspondent Maastricht

De adjutant L. Krul, chef de bureau te Maastricht heeft zich bereid verklaard om als correspondent van het Korpsblad op te treden. Het is een goede keus

omdat de adjutant Krul het korpsblad een warm hart toedraagt en het contact in het korps zeer belangrijk vindt. Wij heten hem welkom in de kring van correspondenten.

★ ★ ★ ★ ★

Adjutant A. G. Prins naar De Meern

De adjutant A. G. Prins is met ingang van 1 april 1964 aangewezen als groepscommandant De Meern. Hij is op 23 mei 1914 geboren te Losser

en trad op 1 maart 1943 in dienst bij de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij aangesteld bij het Korps Rijkspolitie in de rang van wachtheester 1e kl., ter standplaats Vasse. Zowel in Vasse als te Enter, Nieuwe Pekela en Hoogkerk is hij postcommandant geweest. Hij werd op 1 januari 1954 bevorderd tot operwachtheester en op 1 april 1964 tot adjutant.

Van de Nederlandse Sportfederatie

Werkgroep vaardigheidsproeven

De werkgroep Vaardigheidsproeven van de Nederlandse Sport Federatie is thans als volgt samengesteld:

Voorzitter: J. de Vries (K.N.Z.B.); leden J. P. Baan (Ned. Boks Bond), P. M. Beyen (K.N.A.U.), T. Dicker (Ned. Wandelsport Bond), H. W. Handgraaf (K.N.Z.B.), Ch. Hovens (Kon. Ned. Krachtsport Bond), H. Jacobs (Kon. Ned. Am. Schermbond), H. F. Kok (K.N.G.V.), H. M. W. Westerlaken (K.N.W.U.), S. M. Lansink (N.S.F.), secretaris.

N.B. Men lette op het nieuwe adres van de N.S.F.; Burg. van Karnebeeklaan 6, Den Haag; Telefoon 0 70-632963.

Geslaagden vaardigheidsproeven

Andermaal zijn 110 personen geslaagd voor het diploma Vaardigheidsproeven van de Nederlandse Sport Federatie.

Onder de vele geslaagden treffen wij verschillende personen aan die reeds voor de zevende of meer keren zijn geslaagd. De heer H. F. J. Meijners van de gemeentepolitie te Tilburg spande dit keer de kroon. Voor de 21ste maal wist hij de proef met goed gevolg af te leggen. Andere geslaagden zijn o.m. de heer H. W.

Handgraaf, lid van de werkgroep Vaardigheidsproeven (15e maal), de heer J. W. Peek, van de gemeentepolitie 's-Gravenhage (15e maal) en de opperwachtmeester der Rijkspolitie J. H. Fijnenberg te Breda en P. J. Beckers te Rijsbergen (beiden 10e maal).

Middelzwaar Vaardigheidsdiploma wellicht nog deze zomer

Het verschil in zwaarte van de eisen voor het N.S.F.-diploma en het H.L.O.-diploma is nogal groot. Vele die (nog) niet kunnen voldoen aan de eisen voor het N.S.F.-diploma, kunnen veel meer presteren dan het H.L.O.-diploma vraagt. In deze leemte tracht de N.S.F. te voorzien. Op de buitengewone algemene vergadering van de N.S.F., is het middelzware vaardigheidsdiploma besproken. Voor deze opzet bestaat grote belangstelling. De werkgroep Vaardigheidsproeven hoopt voor de zomer 1964 de voorbereidende maatregelen voor het instellen van dit diploma te hebben afgerond; reeds twintig sporttechnische bonden hebben zich bereid verklaard mede te werken. Zodra meer concrete gegevens ter beschikking zijn komen wij hierop terug.

Tip voor redden van drenkelingen

De Koninklijke Nederlandsche Bond tot het Redden van Drenkelingen staat steeds op de bres om wenken te verstrekken om het aantal verdrinkingsgevallen tot een minimum te beperken. „IJsongevallen!“ is weer één van de wenken die de Bond de afgelopen maanden heeft verspreid. In deze en andere pamfletten beschrijft de Bond hoe verdrinking te voorkomen; mocht iemand te water geraken dan valt er te lezen welke de beste reddingsmethoden zijn. Andere uitgaven van de K.N.B.R.D. zijn o.m. Handleiding zwemmend redden à f 1,70 waarin behandeld worden strandreddingen, ijsongevallen, auto-ongevallen, reddingsmiddelen en methoden, Leert de zee ken-

nen à f 0,35 waarin wetenswaardigheden voor iedere strandbezoeker over getijstromen, banken en muilen, invloed van windsterkte en richting, wenken voor zwemmers en baders in zee te vinden zijn.

Het werk van de Bond geschiedt veelal in stilte, maar heeft in de loop der jaren vele levens gered. Secretariaat van de K.N.B.R.D. Koninginneweg 83, Haarlem. Uitgaven zijn te bestellen door storting op giro 7625 t.n.v. penningmeester K.N.B.R.D.

„Raad en daad“ nu in ressort Arnhem

De rijkspolitietentoonstelling „raad en daad“ gaat nu — na een uitgebreid en succesvol tournee door het gebied van het ressort 's-Gravenhage — draaien in het ressort Arnhem. De start vond op 27 april plaats in Nijkerk, waar de Commissaris der Koningin in Gelderland, Mr. H. W. Bloemers de expositie opende. Na Nijkerk gaat de tentoonstelling naar:

11 mei t/m 15 mei
Lochem, Schouburg, Graaf Ottoweg. Geopend van 9.00-22.00 uur.

26 mei t/m 28 mei
Olst, zaal „Harmonie“. Geopend van 10.00-22.00 uur.

1 juni t/m 4 juni
Groesbeek, R.K. Parochiehuus. Geopend op maandagavond van 19.00-22.00 uur. Overige dagen van 9.00-22.00 uur.

9 juni t/m 11 juni
Losser, R.K. Verenigingsgebouw, Gronausestraat 6. Geopend van 9.00-22.00 uur.

Wereldgebeuren

Medio januari publiceerden bijna gelijktijdig het Spaanse weekblad „El Pueblo” en de New York Times een bericht, dat tussen de Spaanse en Russische regering voor het eerst sinds een kwart eeuw officiële kontakten via de respectieve ambassadeurs zijn opgenomen en wel in Parijs.

Dit is geen geringe politieke surprise: de laatste Europese staat, behalve het Vaticaan dan, gaat zijn koers wijzigen. Als politieke oorzaak hiervoor kan worden genoemd het feit, dat Franco de binnenlandse kommunistische oppositie met een dergelijke geste, die hem au fond niets kost, wil kalmeren. In die richting wijzen ook andere symptomen: Franco wil klaarblijkelijk toch, indien ook zeer voorzichtig, beginnen met de oppositie rekening te houden. Daarop wijzen ook een zekere elasticiteit, een zekere voorzichtige liberalisering en een grotere openheid naar buiten, zie Rusland. Het viel op, dat de toenadering Moskou-Madrid bijna op hetzelfde ogenblik bekend werd als de toenadering Frankrijk-China. Franco en de Gaulle houden de laatste twee jaar meer contact, maar in hoeverre deze gelijktijdigheid op afspraak berustte, is moeilijk te zeggen. Wel lijkt het erop, dat Franco, evenals de Gaulle zijn positie in de wereld door een meer zelfstandig optreden wil verstevigen. Indien dit zo is, is dit voor Amerika niet zo prettig.

Niet ten onrechte slaakt de New York Times aan het eind van zijn artikel de zucht, dat „wij klaarblijkelijk leven in een era van pragmatisme zonder weerga.” Inderdaad ontbreken de wereldbeschouwende motieven bij een dergelijke taktiek volkomen. Als zij in dezelfde mate werkelijk de ontspanning dienen, is hiertegen niets te zeggen. Voorlopig moet echter nog blijken of en hoeveel de andere zijde hieruit politiek kapitaal weet te slaan.

Bij de verzending van zijn nieuwjaarsboodschappen bedacht Chroestjof ook generaal Franco. Hij deed daarin een voorstel aan alle landen in hun streven naar vrede elke ideologische agressieve expansiepolitiek te verbieden. Voorts liet hij weten dat de ontwapening op zichzelf niet voldoende is, om vrede te bereiken. Zij moet vergezeld gaan van een versterking van het op morele eerbied gebaseerde gevoel, dat de neigingen van een agressieve ideologische expansiepolitiek veroordeelt en de machinaties, die ook door middel van subversie de binnenlandse vrede van naties dreigt te vernietigen, onmogelijk maakt. Dit antwoord lag geheel in de lijn van Spanje's nieuwe benadering van het kommunistische blok. En het wordt gezien als een poging van Franco, Spanje een plaats te doen innemen onder de moderne naties van Europa en de wereld. De toenadering tot Moskou wordt waarschijnlijk nog in de hand gewerkt door de bereidheid van Spanje mee te werken aan de totstandkoming van een kernwapenvrije zone in het Middenlandse zeegebied. Verwezenlijking van dit plan zou betekenen, dat de Amerikaanse atoomonderzeeërs in dit deel van de wereld niet zouden kunnen opereren. Ook in Spanje zelf heeft de nieuwe koers van Franco tot de Sowjet-Unie instemmende reacties opgeleverd.

De politieke groeperingen

Het politieke leven in het partijloze Spanje, sinds de ineenstorting van de Spaanse republiek in 1939 praktisch op een dood spoor geraakt, begint langzamerhand weer op gang te komen. Politieke groeperingen die generalissimus Francisco Franco tijdens de burgeroorlog steunden, hebben zich sindsdien hecht rondom de figuur van het staatshoofd geschaard. Zelfs de Falange, die vaak ten onrechte wordt aangezien voor een partij, hoewel zij

sinds 1937 niet meer is dan een groep binnen de zogenaamde Nationale Beweging, had tijdens de burgeroorlog en de tweede wereldoorlog geen tijd politiek te bedrijven zoals politieke partijen in andere landen plegen te doen.

Maar door de geleidelijke opheffing van de isolatie waarin Spanje sinds de wereldoorlog wegens zijn vriendschapsbanden met de asmogendheden werd gedwongen, zijn de Spanjaarden politiek bewuster geworden. Aangezien politieke partijen (nog) zijn verboden moeten politieke bewegingen zich ertoe beperken hun standpunten kenbaar te maken in dag- en week- en maandbladen en zelfs in illegaal gedrukte pamfletten. Sommige politieke groeperingen hebben een duidelijk naamkaartje, anderen niet.

Opus Dei

De Opus Dei is de meest bekende Spaanse organisatie. De naam heeft een vertrouwde klank. Deze op-de-grens van in het geheim werkende organisatie is een officieel instituut van de rooms-katholieke kerk. Gesticht in 1928 door de rijke Spanjaard de Balaguez, die later tot priester werd gewijd, werd de orde in 1950 door paus Pius XII als eerste seculiere instelling erkend. De „Opus Dei” is in twee afdelingen gesplitst: een strikt geestelijke, waarvan de leden in kloosters leven, en de belangrijke openbare afdeling, waarvan de leden normaal in het openbare leven hun functie uitoefenen. Zo zijn er niet alleen bankiers, artsen en ambtenaren lid van de orde, maar ook verschillende Spaanse ministers. De orde gaat uit van vrijheid van religieuze opvatting binnen de rooms-katholieke kerk. De leden integreren hun dagelijks leven met hun geestelijke opvatting.

De sfeer rond „Opus Dei” houdt — om het kort te zeggen — het midden tussen de Franse vrijmetselarij van voor de eerste wereldoorlog en de hedendaagse morele herbewapening; de orde is in korte tijd tot een machtige organisatie uitgegroeid met 200 eigen bureaus over de gehele wereld. Het doel is: verspreiding van het rooms-katholieke geloof onder de mensen- maar in het bijzonder onder diegenen, die grote invloed op hun omgeving kunnen uitoefenen, zoals hooggeplaatste ambtenaren, industriëlen en leden van vorstenhuizen. Hoewel de „Opus Dei” niet aan Spanje gebonden is heeft de orde toch vooral daar en in Zuid Amerika grote invloed gekregen. De ministers van economische zaken en Financiën in Spanje zijn lid en in verder elk departement beheersen Opus-Dei leden de sleutelposities. Zelfs op de staatspolitie, de guardia civil is de invloed groot; zij vraagt het slechts zelden zich met „Opus Dei”-zaken te bemoeien.

In Spanje is men algemeen van mening dat de „Opus Dei” opzettelijk heeft aangestuurd op de financiële crisis van 1959. Het economische stabilisatieplan, dat toen werd ingediend om de economie beter op te zetten, wordt thans uitgevoerd door de ministers van de „Opus Dei,” die het ook hebben opgesteld. Ook aan hun moderne inzichten is het te danken dat, zo meent men in Spanje, de peseta tot één van de sterkste valuta's ter wereld is gaan behoren. Het zou hun invloed zijn, op regeringsposten en in het openbare leven, die Spanje's economie op het ogenblik bevrijdt van de geïsoleerdheid van de rest van Europa en de sfeer van paternalisme, die twintig jaar lang het land hebben beheerst. Maar ondanks de kracht van de „Opus Dei” zijn de leiders in Spanje er niet in geslaagd Christen te zijn wanneer het om politieke principes gaat. De encyclicel Pacem in Terris wordt in Spanje door de staat verworpen.

Ons fatsoentje . . .

U en ik, die zijn opgebracht bij: „Geef jij die meneer eens een handje” en „Foei toch, de andere hand en nu de goeie”, (alsof er aan de hand die we aanboden iets mankeerde); u en ik, van wie het onderscheid tussen links en rechts al zeer vroeg werd verwacht, wie de beschaving al in het stadium van de misschien niet meer natte, maar nog wel vochtige luier al werd opgedrongen, wij moeten wel bar fatsoenlijk zijn geworden. Iedereen was zo bar balleefd en zo beschaafd, dat het geven van de verkeerde hand aan meneer zus en zo schande betekende. Vele meneren zus en zo waren „oom” en we moesten netjes en vriendelijk tegen hen zijn ook al vonden we hen niet aardig.

Aan de andere kant mochten we nooit met aardige meneren meegaan, want dat hoorde niet zo. En als ze zeiden: „Zo lieve kind, wil jij wel een ijsje van oom, dan moesten we hard weglopen en dus niet beleefd zijn. Met andere woorden: er waren ook toen al fijne nuances in het fatsoen. Die zijn er nog, maar ze zijn anders, al is die ene regel ten aanzien van aardige vreemde meneren ongewijzigd. Nu we door onze jaren des vollen onderscheids wandelen, weten we reeds lang dat het hele gamma van wat ons altijd als beschaafd is voorgelaten, wel een tikje anders is, minder ernstig en

minder echt, minder diep geworteld dan men ons heeft willen doen geloven.

Als wij in staat zijn een kwart in praktijk te brengen van wat ons in dit verband is ingeprent, dan mag men over ons niet klagen, steken wij zelfs met kop en schouder boven de grauwe massa uit. De tijden waarin iedereen zich van tijd tot tijd afvroeg, wat eigenlijk fatsoenlijk was, wat volgens de algemene omgangsvormen werd verwacht, zijn voorbij. Althans, gerekend naar de vele regels, waar een dik boek over werd geschreven en dat onder de titel „Hoe hoort het eigenlijk?” een veelvuldig geraadpleegd werk werd dat met name bij „bepaalde gelegenheden” als verloving, huwelijk en dergelijke velen uitkomst verschaft. Als nagslagwerk had het zijn betekenis, want allemaal onthouden wat er zoal tot het fatsoen behoorde vermogen wij niet, zoals onze ouders al spoedig hadden ontdekt. Bovendien: wie zich — tot een zekere rijpheid gekomen — toch nog bedacht, een goed geheugen had en een belangrijk aanpassingsvermogen, de eigenschappen om zich 100 % fatsoen aan te meten, werd een onuitstaanbare figuur.

Voor anderen was het onbegonnen werk om de vruchten van de uit dit boek gegeven regels te proeven, want voor hen werd het beoefenen van fatsoen een dagtaak. En zo ongeveer zijn we dan geworden wat we zijn: de een wat fatsoenlijker dan de ander uit een soort van aangeboren hang naar beschaving en goede omgang, maar gelukkig onszelf hopen we. Waarmee niet gezegd wil zijn dat de mens van deze tijd alle vormen van goede omgang, van beschaving en dus van fatsoen van zich heeft afgewenteld of zou moeten afschaffen. De regels zijn veranderd met de tijd en meer dan ooit wordt veel aan persoonlijk inzicht en persoonlijke stijl overgelaten.

Het „smakelijk eten” voor de maaltijd begint, verdwijnt. Natuurlijk: waarom zouden we onsmakelijk eten, waarom zou het niet smaken. Heeft moe er haar best op gedaan of niet? En zou het dan misschien tenslotte

niet „wel bekomen”? Maar, waarom zegt niemand na afloop met een blik naar ons „Dank voor de maaltijd”, zoals in de Scandinavische landen? En, Pietje mag best z'n „verkeerde” hand geven, want da's ook een hand en ook vriendelijk. Persoonlijk inzicht en gevoel voor stijl krijgen een steeds ruimer plaats en dat is een goed ding. Helaas vraag ik mij dikwijls af of wij Nederlanders, die door de jaren heen voor zo fatsoenlijk en balleefd wilden doorgaan, in staat zijn die ruimer vrijheid in de omgang met medemensen te benutten, of wij meer acceptabele persoonlijkheden zijn geworden. Wie eerlijk de balans opmaakt, weet dat Nederlanders niet bepaald charmante figuren in de omgang zijn, dat stijl niet onze sterke zijde is, dat wij niet erg fijnbesnaard zijn ten opzichte van de medemens. Wij dringen elkaar aan de kant bij bus en tram, wij gooien papier op straat, vuilnis waar

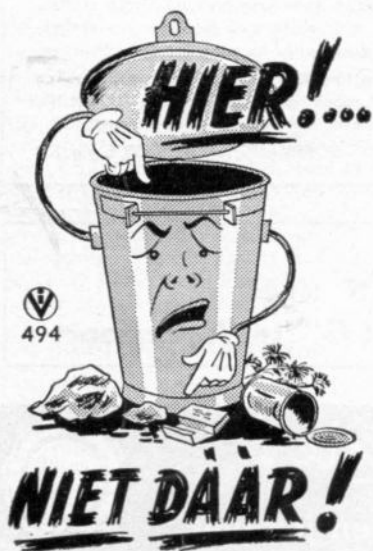
Voor Moeder

het niet hoort, het ontbreekt ons aan respect voor de medemens en zijn eigenschappen, aan het vermogen tot erkenning van andermans goede eigenschappen en dus aan waardering, anderzijds ook aan incasservermogen, kortom aan eigenschappen die voor de goede omgang met onze twaalf miljoen landgenoten en wie verder ons land binnen mocht vallen, noodzakelijk zijn.

Ach, laat Jantje z'n linkerhand geven, laten we het „wel bekome 't” maar vergeten en ons wat meer bekommeren om de persoonlijke stijl om het aankweken van een zekere aangeboren beschaving die toch niemand vreemd is maar te weinig tot wasdom kan komen in de baaierd van wat wij elkaar pogen aan te meten. De tijd van stijve conventies is voorbij, die van algehele vervlaking nog niet aangebroken, gelukkig. Maar het is wel goed om wat meer aandacht te besteden aan ons dagelijks fatsoentje, vindt uw

MARIANNE

P.S. Het is natuurlijk duidelijk, dat de opgesomde feiten tenslotte niet slaan op u en mij, want dit zijn immers enige fatsoenlijke overpeinzingen!

Het geheim van Hjalmar de visserman

(VII) Lichtsignalen van de Stevns Klint . . .

Het stond voor Einar en Harald vast dat er een bende smokkelaars opereerde, dat de Stevns Klint, de grijs-witte krijtrotskust bij Höjerup een belangrijk steunpunt voor hen was. En gezien de vreemde gebeurtenissen in de kerk waren zij er zeker van dat de vreemde gast in het hotel van hun vader en ook Jon de jutter er iets mee te maken hadden. Bovendien hadden zij het vage vermoeden dat ook de vissersboot van oude Hjalmar en natuurlijk ook de oude visserman zelf er een rol bij speelden.

en Kind

„Ik vind het toch al zo vreemd, dat oude Hjalmar in deze tijd van het jaar, notabene zowat in het hartje van de winter geregeld met zijn boot uitvaart en soms wel een paar dagen wegblijft,” zei Einar nadenkend, terwijl hij met zijn jongere broer de wrakke trappen afdaalde die van de rotskust naar het stenige strand beneden leidden. „Moet je maar 'es kijken, de boot is weer weg. Vissen doet Hjalmar niet, al heeft hij netten aan boord. Wat doet die man nou buiten op de Oostzee. Als het nou zomer was, maar nu op zo'n trieste winternamiddag, terwijl het al schemerig begint te worden. Ik snaps er niets van, hij moet smokkelen.”

„Misschien,” zei Harald, „misschien smokkelt hij wel Deense levensmiddelen enzo naar Zweden. Bij ons is alles immers veel goedkoper dan daar aan de overkant. Gisteren nog stond er in de krant dat er schepen vol Zweden naar Skagen en Frederikshaven komen en even vol weer terugvaren, nadat de Zweden bij ons inkopen hebben gedaan. Er moet dus aan te verdienen zijn als je een schip vol Deense artikelen naar Zweden brengt.”

„Wie zou dat nou achter Hjalmar hebben gezocht, achter die oude visser, die hier rustig water put bij de oude poel op de Klint, die kalm zijn pijp rookt bij het houtvuur,” verklaarde Einar. „Ik begrijp trouwens van de hele zaak niets. Neem nou de kwestie met die zaklantaarn, toen we eergisteravond met dat ding thuiskwamen, heb jij hem bij de kapstok in de gang neergelegd. Je hebt later vergeten de lantaarn mee naar boven te nemen, en de volgende ochtend . . . foetsie, verdwenen, weg . . .”

„Weggewaaid,” zei Harald droog. „Je zus,” meende Einar, „weggenomen zul je bedoelen, maar door wie.” Ze waren gedempt pratend de trap treden afgedaald en stonden op het stenig strand, vrijwel onder de rotsen waarop de kerk stond, uit de wind en schijnbaar zonder doel.

„'t Kon weleens zijn, dat onze vreemde gast meer van die lantaarn afweet,” meende Einar, „hij was immers de enige gast en vader zou direct gevraagd hebben waar het ding vandaan kwam.”

„Höjerup is een geheimzinnig oord, misschien dus een smokkelaarsnest. En wij zijn als nieuwbakken inwoners van het dorp ook nog middenin het avontuur gevallen omdat we toevallig buiten het dorp in het hotel aan de rand van de Klint kwamen te wonen, waar even toevallig een vreemde gast kwam logeren,” dacht Harald hardop.

„Ja,” zei Einar, „en wij zullen het geheim van Höjerup ontraadselen, want smokkelen mag niet. Ik zie het al in de kranten staan: twee jongens ontmaskeren bende smokkelaars,” fantaseerde Harald.

De jongens zwegden en keken uit over de Oostzee, die langzaam minder duidelijk zichtbaar was door de vallende avond.

„We moesten maar eens naar huis gaan,” zei Einar tenslotte en z'n

broer zei: „Dat lijkt me goed toe, want vandaag is er toch niks meer te beleven. Maar we moesten morgen of zo toch maar eens gaan kijken naar het hol van Klintkoning, want ik vraag mij af waarom Hjalmar ons zo waarschuwde, waarom hij zei dat we er beslist niet heen moeten

Een verhaal van de Deense Oostzeekust

door BAS DEN OUDSTEN

gaan omdat het gevaarlijk is en waarom we toen we er toch heen wilden onderweg werden verrast door die vreemde stem, terwijl we kort daarna ontdekten dat onze vreemde gast daar weleens mee te maken kon hebben.”

Het waren raadsels, waarover de jongens spraken en vrijwel op hetzelfde ogenblik kwam er een bij. Ze zouden juist aanstalten maken om weer naar boven te klimmen, toen ze op hetzelfde ogenblik bleven staan: boven hun hoofden doorkliefde een lichtstraal de duisternis. Het licht ging vrijwel direct uit en ook weer aan, uit en aan, steeds weer en steeds met tussenpozen, dan weer een lange lichtflits, dan weer kort, soms enige malen kort en dan weer lang. Het was of het licht iets vertelde aan iets of iemand dat op zee moest zijn.

„Dat zijn morsetekens in licht, kijk maar, eenmaal kort en eenmaal lang, da's een a, maar meer weet ik er niet van,” fluisterde Einar.

Harald wees opeens naar boven. „Kijk,” zei hij, het komt van het balkon bij de achterdeur van de kerk.” Einar antwoordde niet meer. Hij sleurde zijn broer bijna mee naar de trap en Einar begreep wat hij wilde. En, bijna even snel als enkele dagen tevoren klommen de jongens naar boven, hijgend, maar snel en vastberaden. En boven gunden ze zich zelfs geen rust, maar zij renden in de richting van de kerk. Onderweg op de korte afstand van de trap naar de kerkdeur zagen ze dat de

lichtflitsen ophielden en zij hielden de kerkdeur, die zich in de schemering aftekende nauwkeurig in het oog. Terzijde van de deur wachtten ze. Waarop? Ze wisten het zelf niet, of toch wel: zij wachtten op iemand die naar buiten zou komen. Maar er kwam niemand. Einar was de eerste die de stoute schoenen aantrok. Hij duwde de deur behoedzaam open. Er gebeurde niets. Harald volgde en voetje voor voetje slopen ze de donkere kerk binnen. Harald rilde en greep Einar beet, die zich opeens niet zo vastberaden meer voelde. De kilte van de kerk scheen op hen te vallen. De stilte ook. Ze stonden stil en schuifelden weer door, stonden weer stil om te luisteren, maar er was niets.

Buiten kraste een kraai in de bomen of misschien achter de galmgaten in de toren en de jongens verstijfden, maar vatten andermaal moed. Ze gingen door het poortje om het balkon te bereiken vanwaar zij de lichtflitsen hadden gezien, maar ook daar was niets, niemendal . . .

Maar beneden op het water danste een lichtje dat langzaam op de gamele steiger aan het rotsige strand afdeinde. Einar en Harald keken er verwonderd naar, zonder iets te zeggen, voor ze de kerk hadden verlaten en naar huis liepen.

„Dat moet de boot van Hjalmar zijn,” meende Einar.

„Zijn huis is donker, dadelijk maar even kijken of er ook licht gaat branden,” vond Harald.

Er ging licht branden, nauwelijks een half uur later. En nog later zagen de jongens, die tot verbazing van hun ouders plotseling vroeg naar bed wilden, maar voor het raam zaten uit te kijken, een auto voorbijrijden, die vlak bij de kerk stopte en na nauwelijks een kwartier weer wegreed, met gedoopte koplampen. En pas daarna kwam de nieuwe gast, die zij bij hun thuiskomst hadden gemist, het hotel weer binnen.

„Morgen,” peinsde Einar, terwijl zij de slaap probeerden te vatten, „morgen zullen we toch die kerk nog eens nader bekijken, want er was iemand die lichtsignalen gaf en er was niemand toen wij binnenslopen. Dat kan niet, mensen lossen niet op in lucht . . .”

Argentijnse verpleegsters dreven levendige babyhandel

In Argentinië is een levendige handel in babies aan het licht gekomen. Verpleegsters kochten pasgeboren kinderen van ongehuwde moeders voor 4000 pesos (ongeveer honderd gulden) en verkochten die door, zulks met medeweten van de directrice van het tehuis, waarin de kinderen werden geboren. In een ziekenhuis te Buenos Aires werden ook kinderen van gehuwde moeders verkocht. De moeders werd in die gevallen verteld dat hun kinderen dood geboren waren. Wanneer de moeders desondanks hun kinderen

wilden zien werd gezegd dat zulks helaas niet kon, omdat elke opwinding voor deze moeders fatale gevolgen kon hebben. Beide vormen van kinderhandel kwamen aan het licht. Een ongehuwde moeder ging naar de politie omdat de verkooppenningen voor haar kind maar niet kwamen en een gehuwde moeder die volhield dat zij haar kind wilde zien, deed eveneens aangifte. Enige verpleegsters werden gearresteerd, maar het gelukte de politie niet na te gaan hoeveel babies precies werden verhandeld.

Personalia

Wij herdenken

Res.-wachtmeeester
H. J. Burgers
Elst-G.
ressort Arnhem
† 25-2-1964

† 5-2-1964: M. J. van Boven,
schrijver te Asten, res. 's-Hertogenbosch. ☆ 25-11-1913.

Verplaatsingen

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

Per 10-2-'64: L. Damen, wmr. 1e kl. van Driebergen (Sectie Bijz. Verkeers-taken) naar Tilburg (verkeersgroep).

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-2-'64: A. v. d. Ban, wmr. 1e kl., van Piershil naar Alblasserdam; A. K. Boogert, owmr. en C. W. v. Dijk, wmr. 1e kl. van Zwammerdam naar Bodegraven; A. Leutaud, wmr. 1e kl. van Papekop naar Oudewater.

Per 7-2-'64: W. Noordenbos, owmr., van IJzendijke naar Westkapelle.

Per 15-2-'64: C. J. v. Treuren, owmr., van Dordrecht naar Heinoord; J. de Ruiter, wmr. 1e kl., van Geervliet naar Rhenen; L. J. Nelis, wmr. 1e kl. van Oud-Vossemeer naar Axel.

Per 24-2-'64: H. A. Hazendonk, wmr. 1e kl., van Molenaarsgraaf naar Ben. Hardinxveld-Giessendam.

Per 1-3-'64: J. v. d. Meijden, owmr., van Heerjansdam naar Nieuwerkerk-Z; A. de Bijl, wmr. 1e kl., van Tholen naar Strijen.

Per 2-3-'64: N. E. Bloemendal, wmr. 1e kl., van Terneuzen naar Driebergen; H. de Vries, wmr. 1e kl., van Koudekerk naar Hazerswoude; U. v. Mastrigt, wmr. 1e kl., van Hazerswoude naar Noordwijkerhout.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 18-1-'64: P. W. Raven, owmr., van Nieuwenhagen naar Maastricht.

Per 6-2-'64: J. H. Sonderman, wmr. 1e kl., van Ossendrecht naar Fijnaart.

Per 14-2-'64: M. L. H. Janssen, wmr. 1e kl., van Meerlo naar De Rips.

Per 15-2-'64: H. A. Pijnenburg, adjudant, van Rucphen naar Venray; L. A. Meijers, wmr. 1e kl., van Westerhoven naar Bergeijk; O. Cammans, wmr. 1e kl., van Roosteren naar Ubachsberg; F. H. W. Weber, wmr. 1e kl., van Breda naar Westerhoven.

Per 18-2-'64: J. S. v. d. Lei, wmr. 1e kl., van Wijk en Aalburg naar Wierum.

Per 28-2-'64: C. D. Dijkhuizen, wmr. 1e kl., van Maastricht naar 's-Gravenhage.

Per 1-3-'64: C. E. van Harten, wmr. 1e kl., van Mill naar Doornspijk; F. H. Tissen, wmr. 1e kl., van Baexum naar Ohé en Laak; H. R. Hoekstra, wmr. 1e kl., van Roermond naar St. Odilienberg.

RESSORT ARNHEM

Per 15-2-'64: P. Staas, wmr. 1e kl., van Raalte naar Oud Vossemeer; B. Dol-

man, wmr. 1e kl., van Terwolde naar Molenaarsgraaf.
Per 16-2-'64: H. Denekamp, adjudant, van Vollenhove naar Zwolle.
Per 17-2-'64: B. Grevink, owmr., van Zuillichem naar Bennebroek.
Per 25-2-'64: J. B. Lucassen, wmr. 1e kl., van Borne naar Rijssen.
Per 28-2-'64: W. Jansen, wmr. 1e kl., van Stad Delden naar Vroomshoop.
Per 1-3-'64: H. D. Hietbrink, wmr. 1e kl., van Elzen naar Scherpenzeel;
E. Lutjes, wmr. 1e kl., van Veessen, naar Berkenwoude.

RESSORT GRONINGEN

Per 11-2-'64: G. Lubberts, wmr. 1e kl., van De Wijk naar Uffelte.
Per 18-2-'64: W. Schuring, wmr. 1e kl. van Gasselternijveen naar Nieuw-land.
Per 19-2-'64: G. Timmer, wmr. 1e kl., van 't Zandt naar Garrelsweer.
Per 26-2-'64: J. A. Oosting, wmr. 1e kl. van Beilen naar Borger.
Per 1-3-'64: J. Knevelbaard, wmr. 1e kl., van Uithuizen naar Uithuizermeeden; K. Koekoek, wmr. 1e kl., van Zuidlaren naar Kockengen; T. Bulthuis, owmr., van Gasselternijveen naar Dedemsvaart.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-3-'64: J. Boterhoek, wmr., van Amsterdam-II naar Lelystad.

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-1-'64: Adjudant E. H. M. Sas tot groepscommandant te Halfweg.
Per 1-3-'64: Adjudant J. Heijstek tot groepscommandant te Schoorl; Adjudant K. Elssen tot 2e distr.-adjudant te Utrecht.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-2-'64: Adjudant H. A. Pijnenburg tot groepscommandant te Venray.

RESSORT ARNHEM

Per 16-2-'64: Adjudant H. Denekamp tot districtsadjudant te Zwolle.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-3-'64: Dir. Officier 2e kl. J. R. Hoogkamer tot Territoriaal-Inspecteur te Groningen.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot adjudant:

Per 1-1-'64: E. H. M. Sas, Halfweg.
Per 1-3-'64: J. Heijstek, Schoorl.

tot opperwachtmeester:

Per 1-11-'62: A. Ijtsma, Loosdrecht.
Per 1-3-'64: K. Koekoek, Kockengen.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 11-12-'63: W. Noordhof, Bilthoven.
tot adm. ambt. C 2e kl.:
Per 15-11-'63: T. P. v. Tongeren, Alkmaar.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 15-2-'64: P. Staas, Oud-Vossemeer;
B. Dolman, Molenaarsgraaf.

tot wachtmeester:

Per 11-2-'64: G. S. Erkes, J. v. Loon, Wateringen; A. J. Schakel, Barendrecht; T. v. d. Graaf, Spijkenisse.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'63: H. R. Hoekstra, St. Odilienberg.
Per 15-2-'64: F. H. W. Weber, Westervhoven.
Per 1-3-'64: F. H. Tissen, Ohé en Laak.

tot wachtmeester:

Per 11-2-'64: J. A. A. Kusters, Meerssen; W. M. Boons, Dongen.

RESSORT ARNHEM

tot opperwachtmeester:

Per 1-3-'64: H. D. Hietbrink, Scherpenzeel; E. J. G. Nijhuis, Apeldoorn.

tot wachtmeester:

Per 11-2-'64: A. H. A. Bel, Putten; B. H. Harbers, Dalfsen; H. P. M. Klein Overmeen, Haaksbergen; L. Peper, J. D. van Toorn, Groesbeek.
Per 20-2-'64: A. J. Bremmer, Haaksbergen.

RESSORT GRONINGEN

tot opperwachtmeester:

Per 1-1-'64: H. Smit, Heerenveen.

tot wachtmeester:

Per 11-2-'64: A. Kinderman, Blijham.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot opperwachtmeester:

Per 1-1-'64: H. J. Vos, Nijmegen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

tot adjudant:

Per 1-2-'64: J. F. de Kock, D. Visser Arnhem.

In dienst getreden

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 1-3-'64: G. J. van der Ende, rijksambtenaar F te 's-Gravenhage.

bij de Sectie v. Bijz. Verkeerstaken:
Per 26-2-'64: B. P. Matawlie, schrijver te 's-Gravenhage.

Per 16-3-'64: Mej. C. D. Stomphorst, typiste te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-3-'64: F. E. de Graaff, schrijver te Jutphaas.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 16-2-'64: G. J. Helmeendacht, wmr. 1e kl., te Bruinisse.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 17-2-'64: P. Tromp-Hanekroot, schrijver te 's-Hertogenbosch (Staf T.I.).

Per 1-3-'64: W. F. J. Dansen, schrijver te Vaals.

RESSORT ARNHEM

Per 1-3-'64: C. M. Piekhaar, schrijver te Denekamp.

RESSORT GRONINGEN

Per 17-2-'64: B. A. Bons, transportgeleider te Leeuwarden.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Per 1-3-'64: J. Bosman, distr. Doetinchem; G. J. Keupink, K. Ekkelboom, distr. Almelo; H. Dijkstra, distr. Groningen.

Per 15-3-'64: J. Stael, distr. Alkmaar; K. van der Vliet, distr. Dordrecht; C. W. Landman, P. W. Stoel, C. J. van Dijke, distr. Middelburg; C. P. Oome, distr. Breda.
allen als reserve-wachtmeester.

De dienst verlaten

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 1-3-'64: Mej. S. de Graaf, typiste te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-2-'64: F. Kalk, wmr. 1e kl. te Wieringerwerf.

Per 1-3-'64: J. P. Nederhand, adjudant te Bunschoten.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-3-'64: P. Kruijswijk, owmr. te Sassenheim; P. Klap, owmr. te Kapelle; N. v. d. Spek, owmr. te Rotterdam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-3-'64: H. J. de Bruijn, schrijver te Rosmalen.

RESSORT ARNHEM

Per 1-3-'64: A. Vink, wmr. 1e kl. te Arnhem; H. H. van Bergen, owmr. te Waardenburg; H. Jansen, adjudant te Wamel.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-3-'64: A. S. Fogteloo, dir. officier 1e kl. te Groningen; W. Koolstra, owmr. te Zoutkamp.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-3-'64: F. v. d. Meulen; M. Sturing; W. Waanders; P. G. Adema en R. Zeephat, allen adspirant te Arnhem.

AMBT SJUBILEA

Owmr.
C. Boersma
's-Gravenhage
Staf Alg. Insp.
25 jaar op 31-3-1964

Owmr.
A. Bijpost
Nibbixwoud
ressort Amsterdam
25 jaar op 27-4-1964

Owmr.
W. v. d. Broeke
's-Heer Arendskerke
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 1-3-1964

Owmr.
P. E. J. v. Acker
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 27-4-1964

Owmr.
G. J. Schurman
Voorhout
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 4-5-1964

Owmr.
N. W. Balder
Sommelsdijk
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 7-5-1964

Owmr.
P. J. K. Smit
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 12-5-1964

Owmr.
H. J. A. Baan
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 15-5-1964

Wmr. 1e kl.
H. A. Eestermans
Mierlo-Hout
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 24-4-1964

Wmr. 1e kl.
A. A. Huijbregts
Wagenberg
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 24-4-1964

Owmr.
J. H. Koert
Susteren
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 24-4-1964

Owmr.
J. M. Graat
Baarlo
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 27-4-1964

Wmr. 1e kl.
J. H. v. d. Wetering
Oirsbeek
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 3-5-1964

Owmr.
J. L. v. d. Elzen
Hoogeloon
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 13-5-1964

Wmr. 1e kl.
J. de Graaf
Nijkerkerveen
ressort Arnhem
25 jaar op 24-4-1964

Wmr. 1e kl.
L. Hamberg
Goor
ressort Arnhem
25 jaar op 24-4-1964

Wmr. 1e kl.
G. Klamer
Maurik
ressort Arnhem
25 jaar op 24-4-1964

Owmr.
A. Wentink
Terborg
ressort Arnhem
25 jaar op 24-4-1964

Wmr. 1e kl.
A. H. Ankoné
Silvalde
ressort Arnhem
25 jaar op 27-4-1964

Wmr. 1e kl.
A. Hartgers
Ommen
ressort Arnhem
25 jaar op 27-4-1964

Wmr. 1e kl.
H. J. Stoel
Baak
ressort Arnhem
25 jaar op 27-4-1964

Wmr. 1e kl.
H. A. Hoogstraten
Huissen
ressort Arnhem
25 jaar op 30-4-1964

Wmr. 1e kl.
P. L. Spin
Ewijk
ressort Arnhem
25 jaar op 4-5-1964

Owmr.
H. ten Dam
't Zandt
ressort Groningen
25 jaar op 30-4-1964

Owmr.
J. Fluks
Noordbroek
ressort Groningen
25 jaar op 1-5-1964

Owmr.
G. Temmingh
Diever
ressort Groningen
25 jaar op 4-5-1964

Owmr.
D. Woudstra
Assen
ressort Groningen
25 jaar op 4-5-1964

Wmr. 1e kl.
J. Koster
Slaten
ressort Groningen
25 jaar op 12-5-1964

Owmr.
B. Reitsma
Menaldum
ressort Groningen
25 jaar op 20-5-1964

Owmr.
H. Gommers
Zuidlaren
ressort Groningen
25 jaar op 23-5-1964

Owmr.
H. J. Wieringa
Grootegast
ressort Groningen
25 jaar op 23-5-1964

Owmr.
G. de Groot
Leeuwarden
Rijkspolitie te Water
25 jaar op 3-3-1964

Owmr.
J. de Jong
Amsterdam
Rijkspolitie te Water
25 jaar op 20-3-1964

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

5e JAARGANG No. 9 - MEI 1964 WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

In Den Bosch wordt alweer gewerkt aan volgende R. P. kalender

Hoewel het jaar 1964 nog niet eens „halfslachts” is, begon in 's-Hertogenbosch alweer de gedachtenwisseling over het „hoe, wie, wat en waar” voor de rijkspolitiekalender 1965. Het wordt de vijftiende kalender en daarmee is ook het derde lustrum bereikt van de kalendercommissie die jarenlang belangrijk werk heeft gedaan ten behoeve van de binding in het korps en de representatie naar buiten, maar niettemin zelf min of meer in de sfeer van anonimiteit of in elk geval zeer bescheiden op de achtergrond is gebleven. „Het gaat niet om ons maar om het Korps,” zeggen de bureauchef van de Territoriale Inspectie de adjudant C. van Asperen en de adjudant F. Mulders van de Technische Recherche in dit ressort. En dat is ook de mening van de Territoriaal Inspecteur die adviezen geeft waar nodig of van het personeel van de staf-administratie dat elk jaar helpt bij het verzetten van een forse hoeveelheid papier, variërend van bestelformulier tot de kalender zelf. Zo is het verschijnen van de kalender tot een traditie geworden, de kalender zelf een veel geziene huisvriend, in duizenden bureaus en gezinnen binnen en buiten de sfeer van het Korps Rijkspolitie.

Het is allemaal al begonnen toen Korps nog met een C werd geschreven. Hoe? „Ach, we hebben allemaal weleens ideeën. Het korps was nog maar een paar jaar oud en we hadden niets op dit gebied. Dan praat je weleens, zo van: zou dat niet kunnen. En uit dat praten is waarschijnlijk het idee voor de kalender gekomen. We hadden behoefte aan iets eigens. In 1951 kwam de eerste: een jonggeborene op wankelvoetjes, zo wankel dat als 'ie gevallen was wij zelf de strop hadden moeten dragen ook al hadden we ons lange tijd afgevraagd: zou men 't in Den Haag ook mooi vinden of zouden we 't aandurven. 't Was een gok, er viel niet te voorspellen hoeveel kalenders er de deur uit zouden gaan.”

Die eerste kalender kostte een gulden en hij ging weg. De commissie hoefde niet bij te passen, verdiende

er ook niet aan en ging welgemoed aan de slag voor de volgende en vervolgens weer aan de volgende, want een maand is gauw om en ook een rijkspolitiekalender heeft maar twaalf bladen, die trouwens wel mooier, beter en met de stijging van de conjunctuur ook duurder werden. Er kwamen naast zwart-wit ook kleurenreproducties op de kalender. De prijs steeg een kwartje en later nog een, maar daar bleef het bij. De adjudant Mulders laat met de kalender zien dat hij naast het terrein van moord, brand- en andere onheilsfoto's ook andere interesses en kwaliteiten heeft. Hij verzorgt een deel van de foto's, het omslag en de layout.

„De foto's da's een moeilijke zaak,” zegt hij. „Je mag niet in herhaling vallen, ieder onderdeel moet aan bod komen, de foto's moeten goed zijn en ze moeten ook sympathiek

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

5e JAARGANG

No. 9 — Mei 1964

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem

Kapitein mr. A. J. Dek
te 's-Gravenhage

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjudant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-Adjudant J. G. Jansen
te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 142 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist

Lekku post Leeuwarden

Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 5.00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.60 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen

Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

Ook voor de beredenen is het seizoen van „druk werk” weer begonnen.

(Foto: Bas den Oudsten)

. . . dit jaar de vijftiende in de maak . . .

zijn, dus geen foto's van bar streng kijkende bon-schrijvende politieambtenaren. Maar de foto's mogen ook niet al te zoet zijn. Het is een zaak van voortdurend zoeken, wikkelen en wegen opdat zoveel mogelijk mensen tevreden zijn en ieder aan z'n trekken komt; de paarden, de motoren, de man op de post, de luchtvaart, de honden, het verkeer, het water en noem maar op."

En het moet allemaal gebeuren tussen het gewone werk door, de foto's tussen de honderden andere waarin bij de technische recherches doorgaans de donkere kant van het dagelijks leven vastgehouden wordt of voor wat betreft de administratieve kant: tussen de honderden brieven, missives, formulieren en andere paperassen door. Na de voorselectie van de foto's volgen een of meer besprekingen, ook met de territoriaal inspecteur. Maar zelfs na elke zorg en deugdelijke voorbereiding is er altijd nog kritiek. Dat is een goed ding, want kritiek houdt de geest vaardig. En er zal ook wel kritiek blijven al richt die zich dikwijls op onverwachte punten .

„We hadden eens een foto van mensen zonder overjas in februari. Meteen kwamen er brieven; hoe kan dat nou, februari en geen jas." Er is kritiek op een toevallige reclame op een foto. „Ze zullen er wel best voor betaald zijn." En als twee rijkspolitieambtenaren aan de waterkant kunstmatige ademhaling toepassen op een juffer in badpak, dan krijgt een ver-

ontwaardigde criticaster: „da's je reinste pornografie," aldus de commissieleden.

Honi soit qui mal y pense, om het zomaar te zeggen en om maar even naar het klassieke te neigen, naar de spreuk op elk kalenderblad, waarover soms ook klachten worden geuit: de spreuk slaat niet op de foto. Maar ja, de wijsheden van Confucius, Epicurus of Thomas à Kempis zijn niet als fotobijchrift geboren.

De commissie kan niet iedereen tevreden stellen maar doet zijn best en begint — kritiek of niet — elk jaar welgemoed opnieuw. En, wie meent dat met het samenstellen van de kalender, met de definitieve keuze van eigen „Bossche" foto's en eventuele platen van andere Technische Recherches de activiteiten voltooid zijn, is er naast. Dan komen de gesprekken nog met de clichémaker en de drukker. Dan komt bij de adjudant Van Asperen de hele papieren winkel van bestelformulieren en adressen los. En elk jaar is er weer de spanning: hoeveel worden het er ditmaal. Er zit trouwens niet zo heel veel schommeling in. Elk jaar komen de bestelformulieren uit alle windstreken, van particulieren en instanties, van gemeente-politieambtenaren en ook van over de grenzen. „Elk jaar is bijvoorbeeld een lid van de Belgische rijkswacht bij de bestellers en ook gemeente-politieambtenaren bestellen de rijkspolitiekalender," aldus de adjudant Van Asperen.

Tenslotte komt dan een vrachtwagen vol kalenders voor het T.I.-bureau aan het Julianaplein te Den Bosch, een gebouw waarin eens een lid van de familie P. de Gruyter leefde. Daar ziet dan de kalendercommissie nu elk jaar het resultaat van z'n streven naar betere waar binnensjouwen. In een soort non-stop-pakmarathon die soms 36 uur duurt wordt met onmisbare hulp van het administratief personeel alles verzendklaar gemaakt; uitgeteld in pakjes van 1, 3, 8 of 10 stuks, ingepakt, geëtiketteerd en . . . gefrankeerd.

De adjudant Van Asperen gaat zelf mee bij het ophalen van de kalenders van de spiraliseerinrichting in het noorden, omdat het vroeger is voorgekomen dat kisten kalenders in Amsterdam of in Maastricht terecht kwamen. Pakpapier, plakpot en touw gaan dikwijls mee op deze tochten die van 's morgens vroeg tot 's avonds laat plegen te duren, want de adjudant heeft niet zelden onderweg al zitten pakken en plakken om alvast bij een aantal groepen pakjes kalenders weg te werken. „Dat spaart tijd," zegt hij. „De grootste kopzorg voor mij is altijd het verwerken van de bestellingen. En dan natuurlijk het binnenkrijgen van het geld. Dat gaat in de meeste gevallen goed, maar soms moet je tijden trekken om de centen voor één exemplaar. En dan moet je hier het administratief personeel continue in hemdsmouwen zien pakken. De grootste kopzorg voor Mulders is het bij elkaar krijgen van de foto's en de layout."

En elk jaar begint het opnieuw, begint de commissie met een schone lei, want er blijft meestal niets over en als er wat over is gaat dat naar het kwartjesfonds, de kapel of de kankerbestrijding. „Als de nieuwe kalender hangt zijn we alweer gelukkig," zeggen de commissieleden. Zo komt ook de vijftiende rijkspolitiekalender tot stand, waarvoor nu al de voorbereidingen beginnen: door de activiteit van mensen die hart voor het korps hebben, die niet op tijd kijken en niet eens gefotografeerd willen worden onder het motto: „Wij willen liefst een beetje op de achtergrond blijven. Het gaat niet om ons, maar om de kalender en om het korps . . ."

B. den O.

EIFEL: vakantieland vol mogelijkheden

Tussen Monschau en Cochem woont Hugo Möhl . . .

Wie meent, dat de Eifel alleen maar een vakantieland is met heuvels en schilderachtige, maar stampvolle, stadjes als Monschau, Blankenheim of wat zuidelijker, Cochem de schoonste stad — maar ook de volste — aan de Hunsrückhohenstrasse langs de Moezel, zit er naast. De Eifel is bepaald meer dan een gebied voor een toeristisch groot-reünie van Nederlanders in volle straten en even volle eethuisjes. Wie de oude vakwerkhuisen het aanzien niet gunt, de oude ruïne boven Monschau niet bezoekt of Cochem met opgetrokken

Waar gaan we heen?

neus voorbijrijdt, is een snob. Wie Hugo Möhl in Uxheim vergeet, mist iets: hij mist de oude pastorie waarin droom en werkelijkheid zijn gevangen in verf. De dalen van Lahn, Ruhr en Ahr, de Nürnburing, de meren en de stadjes laten weinig tijd voor Uxheim, waar voor het overige niets te zien is. En er is meer in de Eifel. Neem bijvoorbeeld het Totenmaar aan de voet van de Mäuseberg, niet ver van Daun. Daar stierf vroeger (in de zestiende eeuw) een heel dorp uit door een

pestepidemie. Alleen de pastoor bleef over. Hij begroef zijn parochianen en trok weg. Slechts de dorpskerk bleef staan in de stilte rond het meer, een van de vele meren die herinneren aan vulkanische uitbarstingen in overoude tijden. De erupties van het toerisme hebben ervoor gezorgd dat dit vulkanische gebied niet zo stil meer is. Maar, zelfs het feit dat men er dezelfde man uit dezelfde straat thuis, die men honderdmaal heeft zien fietsen, uitgerekend daar aan het Totenmaar of aan het 76 meter diepe Pulvermaar leert kennen, kan gerekend worden tot de verrassingen van dit vakantieland. Het neemt trouwens allemaal veel tijd. Het gebrek aan logiesruimte in het hoogseizoen, waarin de Eifelaars al vroeg de bordjes „Zimmer frei” kunnen inhalen, brengt echter menigeen toevallig naar dit afgelegen Uxheim waar hij na tienmaal vergeefs vragen „Haben Sie noch Zimmer frei”, een monumentaal bed vindt in een kamer vol schilderijen in de oude pastorie van Hugo Möhl, wiens wijn even best is als die men tijdens de wijnfeesten in september in Cochem drinken kan. De pastorie in Uxheim is een van de vele verrassingen van de Eifel, maar hij staat in geen enkele reisgids . . . De verrassingen van onverwacht menselijk contact, die buiten het be-

Schilderachtige vakwerkgevels aan de Ruhr in Monschau.

Het golvende Eifellandschap is overal bekoorlijk.

stek vallen van reisgidsen, van dag- of weekendreizen, dragen bij tot de kleur van het bestaan, tot de zin en het slagen van elke reis. Een van die verrassingen is een toevallig bezoek aan het dorp Uxheim in de Eifel, aan de bejaarde kunstschilder Hugo Möhl, die de dorpspastorie omtoverde tot een kunstgalerij. Uxheim is eigenlijk een dorp van zeven huizen en een kippenhok, verloren in de stilte van het heuvellandschap, op enkele kilometers afstand van de toeristische routes. De jongeren trokken weg, het dorp ging achteruit en tenslotte stond ook de pastorie leeg. Toen verscheen enkele jaren geleden de schilder Hugo Möhl in Uxheim. Hij had al bijna een mensenleven achter zich waarvan de materiële baten waren achtergebleven in de puinhopen van Nazi-Duitsland. In de pastorie van Uxheim begonnen Hugo Möhl en zijn vrouw opnieuw. De pastorie werd de

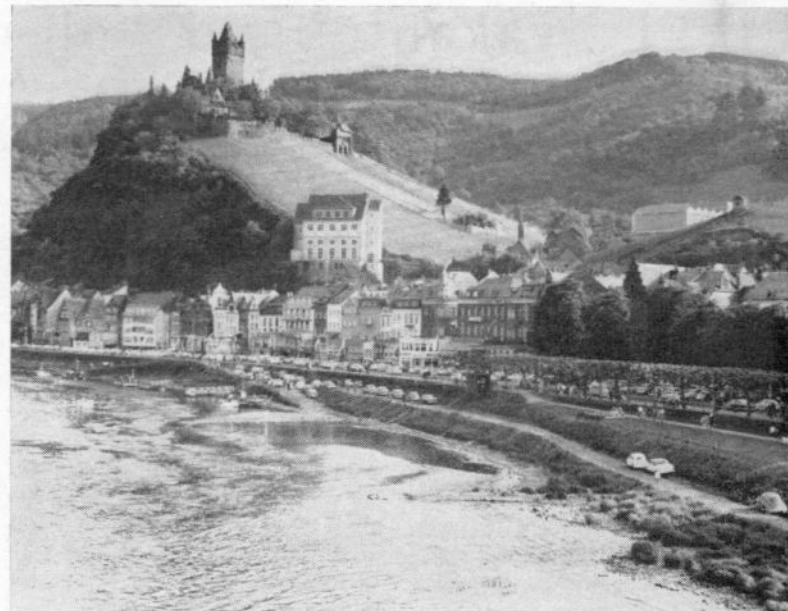
Cochem behoort in feite tot de Hundsrück maar wie door de Eifel zwerft mag de schoonste stad aan de Moezel niet overslaan.

★

Foto beneden:

Hugo Möhl in zijn atelier: waar eens de pastoor zijn brevier las, schildert Möhl nu zijn visioenen.

Eifalgalerij. Waar eens de pastoor zijn preek maakte of zijn brevier las, worstelt nu Hugo Möhl met de materie, met vormen en lijnen en kleuren. Zijn levenservaringen in de twintigste eeuw liggen bestorven in zijn werken, waarvan er zo'n tweehonderd langs de muren van de met fraaie antieke meubels ingerichte kamers en gangen hangen. Möhl is een expressionist, een man die zich niet uitleeft in het maken van traditionele schilderijen van het Eifel-landschap, van de heuvels en schilderachtige dorpen, van de karakteristieke stadjes, de door eggen gekamde golvende akkers, ruïnes op heuveltoppen of van het verlaten kerkje aan het Totenmaar. Hij is vooral de man van visioenen, hij schildert hoe het zou kunnen zijn, hij schildert de tragiek en de hoop

in het menselijk bestaan, de ondergang en het opnieuw beginnen, de ramp en soms de romantiek. Hij zou niet anders kunnen, want hij is Hugo Möhl, die de wereld en het bestaan kent, die gegrepen is door de mens. Hij doet ook niets liever dan de mens ontmoeten, in zijn werk en in zijn galerij. Het is ook omwille van de verlossing uit het isolement van het wel wat benarde Uxheim, dat hij en zijn vrouw ook een paar kamers verhuren en dat hij tot in de nacht bij een goed glas Moezel met zijn gasten praat. B. den O.

De adjudant J. STEUNENBERG naar Wamel

De adjudant J. Steunenberg is met ingang van 1 mei '64 aangewezen als groepscommandant te Wamel. Hij is op 9 maart 1918 geboren te Apeldoorn en trad op 12 maart 1940 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. In de bezettingstijd deed hij dienst bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie. Hij werd vervolgens op 1 januari 1947 verplaatst naar Best, waar hij op 1 februari 1954 postcommandant werd, onder gelijktijdige bevordering tot opperwachtmeester. Op 15 oktober 1956 werd hij als postcommandant geplaatst te Boxmeer waar hij met ingang van 26 januari 1959 werd aangewezen als plaatsvervangend-groepscommandant, tevens rayoncommandant. Hij werd op 1 mei 1964 bevorderd tot adjudant.

Wat doen we met geestelijk gestoorden ?

Van middeleeuwse „dierentuin“ tot moderne psychiatrische inrichting

door de reserve-wachtmeester J. DE VRIES te 's-Gravenhage

- ... Was de moordenaar toerekeningsvatbaar? ...
- ... Geesteszieke geeft zich uit voor gevluchte Rus ...
- ... Psychopaat ontsnapt uit inrichting ...
- ... Gevaarlijke psychopaat dringt huis binnen ...
- ... Voldoen psychiatrische inrichtingen wel aan de eisen? ...

Zie hier enkele krantecitaten. Er is de laatste tijd heel wat geschreven over geesteszieken. Vooral bij de processen waarbij de toerekeningsvatbaarheid van verdachte in het geding is, hebben de psychiater en de psychiatrie veel aandacht in de pers. Maar over het oord, waar de psychopaat dikwijls terecht komt, waar hij of zij verpleegd wordt en waar men hem of haar tot beterschap hoopt te brengen, is weinig meer bekend dan de al dan niet geslaagde uitbraakpogingen.

Sinds 1409 . . .

Toch bestaan deze inrichtingen al vanaf 1409. Het totaalbeeld van een modern psychiatrisch ziekenhuis heeft zich in de laatste jaren gewijzigd. De inrichting is geen museum, verbanningsoord, tuchthuis of concentratiekamp meer, ook geen vakantieoord, waar men in het bed ligt en verder eet en wandelt, maar een therapeutische gemeenschap, waar naast de gewone medicamenten ook: verantwoordelijkheid, waardigheid, arbeid, spel, cultuur, gesprek, als medicijn worden toegediend, waardoor de zieke zich straks beter in de gemeenschap kan aanpassen. Opname in een psychiatrische inrichting, om welke reden dan ook, blijft natuurlijk bittere noodzaak en

mag nooit een pretje worden genoemd. Dit punt moet zowel voor de patiënt als voor het publiek vaststaan.

Hoewel geesteszieken geen inzicht hebben in de graad van hun ziek zijn, behoren ze te weten dat ze ziek zijn, maar ook dat er b e h a n d e l i n g e n g e z e z i n g s m o g e l i j k h e i d i s.

Wij moeten ons er wel van bewust blijven, dat ook in de nu moderne verpleging nog onjuiste toestanden zijn, de B-verpleging (d.w.z. verpleging van geestes- en zenuwzieken) verkeert nog steeds in staat van ontwikkeling: Zolang de paviljoenen te groot zijn, de behandeling te massaal gericht, zolang er ogenblikken zijn waarop men van ordelijkheid nog niet kan spreken, is het doel nog niet bereikt.

Waar gaat het nu eigenlijk om bij de genezing van geesteszieken?

Er moet natuurlijk in het innerlijk van de patiënt iets veranderen. Hij moet v e r a n t w o o r d e l i j k h e i d s g e v o e l krijgen of herkrijgen. Om de betekenis van het v e r a n t w o o r d e l i j k h e i d s b e g i n s e l te begrijpen zullen wij in het kort enige voornaamste punten uit de historie van de verpleging belichten.

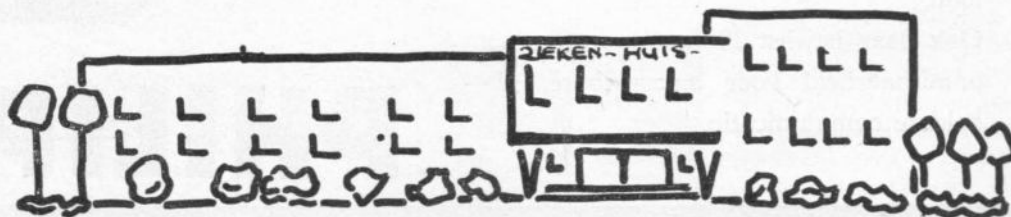
Middeleeuwse dierentuin

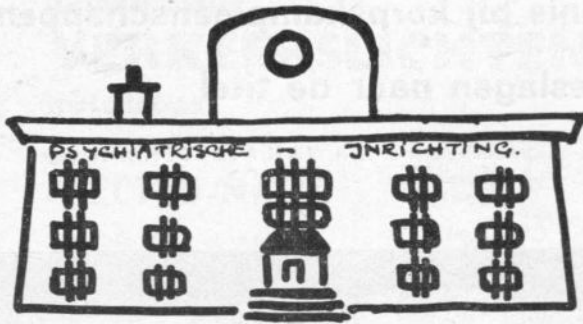
In de middeleeuwen werden „krank-

zinnigen” onmenswaardig behandeld. Volgens het denken uit die tijd, waren deze mensen „door de duivel bezeten” en „gevaarlijk voor de gemeenschap”. De ongelukkigen werden in gevangenissen geworpen, geketend, bewaakt door ruwe bewakers, terwijl de lastigen vaak door verwaarlozing omkwamen. Men gebruikte tal van onmenselijke dwangmiddelen, kettingen, kooien, kofferkisten, voet- en handboeien, beenkokers, dwanggordels, enzovoort. Tegen betaling konden nieuwsgierigen langs de hokken lopen om zich ten koste van de ongelukkige te vermaken, als in een middeleeuwse dierentuin. In de 17e en 18e eeuw beschouwde men krankzinnigen als boze, slechte mensen.

„Gekkenvrijheid”

Pas in 1837 was er in Nijmegen een oppasser, Van Duuren, die uit eigen beweging meer vrijheid voor de geesteszieken begon in te voeren en de ongelukkigen een meer menswaardig bestaan verschafte. Deuren en zalen moesten open blijven, de zieken mochten geen belemmering ondervinden in hun uitingen en daden; als de zieke ervoor zorgde zijn medeverpleegde, oppassers en het huisraad niet al te erg toe te takelen, was er al heel veel bereikt. Deze verandering was een grote stap voorwaarts, maar de verpleging ontvaardde tot „gekkenvrijheid”. Losbandigheid, die goed gepraat werd met: „Daarvoor zijn ze nu eenmaal gek.” Men vergat dat geen enkel mens zonder verantwoordelijkheids-

gevoel zich in een gemeenschap ordelijk kan gedragen. Orde is namelijk afhankelijk van verantwoordelijkheid.

En nu . . . !

Tot zover de beschrijving van hoe het vroeger was: wij kennen in onze tijd geheel andere beelden.

Wat misschien het eerste opvalt, is het verschil in sfeer in de hedendaagse inrichting, een sfeer die geheel anders is dan vroeger. Het gevangensysteem is voorbij, de rammelende sleutelbossen, hoge afgesloten omheiningen, gesticte kleding, getraliede ramen zijn er niet meer. Vergleken bij vroeger, ademt tegenwoordig het geheel, van buitenaf gezien, een sfeer van vriendelijkheid, frisheid, arbeidzaamheid. De patiënt ervaart bij zijn opname een vertrouwensfeer. Alle maatregelen worden genomen, om de moeilijkheden die hij door zijn ziekte ondervindt, zoveel mogelijk op te vangen en de overgang van maatschappij naar inrichting zo min mogelijk schrijnend te doen zijn.

Wij zien in de psychiatrische ziekenhuizen zalen, met linoleum bedekte vloeren, matten onder de verschillende zitjes van gemakkelijke stoelen; de muren zijn behangen of in vrolijke kleuren geverfd; er hangen met zorg uitgekozen schilderijen aan de wand, er is goede en doelmatige verlichting aanwezig. Frisse gordijnen hangen voor de ramen; er zijn planten, aquaria, volièren; er is een orgel of piano aanwezig, het serviesgoed is verzorgd, voeding en bediening hebben de aandacht; er is geen uniform, maar men draagt moderne boven- en onderkleding. Vormen en manieren hebben de aandacht; men eet met mes en vork; het uiterlijk der verpleegden wordt

verzorgd door passende haardracht, goede pedicure, regelmatige tandartscontrole; er zijn gazons en bloemperken, enz.

Gezonden en zieken zijn de gehele dag gemeenschappelijk bezig; er zijn tal van werkplaatsen waar geanimeerde bedrijvigheid heerst, zodat de meeste dagverblijven leeg zijn.

Op vaste tijden kan men de verpleegden in groepjes, of alleen naar hun werk zien gaan, komt men buitenwerkers met hun gereedschap tegen, ziet men dames in de weer met huishoudelijke attributen. Op andere tijden keert iedereen terug naar het eigen paviljoen en overal heerst een geest van bedrijvigheid, frisheid en opgewektheid.

Men staat om zeven uur op, gaat overdag naar zijn werk en 's avonds om 10.00 uur naar bed.

De arbeid is zeer gedifferentieerd, gevarieerde terreinarbeid en huishoudelijke arbeid nemen een belangrijke plaats in. Er is creatief werk, nuttigheidswerk, krachtswerk, vaardigheidswerk; er is een testafdeling waaraan een psycholoog verbonden is, met het doel iedere verpleegde op de voor hem juiste therapieafdeling te kunnen plaatsen.

In het spel zijn er gemengde wandelgroepen, zang-, muziek- en dansgroepen. Soms is er medebestuur in de vorm van zaalraden voor patiënten, die de medeverantwoording dragen voor gezelligheid en orde; iedere zaalraad zendt zijn afgevaardigde naar het stichtingsparlement, dat regelmatig over allerlei belangen vergadert met de geneesheer-directeur.

Het zeer gevarieerde clubleven heeft zelfgekozen voorzitters, die wedstrijden en dergelijke organiseren.

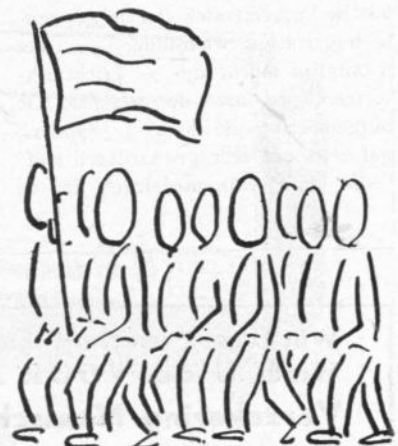
Er is een differentiatie van patiënten, maar relatief: ouden van dagen, psychopaten, idioten en zwaar im-

becielen, defect-schizofrenen, worden tot op een zekere hoogte in verschillende paviljoenen verpleegd, met dien verstande dat de socia-therapie niet in het gedrang komt en er geruime plaats is voor de zorg van betere patiënten voor de minder goede.

De vraag kan nu bij u rijzen: waardoor is deze verandering ontstaan? Zeker niet door meer of beter personeel, de verpleegsters en verplegers van vroeger hebben dit alles ook gaarne gewild. Maar de bloemen werden vernield en de kleden besmeerd. De voorgangers hadden minstens net zoveel idealisme en toewijding.

Onder volle erkenning van de verdienste van de shock- en andere kuren, moet gezegd worden, dat de grootste vorderingen in de inrichting — speciaal wat de chronische gevallen betreft, doch ook voor de acute gevallen — ontstaan zijn door de toepassing van het verantwoordelijkheidsbeginsel.

Als u nu weer eens zo'n krantecitaat ziet, of leest over een of andere psychopaat die een misdrijf begaan heeft, dan weet u nu ook — weliswaar heel summier — iets van de methode die gevolgd wordt om deze mensen, die eigenlijk vreselijk ongelukkig zijn, weer hun verantwoordelijkheidsgevoel terug te geven en hun de mogelijkheid te verschaffen weer als volwaardige leden van de maatschappij terug te keren in de samenleving. Waarmee niet gezegd wil zijn dat „we er zijn” of dat de huidige situatie elke discussie bij voorbaat uitsluit.

Weinig sfeer maar goed tafeltennis bij korpskampioenschappen

Ressort Arnhem ongeslagen naar de titel

door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

In Tricht, niet te verwarren met Maastricht, streden dezer dagen de tafeltennissers om de Korps-titel. De zaal waarin dit gebeurde, droeg er jammergenoeg niet toe bij, dat de sfeer die kampioenstoernooien zo aantrekkelijk kan maken, hoog op-laaide. Niettegenstaande dat werd er door de deelnemers op drie tafels toch met volle overgave om de punten gestreden. Dat het ressort Arnhem hierbij hoge ogen zou gooien, stond bij voorbaat vast. Ook het feit, dat de oostelijken uiteindelijk met de titel aan de haal gingen, was geen verrassing. Ongeslagen gingen de door adjudant E. Bol aangevoerde Arnhemmers over de eindstreep, al werd hen vooral door Den Bosch en Amsterdam het vuur na aan de schenen gelegd. Naast adjudant Bol werkten aan dit fraaie succes mee, opperwachtmeester G. J. Weideman en de wachtmeesters 1e kl. A. J. de Boer en A. J. Rodijk.

In de morgenuren was de generaal geruime tijd getuige van de strijd. 's Middags werd hij vertegenwoordigd door de territoriaal inspecteur in het ressort Arnhem, de kolonel P. Oom, die vergezeld was van de districtscommandant Nijmegen, de majoor P. J. Plattel en de toegevoegde officieren, de kapiteins A. C. van Dijk en E. Spienburg en de luitenant J. A. H. Stokreef.

Aan officiële belangstelling heeft het dit toernooi derhalve niet ontbroken; ook de burgemeester van de gemeente Buurmalsen, waaronder — zo het u ontglipt mocht zijn — Tricht ressorteert, gaf acte de présence. De burgemeester, de heer J. Sanders, gaf zelfs een zeer gewaardeerd stoffelijk blijk van medeleven in de

Van links naar rechts G. J. Weideman, A. J. de Boer, E. Bol, A. J. Rodijk.

vorm van een aantal zakjes heerlijke Gelderse appelen, die kapitein G. J. Feijlbrief (aanvoerder van de noordelijke ploeg) als troostprijs voor het als laatste geëindigde Groningen, in ontvangst mocht nemen. Verder waren nog aanwezig de voorzitter van het district Oost van de N.P.S.B., inspecteur H. F. H. Pijl, adjudant H. v. d. Broek, hoofdbestuurslid van S.R.G.A. en last but not least, de oud-adjudant A. van Weert, die op praktisch geen enkel politietsportfeestijn verstek laat gaan.

De majoor Plattel, die de prijsuitreiking verrichtte, bood excuses aan voor de slechte accommodatie, onder verzekering dat dit een volgend maal beter zou zijn. Van onze kant willen we desondanks een woord van lof brengen aan wachtmeester 1e kl. De Boer, die zich zo bijzonder voor dit toernooi heeft ingespannen en

die het zeker ook niet kan helpen, dat de sportaccommodaties in ons land (zeker ten plattelande) nu niet direct uitblinken door „accommodatie”. Majoor Plattel stelde, onder een toepasselijk woord, de prijzen als volgt ter hand aan de aanvoerders van de onderscheiden teams:

1 en kampioen 1964 ressort Arnhem	4 punten
2. ressort Den Bosch	3 punten
3. ressort Amsterdam	2 punten
4. ressort Den Haag	1 punt
5. ressort Groningen	0 punten

De gedetailleerde uitslagen luiden: Groningen-Den Haag 3-5, Arnhem-Amsterdam 5-1, Groningen-Amsterdam 1-5, Arnhem-Den Bosch 5-2, Den Haag-Amsterdam 4-5, Den Bosch-Groningen 5-4, Den Bosch-Amsterdam 5-4, Den Bosch-Arnhem 2-5, Den Bosch-Den Haag 5-3, Arnhem-Groningen 5-1.

Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premiën betalen?

Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de

Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG” te Amersfoort

Brallende luidsprekers en propaganda maken recht wat krom is

Moeizame terugkeer naar de vrijheid

Bij de baileybrug die in Bratislava de Donau-oevers verbindt, staat een wegwijzer, in feite alleen al opmerkelijk omdat 'ie er staat, maar bovendien omdat erop vermeld is „Wenen 62 km”. „Bij Bratislava is het eindpunt van de langste aardolieleiding ter wereld, die de olie van de grote Russische aardolievelden ten oosten van de Wolga hierheen brengt,” zei mijn gids. „Er is een grote raffinaderij gebouwd en aardolie is de grondstof voor de grote rubberindustrie en voor tientallen chemische bedrijven,” zei ze. „De zegeningen komen uit het oosten, maar de eerste richtingaanwijzer die ik sinds dagen zie, wijst mij toch

nog altijd de weg naar het westen, de weg naar de vrijheid,” zei ik geprikkeld omdat ik de dag tevoren ontdekt had, dat Bauerova, die mij alleen zou vergezellen voor een bezoek aan enkele fabrieken, opdracht had om gedurende mijn hele verdere verblijf met mij mee te reizen. Bauerova diende mij te vergezellen op mijn reis als een soort supplement op de communistische propaganda die elke reiziger door dit land, die het hele leven van alle Tsjechen en Slowaken begeleidt. In elke stad, in elk dorp — hoe klein ook — hangen luidsprekers aan bomen, aan palen, aan huizen en aan kerken, waar op gezette tijden — zo in de trant van elk uur een lepel vol — het nieuws en de propaganda, omlijst met marsmuziek uitdaveren langs de gevels, over de hoofden van het volk, dat de knop niet kan omdraaien en aldus verplicht is steeds weer aan te horen dat de Russen zo braaf zijn en de Amerikanen — mitsgaders de volken in de NATO-landen — zulke gevaarlijke kapitalistische, oorlogszuchtige en harteloze imperialisten, zo niet misdadigers. Luidsprekers wekten mij niet zelden 's morgens om zeven uur in mijn hotelkamer, propaganda begeleidde mij tot horendol wordens toe. Van alle machines in dit land kan in elk geval gezegd worden dat die van de propaganda gesmeerd lopen. Het is een soort slijtageslag tegen andere „ontoelaatbare” gedachten, een proces dat het beter weten langzaam poogt uit te hollen. Ook die brallende luidsprekers, typische symbolen van staatsinmenging in de geestelijke vrijheid van het individu, missen hun uitwerking niet. Bauerova keek nogeens naar het bord dat de richting van Wenen, de richting van de vrijheid wees en zei: „Ik begrijp niet, wat u bedoelt, wij zijn toch ook vrij.” Het was voor haar moeilijker dan voor mij, maar moet men uit sympathie voor een mens in een zeer moeilijke positie, één mens uit miljoenen, een misverstand laten voortbestaan? „Wanneer u vrij was, zouden we bijvoorbeeld in Wenen koffie gaan drinken. Dat is waard om er 62 kilometer voor te rijden. Maar het kan niet,” betoogde ik vurig. „Er is een ijzeren gordijn met prikkeldraad en

Doe het zelf is het motto van de (bruin)-kolenleverantie: het bestelde wordt voor de deur op straat gegooid, de koper ziet zelf maar dat het binnenkomt.

Schallende luidsprekers — zoals hier aan een gevel in het centrum van Pilsen — begeleiden het bestaan in dit land.

wachttorens. Het is onbegrijpelijk, want uit een land dat een heilstaat wil zijn, waar men vrij en gelukkig leeft, zal toch niemand weglopen naar een verfoeide kapitalistische maatschappij, waar de arbeiders werkloos worden door de zelfzucht van de rijke bezitters van grond en fabrieken? Dat het er staat om revanchisten tegen te houden is al evenzo quatsch, want dan zou men toch iedereen die dat in eigen land wenst, een paspoort kunnen geven en kunnen laten gaan waarheen hij wil en vooral om te vergelijken. In plaats daarvan heeft iedereen hier maar een persoonsbewijs, dat aan de Duitse bezettingstijd herinnert en geen pas. Het paspoort is alleen weggelegd voor degenen die betrouwbaar geacht worden om naar het westen te gaan, zulks met speciale toestemming en dan nog zodanig dat nooit het hele gezin naar het westen kan reizen. Altijd moet er iemand achterblijven als een soort gijzelaar, als een garantie voor de staat dat de anderen echt zullen terugkomen. En na hun terugkeer moeten ze het paspoort weer inleveren en komt het persoonsbewijs ervoor in de plaats. Alleen al deze feiten tekenen toch de situatie, alleen dat zou iedereen de ogen moeten openen, maar de propaganda-

machine draait en zaait twijfel, strooit bulderend oogkleppen door de straten: aan de andere kant is het niet pluis, armoe, kwade trouw, gangsters, oorlogshiters . . ."

Het gesprek was uit, op dat moment tenminste. Het werd geen Sachertaart, geen glas koffie in Griechenbeisl, het werd café Turka en Wiener Rostbraten, gebraden in overjaars vet, met paprika en uien in het Carltonhotel van Bratislava.

Ik sjouwde langs drie postkantoren voor ik er een vond waar telefoneren mogelijk bleek, teneinde kamers te bespreken in Brno. Ik zag een enorm spandoek met de tekst „Op volgens de idealen van Lenin naar de overgang van de democratische naar de communistische staat” en zei tegen Bauerova dat niet te begrijpen, hetgeen zij niet begreep. En, op weg naar Brno begon ik het terugwinnen van mijn volledige vrijheid in dit land voor te bereiden. Brno, met meer dan 300.000 inwoners de tweede stad van het land, is meer dan het centrum van Moravië, meer dan een stad van vermaarde textiel- en machinefabrieken of hoogovens. In Brno presenteert Tsjecho-Slowakije zich aan het westen, dat tenslotte onmisbare harde valuta oplevert. Daarom staan in Brno de modernste gebouwen van het land, Expo-achtige paviljoens waarin het ieder jaar te aanschouwen is wat de industrie produceert, hetgeen de moeite waard is. Sterren op tentoongestelde locomotieven, een Tatra aan een kraan voor een zuil met hamer en sikkel blijven er aan herinneren dat Brno achter het ijzeren gordijn ligt. Dat feit zou men trouwens bijna vergeten in het meest luxueuze hotel van dit land, het met veel glas en kunstprodukten versierde „International” aan de voet van de oude Spilberg, waar bezoekers worden rondgeleid in de oude kazematten, waarin eens de tegenstanders van de Oostenrijks-Hongaarse monarchie werden gemarteld en waarin onzegbaar menselijk leed geleden is toen de Duitsers in de afgelopen oorlog de kazematten weer herstelden en uitrustten met speciale operatiekamers. Men laat nu tegen betaling zien hoe wreed het allemaal wel was. Brno was voor mij nog meer dan de stad waar men de schijn probeert op te houden. In het Grand Hotel dat blijkens een rode vlag met tekst de hoogste eer had behaald in de wedkamp van de socialistische arbeid, zei ik tegen Bauerova: „Dit was de laatste dag waarop wij samen door uw land reisden. Ik ben klaar, ik weet wat ik weten wil, ik zag wat ik wilde zien. Morgen rijd ik linea recta door naar de grens, naar Rozvadov-Waidhaus. Ik reis over Thabor, waarvandaan u dan in goed twee uur met de trein weer thuis bent.” Eerlijk gezegd vond ik het een onplezierige boodschap, pijnlijk ook om de onwaarheid, want ik wilde

International is het modernste hotel: representatie. Het is dan ook alleen voor buitenlanders . . .

alleen maar mijn volle vrijheid terug. Ik wilde alleen nog maar rondzwerfen en met mensen praten en alle feiten verstouwen zonder door de debatten het gevoel te hebben steeds over de rand van de kloof tussen twee werelden te manoeuvreren.

Bauerova zei: „U vindt het hier niet prettig, anders zou u blijven, want uw visum is nog lang niet afgelopen.” Ik keek naar buiten, waar trams af en aan reden op het plein voor het station, trams met rode sterren, waar mensen als trossen druiven aanhingen, en zei: „Uw land is mooi, de

mensen zijn niet slechter of beter dan waar ook, maar ik ben klaar. Trouwens, als u mij vraagt of ik mij hier thuis voel, dan moet ik eerlijk gezegd ontkennend antwoorden. Alleen al die luidsprekers werken op mijn zenuwen. Uw volk moet — voor zover het niet communistisch denkt en probeert om nuchter en kritisch te blijven — doodmoe worden van het gevecht tegen de infectie door de geslepen en gevaarlijke propaganda.”

Bauerova haalde de schouders op en zei dat het wel wat meeviel. Ik zei dat ik uit erkentelijkheid voor haar bemoeienissen, uit sympathie en bij wijze van afscheid een etentje wilde aanbieden en zo mogelijk een bezoek aan de schouwburg. Het etentje wilde Bauerova aanvankelijk niet, maar het ging toch door. De stemming was evenwel bedorven, wij aten met gemengde gevoelens en voor de schouwburg waar Mozart's „Così fan tutte” ging, werd het te laat. Kortom, het werd de bioscoop Moskva, waar men voor 7 Kronen (f 1,85 toeristenkoers) balkon zit en waar de film Sen kapitána Loye (zo iets als: de loyale kapitein) draaide. Het journaal was knap en er sprak eigenlijk alleen maar verheerlijking van de arbeid uit. Maar van dat moment af ging het mis, helemaal mis. De propagandistische aap kwam met de hoofdfilm, aangekondigd als een Oost Duitse detective, in werkelijkheid een tegelijk naïef en geraffineerd, tegelijk grof en ergerlijk maar ook lachwekkend en tegelijk — door het ontbreken van vergelijkingsmogelijkheden voor de kijkers — gevaarlijk stuk zwart-wit schildering van hoe slecht en misdadig de Amerikanen en de hele NATO-clan en hoe goed en menslievend de Russen zijn. Misschien doet het verhaal er weinig toe, misschien is het toch de moeite waard: Een Amerikaans vliegtuig, met aan boord eni-

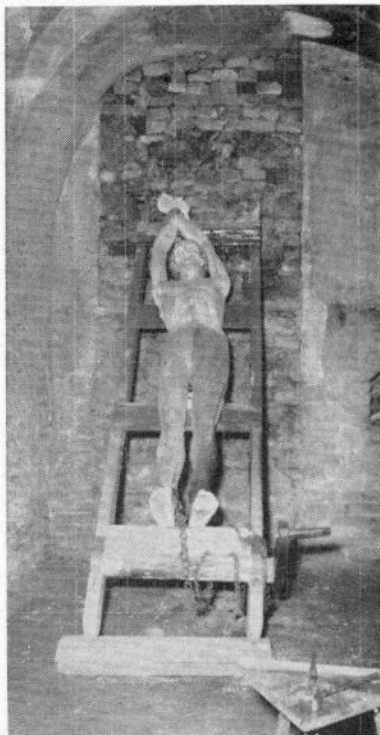

Geen reclames voor sigaretten of toiletzeep in de steden en langs de wegen, maar oproepingen om aardappels te oogsten . . .

ge officials en enige juffers à la miss Keeler is op weg van Noord-Afrika naar Oslo na een legeroefening waarvan men zegt: „Eigenlijk hadden we een waterstofbom van de Russen op Italië verwacht.” Het vliegtuig maakt een tussenlanding in West Duitsland en krijgt van een hoge NATO-officier opdracht over de Oostzee te vliegen naar Pools

Op de jaarbeurs van Brno laat het land zijn produkten zien, maar hamer en sikkel ontbreken niet . . .

In de kazematten op de Spielberg laat men zien hoe wreed het vroeger en in de tweede wereldoorlog toeging . . .

gebied om daar een spion te drop- pen, een Pool. Het vliegtuig wordt uitgerust met een nieuw middel om de Russische radar te ontduiken. Met de knappe dochters aan boord groeien romances en wanneer een R.A.F.-kapitein (de loyale) probeert de dropping te verhinderen en de Pool op hem schiet, stelt een van de meisjes zich tussen hen en wordt gewond. Op een zeer modern radarstation in Rusland zegt een hoge officier tegen zijn mensen, die een vliegtuig melden dat op onverklaarbare wijze van het radarscherm verdween: „Wat, kun je niet meer uit deze apparaten halen. Wat denk je dat die gekost hebben? We hadden er 2000 woonhuizen voor kunnen bouwen en als jij niet beter werkt hadden we dat beter kunnen doen.” Enfin, Migs stijgen op en schieten de Amerikaan in zee omdat hij zich niet laat opbrengen, want de opdracht was natuurlijk dat er alleen geschoten mocht worden bij uiterste noodzaak. Er vloeit bloed in het Amerikaanse toestel, tijdens het korte luchtgevecht. De toestanden in het toestel worden zo rauw mogelijk uitgebeeld. In het grootste paniek, in de doodsangst van de inzittenden die zich uit het vliegtuig in een rubberboot werken, schettert de muziek van „The bridge on the river Kwai”. Direct verschijnt een Russische helikopter, die de drenkelingen oppikt. Ze worden zeer liefderijk verzorgd, er wordt gevraagd of ze tevreden zijn over voeding en geneeskundige hulp. Kortom een walgelijk stuk. De bezoekers (10.000 per week), waaronder vele jongeren verlieten stil de zaal, stil door een gifinjectie.

Ik had medelijden met Bauerova, die alweer haar land van de andere kant gezien moest hebben en zei: „Dit hoort ook bij wat ik bedoelde toen we het over propaganda hadden. Deze film is weer een symptoom; je probeert vergelijking onmogelijk te maken, je zegt elke dag dat de andere een ellendeling is en als je het maar vaak genoeg zegt geloven de kinderen het: de anderen deugen niet. Zo kun je ook zonder een Cuba of een Berlijn in pak-weg 20 jaar een oorlog bereiken.” Bauerova betoogde dat aan deze zijde van het gordijn toch ook propaganda gemaakt wordt, waarop ik verklaarde dat in het westen of vanuit het westen oriëntatie achter het gordijn altijd toegestaan wordt, behalve dan dikwijls door de landen achter het gordijn zelf. „Er wordt bij ons natuurlijk ook propaganda gemaakt, maar behalve de kans tot vergelijking is er ook het feit dat de westerse propaganda zich richt tegen systemen en niet tegen hele volken,” zei ik. „Als uw land waarachtig alleen naar vrede streefde, werden niet alleen geen diplomaten uitgewezen maar dan werden ook deze films niet gedraaid.” „Toch willen de mensen hier alleen vrede,” zei Bauerova nog, voor zij naar haar

Vrouwen in klederdracht in het schilderachtige Domazlice.

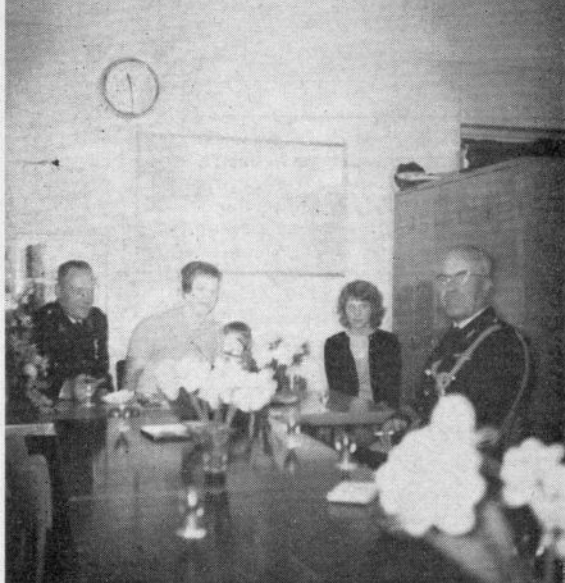
kamer ging op die avond in Brno, de vooravond van de dag waarop ik de vrijheid tegemoet zou gaan, tenminste, dat dacht ik . . .

De adjudant E. KRUIT naar Holten

De adjudant E. Kruit is met ingang van 1 mei 1964 aangewezen als groepscommandant te Holten. Hij werd op 11 augustus 1913 geboren te

Ter Apel en trad op 10 april 1935 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. In de bezettingstijd diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van opperwachtmeester aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, met als standplaats De Wijk. Op 1 februari 1947 werd hij postcommandant te Stadskanaal en met ingang van 1 oktober 1954 aangewezen als groepscommandant te Wildervank. Hij werd op 1 januari 1957 bevorderd tot adjudant.

Van links naar rechts: Opperschipper S. R. Smit met echtgenote en kinderen en overste P. C. Silver die de koninklijke onderscheiding uitreikte.

Ook Kon. onderscheiding voor opperschipper S. R. Smit te Aalsmeer

Tot de gelukkigen die ter gelegenheid van de verjaardag van H.M. de Koningin een blijk van Haar bijzondere welwillendheid mochten ontvangen, behoorde dit jaar ook de opperschipper S. R. Smit te Aalsmeer. De gedecoreerde ving zijn loopbaan op 19 maart 1933 aan bij de Kon. Marine, ging op 1 augustus 1940 over naar de Rijksveldwacht om vervolgens via de Staatspolitie (Marchaussee) op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld te worden bij het Korps Rijkspolitie. Zoals vele rijkspolitie-ambtenaren was ook hij weinig „hokvast”, want Ouderkerk aan de Amstel, Sneek (2 maal), Hilversum en Staveren waren zijn standplaatsen, voordat hij op 8 december 1954 als postcommandant van de Rijkspolitie te Water te Aalsmeer werd geplaatst.

14

Ter gelegenheid van de verjaardag van H.M. de Koningin zijn benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau:

- Officier**
- 1 Kolonel P. Oom, Territoriaal Inspecteur in het ressort Arnhem.
  - 2 Overste G. J. Botterweg, Staf Algemeen Inspecteur (als oud-hoofdcommissaris van politie Nederlandse Antillen).

Voorts is verleend de Eremedaille, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau.

Goud

- aan de adjudanten:*
- 3 H. A. Pijnenburg te Venray (bij bevordering).
  - 3a D. Christiani te Zaandijk (oud-adjudant der R.P.).
  - 4 H. Ekkel te Eibergen.
  - 5 G. van de Kamp te IJsselmuiden.
  - 6 H. Jansen te Amsterdam.
  - 7 J. Zwijgers te Wateringen.
  - 8 J. van de Woestijne te Breskens.
  - 9 A. Bot te Leiden.
  - 10 J. Vroege te Epe.
  - 11 J. van der Vliet te Maastricht.
  - 12 D. de Groot te Denekamp.
  - 13 P. J. Koppen te Ulft.
  - 14 W. H. van Kessel te Heesch.
  - 15 J. Ranselaar te 's-Gravenhage.
  - 16 M. van Sint Annaland te Uden.
  - 17 J. de Groot te Alkmaar.

Zilver

- aan de opperwachtmeesters:*
- 18 L. H. Eits te Maartensdijk.
  - 19 A. Meutstege te Enter.
  - 20 D. Holtjer te Oldemarkt.
  - 21 G. F. C. Vennix te Hulst.
  - 22 J. Draaisma te Sexbierum.
  - 23 J. de Ridder te Lisse.
  - 24 S. R. Smit te Aalsmeer.
  - 25 J. Holtslag te Krimpen a.d. IJssel.
  - 26 P. de Jong te Berkum.
  - 27 W. Zorn te 's-Gravenhage.

Brons

- aan de wachtmeesters 1e klasse:*
- 28 R. van Scherpenzeel te Rijssen.
  - 29 C. A. van Rhijn te Enkhuizen.

Laatste ambtshandeling van de kolonel J. F. M. M. Oor

In de voormiddag van 29 april 1964 verrichtte de kolonel J. F. M. M. Oor als Territoriaal Inspecteur te 's-Hertogenbosch zijn laatste ambtshandeling, voordat hij de rijkspolitie-dienst met pensioen verliet, door aan vier adjudanten in het ressort 's-Hertogenbosch de eremedaille in goud, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau uit te reiken.

Koninklijke onderscheidingen

voor leden van het Korps Rijkspolitie

1

2

3

3a

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

25

26

27

28

29

mr H. W. Bloemers bij opening: Politie-ambtenaar is geen wrevelige dienstklopper . . .

Nadat op 27 november 1962 de toenmalige minister van justitie, mr A. C. W. Beerman, te Voorschoten de allereerste tentoonstelling „Raad en Daad” opende hebben ongeveer 25000 paar ogen van de rijpere schooljeugd in de provincies Zuid-Holland en Zeeland hun blik langs de panelen laten glijden en luisterden ongeveer 1000 volwassenen naar de explicateurs. Eenmaal moest er natuurlijk een einde komen aan het exposeren in het ressort 's-Gravenhage. Het ressort Arnhem is het eerste ná het gebied van de initiatiefnemers waar de tentoonstelling is gaan reizen. Na enig voorbereidend werk — o.a. een persconferentie en een praatje voor de radio — ging het Gelders-Overijsselse tournee in de gemeentelijke eierhal te Nijkerk van start. Na een bespreking van de wnd. commandant van het district Apeldoorn, mr A. J. Dek (een bekende naam voor de tentoonstelling), was burgemeester J. Hoekstra van Nijkerk zo enthousiast over het doel van de tentoonstelling, dat hij spontaan aanbod haar gratis onderdak te verlenen en tevens de ontvangst van autoriteiten wilde organiseren. Bij de opening was de intieme

raadzaal te Nijkerk vol genodigden. Zo zagen wij de commissaris der koningin in de provincie Gelderland, mr H. W. Bloemers met zijn kabinetchef mr. J. M. de Graaf, de procureur-generaal, fgd. directeur van politie te Arnhem, mr J. P. Hustinx, met 2 hoofdofficieren van justitie, de inspecteur-generaal van het Korps Rijkspolitie J. Gerritsen, de dirig. officier der rijkspolitie 1e kl. W. de Gast, de dirig. officier der rijkspolitie 1e kl. P. Oom met alle officieren van het ressort Arnhem, de dirig. officier der rijkspolitie 2e kl. b. d. jhr A. M. C. Mollerus, de dirig. officier der rijkspolitie 2e kl. L. J. H. de Jong, enkele burgemeesters van naburige gemeenten, de districts-adjutant en de commandant van de groep Nijkerk en last but not least burgemeester en wethouders met de voltallige raad van de gemeente Nijkerk.

Burgemeester J. Hoekstra opende deze bijzondere bijeenkomst. De territoriaal inspecteur in het ressort Arnhem, de kolonel P. Oom zei zich gelukkig te prijzen dat de tentoonstelling zijn reis door de provincie Gelderland kon beginnen in Nijkerk. Bovendien betuigde

spreker zijn dank aan de commissaris der koningin voor diens bereidheid deze eerste tentoonstelling te willen openen, waarna hij in herinnering bracht dat het kolonel De Gast was geweest, die het initiatief tot deze tentoonstelling heeft genomen. Sprekende over het doel van deze expositie herhaalde de territoriaal inspecteur voor een deel de woorden, die de minister van justitie destijds bij de opening in Voorschoten sprak:

„Wanneer men het vraagstuk met betrekking tot de verhouding tussen de politie en het publiek nader in beschouwing neemt, dan ziet men daaraan twee aspecten. Enerzijds heeft men de verhouding van de politie tegenover het publiek en aan de andere kant de verhouding van het publiek tegenover de politie.

Voor wat betreft de verhouding van de politie jegens de burgerij meen ik dat de overheid zich ten volle bewust is van haar verantwoordelijkheid om slechts politieambtenaren beschikbaar te hebben, die zowel theoretisch als mentaal ten volle op hun taak zijn voorbereid. Slechts op deze wijze kan de basis gelegd worden

om een goede verhouding politie - publiek te scheppen."

Na de hoop te hebben uitgesproken dat deze tentoonstelling meer begrip en waardering voor het werk van de rijkspolitieambtenaar zou opleveren, verzocht kolonel Oom de commissaris der koningin de tentoonstelling te willen openen. Mr. Bloemers verklaarde, dat bij de doorsnee-burger een merkwaardig gebrek aan kennis bestaat omtrent de activiteiten van de politiemann, hetgeen o.a. wordt veroorzaakt door de detectiveroman, waaraan een ieder zich wel eens bezondigt. Wie herinnert zich niet de beroemde Sherlock Holmes, die het stralende middelpunt vormt van een meute van oerdomme ambtenaren van Scotland Yard? In de voortdurend uitdijende reeksen pocketbooks wordt de politiemann meestal getekend als de wrevelige zwartkijker, de dienstklopper met een levendige interesse voor defecte achterlichtjes en voetballende knapen. Spreker stelde, dat deze gear-

De adjudant J. B. van der LINDEN naar Rucphen

De adjudant J. B. van der Linden is met ingang van 16 april 1964 aangewezen als groepscommandant van Rucphen. Hij is op 25 februari 1917 geboren te

Buggenum (L.) en begon zijn ambtelijke loopbaan op 26 april 1938 bij het Korps Politietroepen. Op 12 augustus 1940 ging hij over naar de Marechaussee en deed in de bezettingsjaren dienst bij de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie met als standplaats Willemstad. Voorts heeft hij nog gediend te Geertruidenberg en was postcommandant te Raamsdonkveer en te Made en Drimmelen. Hij is op 1 juli 1956 bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 april 1964 werd hij adjudant.

geerde beelden niet worden gedekt door de realiteit van de Nederlandse politie, die het eindresultaat is van een lange en kleurrijke geschiedenis.

„De huidige politie is een technisch hooggekwalificeerd apparaat, nauwkeurig afgestemd op de eisen en behoeften van de hedendaagse samenleving, uitgerust met een keur van moderne hulpmiddelen en bijgestaan door een waar heerleger van experts.”

Met de wens, dat „Raad en Daad” ook het publiek tot dit inzicht zal kunnen brengen, opende de commissaris der koningin de tentoonstelling door aan een pistoolkoord te trekken, waarna de oude veldwachter Flipse voor de eerste maal in Gelderland viel en plaatsmaakte voor de correcte opperwachtmeester P. A. Raat.

De kolonel Oom bood de commissaris der koningin en de burgemeester van Nijkerk ter herinnering aan deze officiële opening het bekende rijkspolitievaantje aan. Tijdens de rondleiding kregen de genodigden een uitstekende indruk van de tentoonstelling, alsmede van de beide explicateurs de wachtmeesters 1e kl. Den Dekker en Van Maastricht.

Adjutant D. F. A. van den Berg als correspondent Korps- blad opgevolgd door adjudant B. Bol

D. F. A. v. d. BERG

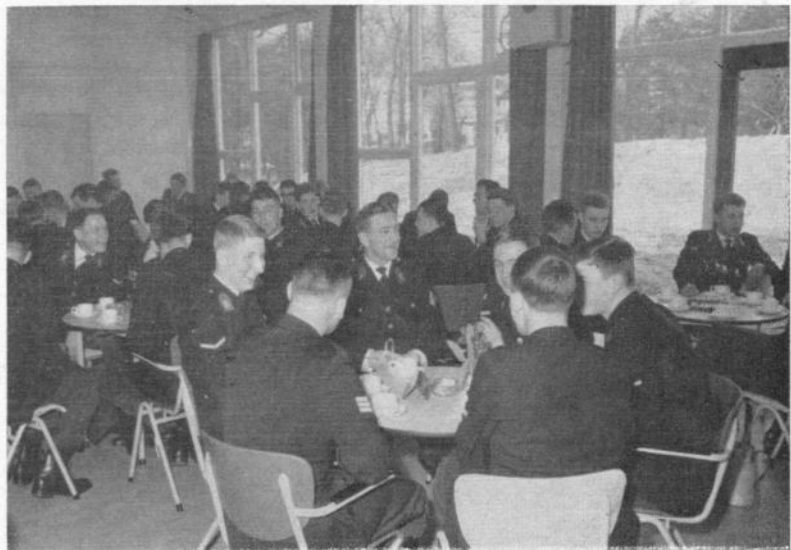

B. BOL

Nu de adjudant D. F. A. van den Berg de rijkspolitiedienst met pensioen heeft verlaten, betekent dit ook dat hij zijn functie van correspondent voor het district Apeldoorn heeft moeten neerleggen.

De redactie dankt hem hartelijk voor de door hem verleende medewerking en wenst hem nog vele gelukkige jaren toe. Als opvolger-correspondent roept de redactie de adjudant B. Bol een hartelijk welkom toe, in vol vertrouwen dat hij zich een bekwaam en voortvarend medewerker zal tonen.

Generaal opende recreatiepaviljoen bij opleidingsschool Arnhem

De generaal J. Gerritsen heeft op het terrein van de opleidingsschool te Arnhem een nieuw recreatiepaviljoen officieel geopend. De bouw daarvan was wenselijk geworden door het snel gegroeide aantal adspiranten die hiermee meer mogelijkheden voor ontspanning hebben gekregen.

Twee moedige Zeeuwse wachtmeesters onderscheiden

door de adjudant C. DEN OTTER te Middelburg

Nadat de algemeen inspecteur van ons korps kennis had genomen van de arrestatie van de twee ontvluchte Franse misdadigers te Cadzand, vond hij daarin aanleiding zijn bijzondere waardering te tonen door het toekennen van een schriftelijke tevredenheidsbetuiging aan de wachtmeesters 1e kl. H. W. van den Berg (Cadzand) en H. Karstanje (Retranchement).

Ook burgemeester J. A. Leenhouts was zeer ingenomen met dit feit en zo werd in overleg met de districtscommandant te Middelburg, overste A. J. van Thiel, een officiële bijeenkomst belegd op het gemeentehuis te Cadzand.

Na een welkomstwoord van de burgemeester, gaf overste Van Thiel een overzicht van het verloop van deze opzienbarende arrestaties. Hij herinnerde er aan dat ook in het Korpsblad in eigen kring aan dit feit bekendheid was gegeven na alles wat pers en radio er over hadden gepubliceerd. De overste bracht de waardering en gelukwensen over van de algemeen inspecteur en van het bureau Interpol waarna hij de tevredenheidsbetuigingen uitreikte.

Van links naar rechts: wachtmeester 1e kl. H. Karstanje, burgemeester J. A. Leenhouts, wachtmeester 1e kl. H. W. van den Berg, overste A. J. van Thiel.

Burgemeester Leenhouts verklaarde er trots op te zijn dat deze twee politiemannen zijn geplaatst in de gemeenten waarvan hij burgemeester is. Onder gelach van de aanwezigen wees hij er op dat volgens een artikel in een reclamekrant, waarin ook deze arrestaties werden

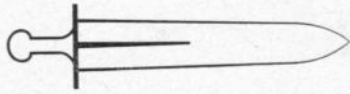
aangehaald, zijn gemeente Retranchement in België moet liggen. Zowel de overste als de burgemeester betrokken ook de echtgenoten van de wachtmeesters, alsmede de echtgenote van de postcommandant te Cadzand, mevrouw De Koster, in de hulde. De overste bood de drie dames een bloeiende plant aan. Hij herinnerde er aan dat mevrouw De Koster zeer intensief heeft geholpen bij het alarmeren van de collega's van haar man en bij het verspreiden van berichten.

Ook adjudant A. J. Punt, groepscommandant te Aardenburg, prees de moed van de wachtmeesters die door hun daad de gemeenschap een grote dienst hebben bewezen. Onopgesmukt verhaalden Van den Berg en Karstanje wat er in hen omging tijdens de arrestatie van de uitbrekers. De arrondissementrechtbank te Middelburg heeft inmiddels deze Fransen de rekening gepresenteerd voor hun wangedrag in Nederland: negen en zes maanden gevangenisstraf.

De dames (v.l.n.r.) De Koster, Karstanje en Van den Berg in de bloemen wegens intensieve hulp.

Het zwaard: wapen en symbool

Alvorens het zwaard ter hand te nemen, wil ik nog even teruggrijpen naar de strijdbijl. Na het uitvinden van het zogenaamde damasceren dat een wijze van staalbereiding en bewerking inhoudt, in de 4e eeuw na Christus, raakte het gebruik van eenvoudige handwapens op de achtergrond. In het vorige artikel hebben wij gezien hoe door dit damasceren, het staal een soepel en bruikbaar materiaal werd, waarmee de mogelijkheid werd geschapen om lange wapens te vervaardigen zonder dat deze door broosheid zouden breken of door te grote buigzaamheid zouden verbuigen. In het gebied, dat wij thans in politiek opzicht, het „nabije Oosten” noemen en waar het „damasceren” oorspronkelijk ontstond, werden alle krijgswapenen op die manier bewerkt. Ook werd de staaloppervlakte van deze wapens versierd.

Deze bewerking is daar nog lange tijd gehandhaafd, want het vuurwapen deed in die streken pas laat zijn intrede. Wanneer wij een Oosters wapen bezien, valt onmiddellijk de fraaie bewerking op, die wij kennen van de motieven op de Oosterse tapijten. Op het lemmet van het zwaard, evenals op het blad van de strijdbijl zijn typische Oosterse figuren te herkennen. (Zie foto's) De figuren zijn symmetrisch. Beide afgebeelde strijdbijlen zijn ongeveer 2 à 3 honderd jaar oud, en werden reeds 1000 jaar op dezelfde manier vervaardigd. Ze zijn geheel van staal. Opmerkelijk is de evenwichtsknop aan de tegenovergestelde zijde van het blad. De Europese strijdbijl heeft een houten schacht. Hier is een massief stalen bijl onbekend. Een latere vorm van de strijdbijl uit de middeleeuwen is in onze streken de alom bekende hellebaard. Het was eigenlijk zowel een lanspunt als een bijl bijeen op een lange houten steel.

De hellebaard werd in de tijd van de Hussietenoorlog voor het eerst gebruikt (± 1420). De punten van

de halve maanvormige bijl, dienden om de ruiters van hun paarden te trekken.

Het zwaard

En nu het zwaard dat naast de strijdbijl het wapen bij uitstek was in de man tegen man gevechten. Wat weet men eigenlijk van dit wapen, dat ook wel „Koningin der Wapens” genoemd wordt? Vast staat, dat het zwaard in zijn ruim duizendjarig bestaan tot de meest „populaire” wapens behoorde. In onze moderne tijd heeft het zwaard veel zo niet alles aan betekenis ingeboet. Het is voor iedereen nog slechts een symbool. In verschillende musea mijmert menig zwaard over de helden- of wandaden die het in vroeger tijden in handen van zijn meester mocht beleven. Reeds in de eerste tijden van zijn ontstaan was het zwaard het embleem van de vrije man en gold als symbool van de ridderlijkheid en standvastigheid. Ter illustratie hiervan twee voorbeelden uit de Germaansheidense tijd, gebruiken die omstreeks 500 na Christus bij de Friezen als regel golden:

Na de dag van de verloving verbleef de aanstaande bruidegom nog een nacht en een dag in het huis van zijn verloofde. Het paar begaf zich ter ruste op een speciaal voor die gelegenheid vervaardigd rustbed. De bruidegom legde een getrokken zwaard tussen hen beiden en „zij slapen dan als broeder ende zuster” zoals de oude historici verhalen. In die dagen speelde het zwaard ook een grote rol bij de bruiloftsceremonie. In de bruidsstoet werd voorop een getrokken zwaard meege dragen ten teken van onderworpenheid van de bruid ten opzichte van haar man. Wanneer zij hem ontrouw zou worden, had hij het recht haar te doden, met het zwaard waaronder zij ging. Uit de geschiedenisboekjes herinneren wij ons nog het zogenaamde „Zwaardleen”. Dat was een opvolgingsrecht, dat alleen aan de mannelijke telgen van een familie was voorbehouden.

In de heraldiek zijn er nog verschillende Nederlandse families, die een zwaard in hun familiewapen hebben. Zelfs in de Griekse mythologie vinden wij het zwaard al afgebeeld in de hand van Themis, een van de gemalinnen van de oppergod Zeus. Zij is bij ons beter bekend als Vrouwe Justitia, die de wetten en het rechtswezen beschermt en het is goeddeels bekend, dat de Nederlandse wetgeving toch wel nauwgezet genoemd mag worden.

Bijvoorbeeld de vuurwapenwet 1919, „alsmede de Wapenwet van 9 mei

Een serie artikelen over de wapens van onze voorouders

door de wachtmeester
L. J. A. M. van WINDEN te Lieshout

1890” zijn werkelijk voorbeelden van uitgemeten wetten waarin de wetsartikelen als een legpuzzel een geheel sluitende éénheid vormen. Men ontkomt er niet aan, bij het bestuderen van deze artikelen te zeggen: „Aan alles is gedacht, alles is voorzien.” Hoe komt het dan dat in artikel 1 van laatstgenoemde wet bij de daarin genoemde wapenen, het zwaard ontbreekt?

Welk een degeneratie voor dit wapen, dat tijdens de regeringsperiode van Karel de Grote ± 800 na Christus als lievelingswapen gold. Het zwaard ging over van vader op zoon en ging als erfstuk van geslacht op geslacht over. Men stelde er prijs op te weten in welke handen het eens geweest was en door welke helden het gebruikt was.

Soms droeg het zwaard zelfs een naam, zoals het strijddros van de ridder. In de Noorse sagen had de Koning der Finnen Goesë, een zwaard genaamd: Dragvendil. Een andere Noorse held, Sigmund had een zwaard met de naam: Balmung. Het zwaard van Karel de Grote heette: Joyeuse, en tenslotte dat van Roland, een van de paladijnen van

Karel de Grote: Durandana. In de Middeleeuwen werden met het zwaard niet alleen de gevechten beslecht, maar door het zwaard werden tevens de door de edelen en ridders gegeven privileges bevestigd. Het was slechts een voorrecht van de edelman om een eigen zegel te voeren. Om dit zegel altijd bij de hand te hebben, was in de knop van het zwaard het zegel uitgesmeed. Op drievoudige wijze werd een geschrift of die oorkonde dan bevestigd. In de eerste plaats door het zegel zelf in de was op het perkament, ten tweede door het omhoog-gehouden ridderzwaard en tenslotte door het kruis, dat gevormd werd door de zijarmen van het gevest.

De wapensmeden uit die dagen, werden dan ook zwaardvegers genoemd. Dit duidde op vervaardiging van het belangrijkste wapen.

Na deze beelden terug naar de werkelijkheid. Wat is eigenlijk een zwaard en hoe zag dit wapen eruit? Wat de benaming betreft, tast men nog in het duister. De meest voor de hand liggende betekenis is, dat „zwaard” afgeleid is van het hoogduitse „dass Swert”, waarin weer ons woord (af)weren ligt besloten. Een verzamelnaam voor onze afweermiddelen was: „het geweer.” Men sprak daar al over zelfs nog voor dat de vuurwapens uitgevonden waren. Het duitse Seitgewehr is bij ons een sabel of bajonet. Wanneer wij onze vaderlandse vocabulaire openslaan en de betekenis van „zwaard” opzoeken, vinden wij: blank houw- of steekwapen. Nu wil dat niet zeggen, dat ieder blank houw- of steekwapen een zwaard is. Integendeel. Een zwaard bestaat uit twee hoofdonderdelen: de greep en de kling.

De greep is het bovenste gedeelte ofwel het handvat, met de traditionele knop; onder de „kling” verstaan wij het slag- of steekgedeelte. Beide onderdelen worden van elkaar gescheiden door de pareerstang, ook wel afweerstang genoemd. Het voornaamste kenmerk van het Europese zwaard is wel, dat dit wapen in de lengte eenzijdig symmetrisch is. De kling is daarbij breed en aan beide zijden scherp. Zoals reeds opgemerkt waren de wapenen bij het begin onzer jaartelling kort. Dit gold ook voor het zwaard.

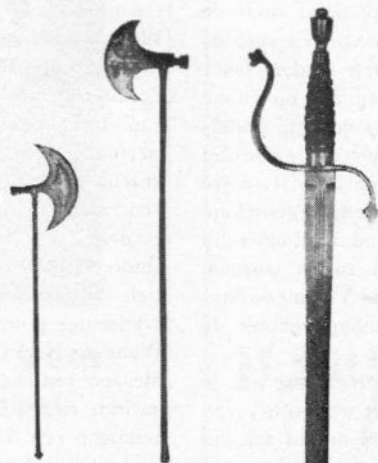
De „Sax”, het korte Germaanse zwaard evenals de „Gladius” het Romeinse zwaard van de gladiatoren of zwaardvechters, was ten hoogste 50 à 75 cm lang. (Zie afbeelding) De knop op de greep had aanvankelijk twee betekenissen, namelijk als beter houvast, wanneer het wapen in de vuist werd geklemd tussen de knop en de pareerstang, vervolgens als tegenwicht, dat nu verplaatst werd van het lemme, gedeeltelijk naar de vuist. Later kwam er nog een betekenis bij zoals wij reeds gezien hebben, namelijk de zegelknop. De totale lengte van de zwaarden werd allengs groter.

Hoe de ontwikkeling van het zwaard door de eeuwen heen verliep, opmerkelijk bleef de relatief brede en tweesnijdende kling. De greep was aan verandering onderhevig, terwijl de pareerstang ook menige gedaanteverwisseling onderging. De Romaanse en Gotische zwaarden waren ondanks verschil in tijd nagenoeg geheel hetzelfde gebleven. In de 14e eeuw heeft het zwaard zijn grootste lengte bereikt. Uit die tijd treft men

geen lang leven beschoren, omdat het in de strijd „onhandig” was. Het werd bij terechtstelling en eventuele verweer aangewend.

De zwaarden dienden immers niet alleen als wapen voor slag of stoot, doch ook ter verdediging. Bij latere typen was ook bij het vervaardigen van deze wapens hierin voorzien. De korte pareerstang werd later groter en zelfs rond gebogen om de vuist te beschermen. Zoals bij het Italiaans zwaard uit het einde der 17e eeuw, begin 18e eeuw, dat die tijd zowel in Italië als in Frankrijk in gebruik was. (Zie foto) De vuistbescherming, die om die tijd ontstond, verdrong de eigenlijke pareerstang. Er ontstond zelfs een geheel gesmeed gevest, dat het schild ten dele moest vervangen. Het zwaard had zijn glorie-periode achter de rug. Men zocht naar verfijning in het wapen. Het accent werd verlegd in het wapen dat of tot slag (sabel) óf tot stoot (degen) zou dienen.

Zo eindigde het zwaard zijn loopbaan, na ongeveer 15 eeuwen de mens ten dienste te hebben gestaan. Door verschillende media, zoals film en televisie kunnen wij de oorspronkelijke betekenis van het zwaard voor de strijdlustige ridders nog wel eens gade slaan. Ik denk hierbij aan de romantische figuur Ivanhoe, die ons boeit met zijn avonturen. En dan zijn er ook de Romeinse gladiatoren die in spektakelstukken van Cecil de Mille in grote getale een cinemascopebeeld kunnen vullen en waarbij in de arena de gevechten van man tegen man met het zwaard worden beslecht. Thans is het zwaard uit ons moderne leger verdwenen, alhoewel verschillende legerkorpsen het zwaard weer in hun embleem hebben opgenomen. Ik denk hierbij aan: de Commando troepen, de Geneeskundige troepen, infanterie onder de Limburgse Jagers en de Stoottroepen. Het nieuwe embleem van de Gemeente-politiekorpsen is ook uitgebeeld met een zwaard, met het veelzeggende onderschrift: „Ik waak, opdat zij kunnen rusten.” Het zwaard spreekt allereerste toch meer tot onze verbeelding als toonbeeld van moed en kracht, dan men zo zou vermoeden. Het was dan ook het belangrijkste blanke wapen. Daarop volgden de sabel en de degen.

Oosterse strijdbijlen

Italiaans zwaard
17e-18e eeuw

zwaarden aan van 110 tot 120 cm lengte, in vele gevallen werden die zwaarden dan zo lang, dat men deze met één hand nauwelijks kon hanteren. Door de greep te verlengen kreeg men een zwaardmodel, dat men de „anderhalve hand” noemde. In de 15e eeuw ontstond het enorme slagzwaard, ook wel beulzwaard genoemd, dat door zijn lengte 160 à 180 cm met twee handen gehanteerd moest worden. Dit type was echter

DE WERELD

VAN MAAND TOT MAAND

In 1969 loopt het verdrag waarbij de Noord Atlantische Verdragsorganisatie in het leven werd geroepen af. Dan heeft de Atlantische samenwerking in zijn huidige vorm 20 jaar geduurd. Maar nu reeds bestaan er zorgen over wat er daarna zal gebeuren. Wordt het verdrag in andere vorm voortgezet of scheiden zich in 1969 de wegen van de westerse mogendheden? Bezinning op deze situatie is reeds thans nodig, omdat plannen op lange termijn, die vandaag moeten worden voorbereid, zich uitstrekken tot het tijdvak na 1969.

Er is alle reden zich nu al bezig te houden met de toekomst van de organisatie. Wil het bondgenootschap aan zijn doel blijven beantwoorden, dan zal bij de verlenging of herziening van het verdrag, de politieke samenwerking binnen het kader van de Noord Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) moeten worden versterkt. Dit dient niet te gebeuren door veranderingen aan te brengen in de structuur van het bondgenootschap, maar door de aanvaarding van gemeenschappelijke richtlijnen voor de buitenlandse politiek van de aangesloten landen. Door het aanvaarden van deze richtlijnen en het op ruime schaal betrekken van de landen die het verdrag ondertekend hebben in de voorbereiding voor een eventueel gebruik der nucleaire middelen wordt op de beste wijze tegemoet gekomen aan de wens tot medezeggenschap. Daarbij dient echter aanvaard te worden dat het ogenblik waarop de nucleaire wapens gebruikt zullen worden, bepaald wordt door de president van de Verenigde Staten, die in het kamp van de westelijke bondgenoten de grootste verantwoordelijkheden draagt.

De Franse opvattingen echter maken de toekomst van de NAVO onzeker. Allerwege is men in het westen bezorgd over de mogelijkheid dat de Gaulle niet bereid zal zijn het verdrag van 1949 (looptijd 20 jaar) na 1969 te verlengen. Kort nadat de Gaulle in 1958 aan het bewind kwam, heeft hij hervormingen van de NAVO verlangd. Na 1959 had hij daar recht op. Volgens artikel 12 van het verdrag kan een der lid-staten na tien jaar een herziening van het verdrag verlangen. De grote vraag is nu: wat wil de Gaulle? Het NAVO-verdrag als hoeksteen voor de Franse buitenlandse politiek voldoet hem

niet meer. Naar wat hij wel wil kan men raden. Het kan bijvoorbeeld een gewijzigde overeenkomst zijn waarin de partners zich verbinden samen te werken, maar zonder vormen van voorgeschreven politiek en militair overleg zoals sedert het van kracht worden van het NAVO-verdrag het geval is geweest. Een soort NAVO-bondgenootschap zonder geïntegreerde strijdkrachten, zonder een gemeenschappelijk opperbevel derhalve. Het lijkt niet voorbarig te veronderstellen dat de opvattingen van de Franse president uitgaan naar een NAVO die niet meer is dan een alliantie der vaderlanden. Een bekend motief in de huidige Franse politiek. Ook ten aanzien van de Europese integratie huldigt generaal de Gaulle een dergelijk standpunt: het Europa der vaderlanden.

Men kan zich heel goed voorstellen dat zij die het goed menen met de NAVO en dit bondgenootschap zien als een onmisbaar instrument voor de beveiliging van het Westen een bepaalde misnoedigheid aan de dag leggen wanneer zij praten over de toekomst van de NAVO. Zonderling genoeg tasten twee ontwikkelingen de NAVO aan. Ten eerste is er de ontspanning in de koude oorlog en ten tweede: West Europa's herleeftde economische kracht. Beide ontwikkelingen zijn aan de NAVO te danken, maar zij hebben op hun beurt geleid tot een herverdeling van macht en leiderschap binnen de alliantie. Onder NAVO bescherming heeft bijvoorbeeld Frankrijk zich ontwikkeld tot een sterk Europees land met een evenredige politieke invloed.

Waar de NAVO op af zal moeten koersen is een vorm die een centraal politiek gezag mogelijk maakt en op militair terrein een strategische conceptie waarin is opgenomen een medezeggenschap van de leden-staten bij een eventueel gebruik der nucleaire wapens. Het is tot dusverre niet mogelijk gebleken een Atlantische politiek vast te stellen, waaraan de deelnemers zijn gebonden, maar wil het Atlantisch bondgenootschap in de toekomst nog iets betekenen dan zal er werkelijk gestreefd dienen te worden naar een Atlantische wereld, beter een Atlantische Gemeenschap die zich op de voornaamste terreinen der politiek als een sterke eenheid kan presenteren.

LEDERWAREN- en CONFECTIE-INDUSTRIE

„DE VALK” N.V. AMSTERDAM-W.

De Wittenstraat 10-14 - Tel. 8 54 04 - 8 63 02

Leveranciers: Rijks- en Gem. Politie

Reukwater . . .

Zo af en toe vraag ik me af hoe mooi we eigenlijk zijn. Oppervlakkig beschouwd zou ik zeggen: niet mooi genoeg! Over de hele wereld slooft een leger deskundigen zich uit om het assortiment cosmetische artikelen alsmat uit te breiden en de winsten van hun bedrijven op te voeren. En wij maar strijken, smeren, deppen, kneden en masseren om mooi te worden. Het nieuwste snuffje op dit gebied zijn de Amerikaanse artikelen, die alle rimpeltjes als bij toverslag doen verdwijnen, zij het voor niet meer dan acht uur. Wie zijn gelaat daarmee besmeert is op slag twintig jaar jonger, wie na de behandeling evenwel in de regen gaat lopen is meteen weer de oude, want het middel is niet waterproof. Nou moet ook worden gezegd, dat het wordt gemaakt van koeienbloed. Koeien krijgen immers ook nooit rimpels!

De hele business in schoonheid is trouwens vele eeuwen oud (denk even aan de bepoederde pruiken bijvoorbeeld). Voor wat betreft de fabricage begon het in Nederland in elk geval in 1789 toen de timmermanszoon Jacobus Cornelis Boldoot zijn apothekersdiploma haalde en een winkeltje begon op de Nieuwezijds in Amsterdam. Hij had een goede neus voor welriekende geuren en begon met de vervaardiging van „medicinaal reukwater” volgens een eigen recept. Bij gebrek aan eigen kinderen liet hij na zijn dood in 1834, zijn neef, ook een apotheker, een bloeiend bedrijf na.

En laat nu die neef ook meer geboeid zijn door de cosmetische chemie dan door de farmaceutische! Hij was gek op het experiment en zijn produkt of beter zijn naam werd nog meer bekend nadat eens de helm van de destilleerketel was gesprongen en nadat eens met moeite een bij een proef ontstane brand geblust kon worden. In 1865 was het reukwaterbedrijf dermate gegroeid, dat de oude apotheek verkocht werd en dat de neef van de grondlegger en diens inmiddels afgestudeerde zoon met alle energie aan de verdere uitbouw van de reukwaterbusiness gingen werken.

Daarbij viel de blik natuurlijk ook op Keulen, de stad waaraan de eau de Cologne zijn naam ontleent. Daar werd de uit 1695 daterende firma Johann Maria Farina overgenomen, waarmee tegelijk een keur van oude recepten in Nederlandse handen kwam.

De eerste bekroningen van het produkt bleven niet lang uit. Vandaag kent het bedrijf waarin nu 250 mensen werken, nog altijd zijn geheime recepten, zo geheim dat de oudste commissaris een sleutel heeft van de kluis waarin ze liggen en de oudste directeur in het bezit is van de tweede sleutel. Het bedrijf produceert nu niet alleen eau de Cologne, maar vierhonderd artikelen en het eigen researchlaboratorium zorgt ervoor dat het bedrijf blijft in de ontwikkelingen in de cosmetische industrie en bij wat de vrouw vraagt om mooi te worden, te

zijn of te blijven. Het oude reukwater, eens geproduceerd voor behaagzieke vrouwen, is als eau de Cologne nog onverminderd in trek. Dat is begrijpelijk, want er komt geen koeienbloed aan tepas, het is gezegd „naturrein” en gemaakt uit edele grondstoffen, als rozenolie die zo'n 6000 gulden per kilo doet, sinaasappelbloesem van zo'n 4000 gulden of jasmijnbloesem die wel de duurste grondstof is met zo omstreeks 8000 gulden per kilo. Daar-

Voor Moeder

om is ook eau de Cologne duurder dan melk. Rond dit aloude produkt is ook een ceremonie gegroeid. U kent toch wel het discrete gebaar waarmee grootmoe in de kerk de preek wat kortte door wat reukwater op haar zakdoek te doen om vervolgens het flesje met een vriendelijk knikje te geven aan de buurvrouw?

Dat is niet omdat grootmoe en alle anderen die dat nu nog doen, denken daar mooier van te worden, maar omdat eau de Cologne zo verfrissend werkt: het verdringt vermoeidheid, drukt hoofdpijn even weg. Maar het is geen koeienbloed, want de rimpels blijven. Wat geeft het? Maken een paar rimpeltjes uit of we mooi zijn of niet? Velen denken van wel, maar wij weten beter: de schoonheid van een vrouw zit niet alleen in het perzikachtige van haar huid, haar aantrekkelijkheid zit in haar optreden, in haar charme, in haar karakter en daar zijn geen cosmetische artikelen voor.

En, als we dan lezen dat in Engeland, Frankrijk en Duitsland per hoofd van de bevolking omstreeks twintig gulden per jaar aan cosmetica wordt uitgegeven, in Zweden en Amerika zelfs omstreeks veertig gulden en in ons land maar een tientje, dan is dat zonder meer een compliment. Overigens kunnen wat lipstick, reukwater of anderszins wel onze charme verhogen, dat wordt graag toegegeven door

MARIANNE

Het geheim van Hjalmar de visserman

(VIII) De raadsels opgelost

„Nou en, wat doen we vandaag, naar Klintkonings hol, of de kerk nogeens nader bekijken,” vroeg Einar de volgende ochtend, toen ze nog maar

en Kind

nauwelijks de ogen open hadden. Harald tuurde aandachtig naar de houten zoldering van de slaapkamer en zei toen: „Ik dacht eerst maar weer naar de kerk, dat is het dichtste bij.”

„Best, en dan allereerst kijken of de boot van Hjalmar er ligt,” besloot Einar.

En zo gebeurde het; de jongens verlieten omzichtig het hotel aan de Stevens Klint door de achterdeur.

„Niet vooruitgaan, want de nieuwe gast is nog thuis en z'n kamer ligt aan de voorkant,” had Harald spitsvondig gezegd. Ze slopen zo voorzichtig weg, als een hond, die in een onbewaakt ogenblik een worst heeft gestolen bij de slager. Met een grote boog gingen ze om het open plein voor het hotel heen, dwars door de bosjes, tot ze voor de kerkhofmuur stonden. Einar hield Harald terug en ging langs de muur tot aan de rand van het open plein, waar hij het hotel moest kunnen zien. Onmiddellijk dook hij terug in de struiken en hij rende op Harald toe. „Onze nieuwe gast staat boven voor het raam of hij komt dadelijk naar beneden, dat weet ik niet. Maar juist toen ik keek, ging boven het raam van zijn kamer open en aangezien hij nog niet op was toen wij van huis gingen, moet hij dat dus gedaan hebben.”

„Misschien komt 'ie wel hierheen,” verklaarde Harald, terwijl hij een bedenkelijk gezicht trok.

„Een reden temeer om ons nu te haasten. Als we niet opschieten komen we nooit uit de raadsels,”

beet Einar en op hetzelfde ogenblik begon hij zich voortvarend over de kerkhofmuur te werken. Harald volgde en gebukt renden ze langs de muur, alsof ze achternagezeten werden. Voor ze met de deur het kerkportaal invielen, keek Harald nog even om, door het hek in de kerkhofmuur, in de richting van het witte huisje van Hjalmar. Zag hij daar de oude visserman staan met een emmer in de hand, bij de waterput aan de poel, of was dat verbeelding?

„Zachtjesaan hoor,” fluisterde hij tegen z'n broer, „je kunt nooit weten.”

„Nou moet je niet al te bang zijn, hier is niemand,” antwoordde Einar. Maar dat was niet precies wat z'n jongere broer had bedoeld en bovendien bemerkte Harald weer een zekere opluchting in de stem van Einar, die al in de kerk zelf stond en kalm om zich heen keek. En dat maakte Harald nog voorzichtiger. Beide jongens keken aandachtig rond. Ze haalden de schouders op, want ze zagen niets, althans niets bijzonders. „En toch,” verklaarde Einar met nadruk, „en toch is hier gisteravond iemand verdwenen. Hij kan niet in niks verdwenen zijn en dus moet er ergens iets zijn. Ze liepen rond langs de muren, keken naar de vloer tussen de banken en liepen tenslotte naar voren, naar het gedeelte waar de vloer met planken was betimmerd, vlak voor de beschilderde preekstoel. „Hier hebben we een dag of wat geleden ook al gestaan,” zei Harald overbodig.

Einar antwoordde niet, maar keek naar een naad, die anders door het hout liep dan de andere. „Moet je 'es zien,” wees hij, „alle naden lopen van dit gedeelte van de kerk naar achteren, behalve hier deze en die.” Hij wees twee afwijkende naden aan op bijna een meter van elkaar. De jongens bukten en bekeken die twee afwijkende naden,

totdat Harald floot en wees: „Hier, nou moet jij eens kijken. We hebben het gevonden; alle naden zijn bijna helemaal opgevuld met stof, behalve die twee.”

„Dat wil dus zeggen, dat die planken los zijn geweest en met een bepaald doel, want niemand krabt voor de aardigheid het stof uitgerekend uit twee naden die anders zijn dan alle andere in de vloer,” aldus Harald, die opstond, zijn broer opzij duwde en op de planken stampte die tussen de twee naden lagen. Er was niet veel bijzonders te horen. Einar stampte even verder

Een verhaal van de Deense Oostzeekust

door BAS DEN OUDSTEN

op de vloer en pas toen wisten ze zeker dat er iets aan de hand was, want dat klonk anders. Met z'n tweeën stampten ze nu op de planken tussen de vreemde naden en ze keken elkaar veelbetekend aan en zeiden op hetzelfde moment: „Dat klinkt hol”.

Einar porde met z'n zakmes tussen de naden, maar geen plank gaf mee en de vreugde over hun ontdekking sloeg na een minuut of tien gewurm zonder resultaat om in gevoel van teleurstelling. Over opgeven dachten ze trouwens niet. „Het zou ook wel heel zorgeloos zijn als er zomaar een luik zat dat zomaar door iedereen opengemaakt kon worden,” meende Harald. „Zo is dat precies,” beaamde Einar, die nogeens langs die vreemde naden kroop, speurend naar iets waarvan hij het bestaan niet kende. Harald was opgestaan en keek naar z'n broer. Opeens schoot hij in de lach, waarop Einar geërgerd opkeek en snauwde: „Wat is er zo geestig, zoek liever mee, dan doe je tenminste wat nuttigs.”

Waarom moest Harald zo lachen?

(wordt vervolgd)

Voer voor puzzelaars

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
17						18			19				20				
	21			22		23		24		25	26		27	28	29		
30			31			32		33				34		35	36	37	
		38				39			40		41			42			
43	44		45		46			47		48	49	50				51	
	52	53		54				55			56		57			58	
59			60				61			62	63			64		65	
66																	
67							68								70		
	71			72		73		74		75	76			77	78	79	
80			81			82		83				84			85	86	87
		88				89			90		91			92			
93	94		95		96				97		98	99	100				101
	102	103		104				105				106		107			108
109			110				111			112	113			114			115
116																	

HORIZONTAAL: 1 deel v. d. wens; 17 vlaggetje aan de boegspriet; 18 ogenblik; 19 Europeaan; 20 lichaamsdeel; 21 vaartuig; 22 kledingstuk; 24 beven; 27 boom; 29 bergplaats; 30 titel; 31 nis; 33 schroef; 34 breedvoerig praten; 36 eenheid van kracht; 38 beet; 39 ieder; 40 per persoon; 41 bar; 42 stuw; 43 vaartuig; 45 suiker; 47 vuil; 49 vervoermiddel; 51 maat; 52 familielid; 54 troef aas; 55 besmeurd; 57 vat; 58 en anderen; 59 mestvocht; 61 lichaamsdeel; 62 Nederland; 64 vuurspuwende berg; 66 deel v. d. wens; 67 kledingstuk; 68 vogel; 69 meisjesnaam; 70 land in Europa; 71 vervoersbedrijf; 72 vervoermiddel; 74 vrucht (mv.); 77 koel; 79 muzikknoot; 80 water in Friesland; 81 regelmaat in dans; 83 tijd (Eng.); 84 Spaans riet; 86 maat; 88 lust; 89 schrijfbehoefte; 90 voormiddag (Eng.); 91 smalle weg; 92 tennisterm; 93 rivier; 95 gevat; 97 in moeilijkheden; 99 ongezuurd Paasbrood; 101 naschrift; 102 voorzetsel; 104 titel; 105 plaats in Utrecht; 107 één der zuilen; 108 titel; 109 bloedbuis; 111 mede; 112 kloosterzuster; 114 ontkenning; 116 deel v. d. wens.

VERTICAAL: 1 Directeur-Generaal; 2 water bij Groningen; 3 Europeaan; 4 boom; 5 persoon uit het O. T.; 9 lichaamsdeel; 10 kip; 11 bijwoord; 12 rustig; 13 politiekorps; 14 stronk; 15 los; 16 verzetsgroep; 22 verwachten; 23 sterk hellend; 25 plaats in Utrecht; 26 eetgerei; 27 opbrengst; 28 plaats op Sumatra; 30 voetbalclub; 31 vleessoort; 32 boom; 34 pap; 35 gek; 37 vervoersbedrijf; 44 water bij Haarlem; 46 bergplaats; 47 overzetveer; 48 onontwikkelde; 50 opgeschoten jongen; 51 vogel; 53 alzo; 55 zoom; 56 gedeeltelijk; 58 mappen; 59 zangstem; 60 drie; 61 familielid; 63 voetbalclub; 64 geweest (Fr.); 65 Engelse drank; 72 verder weg; 73 ternauwernood; 75 Romeinse God; 76 plaats in Drenthe; 77 cameramerik; 78 vangtouw; 80 voetbalclub; 81 meisjesnaam; 82 water in Utrecht; 84 mannelijk schaaap; 85 ontkenning; 87 onderwijs; 94 concierge; 96 jongensnaam; 97 gelijk; 98 vissoort; 100 zin; 101 groente; 103 pers. voornaamwoord; 105 nuttige huisdieren; 106 persoon uit het O. T.; 108 aanw. voornaamwoord; 109 bijwoord; 110 muzikknoot; 111 titel; 113 aandelenfirma; 114 onbekende; 115 voorzetsel.

Bij een juiste oplossing geeft horizontaal 1, 66 en 116, een welgemeende wens van de redactie te kennen.

Voor vier van de goede oplossingen worden vier pocket-boekenbonnen van f 2,50 beschikbaar gesteld. Oplossingen dienen vóór 15 juni te worden gezonden aan de wachtmeester 1e kl. P. H. Beuzenberg, Dorpsstraat 199 te Ueldhoven (N.B.).

Oplossing lettergreepraadsel

Horizontaal: 1 admiraal; 3 dubbeldam; 5 teder; 7 nobel; 8 sieren; 10 vendutie; 12 ondiep; 13 tegen; 15 weleer; 16 dringen; 17 marge; 18 vergen; 20 aardbei; 22 begaan; 23 bovenlicht; 25 denker; 27 dragen; 28 badcel; 30 tegelen; 31 logeerbed

Verticaal: 1 adhesie; 2 raalte; 3 dubbel; 4 damsterdiep; 6 derven; 7 notie; 9 rente; 11 dupe; 12 oneer; 14 gendringen; 15 welgeaard; 18 vergaan; 19 beven; 21 beiden; 22 belofte; 23 bogen; 24 lichtbad; 26 kermisbed; 27 dralen; 29 cello

En de winnaar:

De (pocket)boekenbon ging deze keer naar:

H. J. KLOEZEMAN, adjudant der rijkspolitie, Beneluxlaan nr. 95 te Tilburg.

Personalia

Verplaatsingen

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 1-4-'64: W. D. Lanting, off. 1e kl., van Staf Alg. Insp. (Sectie bijz. verkeerstaken) te 's-Gravenhage naar Staf district Dordrecht.

RESSORT AMSTERDAM

Per 15-2-'64: A. Ijtsma, owmr., van Loosdrecht naar Stellendam.
Per 18-2-'64: A. Stemer, wmr. 1e kl., van Ursem naar Goor.

Per 1-3-'64 F. Bergsma, wmr. 1e kl., van Nieuwe Niedorp naar Bergen-Binnen; A. W. Jonker, wmr. 1e kl., van Amsterdam (verk.gr.) naar Amsterdam (Dienst Luchtvaart); C. Raat, wmr. 1e kl., van Amsterdam naar N. W.-Beemster; J. de Boer, wmr. 1e kl., van Zd. en Nrd. Schermer naar Helloo.

Per 15-3-'64: G. Muizelaar, wmr. 1e kl., van Marken naar Broek in Waterland; D. Stam, wmr., van Broek in Waterland naar Monnikendam en Katwoude.

Per 16-3-'64: H. N. D. Verdouw, wmr. 1e kl., van Benschop naar Maarn.

Per 23-3-'64: J. D. Okel, owmr., van Volendam naar Heemskerk.

Per 24-3-'64: J. Drenth, wmr. 1e kl., van Schagen naar Heerhugowaard.

Per 31-3-'64: S. de Jong, wmr. 1e kl., van Barsingerhorn naar Schagen.

Per 1-4-'64: G. Aardema, owmr., van Alkmaar naar Heerenveen; S. Sijperda, wmr. 1e kl., van Duiwendrecht naar Midwoud; H. A. Köhler, wmr. 1e kl., van Haarlemmerliede naar Bergen; J. W. Koops, owmr., van Helloo naar Heerhugowaard.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-3-'64: A. W. v. Zweden, wmr. 1e kl., van Oosterland naar Stavenisse; R. Paul, schrijver van 's-Gravenhage naar Zoetermeer; G. Erkelens, wmr. 1e kl., van Bodegraven naar Capelle-Schenkel; A. K. Zaagman, wmr. 1e kl., van Noordwijkerhout naar Arnhem; A. v. Leerdam, wmr. 1e kl., van Capelle a.d. IJssel naar Moordrecht; L. J. Traas, wmr. 1e kl., van Nw. en St. Joodland naar O. W. Souburg.

Per 3-3-'64: L. Treuren, wmr. 1e kl., van Woubrugge naar Bodegraven.

Per 10-3-'64: J. C. Stada, wmr., van H. I. Ambacht naar 's-Gravendeel.

Per 16-3-'64: P. Sintemaartensdijk, wmr. 1e kl., van Nw. Beijerland naar Dubbeidam; N. G. Wijburg, owmr., van Streefkerk naar Nw. Beijerland; J. B. H. v. Alfen, wmr., van Barendrecht naar Waddinxveen; A. Koning, wmr. 1e kl., van Nieuwenhoorn naar Nw. Helvoet; P. C. Babijn, wmr. 1e kl., van Biggekerke naar Hulst.

Per 1-4-'64: B. Groeneveld, wmr. 1e kl., van 's-Gravenhage (parketgroep) naar 's-Gravenhage (Alg. Inspectie); A. Schaap, wmr. 1e kl., van Voorschoten naar Groot Ammers; J. K. van Schaik, wmr. 1e kl., van 's-Heer Abtskerke naar Kapelle; G. Krijnsen, owmr., van Rilland-Bath naar Kapelle; J. W. Willemsen, owmr., van Roelofarendsveen naar Vollenhove.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-3-'64: A. A. Masclé, owmr., van Geertruidenberg naar Zundert.

Per 16-3-'64: E. J. Hulsman, wmr., van Berkel Enschoot naar Waspik; K. de Leeuw, wmr., van Sprang Capelle naar Berkel Enschoot; J. M. in 't Veld, wmr. 1e kl., van Waspik naar Wijk en Aalburg; F. Stoots, owmr., van Maastricht naar Eindhoven; H. G. Westhof, owmr., van Eindhoven naar Maastricht.

Per 23-3-'64: W. P. J. Keijsers, wmr. 1e kl., van Montfort naar Venray.

Per 24-3-'64: P. M. A. Valckx, owmr.,

van Broekhuizen naar Grubbenvorst.
Per 1-4-'64: W. Th. van Kesteren, wmr. 1e kl., van Eindhoven naar Nijmegen; M. A. Reijnders, wmr. 1e kl., van Grubbenvorst naar Heythuysen; H. J. Wijnen, wmr. 1e kl., van Wassum naar Blitterswijk; A. N. Bruggeman, wmr. 1e kl., van Noorbeek naar Epen; W. Quaedvlieg, wmr. 1e kl., van Epen naar Noorbeek; M. W. Hermans, wmr. 1e kl., van Bakel naar Wassum.
Per 3-4-'64: H. Gerritsen, owmr., van Stein naar Ulestraten.

RESSORT ARNHEM

Per 10-3-'64: S. G. de Wit, wmr. 1e kl., van Westerhaar naar Stad Delden.

Per 16-3-'64: J. Lüchtenborg, owmr., van Lochem naar Schagen.

Per 1-4-'64: W. H. Andrée, owmr., van Zieuwent naar Aalten; W. F. Kollerie, wmr. 1e kl., van Enter naar Markelo; J. Timmer, adjudant, van Apeldoorn naar Bilthoven.

RESSORT GRONINGEN

Per 4-3-'64: M. v. d. Sluis, wmr. 1e kl., van Kantens naar Driesum.

Per 12-3-'64: S. Tienstra, wmr. 1e kl., van Assen naar Borger.

Per 15-3-'64: D. van Randen, owmr., van Workum naar Marken; B. Henstra, adjudant, van Leeuwarden naar Heerenveen; G. van Dijk, Dir. Off. 3e kl., van Heerenveen naar 's-Gravenhage.

Per 16-3-'64: T. Halma, wmr. 1e kl., van Lemmer naar Veghel.

Per 25-3-'64: W. Boomstra, wmr. 1e kl., van Bolsward naar Balk.

Per 1-4-'64: A. G. Prins, owmr., van Hoogkerk naar Vleuten.

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 16-3-'64: Adjudant J. Lüchtenborg tot groepscommandant te Schagen.
Per 1-4-'64: Adjudant J. W. Koops tot groepscommandant te Heerhugowaard; adjudant J. Timmer tot groepscommandant te Bilthoven; adjudant A. G. Prins tot groepscommandant te Vleuten.

RESSORT ARNHEM

Per 16-3-'64: Adjudant J. Zeelenberg tot groepscommandant te Losser.
Per 1-4-'64: Adjudant W. Vochteloo tot groepscommandant te Apeldoorn; Adjudant J. W. Willemsen tot groepscommandant te Vollenhove.

RESSORT GRONINGEN

Per 15-3-'64: Adjudant B. Henstra tot groepscommandant te Heerenveen.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot adjudant:

Per 16-3-'64: J. Lüchtenborg te Schagen.

Per 1-4-'64: J. W. Koops te Heerhugowaard; A. G. Prins te Vleuten.

tot opperwachtmeester:

Per 1-4-'64: S. Sijperda te Midwoud.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 15-2-'64: N. G. Wijburg te Nieuw Beijerland.

Per 1-3-'64: A. W. v. Zweden te Stavenisse; E. Lutjes te Berkenwoude.

Per 16-3-'64: A. Koning te Nw. Helvoet.

Per 1-4-'64: A. Schaap te Gr. Ammers.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot opperwachtmeester:

Per 1-3-'64: P. J. Wilbers te Vlodrop.

Per 1-4-'64: W. Quaedvlieg te Noorbeek; M. W. Hermans te Wassum.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-12-'63: H. Voogt te Maastricht.
Per 15-2-'64: Th. W. Paymans te Eindhoven.

RESSORT ARNHEM

tot adjudant:

Per 16-3-'64: J. Zeelenberg te Losser.

Per 1-4-'64: W. Vochteloo te Apeldoorn; J. W. Willemsen te Vollenhove.

tot adm. ambt. C 2e kl.:

Per 1-2-'64: H. K. Snippe te Almelo.

RESSORT GRONINGEN

tot adjudant:

Per 1-2-'64: B. Henstra te Leeuwarden.

tot opperwachtmeester:

Per 15-2-'64: D. van Randen te Workum.

tot wachtmeester:

Per 7-3-'64: A. Nijenbanning te Eelde.

In dienst getreden

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-3-'64: J. de Vries, schrijver A te 's-Gravenhage.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-4-'64: G. van Leerzem, schrijver te Ubach over Worms.

RESSORT ARNHEM

Per 1-4-'64: Mej. O. M. van Zutphen, typiste A te Arnhem.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-4-'64: F. van der Zweep, schrijver te Leens; B. J. Nieland, adm. kracht te Bellingwolde.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Per 1-4-'64: J. L. van Ardenne, distr. 's-Gravenhage; H. C. Haanskorf, distr. Breda; Th. A. Berkvens, distr. Eindhoven; H. J. van Duren, distr. Roermond; M. G. Teunissen, distr. Doetinchem; J. Kool, H. G. Vrieling, L. Bouwers, G. J. Roseboom, G. A. Wesselink en H. Holtjes, distr. Assen.

Wij herdenken

Adspirant
Th. R. M. Vlaar
Opleidingschool
Arnhem
☆ 6-4-1946
† 30-3-1964

Per 15-4-'64: H. Sattler en A. W. P. Bakker, distr. Amsterdam; A. P. Looijestijn, distr. Leiden; J. Slinger, Dordrecht; H. A. Koolen, distr. Eindhoven; P. A. H. Smeets, H. Hunnekens en J. J. L. Verstappen, distr. Roermond; H. de Munnink, B. Groen, distr. Apeldoorn; J. Pastoor, J. Postma, distr. Assen.
allen als reserve-wachtmeester.

De dienst verlaten

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 1-4-'64: A. Kruize, wmr. 1e kl. te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-4-'64: M. W. de Best, adjudant te Bilthoven.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-3-'64: J. G. Nauta, schrijver te Leidschendam.

Per 1-4-'64: A. Elzenga, magazijnkn. te 's-Gravenhage; J. Pruijm, adjudant te Rotterdam; J. Boidin, wmr. 1e kl. te Oostburg.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-3-'64: A. G. W. M. Claassen, schrijver te 's-Hertogenbosch.
Per 1-4-'64: J. H. Hüsken, adjudant te Maastricht; R. J. te Luggenhorst, wmr. 1e kl. te Oirschot; J. M. M. Vergoossen, adm. kracht te Linne.

RESSORT ARNHEM

Per 15-3-'64: Mej. L. A. Bouwman, typiste te Arnhem.
Per 1-4-'64: R. Petter, adjudant te Holten; D. F. A. v. d. Berg, adjudant

te Apeldoorn; J. Derksen, wmr. 1e kl. te Heumen; P. de Haan, adjudant te Arnhem; P. Hendriks, wmr. 1e kl. te Zwolle.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-4-'64: W. Kruise, wmr. 1e kl. te Woltersum; H. Wagenvoort, owmr. te Nieuwe Pekela; S. Stapert, schrijver te Mantgum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-4-'64: J. Hulsman, wmr. te Amsterdam.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-4-'64: H. L. de Boer, R. Korf, G. J. Berendsen, A. J. v. d. Berg, G. Kamerbeek, J. A. Huizinga, L. P. M. Beckers, allen aspirant te Arnhem; Th. Tolhuizen, corveeër te Arnhem.

Ambts- jubilea

Owmr.
A. Louwsma
Driebergen
ressort Amsterdam
25 jaar op 24-5-1964

Owmr.
A. C. Meijer
Leiden
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 17-4-1964

Owmr.
W. A. Bruggemans
Bruinisse
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 27-4-1964

Owmr.
J. v. d. Have
Leimuiden
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 23-5-1964

Owmr.
J. Schalk
Leiden
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 8-6-1964

Wmr. 1e kl.
P. Driedijk
Hulst
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 15-6-1964

Wmr. 1e kl.
R. B. J. Leliaert
Helvoirt
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 23-5-1964

Wmr. 1e kl.
J. A. v. d. Vorst
Oploo
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 23-5-1964

Wmr. 1e kl.
W. M. v. Lieshout
Peij
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 25-5-1964

Owmr.
W. Lazaroms
Bingelrade
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 28-5-1964

Owmr.
J. Spitters
's-Hertogenbosch
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 8-6-1964

Wmr. 1e kl.
F. A. Wannink
Driel
ressort Arnhem
25 jaar op 13-4-1964

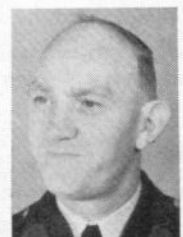
Wmr. 1e kl.
G. Trip
Putten
ressort Arnhem
25 jaar op 23-5-1964

Owmr.
A. J. de Haan
Overasselt
ressort Arnhem
25 jaar op 29-5-1964

Wmr. 1e kl.
B. J. Hendertink
Wierden
ressort Arnhem
25 jaar op 1-6-1964

Owmr.
E. v. d. Starre
Herwijnen
ressort Arnhem
25 jaar op 16-5-1964

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

5e JAARGANG N°. 10 - JUNI 1964

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Het massa-defilé op de Markt van 's-Hertogenbosch

1000 politiemuzikanten in Den Bosch

R.P.-kapel organiseerde 16e politie-muziekfestival

door BRUNO BRUINSMA te 's-Hertogenbosch

Foto's: Technische Recherche 's-Hertogenbosch

Het zestiende politie-muziekfestival, dat kort geleden door de Rijkspolitie-kapel in Den Bosch werd georganiseerd, is voortreffelijk verlopen. Dat dit kon gebeuren is naast de uitstekende samenwerking tussen het gemeentebestuur van Den Bosch, de gemeentepolitie en de militaire autoriteiten, voornamelijk te danken geweest aan de organisatorische kwaliteiten van de adjudant der Rijkspolitie M. van Asperen, die bergen voorbereidend werk heeft verzet. Het gemeentebestuur van Den Bosch toonde zich een voortreffelijk gastheer, daarover zullen de bijna duizend politie-muzikanten het wel eens zijn, terwijl de gemeentepolitie van Brabants hoofdstad een krachttoer verrichtte door de verkeerstechnische problemen op een perfecte en soepele wijze op te lossen.

Het festival begon 's-morgens met een grote stertocht. Vanuit verschillende punten in de buitenwijken van de stad marcheerden de korpsen al musicerende naar de markt, waar een uitstekende regie er voor zorgde dat meteen een ieder zijn plaats kon innemen.

Twaalf korpsen, onder leiding van de reserve-kapitein der Rijkspolitie H. Ch. Hoogervorst, speelden daarna op indrukwekkende wijze het Wilhelmus. De muzikanten met hun „supporters” werden hartelijk welkom geheten met een „goeie mèrge” van burgemeester mr R. J. J. Lambooij, die tevens wees op het feit

dat Den Bosch als muziekstad, door het organiseren van verschillende evenementen een grote bekendheid heeft verworven.

Een speciaal welkomswoord richtte de burgemeester tot de algemeen inspecteur van het korps Rijkspolitie de generaal J. Gerritsen, jhr mr F. A. Groeninx van Zoelen, hoofd van de directie politie van het ministerie van Justitie en mr F. R. Mijnlieff, directeur van openbare orde en veiligheid van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Meer dan zeshonderd politie-muzikanten speelden daarna de mars „Them Basses”. Deze uitvoering, eveneens

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

5e JAARGANG
No. 10 — Juni 1964

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem

Kapitein mr. A. J. Dek
te 's-Gravenhage

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjudant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-Adjudant J. G. Jansen
te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 142 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekku post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum
Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 5.00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.60 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

De dienst bij de Rijkspolitie te Water is op warme dagen de meest begerenswaardige, aldus menige landrot.

(Foto: Bas den Oudsten)

weer onder de kundige leiding van dirigent Hoogervorst, oogste van genodigden en publiek veel applaus. De generaal J. Gerritsen sprak vervolgens een kort begroetingswoord, waarin hij vooral de prettige en degelijke samenwerking tussen de Rijkspolitie, gemeentebestuur van Den Bosch en de gemeentepolitie nog eens benadrukte. Indachtig aan de slagzin van Brabants hoofdstad: Den Bosch hééft weer wat, sprak de generaal tenslotte de hoop uit dat na afloop van het festival gezegd zou kunnen worden: Inderdaad. Den Bosch hád weer wat.

Het was echt jammer dat de uitvoering van de mars „In the Lime-Tree Avenue” door de driehonderd muzikanten wegens gebrek aan tempo, niet die vertolking kreeg die men er ongetwijfeld van verwachtte. Niettemin kregen ook deze muzikanten een welverdiend applaus. Eveneens op een met zonovergoten marktplein had daarna een massaal defilé plaats. Stuk voor stuk marcheerden de korpsen voorbij hotel „Central”, waar de burgemeester

Bij de patiënten van het Carolus-ziekenhuis kan de rijkspolitie na het concert van de kapel, geen kwaad meer doen; bij de moeder-overste van dat ziekenhuis ook niet, zo te zien.

van Den Bosch en de Algemeen Inspecteur van het korps Rijkspolitie het defilé afnamen. Al deze korpsen speelden verantwoorde blaasmuziek, maar toch waren er uitblinkers. Daartoe behoorde zeker

de Rijkspolitie-kapel die met de oude Staatse mars met bijbehorende passen van het talrijke publiek en genodigden menig open doekje kreeg

De andere korpsen die én door hun

★

Foto boven:

Er werd ook geconcer- teerd voor personeel en gedetineerden van de jeugdgevangenis.

Foto onder:

De rijkspolitiekapel tij- dens het defilé voor de algemeen-inspecteur, de burgemeester en andere autoriteiten.

★

muzikale prestaties én door hun wijze van marcheren opvielen, waren het Haagse politiemuziekkorps, de Eindhovense Politie Muziekvereniging en de Utrechtse Politie Muziekvereniging. Twee marsen, achterenvolgens uitgevoerd door driehonderd muzikanten en een speciaal geformeerd monsterorkest van meer dan 600 man, besloten dit grootse en indrukwekkende defilé, waarbij ook de drumband van de Rijkspolitie-kapel voor een keurig uitgevoerde show had gezorgd.

Op het stadhuis ontving het gemeentebestuur daarna de speciale gasten. Hier werd namens de Rijkspolitie de burgemeester en kolonel Zuidema, commandant van de Isabelle-kazerne een herinneringsvaan aangeboden. De gasten zaten vervolgens aan een goed verzorgde koffietafel in de boerderij „De Petelaar”. Op de Isabelle-kazerne had een „leger” militaire koks inmiddels gezorgd voor een smakelijke maaltijd voor de bijna 1000 muzikanten en hun „supporters”. 's Middags werden er concerten op de Markt, in ziekenhuizen en andere inrichtingen gegeven, waarbij zieken, bejaarden en gedetineerden hebben genoten van uitstekende muziek. De Rijkspolitie-kapel bracht voor het Carolusziekenhuis een zeer geslaagde serenade voor collega Alers, die vanzelfsprekend zeer op prijs werd gesteld, ook door de andere zieken en het ziekenhuispersoneel.

's-Middags werden de muzikanten ook nog in de gelegenheid gesteld een bezoek te brengen aan de Heineken's brouwerijen. De korpsen uit Arnhem, Eindhoven, Tilburg, Utrecht, samen met de Rijkspolitie-kapel onder leiding van dirigent Hoogervorst, verzorgden tenslotte een drukbezochte taptoe op de Markt. Een waardig sluitstuk van dit uitstekend geslaagde politie-muziekfestival 1964.

Adjutant van Asperen, die met zijn staf van medewerkers doorlopend in touw was geweest, kon op een feilloos verlopen evenement terugzien. De perfecte organisatie heeft bij autoriteiten en publiek en ook bij pers en radio waardering gekregen.

De kapitein De Vries nu D.C. Dordrecht

Met ingang van 1 mei 1964 werd de kapitein S. de Vries aangewezen als districtscommandant te Dordrecht. Op 19 december 1925 werd hij in de gemeente Leeu-

warderadeel geboren. Hij doorliep de Christelijke H.B.S. te Leeuwarden, waarvan hij in 1944 het einddiploma behaalde. Als oorlogsvrijwilliger trad hij in 1945 in dienst bij de Koninklijke Marine en volgde een opleiding voor zeeofficier in Engeland. Na zijn terugkeer in Nederland behaalde hij in 1947 het diploma voor aspirant-inspecteur van politie. Op 1 oktober van dat jaar trad hij als administrateur in dienst van de toenmalige gemeentepolitie Bolsward. In de executieve politiedienst werd hij opgenomen door zijn benoeming op 15 augustus 1948 tot inspecteur van gemeentepolitie te Zuilen. Van 1 januari

1953 tot 1 januari 1954 was hij als waarnemend korpschef belast met de leiding over het korps. Door de annexatie van Zuilen was hij vervolgens nog enkele maanden inspecteur van gemeentepolitie te Utrecht, waarna hij op 1 april 1954 benoemd werd tot officier der rijkspolitie 2e klasse. Als toegevoegd-officier werd hij ingedeeld bij de staf van de commandant van het district Dordrecht. Op 1 maart 1957 wordt hij bevorderd tot officier der rijkspolitie 1e klasse. Zijn werkzaamheden te Dordrecht worden dan enige jaren onderbroken doordat hij van 8 juli 1957 tot 1 februari 1960 als toegevoegd-officier gedetacheerd wordt bij de onderafdeling opsporingsbijstand van de directie politie van het Ministerie van Justitie, om daarna naar zijn vroegere functie te Dordrecht terug te keren.

Sinds 15 december 1963 was de kapitein de Vries reeds belast met de waarneming van het districtscommando te Dordrecht.

De kapitein Elzinga D.C. Groningen

Na sinds 1 maart 1964 reeds belast te zijn geweest met de waarneming van het commando werd per 1 mei 1964 de kapitein J. H. G. C. Elzinga aangewe-

zen als districtscommandant Groningen. De nieuwe districtscommandant werd op 30 november 1927 te Emmen geboren, volgde de Rijks H.B.S. te Coevorden en behaalde in 1950 het diploma van het Rijksinstituut tot opleiding van Hogere Politieambtenaren te Hilversum. In de rang van adjunct-inspecteur en vervolgens in die van inspecteur was hij van 1 september 1951 tot 15 juli 1953 werkzaam bij de gemeentepolitie te Groningen, waar hij dienst deed bij de surveillance-dienst, de afdeling bijzondere wet-

ten, het secretariaat van de hoofdcommissaris en de vreemdelingen dienst. Op 16 juli 1953 ging hij in de rang van officier der rijkspolitie 2e kl. over naar het Korps Rijkspolitie. Na enige maanden als officier-toegevoegd aan de commandant van het district Utrecht dienst gedaan te hebben is hij in dezelfde functie tot 15 oktober 1957 in het district Alkmaar werkzaam. Op die datum wordt hij toegevoegd-officier van de Gewest-commandant Groningen en na de effectuering van de politiewet per 1 januari 1958 toegevoegd-officier van de territoriaal inspecteur in het ressort Groningen.

Eveneens op 1 januari 1958 is hij bevorderd tot officier der rijkspolitie 1e kl. De kapitein Elzinga is een bekend politiezwemmer. Hij werd o.a. in 1957 N.P.S.B.-kampioen 50 meter schoolslag junioren.

Rijkspolitie en Verbond voor Veilig Verkeer werken samen bij strijd tegen verkeersfouten

Minister Scholten bij opening: „Ik heb scherp optreden bevolen“

Ruim 90 % van alle ongevallen op de autosnelwegen in ons land is een gevolg van slechts zes fouten. Aldus is uitgerekend bij de Surveillancegroep Autosnelwegen van de rijkspolitie. Dit resulteerde in een uitgebreide actie waarin de Surveillancegroep Autosnelwegen en het Verbond voor Veilig Verkeer de strijd gaan aanbinden tegen de zwarte zes, het half dozijn fouten waar 90 van de 100 ongevallen op de snelwegen door ontstaan. Die fouten zijn: het naar links uitwijken wanneer men ingehaald wordt, het verkeerd invoegen van de oprit op de snelweg, het draaien op de snelweg door de middenberm, te weinig afstand houden, het te langzaam rijden, stoppen of achteruitrijden en het onnodig links blijven rijden. De minister van justitie mr Y. Scholten heeft de actie ingeluid door per mobilfoon de bemanningen van de Surveillancegroep tijdens hun patrouille op de snelwegen opdracht te geven speciaal op deze overtredingen te gaan letten. De start van deze actie, die zes maanden zal duren, vond plaats in het motel Hoornwijk Corner te Rijswijk in aanwezigheid van talrijke autoriteiten onder wie ook de algemeen inspecteur van het korps rijkspolitie, J. Gerritsen en de territoriaal inspecteur in het ressort 's-Gravenhage, de kolonel W. de Gast.

„Dagelijks nemen wij kennis van de rampzalige gevolgen van onjuist verkeersgedrag,” aldus minister Scholten. „De massaliteit van het probleem wordt duidelijker wanneer men de jaarcijfers onder ogen krijgt. Over 1962 — recenter cijfers zijn niet beschikbaar — zijn door het Centraal Bureau voor de Statistiek meer dan 200.000 verkeersongevallen geregistreerd, tengevolge waarvan bijna 2000 mensen om het leven zijn gekomen, dat zijn er gemiddeld vijf per dag en jaarlijks meer dan er omkwamen bij de ramp van 1953. Bovendien werden bijna 28.000 mensen ernstig gewond.” De problematiek van de verkeersonveiligheid, die uit deze harde cijfers zo duidelijk spreekt, werd bij de opening van de actie zwarte zes uitvoerig aan de orde gesteld en is belangrijk genoeg om er uitvoerig bij stil te staan. De voorzitter van het Verbond voor Veilig Verkeer, drs

A. H. Korthals, wees erop dat in de jaren dertig, de kinderjaren van het Verbond, werd volstaan met verkeerslesjes op de lagere scholen en een aanvullende verkeersopleiding voor ouderen. Na de oorlog kwam de leuze „Wees een heer in het verkeer”, die de inleiding werd tot een nieuwe benadering van het verkeersprobleem: het beroep op fatsoen, op de eer, op het humeur van de weggebruiker. „Ook deze methode is niet zaligmakend gebleken,” aldus drs Korthals. „Het is duidelijk dat de manier waarop wij door het verkeersvraagstuk worden overweldigd, ons ertoe moet brengen diverse methoden gelijk aan te vatten en voortdurend te blijven zoeken naar nieuwe, effectiever en aansprekender methoden. Naast de verkeersopvoeding van de jeugd, nu ook op scholen voor voortgezet onderwijs, naast theoretische verkeerscursussen voor verschillende categorieën van weg-

Minister Y. Scholten gaf het startsein voor de actie.

(Foto: Verkeersfotodienst 's-Gravenhage)

gebruikers, naast de propaganda voor veilig verkeer, is het noodzakelijk gebleken, de weggebruikers een juist gedrag op de weg als een soort tweede natuur bij te brengen en hen steeds vaker en duidelijker te confronteren met de mogelijke gevolgen van onjuist verkeersgedrag.” Spreker noemde deze confrontatiemethode niet identiek aan de omstrede shock-therapie, waarbij bloed, dood en nagelaten dierbaren zo'n grote rol spelen, maar die niettemin als laatste mogelijkheid schijnt over te blijven bij de pogingen de weggebruiker tot een beter gedrag te brengen. „Een mogelijkheid van de directe confrontatiemethode is,” aldus drs Korthals, „de weggebruiker erop te wijzen dat hij de veiligheid van zichzelf en anderen verhoogt door bepaalde fouten na te laten. Toen de kapitein A. C. Vogel, commandant van de Sectie Bijzondere Verkeers-taken van het Korps Rijkspolitie op

een politieleergang van de A.N.W.B. meedeelde, dat 90% van de ongevallen op de autosnelwegen wordt veroorzaakt door zes stereotype overtredingen, is de gedachte aan deze actie tegen de zogenaamde zwarte zes ontstaan."

Er is een uitgebreide propaganda-actie tegen de zwarte zes opgezet waarin met affiches, via radio en met behulp van zeven televisiespots met de Porschebemanningen als hoofdfiguren de strijd tegen de hoofdoorzaken van de ongelukken op de snelwegen wordt aangebonden. Er is ook een vlugschrift gemaakt in twee talen dat onder meer door de mannen van de SAS wordt uitgereikt, waarbij drs Korthals aantekende dat de uitreiking van zo'n vlugschrift niet in de plaats komt van een proces verbaal.

Minister Scholten wees erop dat speciaal ter bestrijding van de onveiligheid op de snelwegen de SAS is ingesteld, die tot taak kreeg een intensieve en doelgerichte rijdende controle uit te oefenen. Het verkeer op de snelwegen groeit snel, in het afgelopen jaar met 15%. Met die stijgende intensiteit neemt ook het aantal ongevallen toe, dat meestal van ernstige aard is en ook ernstige economische schade tot gevolg heeft, aldus de bewindsman, die erop wees dat de witte Porsches op de snelwegen een bekende, vertrouwde en gewaardeerde verschijning zijn geworden en dat het thans beschikbare wagenpark van zestien stuks nog deze zomer tot 22 stuks zal worden opgevoerd. De minister verklaarde dat na de verhuizing van de sectie bijzondere verkeerstaken naar Driebergen vanuit dat centrale punt nog efficiënter geopereerd zal kunnen worden. Minister Scholten stond uitvoerig stil bij de betekenis van de inhalende surveillance, waarbij de weggebruiker van achteren wordt genaderd, waarbij ook meer overtredingen aan de dag treden. Het verkeer op de snelwegen veroorzaakt een eenzijdig verkeersbeeld: hoofdzakelijk lange afstandsverkeer, vrij hoge snelheden, verkeer uitsluitend voor motorvoertuigen enzovoort. Als gevolg daarvan is er slechts een beperkte verscheidenheid in de gedragsregels welke worden overtreden en die de oorzaak zijn van de verkeersongevallen. De zes hoofdoorza-

ken zijn voortgekomen uit de activiteit van de SAS. De medewerking van deze groep aan de actie Zwarte Zes is tweeledig: verspreiding van het vlugschrift, maar dat niet alleen. Het zal niet bij vriendelijke vermaningen blijven. Ik heb opdracht gegeven dat tegen overtredingen van de zes feiten scherp moet worden opgetreden door het opmaken van processen verbaal."

De opperwachmeester J. van der Heide liet vervolgens alle Porsches oproepen die zich zonder haperen meldden en van de minister de opdracht kregen de actie zwarte zes te beginnen opdat de autosnelweg een veiliger weg zal worden. In deze bijeenkomst gaf de kapitein A. C. Vogel, commandant van de Sectie Bijzondere Verkeerstaken, nog een exposé over de werkzaamheden van de SAS en de inha'lende surveillance, alsmede over de ongevallencijfers, die soms hoger zijn gebleken dan de statistiek aangeeft. De kapitein Vogel zei op dit punt: „In 1963 vonden op het weggedeelte Voorburg-Oudenrijn van de rijksweg 12, 528 verkeersongevallen plaats waarvan een statistiek-formulier bij het CBS werd ontvangen. Dat geeft geen juist beeld van het feitelijke aantal ongelukken. Bij een ingesteld onderzoek naar aantal en aard van de zogenaamde middenbermongevallen over een bepaalde periode kwam aan het licht dat er een aanzienlijk verschil bestond met het feitelijke aantal. Uit de verschillende ter beschikking staande gegevens van patrouille-rapporten, aangiften, klachten, sporen, gesprekken met personeel van benzinestations en wegwerkers, is gebleken dat het door ons achterhaalde aantal aanrijdingsgevallen over deze periode 824 heeft bedragen. Van 731 daarvan was de oorzaak te wijten aan de zwarte zes." De kapitein Vogel wees vooral ook op de preventieve betekenis van de inhalende surveillance, die met stoppen, passeren, oprijden en weer passeren een zo grillig karakter heeft dat de weggebruiker weet dat hij elk ogenblik ingehaald kan worden of gadegeslagen wordt, zodat hij ook meer in de spiegel gaat kijken. Juist het niet in de spiegel kijken is een oorzaak van veel ongevallen, één van de zwarte zes . . . !

B. den O.

De adjutant Viezee

nu burgervader

De adjutant A. D. Viezee, chef de bureau bij de staf van het district Utrecht en reeds enige jaren lid van de gemeenteraad van de gemeente De Bilt, is bij Koninklijk Besluit, per 1 juni 1964 benoemd tot burgemeester van de gemeenten Bleskensgraaf, Hofwegen en Streefkerk.

Voor adjutant Viezee is hiermede een lang gekoesterde wens in vervulling gegaan, terwijl het een bekroning is voor het werk dat hij op politiek gebied en geestelijk terrein heeft verricht. Het Korps Rijkspolitie is met hem verheugd over deze eervolle benoeming.

Ook in de geschiedenis van de politie — met uitzondering van de donkere jaren 1940 tot 1945 — is het een unicum dat een politieambtenaar als burgemeester wordt benoemd.

Wij wensen hem kracht en wijsheid toe bij de vervulling van zijn ambt en hopen dat hij met zijn gezin een goede en voorspoedige tijd tegemoet mag gaan.

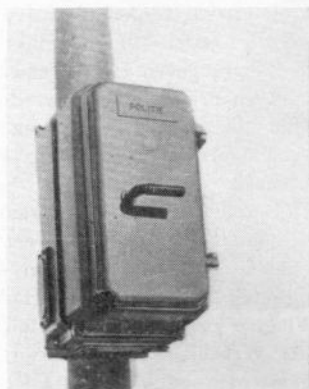
Op voor het Korpsblad !

Nog altijd zijn er korpsleden en reservisten te vinden die geen abonnee zijn op het Korpsblad Rijkspolitie. Dat kan en moet anders, willen wij ons korpsblad verder uitbouwen. Daarom: op voor het korpsblad naar de niet-abonnee's.

Wie zich met ingang van de nieuwe jaargang (de zesde) abonneert krijgt bovendien gratis het juli- en augustusnummer toegezonden.

„Praatpalen“: begin van draadloos meldsysteem langs autosnelwegen

Juist voordat in ons land de grote pinksterdrukte losbarstte is op de rijksweg 12 (Den Haag-Arnhem) met het in bedrijf stellen van tien zogenaamde „praatpalen” ofwel „draadloze meldzuilen” een voorlopig begin gemaakt met de instelling van een snel en efficiënt meldingssysteem, dat een snelle hulpverlening, een onmiddellijk optreden van de politie mogelijk maakt. De tien meldzuilen, geconstrueerd door Storno in Kopenhagen, geven de weggebruiker gelegenheid om à la minute draadloos in contact te komen met de politie in de omgeving. De politie heeft overigens evenveel belang bij een effectief waarschuwingssysteem: een snelle melding leidt tot snelle maatregelen die de veiligheid ten goede kunnen komen, die een snelle hulpverlening aan slachtoffers van ongevallen bevorderen.

Kastje dicht . . .

Kastje open en spreken . . .

Jhr. mr Groeninx van Zoelen: „van groot belang voor politie én verkeersdeelnemer”

Met de toename van de verkeersintensiteit is de noodzaak van een dergelijk systeem gegroeid. Wie ondanks dat toch nog mocht hebben getwijfeld aan het nut van zogenaamde „praatpalen”, moet prompt van gedachten zijn veranderd na de uiteenzetting die jhr mr F. A. Groeninx van Zoelen, directeur-generaal, hoofd van de Directie Politie van het ministerie van Justitie, voor de ingebruikstelling van de eerste tien praatpalen waarmee een proef van drie maanden wordt genomen, heeft gegeven in het motel Bunnik. Mr Groeninx heeft bij de start van deze proef duidelijk gesteld waarom het gaat, waarmee hij tegelijkertijd een streep zette onder de veelvuldige discussies over de vraag draadloze praatpalen of telefoonzuilen en dergelijke, daarmee tegelijkertijd enige gerezen ressentimenten naar de achtergrond schuivend met duidelijke argumenten. Tenslotte gaat het hierbij om het meest effectieve systeem in het algemeen belang, om een mel-

dingssysteem dat niet gemist kan worden, hetgeen reeds enkele jaren geleden bij de inbouw van mobilfooninstallaties in vrijwel alle rijkspolitievoertuigen, of bij de intrede van mobilfoontafels, verplaatsbare mobilfoonstations en dergelijke bleek uit de kreet: „Die dingen moest je als meldposten op palen langs de wegen kunnen zetten.” Een ander resulteerde in uitgebreide onderzoeken en tenslotte in deze proef met mobilfoons op palen, die wordt gedaan door het korps rijkspolitie en de gemeentepolitie Utrecht. „Het behoeft geen betoog,” aldus mr Groeninx, „dat een goed en efficiënt werkend meldsysteem langs de belangrijkste verkeerswegen, voor het melden van ongevallen, het regelen van het verkeer en het achterhalen van gepleegde misdrijven niet alleen voor de politie maar ook voor de verkeersdeelnemers van groot belang is. Het is zaak dat bij een verkeersongeval de politie zo snel mogelijk ter plaatse is, maar dat

Straks langs alle snelwegen ?

kan alleen wanneer de politie zelf het ongeval constateert of zo snel mogelijk wordt gealarmeerd. De wens van de politie om langs de grote wegen over meldposten te beschikken die rechtstreeks uitmonden bij de bureaus van rijks- of gemeentepolitie, werd al in 1959 geuit. Toepassing van een systeem met telefoonzuilen, die niet rechtstreeks contact met de politie geven, bleek op technische gronden niet goed uitvoerbaar. Niettemin werd medewerking verleend aan een proef met telefoonzuilen, die contact gaven met een centraalpost van de wegenwacht bij Pauwmolen. Hoewel de politie op grond van haar ervaring directe informatie zonder tussenschakels en daarmee zonder kans op vermindering of vertraging, noodzakelijk achtte werd toch meegewerkt aan de bestudering van dit vraagstuk, waarbij de gedachte opkwam de telefoonzuilen te laten uitmonden bij de politie die haar intrek zou nemen in de wegenwachtstations van de A. N.W.B.."

Mr. Groeninx van Zoelen schetste de hierbij opgekomen bezwaren van financiële aard en het feit dat met dit systeem politiepersoneel aan de normale taken zou worden onttrokken. Extra bezetting en extra materieel zou nodig zijn en alleen aan personeelskosten zou daarmee een bedrag van f 700.000,— gemoeid zijn. De laatste ontwikkelingen op het gebied van de draadloze communicatie maakten het mogelijk meldposten in te stellen die een direct contact met de politie zouden

geven. De road-phone een Deens-Nederlands geheel nieuwe toepassing van radio-telefoon-apparatuur leidde tot deze proef, waaraan ook de Politieverbindingsdienst meewerkte.

Mr. Groeninx van Zoelen noemde als positieve overwegingen van operationele aard onder meer dat met de draadloze praatpalen mededelingen van verkeersongevallen, verkeersgeleidingen en niet minder signalering en opsporing van misdrijven en verkeersovertradingen door het publiek geconstateerd, direct bij de politie komen. Vanuit het politiebureau kan onmiddellijk personeel en materieel worden uitgezonden voor bebakening, veiligstellen van sporen, eerste hulp, identificatie, waarschuwen van familie van slachtoffers en wat dies meer zij. Bovendien kunnen de draadloze meldzuilen geplaatst worden op de meest geschikte punten, zoals black spots, drukke verkeersknooppunten, langdurig gesperde ongevalsplaatsen enzovoort. Op elk moment en onafhankelijk van de plaats kunnen reservezuilen in gebruik worden gesteld en de zuilen kunnen uiteraard ook worden ingezet op niet met het verkeer verband houdende punten, zoals vakantie-oorden, bij stranden of woonwagenkampen.

De Directeur Generaal noemde het voor de hand liggend dat voor alle deze doeleinden één uniform communicatiesysteem een vereiste is. De meldkamers van de politie waar de mededelingen binnenkomen zijn dag en nacht bezet en zijn centraal-

punten in het landelijke politieverbindingssysteem. Overigens is er ook een mogelijkheid voor onderling contact tussen de meldzuilen onderling hetgeen voor politie bij verkeersgeleidingen van eminent belang kan zijn. Niet alleen overwegingen van operationele aard hebben tot deze proef met draadloze zuilen geleid. Ook financiële aspecten hebben een rol gespeeld. Drieduizend telefoonpalen zouden een kapitaalsuitgave van 37 1/2 miljoen gulden vergen en een jaarlijksbedrag van f 192.000,— Een radiofonisch meldsysteem met eenzelfde aantal palen kost 11 1/2 miljoen gulden en dan nog eens f 100.000,— per jaar. Inzet van extra politiepersoneel is hierbij niet nodig en het draadloze net kan langzamerhand worden ingevoerd omdat geen aanleg van kabels nodig is, waardoor tevens verplaatsing gemakkelijk is. Mr. Groeninx van Zoelen vestigde er de aandacht op dat het natuurlijk nimmer de bedoeling van de politie is in de activiteiten van derden te treden zodat pechmeldingen en dergelijke worden doorgegeven aan wegenwacht of garagebedrijven die de verder niet voor de politie van belang zijnde pechvogels weer op gang kunnen brengen.

De proef met de tien praatpalen, geplaatst in paren ter weerszijden van de rijksweg twaalf in de gemeenten Linschoten, Harmelen, Vleuten de Meern en oostelijk van het verkeersplein Oudenrijn in de gemeenten Jutphaas en Utrecht, is in de eerste drie maanden een experiment. In dit verband zijn er ook twee soorten van dit nieuwe soort palen, die met een kastje eraan en een antenne erop langs de weg prijken. Elke weggebruiker kan „via de paal praten". Hij opent het kastje, haalt de waterdichte telemicrofoon tevoorschijn en drukt op de knop als hij gaat spreken. Wil hij luisteren dan laat hij de knop los. Behalve deze zuil voor simplexverkeer staan er evenwel ook voor duplexverkeer, waarbij luisteren en spreken gaat als bij een normale telefoon. De proef zal uitmaken welke zuil in de praktijk het meest geschikt is. De verkregen gegevens

(vervolg op pag. 20)

I.P.A.-streven belangrijk bij eenwording van Europa

door opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

In Nijmegen congresseerde kort geleden de Nederlandse sectie van de International Police Association (I.P.A.) Aangezien het hier een eerste lustrumviering betrof, droeg het congres een enigszins feestelijk karakter. Een dertigtal gasten van de secties Duitsland en België luisterde het congres door zijn aanwezigheid op. De Belgische en Duitse politieambtenaren waren bij Nederlandse collega's van de afdeling Nijmegen ondergebracht. Het is juist het bevorderen van de onderlinge vriendschap, waardoor een beter begrip voor elkaar wordt gekweekt, die als de voornaamste doelstelling van de I.P.A. moet worden gezien. Dit komt wel bijzonder tot uiting in het devies van deze internationale instelling, dat luidt: „Servo per Amiceko” (Dienen in Vriendschap). Een hoogtepunt in het congres was ongetwijfeld de ontvangst van het Nederlandse bestuur met haar buitenland-

se gasten en genodigden, door de burgemeester van Nijmegen op het historische raadhuis.

Burgemeester mr Ch. M. J. Hustinx ontving zijn gasten in de Tréveszaal, waarin ook de raadsvergaderingen plaatsvinden. In Frans en Duits begroette Nijmeegs eerste burger de buitenlandse politieambtenaren, waarbij hij hen de verzekering gaf, dat het Nijmeegse gemeentebestuur de I.P.A.-gedachte van harte ondersteunt. „In Nijmegen,” aldus de burgemeester, dat bekend staat om zijn gemoedelijke gezelligheid, spant zowel de burgerij als het gemeentebestuur zich in zijn buitenlandse gasten met hartelijke belangstelling te ontvangen.

Uitgaande van het ideaal, een verbroedering op internationaal niveau tussen de leden van politiekorpsen uit 52 landen,” zo ging mr Hustinx verder, „meen ik, dat het congres nergens beter dan in Nijmegen kon worden gehouden, daar immers niet

minder dan bijna 10% van het aantal leden der Nederlandse sectie uit leden van de Nijmeegse afdeling bestaat. Beter bewijs om de juiste mentaliteit van de „Nijmegenaar” ten opzichte van de internationale verbroederinggedachte te peilen, is nauwelijks denkbaar.”

Als zijn persoonlijke mening gaf burgemeester Hustinx te kennen, dat met name een Europese eenwording van onder af moet worden opgebouwd, dus vanuit zo groot mogelijke groepen van de verschillende volkeren die elkaar verdragen, begrijpen en tenslotte waarden door directe wederzijdse contacten. Verder gaande wees mr. Hustinx nog op wat hij noemde een even verrassend als verblijdend feit. Het is over het algemeen namelijk zo, dat als bijverschijnsel van een herwonnen vrijheid, in de meeste landen van Europa sinds 1945 een zekere mate van tegenzin is ontstaan tegenover het gezag. Zonder dat er nu direct sprake is van een gezagscrisis, moet men toch met leedwezen constateren, dat vrijheidsdrang verloopt in gebrek aan zelfdiscipline. Aangezien nu het gezag zich het meest onmiddellijk manifesteert in de geüniformeerde gezagsdrager, heeft deze ook het meest van het wantrouwen en de onwil van het publiek te lijden. Dit vereist van hem een grote dosis zelfbeheersing en zelfvertrouwen, die slechts dan opgebracht kunnen worden, zolang de gezagsdrager zich dienaar en in zekere mate „slachtoffer” van de gemeenschap weet. Het vergt een ruime mate van idealisme om een uniform aan te trekken, waarin men als het ware „vraagt om moeilijkheden”.

Dat dit sombere beeld echter ook zijn lichte zijde heeft, blijkt hieruit, dat te Nijmegen — door de enorme vlucht die sinds 1945 de deelname door buitenlandse politiekorpsen aan de Nijmeegse vierdaagse heeft genomen — lang-

Ontvangst van I.P.A.-delegatie op het Nijmeegse stadhuis. Geheel links de voorzitter van de Belgische sectie, de heer Huybregts. Daarnaast de wachtmeester 1e kl. J. van Megen, voorzitter van de afdeling Nijmegen; vervolgens inspecteur H. M. Pijls van de gemeentepolitie Nijmegen, majoor P. J. Plattel, districtcommandant Nijmegen, wachtmeester 1e kl. Th. Leenders, secr. afd. Nijmegen en drie Belgische I.P.A.-leden.

(Foto: Wachtmeester 1e kl. A. F. Kievits, Nijmegen)

De kapitein H. C. Honcoop districts-commandant Amsterdam

Met ingang van 1 mei 1964 is kapitein H. C. Honcoop aangewezen als commandant van het district Amsterdam. Op 9 oktober 1924 werd de kapitein Hon-

coop geboren te Hattum en bezocht het lyceum te Bussum, waar hij in 1942 het cinddiploma H.B.S. behaalde. Hierna werd hij ingeschreven als student aan de Landbouwhogeschool te Wageningen, doch in verband met de actie van de bezetter tegen de studenten, besloot hij reeds in 1943 zijn studie af te breken en onder te duiken. Na de bevrijding meldde hij zich in december 1945 als oorlogsvrijwilliger en volgde een opleiding aan de School voor Reserve Offi-

cieren der Artillerie. Aanvankelijk als kornet en later als reserve 2e luitenant diende hij bij het Wapen der Artillerie, tot hij in mei 1948 werd gedetacheerd bij de Koninklijke Marechaussee. Na beëindiging van deze detachering werd hij geplaatst bij het Artillerie Opleidingscentrum Breda, waarna hij in 1950, in de rang van reserve 1e luitenant, de militaire dienst met groot verlot verliet.

In de jaren 1950/1951 volgde hij de cursus aan het Rijksinstituut tot opleiding van hogere politieambtenaren te Hilversum. Na het behalen van het diploma werd hij in de rang van adjunct-inspecteur van politie geplaatst bij de gemeentepolitie Amsterdam, waar hij op 1 september 1952 werd bevorderd tot inspecteur, ambtenaar 3e klasse. Bij de gemeentepolitie Amsterdam is hij belast geweest met de opleiding van kader en personeel voor de zgn. „mobile afdeling”, terwijl hij ook de functie van inspecteur-toegevoegd heeft vervuld bij de chef van het bureau Linnaeusstraat. Op 15 maart 1957 werd hij benoemd tot officier der rijkspolitie 2e klasse en belast met de functie van officier-toegevoegd bij de commandant van het district Nijmegen. Op 1 januari 1958 volgde zijn bevordering tot officier der rijkspolitie 1e klasse en op 1 september 1958 werd hij gedetacheerd bij het Rijksinstituut te Hilversum. Gedurende twee jaren was hij toegevoegd aan de directeur van genoemd instituut, waarna hij op eigen verzoek op 1 september 1960 van deze detachering werd ontheven, waarna hij werd aangewezen voor de functie van officier-toegevoegd aan de commandant van het district Apeldoorn.

Vanaf 1 juni 1962 tot de datum waarop hij — in verband met het plotseling overlijden van de overste P. Laverman — belast werd met de waarneming van het districts-commando Amsterdam, vervulde hij de functie van officier-toegevoegd bij de Territoriaal Inspecteur te Amsterdam.

RIJKSPOLITIE- VEEVERVOER IN LIMBURG

door de adjudant
A. C. Schuurmans te Arcen

De politie is niets vreemd! Kort geleden reed een opperwachmeester der Rijkspolitie van de Noord-Limburgse groep Arcen en Velden, met de bekende blauwe wagen over de Rijksweg Venlo-Nijmegen in zijn gemeente. Wat ver voor hem uit een vage witte vlek was geweest op de rijbaan, bleek een vuil witte shetlander te zijn met op zijn geduldige rug een jeugdige ridder en aan zijn zijde een even jeugdige schildknaap; het ros slechts opgetoomd met een broekriem. Een situatie, ongebruikelijk genoeg om de opper tot nadenken en als gevolg daarvan tot onderzoek te nopen. Hij informeerde naar het doel van de reis. Zowel ruiter als begeleider, 13 en 14 jaar oud, bleken leden te zijn van een naburige Germaanse stam. Zij hadden geen bepaald reisdoel, doch waren eenvoudig alleen maar „auf Wanderschaft”. Het lopen moe, hadden zij uit een weiland langs de route het rijdier „beschlagnd”. Een nieuw probleem dook op! Hoe de auto, het paard, de ridder en de schildknaap gelijktijdig naar het groepsbureau te brengen zonder er een van te verliezen? Zoals reeds gezegd is de politie niets vreemd. Zowel strijdros als Germanen werden in de politieauto geladen en vervuld met enige rechtmatige trots, zette de opper de terugtocht in naar het bureau. Het menselijke deel van de lading, ofschoon comfortabeler reizend dan voorheen, vond het maar zo zo. Het paard daarentegen hinnikte van genoegen en sperde hierbij zijn kaken zover van elkaar, dat zijn huid aan het andere eind van het paardelijf kennelijk te kort werd. De resultaten hiervan merkte de opper pas toen hij aan het groepsbureau arriveerde.

Vervolg I.P.A.

zaam maar zeker een groter begrip voor de mens in het uniform groeiende is. Men krijgt daarbij de gelegenheid tot een meer persoonlijk contact. Van de twijfelachtige aanvaarding van politiemannen in de situatie waarin hun opdracht hen plaatst tot een beter begrip van de dienende functie van ieder gezag in het algemeen en die van het politieapparaat in het bijzonder, is dan niet eens meer zo'n grote stap. De mogelijkheden die de I.P.A. schept op internationaal niveau door een ongedwongen samenzijn met de zich tegenover vreemdelingen veelal hoffelijker gedragende bevolking, kunnen — volgens het oordeel van burgemeester Hustinx — in belangrijke mate bijdragen tot een groeiende erkennning van deze dienende taak, van het inzicht in het feit dat even zo goed als alle andere openbare diensten, ook de politie een service-verlenende instantie is.

. . . de kampioenen van het ressort Groningen . . .

kan opbrengen, Den Bosch nog op de tweede plaats doen eindigen.

De verdere resultaten waren namelijk zo, dat Groningen, met zijn jonge en doortastende ploeg, uiteindelijk met 6 matchpunten op de eerste plaats en het korpskampioenschap beslag legde. Den Bosch en Den Haag eindigden ex aequo op de tweede plaats, waarbij — zoals vermeld — het betere doelgemiddelde van Den Bosch de doorslag gaf; Arnhem werd vierde met 3 punten en op de 5de en laatste plaats eindigde Amsterdam, met 1 punt.

De majoor E. A. Mackay, districtscommandant te Assen, reikte na afloop, namens de Algemeen Inspecteur van het Korps, de prijzen uit. In een korte toespraak roemde majoor Mackay de sportieve sfeer in dit

Ressort Groningen voetbalkampioen 1964

Op de terreinen van de voetbalvereniging Heerenveen, waar eens „Us Abe” grote triomfen vierde, vonden in mei wedstrijden plaats om het korpsvoetbalkampioenschap.

Onder goede weersomstandigheden is er weer met inzet van alle krachten, om de punten gestreden, waarbij het er aanvankelijk op leek, dat het ressort Den Bosch ditmaal hoge ogen zou gaan gooien.

De Bosschenaren, eens met Den Haag een sterke „voetbalmogendheid”, versloegen namelijk eerst Amsterdam en daarna zelfs de uiteindelijke kampioen Groningen. Een klap van „de man met de hamer” was er echter het gevolg van, dat Den Bosch tegen Den Haag maar nauwelijks met de hakken over de sloot kwam (1-1), waarbij de zuidelijken nog van geluk mochten spreken, dat de overigens goed leidende scheidsrechter een „geheid” doelpunt van Den Haag afkeurde.

En toen daarna Arnhem de Bosschenaren een flink pak voor de broek gaf in de vorm van een 3-1 nederlaag, was het definitief met de

Bossche verwachtingen gedaan. Toch zou een beter doelgemiddelde dan Den Haag, dat de laatste jaren ook al niet meer de kracht van voorheen

---

jeugdige deelname verheugend

door wachtmeester 1e kl.
P. H. BEUZENBERG te Veldhoven

---

tournooi en riep hij de wachtmeester 1e kl. Woppenkamp (aanvoerder van het Groningse team) tot de beste speler van het tournooi uit. Dat er ditmaal nogal veel jongeren aan de wedstrijden deelnamen, noemde de majoor een verheugend verschijnsel.

Met de majoor Mackay gaven ook de burgemeester van Heerenveen, de heer H. Huisman en verscheidene officieren en groepscommandanten van het Korps, van hun belangstelling blijk.

★
Bij de foto: De majoor E. A. Mackay reikte de prijzen uit.

Foto's: Techn. Recherche, Groningen

Kapitein geen armlastige!

Tijdens mijn korte detachering bij het district Doetinchem rondtrekkend door de wunderschone landstreek, die men de Gelderse Achterhoek noemt, mocht ik getuige zijn van de ieder jaar op Hemelvaartsdag te Hengelo-G. der gewoonte getrouw plaatsvindende „broodweging voor de armen“ waarover de wachtmeester der Rijkspolitie te kl. J. G. ten Broeke u hiernaast verhaalt.

Met veel genoegen heb ik deze gemeedelijke bijeenkomst van hartelijke mensen bijgewoond en heb ik ondervonden hoe een eenvoudige, doch betekenisvolle folkloristische gebeurtenis, die zich volgens het gebruik geheel binnenshuis afspeelt en ettelijke uren duurt, de aandacht en de tijd van „wereldlijke en geestelijke overheden“ waard blijkt te zijn. Rokende uit een lange Goudse pijp, waaraan zelfs ik als verstokt niet-roker me niet kon onttrekken, overpeinsde ik, dat het anno 1964 voor de diakenen wel erg moeilijk zou zijn „armen“ te vinden, die nog behoefte zouden hebben aan zwart en zwaar roggebrood. Het was alsof burgemeester Langman van Zelhem mijn gedachten raadde, toen hij zei: „Kapitein, als u zich wilt aanmelden als gegadigde, de diakenen zullen u voor deze keer graag als armlastige beschouwen.“ Ik heb het maar niet gedaan. Wat zou mijn vrouw wel gezegd hebben, als ik de enige armlastige was geweest en ik met de totale opbrengst van 1498 ponden roggebrood thuis was gekomen? De pijp . . . ja . . . die bewaar ik als een goede herinnering . . .

P. H. BORRA

Wachtmeester als broodweger o

Cijnsplichtigen in Achterhoek leverden bijna 1500 kilo brood

door de wachtmeester te kl. J. G. TEN BROEKE te Keijenborg

Jaarlijks, zo enkele weken voor Hemelvaartsdag, ontvang ik ter kennisneming een schrijven, gericht aan: „de cijnsplichtigen tot levering van een roggebrood op de Hemelvaartsbroodwegerij onder Zelhem en Hengelo“. In dit schrijven worden de cijnsplichtigen aan hun verplichting tot levering van een roggebrood herinnerd en voor mij dient dit schrijven als herinnering om in mijn kwaliteit van politiemans bij de broodwegerij aanwezig te zijn en als zodanig mijn taak als broodweger te vervullen.

Het betreft hier een eeuwenoud gebruik, waarbij volgens het „marke-recht“ een aantal boeren verplicht is jaarlijks een roggebrood ter

beschikking van de armen te stellen. Volgens de folklorist Van der Ven wordt er reeds in 1559 melding van gemaakt, dat vele boeren van de gemeenschappelijke markergonden (gelegen op de gemeenten Zelhem en Hengelo-G.) van het „Gooy“ plaggen mochten steken op die terreinen onder beding, dat zij jaarlijks op Hemelvaartsdag een roggebrood van ten minste 22 pond moesten leveren op het „möldershuis“, bestemd voor de armen. De leveringsplicht bestaat formeel — ondanks de gelukkig sterk veranderde omstandigheden — nog steeds en rust als een last op de boerderij van de cijnsplichtige — een zakelijk recht dus.

Sommige cijnsplichtige boeren, die de armen goed gezind waren leverden zeer zware broden van soms wel over de honderd pond (excuus voor de illegale gewichtsaanduiding). Aan het leveren van het zwaarste en op één na zwaarste brood was — en is ook nu nog — een premie verbonden, bestaande uit een paar flessen wijn. Blevden de broden onder het minimum gewicht van 22 pond dan werd een boete opgelegd. Hier blijkt dus de behoefte aan een — ambtelijke — broodweger en deze taak werd steeds vervuld door de plaatselijke politiemans.

De „Mulders-fluite“ is de naam van een boerderij aan de weg Zelhem-Hengelo-G. De boerderij was vroeger het „möldershuis“ en „fluite“

. . . en niemand ontkomt aan het roken van de traditionele pijp . . .

p Hemelvaartsdag

. . . bijna 1500 kilo en geen armlastigen . . .

betekent kermis. Het huis van de mulder diende op Hemelvaartsdag als herberg en er werd daar ter gelegenheid van het wegen en uitreiken van roggebrood kermis gehouden.

De totale hoeveelheid geleverd brood — in 1963 b.v. was dat 1514 pond — wordt volgens een vaste formule verdeeld; 3/8 voor de Ned. Herv. Diaconie Hengelo-G., 3/8 voor die van Zelhem, 7/96 voor het R.K. armbestuur van Hengelo-G. en 17/96 voor het R.K. armbestuur van Keijenborg.

Zo heeft nog steeds onder presidium van de beide burgemeesters — die van Hengelo-G. en Zelhem — in aanwezigheid van de vertegenwoordigers van de verschillende diaconieën en arbesturen op Hemelvaartsdag op de „Muldersfluite” het broodwegen plaats.

De zitting is curieus en trekt steeds meer belangstelling. Na het openingswoord van een der burgemeesters heeft het wegen plaats. Dat geschiedt met behulp van een ouderwetse aan de zoldering hangende weegschaal. Na de weging van het brood en de berekening van de opbrengst en de verdeling daarvan wordt er — alvorens de zitting uitengaat — onder het genot van een glas wijn, gerookt uit zeer lange „Goudse” pijpen.

Het geheel dus een zeer oud gebruik — uit noodzaak geboren en nu folklore dat zeker waard is in ere te worden gehouden.

Aan de onkreukbaarheid van de broodweger kon niet worden getwijfeld.

Twee dagen parkeerwei bij het agrarisch walhalla van Liempde

door de wachtmeester 1e kl. A. J. JORNA te Roermond

Fussen Best en Boxtel ligt het Noordbrabantse plaatsje Liempde. Liempde heeft niets spectaculairs, niets opzienbarends. 2800 zielen telt het dorpje dat gelegen is aan een drukke spoor en verkeersweg. Geen grootse industrie, geen andere dingen die Liempde bekendheid geven. De inwoners van deze mooie en rustige plaats houden zich voornamelijk met de landbouw bezig of hebben hun werkzaamheden in de industrie buiten hun woonplaats liggen. Eindhoven-Best-Boxtel zijn de dichtst bijzijnde gemeenten waar over industrie niet te klagen valt. Toch zal Liempde in de meeste Rijkspolitie-oren wél betekenis hebben. In gunstige zin wel te verstaan.

Van de vele jaarlijks terugkerende gebeurtenissen die voor het Korps Rijkspolitie een bijzondere concentratie aan manschappen met zich brengt, is Liempde zelfs zéér belangrijk. Naast het traditionele bloemencorso te Lisse en Zundert, de TT in Assen en de schuttersfeesten in Limburg, komt Liempde jaarlijks met een show van alles wat met de boerderij te maken heeft op de proppen. Een RAI op land-

bouwgebied zou men kunnen zeggen. In Liempde zeggen ze dat iets eenvoudiger; „Landbouwwerktuigendag”. Maar in werkelijkheid is dit evenement uitgegroeid tot een gebeurtenis die nationaal en internationaal steeds meer belangstelling trekt.

Het zijn niet alleen landbouwwerktuigen die in Liempde te zien zijn. Naast de zwaarste landbouwtrekker is er ook het kleinste potje uierontsmettingszalf te vinden. Daar tussen in liggen nogal wat voorwerpen die men in verband met de landbouw kan tentoonstellen. Om een beeld van zo'n show te kunnen krijgen moet men op z'n minst een uurtje vrijelijk kunnen rondscharrelen. Als boer gaat dat gemakkelijk, als wachtmeester der rijkspolitie, ter assistentie in Liempde wordt dat iets moeilijker.

Ná het traditionele plastic zakje met broodjes, het pakje cigarettens en de rol pepermunt, volgen meestal de briefjes waarop de posten vermeld staan. Komt dat neer op een toegewezen parkeerwei, waarop als taak omschreven staat „hij ziet toe dat op de juiste wijze geparkeerd wordt” enzovoort, dan is de

kans op een kijkje op de tentoonstelling tot een minimum gereduceerd. Zo verging het ook hier weer de meeste „assistenten” met als gevolg dat we het bezienswaardige wat er dan wél was, niet bekeken maar bestudeerd hebben.

Geen opgedirkte tantes, geen hupse lijnen, nauwelijks schmink en helemaal geen naaldhakken, dat is het eerste wat opvalt tussen een publiek dat toch nog maar altijd uit zo'n 50.000 personen bestaat. Om nog even over het vrouwelijke publiek door te gaan, hier ziet men twee dagen een bloemlezing van het platteland, een dagje er op uit trekken. Heel veel petten, nagenoeg geen stropdassen, blozende wangen en veel platvoeten. Medisch gezien zullen daar óók nog wel andere voeten bij zijn, in de ogen van hen die „toezien op het juiste parkeren” waren er slechts twee soorten. Gewone en platvoeten.

De platvoeters kon men al kennen bij het parkeren. Forse dotten gas verraadden reeds dat hier niet met een gewone voet op het gaspedaal gedrukt werd. Evenzo was dit merkbaar indien afgeremd werd. De stoplichten puilden dan uit van de

druk die op de voetrem uitgeoefend werd.

Toch was het leuk in Liempde. De humor ligt op straat zegt men wel eens, maar die ligt ook op een parkeerwei, weet ik nu. En voor wie na een paar uur behendig alle dierlijke uitwerpselen wist te omzeilen en zich dus met de geografische ligging van een en ander op de hoogte gesteld had, was het te doen. Overigens zorgden de vliegen voor een zichtbaar en zacht zoemend baken. Parkeerwei no. 1, zoals het officieel heette, moest geregeld worden door twee leden van een verkeersgroep. Er waren ook zes gemeentearbeiders die de ontvanger van Liempde behulpzaam waren bij het spekken van de gemeentekas. Iedere toeschouwer die per auto de tentoonstelling kwam bezoeken kon zich verheugen met de gedachte dat hij alvorens het tentoonstellings-terrein te betreden een bijdrage ad. één gulden aan deze kas had geleverd. De gemeentelijke-parkeewachters waren op die gulden speciaal getraind. Eerst was het vrij luid „goeiemorgenszaam”. Dan kwam; één gulden, alstublieft”. Ook als er maar een persoon in een auto zat bleef het „goeiemorgenszaam”. We hebben het gedurende twee dagen ruim 2000 keer gehoord. En het beliefdde de meesten wel.

Waren de bezoekers vrijwel allemaal van het zelfde genre, het wagenpark dat zij in drie uur tijds op parkeerwei no. 1 aanlegden was meer variabel. We zagen keurige sleeën, uitstekend verzorgd en gammele pré-historische samerraapsels. We zagen opgelapte, met de kwast geverfde en met de kolen-schop geplamuurde kisten vol gaten. We zagen ook mooie tweedehands wagentjes, aangepast aan de eisen van wet en uiterlijk voorkomen. We zagen een Vauxhall met leukoplast en karton dichtgeplakt, een Volkswagen met twee verschillende wielmaten, een Opel-rekord die men van de zijanten door de carrosserie kon gluren. We zagen een Mercedes waarvan de bestuurder 's-morgens om 8 uur het grote licht en radio liet aanstaan en 's-avonds om 7 uur verbaasd was dat het ding niet startte. „Anders doet ie 't altied zo”, zei hij.

We genoten van vier agrariërs die een uur lang op en neer renden om een Opeltje gestart te krijgen. Ze zwoegden „door alles heen”, want „lopen zou ie.” En lopen deed het ding inderdaad. Niet echter eer men na rijkelijk lange tijd tot het inzicht kwam dat het met contact áán beter lukt. Dan was er de auto die met een wandelstok opengemaakt moest worden. „Ik heb de sleutels verloren.” En de man die

omstreeks 13.00 uur kwam vragen (toen 600 wagens geparkeerd stonden) „Is mijn broer met de Volkswagen al hier?”

Waarom geen aantekeningen gemaakt van alle zotte en hoogst gemakkelijke situaties die we gedurende die twee dagen beleefden. „Goeiemorgenszaam één gulden a.u.b.” Een herenboer betaalde met een briefje van 100, terwijl hij de zesde wagen was die het parkeerterrein die dag opreed. De parkeewachter-annex gemeentekas-spekker greep het briefje, greep z'n bromfiets en kwam na een klein kwartiertje terug met twee broekzakken vol losse guldens en kwartjes. De boer schudde van het lachen toen hij het manneke op de bromfiets zag aankomen. Hij rammelde van het losse geld toen hij naar de tentoonstelling toog.

Wat ons rijkspolitie mannen op parkeerwei 1 en verder eigenlijk op alle andere verkeerspunten trof was de gemoedelijkheid. Wat zou de Hagenaar gezegd hebben als hij tot 6 à 7 keer toe van de verkeers-

★

Ook de bereden rijkspolitie vormde een „rustpunt” in het mechanisatie-„leven”.

politie aanwijzing krijgt om de auto wat korter naast de reeds geparkeerde te plaatsen? Dat ging zo van „Zet uw wagen maar met de neus andersom.” „Nu nog even wat rechter en korter naast de ander”. „Zo is het kort genoeg maar nu nog wat achteruit, mijnheer”. „U had van uw stuur af moeten blijven want nu komt u er niet meer uit mijnheer”. Zet u eerst maar naar voren en dan weer naar achteren”. „Dat is goed maar nu staat u weer scheef”. Dat zeiden we niet éénmaal . . . en toch hadden ze allemaal een rijbewijs . . . Op parkeerwei 1, ruim 900 auto's, diverse politiemannen, geen enkele wanklank.

Nou ja, als je wilt kankeren gaat dat altijd, over de uitsmijter of over de koffie, zelfs in Liempde kan dat.

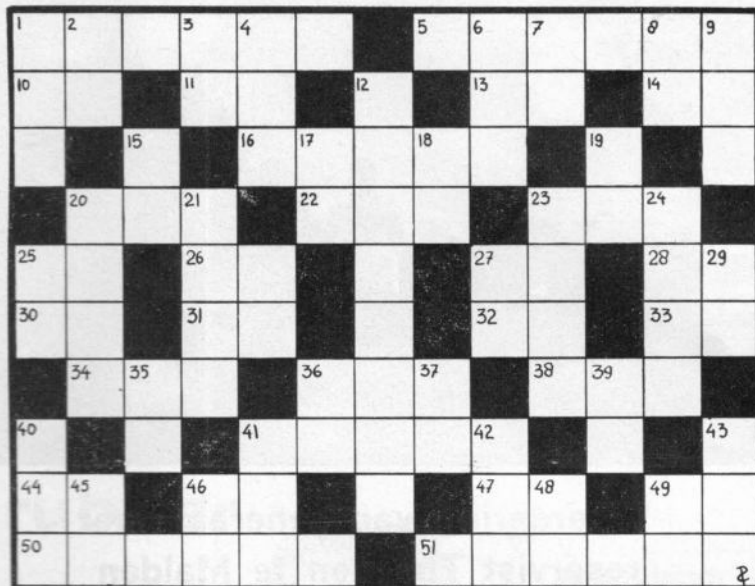
In de verte hoorden we de bulldozers, de graafmachines en de juf via de luidspreker. „Wil de heer Harm Bultjes naar de elektrische melkinstallaties komen?”

„Mijnheer wilt u uw wagen afsluiten en de motor afzetten”, zei de wachtmeester op de parkeerplaats. „Er is telefoon voor Jaap Bulkman uit Kuiterdorp, telefoon voor de heer Jaap Bulkman uit Kui . . .” en dan overblafte de achthewegsploeg de juf en Kuiterdorp, zodat Bulkman maar moest zien dat hij de telefoon vond.

De weinige stropdassen die gedragen werden zaten scheef of bleven constant om de nek omdat de knoop te vast zat. Ze kwamen terug na urenlang slenteren door dit agrarische-walhallala. Het brood was op, de kranten lagen her en der. Nu peuzelden ze frites of vis. Grote vissen, kleine vissen, zure vissen, gebakken vissen, frites mét en zonder worst, mét en zónder mayonaise. Een publiek dat tijd genoeg heeft, niet gejaagd is, en gezag weet te erkennen. Geen akelig knetterende transistors, of hatelijke opmerkingen van schamperende nozems. Geen razende brommers of Joelende jongelui. Niets van dit negatiefs. Vijftigduizend kalme bezadigde mensen.

Zoals gezegd: tussen Best en Boxtel ligt Liempde, als u eens naar die tentoonstelling toe wil, 't is eens per jaar . . .

Voer voor puzzelaars

Horizontaal: 1 hoge stoep; 5 boter bereiden; 10 spil; 11 voegwoord; 13 uitroep; 14 voorzetsel, achter; 16 steen; 18 steen, snavel; 22 gesteente; 23 rond; 25 rivier in buitenland; 26 meisjesnaam; 27 soort onderwijs; 28 voegwoord; 30 water in Friesland; 31 soort onderwijs; 32 meisjesnaam; 33 oude lengtemaat; 34 tentoonstellingsgebouw; 36 loom, vadsig; 38 voorzetsel; 41 stad in Duitsland; 44 Chinese munt; 46 onmeetbaar getal; 47 getij; 49 muzieknoot; 50 hevige storm; 51 doorn, spits.

Verticaal: 1 speelgoed; 2 rund; 3 lidwoord; 4 loot; 6 vis; 7 Romeinse Rijk; 8 voegwoord; 9 vochtig; 12 dierehuid; 15 muzieknoot; 17 oude lengtemaat; 18 voedsel; 19 muzieknoot; 20 landbouwer; 21 soort kunstmest; 23 vaartuig; 24 ladder; 25 per expresse (afk.); 27 motor transport; 29 Nederland; 35 water in Brabant; 36 muzieknoot; 37 voorzetsel 39 daar; 40 insect; 41 meisjesnaam; 42 sportterm; 43 danspartij; 45 titel; 46 familieid; 48 dierengeluid; 49 scheidkundig element.

Ook voor goede oplossers van deze puzzel zijn weer drie (pocket)boekenbonnen beschikbaar. Oplossing vóór 10 juli aan de wachtmeester te kl. P. H. BEUZENBERG, Dorpsstraat 199, VELDHOVEN-N.B.

OPLOSSING VAKANTIE-KRUISWOORDRAADSEL

Horizontaal: 1 De redactie van het Korpsb; 17 geus; 18 tel; 19 Ier; 20 pols; 21 ms; 22 hes; 24 rillen; 27 olm; 29 la; 30 Ds; 31 holte; 33 moer; 34 bomen; 36 pk; 38 hap; 39 elk; 40 pp; 41 erg; 42 dam; 43 ss; 45 melis; 47 vies; 49 ijskar; 51 km; 52 pa; 54 nel; 55 beklad; 57 ton; 58 ea; 59 aalt; 61 oor; 62 Ned; 64 Etna; 66 lad Rijkspolitie wenst u al; 67 trui; 68 ara; 69 Els; 70 Eire; 71 ns; 72 gsa; 74 dadels; 77 kil; 79 si; 80 Ee; 81 ritme; 83 time; 84 rotan; 86 el; 88 zin; 89 pen; 90 am; 91 pad; 92 set; 93 Ob; 95 adrem; 97 knel; 99 matse; 101 ps; 102 om; 104 sir; 105 Vianen; 107 kro; 108 Dr; 109 ader; 111 mee; 112 non; 114 niet; 116 len een prettige vakantie.

Verticaal: 1 DG; 2 Eems; 3 Rus; 4 es; 5 Abel; 6 TT; 7 Ier; 8 Elim; 9 nier; 10 hen; 11 er; 12 kalm; 13 RP; 14 pol; 15 slap; 16 BS; 22 hopen; 23 steil; 25 Lopik; 26 lepel; 27 oogst; 28 Medan; 30 DOS; 31 ham; 32 els; 34 brij; 35 nar; 37 KLM; 44 Spaarne; 46 legkast; 47 verlaat; 48 saniele; 50 kornuit; 51 kanarie; 53 aldus; 55 boord; 56 deels; 58 etuis; 59 alt; 60 tri; 61 opa; 63 DWS; 64 été; 65 ale; 72 ginds; 73 amper; 75 Diana; 76 Emmen; 77 kodak; 78 lasso; 80 EDO; 81 Ria; 82 Eem; 84 ram; 85 nee; 87 les; 94 bode; 96 Rien; 97 kiet; 98 leng; 100 trek; 101 prei; 103 men; 105 vee; 106 Noé; 108 dit; 109 al; 110 re; 111 mr; 113 nv; 114 nn; 115 te.

De wens luidt: „De redactie van het Korpsblad Rijkspolitie wenst u allen een prettige vakantie.”

De boekenbonnen gingen deze maand o.m. naar twee winnaressen:

1. Mevr. C. Buitelaar-Van Boven, Steven Wiegmanstraat 11, Dordrecht.
2. H. Leijten, opperw. der R.P., Kerkstraat 12, Serooskerke (Walcheren).
3. Mevr. M. J. v. d. Berg-Luyks, Kerkstraat 24, Berghem (N.-Brabant).
4. A. Groothuis, res.-wachtm. 1e kl. R.P., Muiderdiep 161, Nw. Buinen.

Waardering van generaal voor reservist Thoonen te Malden

door de adjudant H. VAN DEN BROEK te Groesbeek

Foto: Techn. Recherche, Arnhem

De majoor P. J. Plattel, commandant van het district Nijmegen heeft in het hotel Het Witte Huis te Lent bij gelegenheid van de prijsuitreiking districts wettencompetitie en de schietcompetitie in aanwezigheid van reservisten, groepscommandanten en instructeurs een tevredenheidsbetuiging van de generaal uitgereikt aan de reserve-wachtmeester W. A. J. Thoonen, wonende te Malden en behorende tot de groep Groesbeek.

De tevredenheidsbetuiging behelst de waardering van de algemeen inspecteur J. Gerritsen voor opletend optreden waardoor drie in-

brekers konden worden aangehouden. De reserve-wachtmeester zag op een avond in zijn woonplaats een auto met gedoofde lichten staan bij enkele directieketen van een bouwonderneming. Hij vond dat vreemd en noteerde de kentekens van de wagen. De volgende ochtend bleek dat er ingebroken was in de bouwketen en dat er een hoeveelheid gereedschap werd vermist. De reserve-wachtmeester gaf prompt het briefje met het kenteken, er volgde aangifte bij de politie met als gevolg dat drie personen werden aangehouden en dat ook de gereedschappen werden teruggevonden.

PRAATPALEN LANGS SNELWEGEN

(vervolg van pag. 8)

worden verwerkt bij de definitieve uitvoering die de praatpaal zal krijgen. De mogelijkheden zijn trouwens met praten en luisteren nog niet uitgeput, want intussen zijn nog andere proeven in een ver gevorderd stadium, namelijk die om de palen te voorzien van transparante lichtbakken die draadloos vanaf de politiemeldkamers bediend kunnen worden en waarop

de weggebruiker waarschuwingen als „ongeval, mist of glad” zal kunnen lezen.

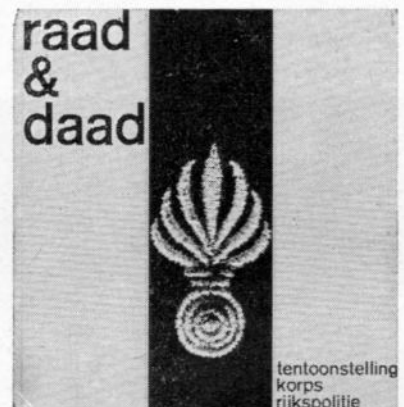
De meldzuilen werden officieel in gebruik gesteld door de hoofdcommissaris van politie te Utrecht, die het eerste contact tot stand bracht met de gemeentepolitie en door burgemeester De Geus van Linschoten die het eerste gesprek met een rijks-politiepost voerde. B. den O.

De adjudant C. van Beek commandant parketgroep Rotterdam

De adjudant C. van Beek is met ingang van 16 mei 1964 aangewezen als commandant van de Parketgroep Rotterdam. Hij werd op 17 augustus 1907 geboren te

Hoorn en trad op 3 juli 1933 in dienst bij de Rijksveldwacht. Bij de reorganisatie van de Nederlandse Politie ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en op 1 januari 1946 volgde zijn aanstelling bij het Korps Rijkspolitie in de rang van wachtmeester 1e kl., met als standplaats Alkmaar. Hij is geplaatst geweest te Badhoevedorp en bij de Staf van het district Amsterdam, terwijl hij ook enige tijd gedetacheerd was bij de Postale Recherche te Amsterdam. Op 1 februari 1956 werd hij geplaatst bij de Parketgroep Amsterdam, waar hij op 1 mei 1961 werd aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant. Hij werd op 1 juni 1953 bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 mei 1964 volgde zijn bevordering tot adjudant.

De rijkspolitie-tentoonstelling „raad & daad” is in de komende weken te zien van 22 t.m. 25 juni te Gorssel in hotel „De Roskam”. Van 29 juni t.m. 3 juli te Elburg in de leegstaande technische school, Beekstraat 55. Van 6 t.m. 10 juli te Twello in „De Harmonie”, Duistervoordseweg 1 en van 14 t.m. 17 juli te Vorden in hotel „Het Wapen van Vorden”.

DE WERELD

VAN MAAND TOT MAAND

In de Londense Observer heeft de bekende Engelse deskundige inzake communistische aangelegenheden Crankshaw enige kanttekeningen geplaatst over het konflikt China-Sowjet-Unie.

Volgens Crankshaw bestaat het gevaar dat de spectaculaire aspecten van het grote centraal staande drama van de ruzie tussen Moskou en Peking andere minder opvallende ontwikkelingen in de schaduw stelt, hoewel die ontwikkelingen van directer belang zijn. De buitengewone activiteit bijvoorbeeld van de Italiaanse communistische partij vindt zijn oorsprong, volgens Crankshaw, geenszins in de tegenstelling Moskou-Peking (al gebruiken de Italianen die controverse wel als voorwendsel); de wortel gaat dieper. De splijtzwam deed haar werk reeds voordat het Chinees-Russische geschil was geformuleerd. De Russen, die om steun smeken, kunnen het zich niet meer veroorloven onafhankelijkheidsmanifestaties van de zuster-partijen de kop in te drukken. De Italianen stuurden een delegatie naar het congres van de Franse communistische Partij (Italiaanse en Franse communisten hebben het al een jaar met elkaar aan de stok) met de bedoeling de Fransen voor de Italiaanse opvattingen te winnen m.b.t. het houden van een wereldcongres van communistische partijen, waarop het geschil Moskou-Peking opgelost zou moeten worden. De Italianen zijn tegen zulk een congres en hebben dat al maanden gezegd. Zij hebben hun opvatting onlangs in Moskou verdedigd, blijkbaar vergeefs.

De gelegenheid van het congres der Franse communisten hebben de Italianen benut de Fransen die altijd de zijde van Moskou hebben gekozen, voor hun standpunt proberen te winnen. Volgens de Italianen zou een communistisch wereldcongres slechts voeren tot een onherstelbare breuk tussen Moskou en Peking. Het is echter duidelijk dat het de Italianen er vooral om te doen is, te voorkomen dat de huidige situatie, waarin alles in beweging is en waarin iedere partij vooral de eigen nationale belangen kan behartigen, uitkristalliseert in een duidelijke verdeling van de communistische wereld in twee invloedssferen, die dan ieder centraal bestuurd zouden worden vanuit Moskou en Peking.

Het gevoelen dat dit inderdaad tot de mogelijkheden behoort, vindt alom meer ingang. Een der opmerkelijkste ontwikkelingen in 1964 betreft het contact dat jonge communistische partijen met elkaar zijn gaan onderhou-

den. Men ziet dan dat de vele delegaties niet in de eerste plaats belangstelling hebben voor een regeling van het Chinees-Russische geschil, maar wel voor speciale ad-hoc overeenkomsten onderling, die soms gaan ten koste van de Sowjet-Unie en China. Men ziet dan ook dat die jonge partijen onderling proberen één beleidslijn uit te stippen; of dat men met elkaar overlegt teneinde aldus gesteund tot een gezamenlijk optreden in Moskou te komen. Dat contact bleef niet beperkt tussen communistische partijen buiten het communistisch blok. Vertegenwoordigers van een aantal partijen in het blok hebben zich bij de geschetste beweging aangesloten. En alom geeft men zich moeite om zich steun te verzekeren van Tito en zijn Zuidslaven.

Men zou haast medelijden met Chroestsjow krijgen wanneer hij zou klagen dat alles achter zijn rug om gebeurt. Maar ongetwijfeld heeft hij zijn spionnen — evenals de Chinezen. En het lijdt geen twijfel dat — afgezien van enig ongemak — het streven naar autonomie onder de (nationale) communistische partijen hem vooraanog goed uitkomt.

Wellicht is het daarom in het licht van het bovenstaande te verklaren waarom de Roemenen, tot dusver volkomen aan Moskou gebonden satellieten, de laatste tijd wat meer armslag krijgen om te ijveren voor een grotere mate van nationale onafhankelijkheid die zich in de eerste plaats uit in het Roemeense streven naar een grotere zelfstandigheid op economisch terrein. Het land wil zijn rijke bodemschatten zelf ontsluiten en de op gang gekomen industrialisatie voortzetten.

De directeuren en ingenieurs van de nieuwe Roemeense industrie hebben gezond realistische opvattingen. Wel staat in hun boekenkasten communistische literatuur, maar met een bezoeker uit het Westen spreken zij niet over politiek of ideologie. Zij willen het beste, modernste en relatief goedkoopste materiaal hebben, ongeacht of dit uit een communistisch of westers land komt.

Onverstoorbaar gaan de Roemenen hun eigen weg. Symptomatisch voor de ontwikkeling is dat de beelden van Marx en Lenin in een bepaalde chemische fabriek zijn geweken voor die van niet-communistische geleerden als Pasteur, Maxwell, Mach en Nobel. Wel vragen vele Roemenen zich af of zij de weg naar de volledige onafhankelijkheid tot het einde kunnen afleggen. Een zekere mate van optimisme lijkt gerechtvaardigd.

Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premiën betalen?

Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de

Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG” te Amersfoort

Terug naar de natuur . . .

En zo zijn we dan weer allemaal (of bijna allemaal) bezig om ons uit te sloven opdat we straks bekaf op vakantie kunnen gaan en het ganse gezin de kans krijgt om eens uit te rusten. Bij het voorbereiden, bij het opzoeken, inpakken, nog snel even wassen en strijken, is moe het kind van de rekening en als we niet uitkijken, komt moe ook nog doodmoe thuis. En toch vinden we het allemaal nog leuk ook. Een mens wil er tenslotte wel eens uit, nietwaar! Ja, waarom willen we er zo graag uit, waarom sloven wij ons uit om alles voor elkaar te krijgen voor een kampeervakantie? Waarom verlangen wij er zelfs naar om met man en kroost onder een linnen dak te slapen? Ik geloof dat het is omdat mensen niet geschapen zijn om in hokjes te slapen die men flats noemt, niet om altijd op asfalt te verkeren. En ook niet om als blinde paarden in de dagelijkse tredmolen rond te draven, om zesendertig keer opgezweept te worden door het gerinkel van de telefoon, vierentwintig keer door een klagende deurbel voor bakker, melkboer, prentbriefkaartenverkoper of wie ook.

En, wees nou eerlijk: de vrouw kan toch niet geschapen zijn om dagelijks alleen maar stof weg te werken, aardappels te schillen, koppen te wassen en de hele bende van alle huisgenoten eindeloos op te ruimen en schoon te maken. Dat kan eenvoudig niet waar zijn. Het is waarschijnlijk daarom dat wij graag van tijd tot tijd alle verworven comfort en gemak, alles waarvan wij in huis plezier hebben en tegelijk slavinnen zijn, de rug toekeren. Wij sloven ons uit om een paar weken in een linnen huisje rond te kunnen kruipen, om met de franse slag maaltijden te kunnen koken op één pit. We gaan slapen op een luchtbed waarvan het kussen altijd net iets te hard of iets te zacht is of op een veldbed waar natuurlijk weer niet genoeg geld tegenaangehouden is, zodat er altijd iets tussen de tanden van de schar-

nieren komt en het ding steeds omvalt, neerklappt of helemaal instort. Een primus die natuurlijk net verstopt raakt of een gasfles die net leeg is wanneer het er voor de aardappels opaan begint te komen, mitsgaders de overal-ondanks vele „kleeërhaakknijper“-rondslingerende kledingstukken waarmee de onzen het hele gamma van west-europese weersgesteldheden bestrijken, verhogen de vreugde.

En natuurlijk dat ene gaatje in het grondzeil waar mieren door op visite komen, da's ook heel leuk, of als we bij duinen en strand verkeren: dat beetje zand in het eten, dat ook ons vermoeide inwendige weer zo lekker opschuurt. Op het kampeerterrein zijn natuurlijk de burens, die juist de razende benzinebrander ontsteken als we in onze eerste slaap liggen, de burens, die niets hebben en alles willen lenen en in het buitenland de Nederlanders die maar één doel hebben: landgenoten ontmoeten en er eindeloos mee praten, liefst over de kinderen. Het animeert allemaal tot mateloze ergernis, in het ergste geval tot thuisblijven. Maar als we zover zijn bewandelen we het ver-

keerde vakantiepad en raken we half overspannen.

Misschien is een eenzaam kampeerlandje, ergens bij een boerderij wel erg te verkiezen boven een camping, orde in de tent boven een ietwat slordige boel, gewijde stilte beter dan lawaai van de bu-

Voor Moeder

ren. Maar aan de andere kant: wat zit er een ontzagwekkend brok humor in het doen en laten van de miljoenen tentbewoners die in deze dagen over Europa zijn uitgezwermd. En, die humor doet alles, die maakt onze vakantie. Wanneer we dan ook nog geregeld afstand kunnen nemen van het gewoel, kunnen luisteren naar het ritselen van de bladeren, het ruisen van de zee of het krijsen van een vogel, dan zijn we toch teruggekeerd naar de natuur op de manier van de mens van deze eeuw en dan beseffen we ook, waarom we ons hebben uitgesloofd om weg te wezen van het dagelijks bestaan, weg van sleur en comfort. MARIANNE

Het geheim van Hjalmar de visserman

(IX) Een angstig moment

"Ik lach omdat het zo geestig is om jou te zien rondkruipen, net een koe die z'n gebit verloren heeft of Columbus op zoek naar het ei," schaterde Harald. „Als ik een ei had, sloeg ik het op je bolle hoofd

en Kind

tot struif," beet Einar, maar tegelijkertijd vertrok hij zijn gezicht van pijn en wreef z'n linkerknie. „Alle mensen," mopperde hij, d'r ligt hier een steentje of zo en ik moet daar uitgerekend met m'n knie op gaan liggen."

Harald keek onderzoekend op de plaats waar Einar even tevoren z'n knie had neergeplant en meteen duwde hij z'n broer bijna ondersteboven. „'t Is geen steentje, kijk maar. Hier steekt de kop van een pen een beetje uit de vloer. Hij had gelijk, er stak iets uit, misschien maar twee of drie millimeter, maar het stak eruit, een kop van een spijker of een schroef. Onmiddellijk begonnen ze met een zakmes te peuteren.

„Hij zit er scheef in en stevig ook, eigenlijk steekt alleen de scherpe zijkant van die kop boven het hout uit," ontdekte Harald. En meteen kreeg Einar een idee, hij stond op en schopte met de hak van z'n schoen precies tegen de scherpe rand van de pen. Zijn activiteit werd prompt beloond: de pen kwam een heel klein beetje omhoog.

Groot was het enthousiasme in het stille kerkje op de even stille krijtrotten. Diep was even daarna de stilte toen de pen losschoot, rinkelend over de vloer rolde en bij de eerste de beste poging beweging in de planken te krijgen, een compleet luik omhoog kwam met daaronder de eerste treden van een trap die verloren ging in het donker onder het witte kerkje op de Stevns Klint. De stilte duurde trouwens niet lang. „Hadden we nou die

grote zaklantaarn nog maar," peinsde Harald hardop.

Einar reageerde direct: „Ik ga terug en ik zal zien dat ik die van vader te pakken krijg. En anders kunnen we het met een kaars proberen. Ik heb er nog een boven in m'n kastje. Wacht jij hier en verberg je, dat is misschien beter," en tegelijkertijd was hij verdwenen en stond Harald alleen in de kerk . . . „Daar sta je dan," dacht Harald, „alleen in de kerk op de Stevns Klint, bij een open luik in de vloer, bij een raadselachtig gat, dat misschien alle geheimen van Höjerup zal oplossen, maar tegelijk bij een trap die ergens heen leidt in de rotswand en waar dus elk ogenblik iemand in of uit . . ."

Haralds gedachten stokten even. Als er iemand kwam, wat dan? Wanneer er iemand uit de opening zou willen, kon hij altijd nog het luik dichtgooien en de benen nemen, maar wat te doen, wanneer er iemand de kerk binnenkwam met de bedoeling om de trap onder het luik af te dalen? Vluchten naar buiten zou niet meer mogelijk zijn, weggkruipen achter de banken waarschijnlijk evenmin. Bovendien zou degene die dan verscheen het geopende luik vinden en denken dat het hele geheim van de Stevns Klint ontdekt was, wat natuurlijk nog lang niet zo is, dacht Harald. En hij kon maar één goede oplossing bedenken. Meteen voegde hij de daad bij de gedachte. Hij daalde af langs de zichtbare treden in het gat, greep het luik, trok het naar zich toe, liet het op zijn hoofd rusten en daalde verder af langs de onzichtbare treden, in het gat dat nu aardedonker werd. Met een dof geluid ging het luik dicht en tegelijkertijd hoorde hij iets klikken. Schrik kroop langs zijn rug omhoog en een angstig idee kwam op: zou het luik zich automatisch sluiten? Voorzichtig kwam hij omhoog en duwde tegen de ruwe planken: ze gaven niet meer mee, Harald had zichzelf opgesloten.

Zenuwachtig gleden zijn vingers langs de onderkant van de planken. Er moest immers ergens iets zijn, waarmee het luik weer open kon. Angstzweet brak hem uit. Hij modderde door in het donker, tot hij het opgaf. Gedachten sprongen als spoken door zijn hoofd. Waarom kwam Einar niet terug met de zaklantaarn of met een kaars, in elk geval met iets dat licht kon geven. Zou hij gevolgd zijn en de kerk niet binnendurven? Dan kon hij hier nog uren zitten in het donker. Haralds gedachten werden net zo zwart als de duisternis om hem heen. Hij kreeg het gevoel dat hij al uren op die stenen trap zat en het scheen of het in dat donkere gat steeds muffler begon te ruiken. Voorzichtig daalde hij nog een paar treden af, tastend met zijn handen langs de vochtige

Een verhaal van de
Deense Oostzeekust
door BAS DEN OUDSTEN

muren en met zijn voeten de ongelijke treden zoekend. Hij ging weer zitten. Wanneer er nu iemand boven het luik zou oplichten, zou hij niet meteen zichtbaar zijn, dacht hij, even voldaan. Maar tegelijkertijd kreeg hem opnieuw de schrik te pakken bij de gedachte dat er ook iemand van de andere kant komen kon en dat hij dan nergens heen kon. Misschien was er verderop een uitwijkmogelijkheid, een nis of een zijgang, waarin hij zich zou kunnen verbergen. Ja, misschien was er vlakbij wel zoiets, maar hoe vind je dat in de stikdonkere duisternis, dacht hij. Harald werd steeds meer opgewonden en ondanks de kille, vochtige atmosfeer kreeg hij het warm en benauwd, doch opeens . . .

(Wordt vervolgd)

Reservisten te Vollenhove dienden orde en veiligheid

Dat het instituut van de reserve-rijkspolitie van grote betekenis is, bewezen ook de reserve-wachtmeesters J. Dijkstra en M. H. van der Graaf te Vollenhove. Zij dienden de openbare orde en veiligheid door een beschonken motorrijder van de weg te houden en werden voorgedragen voor een tevredenheidsbetuiging. Elke reservist betekent een paar extra ogen en extra mankracht voor het gezag, zo bleek ook weer op die zondagmiddag waarop de reserve-wachtmeester J. Dijkstra met zijn vrouw liep te wandelen op de Voorpoort te Vollenhove. Plotseling naderde een motorrijder, die

zizgaggend over de grasberm recht op het echtpaar Dijkstra afkwam. De reserve-wachtmeester duwde haastig zijn vrouw opzij en sprong zelf ook weg en bijna op hetzelfde ogenblik reed de motorrijder tussen hen door, schampte langs een gevaarhek en kwam in een droge berm-sloot terecht. De motorrijder krabbelde moeizaam overeind. Hij was in een vergevorderde staat van dronkenschap, maar wilde niettemin zijn vreemde weg vervolgen, hetgeen hem werd belet door de reserve-wachtmeester, die zijn in de nabijheid wonende collega, de reserve-wachtmeester M. H. van der

J. DIJKSTRA

M. H. v. d. GRAAF

Graaf liet waarschuwen. Die belde eerst het groepsbureau en ging vervolgens naar de aangegeven plaats waar hij de contactsleutel van de motor in bezit kreeg en de reserve-wachtmeester Dijkstra hielp de dronken motorrijder in bedwang te houden. De opperwachtmeester J. Stil en de wachtmeester J. de Groot namen hun taak over. De motorrijder is inmiddels veroordeeld tot een geldboete van f 100,— of twintig dagen hechtenis, drie weken voorwaardelijk met een proeftijd van drie jaar en ontzegging van de rijbevoegdheid voor zes maanden.

De reserve-adjutant Van der Horst roikt de tevredenheidsbetuiging uit.

Reservist van groep Gemert zag diefstal en noteerde . . .

Op een oefenavond van de reservisten behorende tot de groep Gemert heeft de reserve-adjutant G. van der Horst een tevredenheidsbetuiging van de Algemeen Inspecteur uitgereikt aan de reserve-wachtmeester J. van Dalen. In de betuiging die werd uitgereikt namens de districtscommandant Eindhoven, werd waardering geuit voor het oplettend en doortastend optreden van de reserve-wachtmeester, waardoor een diefstal kon worden opgelost. Op een dag in de afgelopen winter zag de reserve-wachtmeester Van Dalen in de gemeente Aarle-Rixtel een bestuurder van een personenauto met aanhanger bezig met het opladen van betontegels, die langs de weg stonden opgestapeld en bestemd waren voor de aanleg van een rijwielpad. De reservist noteerde het kenteken van de auto en gaf dat door. Een onderzoek wees uit dat de betontegels inderdaad waren ontvreemd. De bestuurder van de personenauto, een inwoner van Helmond kreeg een proces-verbaal wegens diefstal. Bij hem thuis kon nog een aantal tegels in beslag worden genomen.

De adjudant A. Piekart

commandant verkeersgroep
Apeldoorn

Met ingang van 16 mei 1964 is de adjudant A. Piekart aangewezen als commandant van de Verkeersgroep Apeldoorn. Hij werd op 13 juli 1914 te Oost-

voorne geboren en trad op 5 januari 1937 in dienst bij het Korps Politietroepen. Op 1 augustus 1940 ging hij over naar de Rijksveldwacht, waarna hij gedurende de bezetting werd ingedeeld bij de Staatspolitie (Marechaussee). Na de bevrijding werd hij op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie en op 1 januari 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester. Reeds vanaf 15 oktober 1942 was hij ingedeeld bij de Verkeersgroep Middelburg, waar hij op 1 april 1964 werd aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant. Op 16 mei 1964 werd hij bevorderd tot adjudant.

Personalia

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 7-4-'64: B. Kerkhoven, wmr. 1e kl. van Weesp naar 's-Graveland.
Per 1-5-'64: N. J. Vrouwe, owmr., van Den Burg naar Heiloo; H. B. M. Vermeer, wmr. 1e kl., van Castricum naar Volendam; J. Steffens, adjudant van De Bilt naar Apeldoorn.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-4-'64: T. Postma, wmr. 1e kl., van Groot Ammers naar Loosdrecht.
Per 16-4-'64: C. Boertjes, wmr. 1e kl., van Zuid-Beijerland naar Ben. Hardinxveld/Giessendam; J. L. J. Jansen, wmr. 1e kl., van Axel naar Wessem.
Per 24-4-'64: W. Redert, wmr. 1e kl., van Wijngaarden naar Zd-Beijerland.
Per 1-5-'64: P. Troost, wmr. 1e kl., van Hellevoetsluis naar Nieuwenhoorn; L. P. Bergsma, officier 1e kl., van 's-Gravenhage naar Groningen; H. C. Vlaskamp, adjudant, van Dordrecht naar Driebergen; M. M. v. d. Werff, adjudant, van Middelburg naar De Bilt.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 8-4-'64: G. C. T. van Leeuwen, wmr. 1e kl., van Grevenbicht naar Nuth.
Per 9-4-'64: L. Knoops, wmr. 1e kl., van Nuth naar Grevenbicht.
Per 14-4-'64: C. J. C. van Gils, owmr., van Heiden-Panningen naar Arcen en Velden.
Per 15-4-'64: G. van Dillen, wmr. 1e kl., van staf T.I. 's-Bosch naar Bergeijk; S. H. A. Maessen, wmr. 1e kl., van America naar Belfeld; J. M. J. Gielen, wmr. 1e kl., van Griendtsveen naar America; G. J. Sieben, owmr., van Tilburg naar Den Bosch; W. H. A. ten Tije, owmr., van Sprundel naar Zeddam; W. J. Berghs, wmr. 1e kl., van Hunsel naar Grubbenvorst; P. M. Hendriks, wmr. 1e kl., van Ohé en Laak naar Hunsel; G. A. M. Martens, wmr. 1e kl., van Siebengewald naar Horst.
Per 16-4-'64: J. B. v. d. Linden, owmr., van Made en Drimmelen naar Rucphen; G. A. C. van Gestel, wmr. 1e kl., van Esbeek naar Middelbeers.
Per 1-5-'64: P. H. Boekestein, owmr., van Geffen naar Stein; A. P. v. Doremalen, wmr., van Oud Gastel naar Mill; L. J. A. Simonis, adjudant, van Horn naar Maastricht; M. C. Ruigrok, dir. officier 2e kl., van Tilburg naar 's-Hertogenbosch; J. Steunenberg, owmr., van Boxmeer naar Wamel.

RESSORT ARNHEM

Per 22-4-'64: S. Meijer, wmr. 1e kl., van Beesd naar Gendt.
Per 1-5-'64: B. J. Krikke, owmr., van Oostendorp naar Schoorl; G. H. te Selle, wmr. 1e kl., van Epe naar Warder.
Per 2-5-'64: G. H. te Pas, wmr. 1e kl., van Giesbeek naar Didam.

RESSORT GRONINGEN

Per 15-4-'64: E. Warrink, wmr. 1e kl., van Scharmer naar Woldendorp; E. Voulon, owmr., van Oude Pekela naar Uitgeest.
Per 22-4-'64: L. Blink, wmr. 1e kl., van Kloosterburen naar Baflo.
Per 1-5-'64: E. Kruit, adjudant, van Wildervank naar Holtzen.

Aanwijzing voor functie

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-5-'64: Adj. M. M. v. d. Werff tot districtsadjutant te De Bilt.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 16-4-'64: Adjudant J. B. v. d. Linden tot groepscommandant te Rucphen.
Per 1-5-'64: Adjudant L. J. A. Simonis tot districtsadjutant te Maastricht; Dir. officier 1e kl. M. C. Ruigrok tot territoriaal inspecteur te 's-Hertogenbosch.

RESSORT ARNHEM

Per 1-5-'64: Adjudant J. Steffens tot districtsadjutant te Apeldoorn; adjudant J. Steunenberg tot groepscommandant te Beneden Leeuwen; adjudant E. Kruit tot groepscommandant te Holtzen.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-5-'64: Officier 1e kl. J. H. G. C. Elzinga tot districtscommandant te Groningen.

Bevorderingen

DIRECTIE POLITIE Min. van Justitie tot Dir. Officier der Rijkspolitie 2e kl.:
Per 1-2-'64: W. M. Rehorst te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

tot opperwachmeester:

Per 1-5-'64: H. B. M. Vermeer te Volendam; G. H. te Selle te Warder.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot Dir. Officier der Rijkspolitie 1e kl.
Per 1-5-'64: M. C. Ruigrok te 's-Hertogenbosch.

tot adjudant:

Per 16-4-'64: J. B. van der Linden te Rucphen.

tot opperwachmeester:

Per 16-4-'64: J. L. J. Jansen te Wessem; G. A. C. van Gestel te Middelbeers.
Per 1-5-'64: F. J. de Laaf te Tilburg; A. P. Wolfs te Itteren.

RESSORT ARNHEM

tot adjudant:

Per 1-5-'64: J. Steunenberg te Ben. Leeuwen.

RESSORT GRONINGEN

tot Dir. Officier der Rijkspolitie 1e kl.:
Per 1-5-'64: J. R. Hoogkamer te Groningen.

tot adm. ambt. C 2:

Per 1-1-'64: H. L. Verbrugge te Groningen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

tot opperwachmeester:

Per 1-1-'64: S. Proce, G. P. Sundahl, G. M. Koning, H. Bouwman, P. Hendriks, J. Postma en G. L. M. Groot, allen te Arnhem.

DIENST LUCHTVAART

tot adjudant:

Per 1-4-'64: W. R. G. Vosseberg te Amsterdam.

VERKEERSCHOOL BILTHOVEN

tot opperwachmeester:

Per 1-7-'63: J. H. Karst te Bilthoven.

In dienst getreden

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 1-4-'64: Mevr. S. C. Maurits-Schönlau, schrijver te 's-Gravenhage.
Per 9-4-'64: H. J. v. d. Velden, rijksambtenaar E te 's-Gravenhage.
Per 13-4-'64: J. F. Ch. Roos, schrijver te 's-Gravenhage.
Per 27-4-'64: S. G. Weijers, rijksambtenaar F te 's-Gravenhage.
Per 4-5-'64: Mevr. H. C. Schaverbeek-Sankatsing, typiste te 's-Gravenhage.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 16-3-'64: J. Christijn, rijksambtenaar E te Leiden.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 7-4-'64: P. Valk, schrijver te Asten.
A. S. de Vries, schrijver te Oirschot.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-5-'64: J. W. Nortier, schrijver te Roden; A. H. Tomaso, schrijver te Marum; A. de Haan, schrijver te Zuidhorn; R. C. Bonnema, schrijver te Warffum; F. Danhuis, schrijver te Winschoten.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Per 1-5-'64: G. Verzijl en G. Visser, distr. Dordrecht; J. W. Uphus, distr. 's-Hertogenbosch.
Per 15-5-'64: J. van Steensel, distr. Dordrecht; C. J. W. Hensbergen, distr. Apeldoorn; G. J. ter Maat, distr. Almelo; J. Brouwers en L. Anholts, distr. Assen.
allen als reserve-wachtmeester.

De dienst verlaten

STAF ALGEMEEN INSPECTEUR

Per 1-5-'64: Mej. C. Osinga, typiste te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

Per 16-4-'64: B. J. Kuiper, owmr. te Hilversum.
Per 1-5-'64: D. Stam, wmr. 1e kl. te Amsterdam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-5-'64: P. L. Heijboer, wmr. 1e kl. te 's-Hertogenbosch; R. A. van Geersaem, owmr. te Moergestel; J. Mink, wmr. 1e kl. te Nuth; B. J. C. Elsenga, wmr. 1e kl. te Maastricht; J. F. M. M. Oor, dir. officier 1e kl. te 's-Hertogenbosch.

RESSORT ARNHEM

Per 1-5-'64: H. H. Steen, owmr. te Markelo; M. C. Wolff, schrijver te Dalfsen; H. Gerritsen, adm. ambt. C 2e kl. te Doetinchem.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-5-'64: E. v. d. Velde, owmr. te Groningen; K. Tuinenga, wmr. 1e kl. te Leeuwarden; E. Rijpkema, wmr. 1e kl. te Leeuwarden; D. H. Komdeur, a.c. te Scheemda.

STAF (Sectie Bijz. Verkeerstaken):

Per 1-5-'64: R. Dam, wmr. 1e kl. te 's-Gravenhage; G. van Niek, wmr. 1e kl. te 's-Gravenhage.

AMBT SJUBILEA

Adjutant
M. Heinen
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 15-5-1964

Owmr.
J. v. Rossen
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 16-6-1964

Owmr.
T. Sieswerda
Castricum
ressort Amsterdam
25 jaar op 3-6-1964

Owmr.
H. v. d. Meer
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 4-6-1964

Owmr.
A. Koning
Nieuw Helvoet
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 26-6-1964

Wmr. 1e kl.
C. P. H. Evers
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 28-6-1964

Wmr. 1e kl.
J. Nijmeijer
Wassenaar
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 1-7-1964

Wmr. 1e kl.
H. L. Thomassen
Roggel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 20-6-1964

Wmr. 1e kl.
J. H. Crapels
Gulpen
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 22-6-1964

Owmr.
L. H. van Horrik
Roermond
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 28-6-1964

Owmr.
P. van Hulst
Baarle Nassau
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 1-7-1964

Wmr. 1e kl.
J. A. v. d. Kamp
Boxtel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 14-7-1964

Adjutant
P. Wannet
Elst-O.B.
ressort Arnhem
40 jaar op 10-5-1964

Owmr.
D. Viergever
Ewijk
ressort Arnhem
25 jaar op 26-6-1964

Owmr.
L. Bulthuis
Zwartsluis
ressort Arnhem
25 jaar op 3-7-1964

Wmr. 1e kl.
J. Brunt
Ijsselmuiden
ressort Arnhem
25 jaar op 4-7-1964

Owmr.
R. P. S. M. Bource
Zelhem
ressort Arnhem
25 jaar op 14-7-1964

Owmr.
A. de Vries
Tzum
ressort Groningen
25 jaar op 8-6-1964

Owmr.
C. Staal
Groningen
ressort Groningen
25 jaar op 1-7-1964

Owmr.
A. J. Broens
Bedum
ressort Groningen
25 jaar op 3-7-1964

Owmr.
B. Balkema
Groningen
ressort Groningen
25 jaar op 4-7-1964

Owmr.
H. Cornelissen
Sliedrecht
Rijkspolitie te Water
25 jaar op 15-5-1964

Wmr. 1e kl.
F. Mijnten
Zwartsluis
Rijkspolitie te Water
25 jaar op 16-5-1964

Adjutant
K. Dijkstra
Apeldoorn
Intendance R.P.
25 jaar op 4-6-1964

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

5e JAARGANG No. II - JULI 1964 WWW.RJKSPOLITIE.ORG

Eén van de 7 mobilifoon tafels voor de verkeersregeling bij Blokker.

Beatlefeest in Hillegom en Blokker (nou ja, feest . . .)

Rijkspolitie: voorbereid op alles - gebeurt: eigenlijk niets

Tussen wilde, maar geen al te wilde tonelen in Kopenhagen en een in een hysterisch gegil van talloze meisjes ondergegaan en door de politie beëindigd optreden van de Beatles in Adelaide, lag het Beatlefeest van Blokker, met een zijlijntje naar Treslong in Hillegom waar de Beatles t.v.-opnamen maakten. Er was wat herrie geweest bij de aankomst van de vier langharige „helden” uit Liverpool, er was wat herrie bij hun hotel en er was wat herrie tijdens hun koninklijke rondvaart door de Amsterdamse grachten, waarbij een aantal collega's van de Amsterdamse gemeentepolitie handelend optrad toen verhitte Beatles-fans in de smerige grachten doken. Waarop ook de mannen van de r.p. te water bijdroegen tot de veiligheid van de Beatles. Treslong in Hillegom was zekerheidshalve door een cordon rijkspolitieambtenaren tot een soort vesting geworden, belegerd door een massa Beatle-aanbidders die zich noch door beredenen noch door andere rijkspolitiemannen lieten imponeren en zelfs door de tuinen naar Treslong slopen. Met twee dozijn bij een Beatle-optreden in Glasgow gewonde en in een ziekenhuis opgenomen meisjes in herinnering en met voorafgaande gebeurtenissen in Nederland als supplement leken alle maatregelen voor het optreden in Blokker toereikend, maar de uitslag van het Beatle-feest scheen uit politieel oogpunt toch volslagen onzeker. Wie evenwel in Blokker een reuze herrie had verwacht, kwam bedrogen uit, het werd de debacle van een door een lawine van overdreven persberichten opgeblazen zeepbel: er gebeurde hoegenaamd niets, behalve dan dat de Beatles, na het optreden van een aantal inlandse lagere goden uit de amusementsbusiness 's middags vijf van hun „toppers” zongen en 's avonds nog eens vijf.

Daarom zijn zij gehonoreerd met krapaan negentigduizend gulden. Zei een wachmeester in Blokker peinzend: „Daar moet ik bijna drie maanden voor werken, nou doe ik het ook alleen natuurlijk . . .”

Zoals dat verwacht mag worden, was de rijkspolitie bij het Blokkeriaanse stampfeest op alles voorbereid. Voor de verkeersregeling was 50 man ingezet onder leiding van de adjudant U. Meyer, commandant van de verkeersgroep Alk-

maar. Blokker was in vier vakken verdeeld, twee verkeersvakken onder leiding van de opperwachmeesters Selders en van den Bosch. De wachmeester 1e kl. K. A. de Ruiter had de zorg voor de radio-verbindingen, onderhouden door 7

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

5e JAARGANG

No. 11 — Juli 1964

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem

Kapitein mr. A. J. Dek te Heerenveen

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers te Arnhem

Adjudant J. Ranselaar te 's-Gravenhage

Opperwachmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-Adjudant J. G. Jansen te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 158 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist

Lekkum post Leeuwarden

Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 5.00 per jaar bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.60 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen

Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

Tot de vele evenementen die in deze maanden de aandacht vergen van de rijkspolitie te land en te water, behoort ook het unieke Friese „skûtsjesilen”, het hardzeilen met beurt- en vrachtschepen van zo'n vijftig ton.

(Foto: Bas den Oudsten)

De Beatles verkozen de 40 meter van directiekamer naar kleedkamer per auto af te leggen. De rijkspolitie mannen die voor geleide klaarstonden werden op deze manier een soort erewacht.

mobilofoonposten en 7 portofoons, met een centraalpost in het groepsbureau en een mobilofoonwagen van de Politie Verbindings Dienst a.s relaisstation. „Het centrum van het dorp is het meest kwetsbare punt, waar ook de nieuwsgierigen samenkwamen. Daar hebben we 10 man tevoet en 10 beredenen en er zijn natuurlijk verplaatsbare afzettekken,” aldus de districtsadjutant D. Dam

Voor het veilingterrein en de directe omgeving waren trouwens nog andere maatregelen getroffen. Op het terrein waren om te beginnen 8 mannen van de adjutant P. Russchen, groepscommandant Blokker. Die 8 man brachten ook hun ervaring mee, opgedaan bij andere door burgemeesterszoon Ben Essing georganiseerde festijnen met onder meer Louis Armstrong, Vince Taylor. „Die acht zijn daar met opzet, die raken nooit van de kook, die vertrekken geen spier,” zei de adjutant Russchen.

Rond de veiling was een afzetting van 14 man, waarvan 4 met honden, die dus ook de tuinen afzet-

ten. En in de cantine van de veiling zat het volledig M.E.-peloton van het district Amsterdam. Voor het geval dat niet voldoende mocht blijken werd in Hoorn nog het M.E.-peloton van het district Utrecht beschikbaar gehouden. De algemene leiding van de operatie Beatles was bij de kapitein F. Hijlkema. En uiteraard was de overste A. Cammaert ook op het veilingterrein, want een dergelijk feest is meer dan alleen een optreden van een stel langharige jongens; een compleet studie-object „Ik beschouw dit als een zeer bijzonder evenement,” zei de overste dan ook. De omstreeks 70 man, die de avond tevoren onder leiding van de kapitein J. Vermeulen dienst hadden gedaan bij Treslong, wisten dat al, maar in Blokker liep het allemaal toch nog heel anders. De belangstelling van het publiek was beneden de verwachting, het gehalte van het publiek was er boven. Dat wil niet zeggen dat het in de veilinghal helemaal rustig bleef. Op straat was er weinig aan de hand. Van de beredenen ging ook duidelijk

rust uit. Op het veilingterrein kon de adjutant De Boer zijn mannen in de cantine echt achter de hand houden.

„Alleen al 't zien van politie kan prikkelend werken,” zei hij en hij liet 's middags alleen in de pauze tweemaal tien man zich klaarmaken om de Beatles van de directiekamer naar de kleedkamer onder een stapel groentekisten achter het podium te brengen. Maar zelfs dat was niet nodig, want de Beatles verkozen die enkele tientallen meters per auto af te leggen. Hun aankomst verliep zonder problemen want de deuren van de veilinghal waren tevoren tactisch gesloten

De adjutant de Boer hield de mannen in de cantine achter de hand.

En in de veilinghal waren de bezoekers door minder virtuoze minder bekende en vooral minder betaalde collega's met een kakofonie van lawaai mooi op temperatuur gebracht. Even hield iedere nuchterling z'n hart vast, toen ze dan eindelijk binnenkwamen: John Lennon, Paul McCartney, George Harrison en de wegens ziekte van Ringo Starr invallende drummer Jimmy Nicol. Iedereen ging staan en in een oorverdovend gegil, gekrijs en geroep, gezwaai van lieden met Beatle-foto's, en van gewoel dat geen grenzen scheen te hebben, begonnen de Beatles met hun top-songs. Iedereen zong mee, meisjes pinkten tranen weg, jonge stelletjes twistten tussen de rijen van 60.000 groentekisten, waarop het publiek beurtelings zat en stond naar eigen inzicht.

De verzoeken van Ben Essing om toch te gaan en blijven zitten, wer-

★

Afzettekken bewezen in Blokker onschatbare diensten.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

... yeah, yeah, yeah ...

... en 4 man met honden ...

Er waren in alle opzichten scherpe contrasten in Blokker

den gesmoord in een donderend spreekkoor, waarin het enige verlangen, de hele zaligheid van de menigte was vervat, ook al omvatte het precies één woord: „Beatles!“ De temperatuur steeg met het lawaai, het publiek drong ver, maar net niet tever naar voren om de idolen van zo dicht mogelijk bij te zien en als 't kon aan te raken, wat net weer niet ging. Zo ging een springvloed van lawaai door de veilinghal; „Yeah yeah, yeah...“ Maar na de springvloed kwam al redelijk gauw de eb en er waren geen incidenten van betekenis, behalve veel lawaai en veel gedrang. De veilinghal groeide weer naar de kropsla en de bloemkool, de rijks-politie weer naar de gewone dagelijkse dienst, een brok ervaring en vooral teenerkennis rijker.

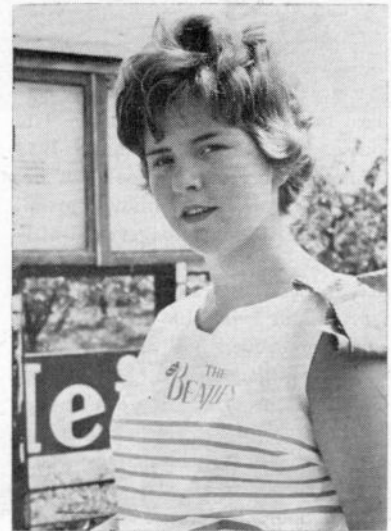
Het was achteraf ongeveer zoals in Kopenhagen, waar een politieman zei: „Er was voor ons niet veel meer werk dan bij een gewone voetbalwedstrijd. Iedereen gedroeg zich tamelijk behoorlijk.“ Conclusie van studenten en stafleden van het Seminarium voor massapsychologie, openbare mening en propaganda aan de Amsterdamse Universiteit na waarnemingen in Blokker: „Slechts betrekkelijk kleine minderheden veroorzaken tumult.“ Nog korter conclusie van een rijkspolitiewachtmeester in de veilinghal: „Het doet mij werkelijk niets.“ En laten wij nou altijd gedacht hebben dat het kunst was wat die Beatles doen, dat iedereen iets van hysterie over zich krijgt en dat iedereen het allemaal wel mooi moet vinden!

Adjudant I. J. Botman groepscommandant Oud-Gastel

Met ingang van 16 mei 1964 is de adjudant I. J. Botman aangewezen als groepscommandant te Oud-Gastel. Hij werd op 25 mei 1911 geboren te Wer-

vershoof en trad op 15 mei 1938 a's agent van politie te Rijswijk in dienst, waarna hij op 1 januari 1939 als gemeenteveldwachter werd aangesteld te Schagen. Op 1 juli 1941 werd hij agent van politie te Edam en ging op 1 maart 1943 over naar de Staatspolitie (Marechaussee). Vervolgens werd hij op 1 januari 1946 in de rang van wachmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie. Nadat hij op 1 november 1946 verplaatst werd naar Haarlemmerliede, werd hij op 15 juni 1950 postcommandant te Hem, groep Grotebroek en op 1 juli 1960 rayoncommandant, tevens plaatsvervangend groepscommandant te Eijsden. Op 1 januari 1956 werd hij bevorderd tot opperwachmeester en op 16 mei 1964 tot adjudant.

De kapitein mr Dek D.C. Heerenveen

Met ingang van 1 mei 1964 en met de bepaling dat hij op 1 juli 1964 zijn bestemming zal volgen is aangewezen als districtscommandant

Heerenveen de kapitein mr A. J. Dek. Op 17 juni 1923 te Weststellingwerf geboren, bezocht hij de gymnasia te Schiedam en Dordrecht. Nadat hij in 1942 het eindexamen had behaald, wist hij de verdere duur van de oorlog met succes uit handen van de bezetter te blijven. Hij bekleedde o.a. enkele administratieve functies, waarna hij van 1946 tot 1951 als andersdenkende studeerde aan de juridische faculteit van de R.K. Universiteit te Nijmegen. Na zijn doctoraal examen deed hij — o.a. enige maanden als aspirant agent — praktische ervaring op bij de gemeentepolitie Nijmegen. In augustus 1952 werd hij benoemd tot aspirant-officier der rijkspolitie en ingedeeld als toegevoegd-officier bij de staf van het district Breda. Hij deed de gebruikelijke stages en werd op 1 juni 1953 bevorderd tot officier der rijkspolitie 2de klasse. Op 1 januari 1956 werd hij, eveneens als toegevoegd-officier, ingedeeld bij de staf van het district Leiden. Vervolgens werd hij op 1 januari 1957 ingedeeld bij de staf van de algemene inspectie te 's-Gravenhage als toegevoegd-officier bij bureau verkeerszaken. Met ingang van dezelfde datum werd hij bevorderd tot officier der rijkspolitie 1ste klasse. Hij was van 1 januari 1958 commandant verkeersschool van het korps rijkspolitie te Bilthoven tot hij op 1 juli 1960 als toegevoegd-officier ingedeeld werd bij de staf van het district 's-Gravenhage. Van 1 februari tot 1 juli 1964 heeft hij het commando over het district Apeldoorn waargenomen.

De kapitein Dek is een actief redactielid van het Korpsblad Rijkspolitie en legde achtmaal de vaardigheidsproeven af van de Nederlandse Sport Federatie.

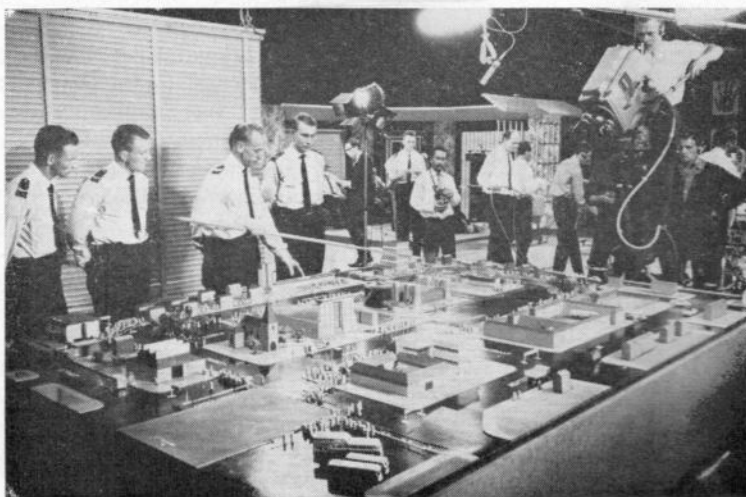

Opleidingschool Arnhem op de beeldbuis

De Nederlandse televisiekijker zal — voor zover hij dat nog niet wist — binnenkort beter dan ooit weten wat een ambtenaar van het korps rijkspolitie is en vooral dat hij een vakman is. De opleidingschool van de rijkspolitie te Arnhem zal namelijk — vermoedelijk op 19 augustus — op de beeldbuis verschijnen in een Avro-programma dat een overzicht zal geven van de opleiding en de betekenis daarvan. De opnamen voor deze uitzending werden dezer dagen gemaakt. Daarvoor werd onder meer de hele verkeersmaquette overgebracht naar de Cinetone studio's te Duyvendrecht.

Deze foto's geven een indruk van hoe het bij de opnamen toeging. Op de foto boven een les in de „Januskamer” (v.l.n.r. presentator P. Elfferich, de aspiranten Coppoolse, Zwijgers, Sever, Schewe en de opperwachtmeester Rietman).

Op de foto beneden een les met betrekking tot het optreden bij afzettingen. (v.l.n.r. de aspiranten v.d. Weerd, Smit, de opperwachtmeester Boesaard en de aspirant Schewe).

„De staat zorgt ook dat de bodem goed bewerkt wordt . . .”

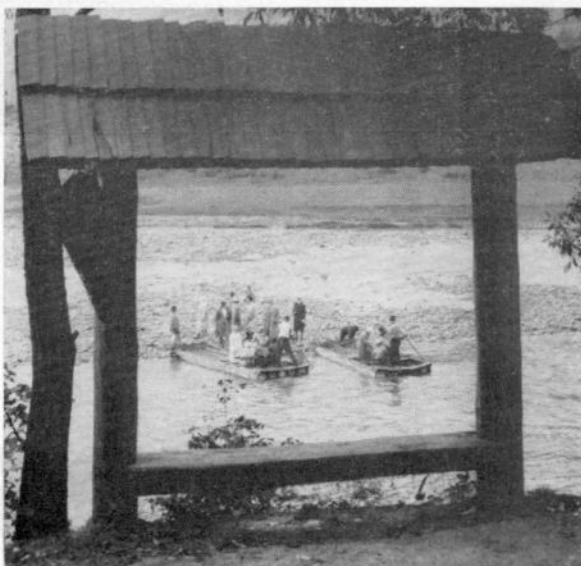
Van het totale aantal inwoners van Tsjechoslowakije, dat aardig naar de 14 miljoen groeit, zijn ruim 4 miljoen Slowaken. Slowakije is niet slechts het land van doorgaans vriendelijke, ietwat terughoudende mensen, die leven in primitieve dorpen, mensen die slechter gekleed gaan dan die in de steden en die ook moeilijker leven, maar Slowakije is ook het land van de zeven schoonheden. En, aangezien schoonheid op een gegeven ogenblik belangrijker kan worden dan plannen en fabrieken, liep ik kilometers door de duistere gangenstelsels van grotten, ergens zuidelijk van Liptovsky Mikuláš, in gezelschap van een groep Russische toeristen, hoewel men liever had gezien dat ik de moderne industriestad Ostrava had bezocht. Inplaats van de schoenfabrieken van Gottwaldov te bezichtigen reed ik liever langs de slecht bebakende wegen naar het gebied van de Hohe Tatra, het ongekend fraaie berggebied van dit land. Bovendien leverde dat de ontdekking op dat het dons in de dekbedden van dit land niet van dode ganzen komt, maar ook van levende, die men dan met ontluisterde achtersten langs de weg en op de modderige dorpspleinen ziet schar-

relen. „Dit beeld,” zei iemand mij, „dit beeld is symbolisch: je vindt het voedsel voor je snavel en je wordt van achteren geplukt, hetgeen al menigeen heeft ervaren.” Dat is niet de enige ontdekking uit het Tatragebied, er is veel meer: bijvoorbeeld dat men zelfs in de luxe hotels te Tatranska Lomnica na de maaltijden even energiek de tandestoker hanteert — zij het achter de hand — als in de andere, maar dat het leven in deze hotels in niets verschilt van dat in de gewraakte kapitalistische samenleving. Er staan sportauto's bij de ingang, jongelui voor wie geld geen rol speelt en „middelbare” heren vergezeld van hoogblonde juffers zijn er ook. Het is een fel contrast ten opzichte van het leven van de bewoners van de Tatra, die aan de voet van machtige bergen of aan de rand van uitgestrekte natuurreservaten hun land bewerken met primitieve middelen of die op houtvloten varen op de wild stromende Dunajec, een grensrivier, die het land met Polen deelt.

De bergboeren uit het gebied van de Tatra zien er niet uit als lieden die zich het hoofd breken over efficiëncy. Slowakije is ook een van de gebieden waar de meeste van de

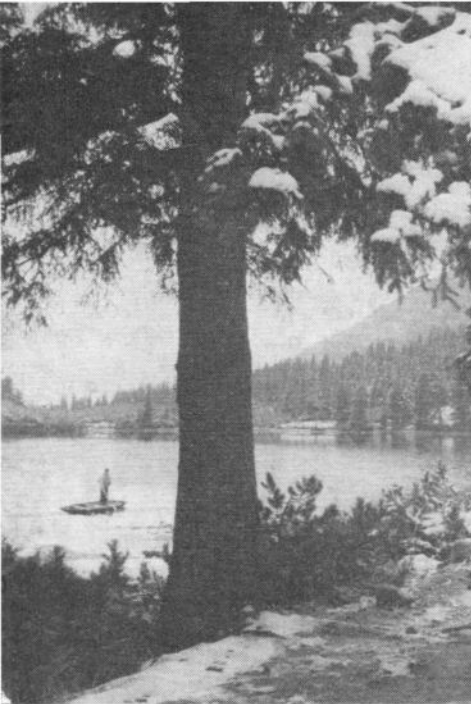
nog zelfstandige boeren te vinden zijn. Grazende kudden koeien, de primitieve omstandigheden in de kleine dorpen maken het mediteren over collectief en niet-collectief niet zo moeilijk en wie de zelfstandigen heeft zien werken, wier bedrijven met gemiddeld vijf hectare, ademaal samen nog maar nauwelijks tien procent van de totale oppervlakte aan landbouwgronden omvatten, die wil ook de collectieve bedrijven zien, al hebben de boerderijen — collectief of niet — dan ook weinig met de schoonheden van Slowakije en meer met de moeilijkheden van het gehele land te maken. De landbouwvraagstukken wegen nogal zwaar in Tsjechoslowakije. Dat kan ook moeilijk anders, want van de krapaan 6,5 miljoen arbeidskrachten, werken er ruim 2 miljoen in de industrie, omstreeks 500.000 in de bouwsector, ongeveer 375.000 bij het verkeerswezen, rond 500.000 in handel en horecasector, ruim 600.000 in onderwijs en gezondheidsdiensten, ruim 200.000 in de sector van bestuur en justitie en rond 2 miljoen in land- en bosbouw. Bij het totale aantal arbeidskrachten zijn de werkende vrouwen, thans ongeveer 60 % van het totale aantal — een cijfer dat gestaag toeneemt — waarmee dan weer de inrichting van staatskinderdagverblijven gelijke tred houdt, meegerkend. Ondanks de trek van het platteland naar de steden, ondanks het feit dat velen de landbouw de rug toekeren, werkt nog ongeveer een derde van de beroepsbevolking in land- en bosbouw. Er is een gebrek aan arbeidskrachten in deze sector, ook al wordt gepoogd de mechanisatie in snel tempo uit te breiden en probeert de staat de jongeren voor de landbouw te interesseren.

In de loop van de jaren is er aan de bodemverdeling nogal wat gedokterd. Toen Tsjechoslowakije na de eerste wereldoorlog zelfstandig werd is er al geknabbeld aan de omvang van de vele grote landgoederen en de aldus beschikbare gronden kwamen aan de kleine boeren. Na de tweede wereldoorlog zijn vele landgoederen van lieden, die in de oorlog niet brandschoon gebleven waren of om andere redenen vertrokken, in beslag genomen en verdeeld. Nu wordt krapaan

★
Op de Dujanec — een grensrivier met Polen in de Hohe Tatra — wordt nog met vloten van uitgeholde, aanelkaar bevestigde boomstammen gevaren.

★

Het berggebied van de Hohe Tatra en vooral de staatsnatuurreservaten zijn van een imposante schoonheid.

90 % van alle landbouwgrond bewerkt in socialistische trant door de collectieve bedrijven en de staats- (volkseigene)bedrijven. Nadat de afloop van de tweede wereldoorlog 4.5 miljoen hectare landbouwgrond en bos door de staat was overgenomen en verdeeld onder boeren, landarbeiders en de staat, die zelf onder meer ruim 2 miljoen hectare aan bossen behield, is nu 1.426.000 hectare landbouwgrond van de staat, 4.794.000 hectare van de leden der collectieve boerderijen en 1.063.000 hectare van de zelfstandige boeren. Volgens mededelingen van officiële zijde is het persoonlijke eigendom en ook de vererving van gronden gewaarborgd, maar het verkopen of verpachten is gebonden aan toestemming van de overheid, die wil voorkomen dat de grond inzet van speculatie wordt of in handen komt van lieden die de bodem niet naar behoren bewerken. Gronden die niet goed worden benut, worden toevertrouwd aan een collectief- of staatsbedrijf. „De staat zorgt er dus voor, dat de totale bodem op behoorlijke wijze ge-exploiteerd wordt,” zegt men. De totstandkoming, de werkwijze en vooral ook het beloningssysteem op de van de nu omstreeks 10.000 collectieve boerderijen zijn nogal ingewikkeld maar niettemin interessant. De collectieve boerderij ontstaat door samenwerking van meerdere boeren, die besluiten tot samenwerking te komen. Niemand is verplicht toe te treden, zo zegt men, maar het valt niet te ontkennen, dat zo hier en daar fors geduwd wordt. De collectieve boer kan ook uittreden, hij is vrij. De gronden blijven immers eigendom van de boeren en de uitgetreden boer krijgt zijn grond te-

rug of als dat om belangen van de collectieve boerderij niet kan, tenminste gronden van eenzelfde kwaliteit. Zowel bij de toetreding als bij het uittreden kan evenwel de vraag of de boer in staat is zijn land ordentlich te exploiteren, een bepaalde rol spelen, als u begrijpt wat er wordt bedoeld en dat er wel een addertje onder het gras zit. De beloning van de collectieven bestaat niet uit loon of salaris maar uit een aandeel in de bedrijfsresultaten, dat deels in geld, deels in natura wordt uitgekeerd. Een en ander wordt ook nog vastgesteld aan de hand van normen, gebaseerd op de prestaties van een doorsnee-arbeidskracht. De verschillende soorten werk op het bedrijf worden naar betekenis en de daaraan verbonden inspanning ingedeeld in klassen. Het stoppen van zakken of het opruimen van het terrein vallen onder klasse 1 en 2. Het sjouwen van zakken, maaien met de zeis of het uitdunnen van suikerbieten vallen onder klasse 5, het werk van tractorbestuurders of dorsmachine machinisten die ook zelfstandig reparaties kunnen uitvoeren, liggen respectievelijk in klasse 6 en 7. Acht uur werk in de eerste klasse levert een halve arbeidseenheid op rekening van de bewuste deelhebber, in klasse twee wordt dat driekwart arbeidseenheid en zo komt er in elke volgende klasse een kwart eenheid bij. Die toegekende eenheden bepalen tenslotte de hoogte van het inkomen, waarbij het uit te keren bedrag per eenheid in de jaarvergadering van de deelhebers wordt bepaald op grond van de bedrijfsuitkomsten. Dat heeft tot gevolg dat op die vergadering eigenlijk pas definitief afgerekend kan worden en dat derhalve in de loop van het jaar slechts voorschotten worden uitgekeerd van 50 tot 80 % op het totaalbedrag dat voor uitkering voor alle arbeidseenheden werd geraamd. Van het totaalinkomen van het bedrijf worden voor definitieve vaststelling van wat ieder krijgen kan uiteraard de

investeringskosten, de afschrijvingen en voorts ongeveer 3 % voor een sociaal fonds voor zieken, kindertulpen en dergelijke, alsmede ongeveer 1 % voor cultureel werk onder de bedrijfsgenoten afgetrokken. Om de deelhebber meer te interesseren voor de bedrijfsresultaten is ook nog een premiesysteem ingevoerd. „De staat verzekert de boeren de afname van elke hoeveelheid producten, en een afzetcrisis is dus uitgesloten. Een produktieplan geeft een beeld van de producten die de staat geleverd worden en de boeren, collectief of niet, produceren volgens dat plan en de mogelijkheden van hun bedrijf, met de verplichting ook de vastgestelde hoeveelheden aan te bieden,” legde men mij uit. Het is allemaal nogal ingewikkeld met de enorme papieren winkel, die aan een en ander vastzit, ingewikkeld is het ook met de belasting die voor de collectieve bedrijven 1 tot 7% van de bruto-inkomsten bedraagt, waarbij het inkomen van de deelgenoten verder belastingvrij is, terwijl van de nog zelfstandige boeren afzonderlijk belasting wordt geheven. Misschien zijn de landarbeiders nog het beste af. Die hebben dezelfde positie als de industrie-arbeider, met mogelijkheid voor het verdienen van extra premies, een 46-urige werkweek, toeslagen van 25 tot 50% voor extra seizoenarbeid, 90% van het grondloon bij ziekte, ouderdomsrente voor vrouwen op 55-jarige leeftijd, voor mannen op 60-jarige tot 50% van het doorsneeloon gedurende 5 tot 10 jaar voor ingang van het pensioen en 70% voor 5 jaar langer werken. Het lijkt allemaal aardig maar de moeilijkheden zijn groot. De landbouw is ondanks alles, ver achtergebleven met de produktie. Zij leverde miljoenen eieren te weinig, vele duizenden kilo's varkensvlees en meer dan 200 miljoen kilo melk. De produktie van groenten, vlees, vruchten en eieren mist continuïteit met als gevolg dat die producten bij

Schapenteelt is door de eeuwen heen in Slowakije beoefend. Schaapskudden ontmoet de reiziger overal. Ze worden opgesloten binnen een omheining wanneer de herders naar huis gaan.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

De voormannen van de collectieve boerderij in het zuiden van Slowakije, die eerst niets, maar na ruggespraak elke grasspriet wilden laten zien.

horten en stoten te krijgen zijn of niet en dat er rijen voor de winkels staan. In de oogsttijd kunnen de brigades van de bedrijven het niet af en militairen of scholieren moeten bijspringen. Dat er op het punt van de landbouworganisatie over ergelijke bureaucratie wordt geklaagd, heeft niemand te verwonderen. Dat de productie niet „rond” loopt is evenmin verwonderlijk. De boeren in Tsjechoslowakije en speciaal in Slowakije, houden niet van machines, ze missen de interesse in het bedrijf, wat nogal vreemd is ten opzichte van de vrijwillige toetreding. Vreemd is vooral dat iedere boer die zich bij een collectieve boerderij aansluit, over een halve hectare grond voor eigen gebruik mag blijven beschikken, maar dat bijvoorbeeld een eigen koe op die eigen halve hectare aanzienlijk meer melk geeft dan die van het collectieve bedrijf. Aanzienlijke vertragingen ontstaan dikwijls om-

dat de collectieve bedrijven meestal wel over een compleet machinepark beschikken, maar dat er in dit land legio machines — die meestal buiten staan te roesten — kapot zijn, zonder dat er iemand is die in staat is ze te repareren of dat iemand ze kan maken bij gebrek aan reserveonderdelen.

Ik bezocht een gemiddeld collectief bedrijf, tien jaar oud, 1600 hectare groot. Enige brigadeleiders bij de poort wilden mij niet toelaten, zij wilden niets laten zien. Toen echter een van de deelhebbers op de fiets naar een bestuurslid was gereden, toonden ze elke grasspriet, smakelijk trekkend aan Nederlandse sigaretten. Primitief en modern grensde hier aanelkaar: een stampvolle stal roodbonte kalveren op een met stro bedekte vloer (rood vlees gaf niks, zeiden ze, bovendien aten die kalveren geen stro), stond naast een juist klaargekomen stal met automatische voeding waarin twee

Adjutant T. Platenkamp groepscommandant Bunschoten

De adjutant T. Platenkamp is met ingang van 16 juni 1964 aangewezen als groepscommandant te Bunschoten. Hij werd op 29 maart 1920 te Epe geboren

en trad op 12 augustus 1940 in dienst bij de toenmalige Marechaussee. Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie met als standplaats Veessen. Op 1 januari 1954 volgde zijn bevordering tot opperwachtmeester, waarna hij op 1 december 1958 — na reeds verplaatst te zijn naar Epe, Wezep en Oldebroek — aangewezen als postcommandant te Twello, tevens plaatsvervangend groepscommandant te Voorst. Op 16 juni 1964 werd hij bevorderd tot adjutant.

mensen 500 varkens verzorgen. Er was een kocienstal met automatische mestafvoer, automatische voeding en drinkwatervoorziening. Terwijl ik buiten de landbouwmachines fotografeerde die daar stonden te roesten, kwam een sproevliegtuig over dat dienst deed voor meerdere collectieve bedrijven. Bij de poort sleepte een paard een beladen wagen op de weegbrug, drie tractoren stonden vlakbij.

In het kantoortje volgde een moeizaam gesprek, dat ik vanwege de te verwachten cijfers op de band opnam, hetgeen de gastheren bijzonder wantrouwend maakte. Er waren 173 deelhebbers, zeiden ze en duizend stuks vee. Over bedrijfsresultaten konden ze geen inlichtingen geven. Tenslotte liet ik de brigadeleiders hun eigen stemmen op de band horen, waardoor zij geheel waren verslagen. Een van hen haalde zenuwachtig een knol van een horloge uit zijn grote rode zakdoek, keek naar buiten, waar vrouwen aan het werk waren en stond op. Buiten kwam ik nog meer landarbeidsters tegen, die langs de verroeste machines gingen. Ik moest denken aan de man, die ironisch zei: „Zonder vrouwen kun je geen communistische staat bouwen . . .” en aan het luxe leven van enkelen, bijvoorbeeld van de gasten van de luxe hotels in de Hoho Tatra . . .

Tekst en foto's: Bas den Oudsten

„Zonder vrouwen bouwt men geen communistische staat” . . .

De overste mr Rollin Couquerque met pensioen

Op 1 juni 1964 verliet een officier het korps die slechts weinig rijkspolitieambtenaren persoonlijk hebben ontmoet, maar aan wie velen dank verschuldigd zijn voor de deskundige en vooral vasthoudende wijze waarop hij hun belangen behartigde met betrekking tot schade- en verzekeringsaangelegenheden: de overste mr L. M. C. Rollin Couquerque. Deze zaken werden namelijk behandeld door het bureau „Huisvesting, kleding en uitrusting, bewapening en materiaal” van de algemene inspectie, van welk bureau hij hoofd was.

De overste mr Rollin Couquerque — geboren te 's-Gravenhage op 26 mei 1899 — trad op 1 december 1937 in 's Rijksdienst als adjunct-administrateur van het bureau grensbewaking en rijksvreemdelingendienst bij de inspectie der Koninklijke Marechaussee te 's-Gravenhage. In 1939 werd hij gemobiliseerd en in de rang van reservekapitein der Marechaussee voor algemene dienst t.b.v. de militaire grensbewaking toegevoegd aan de inspecteur der Koninklijke Marechaussee. Op 1 juli 1940 werd hij in vaste dienst aangesteld als hoofdamtenaar voor bijzondere diensten en werd hij benoemd tot kapitein der Marechaussee voor speciale diensten in onbezoldigde dienst. Hij ging als hoofdamtenaar op 1 juni 1942 in de functie van hoofd van de afdeling E (materieel landmacht) naar het Commissariaat voor de belangen van de voormalige Nederlandse Weermacht. Na op 11 november 1945 ontslagen te zijn als kapitein der marechaussee werd hij op 1 januari 1946 terwerkgesteld als hoofdamtenaar voor bijzondere diensten bij de algemeen inspecteur der rijkspolitie, aanvankelijk in de functie van hoofd van afdeling I (algemene juridische zaken). Op 1 juni 1959 is hij benoemd tot dirigerend officier der rijkspolitie 2de klasse.

Over semi profs en profs . . .

★ ★ ★

„Natuurlijk”, zei Jan Remmers

De Nijmeegse semi-profclub NEC, kampioen van de 2de divisie B, wordt getraind door een oud-rijkspolitieambtenaar, Jan Remmers, die eens werkzaam was op de comptabiliteit in het ressort Den Bosch en nu kassier is op een bank in de stad van zoete lieve Gerritje. Hij was van 1945 tot 1960 een vooraanstaande figuur in de politieszport en niet minder dan 30 maal was hij politie-international. Doch niet alleen op het voetbalveld, ook op de sintelbaan en in de schermzaal stond hij zijn mannetje. Op de 200 m was hij een geducht tegenstander. In 1950 behaalde hij het zuidelijk kampioenschap op deze afstand van de KNAU, terwijl hij in 1951 op het kampioenschap van de NPSB beslag legde in een tijd van 22.1 seconde.

Jan Remmers speelde 12 jaar in het eerste elftal van het Bossche BUU. Hij stond daar onder de hoede van de legendarische Engelse trainer Jackson, die een lange reeks van jaren aan BUU verbonden is geweest. In het optreden van Jan Remmers is veel van deze sympathieke Engelsman terug te vinden. Niet alleen wat zijn bekwamheid betreft, maar ook en vooral de „human relation”.

Na het beëindigen van zijn actieve voetballoopbaan was Jan Remmers één jaar hulp-trainer van BUU, onder Jackson, om vervolgens als oefenmeester in dienst te treden van Baronie uit Breda. Hij bleef twee jaar bij de Baronnen, waarna sportclub NEC beslag op hem legde. In het derde jaar van deze verbintenis kwam dan het eerste grote succes, het kampioenschap van de 2de div. B. Jan Remmers is in Nijmegen en ook bij zijn „tegenstanders” zeer populair. En dat zeker niet alleen om zijn kundigheden als oefenmeester, maar misschien meer nog om zijn wijze van optreden. Het best komt dit nog wel tot uiting in de opmerking, die een Nijmeegs sportjournalist onlangs maakte, toen we over NEC's oefenmeester spraken. Hij zei: „bij welke club je ook komt in de tweede divisie, ze vinden het allemaal „hardstikke leuk” voor Remmers, dat NEC kampioen is geworden.”

Als rijkspolitieambtenaar voel je je daarmee gevleid, ook al betreft het een oud-collega.

En toen we Jan in de kleedkamer, vlak vóór de beslissende wedstrijd tegen Xerxes, terwijl iedereen nerveus rondrentelde, vroegen om een bijdrage voor het Korpsblad, was zijn spontane antwoord: „natuurlijk, zeg maar wanneer je het wil hebben.”

Jan's bijdrage vindt u hierbij. Wij wensen hem in zijn verdere loopbaan als oefenmeester nog veel succes toe.

J. van Aerssen.

Aanleg alleen is niet voldoende, betaling evenmin

door JAN REMMERS

Alhoewel reeds 4 jaar niet meer behorende tot de leden van het Korps, heb ik als rechtgeaard sportman, via het clubblad van de R.P.S.Z., toch steeds met grote interesse de sportprestaties van mijn oud-collega's en tegenstanders gevolgd. Het meest heeft mij verbaasd de grote opgang die mijn oud-clubvriend Joop van den Berg uit Berghem in de atletiek op de lange afstand heeft gemaakt. Hier heeft een eenvoudig sportman getoond wat doorzettingsvermogen en training vermag. Het moet voor hem een grote voldoening zijn zich tot een internationaal niveau te hebben opgewerkt. En dat nog wel voor iemand die in de executieve dienst als politieman zijn ongeregelde diensten heeft te verrichten. Tevens moet dit een aansporing zijn voor zijn collega's eveneens een gedeelte van hun vrije tijd te spenderen aan de sporttraining. Immers, denkt niet dat alleen een bepaalde aanleg voldoende is om prestaties te leveren. Men zal deze aanleg, dit „kunnen in de dop”, tot ontwikkeling moeten brengen. En dat doet men door training. Want: wat is training feitelijk?

Training is het verleggen van de grens van moeheid, snelheid en vaardigheid. Dat is altijd geen gemakkelijke opgave. Reeds 3 jaar ben ik thans als oefenmeester verbonden aan de 2e divisieclub „Sportclub N.E.C.” te Nijmegen. Wij hebben zo juist het kampioenschap behaald van de 2e divisie B. Wat echter de spelers daarvoor hebben moeten doen en ook gedaan hebben is geen peulschilletje. Zij moesten praktisch 10 maanden lang proberen een bepaalde vorm te behouden en daarnaast de conditie op een hoog niveau handhaven. Zij moesten een gehele competitie lang mentaal sterk zijn tegen de geestelijke vermoeienissen van zware wedstrijden, die elke zondag weer terug kwamen. Wij als oefenmeesters zijn deze sportmensen hierbij behulpzaam.

En denk nu niet dat de geldelijke beloning, die zij daarvoor ontvangen, alleen een stimulans is, om dit zware werk te blijven verrichten.

Ook de ontspanning, die zij nog altijd, ook in hun betaalde sport vinden, moet hen blijven helpen de sport met élan te blijven beoefenen. De semi-prof, die alleen de geldelijke belangen voor ogen houdt, zal als betaalde sportman geen lang leven beschoren zijn, c.q. geen grote prestaties over een langere termijn kunnen leveren.

Wij moeten als oefenmeester er op toezien dat men deze semi-profs niet als full-profs gaat behandelen. Naar mijn mening is het foutief, de semi-profs 4 of 5 maal per week, meestal in de avonduren, naar de clubhuizen en terreinen te trekken teneinde ze daar voor een of ander doel beschikbaar te hebben. Naast de waarde van de sport heeft de mens nog aan hogere waarden te voldoen, bijvoorbeeld het gezinsleven. Op de dag moet de semi-prof zijn dagelijkse arbeid verrichten bij zijn werkgever. Dit is namelijk een eerste vereiste om semi-prof te worden (uitzondering daargelaten). Wanneer de oefenmeesters hem (vooral de gehuwde sportman) dan elke avond uit zijn gezin weghalen, zal zijn sport hem op de duur geen ontspanning meer geven, doch dan zal het naast zijn dagelijkse inspanning hem in de avonduren nog zwaarder gaan belasten. Men moet de trainingsavonden beperken tot een hoeveelheid, die blijkt geeft de sportman de juiste dosis arbeid te geven, om in de hiervoor genoemde goede vorm en conditie te blijven.

Hier heb ik naar mijn mening de zwakte aangesneden van ons hedendaagse betaalde voetbal. Men hinkt

op twee gedachten: als semi-prof betalen — als full-prof behandelen. Bij de onder mijn hoede staande semi-profs heeft men de samenkomsten gereduceerd tot 2 x per week, behoudens incidentele gevallen. Het is ons tot nog toe zeer goed bevalen. Het is gebleken, dat de sportman ook zijn noodzakelijke rust nodig heeft. Er zijn in Nederland clubs die 3 of 4 maal per week trainen en elke zondag spelers rust moeten geven (dus niet in een elftal opstellen) omdat het anders te zwaar wordt. Waarom dan niet 1 of 2 keer per week minder trainen en zondags de beschikking hebben over al je contractspelers?

Het betaalde voetbal heeft in Nederland nog niet bij iedereen die instemming gevonden die het waard is. Over het algemeen wordt er over betaalde sport geoordeeld door hen, die niet tot oordelen bevoegd zijn. Naar mijn mening kan betaalde sport met evenveel overgave en inzet beoefend worden als de amateur sport. De sportman heeft bij zijn geboorte een gave meegekregen. Waarom zou hij deze gave niet ergens te gelde maken. Iemand die een goed stel hersens heeft meegekregen en die tot ontwikkeling heeft gebracht (door studie) laat zich in onze maatschappij toch ook goed betalen.

En de verstokte amateur gokt toch ook wel in de voetbalpool om zodoende ook nog een graantje mee te pikken van de betaalde sport. Laten we op sportgebied elkaars meningen respecteren. Doch laten we wat de betaalde sport betreft, de zaken die wit zijn, niet zwart voorstellen.

★
Jan Remmers lacht optimistisch vóór het beslissende treffen tegen Xerxes. Hij kreeg gelijk, want zijn club werd kampioen.

Foto: J. J. H. v. Aerssen

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Streng bewaakte brug werd tweemaal opgeblazen . . .

door de wachtmeester 1e kl. J. WASSENS te Raalte

Kort geleden liet de districtscommandant Zwolle, zijn M.E.-peloton alarmeren.

De weersomstandigheden waarin de M.E.'ers uittrokken waren ideaal evenals de omgeving van de buurtschappen Hessum, Regteren en Vilsteren, in de gemeenten Ommen en Dalfsen, waar de oefening werd gehouden.

Hotel Madrid, het hoofdkwartier, ontving de bijzondere gasten, onder het wakend oog van de majoor, op voortreffelijke wijze zodat niets een uitstekende stemming en daarmee een vruchtbare oefening in de weg stond. Spoedig waren 34 leden van het 38 man tellende peloton op de aangewezen plaats present. (Vier man ontbraken door ziekte en/of vakantie). Compleet met uitrusting en rollend materieel. Als u hierbij wilt bedenken, dat dit geleverd werd door mensen uit bijv. Urk, Steenwijkerwold, Vollenhove en Diepenveen, mensen die afstanden hadden af te leggen van soms meer dan 60 kilometer, dan mag dit toch wel een prestatie worden genoemd die enig respect afdwingt.

De exercitie in groepsverband werd uitgevoerd in de onmiddellijke nabijheid van de speeltuin van het hotel onder grote belangstelling van de daarin aanwezige jeugd, die schommel, draaimolen, wip ervoor in de steek liet. Maar er zat nog méér in 't vat. Groep 1 kreeg de opdracht zich in overall te steken en werd per GSA afgevoerd met onbekende bestemming. Onderweg werd de commandant van deze groep, de opperwachtmeester J. Stil, opgepikt die al op verkenning was uitgeweest en als enige de opdracht van zijn groep kende. Tijdens de rit werd deze opdracht door hem bekendgemaakt en besproken. Het doel bleek een brug te zijn over het kanaaltje de Langsloot, in de buurtschap Regteren, gelegen in de weg Vilsteren-Lemelerveld. „Deze brug zal worden bewaakt door personeel

van de M.E. Zwolle en wij — als saboteurs — moeten deze brug vernietigen!”

Het was een korte, duidelijke opdracht, die echter niet gemakkelijk uit te voeren zou zijn, zoals bleek toen de brug bereikt werd. Gelegen in een rechte weg met aan de Vilsteren-kant praktisch geen enkele mogelijkheid tot dekking en aan de Lemelerveld-kant, behalve een gemakkelijk te controleren smalle boswal, ook al weinig mogelijkheden, zou deze brug een zwaar te verteren kluit worden. Gelegenheid tot rustig overleg was er niet omdat de voorgift in tijd op de „bewakers” slechts tien minuten was, zodat opper Stil het commando gaf: „Ieder is geheel vrij in z'n poging de opdracht uit te voeren en handelt geheel op eigen initiatief!” Kijk, en dat was nou precies de opdracht, die een saboteur behoeft. Bovendien was het een appél aan persoonlijke handigheid, lef en fantasie, dat prikkelde tot een zo goed mogelijke prestatie. In allerijl kon nog worden afgesproken, dat de „saboteurs” Boom, Van Pijkeren en Bijl, met een boerderijtje op zo'n 50 meter afstand van de brug aan de Vilsteren-kant als basis, zouden proberen de brug te bereiken, terwijl de rest van de groep, vanaf de Lemelerveld-kant de aandacht van de wachtposten zou proberen af te leiden.

Aldus geschiedde. De genoemde drie verlieten de wagen, terwijl de anderen de brug overgingen en zich enkele minuten later verspreidden naar alle mogelijke richtingen. En dat was nog maar juist op tijd want toen arriveerde de „bewaking” ook al. Met veel gegier van remmen, wapengekletter en commando's werd de brug „hermetisch” afgesloten. Een vrachtauto, beladen met grote stalen buizen voor de aan te leggen aardgasleidingen in deze omgeving, werd al meteen van onder tot boven doorzocht. Een melkwagen, be-

stuurd door een argeloze boer evenzo volgde, evenals een bakkerskar. Patrouilles doorzochten nauwkeurig de boswal, droge sloten en greppels in de omgeving van de brug. Aan iedere kant stonden twee „bewakers”. Helmen op, karabijnen schietklaar. Even vóór de brug stonden nog vier mannen. Twee op de weg naar Vilsteren en twee op de weg naar Lemelerveld. Ze stonden in volle ernst de omgeving af te speuren. Voorlopig viel er niet veel anders te ontwaren dan groene bomen, verre weiden, wuivend gras, dommelende koeien en een heerlijk blauwe lucht met wat hoge, witte wolken. Holland is op z'n mooist in 't voorjaar, een land van louter vrede, een land, waard om voor op wacht te staan! Maar óók een land om — als het moet — een brug op te blazen!

Kort vóór de brug, aan de Lemelerveld-kant, kwamen een stuk of wat koeien moeizaam overeind. Drie, vijf, negen, een hele kudde! Eensgezind rukten ze op naar „iets” in hun land. Naar „iets” dat er bepaald niet in thuishoorde. „Saboteur” Feenstra had er zo gauw nog geen erg in. Op z'n buik schoof hij moeizaam en voorzichtig meter voor meter door een ondiepe greppel in het weiland, richting brug. Het ging prachtig, nog een twintig meter en hij zou z'n „bom” (een stuk steen) op de brug kunnen slingeren! De patrouilles op de weg hadden meer aandacht voor het passerend verkeer dan voor een land met koeien. Totdat . . . totdat die koeien onrustig werden en zich snuivend en loeiend verzamelden rondom de voortschuifelende vreemde. Toen kwam er al dra één van de wachtposten met de karabijn in de aanslag een kijkje nemen bij de olop en toen óók was de eerste „saboteur” gevangen.

In triomf werd hij afgevoerd. Op dat ogenblik kwam er van de andere kant, van het boerderijtje, een Solex. Een Solex, die betere dagen gekend had, bestuurd door een boer van wie je, zonder veel fantasie, hetzelfde zou veronderstellen. Uit z'n ene mondhoek sieperde een dun straaltje bruin vocht, afkomstig van een fikse pruim. Een halstertouw van een koe als decoratie voor de borst, een boerepetje recht op de

kop, wat vegen verse mest op een gelapte overall, het maakte dat aan de status van de bromfietser niet viel te twijfelen. Het geheel schreeuwde de wachtposten op de weg als het ware toe: „Ik ben een boer en ik heb met jullie gedoe niets te maken!” De boer groette de posten met een kalm: „Moi'n!” en de opgestoken vinger onderstreepte z'n argeloosheid grandioos. Ik weet niet of de wachters zich verwaardigden deze groet te beantwoorden maar de boer . . . hij bromde voort! Richting-brug. En dat was de bedoeling. „Boer-saboteur” Bijl fikste het! Gemakkelijk. Zó gemakkelijk, dat ie en passant nog een paar malse stralen tabakssap kon afvuren naar de posten op de brug, die hem al evenmin herkenden en ook geen enkele neiging vertoonden hem aan te houden. Die het zelfs nóg niet door hadden toen er, schijnbaar per ongeluk, een houtblok van de Solex op de brug plofte bijna voor hun voeten. De „boer” reed rustig verder en was de brug reeds royaal gepasseerd, toen de opperwachmeister Lok, die óók het stuk hout had zien vallen, argwanend werd en hem deed stoppen. Toen was het spel voor „boer” Bijl

natuurlijk uit maar het doel was bereikt. De districtscommandant, die zich ongeveer op dat moment van de loop der oefening op de hoogte kwam stellen, kreeg dan ook het rapport: „De brug is zojuist opgeblazen!” De gevangen „boer” spoot een straal tabakssap naar de glimmende schoenen van de majoor, die dit kennelijk maar matig waardeerde, totdat het tot hem doordrong wie „die boer” was. Een personenauto, uit de richting Lemelerveld, werd vervolgens kort vóór de brug aangehouden en doorzocht. Eén der „bewakers” merkte dat het kofferdaksel van de wagen niet helemaal sloot. Hij wilde het opentrekken om het goed te sluiten maar dat lukte niet best. Het leek net of het deksel aan de binnenkant werd vastgehouden. En zo bleek het ook te zijn. „Saboteur” Brouwer had zich, in gezelschap van een „bommetje” opgesloten in deze koffer, met hartelijke medewerking van de autobestuurder, maar hij durfde het deksel niet geheel af te sluiten omdat aan een dode saboteur ook al niemand behoefte had, naar hij veronderstelde.

Méér „saboteurs” werden aan de

Lemelerveld-kant van de brug gesignaleerd. Mulder en Wassens in de boswal rondsluipend, kregen geen kans om naderbij te komen, Albers en Herssevoort vanuit weiland en droge sloten evenmin. Maar zij hielden de aandacht van de bewaking gevangen en hetzelfde deden (ongewild) diverse landbouwers, die op de landerijen in de omgeving aan het werk waren en toevallig een blauwe overall droegen. Hoewel dat laatste niet eens meer nodig was, want na de Bijl-affaire werd geen mens door de wachtposten meer vertrouwd! Geen mens? Van Pijkeren en Boom, die vanuit de boerderij de geslaagde tocht van Bijl in grote spanning hadden gevolgd, dachten dat het nog wel een keer kon lukken. Na een mislukte poging om, met een zeis als camouflage, de brug te bereiken waarbij hij ijlings achter de boerderij moest verdwijnen om (denkbeeldige) karabijnkogels te ontgaan, zou Van Pijkeren het nog eens proberen. De boerin, die het spel met enthousiasme meespeelde, kwam op het idee! Aan de waterkant, vlak bij de brug, stond een grote ton waarin regelmatig water voor het vee werd geschept. „In vrouwenkleden, met een emmer in de hand naar de ton!” Het was een gedachte als een zonestraal. En als een ander soort straal was het plan gereed om te worden uitgevoerd. „Mevrouw Van Pijkeren” stond er gekleurd op. Zéér gekleurd. Een paar ouwe klompen, zwarte sokken, geblokte rok, wollen vest, hoofddoek, een emmer en . . . „Ja, ik komme drekt. Eev'n de tonne volgooi'n!”, duidelijk hoorbaar voor de schildwachten op de weg, werd het geroepen door een druk „vrouwmens” dat de boerderij uitliep. Een vrouw van het land, die een handje meehielp op het bedrijf. Niks om je druk over te maken, dachten de posten, die „haar” zagen naderen. Hun mogelijke argwaan verdween helemaal toen „de vrouw” water in de ton begon te scheppen. Even later stapte „ze” op de brug af. „Wat heeft dat mens eigenaardige benen!”, dacht de één hardop. „Ja”, zei de ander, „en wat neemt ze grote passen, 't lijkt wel een kerel!” En deze uitgesproken gedachten

★
 . . . het
 „echtpaar” Bijl . . .
 ★

(vervolg op pag. 20)

Generaal Franco heeft in de algemene vergadering van de Verenigde Naties een brok steen op tafel getild dat de Spanjaarden al een paar eeuwen zwaar op de maag ligt: Gibraltar, de 450 meter hoge grijze wachter aan de poort van de Middellandse zee, een stukje Engeland in de zon. Onvervalste Bobbies regelen er het verkeer. Even echte sandwiches, accijnsvrije sigaretten en drank veraangenamen er het bestaan. Smokkelpiraten en het geschil over dit alles met Spanje verhogen de sfeer.

Deze rots, dit jaar precies tweeënhalve eeuw Brits bolwerk is al even lang voorwerp van gekrenkte Spaanse nationale trots en derhalve in Spaanse ogen niet meer of minder dan een weerbarstige, gevoelige eelt-

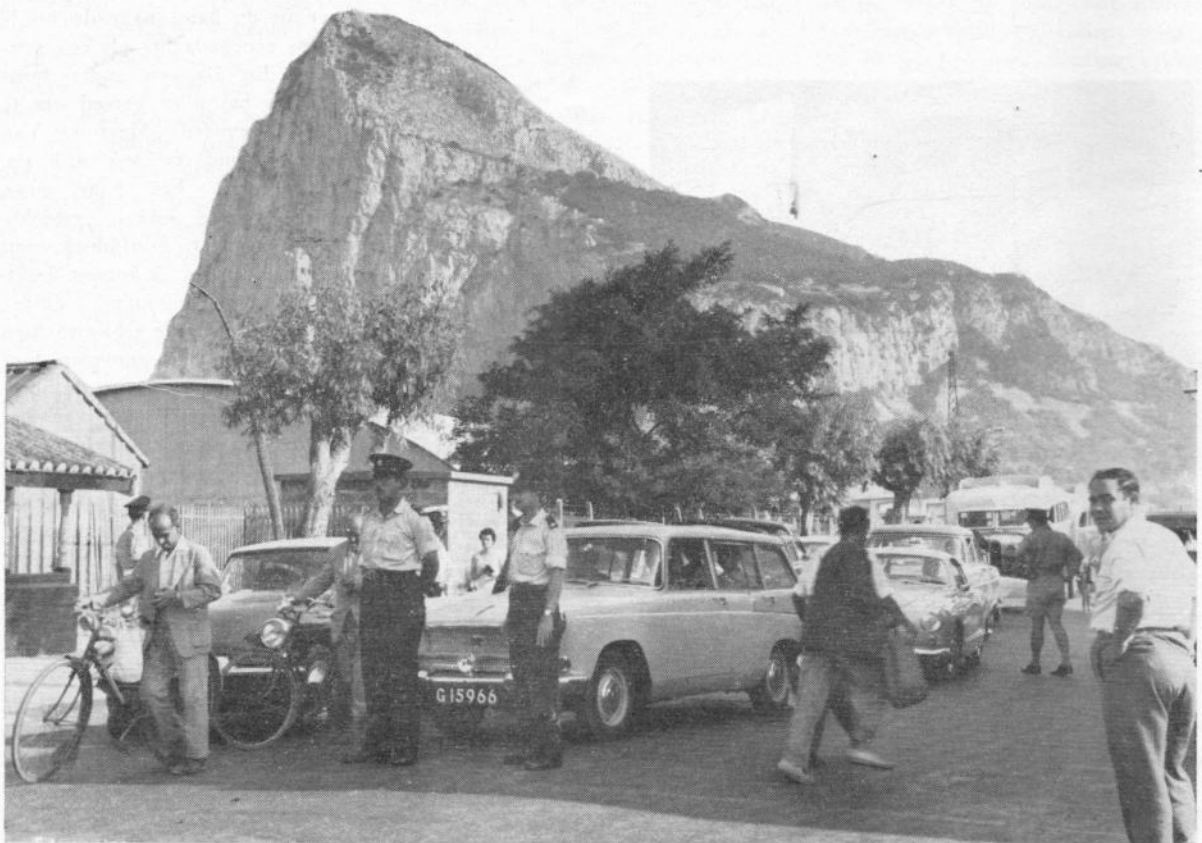
knobbel aan de overigens welgevormde voet van Iberia.

„Het is een kolonie op Spaanse grond,” zegt de minister van buitenlandse zaken Castiella. En, doelend op belastingvrijdom en weelderige smokkelhandel op en om de grimmige rots, voegt hij eraan toe: „Een kanker, die de Spaanse economie bedreigt”. Zo'n kreet spreekt wel aan in het Spanje van vandaag, waar na lange verwaarlozing van culturele, economische en sociale desiderata momenteel al het mogelijke wordt gedaan om Spanje tot een natie op waarlijk Europees peil te maken, waarmee Spanje ongetwijfeld met meer kans op succes gading kan maken naar de voor dit land zo begeerlijke, in internationale samenwerking verwekte dochters van het

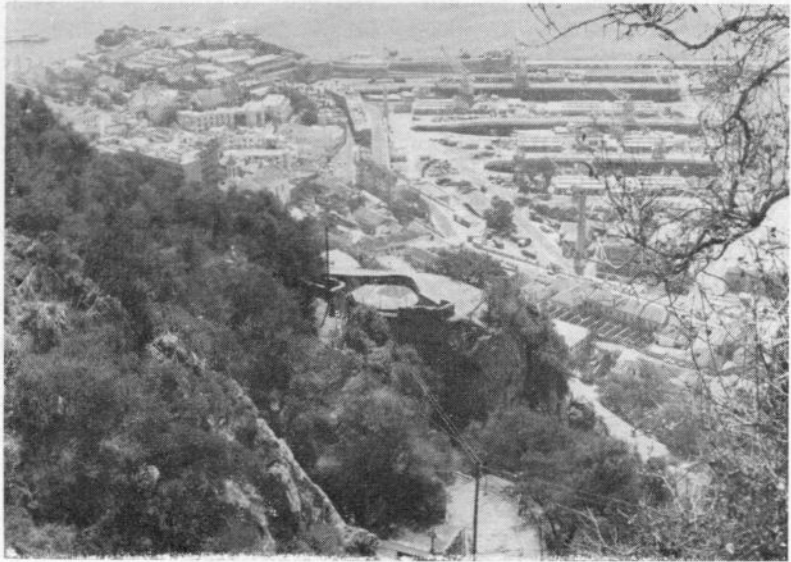
westen als N.A.T.O. en E.E.G. Er is een vierjarenplan gemaakt voor de economie, inclusief voor verbetering van het achtergebleven onderwijs, inclusief voor strijd tegen het meer dan 20% van de bevolking omvattende analfabetisme, kortom inclusief de culturele verheffing van het volk. Daarbijgenomen zou het in triomf weer inbrengen van de oude rots van Gibraltar — samen met de wat moeilijk op gang gekomen liberalisering van het regime — een van de grootste bijdragen tot het Spaanse nationale zelfrespect zijn, die Franco tegen het eind van zijn loopbaan kan leveren. In Spanje en op Gibraltar zelf wordt overigens meer gepraat over het oude geschil dat na 250 jaar opeens weer actueel werd, dan in de VN-vergadering,

Gibraltar: uniek werkterrein

Oude rots is al twee en een ha

waar de steen des aanstoots op tafel kwam bij de behandeling van een Engels rapport over Gibraltar, uitgebracht voor de dekolonisatiecommissie. De Spaanse vertegenwoordiger bij de VN, Don Jaime Piniès trok van leer tegen het bestaan van deze laatste kolonie in Europa, waarop toch de VN-bepalingen ten aanzien van beëindiging van het kolonialisme ook van toepassing zouden moeten zijn. Aldus Spanje, dat in deze kwestie steun vindt bij enige ex-koloniale landen. De stad Gibraltar zou in elk geval weer tot het Spaanse grondgebied moeten behoren, de versterking zou een onderwerp van voortdurend overleg tussen Spanje en Engeland kunnen zijn, zo is van Spaanse zijde betoogd. Er werd een balletje opgegooid om-

Een deel van Gibraltar met de havens van de rots af gezien.

in voor Engelse „Bobbies”

nlve eeuw „steen des aanstoots”

trent Spaans-Britse besprekingen onder auspiciën van de volkerenorganisatie. De Britse afgevaardigde, sir Patrick Dean heeft de Spaanse aanspraken van de hand gewezen, ging niet in op het voorstel tot overleg en verklaarde koel dat er aangaande de soevereiniteit van Gibraltar geen enkele twijfel bestaat. Niettemin hopen de Spanjaarden en niettemin zijn de 25.000 bewoners van Gibraltar er niet helemaal gerust op, hoewel zij niet in de overdracht geloven. Zij willen leven zoals zij zelf willen en zeggen dat Franco hen dat niet zal toestaan. „De banden met Engeland moeten blijven bestaan als een garantie voor de grote mate van democratie die wij hebben bereikt,” zo zeggen zij. En in de bars en koffieshops op de rots, door de Britten als een oude vriend Gib genoemd, is het gesprek wel op gang gekomen. Het is allemaal een boeiende zaak, het hele verhaal mét de jongste ontwikkelingen rond Gibraltar, want was deze rots 250 jaar geleden niet bijna Nederlands bezit?

Spanje is Gibraltar eigenlijk kwijtgeraakt omdat de Spaanse koning Karel II geen kinderen had. Na zijn dood in 1700 is er vurig gevochten om de troon van het al zwaar tanende Spaanse rijk. De bevolking van het land raakte slaags en andere landen bemoeiden zich ermee. Engeland, Portugal en ook de Nederlanden probeerden Karel van Habsburg in het Spaanse zadel te helpen. Frankrijk en een belangrijk aantal van de Spanjaarden hielden het op Philips van Anjou. Het werd tenslotte het huis van Bourbon, maar dat was nog niet te voorzien toen de Britse vice-admiraal George Brook in 1704 met kraiaan 2000 Engelsen en Nederlanders Gibraltar veroverde, de rots waar de moren al een goed steunpunt in hadden gezien. Zij hadden er een kasteel laten bouwen door hun veldheer Tárif ibn Zijád (niet te verwarren met Tarif Ben Malik, die aan de andere kant van de baai van Algeciras, aan Spanje's zuidpunt de zuidelijkste stad van Europa, Tarifa liet ommuren als een andere waker bij de

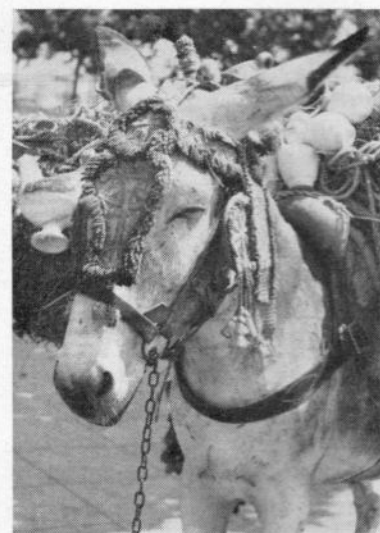
poort van de Middellandsezee). De Britten hielden de rots die in 1713 bij de Vrede van Utrecht definitief aan de Engelsen toeviel. De Spanjaarden waren er niet lekker mee. In 1799 hebben zij evenwel voor de laatste maal geprobeerd de rots met geweld terug te krijgen. Vier jaar lang lag een Spaans-Franse troepenmacht voor de rots, die inmiddels tot een vesting werd met een onderaards gangenstelsel van vele kilometers lang. Gibraltar was onneembaar en bleef dat tot op de dag van vandaag ondanks Spaanse aanspraken, die zich nu langs een vreedzamer weg bewegen, gesteund door politiek gemanoeuvrer, waarbij als het aan Spanje ligt, het eindresultaat moet zijn dat op grond van de dekolonisatie een streep gezet wordt door de Vrede van Utrecht. Dat zou natuurlijk niet wel mogelijk zijn zolang Spanje zelf een koloniale mogendheid is en derhalve kon het allemaal ook niet zonder de inmiddels ook aangekondigde kans op autonomie voor de Spaanse kolonies Rio Muni en Fernando Poo oftewel

Spaans Guinee. En, om het helemaal mooi te houden: Spanje schijnt zelfs bereid de Spaanse Sahara, Sidi Ifri, Menilla en Ceuta te laten schieten wanneer de kwestie Gibraltar geregeld zou worden. Want, afdoen met het koloniale tijdperk, — ten opzichte waarvan Spanje momenteel een standpunt inneemt dat lijnrecht tegenover het Portugese staat — is natuurlijk niet mogelijk wanneer een andere mogelijkheid in de aldus zich zo bereidwillig tonende staat toch nog een kolonie zou houden. Zelfs bij de verlenging van de Spaans-Amerikaanse verdragen voor Amerikaanse bases in Spanje schijnt de kwestie Gibraltar aan de orde te zijn geweest. Amerika wil de steunpunten, als de lucht- en vlootbasis Rota bijvoorbeeld, niet missen. Spanje kan de Amerikaanse dollars niet missen, maar zei nochtans niet veel voor verlenging van het verdrag te voelen. De kwestie Gibraltar kwam erbij en inmiddels is het verdrag voor vijf jaar verlengd. Kort daarna droeg Spanje de rots het V.N.-gebouw binnen, waaruit sommigen menen te kunnen afleiden dat Franco denkt te kunnen rekenen op Amerikaanse steun, ook al hebben de V.S. op dit punt aanvankelijk nee gezegd.

Het zijn allemaal dingen, die op de rots en aan de andere zijde van de smalle landtong, die Gibraltar met Spanje verbindt, druk besproken worden, zulks met de voor de hand liggende conclusie dat als Amerika, Engeland en de V.N. Gibraltar niet terugvoeren in de armen van Franco-Spanje, dat de generaal dan een excuus kan opwerpen op het verder met de dekolonisatie van de resterende Spaanse kolonies ook wel te geloven. De oude rots is na 250 jaar nog altijd een steen des aanstoots. Het moet trouwens gezegd, dat op de rots zelf niemand van de omstreeks 25.000 bewoners zich er aan stoot. De 5000 Engelse militairen die — deels met hun gezinnen — in het stadje aan de voet van de rots leven met zo'n twintigduizend lieden van andere en zeer uiteenlopende nationaliteiten vinden het leven helemaal niet zo onplezierig. Hoogstens zijn zij terecht van mening dat er te weinig bomen staan en dat er eigenlijk wel een beetje weinig ruimte is op het schiereiland. Maar, belastingvrij roken en drinken maakt

veel goed. Gibraltar is een goedkoop-eiland. Voor de vreemdeling is de vriendelijkheid van de Spaanse douane aan gene zijde van de landtong bij La Linea de Concepcion, bepaald opvallend. Maar in het verkeer op de landengte overheersen niet de vreemdelingen doch de gammele taxis en busjes waarmee Spanjaarden naar de rots gaan om er te werken, samen met Italianen, Cyprioten en andere vogels van diverse pluimage, of waarmee Spaanse bewoners van de rots naar Spanje gaan. En op dat verkeer is de Spaanse douane zeer attent. Want, op de rots is alles te krijgen en alles is goedkoop. Op de rots, die er 's avonds uitziet als een geïllumineerd stukje paradijs uit een andere wereld, waarin het altijd feest is, buitelen de klanken van castagnetten, gitaren en klikkende hakken van Spaanse dansers de zwoele buitenlucht in, als in Sevilla of bij de zigeuners van Murcia. Maar op Gibraltar kan men er onvervalste Schotse Whisky bij drinken, accijnsvrij of sigarettens van gerenommeerde Amerikaanse of Engelse merken roken, belastingvrij. Autobanden of benzine zijn er goedkoop en niet voor niets is de jaaromzet aan toiletzeep op de rots voldoende om heel Londen te voorzien. Dat is dan nog niet alles. Er huist op en om Gibraltar een fiks brok geheimzinnigheid. Men zou verwachten dat die vooral verband houdt met het strategisch steunpunt dat de rots nog altijd is, de rots die uitgerust is met de modernste apparatuur waarvan niemand het fijne weet. Maar iedere bezoeker mag met zijn auto vrij de steile asfaltwegen berijden, op weg naar de enige apenkolonie op het Europese vasteland of naar het Moors kasteel, of naar de druipsteengrot Saint Michel Cave, die helemaal niet bijzonder mooi is maar wel een indruk geeft van hoe dit reusachtige brok rots van Jurakalk er van binnen uitziet. Bij een tocht langs de hellingen van de rots, waarin zich een gangenstelsel met een totale lengte van 20 mijl bevindt kijkt de bezoeker neer op het leven in het stadje aan de voet, op de verkeersstroom die zich door de smalle straten wringt, hier en daar wat bijgevoerd door onvervalste gedistingeerde Bobbies, op de moderne

havens, op een merkwaardig stukje zuid Europa, dat meer geheimen heeft dan die van de rots zelf. Sinds Tanger enkele jaren geleden geen mogelijkheden meer scheen te bieden voor ruige transacties met ruige winsten en velen daar wegtrokken is de rots van Gibraltar meer in de reuk gekomen. Er woedt al jarenlang een soort koude oorlog tussen de Spaanse douane en smokkelschepen die met alcoholica, sigarettens en andere smokkelwaar van de rots naar de Spaanse kust varen om jaarlijks voor tientallen miljoenen gulden om te zetten. Wanneer 's avonds de castagnetten klinken in de bars en restaurants van de rots of aan de overkant in het Spaanse Algeciras, varen schepen door de duisternis, schepen zonder navigatielichten. De guardia patrouilleert zelfs met paarden langs de kust, maar de schepen varen desnoods veel noordelijker, want de Spaanse Middellandsezeekust is lang en er zijn stille plekjes te over . . . Ook over de landtong gaan vrachten goederen naar Spanje, maar daar heeft de Spaanse douane meer vat op. Soms wordt het hele verkeer lamgelegd en worden de Spaanse arbeiders stuk voor stuk aan de tand gevoeld. In Gibraltar mopperen dan de gehelmde bobbies omdat de wegen verstopten en omdat de Spanjaarden plagerig het verkeer veel langer ophouden dan nodig is. Het zijn zo van die kleine zaken

Het doet de ezels allemaal hoegenaamd niets . . .

waaruit blijkt dat Gibraltar de Spanjaarden een doorn in het oog is. Wanneer de Spaanse minister van buitenlandse zaken de rots „een kanker, een bedreiging van de Spaanse economie” noemt, is dat wat duidelijker. Een ander mysterie van Gibraltar is de activiteit van spionnen waaromtrent de buitenstaander trouwens al even weinig te weten komt als over de opslagplaatsen van smokkelwaar en de smokkelvaartuigen. Hij komt er nauwelijks meer van te weten dan dat er bijvoorbeeld een lijk van een Chinees wordt opgevestigd die geen zeeman en geen toerist was of dat het lijk werd opgehaald van de Rus Stegar Sergiewitsj of dat er meermalen vreemde duikboten in dit gebied zijn gesignaleerd. Hoe vreemd ook wellicht, het draagt allemaal bij tot de sfeer van een bezoek aan Gibraltar, elk jaar door duizenden ondernomen: door Spanjaarden die alleen maar gaan kopen, door lieden van uiteenlopende nationaliteiten met evenzeer uiteenlopende bedoelingen. De Bobbies zijn even voorkomend tegen de dikke heer uit Wuppertal als tegen de secretaresse uit Parijs. De enige winkelstraat aan de voet van het stadje is voor beide even aantrekkelijk als de apen op de rots, die een legende in stand houden. Zolang er apen op de rots leven zal Gibraltar Brits blijven, aldus dat verhaal. En op de rots weet men te vertellen, dat zelfs Winston Churchill dat gelooft. Toen hij in 1944 Gibraltar bezocht informeerde hij ook naar de toestand van de apen. Hij vernam dat er nog maar drie mannetjes en vier vrouwtjes waren, fronste de wenkbrauwen en zei: „Ik zal mij hiermee persoonlijk moeten bemoeien.” Een week later landde er op het vliegveld van Gibraltar, waarvan de startbaan de weg over de landengte kruist, die derhalve voor elk stijgend of landend toestel met „spoorbomen” wordt afgesloten, een transportvliegtuig met acht Noordafrikaanse apen.

Er zijn nóg apen. Borden verwijzen de vreemdeling naar de apenrotsen waar de dieren door militaire verzorgers worden vertroeteld, waar zij vulpennen en colliers stelen van argeloze vreemdelingen en waar zij soms niet te vinden zijn omdat zij geen honger hebben of op strooptocht zijn naar de huizen om er —

De adjudant S. Stilma groepscommandant Zaandijk

Met ingang van 1 juni 1964 is de adjudant S. Stilma aangewezen als groepscommandant te Zaandijk. Hij werd op 7 jan. 1914 geboren te St. Nicolaasga

en trad op 3 oktober 1934 in dienst bij het Korps Politietroepen. Op 15 juli 1940 werd hij agent van politie te Hillegom. Bij de reorganisatie

zoals is gebeurd — de pyjama van een kolonel te verscheuren of Engels bier te drinken (accijnsvrij). Daarbij is eens, zo weet men te vertellen, een van de dieren zo dronken geworden dat hij bij het springen miste en zwaar werd gewond. Lippenstift uit damestasjes geroofd schijnt een delicatessen voor de dieren, die zich overigens niet aan iedereen laten zien. Wij hebben een middag in de gloeiende zon uitgekeken over de merkwaardige kolonie, over de havens met oorlogs- en smokkelschepen, waarvan er jaarlijks zo'n 300 uitvaren met „handel” voor een miljard peseta's — althans volgens Spaanse cijfers — en ook over de baai naar het Spaanse Algeciras of naar de vale nevels aan de horizon waar een ander werelddeel wenkt. Maar de apen zagen we niet, die hebben we alleen geroken, waaruit mag worden geconcludeerd dat ze er nog zijn en dat derhalve Gibraltar voorlopig nog wel Brits bolwerk en steen des aanstoots zal blijven. Want, als Churchill de legende van de apen gelooft, waarom zouden wij dan niet . . . ? In elk geval is het duidelijk dat Gibraltar een uniek werkterrein is voor de Engelse politiemannen die hier dienst doen.

Tekst en foto's: Bas den Oudsten.

van de Nederlandse politie in de bezettingstijd werd hij ingedeeld bij de Staatspolitie (Marechaussee) en op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie. Op 1 juni 1955 volgde zijn bevordering tot opperwachtmeester. Met ingang van 15 september 1955 werd hij verplaatst naar de groep Waddinxveen, waar hij op 11 april 1958 werd aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant. Met ingang van 1 juni 1964 werd hij bevorderd tot adjudant.

De adjudant De Leeuw naar Enkhuizen

Met ingang van 1 juni 1964 is de adjudant C. P. de Leeuw aangewezen als commandant van de groep Enkhuizen (rijkspolitie te water). Hij werd op 12 december

1911 geboren te Vuren (Gld.) en trad op 3 oktober 1939 in dienst bij de gemeentepolitie te Ulvenhout. Vervolgens werd hij op 15 augustus 1940 als rechercheur aangesteld bij de gemeentepolitie te Ginneken en op 1 januari 1942 werd hij gemeenteveldwachter te Waddinxveen. Bij de reorganisatie van de Nederlandse politie werd hij ingedeeld bij de Staatspolitie (Marechaussee) en op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester der rijkspolitie 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie met als standplaats Waddinxveen, terwijl hij op 1 juli 1955 deel ging uitmaken van de Rijkspolitie te Water, bij de groep Amsterdam I. Nadat hij op 7 januari 1956 verplaatst werd naar de post Gouda, werd hij postcommandant te Zutphen, tevens plaatsvervangend groepscommandant te Zwolle. Hij werd op 1 mei 1956 bevorderd tot opperwachtmeester en met ingang van 1 juni 1964 tot adjudant.

De degen begon zijn zegetocht in Italië en siert nog het hoogwaardigheidstenuue

Het zwaard moest, na een ruim dui-zendjarige diensttijd, het veld ruimen voor de gespecialiseerde wapens. Over de vuurwapens die mede debet waren aan het verdwijnen van het zwaard willen we het niet hebben, over de degens zoveel te meer. Wanneer een krijgsman naast het zwaard ook nog een musket of ratel-sloggeweer moest dragen, diende hij te velde wel met een kruiwagen uitgerust te worden, om als eerste Mobile Eenheid aan de strijd te kunnen deelnemen, waarbij hij overigens was uitgerust met verschillende maliënkolders, die wel bestand waren tegen een half gepareerde slag of tegen de betrekkelijk spitse punt van het zwaard. Ook werden de slagen op het meegevoerde schild opgevangen. Het was niet gemakkelijk om met een zwaard te manoevreren. Het was slaan of steken. Het wapen was niet wendbaar in de hand. Vandaar dat men ter verdere afwering of wel ter compensatie van het „onhandige” zwaard, in de linkerhand een korte dolk had, met een vol of korfgevest. (Op de gevesten wil ik nog nader terugkomen). Deze vechtdolken werden kortelas of „linkerhand” genoemd. Deze „linkerhanden” bleven, na het verdwijnen van het zwaard, bij de degenduels nog in gebruik.

Het meest elementaire verschil tussen zwaard en degen zit in het lemet of de kling. In tegenstelling met het zwaard is de degenkling smal, en meestal tweesnijdend. Dit laatste is echter niet doorslaggevend, om te kunnen spreken van een degen. Sinds de 16e eeuw zijn er twee soorten degens in gebruik geweest: de rapier en de verschillende gebruiks-degens: genoemd naar hun bestemming: Stootdegen; Roofdegen; Ruiterdegen en Statie- of eredegeen.

Het zou te ver voeren om al deze modellen apart te gaan omschrijven, vandaar de beperking tot enige markante en in het oog lopende verschillen. Het meest opvallende is

dat het determineren van een steekwapen zeer moeilijk is. Er zijn in de loop der laatste eeuwen zoveel modellen en variaties geweest, dat het vooral bij de oudere vormen, veelal een gok is om de wapens op hun juiste afkomst te kunnen toetsen. In Nederland is er op dit gebied in het geheel geen literatuur. De wetenschap hierover diende dus ten dele geput te worden uit boeken van buitenlandse auteurs, of wel te worden afgeleid aan de hand van de op wapens voorkomende merktekens, initialen of jaartallen.

De degen verdrong bij zijn opkomst de maliënkolders. Deze beschutting was niet afdoende tegen de puntige kling van dat wapen, dat bij uitstek een steekwapen is. De ringen braken bij het doordringen van het puntige staal. Daarop kwamen de volle wapenrustingen en de harnassen weer in gebruik. Door verschillende oorzaken is het harnas niet lang op het strijdtoneel geweest. De voornaamste oorzaak daarvan is de opkomst van het vuurwapen. De kogels van musket en haakbus drongen door het pantser heen. Bovendien was zo'n harnas in de strijd een belemmering in het gevecht. Men zat als het ware in een conservenblikje. Het vervaardigen van een harnas nam ook te veel tijd in beslag, omdat deze ijzeren kleding maatwerk was. Het harnas werd dus meer en meer een dracht voor de ridders tijdens toernooien of steekspelen, of het ceremonieel tenue voor de edelen, waarop hun heraldische wapens voorkwamen.

De degen is zijn zegetocht in Italië begonnen, en werd een vrij algemeen duelleerwapen in de zuidelijke Europese landen. Vele veten tussen adellijke families uit die dagen werden met gekruiste degens besticht. Evenals het zwaard werd de degen het symbool van de vrijheid, maar ook van de bloedban, waarbij bij de eedsaflegging het gevest werd gekust.

Eerst even wat taaie kost: De degen

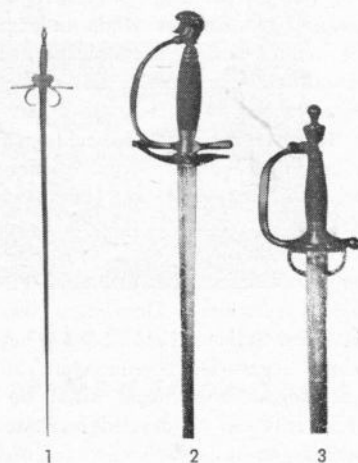
is evenals het zwaard ook voorzien van een pareerstang, een greep en een kling of lemmet. Naast pareerstang en greep kan het gevest nog voorzien zijn van een pareerbeugel of ezelschoef. De pareerbeugel is de halfronde beugel, die van de knop

Een serie artikelen over de wapens van onze voorouders

door de wachtmeester
L. J. A. M. van WINDEN te Lieshout

tot de pareerstang loopt. De greep en het lemmet kunnen nog van elkaar gescheiden zijn door een enkel of dubbel steekblad. Bij de bijgevoegde afbeeldingen zullen de benamingen wel duidelijk zijn.

Een rapier als die omstreeks 1650 uit Italië (afb. 1) was een fraai wapen. De gehele greep is in messing uitgevoerd. Hierop is duidelijk het kleine hartvormige stukblad, dat in tegenstelling met de meeste andere degens omhoog staat, te zien. Steekblad, pareerstang en pareerhaken zijn uit één stuk vervaardigd. Het meest opvallende van deze degen is de driehoekige, smalle kling „Rödelberth kling” genaamd en be-

kend om de ringetjes van het maliën-kolder te verbreken, bovendien geeft een steek met een dergelijk wapen, moeilijk te genezen verwondingen. Frankrijk is van oudsher het toonaangevende land voor de mode en stijl geweest. De Rococo-, Renaissance-, evenals de Louis XV en Louis XVI stijl werden niet alleen tot uitdrukking gebracht bij de vervaardiging van meubels of de vorm van kleding of kledingwijze, de ornamenten werden op dezelfde fraaie wijze vervaardigd en aangepast aan eigentijdse stijl.

Afbeeldingen 2 en 3 geven een indruk van twee degens uit de Empire-stijl. Beide degens zijn uit Frankrijk afkomstig (± 1795), en hebben hun eigen bijdrage geleverd tijdens de Franse Revolutie. Het zijn officiers-degens maar zijn verschillend daar hun dragers tot een ander wapenonderdeel behoorden. Beide wapens hebben een pareerbeugel (ezelshoef) en een tweezijdig steekblad, dat bij afbeelding 3 aan een kant inklapbaar is, door middel van een scharnier. Bij het aan de zijde dragen (altijd rechts) ondervond de drager geen hinder van het uitstekende steekbladgedeelte. Beide gevesten komen nagenoeg in bouw met elkaar overeen. De klingen zijn echter zeer verschillend, het rechter wapen heeft een conventionele smalle, tweesnijdende fraai gegraveerde kling, het andere is voorzien van een lange bloedgleuf. Het accent, dat op deze wapens ligt is het steken, en het elementair afweren van steken. Wat beide wapens eveneens gemeen hebben is, dat zij vervaardigd zijn als krijgswapen.

Deze degens hebben op de afbeelding 4 en 5 waarschijnlijk een vrede-lievende geschiedenis achter de rug. Zij dienden hun meesters slechts tot sieraad, en zijn derhalve sierdegens. De uitvoering van het gevest is hierin de beste leidsman. Afbeelding 4 is een degen uit de zgn. Biedermeier-stijl (± 1815). Het land van herkomst is weer Frankrijk. Zelfs de houderknop op de degenschede van zwart leer is bewerkt. Het gevest is verzilverd. De drager was eens een tambour-maitre van het Franse leger. De tegenhanger van deze degen is eveneens fraai bewerkt en stamt uit dezelfde periode. Deze degen had de naam van „épée

d'honneur" en werd verleend aan hen die zich „meester op de degen" mochten noemen. Deze onderscheiding werd dan door of namens het Hof verleend. Het lemmet is aan weerszijden gegraveerd, volgens de oude „damasceer methode." De leeuwenkop heeft ogen van granaat. Beide degens hebben een steekblad dat echter alleen dienst doet ter versiering. De klingen zijn tweesnijdend.

Het zou te ver voeren om nog meer varianten en elk klein afwijkend detail te beschrijven. Een belangrijk onderdeel van het gevest dient nog wel even de aandacht te hebben. De pareerbeugel is bij sommige steek- of slagwapens vervangen

wapen uitsluitend tot verdediging diende.

Als statiewapen is de degen nog steeds in zwang. De meeste hoogwaardigheidsbekleders in ons land, zoals ministers, ambassadeurs en consuls dragen bij hun ambtgewaad nog een meestal prachtig uitgevoerde degen, niet zelden met een verguld gevest en ivoren of parelmoeren greep. Een Duitse staal- en metaalwarenfabriek voert nog steeds degenklingen uit naar vele landen over de gehele wereld: brokjes romantiek in nieuwe stijl. Er zijn landen, waaronder ook ons land, waar deze ingevoerde degenklingen worden voorzien van een gevest, dat de drager uitgedost met meer of minder pracht en praal al naar gelang zijn rang of stand siert.

In het volgende artikel komt de sabel aan bod.

M.E.-peloton Zwolle

(vervolg van pag. 13)

waren voldoende om naar de karabijnen te grijpen maar toen ketste de eerste „bom" ook al op de brug. De tweede was eigenlijk overbodig maar zou wellicht de restanten nog wat meer hebben verbrokkeld. De „boerin" werd gearresteerd en naast de „boer" gevangen gezet. Ze kregen na korte tijd verlof om zich weer naar het boerderijtje te begeven om zich te verkleeden. Het was in alle opzichten hùn oefening geworden. Verbluffend goed verkleed, uitstekend gespeeld! Oók dank zij de onmiddellijke medewerking van het landbouwersgezin Knobben in de buurtschap Regteren, kon deze oefening zo uitstekend slagen. Hoe leerzaam deze oefening wel was moge blijken uit twee van de talrijke opmerkingen gemaakt bij de nabespreking: „Boer" Bijl: Ik neem volgende keer een pijp in plaats van een pruim. Dat spul smaakt als vergif!" Een (verschalkte) bewaker: „Ik controleer de volgende keer zelfs een hond, die me voorbij wil!" Maar er waren ook opmerkingen die meer hout sneden . . .

door een volledige vuistbescherming, of korfgevest. In vroeger jaren bestond deze „korf" uit aparte gesmede staafjes staal, die in elkaar of naast elkaar werden gelegd. Nadat de machine de handsmeedkunst grotendeels had vervangen werd zo'n bescherming uit een stuk gestansd plaatijzer of staal vervaardigd. Van die machinale periode geeft afbeelding 6 een voorbeeld. Het is een tegen het einde der vorige eeuw in Duitsland vervaardigde Nederlandse cavalleriesabel. Ook de onvolprezen M.E.-klewang, waarop ik nog nader terugkom, is zo'n masaproduct (met alle respect). De al besproken „linkerhand" had een driehoekig korfgevest, omdat dit

DE WERELD VAN MAAND TOT MAAND

De economische opbloei waarin Europa zich al enige jaren kan verheugen is ook in Spanje een soortgelijk verschijnsel. Buiten het vlak van de economie houdt de vergelijking op. De regeringsvorm bijvoorbeeld in Spanje is nog altijd autoritair. Maar niettemin, hoewel het Spaanse regiem nog ver van de democratie verwijderd is, is het ontegenzeggelijk al meer liberaal geworden en gaat het op deze weg van de liberalisatie verder voort. Volgens sommigen kan men het beste aan deze progressieve ontwikkeling bijdragen door een meer veelvuldig contact en uitwisseling op alle gebieden tussen Europa en Spanje.

Vanuit dat standpunt bezien zou het bijvoorbeeld nut kunnen hebben de Spaanse aansluiting bij de gemeenschappelijke markt tot stand te brengen. Maar — de Franse journalist Aron heeft daar in Le Figaro op gewezen — zelfs een beperkte gemeenschap van economische orde is geladen met politieke en zedelijke inhoud. Niemand kan daarom de wijze waarop de macht wordt uitgeoefend, de grondrechten, kortom de staatsinrichting van een land dat zich wenst aan te sluiten bij een integratieproces buiten beschouwing laten.

Aron licht deze stelling op de volgende manier toe. Het is thans in de leidende kringen van de vijfde republiek mode om onverschilligheid voor te wenden ten aanzien van wereldbeschouwingen en zich de klassieke recepten van de traditionele diplomatie in de herinnering te roepen, volgens welke men zonder gewetensbezwaren even goed met de sultan van Turkije kan onderhandelen als met een katholieke vorst of protestantse prins. Misschien is dit realisme een onvermijdelijk en in sommige opzichten wenselijke reactie op de kruisvaardersgeest, die in vroeger tijden de democratieën tot oorlog aanzetten. Maar de leider van het vrije Frankrijk, thans president der republiek, zou niet zonder zichzelf te verloochenen kunnen miskennen dat er ideeën en waarden op het spel staan, telkens wanneer staten zich tegenover elkaar stellen of zich verenigen, strijden of met elkaar samenwerken; dit temeer wanneer zij zich op een blijvende gemeenschap als lotsbestemming voorbereiden.

Aron wil hieruit niet de konklusie trekken, dat een eventuele kandidatuur van Spanje voor het lidmaatschap verworpen moet worden. Hoe minder Spanje geïsoleerd wordt, hoe meer kansen het heeft om op vredige wijze zijn problemen op te lossen.

Vijftientig jaar na het einde van de burgeroorlog is er nog geen verzoening bereikt tussen de Spanjaarden onderling en hun staat. De aansluiting bij de gemeenschappelijke markt, of min of meer in het algemeen de opening van een venster op Europa, zou voor deze verzoening gunstig kunnen zijn, zonder welke Spanje geen volledig lid zou kunnen worden van een gemeenschap, die weliswaar niet is gebaseerd op een dogma, maar niet kan bestaan zonder de instemming der volken en de eerbiediging van de fundamentele vrijheden.

Veel hoop op veranderingen in de Spaanse regeringsvorm wordt gesteld op de aflossing van de wacht; wanneer Franco zal terugtreden voor . . . ja voor wie?

Volgens de Spaanse successiewet, waarmee men overigens ook vele kanten uit kan, komt na Franco's dood de macht in handen van een gerechtschapsraad. De belangrijkste plaats daarin is voor kapitein-generaal Munoz Grandes bestemd, thans plaatsvervangend dictator en woordvoerder van Franco in het regeringsteam.

Hoewel deze regentschapsraad, waarvan het zwaartepunt waarschijnlijk bij de strijdkrachten zal komen te liggen, volgens nagelaten instructies van Franco kan handelen, acht men de kans zeker zeer reëel aanwezig dat Franco zich zal aanpassen aan de wensen van het volk. Franco heeft zich tot nu toe op geen enkele staatsvorm vastgelegd. Hij kan de monarchie herstellen en het lijkt erop dat het huidige Spaanse staatshoofd inderdaad zulks van plan is, of naar andere mogelijkheden zoeken. Een junta bijvoorbeeld of de regentschapsraad. Het lijkt vooralsnog een niet op feiten berustende speculatie uit te gaan van de gedachte dat Franco de democratie, zoals wij die kennen, na zijn dood zou willen grondvesten.

Toch is het een Europees belang Spanje naar dat einddoel te richten.

Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premieën betalen?

Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de

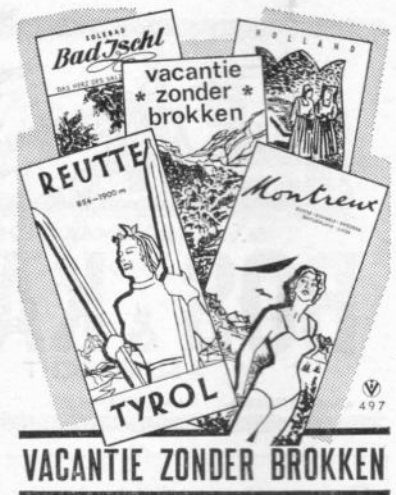
Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG” te Amersfoort

Gezond blijven

Dit is de tijd van vakantie, van het uitvoeren van al dan niet lang gekoesterde plannen. Maar dit is toch ook wel de tijd van zorgen. Want, waar miljoenen als in een massale volksverhuizing op stap gaan, vrijwel zonder uitzondering in dezelfde weken, — hetgeen een aan krankzinnigheid grenzende afwijking is en hetgeen een enorme verantwoordelijkheid betekent voor hen die niet aan vakantiespreiding willen meewerken —, daar moeten brokken vallen. En dat is één zorg: hoe komen we zonder brokken terug uit de spannende chaos der massale ontspanning. We zouden kunnen thuisblijven en in het andere geval kunnen we er alleen maar voor zorgen dat onze uitrusting goed is, dat we bij tochten in de bergen

weten hoe het moet, dat we met kennis van zaken kamperen, niet te lang in de zon liggen, dat we geen risico's nemen en een verbandtrommel meenemen.

Maar er zijn ook andere zorgen, die speciaal op de rug van moeder drukken en dit jaar net iets meer dan anders omdat er in Europa tyfus voorkomt. Het gaat dus om de hygiëne in de vakantie. Tyfus en een aantal minder ernstige infectieuze darmaandoeningen zijn een gevolg van infectie van drinkwater of voedsel. Vooral slecht drinkwater is een grote boosdoener en aangezien men vooral in het zuiden, maar ook op vele campings niet zo kieskeurig is, verdient het aanbeveling voorzichtig te zijn. Er zijn bij vele kampeerterrinen, niet eens

Voor Moeder

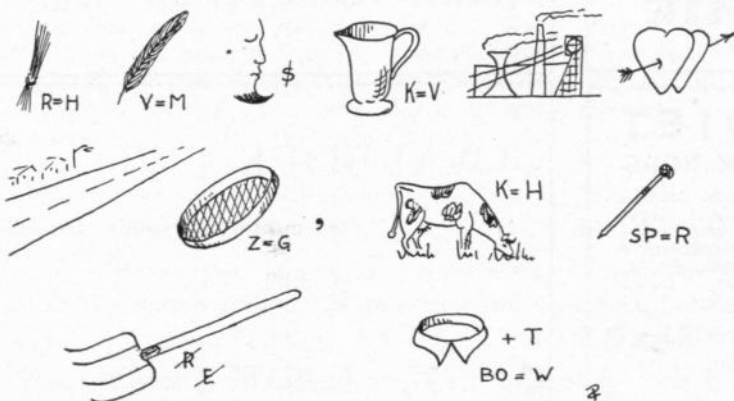
zo ver over onze grenzen, uitermate primitieve installaties in bedrijf. In twijfelgevallen: kook het drinkwater of drink wat anders. Het gaat trouwens niet alleen om het drinkwater. Rauwe groenten als bijvoorbeeld sla moeten met betrouwbaar water gewassen worden. Wat gekookt of gebakken wordt is daarna meestal wel betrouwbaar.

Plastic verpakkingsmateriaal houdt wel de kleur van vlees goed, maar vertraagt het bederf niet. Verwerk geen resten door vers gekookt voedsel, laat aardappelen die gisteren overbleven, geruime tijd bakken, laat de overgebleven soep flink heet worden en sla onderweg het „broodje tartaar” over, want dat is niet te vertrouwen.

Dien de gerechten heet op.

Let ook op het afwaswater; dat moet gekookt zijn. Toilethygiëne is speciaal ook in vakantiecentra een eerste eis. Handsen wassen na het gebruik van het toilet is echt nodig. En hangt er in een toilet de gebruikelijke natte handdoek, waaraan al velen hun handen afdroogden, droogt u dan uw handen niet af, want dergelijke handdoeken zijn bronnen van besmetting. Op deze manier hebben we kans op een prettige vakantie zonder brokken en zo blijven we gezond. Een prettige vakantie wordt u toegewenst door

MARIANNE

Het geheim van Hjalmar de visserman

(X) Klintkoning's grot

In zeven haasten holde Einar de kerk uit. Gedreven door de spanning die door de ontdekking in de kerk in hem omhooglaaide en als op de vleugels van zijn zenuwen ging hij onder de spitsboog van de ingang door, zonder te kijken of er misschien ook iemand in de buurt was. Bij het oversteken van het stuk terrein tussen de kerk en het kleine hotel van zijn ouders

en Kind

ging zijn haastige blik vluchtig over het schilderachtige huisje van Hjalmar de visserman, met de begroeide poel ervoor. Het was ook stil in het kleine hotel. Hij zag de jas van „de nieuwe gast,” zoals de jongens de journalist Ditman Jensen noemden, aan de kapstok hangen, maar hij wist, dat dit niet garandeerde dat Jensen ook inderdaad in het hotel was. En, even schoot hem door het hoofd, dat hij wel wat onvoorzichtig gehandeld had, want als de journalist thuis was, had hij hem, Einar vanuit zijn kamerraam zo hard zien lopen of hem die mysterieuze Klintkoning zelf op de hielen zat.

Maar de jongen gunde zich ook niet de tijd om lang bij die zorg stil te staan. Hij snelde de trap op naar zijn kamer, nu trouwens met een beetje meer overleg en omzichtigheid, want hij moest niet gezien worden. Stel je voor, dacht hij, dat hij ontdekt werd en bijvoorbeeld om een boodschap het dorp ingestuurd. Harald zou niet weten waar hij bleef, hij zou ontdekt kunnen worden en daarmee zou de hele onthulling van het raadsel van de Stevns Klint in het gedrang raken.

Op zijn kamer rommelde Einar ijverig in de chaos van zijn kast. Naar de zaklantaarn, die zij gevonden hadden, hoefde hij niet te zoeken, die was immers op raadsel-

achtige wijze verdwenen. Nee, hij zou eerst zien een paar kaarsen te vinden en die waren ergens in zijn kast, wist hij. Mocht hij dan beneden nog een zaklantaarn te pakken kunnen krijgen, dan betekende dat pure winst. Einar vond de kaarsen; twee stompjes, die hij snel in zijn zak stak, om dan, als een dief, de aftocht te blazen, haastig voor zover de trap die een paar hinderlijk krakende treden had, dat toeliet. Intussen dacht hij opeens aan de zaklantaarn, die vader bij het buffet had liggen, maar nog voor de deur van de gelagkamer liet hij de gedachte om die in handen te krijgen, haastig varen. Hij hoorde stemmen: vader sprak met de nieuwe gast. En Einar sloop de voordeur uit, schoof langs de gevel in de richting van de bosjes, die zich als een omzoming voor het open plein vrijwel tot de kerk uitstrekten.

Ongezien, naar hij dacht, bereikte hij de kerkhofmuur, die hij zonder moeite nam. Ongezien slipte hij de kerk weer binnen en hij vond zelf eigenlijk ook wel, dat zijn voorzichtigheid van het ogenblik wel een beetje belachelijk was vergeleken bij zijn doldrieste haast van kort tevoren. Hij gunde zich niet de tijd om bij die gedachte stil te staan. Immers, Harald wachtte! En, tegelijkertijd stakte hem de adem in de keel, toen hij de ruimte in de kerk overzag: waar hij het geopende luik verwachtte, was niets, alleen maar de houten vloer, die eruitzag als altijd. En, er was geen Harald. Hij riep zijn broer met gedempte stem, het geluid kwam van verschillende kanten weer terug, weerkaatsend in de ruimte onder de gewelven. Einar liep over de houten vloer bij de preekstoel en keek rond, keek ook naar de naden, die het luik begrensden. Hij stampte er een paar keer op, keek nogeens rond, maar zag of hoorde niets bijzonders. Ongerustheid kroop naar zijn keel, zorgelijke gedachten besprongen hem: wat was hier gebeurd, waar was Harald, waarom

Hjalmar? . . .

was het luik gesloten, wie was er in de kerk geweest?

Misschien had iemand Harald betrap bij het luik. En wat er dan gebeurd kon zijn kon Einar zich nauwelijks voorstellen. Dat het onmogelijk veel goeds kon zijn, stond voor hem wel vast, al gunde hij zich nauwelijks tijd om daarover na te denken. De smokkelaars duldden geen pottekijkers. Zowel het feit dat er sprake was van een bende smokkelaars als ook hun vastbeslotenheid zich niet op de vingers te laten

Een verhaal van de Deense Oostzeekust

door BAS DEN OUDSTEN

kijken door een paar jongens, of door wie ook, stonden voor Einar nu wel als een paal boven water. Hij boog zich over het luik, zoals hij dat nog geen uur tevoren met zijn broer had gedaan. Hij peuterde met zijn mes aan de pen, die — zoals hij nu wist — verwijderd moest worden, voor het luik open kon, maar het lukte niet. Hij brak de punt van zijn mes, hij werkte tot het zweet hem langs het voorhoofd gutste, maar er kwam geen beweging in de pen, derhalve ook niet in het luik. Het luik bleef dicht en Harald bleef weg . . .

Om welke redenen is er reserve rijkspolitie?

door de reserve-adjudant J. G. JANSSEN te Nijmegen

Dat is vragen naar de bekende weg, horen we al zeggen. Lees de inleiding van de Algemeen Inspecteur van Rijkspolitie in Index 1 van het Handboek voor de Reserverijkspolitie en u bent georiënteerd. De inhoud van die inleiding is voor ons duidelijk en roept geen problemen op. De vraag drong zich echter aan ons op toen we wat anders gelezen hadden. We namen kennis van een artikel betreffende hulp (reserve)-politie in het Duitse tijdschrift „Die Streife”. Een tijdschrift, dat maandelijks verschijnt en is te vergelijken met ons Korpsblad. Het is bestemd voor de politie in de Westduitse bondsstaat Nordrhein-Westfalen.

In het aprilnummer 1964 lezen we boven een artikel de vetgedrukte kop: „Hulppolitie tegen verkeerschaos bij voetbalwedstrijden.”

Onze belangstelling was gewekt en wij lezen verder in grote trekken het volgende: „Hulppolitie in burgerkleding, met witte armbanden, zullen in Nordrhein-Westfalen aan de beroepspolitie worden toegevoegd. Dit is bepaald door de Minister van Binnenlandse Zaken, in verband met de te verwachten abnormale verkeersdruk bij gelegenheid van de voetbalwedstrijd Meiderich - F. C. Köln I te Duisburg.

De minister verwachtte, dat in verband met die wedstrijd 10000 auto's in het Rijn-Ruhrgebied, binnen een relatief korte tijd, in de richting Duisburg zouden rijden. Hij voorzag dat het verkeer, mede tengevolge van grote afsluitings- en omleidingsmaatregelen, tot chaotische toestanden zou kunnen leiden, omdat de beroepspolitie, in verband met de huidige sterkte, hieraan niet het hoofd zou kunnen bieden.

Het tekort aan beroepspersoneel was zeer acuut geworden, tengevolge van de invoering van de 44-urige arbeidsweek voor de politie, met ingang van 1 april 1964.

De z.g. hulppolitie die inderdaad assistentie verleende, bestond uit 100

gerekwireerde militairen, behorende tot een pioniersafdeling van het leger. Nadrukkelijk was bepaald, dat zij in burgerkleding moesten dienst doen en een witte armband zouden dragen. De inzet van die militairen schijnt minder goed te hebben voldaan.

Een en ander is voor de regering aanleiding geworden om met de drie politieke partijen in de landdag, overleg te plegen om tot oprichting van een blijvend hulp-(reserve)-politie-apparaat te komen.

Daarbij is uitgegaan van de gedachte, dat de maatschappelijke ontwikkeling en de overrompelende toename van het verkeer er toe kunnen leiden, dat de beroepspolitie in de toekomst, soms op korte termijn, met schier onoplosbare problemen kan worden geconfronteerd.”

Aldus het betoog in „Die Streife”. De vraag of er in Nordrhein-Westfalen al of niet een reservepolitie wordt gecreëerd hield ons echt niet langer bezig. Wel de overwegingen welke een rol zullen spelen.

Deze staan n.l. in geen enkele verhouding tot die welke in Nederland golden, toen het instituut der reservepolitie tot stand kwam.

Onze reservepolitie is immers alleen bedoeld om, als steun aan het Wet-
tig Gezag, in bijzondere omstandigheden voor hulp aan de beroeps-
politie te worden ingezet. De bijzondere omstandigheden zijn nader gedefinieerd. De reservepolitie is door de regering, ook in overleg met de volksvertegenwoordiging in het leven geroepen en de organisatie is wettelijk vastgelegd.

Het is echter, in tegenstelling met wat in Nordrhein-Westfalen schijnt te gaan gebeuren, niet de bedoeling om een reserve te zijn, waaruit onder alle omstandigheden kan worden geput om de beroepspolitie aan te vullen. Toen wij een en ander overdachten kwam de gestelde vraag bij ons op.

Mede, omdat er in het artikel in „Die Streife” met geen woord werd gerept over aanvulling van de beroepspolitie. Met het signaleren van een en ander, bedoelen wij beslist niet om propaganda te bedrijven in een of andere richting.

Wij vonden echter de inhoud van het bewuste artikel opmerkelijk genoeg om er enige aandacht aan te besteden. En wij houden ons voorshands maar aan de Nederlandse normen.

N.S.F. neemt H.L.O.-proeven over

De Nationale Vereniging tot bevordering van Harmonische Lichaamsontwikkeling bestaat in 1964 dertig jaar. Zij is opgericht met het doel de daadwerkelijke belangstelling van de Nederlandse bevolking voor het zelf bedrijven van lichaamsoefeningen te stimuleren o.a. door het bevorderen van het afleggen van eenvoudige doch alzijdige vaardigheidsproeven. Tussen de jaren van oprichting, 1934, en het begin van de tweede wereldoorlog mocht de Vereniging zich in een groeiende belangstelling verheugen.

Na de oorlog is met de heropbouw begonnen, doch grote resultaten bleven uit, voornamelijk door gebrek aan geldmiddelen. Een gunstige wending kwam tot stand in 1956 toen het ministerie van Onderwijs,

Kunsten en Wetenschappen voor de eerste maal een bescheiden subsidie verleende, waardoor het mogelijk was de officials op ruimere schaal van propagandamateriaal te voorzien, terwijl tijdens verschillende kader-bijeenkomsten waardevolle adviezen zijn verkregen voor aanpassing en verbetering der exameneisen. Sinds dat jaar groeide de belangstelling voor de H.L.O.-examens gestaag en wel van circa 2000 tot ruim 8000 per jaar. Het officialskorps kon van ongeveer 100 tot 300 worden opgevoerd.

Dit betekende tevens dat de administratieve werkzaamheden sterk toenamen. Door het ontbreken van de daartoe benodigde gelden om één of meer betaalde krachten aan te trekken, dreigde de verdere uitbouw in

Adjutant J. G. Bokkers naar Beek

De adjutant J. G. Bokkers is met ingang van 16 mei 1964 aangewezen als groepscommandant te Beek. Hij werd op 18 september 1917 geboren te Oldenzaal en trad op 7 februari 1939 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee; op 1 maart 1943 ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee). Bij de oprichting van het Korps Rijkspolitie werd hij op 1 januari 1946 aangesteld in de rang van wachmeester 1e kl. ter standplaats Wylre. Hier werd hij postcommandant en op 1 februari 1956 volgde zijn verplaatsing als postcommandant naar Heer op welke standplaats hij op 1 mei 1958 werd aangewezen als plaatsvervangend-groepscommandant. Op 1 januari 1955 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 mei 1964 tot adjutant.

het gedrang te komen. Een andere oplossing moest dus worden gevonden. Besprekingen met de N.S.F. hebben tot een gunstig resultaat geleid. De Nederlandse Sport Federatie verzorgt nu alle administratieve en financiële werkzaamheden van de H.L.O. Het bestuur van de H.L.O. zal vertegenwoordigd zijn in de werkgroep Vaardigheidsproeven van de N.S.F. Tevens fungeren drie leden van het H.L.O.-bestuur als adviseurs. Deze oplossing zal kunnen bijdragen tot een verdere uitbouw van het H.L.O.-werk.

De enige wijzigingen die zich voorlopig voordoen, zijn de adressering en de wijze van storting der inschrijfgelden. Aanvragen voor werk-materiaal dienen te worden gericht tot het secretariaat van de N.S.F., Burg. van Karnebeeklaan 6, Den Haag. Inschrijfgelden dienen te worden gestort op giro 33 t.n.v. de Nederlandse Sport Federatie te Den Haag.

Personalia

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 14-5-'64: D. Jonkers, wmr. 1e kl., van Zwaag naar Rolde.
Per 16-5-'64: C. van Beek, owmr., van Amsterdam naar Rotterdam.
Per 1-6-'64: A. Wolf, wmr., van Wormer naar Drempt.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-5-'64: I. J. Wielaard, owmr., van Waarder naar Heerjansdam; M. Quist, wmr. 1e kl., van Wateringen naar Voorschoten; I. H. P. de Jonge, wmr. 1e kl., van Terneuzen naar Leiden.

Per 16-5-'64: A. Piekart, owmr., van Middelburg naar Apeldoorn.

Per 1-6-'64: S. Stilma, owmr., van Waddinxveen naar Zaandijk; F. M. Bruggeman, wmr. 1e kl., van Leiden naar Doetinchem; G. Berkes, wmr., van Wateringen naar Voorschoten; J. Verpoorten, wmr. 1e kl., van Krabbendijke naar Axel; G. P. Vreeke, wmr. 1e kl., van Waarde naar Krabbendijke; J. A. v. d. Velde, wmr. 1e kl., van Bruinisse naar Waarde.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-5-'64: E. Meulenaar, schrijver, van Eethen naar Linne.
Per 5-5-'64: G. van Oenen, owmr., van Stramproij naar Huissen.

Per 16-5-'64: A. Bleumink, wmr. 1e kl., van Oisterwijk naar Moergestel; J. G. Bokkers, owmr., van Heer naar Beek; I. J. Botman, owmr., van Eijsden naar Oud Gastel.

Per 21-5-'64: I. L. Blommert, wmr. 1e kl., van Bergeijk naar Bakel.

Per 27-5-'64: J. H. van de Wetering, wmr. 1e kl., van Oirsbeek naar Wauw-bach.

Per 1-6-'64: C. Oosthoek, owmr., van Bavel naar St. Michielsgestel.

RESSORT ARNHEM

Per 11-5-'64: H. G. Olthof, wmr. 1e kl., van Epe naar Terwolde.

Per 1-6-'64: P. van Elten, wmr. 1e kl., van Drempt naar Ulft; P. van Malckenhorst, wmr. 1e kl., van Emst naar Epe; J. H. Romp, owmr., van Rijssen naar Markelo; C. v. d. Scheur, owmr., van Groesbeek naar Gendt; H. Berkelder, wmr. 1e kl., van Aalten naar IJzendijke; L. Wildschut, owmr., van Zaltbommel naar Buren.

RESSORT GRONINGEN

Per 4-5-'64: A. J. H. Bos, wmr. 1e kl., van Nieuw Scheemda naar Scheemda.
Per 9-5-'64: F. J. C. van Essen, wmr. 1e kl., van Terschelling naar Surhuisterveen.

Per 12-5-'64: T. v. d. Wal, wmr. 1e kl., van Berlikum naar Terschelling.

Per 13-5-'64: D. Rotman, wmr. 1e kl., van Roden naar Coevorden.

Per 15-5-'64: B. Drolenga, wmr. 1e kl., van Assen naar Nijmegen; W. Kollen, owmr., van Tolbert naar Roden; L. de Graaf, owmr., van Opende naar Wehe.
Per 1-6-'64: M. C. v. d. Kaaden, wmr. 1e kl., van Groningen naar Driebergen; A. Maris, wmr. 1e kl., van Gasselte naar Gasselternijveen; J. Gruben, owmr., van Leeuwarden naar Groningen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-6-'64: H. D. v. d. Graaff, adjutant, van Enkhuizen naar Arnhem; C. P. de Leeuw, adjutant, van Kampen naar Enkhuizen.

Aanwijzing voor functie

STAF (Sectie Bijz. Verkeerstaken):

Per 1-6-'64: Wmr. 1e kl. M. C. van der Kaaden tot bureauchef te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-5-'64: Off. 1e kl. C. H. Honcoop

tot districtscommandant te Amsterdam.

Per 1-6-'64: Adjutant S. Stilma tot groepscommandant te Zaandijk.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-5-'64: Off. 1e kl. S. de Vries tot districtscommandant te Dordrecht.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 16-5-'64: Adjutant J. G. Bokkers tot groepscommandant te Beek-L. en Adjutant I. J. Botman tot groepscommandant te Oud Gastel.

RESSORT ARNHEM

Per 16-5-'64: Adjutant A. Piekart tot groepscommandant te Apeldoorn.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-6-'64: Adjutant H. D. v. d. Graaff tot groepscommandant te Arnhem; Adjutant C. P. de Leeuw tot groepscommandant te Enkhuizen.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot adjutant:

Per 1-6-'64: S. Stilma te Zaandijk.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot adjutant:

Per 16-5-'64: C. v. Beek te Rotterdam.

tot opperwachtmeester:

Per 1-6-'64: H. Berkelder te IJzendijke; J. A. v. d. Velde te Waarde.

tot wachmeester 1e kl.:

Per 1-5-'64: P. F. Verstraeten te Clinge.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjutant:

Per 16-5-'64: J. G. Bokkers te Beek-L.; I. J. Botman te Oud Gastel.

Wij herdenken

Adjutant
P. A. M. Halmans
Helden-Panningen
ress. 's-Hert.bosch
☆ 15-8-1909
† 5-6-1964

Wmr. 1e kl.
L. H. Heeskens
Roermond
ress. 's-Hert.bosch
☆ 11-11-1922
† 10-6-1964

Owmr.
A. K. Goud
Dordrecht
ress. 's-Gravenhage
☆ 23-11-1910
† 15-5-1964

tot opperwachtmeester:

Per 16-5-'64: A. Bleumink te Moergestel.

RESSORT ARNHEM

tot adjudant:

Per 16-5-'64: A. Piekart te Apeldoorn.

RESSORT GRONINGEN

tot opperwachtmeester:

Per 1-5-'64: J. Woltjes te Groningen.
Per 16-5-'64: H. Postma te Oldehove; L. H. Westra te Ulrum.
Per 1-6-'64: A. Maris te Gasselternijveen.

tot adm. ambt. C 2:

Per 1-1-'64: H. v. d. Weij te Heerenveen.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot adjudant:

Per 1-6-'64: C. P. de Leeuw te Enkhuizen.

tot opperwachtmeester:

Per 1-5-'64: L. Verkaik te Amsterdam.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

tot opperwachtmeester:

Per 1-5-'64: H. Heij, J. W. K. Coenraads en J. Kuijn te Arnhem.

In dienst getreden

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 1-6-'64: F. de Wit, foto-laborant te 's-Gravenhage.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-6-'64: J. Berg, schrijver te Lisse.

RESSORT ARNHEM

Per 1-5-'64: G. C. Aubri, schrijver te Almelo.

Per 1-6-'64: H. Flokstra, schrijver te Dalfsen.

RESSORT GRONINGEN

Per 15-5-'64: J. J. van der Putte, schrijver te Beilen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 1-4-'64: H. J. ten Have, rijksambtenaar F te Arnhem; mevr. J. W. Viset-Saat, schrijver te Arnhem.

VERKEERSCHOOL BILTHOVEN

als technisch controleur:

Per 11-5-'64: J. Beugels, G. W. Broens, H. Heerma, H. van der Wal.

Per 25-5-'64: H. van Daatselaar, J. G. Bosch.

allen met standplaats 's-Gravenhage.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Per 1-6-'64: I. Lemsom, distr. Middelburg; M. J. Krijnse, distr. Middelburg; R. H. Eman, distr. Eindhoven; G. W. Segerink, distr. Almelo.

Per 15-6-'64: C. J. de Louw, distr. 's-Hertogenbosch; H. W. van Oudenhoven, distr. Eindhoven; H. W. M. der Kinderen, distr. Eindhoven; W. Th. Bernts, distr. Nijmegen.
allen als reserve-wachtmeester

De dienst verlaten

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-6-'64: A. D. Veezee, adjudant te Utrecht; S. Ponne, wmr. 1e kl. te Diemen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-6-'64: A. J. Schelfaut, owmr. te 's-Gravenhage; W. C. Zwaan, owmr. te Dordrecht; M. C. Sloomaker, wmr. 1e kl. te Kapelle; A. P. Bruijnnoog, owmr. te 's-Heer Hendrikskinderen; L. C. de Jong, wmr. 1e kl. te Leiden; J. Meijer, wmr. 1e kl. te Middelburg; J. v. Hardeveld, wmr. 1e kl. te Sasenheim; A. M. v. Eijdsen, typiste te 's-Gravenhage.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-6-'64: W. J. Peters, adjudant te Bergeijk.

RESSORT ARNHEM

Per 1-6-'64: J. H. M. van Megen, wmr. 1e kl. te Nijmegen; G. T. Kiezenberg, wmr. 1e kl. te Apeldoorn.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-6-'64: L. Verplanke, owmr. te Leeuwarden; H. Taekema, wmr. 1e kl. te Leeuwarden; K. van Veen, wmr. 1e kl. te Exloo; S. D. Terpstra, schrijver te Sexbierum.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-6-'64: G. Damen, adjudant te Arnhem; D. R. Koning, wmr. 1e kl. te Amsterdam.

AMBT SJUBILEA

Owmr.
L. Doorenspleet
Blokker
ressort Amsterdam
25 jaar op 4-7-1964

Owmr.
C. W. Aardse
Leersum
ressort Amsterdam
25 jaar op 14-7-1964

Wmr. 1e kl.
J. Vos
Enkhuizen
ressort Amsterdam
25 jaar op 7-8-1964

Wmr. 1e kl.
J. v. Benthem
Heiloo
ressort Amsterdam
25 jaar op 12-8-1964

Owmr.
W. P. de Visser
Sas van Gent
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 7-8-1964

Adjudant
J. C. Scherff
Breda
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 8-8-1964

Owmr.
J. P. M. Vermeulen
Oisterwijk
ress. 's-Hert.bosch
25- jaar op 9-8-1964

Owmr.
W. F. Vermazen
Gronsveld
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 5-6-1964

Owmr.
H. Draaijer
Rossum
ressort Arnhem
25 jaar op 12-6-1964

Owmr.
H. Wever
ressort Arnhem
Vriezenveen
25 jaar op 11-4-1964

Owmr.
J. H. Romp
Markelo
ressort Arnhem
25 jaar op 8-8-1964

Wmr. 1e kl.
A. A. Götz
Borculo
ressort Arnhem
25- jaar op 9-8-1964

Owmr.
L. de Visser
Wierden
ressort Arnhem
25 jaar op 10-8-1964

Owmr.
O. H. Klevringa
Hoogeveen
ressort Groningen
25 jaar op 8-8-1964

Owmr.
J. Woltjes
Groningen
ressort Groningen
25 jaar op 16-8-1964

Wmr. 1e kl.
J. J. M. Bömer
Utrecht
Rijkspolitie te Water
25 jaar op 8-6-1964

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

WWW.RJKSPOLITIE.ORG
5e JAARGANG No. 12 - AUGUSTUS 1964

Valse munters

gegrepen en berecht in Groningen

„Er zijn altijd lieden geweest,” schrijft Harrison in zijn boek over de geheimen van de wereldberoemde Scotland Yard, „die het antwoord op de knellende vraag, hoe het tekort aan contanten aangevuld kon worden, zagen in het thuis vervaardigen van geld. Het maken van een valse munt is niet zo heel erg ingewikkeld en vereist evenmin nauwkeurige werktuigen. Maar zijn ze eenmaal aangemaakt, dan moeten ze in omloop gebracht worden en dat is dikwijls moeilijker.”

Dat het in publiek brengen van vals geld inderdaad moeilijker is dan

Een „zaak” uit 1793 van stof ontdaan

door J. de Vries te Groningen

het aanmaken, ondervonden twee inwoners van Meppel tot hun schande en schande al op de late avond van de 23e november 1795 toen de deuren van de gevangenis in de Groninger gemeente Wedde achter hen gesloten en gegrendeld werden. Het illuster tweetal was gearresteerd wegens het uitgeven van valse muntspeciën.

Gesnapt

Om een uur of acht van de reeds genoemde maandagavond, nu bijna 170 jaar geleden, stapten twee mannen de gelagkamer binnen van een herberg in Wedde. Zij bestellen bij de kastelein Pieter Hindriks Brouwer een glas jenever. Hun kleren zitten onder de modder. „We komen

van Groningen en zijn onderweg naar Sellingeren” — vertelt één van de mannen — „maar als we 't niet meer halen, gaan we bij de gerichtsvogd in Vlagtwedde overnachten.” Gerichtshuizen waren vroeger vaak in herbergen ondergebracht.

De jongste man betaalt zijn vertering met een stuiver — de oudere reiziger met een gulden, waarop Brouwer's vrouw hem 19 stuivers wisselgeld teruggeeft. Even later verlaten de gasten gehaast het vertrek. De kastelein wil sluiten, telt de kas na en merkt tot zijn schrik, dat de gulden, die hij juist ingebeeld heeft, vals is. Haast-je, rep-je snelt Brouwer met de valse gulden naar de drost van Wedde, A. H. van Swinderen en vertelt hordend en stotend wat hem overkomen is.

Een gulden was in die jaren een heel bedrag. Ruim 30% van de arbeidersbevolking verdiende toen met hard en lang werken slechts 60-70 cents per dag. Vandaar de ontsteltenis van de kastelein.

„Onmiddellijk de burggraaf waarschuwen — gelast de drost — en dan achter die kerels aan.” Een groepje van 5 à 6 man zet de achtervolging in. Even vóór Vlagtwedde worden de twee reizigers ingehaald, gegrepen en naar de gevangenis in Wedde overgebracht.

Onderzoek

De volgende dag begint de drost het onderzoek. Beide gedetineerden blijken hun domicilie in Meppel te hebben. De oudste van het duo, Theodorus Geskes genaamd, is 38 jaar oud, gehuwd en vader van twee kinderen. Hij is 19 jaar en 2 maand in dienst geweest onder 't regiment van de gewezen luitenant-generaal

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

5e JAARGANG

No. 12 — augustus 1964

VERSCHIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem

Kapitein mr. A. J. Dek
te Heerenveen

Luitenant W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-Adjutant J. G. Jansen
te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 158 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie:

Bas den Oudsten, journalist
Lekku post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementprijs f 5.00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.60 per stuk

★

Advertenties:

J. Duyker - Groningen

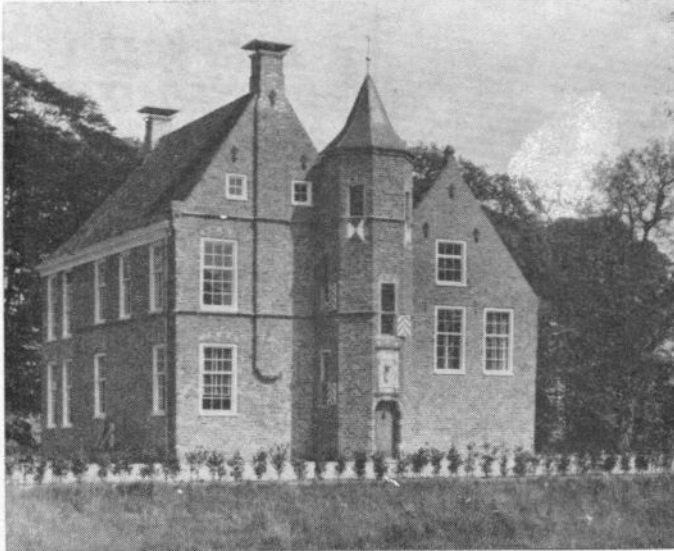
Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag:

... En als dan in september alleman weer heelhuids en zonder deuken thuis is, dan mag iedereen tevreden zijn, ook de leden van het Korps Rijkspolitie die daartoe hun bijdrage geleverd hebben ...

(Foto: Bas den Oudsten)

De Oude Borg van Wedde, waarin de valse munten werden berecht, werd in 1956 geheel gerestaureerd en is nu in gebruik als waterschapshuis.

Maniel. Eerst als soldaat, daarna als korporaal en eindelijk als kapitein des armes. Geskes is slachtoffer van de revolutie. Zijn regiment in n.l. opgeheven. Hij probeert nu als kleermaker zijn brood te verdienen. Donderdag voor 8 dagen is hij van huis gegaan om 't valse geld, dat door zijn kameraad Battenbroek gemaakt was, uit te geven. Op de Smilde had hij geslapen in een herberg, waar naar zijn mening de „Zwaan” uthing. Verder te Vries in 't Posthuis, te Helpen (Helpman) bij een schoenmaker. In Groningen had hij gelogeed bij Mulder aan 't Koude Gat. In Scheemda, waar de snikken aankomen. Vandaar op Zuiderveen in een kleine herberg bij een man met één oog, vandaar in de Pekela over de eerste draai, waar hij zijn schoenen had laten lappen. Tenslotte waren zij naar Wedde gelopen. Onderweg had Geskes vijf valse guldens uitgegeven. Hij verklaart: „dat hij laatst was gekomen in het huis van zijn kameraad, welke toen tegen hem had gezegd, dat hij — hetwelk in een smeltkroes hadde staan — maar in een vorm zoude gieten, toen hadde gedetineerde zulks gedaan en zijn kameraad daarna het vorm los gemaakt, toen waren er drie enkele guldens uitgekomen, hebbende gedaagde toen wel meer geld van die specie gezien in de werkkamer en deze vorm was van hout geweest en

bekende hij geholpen te hebben om 't geld op de kant met vijlen te hebben klaargemaakt.”

Een reiszak wordt aan Geskes getoond (hierin bevonden zich volgens de inventaris 124 valse guldens).

„Die zak is van Battenbroek — aldus ondervraagde — het valse geld zouden we in herbergen uitgeven, zo was de onderlinge afspraak. De vijl in de zak is van mij. Die heb ik van mijn zuster geleend, die in de Leliestraat te Groningen woont.”

Op de vraag „wat hij tot zijn verschoning en onschuld in te brengen heeft?”, antwoordt de man „dat geen werk hadde gehad, waardoor de kost kon verdienen en daartoe door zijn kameraad aangesproken te zijn.”

De tweede gearresteerde is Berend Jans, maar in de wandeling noemt men hem Battenbroek. Hij denkt 24 jaar oud te zijn „zonder het correct te kunnen zeggen.” Hij is getrouwd en woont in Meppel op de Stinksloot. Berend geeft eerst een geheel andere lezing van de zaak. „Zijn voornemen was geweest met Geskes naar Amsterdam te reizen, dog toen was een vrouw bij de Galgenkamp, zijnde een herberg te Meppel, bij hem gekomen, als wanneer die vrouw had gezegd, dat zij Engels geld hadde en dat zij van iedere gulden 10 stuiver profijt zou hebben, voordat zij het geld onder de mensen zouden verspreiden.”

Later komt Berend op deze verklaring terug en bekent „hetzelve gegoten te hebben van oud tin en oude gespen, hebbende de vorm in huis gelaten.” Hij heeft onderweg 15 à 16 guldens uitgegeven.”

Getuigen

De eerste getuige is de kastelein Brouwer, die de zaak aan 't rollen heeft gebracht. Vervolgens verschijnt een koopman Jacob Alting. Gisteravond was één van de mannen, die nu gevangen zit, bij hem aan huis gekomen om een half pond tabak. Later bleek de man met een valse gulden betaald te hebben.

Het derde slachtoffer is Eede Alberts een boer in Hoorn, een gehucht in de omgeving van Wedde. De beide Meppelders hadden bij zijn vrouw om een kop koffie gevraagd, toen zij coffy met de nodige kandysuiker gebruikt hadden, wilden zij betalen, had de vrouw gesegt dan drie stuiver te geven.” Ook bij deze mensen is met een valse gulden voldaan.

Eén van de achtervolgers was de landsoldaat Haije Wubbers. Aan hem hadden de gearresteerden een halve fles wyn aangeboden „als ze niet gebonden werden.”

Correspondentie

Al zitten de daders vast, natuurlijk moeten de autoriteiten in het Landschap Drente weten wat er zich afgespeeld heeft. Ook moeten de verklaringen van Geskes en Battenbroek geverifieerd worden. Het Drentse politieapparaat komt in beweging. De raden in de Etstoel dragen de schulte van Meppel, Kniphorst, op een onderzoek in te stellen. Na huiszoeking vindt hij noch vormen noch Brussels zand, een onmisbaar attriboot bij valse munterij, wel twee stukjes metaal. De vrouwen van Geskes en Battenbroek weten nergens van. „Onze mannen zijn vertrokken,” zeggen ze, „om klokken te gaan repareren.”

In het dossier bevindt zich een brief van een oude baas van Berend Jans, bij wie deze het timmervak geleerd heeft. „Berend heeft ons 2 jaar als een braaf knecht gediend. Maar als God de hand van ons trekt, wat zou er dan van ons worden,” aldus de schrijver, die clementie vraagt.

Het Crimineel Gericht van Wedde en Westerwolde doet 30 januari

1796 uitspraak. Theodorus Geskes wordt veroordeeld „gevoerd te worden naar de plaats, waar men gewoon is criminele justitie binnen de Heerlijkheid te doen om strengelijk met roeden geselsd te worden en daarna voor de tijd van 6 jaren in het Prov. Tuchtuis te worden opgesloten, om aldaar met handenaarbeid zijn brood te verdienen.”

Battenbroek wordt niet veroordeeld. Hij brak namelijk uit zijn cel en verkoos de vrijheid. Hij komt in de annalen niet meer voor.

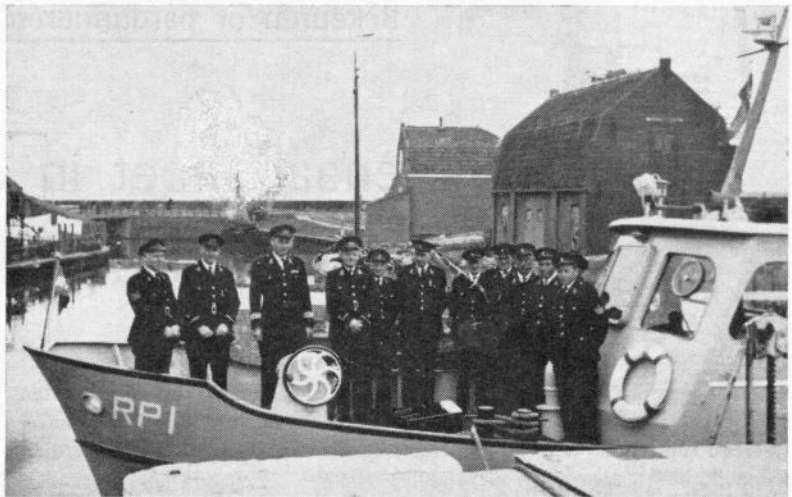
De Procureur-Generaal van den Hove, Provinciaal van Stad en Lande geeft geen „fine ter executie”. Hij vindt de straf te laag op juridische gronden. Geskes wordt door deze rechtbank tot „levenslang” veroordeeld, „hebbende de dood door 't zwaard verdiend”.

Adjutant J. Kooistra naar Haskerland

Met ingang van 1 juli 1964 is de adjutant J. Kooistra die vanaf 1 december '54 tot 1 juni '59 belast was met het groepscommando te Uithuizen

vanaf laatste genoemde datum groepscommandant was te Zuidhorn aangewezen als groepscommandant te Haskerland. Hij werd op 14 januari 1910 te Akkerwoude geboren en trad op 9 april 1931 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Op 24 januari 1935 werd hij aangesteld tot gemeenteveldwachter te Achtkarspelen om vervolgens op 14 oktober 1940 in dienst te treden bij de toenmalige Marechaussee; hij ging op 1 maart 1943 over naar de Staatspolitie (Marechaussee). Na de bevrijding werd hij op 1 januari 1946 aangesteld bij het Korps Rijkspolitie in de rang van opperwachtmeester met als standplaats Buitenpost. Van 1 juni 1946 tot 1 december 1954 was hij postcommandant te Stiens. Op 1 maart 1956 werd hij bevorderd tot adjutant.

Na veilige terugkeer in de haven van Enkhuizen: v.l.n.r. opperwachtmeester (nu adjutant) C. P. de Leeuw, districtsadjutant J. J. Bierma, de districtscommandant overste A. K. Holthuis, adjutant H. D. van der Graaf, de wachtmeester 1e kl. H. Steenbergen, opperwachtmeester Van Altena, opperwachtmeester Van Leeuwen, wachtmeester 1e kl. Noorlander, wachtmeester 1e kl. J. Visser, wachtmeester 1e kl. P. C. Prinse, wachtmeester 1e kl. Molenaar. (Foto: wmr, 1e kl. R. van der Veen te Leeuwarden).

Commandowisseling groep Enkhuizen in volle zee

Midden op het IJsselmeer, aan boord van de RP 1, heeft de commandowisseling plaats gevonden van de groep Enkhuizen. De adjutant H. D. van der Graaf ging af wegens zijn benoeming tot commandant van de groep Arnhem, de adjutant C. P. de Leeuw (toen nog opperwachtmeester) werd door de districtscommandant, de overste A. K. Holthuis, als commandant van de groep Enkhuizen geïnstalleerd.

Het was een fraai schouwspel, de RP 1 van Enkhuizen en de RP 3 van Lelystad achter het bureau in Enkhuizen gemeerd te zien liggen aan de voet van de Drommedaris. De bemanning stond in linie op het voordek aangetreden toen de overste Holthuis aan boord stapte voor deze installatie, die op een bijzondere wijze zou geschieden. De blauwe rijkspolitiëwimpel ging in top, de motoren werden gestart, het commando „voor en achter” klonk en beide vaartuigen gleden de haven uit, elk voortgedreven door zo'n vijfhonderd paardekrachten.

Niemand kende de bestemming van deze tocht, maar een blik in de stuurhut maakte veel duidelijk: op tafel lag een zeekaart waarover de overste en de bootcommandant gebogen stonden, de koers uitzettend naar een punt in het IJsselmeer,

dat het hart van het bewakingsgebied vormt. Daarheen koersten de vaartuigen met een gang van zo'n slordige vijftien mijl en daar klonk het commando „anker vallen”! De overste Holthuis schetste de adjutant Van der Graaf als een nauwgezet en plichtsgetrouw groepscommandant wiens persoonlijkheid een goede indruk achterlaat in Enkhuizen. Hij gaf deze nog jonge groepscommandant de beste wensen mee naar zijn nieuwe standplaats.

De nieuwe groepscommandant heeft, zo zei de overste, een naam die in de gelederen van de rijkspolitie te water geen onbekende klank heeft. Twee broers, van wie een nog als districtsadjutant in dienst is, verdienen hun sporen reeds op overtuigende wijze. De overste zei dan ook alle reden te hebben om aan te nemen dat de verhoudingen in de groep Enkhuizen goed zullen blijven en dat de contacten met autoriteiten rond het IJsselmeer op dezelfde vlotte wijze zullen worden onderhouden als tot dusver. Na de installatie spraken zowel de gaande als de komende man in Enkhuizen. De scheidende adjutant dankte voor de ondervonden steun van het personeel en ook van de districtsadjutant J. J. Bierma en de districtsrechercheur R. van der Veen, zijn opvolger sprak in het vertrouwen op diezelfde steun te kunnen rekenen.

Politie-ambtenaar moet in deze wereld ook een beetje psycholoog zijn

Simpel gesproken zijn er slechts twee mogelijkheden voor het corrigerend optreden van de politie, namelijk bekeuren of — om maar een mooi woord te gebruiken — pardonneren. Het zijn evenwel twee begrippen met een uitgebreide betekenis en met daar tussenin een wereld van vele mogelijkheden, waaruit nog dikwijls de onjuiste worden gekozen waarbij wordt vergeten dat wij niet als de grote wreker tegenover het publiek dienen te staan, maar zelfs bij repressief of preventief optreden tegen een overtreder een brug dienen te bouwen tussen diezelfde overtreder en de politie, dat wij de „naam” van de politie in het algemeen op het moment van het optreden te grabbel kunnen gooien of, inplaats daarvan, het aanzien kunnen vergroten via de brug van het begrip, die in het contact politie-burgerij onder alle omstandigheden onontbeerlijk is. Dat is een buitengewoon moeilijke

zaak, die actueel zal blijven zolang mensen mensen zijn en daarom steeds weer de aandacht verdient.

Er valt in deze tijd een verdergaande vervlakking waar te nemen ook op het punt van omgangsvormen, respect voor het gezag en wat dies meer zij. Voor het gezag is dat in toenemende mate een vraagstuk waar bij het repressieve en het preventieve optreden slechts een weloverwogen houding tegenover gesteld kan worden. Het is eenvoudig om het aanzien van de politie in het algemeen te schaden en tegelijk, voor het geval dat aan de orde is, de kansen voor wederzijds begrip weg te vagen door een nogal laat stopteken te geven en tegen de hierdoor al wrevelige overtreder iets te zeggen als: „Maar, meneertje, wat doet u nou?” Of: „Meneer, as ik vragen mag is u getrouwd? Nou, dan zou ik me doodschamen voor mijn gezin.”

Daarmee wordt meer bedorven dan in jaren goedgeemaakt kan worden, terwijl wij juist in de toekomst en juist in deze tijd van vervlakking, dat wederzijds begrip publiek-politie zo broodnodig zullen hebben. Wij dienen zeker niet als wrekers of als jagers op groot wild tegenover een overtreder te staan en daarmee de indruk te wekken dat wij persoonlijk beledigd zijn en persoonlijk daarvoor straf uitdelen, want het is de rechter immers, die straft met aan ons de taak overtredders voor de rechter te doen ver-

Enkele beschouwingen over de politiële correctie

door BAS DEN OUDSTEN

„Meneer, als ik vragen mag, is u getrouwd?”

schijnen. Daarom is zelfs de kreet „Meneer, u krijgt hiervoor van mij een bekeuring”, onjuist, want wij moeten de overtreder in kwestie niet bekeuren omdat wij persoonlijk getroffen zijn maar omdat wij dat moeten ingevolge de repressieve taak, die het objectief rapporteren van feiten eist ter verdere beoordeling van de rechter, een en ander tegenwoordig met als zekere uitzondering de transactie waarmee vooraf bepaalde overtredingen buiten proces om worden afgedaan, zoals ook bij een schikking waarmee verdere strafvordering en straf vervallen.

Bij het corrigerend optreden dienen wij ons direct bewust te zijn van een zekere spanning tussen politiemann en overtreder, die heel normaal is en waaraan niet te ontkomen is. Dat is een psychologische kwestie. Het is immers altijd onplezierig met eigen fouten geconfronteerd te worden. Het is hier al bijzonder belangrijk of de politiemann optreedt als een persoonlijk beledigde majesteit of met begrip voor de situatie en zijn positie als vertegenwoordiger van het gezag ten opzichte van de gemeenschap. En tenslotte is het ook nog zo dat diezelfde eigenschappen van de overtreder: het gebrand zijn op zijn persoonlijke vrijheid die hij plots bedreigd ziet, zijn individualisme, zijn vrees voor machtsmisbruik, verwarring van discipline met dwang of dictatuur en ook nog z'n sympathie voor „the underdog”, voortkomen uit de vrijheidsstrijd van de Nederlanders, de strijd tegen het water, de sympathie voor de verdrukten en ook nog de aangeboden koopmansgeest, die ons land groot maakten.

... een boertje kan in een plantsoen lopen ...

Begrip onontbeerlijk

Begrip voor de reacties van de overtreder is dus onontbeerlijk. Is het zo vreemd dat de overtreder al z'n stekels opzet, dat hij (of zij) door de plotselinge confrontatie met de eigen tekortkomingen min of meer in paniek raakt, verzet in zich voelt oprijzen door vermeende aantasting van de persoonlijke waardigheid en bovenal afkerig is van het vermeende strafelement in de correctie? Erkenning van de fouten die wij zelf zo dikwijls maken, kan bij het streven naar een betere verhouding geen kwaad. Immers, is er nooit onbeschaaft opgetreden, werd de overtreder nooit met je en jij aangesproken, toegeschreeuwd of met sarcasme behandeld? Stroef formalisme zal de situatie niet prettiger maken, explosief of agressief optreden evenmin en een gebrek aan objectiviteit zal evenals kleingeestigheid alleen maar schadelijk kunnen zijn. Het beoefenen van een gerichte bekeuringstactiek is iedere dag nodig. De verhouding jager-wild, wreker-slachtoffer, staatsrobot-voorwerp, onfeilbare-zondaar, zal slechts wanbegrip voeden en het aantal ne-

gatief gestemde, verongelijkte, geprikkelde overtreders vergroten, ook wanneer zij niet worden bekeurd, maar met een waarschuwing „heengezonden”. Bij elk contact met een overtreder moet een brug worden gebouwd. Dat doet de overtreder niet, maar dat moet de politie doen, die over de brug de overtreder dient te naderen, die zich aan de andere zijde op zijn eigen bedreigd brughoofd heeft ingegraven. Over de pijlers van zakelijkheid en correctheid zal de politiemann eerder een overtreder ontmoeten die aanvankelijk slechts het ene doel heeft: zich uit de onaangename situatie te redden, maar toch tot menselijk contact bereid blijkt.

De politiemann dient correct en zakelijk te zijn en het initiatief in handen te houden. De overtreder moet onmiddellijk weten waarvoor hij werd aangehouden. Het interesseert de overtreder niet wat de politiemann ervan vindt, wel wat precies zijn „zonde” was en waar hij aan toe is. Het is niet nodig te zeggen: „Meneer, nu moet u eens goed luis-

teren. Dit is een van de drukste wegen, die ik in mijn praktijk heb meegemaakt. Laatst is op dit kruispunt nog een oude dame doodgereden.” Het is genoeg te zeggen: „Meneer u hebt geen richting aangegeven. Hiervoor krijgt u een proces-verbaal”, „U hebt door deze dolk hier te dragen de wapenwet overtreden; daarvoor krijgt u,” enzovoort.

Geen discussie!

Moraliseren over de overtreding is niet alleen onnodig, maar ook gevaarlijk omdat de overtreder de kans krijgt in te haken op zwakke plekken in ons betoog, of het boetkleed aan te trekken. Discussies over de overtreding zijn zonder meer altijd te veroordelen. Na het opnemen van de personalia met legitimatie van paspoort, rijbewijs, identiteitsbewijs, toeristenkaart of desnoods met zakagenda, brieven of kwitanties en met correcte vragen, is er natuurlijk desgewenst het verdere onderhoud. De overtreder heeft toch behoefte om uit te leggen hoe

hij ertoe kwam, zich te verdedigen. Maar ook dan is een discussie even onverstandig als het in de rede vallen, tenzij het pleidooi te lang wordt. Griezellig is het dan te zeggen: „Daar heb ik niets mee te maken” ofzo, even griezellig als het toelaten dat de overtreder op ons gemoed werkt door de hand op onze schouder te leggen of in te gaan op de uitnodiging naast hem of haar in de auto te gaan zitten. Ook het uitreiken van de oproeping opent nog mogelijkheden tot problemen, waarbij het alweer de correcte toon is die de muziek moet maken en tegelijk het prestige verhoogt. En dan kunnen we het zelfs bij het heen-zenden van de overtreder allemaal nog bederven door te zeggen: „Nou, meneer een volgende keer maar wat beter uitkijken”, of „Het zal wel loslopen, met een paar rijksdaaldertjes is het straks wel bekeken. De kantonrechter is zo kwaad niet.”

We kunnen het in ruimer kring nog erger maken door de overtreder zonder licht of zonder remmen zijn tocht te laten vervolgen naar de dichtstbijzijnde garage. En, bij dit alles kunnen de verhoudingen geschaad worden door een prestige-kwestie te maken van een dubieuze zaak, door onzinnige vragen. We dienen belangstelling van het publiek te voorkomen en oog te hebben voor verzachtende omstandigheden, allemaal zaken die bij een juiste gedragslijn de verhouding politie-publiek, ondanks repressief optreden ten goede komen.

En het pardonneren...

Nog sterker dan bij het bekeuren speelt een en ander bij het pardonneren, waarbij wij alle mogelijkheden tot opvoeden al bij voorbaat vernietigen door een „kleine overtreder” van de bovenste plank te tracteren, boekje en potlood tevoorschijn te halen en tenslotte de zaak toch maar op te bergen en te zeggen: „Nou ja, 't is treurig, maar voor deze keer zal ik u laten schieten,” of „zal ik genade voor recht laten gelden” of „goed, ik ben ook de kwaadste niet”. Wij dienen niet voor boze pa te spelen, niet de reclasserder uit te hangen. Ook hierbij is het altijd zaak om beheerst,

doelbewust en zakelijk de overtreder op zijn fouten te wijzen, hem uit te leggen wat hij verkeerd deed en tegelijk te zeggen dat hij er nog geen proces-verbaal voor krijgt, waarbij de overtreder natuurlijk zijn kans op verdediging evengoed krijgt, zonder dat wij ons tot een discussie laten verleiden uiteraard. Wij dienen niet te reageren met „Het zou een mooie boel worden als iedereen zo deed”, maar kortweg: „Meneer, waarom fietst u zonder licht terwijl het al donker is?” En op zijn verdediging: „Het is voor uzelf en voor anderen gevaarlijk. Ditmaal krijgt u nog geen verbaal, maar u mag natuurlijk niet meer opstappen voor uw licht weer brandt.”

Kleine zonden

Bij het pardonneren gaat de politie-ambtenaar niet op de stoel van de rechter zitten, doch vraagt zich af of de gemeenschap beter gediend is met bekeuren of met pardonneren, hetgeen ook een deel van zijn politietoekening is. Het handhaven van de rechtsorde is onze voornaamste opdracht en wanneer die met pardonneren gebaat is, dan komen hiervoor nog bijzondere criteria naar voren. Want, wij dienen ons natuurlijk af te vragen hoe ernstig de overtreding is, en hoe bekend, waar en wanneer de overtreding werd gepleegd, als-

mede wie de overtreder eigenlijk is. Men kan immers zijn vuilnisbak vergeten, een boertje kan in een plantsoen lopen, een stedeling op grasland, kinderen kunnen ondermaatse vis hebben, zonder te weten dat het niet mag. Iemand kan fietsen zonder achterlicht waarbij blijkt dat het lampje is losgetrild, een stedeling kan door het park fietsen op weg naar een vroedvrouw. Het zijn allemaal van die puur menselijke kleine zonden, waarbij de rechtsorde helemaal niet door een verbaal gebaat zou zijn.

Daarbij dient evenwel in het oog te worden gehouden dat wij nimmer mogen pardonneren uit gebrek aan moed en doorzettingsvermogen, omdat er een olopje is ontstaan of omdat de overtreder de districtscommandant zo goed kent, of uit gemakzucht, vrees voor de naam „verbalenjager” of het verlies van populariteit. Juist in deze tijd is het van betekenis dat wij door correct en zakelijk optreden het gezag in het algemeen en de naam van de politie versterken. Het is goed dat wij ons daarbij realiseren dat onjuist optreden een mentaliteit versterkt waar wij in de toekomst in versterkte mate de wrange vruchten van zullen proeven. Het is daarom dat de politie-ambtenaar meer dan ooit over mensenkennis en psychologisch inzicht moet beschikken en dat in de meeste gevallen ook doet!

... die over de brug de overtreder dient te naderen ...

Zo won opperwachtmeester Zwaan het individuele springconcours

Prachtig ruiterfeest in Den Haag

★

door opperwachtmeester
J. J. H. VAN AERSSSEN
te Nijmegen

Haagse bereden brigade viert jubileum met nationaal concours hippique voor politieruiters

In deze tijd van Porsches, T.P.W.'s, Cesna's, praatpalen en containers, is wellicht het bericht, dat de Haagse bereden Brigade fris en vrolijk haar 50-jarig bestaan ging herdenken, ietwat vreemd voor menige outsider. Het herinnerde weer eens aan een „hulpmiddel”, waarvan men zich het bestaan nauwelijks meer bewust is: het politiepaard. Nu zullen er ongetwijfeld zijn, die toegeeflijk lachend zullen opmerken, dat men de „oude heren” hun herinneringen maar moet laten. Het zal immers vanzelf wel overgaan. Het politiepaard heeft in deze mechanische maatschappij toch afgedaan, al wordt het hier en daar als „paradepaardje” nog in stand gehouden. Men vergist zich zo redenerende echter schromelijk. Als verkeersdeelnemer mag het paard dan vrijwel uit het moderne verkeer zijn verdwenen, het politiepaard is nog geenszins een „paradepaardje” geworden. Het heeft temidden van de kwalijk riekende benzinemonsters zijn plaats nog ten volle bewaard. De woorden die de Haagse burgemeester, mr H. A. M. T. Kolf-schoten, neerschreef in het programmaboekje voor het grote nationaal concours hippique voor politieruiters, dat ter gelegenheid van het jubileum der bereden brigade van de Haagse gemeentepolitie werd gehouden, zijn in dit verband niet mis te verstaan. De burgemeester schreef onder meer: „Hoevel in een halve eeuw tijds het paard vrijwel uit het stadsbeeld verdwenen is, heeft onze Bereden Brigade zich niet alleen weten te handhaven, doch zich een onmisbare plaats in onze Haagse samenleving weten te verwerven. Het belang van een Bereden Brigade als onvervangbaar element van de grote-stadspolitie wordt alom erkend en er zijn heden ten dage gemeenten, die alsnog tot het instellen van zulk een corps overgaan. Duidelijk is bewezen, dat de stevigheid en de mobiliteit van de politieman te paard — vooral bij grote manifestaties en belangrijke gebeurtenissen, hetzij droeve of blijde — van groot belang is voor de parate handhaving van de openbare orde.” Wij zouden hieraan nog willen toevoegen, dat ook buiten de grote stad het politiepaard heden ten dage nog belangrijke diensten verricht, al ligt het accent niet meer zo zeer op de patrouille. Het Korps Rijkspolitie beschikt over een aantal groepen die bij belangrijke gebeurtenissen, men denke aan grote sportevenementen, openlucht tentoonstellingen of ordeverstoringen, hun bestaansrecht onomstootbaar aantonen.

Het nationaal concours hippique op het prachtige „Duinzigt” in de residentie, georganiseerd ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Haagse bereden brigade, is een verkwikkend schouwspel geweest, waarop een equipe van de beredenen van het Korps Rijkspolitie een uitstekend figuur sloeg.

Aan het ruiterfeest werd deelgenomen door equipes van Den Haag, Amsterdam, Rotterdam en de Rijkspolitie. De equipe van het Korps Rijkspolitie bestond uit de opperwachtmeesters C. Zwaan, M. W. de Kunder en G. Kingma en de wachtmeesters 1e kl. G. Ph. v. Kemenade en N. Scheer. De leiding van het team berustte bij de adjudant J. v. d. Berge, groepscommandant te Bostel.

Het was een samengestelde wedstrijd, waarbij in de morgenuren dressuur en een cross country werden afgewerkt, terwijl 's middags een individueel springconcours het hoogtepunt vormde. Naast het individueel springen vermeldde het programma in de middaguren nog patrouillespringen. De wedstrijden werden omlijst door een „pas de deux”, uitgevoerd door de Haagse ruiters, brigadier C. H. de Roos en hoofdagent R. Mulders; een demonstratie door de drumband van de Haagse politiemuziekvereniging „Onderling Kunstgenot” en een komisch nummer, waaraan de hoofdagenten

G. W. van Kooten en G. v. d. Hoeven hun medewerking verleenden. Het middagprogramma werd geopend en gesloten door een parade. Alvorens de prestaties van onze rijkspolitieruiters onder de loupe te nemen, moet worden opgemerkt, dat de vele aanwezige paardensportliefhebbers (en in de middaguren vooral talrijke autoriteiten), onder prachtige weersomstandigheden van een ruitersprogramma hebben genoten, waarvoor men de Haagse politie alleen maar dankbaar kan zijn. Wij kunnen ons volledig aansluiten bij de verslaggever van het „Vaderland”, die over het jubileum-concours onder meer schreef: „Het was niet alleen een unieke dag voor ons Hollands klimaat, het was ook een dag met bijzondere prestaties van paarden en ruiters. Natuurlijk verschilde het gepresenteerde van dat op grote concoursen in den lande, maar het zijn ook primair dienstpaarden, die de nu veel subtieler indices van hun berijders moesten volgen. Subtiel althans bij de dressuur, want cross en springen ligt uiteraard weer anders. Maar even onvergelijkbaar met de normale surveillance.”

De rijkspolitievertegenwoordigers hebben op dit ruitersfeest een uitstekend figuur geslagen. Opperwachtmeester Zwaan legde bij het individueel springen op de eerste plaats beslag. Ook de tweede plaats op dit onderdeel was voor ons Korps, wachtmeester 1e kl. Van Kemenade

Dochter van opperwachtmeester te Oostrum redt kleuter uit de Maas

door de wachtmeester 1e kl. A. J. WILLEMS te Roermond

Door dapper en doortastend optreden heeft de veertienjarige Annemie van Hout, dochter van de opperwachtmeester P. van Hout wonende te Oostrum gemeente Venray, een vijfjarig meisje van een wisse verdrinkingsdood gered. Een Baileybrug, een restant, een herinnering uit de tweede wereld-

eindigde weliswaar ex aequo met de Rotterdamse hoofdagent Van Deurzen, doch werd door loting tweede. Opper De Kunder, wiens paard daags vóór de wedstrijden aan het oog geblesseerd raakte, hetgeen vooral bij het springen een handicap bleek, werd op het onderdeel dressuur een fraaie tweede. En tenslotte werd onze equipe derde in het totaalklassement, achter Den Haag en Rotterdam, doch vóór Amsterdam en Groningen.

Zoals de Haagse Bereden Brigade kan terugzien op een prachtig geslaagd ruitersfeest, kan de equipe van het Korps Rijkspolitie terugzien op een goed gereden concours, waarbij de totale inzet van ruiter en paard te loven vielen.

oorlog verbindt de beide oevers van de Maas. Deze brug, officieel genaamd The Queen's bridge, werd na de oorlog in samenwerking door de genietroepen van Nederland en Engeland gebouwd: de Maasdorpen Well en Wanssum konden elkaar gemakkelijk bereiken.

De Maas slingert zich door het landschap en door toename van het scheepvaartverkeer kalven de oevers steeds verder af. Gevolg is dat in de nabijheid van The Queen's bridge een strandje is ontstaan. Daar verrichte Annemie van Hout haar gevaarlijke redding.

De zusjes Annemie (14) en Wilma (16) van Hout waren gaan zonnen en zwemmen. Twee moeders uit Wanssum met een tiental kleine kinderen waren ook naar het strandje aan de Maas getogen. Beide moeders waren evenals hun kinderen de zwemkunst niet machtig. Toch speelden drie kinderen in een opblaasbaar plastic bootje in het water. Op een gegeven moment stapten twee kleuters uit de boot. Het derde kind een meisje van vijf jaar bleef zitten. Door het uitstapen van de twee raakte het bootje van de kant. Dit werd echter door niemand opgemerkt. Op een afstand van omstreeks 5 meter uit de kant werd het bootje plotseling gegrepen door de sterke stroom en naar het diepere gedeelte van de Maas gesleurd. En juist buiten de boeien viel de angstig geworden kleuter uit de boot in het water en verdween in de diepte.

Annemie stond toevallig op enige afstand van de plaats des onheils met de voeten in het water. Zij hoorde de hulpkreten van de moeder en het kleine meisje en zonder zich een moment te bedenken sprong zij in het water en zwom naar de kleine drenkeling. Het gelukte haar na enige vergeefse pogingen het kind te grijpen en op het droge te brengen. Dat deze redding niet zonder gevaar was (vervolg op pag. 26)

De Rijkspolitie-equipe: v.l.n.r. de adjudant J. v.d. Berge, die de leiding had, verder de opperwachtmeester M. W. de Kunder op King, de opperwachtmeester C. Zwaan op Erik, de opperwachtmeester G. Kingma op Robert, de wachtmeester 1e kl. G. Ph. H. van Kemenade op Ares, en wachtmeester 1e kl. N. Scheer op Bennie. (Foto: Owmr. J. J. H. van Aerssen)

Limburgse opper begon rijkspolitie-actie voor het gebrekkige kind

door de wachmeester 1e kl. A. J. WILLEMS te Roermond

„Wij, districtscommandanten te Maastricht en Roermond, willen van harte dit initiatief, uit onze gelederen in Limburg voortgekomen, onderschrijven en met warmte aanbevelen bij allen.” Aldus de overste H. W. Weerts en de majoor W. A. Hulsmans in een brochure met de weinig zeggende titel: Geeft óók de rijkspolitie hen een kans?, maar tegelijk een brochure met een veelzeggend doel: een kans voor het gebrekkige kind in het Zuiden, door de bouw van een reactivingscentrum met mytylschool. Van het benodigde grondkapitaal van 1 miljoen gulden heeft de Stichting ter behartiging van de belangen van het gebrekkige kind f 650.000,— bijeen. Hemel en aarde wordt bewogen om de resterende 3½ ton bijelkaar te krijgen.

De vraag wat de rijkspolitie daarmee te maken heeft moge bij sommigen rijzen, maar bestond eenvoudig niet voor de opperwachmeester P. C. Stikkelman, behorende tot de verkeersgroep van het district Roermond. Hij is er niet slechts van overtuigd dat het miljoen volgemaakt moet worden, maar bovendien, dat het Korps rijkspolitie (beroeps-personeel en reservisten) zijn bijdrage zou kunnen en willen leveren, en hij begon een actie onder het motto „kans”, Nadat hij eerst anderen enthousiast had gemaakt, zodat ook de opperwachmeester A. F. Heuskens van de verkeersgroep Maastricht en de telexist W. A. van Rooijen, tot het actiecomité toetraden en de districtscommandanten alle steun toezegden. Er is een brochure gezonden aan al het beroeps- en reserve-personeel in

Limburg, waarin doel en streven werd uiteengezet. De vraag: meedoen of niet, bestond niet bij de opperwachmeester Stikkelman, die vader is van zes opgroeiende kinderen en derhalve als elke vader weet, dat een van zijn kinderen ook gebrekkig had kunnen zijn en dan ook zijn kans zou moeten krijgen om een plaats in deze samenleving in te nemen.

De opper besteedt veel tijd aan het jeugdwerk en bekleedt verscheidene functies. Hij is voorzitter van de afdeling rijkspolitie van de R.K. politiebond St. Michaël en lid van de bondsraad van deze organisatie, voorzitter van de Parochieële Jeugdraad aan de kapel In 't Zandt, secretaris van de Stedelijke Jeugdraad. Maar hij vond dat deze actie er in elk geval bijhoort, nu het Stichtingsbestuur in het zicht van de haven dreigt te stranden. Vele bedrijven en particulieren leverden al hun bijdrage tot de 6½ ton, die er al is. De gemeente Valkenburg schonk al de terreinen bij de Geul te Houthem. Maar er moet nog 3½ ton komen voordat de bijdrage van het rijk, van naar schatting 4 miljoen gulden loskomt.

De opperwachmeester Stikkelman, een bekende figuur in Limburg, wien — als is hij geen Limburger — humor niet vreemd is, getuige ook het feit dat hij enige jaren geleden door de raad van 11 van de carnavalsvereniging der rijkspolitie „de doorgeschote ui” werd uitgeroepen tot „Prins Carnaval, Zijne Dorstlustige Hoogheid Prins Piet den ierste”, vindt dat hier ook voor de rijkspolitie een taak ligt.

Hij zegt: „De rijkspolitie moet niet alleen een korps zijn dat corrigerend optreedt. Wij hebben veel contact met de bevolking, een bijdrage van ons voor dit doel is het minste wat wij kunnen doen. Wij helpen het kind en onszelf want hier leveren wij meteen een bijdrage tot verbetering van de verhouding politiepubliek. Als de rijkspolitie-ambtenaren nu eens een ½% van hun

maandsalaris afstonden, dan kwamen we aan een bedrag, de rijkspolitie waardig.”

Wie eenmaal een reactivingscentrum voor gebrekkige kinderen heeft gezien, weet waarom deze actie is begonnen. In dergelijke inrichtingen, waarvan er pas een in Beetsterzwaag werd geopend voor het Noorden van het land, worden kinderen opgenomen die met poliklinische revalidatie in de ziekenhuizen niet geholpen kunnen worden. Het zijn vooral spastische kinderen, de traumata, de kinderen met spierdystrophiën, de spinabifidapatiëntjes, die zonder behandeling in een dergelijk centrum

Laat het kind en de opper niet in de kou staan!

diepongelukkig zijn en blijven, die alleen kunnen springen op hun handen over stoffige vloeren, die niet weten wat evenwicht is en die zonder iets te vragen, om hulp schreeuwen, om hun recht op hulp. In Beetsterzwaag zagen wij dezer dagen Rinse, een spastisch jongetje, dat, beneden de heupgordel verlamd, met kromme benen werd opgenomen. Dat is twee jaar geleden. Rinse had tot zijn zesde jaar alleen over vloeren gekropen op zijn handen, het verlamde onderlijf achter zich aanslepend. Nu loopt Rinse, zij het nog met krukken en beugels. Een spinabifidapatiëntje loopt ook en de geneesheer-directeur zegt: „We krijgen ze eigenlijk allemaal aan 't lopen, we maken er nette kinderen van en de school helpt hen mensen te worden.”

Zo kan het ook in het Zuiden zijn, het gaat om geluk of triest ongeluk van kinderen, die de onze hadden kunnen zijn. Daarom geeft de rijkspolitie in en buiten Limburg hen óók een kans, uit dankbaarheid en uit naastenliefde, sterker: uit een zeker plichtsgevoel!

Eerste ervaringen voor en in de praktijk

De aspirant Jansen bij het „bochtenwerk" in Tubbergen.

Eigenlijk waren we er vantevoren niet helemaal zeker van of de mensheid bij onze assistentieverlening bij de motorraces te Tubbergen ook aan onze aanwijzingen of bevelen gevolg zou geven, maar die lichte innerlijke onzekerheid smolt als sneeuw voor de zon. Het meest onzeker begon de assistentieverlening voor een aspirant, die zijn piekfijn geperste

Adspiranten-assistentie

De aspiranten van de opleidingsschool te Arnhem worden ter praktische oefening geregeld ingezet bij grote gebeurtenissen, bij races in Zandvoort, Tubbergen of Hengelo, de vliegsesten in Eelde of het bloemencorso in Zundert. Dat dit een verlichting betekent voor de andere korpsleden, behoeft nauwelijks betoog, dat de aspiranten zo het een en ander meemaken al evenmin. De aspiranten jonge categorie der rijkspolitie, leerlingen van klas C, opleiding 1963-II legden in bijgaand verhaal hun ervaringen vast van hun assistentieverlening in Tubbergen en wat daaraan voorafging.

pantalon thuis in Zeeland had laten liggen. Er zou dienst worden gedaan in dagelijks tenue: tuniek, pet, handschoenen, koppel en pistool, mitsgaders zomerpantalon. En aangezien iedereen smetteloos naar Tubbergen wilde, werden de pantolons mee naar huis genomen. Het persen was eenvoudiger dan het onthouden dat de pantalon ook weer mee moest. In dat laatste faalde een van de aspiranten.

Een politieman kan moeilijk dienst doen zonder pantalon en derhalve was de onzekerheid groot en goede raad duur. Goede politievrouwen zijn schaars maar brengen altijd uitkomst: de verloofde des aspiranten reisde namelijk met de vergeten pantalon uit Zeeland naar Arnhem opdat het decorum niet geschaad zou

worden. Toen zij 's nachts om één uur op de school aankwam, rees een nieuw vraagstuk: waar slaapt een deugdzaam en zo volgzzaam meisje in een opleidingsschool? Overleg met de opperwachtmeester van de dag leverde de oplossing: de dokterspreekkamer werd slaapvertrek. Zo verwelkomde de majoor J. Zijk, commandant van het district Almelo de volgende dag een ploeg correct geklede aspiranten, die voor het begin van de races op hun posten waren en om te beginnen ervoeren dat het publiek naar hun aanwijzingen luisterde.

Wij hebben wel diverse opmerkingen moeten slikken als „éénpitter" of „Vopo" maar daar hebben wij ons niet veel van aangetrokken. Trouwens, ook van de zijde van de aspiranten werden soms opmerkingen geplaatst die hun uitwerking niet misten. Een van ons had moeilijkheden met een knaap van een jaar of achttien die steeds weer naar voren drong en voor de afrastering ging staan, blijkbaar om te proberen hoever hij gaan kon. De aspirant ging tenslotte naar hem toe en zei: „Meneer, u wilt zich toch niet laten kennen tegenover het andere publiek." De knaap keek wat verbaasd en antwoordde ontkennend. „Gaat u dan achter het draad staan."

Het publiek begon te lachen en de jongeling ging achter het draad. Over het algemeen hadden wij trouwens meer hinder van jongere mensen dan van oudere. Maar dat niemand tegen een volgende assistentieverlening opziet, zegt wel iets.

★
De aspiranten klas C opl. 1963-II bij de vaktent in Tubbergen.

V.l.n.r. de aspiranten Brasser, Krijenbroek, Hornstra, v.d. Oosterkamp, Dekker, Kok, Fijnen, Jansen, allemaal met geperste pantalon . . .

★

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

V.l.n.r. de majoor Van der Meer, de commissaris Stuitje en de kapitein Borra en rechts de examinandus in pyama.

★

J. Sepers: geslaagd

Gevallen wachtmeester deed examen in Nijmeegs ziekenhuis

door opperwachtmeester J. J. VAN AERSSEN te Nijmegen

Op 5 juni begon de dienst voor de motordrijver van het rijkspolitie-vaartuig R.P. 12 te Nijmegen erg ongelukkig. Terwijl de wachtmeester te kl. J. Sepers met een bus verf „gewapend” in verband met de op hand zijnde inspecties, van de gemeerd liggende „12” wilde overstappen op de „23”, gleed hij uit en belandde met een zij op de railing van één der vaartuigen. Naar

adem snakkend bleef hij kreunend liggen. Verschrikt toeschietende collega's waarschuwden ijlings de ambulance en binnen de twintig minuten lag een nu weer wat op verhaal gekomen wachtmeester in het St. Canisiusziekenhuis. Het onderzoek wees uit, dat de onfortuinlijke motordrijver een gebroken rib en gekneusde nier had opgelopen. Alles zou wel weer goed komen, maar

Het ziekenhuispersoneel was over de resultaten van het examen bijna even verheugd als de wachtmeester te kl. J. Sepers.

(Groothoekopname: A. F. Kievits).

een dag of veertien ziekenhuis lag toch in het verschiet. En juist dit betekende een bittere pil voor Sepers, die binnen deze termijn mondeling examen voor het politiediploma B moest afleggen. Het was zijn enige zorg, toen we hem kort na het ongeval in het ziekenhuis opzochten.

Zijn verzuchting, dat alles nu voor niets was geweest, deed ons terug op het bureau naar de telefoon grijpen. Hier moest toch wat aan te doen zijn. De altijd tot hulp bereid zijnde administrateur van de opleidingsschool in Arnhem, de heer A. G. K. Schouten, liet ons ook nu weer niet in de steek. Zoek contact met mej. Rauws, secretaresse van de inspecteur van het politieonderwijs, luidde zijn advies, dat achteraf voor Sepers goud waard bleek.

's Morgens raakte mej. Rauws met de situatie op de hoogte in de middaguren kwam reeds het bericht, dat de heer Groeneweg geen bezwaar had tegen een examen in het ziekenhuis, mits aan bepaalde voorwaarden kon worden voldaan. Wel, dat kon, want iedereen verleende zijn volle medewerking. Kapitein P. H. Borra, secretaris van de examencommissie, in het ressort Arnhem, zegde toe de heren van de examencommissie majoor B. van der Meer en commissaris H. Stuitje, naar Nijmegen te brengen. Dokter Pernet, de behandelend geneesheer en de directrice van het St. Canisiusziekenhuis steunden het plan van harte en zo kon de wachtmeester Sepers in een tot „examenlokaal” ingericht vertrek van het ziekenhuis zijn examen voor het eerste deel van het zo begeerde „B” afleggen. En hoe! Twee achten en een zeven . . .

Vreemde bermtoeristen maakten het de politie bar lastig

Het bezoek van de sjeik Hadji Talal Jaher uit de Trucial States aan de Perzische Golf, om precies te zijn uit Ras el Khaimha, en diens gevolg, in totaal een groep van omstreeks veertig Arabieren zal in de herinnering van een aantal leden van het korps rijks-politie in het Brabantse voortleven als de tijd van de slag bij Raamsdonkveer, als een periode van Babylonische spraakverwar-ring en als die waarin de rijkspolitie te doen had met vurige vrouwen, die zelfs hun mond als wapen gebruikten waaraan een Roosendaalse politieambtenaar de tekenen van een echte vrouwen-beet overhield.

Slag tegen Sjeik met haremvrouwen te Raamsdonkveer

door de wachmeesters 1e kl. J. A. TOUSAIN te Oud Gastel
en K. GEELHOED te Raamsdonkveer

Op een rustige zondagmiddag werden op het groepsbureau te Oud Gastel enkele telefoontjes ontvangen van verontruste omwonenden van de Rijksweg. Zij meldden dat een zwerfende zigeunerstam bezig was de omtrek „kaal te plukken”. De wachmeesters 1e kl. A. Aarts en J. A. Tousain rukten uit per motorzipspan en daarmee begon een aantal vreemde gebeurtenissen, die werden ingeleid door een min of meer vreedzame ontmoeting. Op de berm van de rijksweg, of beter: nog net niet op de weg zelf, stonden vier haveloze tenten, een grote groene vrachtwagen en een blauwe personenauto. In de twee tenten vonden de wachmeesters tien vrouwen, in de andere twee omstreeks vijftien spelende kinderen. In elke tent brandde een houtvuur, waarboven theeketels hingen te prutten. Op de laadbak van de auto brandde ook een houtvuur. Er zaten een eerbiedwaardige oude heer met ringbaard en sik en twee oudere vrouwen omheen in de rook. Het taalvraagstuk bleek bijzonder groot. De wachmeesters probeerden het met wat Engels en Duits, maar het is niet zeker of die naar zij

hoopten verstaanbare cocktail dan wel hun betere gebarenwerk met handen en voeten tot het begeerde resultaat leidden. In elk geval kregen zij de passen van het gezelschap in handen. Daaruit bleek, dat het gezelschap in januari van dit jaar het gebied rond de Perzische Golf had verlaten voor een grote avontuurlijke reis. Via Turkije, Griekenland, Joegoslavië, Hongarije, Tsje-

choslowakije, Oostenrijk, Zwitserland, Italië, Frankrijk en België, was de oude heer met zijn aanhang naar Nederland gekomen, met de bedoeling naar Amsterdam te reizen en vervolgens naar Engeland over te steken. De uitrusting van deze merkwaardige toeristen was bijzonder schamel. De tenten waren van stukken oud linnen aan elkaar gelapt en het doek reikte niet verder dan tien centimeter boven de grond. De tocht nam de rook mee naar buiten. De Arabieren maakten op hun beurt met handen en voeten duidelijk, dat een van hun voertuigen ter reparatie naar een garage in Roosendaal was gebracht en

dat zij derhalve genoodzaakt waren ter plaatse te blijven tot de wagen klaar was.

De wachmeesters beleefden intussen enige moeilijke ogenblikken. Het bleek dat zij de motor met zijspan niet alleen konden laten, aanzien het niet denkbeeldig was dat die door de ietwat vrijgevochten en begerige onderdanen van de sjeik zou worden gedemonteerd. Dies trok steeds een man op onderzoek uit. De Arabieren wilden de leren dienstkleding en de witte helmen kopen en lieten geld zien. Daaraan ontbrak het hen kennelijk niet, want zij hadden bankbiljetten en klinken. de munt van bijkans elk West Europees land. Onvriendelijk waren ze niet, zij nodigden de wachmeesters zelfs uit om een kop thee mee te drinken, maar soms moet men de moed hebben gastvrijheid het hoofd te bieden omdat een blijvende gezondheid van de gast moet prevaleren. Nee, de Arabieren niet onvriendelijk, wel wat onverschillig ten opzichte van mijn en dijn.

In de omgeving hadden ze kersen geplukt in de veronderstelling dat het dadels waren. De majoor W. H. L. Van Nijnanten kwam de situatie ook bekijken en vatte alles kort en duidelijk samen met de opmerking: „Ze doen geen kip kwaad, maar als ze er één zien, pakken ze die mee. Inmiddels was op advies van de majoor het hele circus verplaatst naar een ietwat verder van de weg gelegen strook grond. De vreemde gasten genoten de belangstelling van vele tientallen en lieten zich tegen betaling fotograferen. Van een van de nieuwsgierigen verdween een fiets, die later onder de bagage bij een van de tenten werd gevonden. De wachmeester 1e kl. Aarts vertrok met vier leden van het gezelschap naar Oud Gastel om erbij te zijn als ze in winkels levensmiddelen gingen kopen. De wachmeester 1e kl. Tousain vertrok met een Arabier in zijn zijspan voor eenzelfde missie.

Daarmee was de bemoeienis van de rijkspolitie met de Arabieren nog lang niet geëindigd: de volgende dag trok de wachmeester Tousain diverse malen naar het kamp, dat in de volgende namiddag plotseling in beroering kwam. Er werd met grote spoed ingepakt, de mannen waren op twee na weg, de vriende-

lijkheid van de vorige dag was ook verdwenen. Niemand zei een stom woord. Op het groepsbureau van Oud Gastel werd alles duidelijk: er kwam een telefoontje van de gemeentepolitie Roosendaal over een Arabier, die in Roosendaal voor f 130,— goederen had gekocht en zonder betalen was verdwenen. Terwijl een patrouillewagen van de Roosendaalse politie naar het kamp reed, ging ook het motorzijspan andermaal op weg. Maar het kamp was leeg. In de verte was nog juist een busje te zien dat de Arabieren diezelfde dag in Roosendaal hadden gekocht. Het kostte weinig moeite om de chauffeur tot stoppen te dwingen. In het busje zaten behalve de chauffeur tien haremvrouwen. De benadeelde Roosendaler, die met de gemeentepolitie was meegekomen zag de oplichter er uiteraard niet bij. De geschrokken vrouwen gebaarden dat die in de richting van Raamsdonkveer verdwenen moest zijn.

En in Raamsdonkveer begon op datzelfde ogenblik de reeks verwickelingen, die als de slag tegen de Arabieren zal voortleven in de annalen. Op verzoek van de Roosendaalse gemeentepolitie, gingen de groepscommandant, de adjudant A. R. van der Mooren en de wachmeester 1e kl. K. Geelhoed ter assistentie mee naar het Arabierenkamp dat juist werd opgebouwd op een stuk woeste grond naast de rijksweg 27.

De benadeelde Roosendaalse zakenman — overigens niet het enige slachtoffer van een Arabische wisseltruc — wees de dader aan, die direct bij zijn arm werd gepakt, terwijl gepoogd werd hem met gebaren aan het verstand te brengen, dat hij mee moest. Dit was het begin van de slag. Vrouwen en kinderen probeerden de arrestant te ontzetten. Er werd geslagen, geschopt en gebeten, de vrouwen vochten als furies, maar het gezag bleef kalm en oppermachtig. De arrestant werd in een van de Roosendaalse politiewagens geduwd, maar het pleit was nog niet beslecht. De vrouwen en kinderen sloegen op de auto's, zij gingen op de rijksweg liggen en veroorzaakten een verkeersstremming. Een van de vrouwen legde zelfs een kind van een paar maanden op het wegdek. De

adjudant Van der Mooren en de wachmeester Geelhoed trokken de vrouwen en kinderen weg en poogden met strenge blikken de vreemde bermoeteristen te doordringen van het kennelijk onbegrepen feit dat zij tever gingen. Een hoofdagent van de gemeentepolitie Roosendaal wreef zijn arm waarin vrouwentanden stonden, een opperwachmeester van de Koninklijke Marechaussee, die ook had geassisteerd, was evenals de rijkspolitieambtenaren zonder littekens uit de strijd gekomen.

De arrestant werd overgebracht naar het groepsbureau te Raamsdonkveer, waar kort daarna een groep vrouwen en kinderen verscheen met de kennelijke bedoeling de man te bevrijden. Zij gaven luidkeels hun misnoegen te kennen, maar het kwam niet tot ernstige incidenten. De arrestant werd overgebracht naar Roosendaal, maar de vrouwen en kinderen bleven. De majoor Van Nijnanten kwam de vreemdsoortige situatie bekijken en bespreken. De vraag was hoe de vrouwen en kinderen aan het verstand kon worden gebracht dat ze in Roosendaal moesten zijn. Dat lukte tenslotte met hulp van een Zwitser, die wat Arabisch sprak en verstond. De volgende ochtend kwamen er weer enige vrouwen en kinderen. Zij eisten dat de arrestant in vrijheid zou worden gesteld.

Inmiddels was de rest van de Arabieren verdwenen. De groep werd opgespoord bij Rotterdam. Na overleg met de officier van justitie, vreemdelingendienst en gemeentepolitie werd het gezelschap over de Belgische grens gezet. Ook onze zuiderburen waren na een paar dagen niet bijster verheugd over de Arabische gasten en peinsden al over uitwijzing naar Duitsland. Rijks- en gemeentepolitie-ambtenaren in Oud Gastel, Raamsdonkveer en Roosendaal glimlachen nu over de zaak met de vreemdste bermoeteristen die ons land ooit had. De enige, die zich wezenlijk ergerde was een echte sjeik, die in dezelfde tijd in ons land kampeerde, namelijk Soeleiman Daher, die overal was gedoodverfd als de leider van het vreemde gezelschap in Brabant. Maar, Soeleiman was een echte, een nette Sjeik, maar wie rekent in Nederland op twee sjeiks tegelijk?

De overste jhr. de Beaufort districtscommandant Apeldoorn

Met ingang van 1 juli 1964 is de overste jhr. B. W. F. de Beaufort aangewezen als districtscommandant Apeldoorn. Geboren te Amsterdam op 10 april 1919,

was hij na het behalen van zijn H.B.S.-diploma ingedeeld bij het Wapen der Cavalerie, maakte als zodanig de mobilisatie en de oorlogsdagen mee en volgde tot de opheffing medio 1942 de z.g. „cadetenopleiding” aan het depot der Koninklijke Marechaussee. Aansluitend daarop was hij werkzaam bij de gemeentepolitie te Amsterdam. Hij volgde daar een opleidingscursus voor het inspecteursdiploma, welke cursus hij echter afbrak om zich als Engelandvaarder aan het leven onder Duitse bezetting te onttrekken. Na aankomst in Engeland werd hij tewerkgesteld bij de zgn. politiebuitendienst van het Nederlandse Ministerie van Justitie. Nadat hij het laatste deel van de campagne tegen Duitsland op het vaste land had meegemaakt, was hij in 1945 en 1946 werkzaam bij de inlichtingendienst van het Ministerie van Marine. Op 15 juli 1946 werd hij aangesteld als Officier der rijkspolitie 2e kl. en ingedeeld bij de Staf van de toenmalige Gewestcommandant Amsterdam in welke functie hij op 1 april 1947 werd bevorderd tot Officier 1e kl. Op 1 januari 1950 werd hij als Officier toegevoegd ingedeeld bij de Staf van het district Utrecht. In 1952 werd hij op 1 april ingedeeld bij de Algemene Inspectie van het Korps en belast met speciale opdrachten t.a.v. het toezicht op de naleving van de Luchtvaartwet. In het kader hiervan bereidde hij de oprichting voor van de Dienst Luchtvaart van het Korps, welke op 1 maart 1953 plaats had onder gelijkijdige benoeming van de kapitein De Beaufort tot commandant van die dienst.

Zijn bevordering tot dirigerend officier 3e kl. volgde op 1 januari 1955. Van 1955 af was jhr. De

Beaufort tevens belast met het commando over het bereden ere-escorte van het Korps dat optreedt bij de plechtige opening en sluiting van de Staten-Generaal en bij de Staatsbezoeken van buitenlandse staatshoofden. Ook had hij een belangrijke rol in de voorbereiding van de zgn. Jachtdetachementen van het Korps en fungeerde hij als adviseur m.b.t. deze onderdelen.

Eind 1960 werd hij tevens belast met het technisch toezicht op de bereden groepen, de speurhondgeleiders en de speurhondenschool. Op 1 januari 1963 werd hij bevorderd tot dirigerend officier 2e kl.

★ ★ ★ ★ ★

De kapitein E. E. Gerritsen Commandant Dienst Luchtvaart

De kapitein E. E. Gerritsen is met ingang van 1 juli 1964 aangewezen als commandant van de Dienst Luchtvaart. Hij werd op 16 februari 1931 te Breda

geboren. Hij bezocht het gymnasium te Amersfoort en voltooide deze studie aan het Vrijzinnig Christelijk Lyceum te 's-Gravenhage. Hij vervulde zijn militaire dienstplicht bij de Koninklijke Marechaussee, van welk Wapen hij thans reserve eerste luitenant is. Van 1954 tot 1956 bezocht hij het Rijksinstituut tot opleiding van hogere politieambtenaren te Hilversum. Na het behalen van het vereiste diploma werd hij met ingang van 1 augustus 1956 als adjunct-inspecteur aangesteld bij de gemeentepolitie te 's-Gravenhage. Hij deed daar dienst als wachtcommandant van de bureaus Buitenhof en Archimedesstraat. Op 1 oktober 1957 kwam hij als aspirant-officier bij het Korps Rijkspolitie, waarna hij per 1 februari 1958 als toegevoegd officier tewerk werd gesteld bij de Staf van het district Amsterdam. Met ingang van 1 augustus 1958 werd hij bevorderd tot officier der Rijkspolitie 2e klasse. Geruime tijd was hij mede belast met de kaderop-

leiding van de M.E. in de Opleidingschool te Arnhem. Hij heeft verschillende malen deel uitgemaakt van de gemotoriseerde begeleidingsploeg en van het bereden ere-escorte. Per 1 december 1963 werd hij verplaatst naar de Dienst Luchtvaart. Hij behaalde inmiddels het vliegbrevet A en werd met ingang van 1 augustus 1964 bevorderd tot officier der Rijkspolitie 1e klasse.

★ ★ ★ ★ ★

De kapitein Th. C. J. G. M. Vrijhoef districtscommandant Tilburg

Formeel met ingang van 1 mei 1964 en in feite per 1 augustus is de kapitein Th. C. J. G. M. Vrijhoef aangewezen als commandant van het district Tilburg. Op 1

april 1923 werd de nieuwe functionaris geboren te Arnhem, waar hij ook de HBS doorliep. Na het behalen van het diploma van deze school bood de Nederlandse Heidemaatschappij hem een functie en een mogelijkheid niet in Duitsland te worden tewerkgesteld. Zijn ambitie ging echter uit naar de politie en zodoende maakte hij van 15 september '47 tot 1 augustus '49 deel uit van de eerste opleiding van het Rijksinstituut tot opleiding van hogere politieambtenaren te Hilversum. Op 1 september 1949 volgt zijn aanstelling tot aspirantofficier der Rijkspolitie en doorloopt hij de gebruikelijke stages, waarna hij op 1 januari 1951 als officier der Rijkspolitie 2e klasse de functie gaat bekleden van officier-toegevoegd aan de commandant van het district Roermond. Op 1 januari 1955 wordt hij bevorderd tot officier der Rijkspolitie 1e klasse. In Eindhoven gaat hij op 1 januari 1956 dezelfde functie waarnemen als in Roermond, waarna hij op 1 november 1962 aangewezen wordt als officier-toegevoegd aan de Territoriaal Inspecteur in het ressort 's-Hertogenbosch.

Op reünie Stichting ronde- en platbodemjachten :

R.P. te water onderscheiden met H. W. de Vos-prijs in bijzijn van prinses Beatrix

door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSSSEN te Nijmegen

Zaterdag elf juli negentienhonderd vier en zestig zal in het „journaal” van de dienst der rijkspolitie te water als een bijzondere dag worden opgetekend. Op die dag namelijk ontving de commandant van de dienst, de kolonel H. E. Overbeek uit handen van de voorzitter van de Stichting Ronde- en Platbodemjachten en in tegenwoordigheid van H.K.H. Prinses Beatrix, de H. W. de Vos-prijs. Het was voor de eerste maal, dat deze in 1959 ingestelde wisselprijs, die bestaat uit een fraai zilveren model van een Lemster-aak, aan een „instantie” werd uitgereikt.

Voor Medemblik herleeftde stuk historie

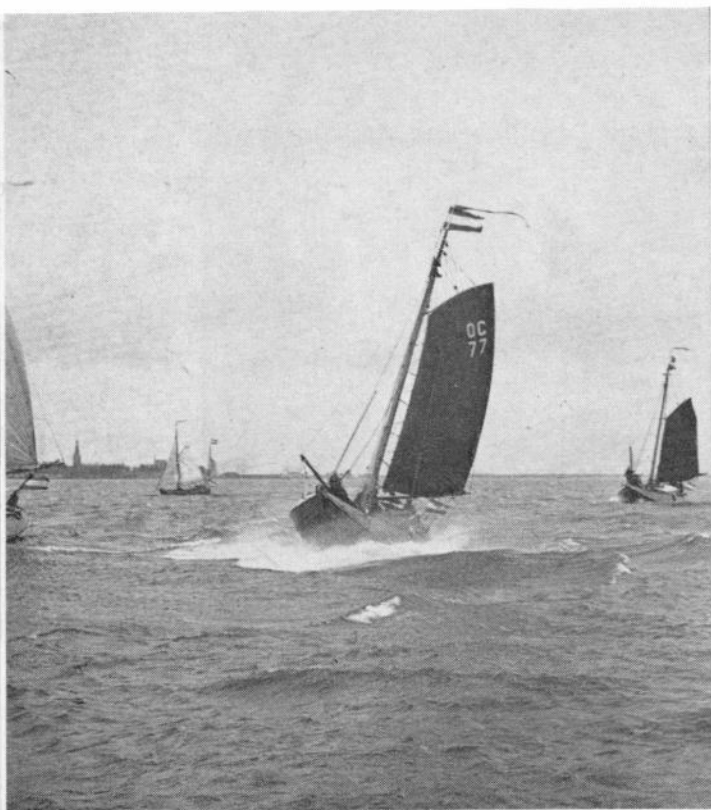
De H.W. de Vos-prijs wordt toegekend aan personen of instellingen, die zich bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt voor het door de Stichting Ronde- en Platbodemjachten nagestreefde doel. De prijs werd ingesteld door de zoons van wijlen Hendrik Willem de Vos, ter nagedachtenis aan hun vader, die bij zijn leven een groot liefhebber was van de oud vaderlandse jachten en een groot zeiler. Met zijn Lemsteraak „Onrust” bevoer hij jarenlang de Nederlandse wateren. Nadat de prijs van 1959 tot 1963 achtereenvolgens in handen is geweest van de heren R. Buisman (onlangs overleden), H. B. Halbertsma, A. de Boer, C. J. W. van Waning en ir J. Loeff, werd hij dan nu voor de eerste maal toegekend aan een instelling. Dat dit de rijkspolitie te water is geworden stemt uiteraard tot vreugde en gepaste trots, zeker wanneer men de gronden verneemt,

Overhandiging van de H. W. de Vos-prijs, door de heer C. W. J. van Waning aan kolonel H. E. Overbeek.

Naast H.K.H. Prinses Beatrix onderscheiden we op de foto: links overste A. K. Holthuis, districtcommandant Leeuwarden en rechts overste H. Waakop Rijers, districtcommandant Amsterdam.
(Foto: J. Dutilh, Rotterdam)

Foto boven: Ook bij het reünie assisteerde de R.P. te water bij het binnenbrengen van een schip dat averij had opgelopen.
(Foto: R.P. te water Amsterdam, wachtm.
1e kl, J. E. de Jong).

De deelnemende vaartuigen leverden op het ruige IJsselmeer een fraai schouwspel.
(Foto: wmr. te kl. J. E. de Jong, R.P. te Water Amsterdam)

waarop de toekenning plaats vond.

1. De voorbeeldige wijze, waarop het Korps in al haar geledingen, telkenjare sedert 1953, bij elke hierop volgende reünie van Ronde- en Platbodemjachten, heeft bijgedragen tot het welslagen van deze bijeenkomsten. De officieren van het Korps, de schippers en hun bemanningen beperkten zich daarbij geenszins tot een goede regeling van het verkeer te water, doch zij bleken daarnaast steeds bereid, gevraagd of ongevraagd te assisteren bij de organisatie van de reünie in welhaast al haar facetten;
2. Door actieve medewerking te verlenen bij het opsporen van oud vaderlandse schepen, waarmede leden van het Korps op hun tochten in contact kwamen;
3. Door de kennelijk nog bij vele leden van het Korps levende herinnering aan de oude tijd, toen hun voorgangers hun diensten in het gehele land verrichtten met ronde- en platbodem-zeilvaartuigen, variërend van hoogaarden in Zeeland, tot Friese boten in het noorden des lands. De aldus kennelijk op eigen traditie berustende sympathie van het Korps voor het Ronde- en Platbo-

demjacht is onze Stichting en haar vele „vrienden” dikwijls op overtuigende wijze gebleken.

4. Zonder bepaalde voorbeelden te noemen mag worden gesteld, dat menig Rond- en Platbodemjacht en zijn bemanning zijn behoud te danken heeft aan de zelfopofferende wijze waarop het Korps Rijkspolitie te water zijn schone taak vervult onder dikwijls zeer moeilijke omstandigheden.

Het lijkt ons nu juist dit laatste punt waarop de rijkspolitie te water trots kan zijn, terwijl uit de overige punten de goede samenwerking spreekt van de dienst met de Stichting. Dat deze inderdaad aanwezig is, kwam ook tot uiting tijdens de prijsuitreiking, toen zowel de voorzitter van de Stichting, de heer C. W. J. van Waning bij de overhandiging, als kolonel H. E. Overbeek in zijn dankwoord, het uitstekende samengaan benadrukten.

De uitreiking vond plaats op het raadhuis in Medemblik, in het kader van de zomer-reünie van de Stichting Ronde- en Platbodemjachten, waarvan H.K.H. Prinses Beatrix beschermvrouwe is. Maar deze dag was Hare Koninklijke Hoogheid

meer dan alleen maar beschermvrouwe. Zij was met haar Lemster-aak „De Groene Draeck” letterlijk en figuurlijk het middelpunt van een historisch waterspel, dat helaas door een stevige Zuid-Wester gedeeltelijk ook letterlijk in het water werd geblazen.

Alvorens u daar meer over te vertellen, is het dienstig een blik te werpen in de geschiedenis. In het jaar 1736 schrijft de kroniekschrijver Dirk Burger van Schoorel in de „Chronyk van Medemblik” over de verwoesting van het stadje aan het tegenwoordige IJsselmeer:

”In het jaar .(1517) als de Grave van Nassau (Hendrik III van Nassau, broeder van Willem de Rijke en oom van Willem de Zwijger) Stadhouder van Holland was, begaf hem den „Swarten Hoop” of de Gelderse Friezen, in dienst van den Grave van Gelder. Haar landoversten waren Johan Selbach en Goldsteen. Onse Gouverneur uyt vreesse dat de Swarte Hoop het een of het ander op ons Noorder-quartier mochten ondernemen, zond boden aan de overste Rekalf, dat hij aanstonds zonder tijd te versuymen, over al volk moste werven en bijeen versamelen. Rekalf kreeg verscheyden honderden Zoldaten bij malkander, hij schikte vier compagnieën naar 't Noorder-Quartier, één zond hij naar Uytdam en het tweede zond hij tot Monnikendam, het derde tot Edam en het vierde onder de Heer Jan van Wassenaar. Behalve dit volk hadde de heer Floris van Ysselsteyn nog vier andere compagnieën al voor een wijle in dienst gehad en wierden herwaarts geschikt, één Compagnie wierd er onder Graaf Felix tot Medemblik geleid, en het ander tot Enkhuysen, het derde tot Schagen en in de dorpen daaromtrent en het vierde wierde op de oorlogsschepen verdeeld. Welke oorlogsschepen den 22sten Mei tot Enkhuysen bij malkander versamelde, door toedoen van de voorschreven Heere van Ysselsteyn en gingen voort ter zee om op alle tochten en slagen van den vijand wacht te houden; maar hoe goede kennisse dat men van des vijands komste hadde, en hoe nauw dat het Land over met Garnisoenen bezet was en hoe

"scherpe wacht er gehouden wierd,
 "t was allemaal zonder vrucht,
 "want God en waakte niet meede.
 "Deze Swarten Hoop of Gelderse
 "Friezen quamen den 24sten Juny
 "van de Lemmer met 150 schepen,
 "zoo groote als kleine met omtrent
 "drie tot vierduyzend mannen, op
 "dit Noorder-Quartier afzakken.
 "Den 25sten dito op een Donder-
 "dagh, des morgens vroeg landen zij
 "voor Medemblik, en wonnen de stad
 "stormerhand, hoewel de burgers
 "haar vroomelijk te weer stelde, dies
 "veele hebben dood bleven, sommige
 "vlugten op het slot, anderen qua-
 "men vlugten uyt de Stad, een groot
 "deel die haar hier en daar in de
 "huysen verstookten hadden wierden
 "opgesogt en gevangen genomen
 "ende gerantzoeneerd. Zij plunder-
 "de de stad meterhaast en hebben
 "het verbrand, dat er niet een huys
 "staan bleef, behalve het Slot, dat
 "konde zij niet krijgen, door dien
 "Joost van Buuren Casteleyn haar
 "vroomelijk afwees."

Ofschoon het verhaal niets vermeldt over de Friese vrijheidsstrijders Groote Pier en diens neef Groote Wierd moeten deze mannetjesputters wel degelijk in Medemblik zijn geweest en voerden zij het bevel over de vloten, die de legermacht van de oversten Selbach en Goldsteen uit Lemmer naar Medemblik brachten.

Tot zover de historische feiten, die bijna 450 jaar later de achtergrond vormden van een waterspel, waarin de tocht van „Groote Pier” en „Groote Wierd” en het treffen met de Hollands-West Friese vloot, onder bevel van de heer van Ysselstein, werden uitgebeeld.

Dat Prinses Beatrix nu bij dit waterspel middelpunt vormde was het gevolg van een „dichterlijke vrijheid” van de organisatoren, die de afloop der gebeurtenissen uit het grijze verleden enigszins geweld hadden aangedaan, door er het stadhoudelijk jacht van West-Friesland in te laten verschijnen. Aan boord van dit jacht bevond zich Claudia de Chalon, Prinses van Oranje, echtgenote van Hendrik III, Graaf van Nassau en Stadhouder van Holland, Zeeland en West-Friesland.

De erecode van de oceaen uit die dagen, die ook door Grote Pier werd geëerbiedigd, gebood dat beide vloten, alvorens de strijd aan te binden aan deze edelvrouwe het Generaal Saluut brachten.

Nadat de strijd tussen de vloten ten gunste van Groote Pier en den Swarten Hoop was beslist, viel ook de Prinses van Oranje met Haar jacht de haven van Medemblik binnen, om troost te brengen aan de benarde bevolking. Alleen door Haar verschijning in de verwoeste stad bedwingt zij Groote Pier en zijn woeste zeevolk. De Magistraat

Zo steigerde de Groene Draeck bij windkracht 8 over het IJsselmeer naar Medemblik, Prinses Beatrix aan het roer.

(Foto: wmr. 1e kl. J. E. de Jong, Amsterdam)

van Medemblik stelt zijn stadhuis ter beschikking van een verbreedingsfeest, waar ook de Prinses van Oranje verschijnt.

Helaas nam "windkracht acht" wraak op de „geschiedenis-vervalsers” en kon de zeeslag niet doorgaan. Dat echter het Generaal-Saluut aan het Stadhoudelijk Jacht „De Groene Draeck” wel plaatsvond, was te danken aan een moedige Kroonprinses, die er niet van terugschrok op een „hol” IJsselmeer aan boord van Haar jacht het saluut van de wild aan haar voorbij stijgerende bollen, boeiers, tjalken, lemsteraken, blazers en schokkers, in ontvangst te nemen.

En dat uw verslaggever dit alles van dichtbij kon meemaken dankt hij op zijn beurt aan de kapitein van het jacht Dionijs, de heer J. Dutilh uit Rotterdam, die weliswaar de verslaggever bij tijd en wijle de (weinige) haren recht overeind deed staan door zijn gedurfde manoeuvres, maar die een dusdanig bekwaam „zeemanschap” aan de dag legde, dat hij ongetwijfeld tot admiraal in de vloot van de heer Van Ysselstein zou zijn opgeklommen, ware hij niet toevallig vier eeuwen later geboren. Het hoogtepunt van het „verbroe-

Een deelnemer aan het reunie zeilde de mast van zijn botter overboord.

(Foto: wmr. 1e kl. J. E. de Jong, R.P. te water Amsterdam)

deringsfeest" op het raadhuis van Medemblik was voor de rijkspolitie te water ongetwijfeld de instemming waarmede onze „Edele Vrouwe" het driewerf hoera begroette, dat de Magistraat, de „admirals", „kapiteins" en bemanningen van de verzamelde vloten op deze dienst uitbrachten.

Overdreven we met onze bewering, dat de elfde juli negentienhonderd vier en zestig een gedenkwaardige dag was voor de rijkspolitie te water? . . .

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

De adjudant R. Oosting groepscommandant Hemelumer Oldeferd

Met ingang van 1 juli 1964 is de adjudant R. Oosting aangewezen als groepscommandant te Hemelumer Oldeferd. Hij is op 19 januari 1911 geboren te Oos-

terzee en trad op 19 januari 1934 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Op 1 mei 1940 werd hij gemeenteveldwachter te Opsterland en hij ging vervolgens op 1 maart 1943 over naar de Staatspolitie (Marechaussee). Bij de oprichting van het Korps Rijkspolitie op 1 januari 1946 werd hij aangesteld in de rang van wachtmeester 1e kl., met als standplaats Bakkeveen. Op 1 oktober 1947 werd hij verplaatst naar Balk en op 1 maart 1948 naar Oldepade waar hij werd aangewezen als postcommandant. Op 16 mei 1958 werd hij verplaatst naar Lemmer als rayoncommandant, tevens plaatsvervangend-groepscommandant Lemsterland. Hij werd op 1 januari 1956 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 juli 1964 tot adjudant.

. . . Bongo, de wachtmeester 1e kl. D. van Dorp en een lid van de keuringscommissie.

Rijkspolitieherder Bongo op vijfde plaats in Assen

door de opperwachtmeester G. SCHOENMAKER te Assen

Bij de 13e landelijke wedstrijd voor gecertificeerde diensthonden, die in Assen werd gehouden door de Nederlandse Bond voor de Diensthond, eindigde de wachtmeester 1e kl. D. van Dorp uit Malden met „Bongo" op de vijfde plaats. „Wilson" van de bewakingsambtenaar van de Spoorwegrecherche P. G. M. Grootelaars, prolongeerde zijn kampioenstitel 1963 met 474 punten.

Er waren voor deze door de afdeling Assen en Omstreken van de Bond onder leiding van de kapitein G. J. Feijlbrief voortreffelijk georganiseerde wedstrijden zeven deelnemers, die voor een fraai schouwspel zorgden. Het programma werd vlot afgewerkt onder de kritische blikken van de keuringscommissie, die werd gevormd door de overste jhr B. W. F. de Beaufort, de adjudant P. Driesprong en de adjudant van gemeentepolitie W. S. Kieft. Het al dan niet aangelijnd of bij het rijwiel volgen, het afleggen tijdens volgen en diverse sprongen leverden de geroutineerde honden niet veel moeite op. Zwaarder bleek het voor sommige dieren, aangeboden stukjes worst te weigeren. Ook bij het bewaken van een voorwerp, het revieren van een voorwerp of persoon en het transporteren, lieten enkele honden hun bazen in de kou staan. 's Middags kwamen het stellen, transporteren en schijnstellen, hetgeen voor de toeschouwers (onder wie ook de overste J. R. Hoogkamer) in feite altijd het meest spectaculaire deel van het programma is. De pakwerkers C. Fluit van de gemeentepolitie 's Gravenhage en P. M. Megens van de gemeentepolitie Roosendaal kregen het soms zwaar te verduren. Hierbij bleek ook dat de wachtmeester 1e kl. Van Dorp bepaald niet alleen staat, wanneer hij Bongo bij zich heeft. Deze drie jaar oude herder is zeer fel. Wat hij eenmaal vast heeft, laat hij niet zomaar los, maar ja, op zo'n wedstrijd kost dat weleens punten.

De prijzen werden uitgereikt door burgemeester mr P. P. Agter van Assen, de wedstrijd werd met een dankwoord aan alle medewerkers besloten door de heer H. C. P. van der Werff, commissaris van politie te Ede. De tweede prijs was voor J. Verhoeven, hoofdagent van politie te Utrecht met Tarzan (460 punten), de derde voor H. C. van der Wiel, hoofdagent van gemeentepolitie Eindhoven, met Lex (457 punten), de vierde prijs voor J. van Liere, brigadier van gemeentepolitie te De Bilt met Marco (404 punten). Bongo van de wachtmeester 1e kl. D. van Dorp haalde met 387 punten in elk geval nog de medaille van de Territoriaal Inspecteur in het ressort Groningen binnen.

Twee wachtmeesters in nachtelijk stuk wild-west te Woudrichem

Twee leden van de groep Woudrichem, de wachtmeesters 1e kl. C. van den Berg en J. Smit, zijn tijdens een nachtpatrouille hoofdrolspelers geworden in een Wild-West-achtig tafereel, waarin tenslotte het gezag toch zegevierde.

Het begon allemaal met de aangifte van vermissing van benzine uit auto's in Woudrichem. Drie inwoners deden aangifte van vermissing van benzine, uit de tanks van hun geparkeerde wagens. De een miste 45 liter, de ander kraapen 60 liter, de derde omstreeks 20 liter, en het was niet de eerste maal dat zij benzine misten, de hoeveelste maal precies wisten de gedupeerden ook niet precies, want wie let er altijd precies op de benzinemeter? Feit was in elk geval dat alle benzinediefstallen steeds in de nacht van vrijdag op zaterdag, of in die van zaterdag op zondag waren gepleegd.

Tijdens een van de nachtdiensten, waarbij de oplossing van deze diefstallen primair was, zagen de wachtmeester 1e kl. C. van den Berg en de wachtm. 1e kl. J. Smit op een nacht tegen drieën een man rondscharrelen bij geparkeerde auto's in de Jacoba van Beierenstraat. De man stapte in een van de auto's, kennelijk om niet op te vallen voor een man en een vrouw, die vlakbij liepen. Want toen die verdwenen waren, stapte de man weer uit de auto, liep naar een wagen die daarvoor stond, ging weer terug om een bus te halen en bukte bij de andere auto. De twee

wachtmeesters roken buit en snelden van twee kanten op de onbekende af, terwijl hij juist bezig was het blik benzine leeg te gieten in zijn eigen auto.

„Halt,” riep de wachtmeester Smit en op hetzelfde ogenblik draaide de man zich om en sloeg de wachtmeester Smit op zijn kin. De wachtmeester struikelde, greep de man bij zijn kleding, maar kon niet vasthouden. De wachtmeester sprong de man naar zijn benen, de man worstelde om los te komen, sloeg de wachtmeester met zijn vuist in het gezicht en trapte hem tegen het hoofd. Hij kwam los, sprong in zijn auto en reed achteruit. De wachtmeester 1e kl. Van den Berg had de man intussen door het portierraam vastgegrepen, pakte daarna de antenne, die afbrak en viel van de auto, die zonder verlichting in de richting van Gorinchem reed met een verstekeling aan boord. Want de wachtmeester Smit was inmiddels in de kofferbak van de auto gekropen. Op vrij korte afstand bij de rijksweg naar Gorinchem stopte de wagen. De wachtmeester Smit stapte uit de kofferbak en sommeerde de onbekende tevergeefs zijn verzet te staken, maar de man reed snel weg, zij het niet zo snel of de wachtmeester Smit kon het kenteken van de wagen opnemen.

Op de plaats van het misdrijf werden een rode bus met 10 liter benzine gevonden, waarin de toen nog onbekende met een slangetje ben-

zine placht over te hevelen uit geparkeerde wagens, verder een platgereden trechter en een aangebroken pakje sigaretten van het in een sfeer van dit Wild West-tafereel zo goed passende merk Black Beauty.

Aan de hand van het kenteken werd de onversaagde benzinedief — een schilder uit Gorinchem — in een zucht gevonden. Hij ontkende en zei zelfs niet in Woudrichem te zijn geweest. Vergelijking van vingersporen op de auto van verdachte en die op en rond de benzinedop van de wagen waaruit benzine was gestolen bleek niet mogelijk. De technische recherche van Den Bosch vond geen sporen, die voor een vergelijkend onderzoek bruikbaar waren. De opperwachtmeester A. T. Blanken, die de verdachte door de gemeentepolitie te Gorinchem had laten aanhouden en Den Bosch had gewaarschuwd, haalde ook de rijkspeurhondgeleider J. van den Houten uit Waalwijk, voor het nemen van sorteertproeven. Daarbij bleek dat de lucht aan het pakje sigaretten identiek was aan die van de verdachte. De schilder stelde zichzelf bij een nader verhoor voor als de gedupeerde. Hij had een auto gekocht, maar de ene nacht was een band stukgestoken, de andere keer hing een slangetje uit zijn benzinetank boven een rioolputje. Hij vermoedde dat het ook wel gedaan kon zijn door iemand uit Woudrichem en zodoende was hij in de bewuste nacht naar Woudrichem gereden. Hij had natuurlijk niet gezien dat het politiemannen waren die hem betraptten. Hij wilde natuurlijk graag de door hem getroffen wachtmeester zijn excuus aanbieden en had pertinent nooit tevoren benzine gestolen. En toch waren in diezelfde buurt meerdere wagens meerdere malen van benzine ontdaan, terwijl met het nachtelijk Wild-West-tafereel aan die diefstallen een einde kwam, hetgeen merkwaardig is, hoogst merkwaardig!

B. den Oudsten.

Zo klom wachtmeester 1e kl. J. Smit in de kofferruimte van de auto . . .

Foto: Techn. Recherche 's-Hertogenbosch

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

21

DE WERELD

VAN MAAND TOT MAAND

Het Chinese persbureau New China News Agency en radio Peking hebben onlangs de inhoud openbaar gemaakt van de brieven die in de periode november 1963 tot half mei 1964 tussen de Centrale Comité's van de communistische partijen van de Sowjet-Unie en China over de, tussen beide partijen, bestaande geschillen zijn gewisseld. Peking besloot tot publikatie van de correspondentie over te gaan omdat, zoals de mededeling van het Chinese persbureau verluide: „... de Sowjet-Unie in dit opzicht de feiten zou hebben verdraaid”.

De correspondentie is tekenend voor de sfeer waarin de polemieken gevoerd worden. Bovendien doet de gebezigde terminologie niet denken aan de innige socialistische lotsverbondenheid die, volgens de theorie althans, beide partijen en beide naties aan elkaar moet kluisteren. Beledigingen over en weer zijn schering en inslag. De Chinezen verwijten de Russen grotemogendheid-chauvinisme, Trotskistische opvattingen en scheurmokersactiviteiten. Letterlijk heet het in een Chinees schrijven: „Uw onbehoorlijke, dubbelhartige taktiek is een grove schending van de principes die aan de betrekkingen tussen broederpartijen leiding moeten geven”.

Van Russische zijde klinkt het: „Het grove, onwaardige en beledigende karakter (van uw brief) geeft ons het morele recht daar in het geheel niet op te antwoorden”.

Afgezien van de wijze waarop beide kempnanen elkaar te lijf gaan zijn in de correspondentie toch wel duidelijk de standpunten terug te vinden die Peking en Moskou ten aanzien van een aantal kernproblemen innemen. Zeer interessant is bijvoorbeeld het gedeelte van het Russische schrijven waarin de Russisch-Chinese geschillen inzake de grensafbakening aan de orde komen. In het Russische schrijven leest men hierover: „U zult het er zeker mee eens zijn dat de situatie zoals die in de laatste jaren langs verschillende delen van de Russisch-Chinese grens is ontstaan niet als normaal beschouwd kan worden”.

De Russen stellen dan een vriendschappelijk overleg voor om te komen tot een nauwkeurige vaststelling der Russisch-Chinese grenzen. Zij erkennen dat het agressieve optreden van de vroegere Russische tsaren heeft geleid tot verdragen die de Chinezen met wapengeweld waren opgedrongen; verdragen die de Russen in hun schrijven ongerechtvaardigde verdragen noemen. „Maar”, schrijven de Russen „terwijl wij de reactionaire daden van de uitbuiters aan de top in Rusland en China, die toentertijd aan de macht waren, veroordelen, kunnen we anderzijds toch niet aan het feit voorbijgaan dat er nu historisch vastgestelde grenzen tussen de staten bestaan. Iedere poging dit te ne-

geren kan een bron van wanbegrip en conflicten worden. Het is eenvoudig onverstandig op een kunstmatige wijze, en op dit ogenblik, territoriale problemen te scheppen”.

In het Chinese antwoord wordt gesteld dat de Chinees-Russische grens een erfenis van het verleden is en een probleem dat door onderhandelingen tussen de twee regeringen opgelost kan worden. De Russische opvattingen inzake de historisch vastgestelde grenzen worden daarmede door de Chinezen afgewezen. In dit verband valt nog het verwijt dat de Sowjets dikwijls de grenzen hebben geschonden en zich eveneens veelvuldig hebben beziggehouden met subversieve activiteiten op grote schaal in Chinese grensgebieden. „Van al onze bureaus zijn het alleen de leiders van de CPSU (de Russische communistische partij) en de reactionaire Indiase nationalist die opzettelijk grensgeschillen in het leven hebben geroepen”.

Terzake van de hulp die de Russen verleenden en die in het Russische schrijven breed wordt uitgemeten, hebben de Chinezen ook wel het een en ander op te merken. Ze kunnen weinig waardering opbrengen voor de Sowjet-propaganda die de Russische hulpverlening voorstelt als belangloze hulp. Volgens Peking betaalde China alles. En bovendien waren de prijzen van vele goederen die uit de Sowjet-Unie werden geïmporteerd aanzienlijk hoger dan de wereldmarktprijzen. Na vermeld te hebben dat de Russen alleen die goederen exporteerden die ze kwijt wilden zeggen de Chinezen: „Een aantal jaren hebt u het handelsverkeer tussen onze landen gebruikt als een instrument voor het uitoefenen van politieke druk”.

Wanneer men de standpunten, zoals die uit de brieven naar voren komen, voor wat de toekomstige wederzijdse verhoudingen betreft, evalueert dan zit een herstel van de Chinees-Russische lotsverbondenheid er niet in. Het tijdstip waarop de Chinezen hebben gemeend de correspondentie aan de openbaarheid te moeten prijsgeven, is in de Sowjet-Unie opgevat als een gebaar dat de wederzijdse betrekkingen eens te meer in negatieve zin heeft beïnvloed. De publicatie geschiedde namelijk aan de vooravond van Chroestsjow's bezoek aan Egypte. Peking hoopte met de publicatie politieke winst te behalen: een openlijke waarschuwing aan Nasser niet al te ver te gaan in zijn samenwerking met Chroestsjow. Volgens het Chinese Volksdagblad van 6 juli 1963 is in China de publicatie van ieder willekeurig stuk zaak van politieke overwegingen. Dit geldt dan zeer zeker voor de publicatie van de Chinees-Russische correspondentie. Politieke overwegingen die in de Sowjet-Unie alleen maar weerstand hebben opgeroepen. De Russisch-Chinese samenwerking lijkt verleden tijd.

Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premiën betalen?

Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de

Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG” te Amersfoort

Mooi houden . . . !

In de afgelopen weken heeft de bikini uit weinig stof zeer veel stof voor discussies opgeleverd en er zijn over het halfnaakt enige naakte waarheden gezegd, die toch wel de moeite waard zijn al is het „badpak-zonder” in Nederland alleen maar een onderwerp van gesprek geweest.

De Berlijnse Kristina Mathan (20), die voor een rechtbank moet verschijnen omdat zij met haar vriendin Jutta Wegener (22) in „brustfreien” cocktailkleding over de Kurfürstendamm wandelde en een nachtclub bezocht, zei: „Ik ben mij van geen schuld bewust. Mijn moeder zegt dat er niets obscens in zit

en dat in mode alles geoorloofd is wat de goede smaak niet schaadt.” En Jutta Wegener zei: „Ik ben sprakeloos dat het openbaar ministerie zich met zulke beuzelarijen bezig houdt.” Maar politie en justitie in Duitsland zaten er maar mee, met de vraag waar de aanranding van openbare eerbaarheid precies begint. Voor ons, politievrouwen is interessant te zien hoezeer de meningen van politiecommandanten elders uiteenlopen. Die van München zei: „Voor mij is het allemaal smaakloos, maar mijn mannen kunnen alleen ingrijpen wanneer iemand aangifte doet omdat hij geschokt is.” Bremen’s politiepresident verklaarde: „Ik kan om de hele zaak alleen maar lachen als om een goede grap. Als ze mooi is kijkt de man naar de vrouw, anders kijkt hij de andere kant op. In de hele zaak wordt niets ondernomen. Het komt natuurlijk aan op de gegeven situatie. Daar moeten de beambten zich zelf maar uit zien te redden. Mocht natuurlijk een badgast zich beledigd voelen dan moet de beambte de toestand redden maar aanwijzingen heb ik niet gegeven. Intussen: in Los Angeles heeft een mannequin het badpak-zonder geshowd in een etalage, waarvoor zich honderden vergaapten, maar de politie greep niet in. De politie van Marseille wilde ter bestrijding van dit soort badpakken een helicopter inzetten.

In Stockholm zei een politieman: „Als ik een vrouw zo zie lopen, bied ik haar mijn tuniek aan.” In Hamburg zei een 21-jarig meisje dat een half uur in een bad had rondgezwommen in een ééndelige bikini teneinde een weddenschap te winnen: „Ik doe het nooit weer. Ik schaamde me dood. Het was erger dan een spitsroedeloop. De blikken

van de omstanders brandden mij als vuur op de huid. Ik kan elke vrouw openhartig zeggen: Het is duizend maal gemakkelijker barrevoets een berg te beklimmen dan in badcostuum zonder bovenstuk te staan.”

Zoiets hadden wij in het rustige Nederland al gevoeld. Bovendien is er — afgezien van de openbare eerbaarheid ook nog zoiets als goede smaak en stijl. Om even bij het badcostuum te blijven: het is in de afgelopen jaren nogal wat „bloter” geworden. „Natuurlijker,” zeiden de voorstanders, maar worden wij zo ook natuurlijker?

Het is opvallend dat bij alle onwijsheid, in alle onschuld een wijs woord is gesproken door een mooi Afrikaans negermeisje, dat zei: „Ik ben blij dat de blanke vrouwen nu eindelijk het peil van de negerbe-

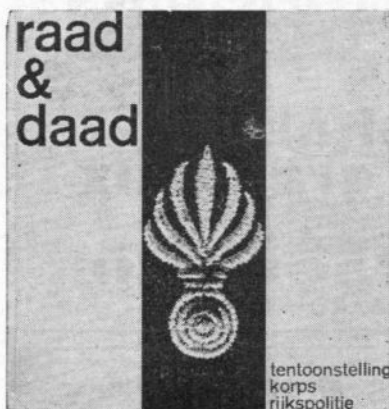
Voor Moeder

schaving kunnen bereiken.” Nou ja, wij hebben altijd geprobeerd beschaving te exporteren naar gekleurde volken, maar blijkbaar is dat verkeerd geweest.

Ik heb ook nog even nagegaan, wie op de gedachte is gekomen van deze beschavingsuiting. Het was de uit Wenen afkomstige, in New York woonachtige mode-ontwerper Rudi Gernreich (41) die verklaarde: „Deze eendelige Bikini heb ik voor gebruik thuis uitgevonden, niet om in het openbaar te dragen.” Nou, en daar zijn we dan: het is gewoon uit de hand gelopen omdat zakenlui er wat in zagen, in deze vorm van beschaving uit de Afrikaanse binnenlanden, waar wellicht als niet zo onlogisch gevolg ook de polygamie vandaan kan komen. Enfin, het is gelukkig voor ons geen probleem, hoogstens een zaak ter informatie en ter concludering van het feit dat wij gewoon door moeten gaan met pogen het allemaal mooi te houden.

MARIANNE

P.S. Ter voorkoming van misverstand: het is ook niet in mij opgekomen om niet „gewoon” door te gaan!

De rijkspolitie-tentoonstelling „raad & daad” is in de komende weken te zien van 8 t/m 10 september te Dalfsen in gebouw „Pniël,” van 15 t/m 17 september te Dedemsvaart in gebouw „Antenne;” van 23 t/m 25 september te Ommen in Hotel „De Zon” en van 29 september t/m 1 oktober te Raalte in zaal „Oostelaar”.

Het geheim van Hjalmar de visserman

(X) Klintkoning's grot

Einar staakte zijn pogingen en probeerde na te denken over wat hem te doen stond, en vooral over wat er gebeurd kon zijn. Ten eerste kon Harald betrappt zijn bij het luik en meegenomen door de smokkelaars voor wie het met de jongen bij het geopende luik duidelijk moest zijn dat hun geheim was ontdekt. Dat zou voor hen een reden zijn om Harald vast te houden, om te voorkomen dat hij het geheim van de Stevns Klint zou verraden. Hoewel, de smokkelaars zouden natuur-

dachten steken, ze bleven hangen bij allerlei manieren, waarop de smokkelaars zich van Harald konden ontdoen, hier bij de steile rotsen aan de Oostzee . . . Hij moest zich vermennen voor hij in staat was verder te denken.

Het was voor hem niet twijfelachtig, waar de smokkelaars een gevangen jongen voorlopig zouden opbergen. Ze gingen er natuurlijk niet mee op reis, zeker niet, nu Klintkonings Grot in de directe nabijheid moest liggen. Dat er iets moest gebeuren was ook nogal logisch en derhalve stond Einar plotseling op met een vastomlijnd en ook vastberaden plan: hij moest nu onderlangs de krijtrotsen langs het strand naar Klintkonings Grot. Zo rende Einar de kerk uit, naar de trap die naar het strand onder de rotsen leidde, de trap en het steenachtige strand, waar hij enkele dagen tevoren met Harald langs was gegaan in de schemering, op hun tocht naar de Grot van Klint Koning, die zij nimmer hadden bereikt door de invallende duisternis en

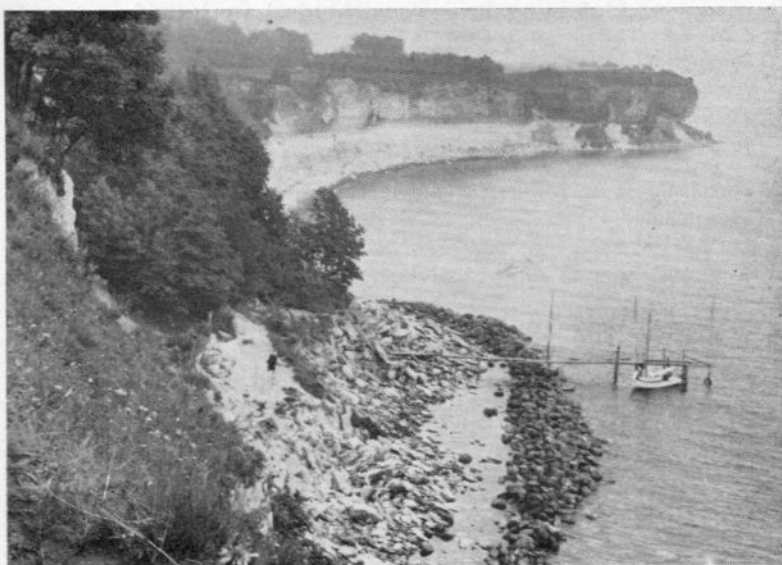
en Kind

lijk ook wel kunnen nagaan, dat het niet zo heel lang kon duren of naar de aldus verdwenen jongen zou gezocht worden en zij zouden hem dus of moeten loslaten of . . . — en Einar verstijfde bijna bij de gedachte — of zij moesten hem laten verdwijnen. Zover gekomen met zijn redenering, bleven Einar's ge-

vooral door die vreemde stem, die natuurlijk nooit de stem van de reeds lang verdwenen Klint Koning geweest was. „Het was gewoon de stem van een mens, want geesten spreken niet meer tegenwoordig,” zei Einar hardop tegen zichzelf, terwijl hij zijn voeten op de glibberige stenen onderaan de krijtrotswand zette en snel benen maakte in de richting waar de grot moest liggen. De jongen zette zich aan tot spoed. Af en toe bleef hij even staan om zich heen kijkend en luisterend naar andere geluiden dan die van het water. En, afgezien daarvan kwam hij niet zo snel vooruit. Er was ogenschijnlijk geen onraad en ook boven op de rotswand bespeurde hij niets bijzonders. Maar de stenen op het strand bleken toch belangrijke vijanden. Ze waren ongelijk van vorm en lagen zo grillig alsof een reus ze achteloos had uitgestrooid, een reus uit een sprookje van Hans Christiaan Andersen. En, Andersen had immers hier niet zo ver vandaan gewerkt, in Kopen-

Een verhaal van de Deense Oostzeekust

door BAS DEN OUDSTEN

Aan de voet van de krijtrotsen lag het bootje van Hjalmar.

hagen. Nou, waarom zou dan hier een reus geen stenen op het strand hebben gesmeten in een verschrikkelijke ruzie met Klint Koning? Einar struikelde en was meteen alle sprookjes vergeten door een felle pijn in z'n linkerknie. Hij beet op zijn tanden. „Zie je wel, zodra Klintkoning tevoorschijn komt, gebeurt er iets vervelends, zelfs als je alleen maar aan hem denkt,” mompelde hij boos en strompelend ging hij verder, af en toe zijn knie wrijvend en nu goed oplettend hoe de meestal ronde en ovale stenen, waarvan er vele glad waren door algen, erbij lagen. Het stenige strand trok zich terug tot vlak onder de krijtrotswand. Het was nog maar een smalle strook, en nog

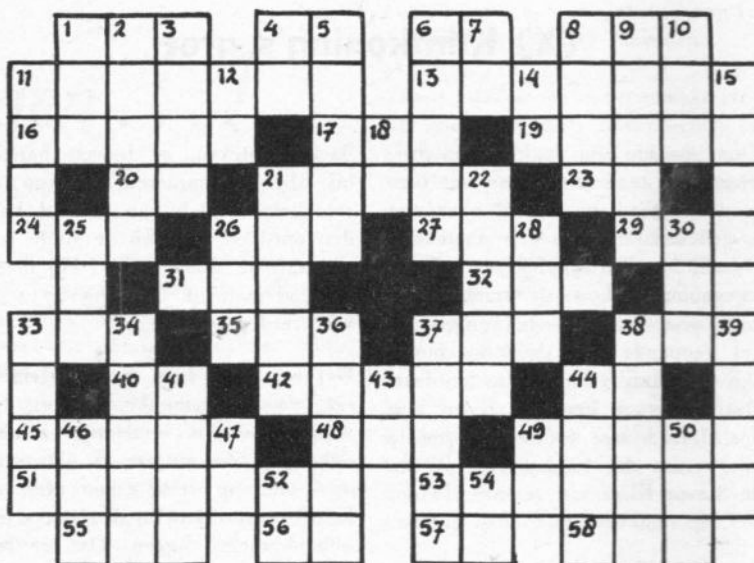
verder, toen Einar het wrakke ladder waarlangs hij op het strand was gekomen al niet meer zien kon, lag een bocht waarin hij springend van de ene steen op de andere proberen moest droge voeten te houden, want er was daar helemaal geen strand. Als een gems sprong hij verder maar dan als een gems met een geblesseerde poot. En bij elke sprong schoot een pijnscheut door zijn knie. Hij moests verder wist hij en hij ging verder, zo snel hij kon. Harald moest in gevaar zijn, wist hij en dat dwong hem voortdurend tot spoed. Om een tweede, flauwe bocht van de rotswand, waar hij vlak onder voortging, bleef hij plotseling staan: een paar honderd meter verder zag hij een ronde boog in de krijtrotzen, een opening. Dat moest de grot van Klint Koning zijn, de mysteriegrot. Maar het was niet eens die ontdekking, die hem het meest verbaasde. Einar dook weg achter een rotsblok, want vlak voor de grot lag een bootje te dobberen op de golven: het scheepje van Hjalmar de visserman ...

Dochter redt kleuter

(vervolg van pag. 9)

bleek uit het feit dat de kleuter tijdens deze dappere reddingsaktie van Annemie, wild om zich heen sloeg en zich aan haar vastklampte. Hierdoor liep Annemie enkele ontvelingen aan het gezicht en een gezwollen bovenlip op. Op de wal-kant bleek dat de redding op het nippertje was gelukt. Het kind had veel water binnen gekregen en kwam langzaam weer op verhaal. Thuis gekomen hebben zij zonder ophef het voorgevallene aan hun ouders verteld, en daarmee was voor Annemie de zaak uit. Daags na de redding fietste Annemie weer naar de Maas. De moeder van het geredde kind stond Annemie daar op te wachten en bood haar een surprise aan. De commandant van het district Roermond, de majoor W. A. Hulsman heeft in een persoonlijk schrijven Annemie (bescheiden sportieve dochter, 2e klas Ulo, zwemmen geleerd van pa) hulde gebracht en haar zijn gelukwensen doen toekomen.

Voer voor puzzelaars

Horizontaal: 1 vloerbedekking; 4 getij; 6 heilige; 8 gade; 11 geneesmiddel; 13 betreffende; 16 hooistapel; 17 dicht; 19 graansoort; 20 bijwoord; 21 diagonaal weefsel; 23 lidwoord (Fr.); 24 titel (Eng.); 26 erg; 27 zwart; 29 gevangenis; 31 aanbieding; 32 vis; 33 woonschip; 35 adviescollege; 37 nieuwsbureau; 38 kledingstuk; 40 stad der oudheid; 42 oxyde; 44 boksterm; 45 vrucht; 48 luchtige stof; 49 positieve electrode; 51 deel van de week; 53 waarneming; 55 tennisterm; 56 lidwoord; 57 bijwoord; 58 tekening.

Verticaal: 1 slag; 2 ternauwernood; 3 broos; 4 kiem; 5 hersteld; 6 straatje; 7 voorzetsel; 8 viervoeter; 9 naaigerei; 10 bijl; 11 bedwelming; 12 titel; 14 rijksgrens; 15 gast; 18 voorzetsel; 21 omlijsting; 22 beoorlijk; 26 hoeveelheid; 28 pal; 30 loflied; 33 karakter; 34 geslacht; 36 graansoort; 37 plaats in Drenthe; 38 afsluiting; 39 telwoord; 41 overschot; 43 en anderen; 44 lichaamsdeel; 46 vordering; 47 Te Déum; 49 waterstand; 50 gedekte tafel; 52 ten bedrage van; 54 familielid.

Voor goede oplosers is weer een (pocket)boekenbon beschikbaar. Oplossen vóór 7 september aan de wachtmeester 1e kl. P. H. BEUZENBERG, Dorpsstraat 199, VELDHOVEN-N.B.

★ ★ ★ ★ ★

Oplossing kruiswoordraadsel juni 1964

Horizontaal: 1 bordes; 5 karnen; 10 as; 11 en; 13 ai; 14 na; 16 tegel; 20 bek; 22 lei; 23 bol; 25 Po; 26 An; 27 MO; 28 en; 30 Ee; 31 LO; 32 To; 33 el; 34 Rai; 36 lui; 38 ter; 41 Mainz; 44 li; 46 pi; 47 eb; 49 fa; 50 orkaan; 51 stekel.

Vertikaal: 1 bal; 2 os; 3 de; 4 ent; 6 aal; 7 RI; 8 en; 9 nat; 12 egelhuid; 15 re; 17 el; 18 ei; 19 do; 20 boer; 21 kali; 23 boot; 24 leer; 25 pe; 27 mt; 29 NI; 35 Aa; 36 la; 37 in; 39 er; 40 vlo; 41 mia; 42 zet; 43 bal; 45 Ir; 46 pa; 48 be; 49 fe.

Mainz is de Duitse stad met aan het einde een z, waardoor 42 vertikaal, zet werd. Als sportterm was ook set goed, maar dan zou Mainz met een s geschreven moeten worden en dat is de fout, die ruim 40 inzenders maakten, zodat zij zonder meer buiten de prijzen vielen.

De boekenbonnen gingen deze keer naar:

Wachtm. 1e kl. A. de Haan, Picardtstraat 22 te Assen

B. Verzijl, Ophelialaan 166a te Aalsmeer

Wachtm. 1e kl. C. Both, Eendrachtsweg 40 te Puttershoek

verder, toen Einar het wrakke ladder waarlangs hij op het strand was gekomen al niet meer zien kon, lag een bocht waarin hij springend van de ene steen op de andere proberen moest droge voeten te houden, want er was daar helemaal geen strand. Als een gems sprong hij verder maar dan als een gems met een geblesseerde poot. En bij elke sprong schoot een pijnscheut door zijn knie. Hij moests verder wist hij en hij ging verder, zo snel hij kon. Harald moest in gevaar zijn, wist hij en dat dwong hem voortdurend tot spoed. Om een tweede, flauwe bocht van de rotswand, waar hij vlak onder voortging, bleef hij plotseling staan: een paar honderd meter verder zag hij een ronde boog in de krijtrotzen, een opening. Dat moest de grot van Klint Koning zijn, de mysteriegrot. Maar het was niet eens die ontdekking, die hem het meest verbaasde. Einar dook weg achter een rotsblok, want vlak voor de grot lag een bootje te dobberen op de golven: het scheepje van Hjalmar de visserman . . .

Dochter redt kleuter

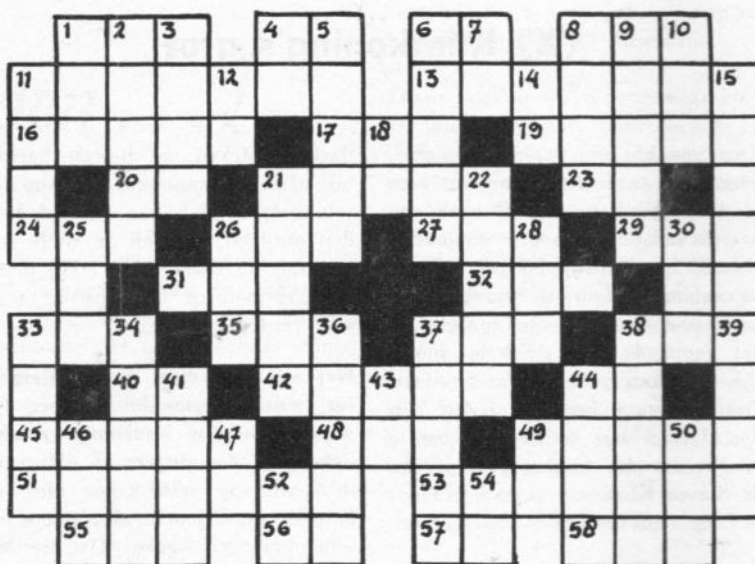
(vervolg van pag. 9)

bleek uit het feit dat de kleuter tijdens deze dappere reddingsaktie van Annemie, wild om zich heen sloeg en zich aan haar vastklampte. Hierdoor liep Annemie enkele ontvelingen aan het gezicht en een gezwollen bovenlip op. Op de wal-kant bleek dat de redding op het nippertje was gelukt. Het kind had veel water binnen gekregen en kwam langzaam weer op verhaal. Thuis gekomen hebben zij zonder ophef het voorgevallene aan hun ouders verteld, en daarmee was voor Annemie de zaak uit.

Daags na de redding fietste Annemie weer naar de Maas. De moeder van het geredde kind stond Annemie daar op te wachten en bood haar een surprise aan.

De commandant van het district Roermond, de majoor W. A. Hulsmann heeft in een persoonlijk schrijven Annemie (bescheiden sportieve dochter, 2e klas Ulo, zwemmen geleerd van pa) hulde gebracht en haar zijn gelukwensen doen toekomen.

Voer voor puzzelaars

Horizontaal: 1 vloerbedekking; 4 getij; 6 heilige; 8 gade; 11 geneesmiddel; 13 betreffende; 16 hooistapel; 17 dicht; 19 graansoort; 20 bijwoord; 21 diagonaal weefsel; 23 lidwoord (Fr.); 24 titel (Eng.); 26 erg; 27 zwart; 29 gevangenis; 31 aanbieding; 32 vis; 33 woonschip; 35 adviescollege; 37 nieuwsbureau; 38 kledingstuk; 40 stad der oudheid; 42 oxyde; 44 boksterm; 45 vrucht; 48 luchtige stof; 49 positieve elektrode; 51 deel van de week; 53 waarneming; 55 tennisterm; 56 lidwoord; 57 bijwoord; 58 tekening.

Verticaal: 1 slag; 2 ternauwernood; 3 broos; 4 kiem; 5 hersteld; 6 straatje; 7 voorzetsel; 8 viervoeter; 9 naaigerei; 10 bijl.; 11 bedwelming; 12 titel; 14 rijksgrens; 15 gast; 18 voorzetsel; 21 omlijsting; 22 bekoorlijk; 26 hoeveelheid; 28 pal; 30 loflied; 33 karakter; 34 geslacht; 36 graansoort; 37 plaats in Drenthe; 38 afsluiting; 39 telwoord; 41 overschot; 43 en anderen; 44 lichaamsdeel; 46 vordering; 47 Te Déum; 49 waterstand; 50 gedekte tafel; 52 ten bedrage van; 54 familieid.

Voor goede oplossers is weer een (pocket)boekenbon beschikbaar. Oplossingen vóór 7 september aan de wachtmeester 1e kl. P. H. BEUZENBERG, Dorpsstraat 199, VELDHOVEN-N.B.

★ ★ ★ ★ ★

Oplossing kruiswoordraadsel juni 1964

Horizontaal: 1 bordes; 5 karnen; 10 as; 11 en; 13 ai; 14 na; 16 tegel; 20 bek; 22 lei; 23 bol; 25 Po; 26 An; 27 MO; 28 en; 30 Ec; 31 LO; 32 To; 33 el; 34 Rai; 36 lui; 38 ter; 41 Mainz; 44 li; 46 pi; 47 eb; 49 fa; 50 orkaan; 51 stekel.

Vertikaal: 1 bal; 2 os; 3 de; 4 ent; 6 aal; 7 RI; 8 en; 9 nat; 12 egelhuid; 15 re; 17 el; 18 ei; 19 do; 20 boer; 21 kali; 23 boot; 24 leer; 25 pc; 27 mt; 29 NI; 35 Aa; 36 la; 37 in; 39 er; 40 vlo; 41 mia; 42 zet; 43 bal; 45 Ir; 46 pa; 48 be; 49 fe.

Mainz is de Duitse stad met aan het einde een z, waardoor 42 vertikaal, zet werd. Als sportterm was ook set goed, maar dan zou Mainz met een s geschreven moeten worden en dat is de fout, die ruim 40 inzenders maakten, zodat zij zonder meer buiten de prijzen vielen.

De boekenbonnen gingen deze keer naar:

Wachtm. 1e kl. A. de Haan, Picardstraat 22 te Assen
B. Verzijl, Ophelialaan 166a te Aalsmeer
Wachtm. 1e kl. C. Both, Eendrachtsweg 40 te Puttershoek

Personalia

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-5-'64: H. v. Laar, officier 1e kl., van De Bilt naar Amsterdam; E. Hubregts, officier 2e kl., van Amsterdam naar De Bilt.
 Per 8-6-'64: L. Nieuwenhuis, wmr. 1e kl., van Purmerend naar Wormer; H. J. Michel, wmr. 1e kl., van Alkmaar naar Den Burg.
 Per 15-6-'64: J. Schuurman, wmr. 1e kl., van Kockengen naar Mijldrecht a.d. Amstel.
 Per 18-6-'64: P. G. Nelisse, wmr. 1e kl., van Volendam naar Purmerend.
 Per 24-6-'64: J. L. Zwaferink, wmr. 1e kl., van Dirkshorn naar Hengelo.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-6-'64: J. Rimmelzwaal, wmr., van Capelle a.d. IJssel naar Voor-schoten.
 Per 16-6-'64: W. v. Oosten, wmr. 1e kl., van Yerseke naar Zuidzande; I. C. Flipse, owmr., van Oudelande naar Biggekerke.
 Per 29-6-'64: M. Jochems, wmr. 1e kl., van Hillegom naar Oegstgeest.
 Per 1-7-'64: Mr. A. J. Dek, officier 1e kl., van 's-Gravenhage naar Heerenveen; W. v. Dijk, owmr., van Papendrecht naar Dordrecht; W. Heijink, owmr., van Numansdorp naar Zullichem; L. Quist, wmr. 1e kl., van Leiden naar Assen; A. v. d. Bos, wmr. 1e kl., van Ben. Hardinxveld-Giessendam naar Barendrecht.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-6-'64: H. L. Pulles, wmr. 1e kl., van Diessen naar Esbeek.
 Per 8-6-'64: J. Meszner, wmr. 1e kl., van Maastricht naar Heer.
 Per 16-6-'64: S. van Biene, wmr. 1e kl., van Teteringen naar Rilland Bath; J. Hoogvliet, wmr. 1e kl., van Grave naar Waardenburg; L. Meeuwisse, wmr. 1e kl., van Hooge Zwaluwe naar Sprundel.
 Per 22-6-'64: A. W. N. Timmermans, wmr. 1e kl., van Heusden naar Oisterwijk.
 Per 25-6-'64: W. J. Kranenburg, wmr., van Udenhout naar Heusden.
 Per 27-6-'64: L. W. M. v. d. Linden, wmr. 1e kl., van Berkel-Enschot naar Moergestel.
 Per 1-7-'64: A. Boer, wmr. 1e kl., van Oudenbosch naar Teteringen; T. van Bruggen, wmr. 1e kl., van Made naar Hooge Zwaluwe; J. Kats, wmr., van Veghel naar Zundert; A. van Rosendaal, wmr., van Raamsdonksveer naar Wouw; G. Lutters, adjudant, van Thorn naar Horn; C. H. van Aperen, wmr. 1e kl., van Breda naar Terneuzen; H. Bosmans, wmr. 1e kl., van Hoeven naar Geertuidenberg.

RESSORT ARNHEM

Per 3-6-'64: J. Overeem, wmr. 1e kl., van Buurmalsen naar Beesd.
 Per 11-6-'64: J. D. v. d. Berg, wmr. 1e kl., van Breedenbroek naar Halle.
 Per 15-6-'64: F. H. Bosch, wmr. 1e kl., van Batenburg naar Wychen.
 Per 16-6-'64: A. v. Weelden, wmr. 1e kl., van Hengelo-G. naar Breedenbroek; J. de Graaf, wmr. 1e kl., van Nijkerkerveen naar Biddinghuizen; T. Platenkamp, owmr., van Twello naar Bunschoten; H. J. Smit, wmr. 1e kl., van Roggebotsluis naar Veesen.
 Per 25-6-'64: W. Lok, owmr., van Raalte naar Zaltbommel.
 Per 1-7-'64: J. v. Beukelen, owmr., van Haafden naar Waddinxveen; H. F. Loeffen, owmr., van Deest naar Horsen; G. J. Thissen, wmr. 1e kl., van Horsen naar Woezijk.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-6-'64: M. van Voorst, wmr. 1e kl., van Diever naar Rauwerd; G. Majoor, wmr. 1e kl., van Schoonoord naar Langerak; J. Boersma, wmr. 1e

kl., van Hommerts naar Zoutkamp.
 Per 17-6-'64: IJ. Westra, wmr. 1e kl., van Boelenslaan naar Berlikum.
 Per 24-6-'64: N. Hager, wmr. 1e kl., van Leeuwarden naar Stiens.
 Per 1-7-'64: J. Kooistra, adjudant van Zuidhorn naar Joure; A. Valk, owmr., van St. Nicolaasga naar Papendrecht; C. Wilkes, owmr., van Warffum naar Lochem; J. Vrieling, wmr. 1e kl., van Buinermond naar Gasselte; R. Oosting, owmr., van Lemmer naar Koudum.

DIENST LUCHTVAART

Per 1-7-'64: Jhr. B. W. F. de Beaufort, dir. officier der Rijkspolitie 2e kl., van Amsterdam naar Apeldoorn.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Onderstaande aspiranten van Opleidingsschool Arnhem naar het:

ressort Amsterdam:

Per 8-6-'64: H. P. A. van Sambeek naar Heemskerk; A. J. G. Timmer naar Bennebroek.
 Per 15-6-'64: S. Alkema naar Halfweg; H. van Assenderp naar Koog aan de Zaan; B. L. van der Horst naar Heiloo; H. Hulshof naar IJsselstein; W. W. Idema naar Bunschoten; G. Klaver en L. Muller naar Ouderkerk; P. H. de Vries naar Halfweg.

ressort 's-Gravenhage:

Per 8-6-'64: J. L. Buise naar Voor-schoten; A. Batenburg naar Barendrecht; J. P. A. Plog naar Oost en West Souburg.
 Per 15-6-'64: J. Albers naar Voorschoten; F. H. M. Albersen, C. van de Kuijt, A. G. E. L. van Ooijen en J. J. Otten naar Spijkenisse; N. A. Blom naar Waddinxveen; D. Eekhof en R. Meijer naar Pijnacker; F. Engelage en J. Kossen naar Sassenheim; C. J. Groenesteyn naar Poortugaal; L. J. Lagendijk naar Oude Tonge; C. B. Langendoen naar Tholen; T. Lange-rak naar Wateringen; A. A. van Leeuwen naar Capelle a.d. IJssel; L. J. Noordergraaf naar Middelhar-nis; Th. A. M. Smale naar Boskoop; F. Snier naar Leidschendam; W. Wolters naar Hillegom.

ressort 's-Hertogenbosch:

Per 8-6-'64: H. G. Damveld naar Oudenbosch; J. D. A. van Oosterhout naar Dongen; H. Wieringa naar Grave; J. H. Kaanen naar Ubach over Worms.
 Per 15-6-'64: P. Bladergroen en G. W. M. Verbong naar Mechelen; Th. W. E. Boerboom naar Eijs; W. Bohle, H. Dekker en W. J. G. Rikken naar Vaals; J. H. Th. M. Bossmann naar Hilvarenbeek; P. H. M. Claessen naar Noorbeek; B. W. S. J. F. Dolmans naar Vijlen; S. Drent en G. P. J. Janssen naar Wijlre; B. H. Dijks naar Sprang-Capelle; B. Th. Hooghienstra naar Hoeven; D. J. M. Jansen, Ch. J. M. Kuster, J. J. van Noordwijk en J. M. Roks naar Valkenburg; J. W. M. de Jong naar Veghel; W. Kats naar Oudenbosch; G. P. M. Kerstens en P. Marreve naar Made; J. H. A. G. Middelhuis naar Meerssen; W. F. Moors en J. Schuur naar Gulpen; P. Mulienburg naar Kaatsheuvel; N. B. Overpelt naar Dongen; J. L. J. Peters naar Deurne; J. A. Sannes naar Best; C. M. P. Stam naar St. Oedenrode; F. A. Vervelde naar Oud-Gastel; G. W. Visser naar Maasbracht.

ressort Arnhem:

Per 8-6-'64: J. D. van den Berg naar Lochem; H. J. ter Schure naar Raalte; J. G. Waanders naar Dalfsen; R. Schut naar Groesbeek; J. Westerhuis naar Putten.
 Per 15-6-'64: L. Douwsma naar Olst; W. Drijver naar Aalten; H. Gruppen naar Elst O.B.; W. Hessels naar Hede; A. J. Werkman naar Berkum; J. Wubs naar Bredeweg; E. Zweep naar Zaltbommel.

ressort Groningen:

Per 8-6-'64: J. T. Bos naar Zuidlaren; J. Zaagman naar Slochteren; L. Mulder en H. Zeilstra naar Appingedam.

Rijkspolitie te Water:

Per 15-6-'64: T. J. M. Bruin en Tj. Ferwerda naar Amsterdam II; J. G. van Dorsten en H. Koopmans naar Amsterdam III; J. B. Th. Hendriksen naar Kampen; P. de Wit naar Amsterdam I; S. P. Kuipers naar Vlaardingen.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-7-'64: Adjudant G. Lutters tot groepscommandant te Horn.

RESSORT ARNHEM

Per 1-7-'64: Dir. officier der Rijkspolitie 2e kl. Jhr. B. W. F. de Beaufort tot commandant van het district Apeldoorn te Apeldoorn.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-5-'64: Officier 1e kl. Mr. A. J. Dek tot districtscommandant te Heerenveen.

Per 1-7-'64: Adjudant R. Oosting tot groepscommandant te Koudum en Adjudant J. Kooistra tot groepscommandant te Joure.

DIENST LUCHTVAART

Per 1-7-'64: Officier der Rijkspolitie 2e kl. E. E. Gerritsen tot commandant van de Dienst Luchtvaart van het Korps te Amsterdam.

Bevorderingen

RESSORT AMSTERDAM

tot adjudant:

Per 1-6-'64: J. Boerma, Bennebroek. tot wachtmeeester 1e kl.:

Per 1-7-'64: A. B. Knippers, Weesp.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeeester:

Per 1-6-'64: W. Korevaar, Bleskensgraaf; Per 16-6-'64: G. Majoor, Langerak; W. v. Oosten, Zuidzande en S. v. Biene, Rilland-Bath.
 Per 1-7-'64: B. Wermer, Dordrecht.

Wij herdenken

Owmr.
G. J. Jansen
Varsseveld
ressort Arnhem
☆ 24-5-1909
† 22-6-1964

Wmr. 1e kl.
G. Hoekstra
Groningen
ressort Groningen
☆ 16-7-1909
† 7-7-1964

Res.-wachtm.
J. Brouwer
's-Gravenhage
ress. 's-Gravenhage
☆ 6-9-1921
† 9-6-1964

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-7-'64: J. Quaak, Boskoop; T. A. Scheurwater, Strijen.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH**tot opperwachtmeester:**

Per 16-6-'64: L. Meeuwisse, Sprundel; J. M. Jansen, Broekhuizen.
Per 1-7-'64: H. Bosmans, Geertruidenberg.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-7-'64: L. S. Botvliet, Veldhoven; G. Swets, Baarle Nassau; G. L. Boeljen, Nistelrode.

RESSORT ARNHEM**tot opperwachtmeester:**

Per 1-9-'63: H. F. Loeffen, Deest.
Per 16-6-'64: J. Hoogvliet, Waardenburg;

RESSORT GRONINGEN**tot adjudant:**

Per 1-7-'64: R. Oosting, Koudum.

tot opperwachtmeester:

Per 16-6-'64: M. van Voorst, Rauwerd; J. Boersma, Zoutkamp.
Per 1-7-'64: L. Quist, Assen.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-7-'64: H. Zijlstra, Ferwerd; D. Slijkhuis, Finsterwoide; M. Bosgra, Harkema-Opeinde.
Per 2-7-'64: J. Smit, Groningen; M. Gerding, Franeker.
Per 4-7-'64: J. van der Tuin, Assen.
Per 8-7-'64: H. Panneman, Dokkum.
Per 9-7-'64: H. Bos, Finsterwoide.
Per 13-7-'64: H. G. Nijmeijer, De Wilp.

In dienst getreden**WAGENPARK ALGEM. INSP.**

Per 1-7-'64: P. Noordanus, rijksambtenaar E te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-7-'64: G. Schut, wachtmeester te Bunnik; E. Olthof, wachtmeester te kl. te Amsterdam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-7-'64: P. L. Augustus, schrijver te Grave; W. Smit, schrijver te Baarle Nassau.

RESSORT ARNHEM

Per 15-6-'64: H. H. Laureys, schrijver te Vollenhove.

RESSORT GRONINGEN

Per 15-6-'64: W. Westers, schrijver te Nieuwe Pekela.
Per 1-7-'64: S. Ubels, adm. ambt. C3 te Groningen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 15-6-'64: De onderstaande aspiranten:

G. J. A. van der Aar, J. M. Andriess, D. Bakker, A. M. E. Bal, M. van Barneveld, H. W. Baron, P. J. M. Berghs, W. J. Biesma, D. Bogert, P. Boonstra, F. Bos, J. Bouwmeester, C. de Bruin, B. Companjen, K. H. M. Eikelenboom, G. H. van Erkelens, H. J. de Feiter, J. H. Gaasenbeek, P. G. S. M. Geurts, H. P. M. Goltstein, M. M. J. Goltstein, J. A. A. van de Graaf, J. van Heukelum, A. J. W. van Holst, A. J. Hoogstra, J. Horijon, A. Hunze, M. W. Jeremiass, H. de Jonge, H. W. J. Jonker, W. Kalsbeek, A. Kamerbeek, H. B. Klomp, A. A. Koenis, L. W. de Koeijer, C. J. Koomans, C. J. Kooijmans, J. F. W. Koppenhagen, J. A. Kroes, J. M. Landewers, F. van der Leij, A. J. Meijer, R. J. Z. Naber, B. J. Nieland, H. A. Nijenhuis, R. le Pair, J. H. van Peppen, L. Ramakers, S. Reede, G. J. Reurs, J. Scholte, P. Schurer, H. W. Schuring, A. Seubring, L. W. Sjollem, A. M. A. Slagboom, C. D. Steenkuijl, W. C. Stadegaard, A. van der Strate, E. Thalen, R. J. A. van Thiel, J. W. Tintel, G. F. Tokkie, A. Tijben, H. J. Uneken, W. C. A. Vermeulen, J. Vischer, J. A. van Vliet, J. A. M. Voorhorst, B. P. Wassenaar, J. Wattel, D. H. Chr. Weggelaar, A. Weiss, F. Winters, P. van der Zee.
Per 25-6-'64: H. Putters.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Per 1-7-'64: A. H. van Oostende, district Dordrecht; A. J. C. van Roosmalen, district 's-Hertogenbosch; J. M. J. van Schalen, J. M. van Bree, Th. Frenken en G. M. H. Hagelaar, district Eindhoven; Th. A. J. Geurts en J. J. Elias, district Roermond; H. J. Herskamp, district Assen.
Per 15-7-'64: H. Th. v. d. Vleugel, district 's-Hertogenbosch.

De dienst verlaten**STAF ALGEMENE INSPECTIE**

Per 1-7-'64: H. Zoer, fotolaborant te 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-7-'64: A. J. v. Rossum, wmr. 1e kl. te Bunnik; T. Reidinga, wmr. 1e kl. te Utrecht; W. Toren, wmr. 1e kl.

te Schagen; P. Grijpstra, wmr. 1e kl. te Aalsmeer; Heetebrij, wmr. 1e kl. te Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-6-'64: J. v. Heukelum, schrijver te Dordrecht.

Per 1-7-'64: J. Zwijgers, adjudant te Wateringen; A. Jasperse, wmr. 1e kl. te Middelburg; M. P. Jansen, adm. kr. te Nieuwerkerk a. d. IJssel.

RESSORT ARNHEM

Per 1-7-'64: R. Woudenberg, wmr. 1e kl. te Buurse.

RESSORT GRONINGEN

Per 15-6-'64: B. J. Nieland, adm. kr. te Bellingwolde; E. Thalen, adm. kr. te Westerborg.

Per 1-7-'64: L. Kampen, owmr. te Groningen; F. v. d. Veen, adjudant te Joure; G. Westra, adjudant te Heerenveen.

Ambtsjubilea

Wmr. 1e kl.
W. Nieuwenhuizen
Hellevoetsluis
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 17-8-1964

Wmr. 1e kl.
J. H. C. Spoor
Voorschoten
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 2-9-1964

Owmr.
A. A. Valkenburg
's-Hertogenbosch
ress. 's-Hertbosch
25 jaar op 29-8-1964

Wmr. 1e kl.
G. van Dillen
Bergeijk
ress. 's-Hertbosch
25 jaar op 22-6-1964

Owmr.
P. Jansen
Doetinchem
ressort Arnhem
25 jaar op 24-8-1964

Owmr.
J. de Jonge
Staphorst
ressort Arnhem
25 jaar op 26-8-1964

Wmr. 1e kl.
W. Sluiter
Huissen
ressort Arnhem
25 jaar op 29-8-1964

Owmr.
K. J. Wiepkema
Groningen
ressort Groningen
25 jaar op 4-9-1964

Owmr.
J. Frederiks
Heerenveen
ressort Groningen
25 jaar op 15-9-1964

Adjudant
F. de Groot
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 3-7-1964

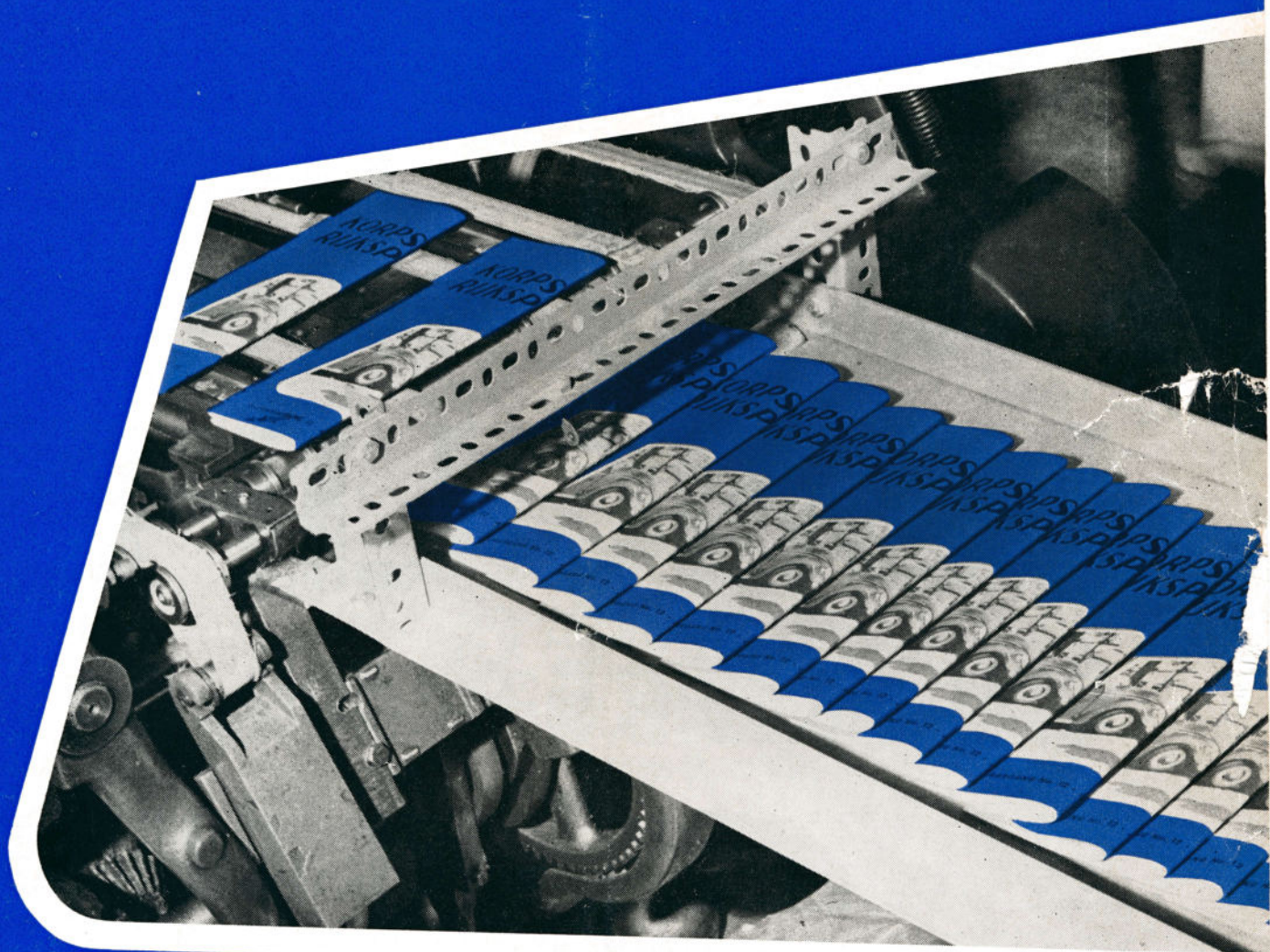

Owmr.
A. Kes
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 5-7-1964

Adjudant
J. F. de Kock
Arnhem
Opleidingsschool
25 jaar op 19-9-1964

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

6e JAARGANG No. 1 - SEPTEMBER 1964

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

**vijf
jaar
korpsblad**

Nauwelijks kan ik me voorstellen dat het al vijf jaar geleden is sinds het eerste nummer van ons Korpsblad verscheen en toch is het zo.

Bij dit eerste lustrum past een kort woord mijnerzijds. In vijf jaargangen heeft het blad belicht wat in en om het Korps gebeurde.

Bij de start in september 1959 schreef ik o.m.: „Mogen vele bijdragen der leden bij de redactie binnenstromen als levenswater voor het blad, opdat er een tijdschrift komt, waarnaar men iedere maand met verlangen uit-ziet.”

Wanneer ik mij nu afvraag of de in mijn voorwoord van toen gestelde eisen bereikt zijn, dan meen ik stellig hierop bevestigend te kunnen antwoorden.

Het Korps acht zich gelukkig met zijn Korpsblad, dat eenvoudig niet meer gemist zou kunnen worden.

Ik wil redactie en uitgever van harte gelukwensen met dit eerste lustrum en hun verzoeken voort te gaan op de ingeslagen weg.

Voorts doe ik een dringend beroep op alle Korpsleden hun medewerking te verlenen tot verdere bloei van „ons” Korpsblad.

De Algemeen Inspecteur van het Korps
de Inspecteur-Generaal der Rijkspolitie,

J. Gerritsen

★
„Generaal, hier is het eerste nummer van het Korpsblad Rijkspolitie, dat met uw medewerking tot stand kwam,“ aldus sprak de overste Silver vijf jaar geleden.
 ★

De kiellegging en stapelloop van ons Korpsblad

door de overste P. C. SILVER te Vlaardingen

Direct bij het verschijnen van het eerste nummer vond een „commandowisseling“ plaats. De overste P. C. Silver, voorzitter van de commissie van voorbereiding, droeg de verdere „navigatie“ over aan de majoor G. van Dijk, die vier jaar voorzitter van de redactie-commissie zou blijven.

Het is haast niet te geloven dat ons Korpsblad alweer 5 jaar verschijnt!

Hoe kort lijkt het nog geleden dat ik opdracht kreeg van de Generaal om met een kleine commissie uit het Korps eens te willen nagaan wat tot de mogelijkheden van een Korpsblad voor de Rijkspolitie behoorde.

De kapitein Frackers is de eigenlijke aanstichter geweest, die in een memorandum de Generaal attendeerde op de wenselijkheid van een eigen blad voor ons Korps, als bindmiddel en tot „lering en vermaak“ van de Korpsleden.

Het is altijd moeilijk met zo'n opdracht een begin te krijgen. Een paar zaken stonden ons — commissieleden — helder voor de geest; het moest een aantrekkelijk blad worden en het moest goedkoop zijn. Zo op het eerste gezicht twee factoren die elkaar niet zo goed plegen te verdragen! Desalniettemin is dit tweetal eisen muurvast in onze gedachten gebleven van het begin tot het eind en we waren

dankbaar dat we tenslotte mochten vaststellen dat we geslaagd waren zonder water in de wijn te hebben gedaan!

Dat het blad goed moest worden en aantrekkelijk meenden we als eis te moeten stellen, omdat

- 1e. daarmee ons prestige naar buiten als Korps Rijkspolitie in het geding kwam en
- 2e. omdat we vonden dat de Rijkspolitieman daar nu eenmaal recht op had.

Dat het bovendien goedkoop moest worden, was een eis om het voor elke Rijkspolitieman, hetzij beroeps- hetzij reservist makkelijk bereikbaar te doen zijn.

Als voorzitter van die „Commissie Korpsblad Rijkspolitie” had ik het niet moeilijk, want een enthousiaste medewerking van de leden bleek volop aanwezig.

Vastgesteld werd dat een „beroepsman in de journalistiek” de eindredactie moest verzorgen en dat een uitgeversbedrijf dat in de politiewereld thuis was de verdere ver-

zorging op zich zou moeten nemen. Als eindredacteur vonden we de heer Bas den Oudsten en als uitgever de firma Schaafsma & Brouwer en nu — na 5 jaar — kunnen we ons nog gelukkig prijzen met deze vondsten! Het blad is en blijft keurig verzorgd en de inhoud zodanig, dat elke Rijkspolitieman — en met hem zijn gezin — er naar grijpt zodra de post het in de bus laat vallen! Dank zij het vertrouwen dat de uitgevers hadden in de uitgave van het Korpsblad, kon 5 jaar geleden het eerste nummer aan de Generaal overhandigd worden. Ik zeg „vertrouwen” en dat was het echt, want de eerste maanden moest „er geld bij,” van de zijde van de uitgever dan wel te verstaan.

Ik neem aan dat het blad rendabel is geworden in deze 5 jaar, hoewel ik mij er weer steeds over verwonder dat nog niet alle Korpsleden abonné zijn!

Wat missen zij, die dit blad maandelijks niet krijgen toegestuurd, toch veel!

Over de inhoud wil ik nog dit opmerken. Hij weerspiegelt ons Korps;

eendeels de politie „ten platte land”, anderdeels de hypermodern uitgeruste politiemans op onze verkeerswegen te land en te water. Het „platte land” met zijn vaak oude folkloristische evenementen en achtergronden, naast de razend drukke, eenerverende verkeerswegen.

Dat alles ziet u in ons Korpsblad met daarnaast de mens in ons Korps, zowel beroeps- als reservist. Heer eindredacteur, vooral de mensen, waaruit ons Korps is samengesteld, zijn belangrijk. Geef hen veel en persoonlijke aandacht! Mogelijk nog meer dan tot nu toe! Vergeef me deze opmerking; 't is goed bedoeld! Tot de leden van het Korps zou ik willen zeggen: „leef doelbewust mee met uw eigen Korpsblad en zorg dat de redactie een portefeuille vol copy heeft elke maand, want dit blad is er voor en uit het Korps Rijkspolitie! Tenslotte wil ik eindigen met te zeggen, dat het prettig is geweest dit Korpskind op stapel te zetten en te water te laten. Moge het groeien en bloeien en zijn ouders slechts vreugde en geluk brengen in de komende jaren!

De commissie van voorbereiding en de redactie bij de ontvangst door de Inspecteur-Generaal J. Gerritsen (midden) op de Algemene Inspectie, ter gelegenheid van de aanbidding van het eerste nummer. V. l. n. r.: De opperw. J. J. H. van Aerssen, de wmr. 1e kl. E. de Heus, de adjudant J. Ranselaar, de heer J. W. Brouwer van Schaafsma en Brouwer, uitgevers van het Korpsblad, de majoor G. van Dijk en rechts naast de Inspecteur-Generaal de overste P. C. Silver, de luitenant W. F. K. J. F. Frackers, de kapitein J. W. Buitendijk en de overste mr J. P. van der Steur.

De zestigste vergadering van de Korpsbladredactie werd — vanwege de bijzondere gelegenheid — niet in een gebruikelijke, nogal sombere vergadergelegenheid in Utrecht gehouden, maar gewoon in de openlucht in zomers Giethoorn. V. r. n. l.: majoor mr A. J. Dek, reserve-adjutant J. G. Jansen, wachtmeester 1e kl. A. J. Willems, kapitein W. F. K. J. F. Frackers, kolonel P. Oom, uitgever J. W. Brouwer, adjutant J. Ranselaar, opperwachtmeester J. J. H. van Aerssen en wachtmeester 1e kl. P. H. Beuzenberg.

1959-1964

Gedurende de vijf jaren waarin het Korpsblad verschijnt heeft het de redactie nimmer aan aanmoedigen ontbroken. Weliswaar heeft zij behalve door aandachtig te luisteren naar de veelal opbouwende kritiek ook getracht het oor te lenen aan wat niet gezegd of uitgesproken werd, maar gelukkig blijkt de rechtstreekse communicatie het „van-horen-zeggen” verre te overtreffen.

Dit nu stemt tot grote voldoening en vormt een goede stimulans!

De verfrissende geluiden welke tot haar doordrongen vormen voor de redactie een bewijs dat het Korpsblad in staat is de rijkspolitieambtenaar te boeien.

Dank zij de meer dan uitstekende wijze waarop de Uitgeverij Schaafsma & Brouwer de belangen van het blad behartigt, dank zij ook de journalistieke en fototechnische talenten van de eindredacteur, de heer B. den Oudsten, maar vooral ook door de enthousiaste medewerking van én correspondenten én korpsleden-abonnees, kan het vaak moeizame werk van de redactie gestalte krijgen.

En hierbij denken wij dan zeer zeker niet in de laatste plaats aan het vele goede dat verricht is door de overste P. C. Silver als voorzitter van de voorbereidingscommissie en door de majoor G. van Dijk, die gedurende de eerste 4 jaren met veel enthousiasme leiding gaf aan de redactie.

Als hoogtepunten van dat werk kunnen gezien worden het meinummer 1962 met het verslag van het bezoek van H.M. de Koningin aan het Korps en het Koninkrijksnummer van november 1963, waarvan een exemplaar in het historisch archief van het Rijksmuseum — op initiatief van zijn hoofdredacteur dr A. F. E. van Schendel — werd opgenomen.

Ter gelegenheid van dit eerste lustrum wordt — met grote erkentelijkheid aan de heren dr mr F. M. Havermans en drs E. Keuskamp voor hun spontane medewerking — dit speciale nummer aangeboden, dat er van wil getuigen dat de redactie haar taak breed blijft zien.

In de nabije toekomst zal vooral ook getracht worden *die* problemen te belichten, die het werk van de rijkspolitieambtenaar beïnvloeden en begeleiden, zodat het tweeledige doel van het Korpsblad Rijkspolitie, het bevorderen van veelzijdige voorlichting en het verstevigen van de onderlinge band nog meer reliëf zal krijgen.

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps
Rijkspolitie onder verantwoordelijk-
heid van de redactie, samengesteld
door de Algemeen Inspecteur van
het Korps Rijkspolitie

★

6e JAARGANG

No. 1 — september 1964

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie :

Kolonel P. Oom te Arnhem

Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen

Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-Adjutant J. G. Jansen
te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 158 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie :

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29

Lekku post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 5.00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.60 per stuk

★

Advertenties :

J. Duyker - Groningen

Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

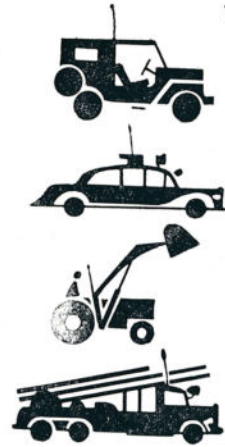
★

Foto omslag :

Vijf jaar Korpsblad . . . 60 nummers,
honderdduizenden exemplaren . . .

(Foto: Bas den Oudsten)

1825 N

installeert de politie reeds
os mobilofoons. Bij bijzon-
maken hoogwaardigheids-
ens van deze heldere con-
heden gebruik.

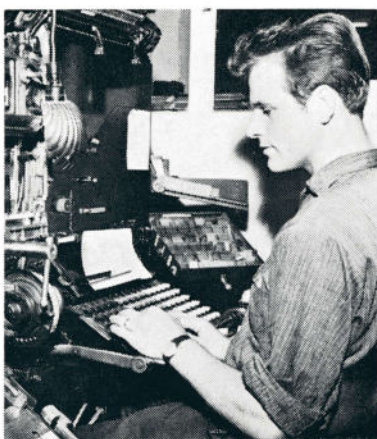
PHILIPS

BERLAND N.V. GROEP TELECOMMUNICATIE, HOGEWEG 18, 'S GRAVENHAGE, Tel.: (070) 51 25 31

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

De zetter, de drukker, de man aan de snijmachine, kortom een team van werkers is elke maand bezig met uw Korpsblad.

**zoveelste uitgave van
goede bekenden
voor de politie**

60 nummers - 2000 pagina's

Zestig nummers van het Korpsblad Rijkspolitie zijn uw brievenbus binnengegleden, (dit nummer is het 61ste), want het Korpsblad bestaat vijf jaar. Dat betekent: bijna 2000 pagina's ofwel 6000 kolommen en honderden foto's over het reilen en zeilen van het korps rijkspolitie. Dat is alles samen een turf van een boek. Het betekent ook, dat de redactieleden zestig maal naar het centrum van het land zijn gereisd om te vergaderen over de inhoud van „het volgende nummer” en misschien zijn ze daar weer mee bezig, terwijl u dit leest. Vijf jaar Korpsblad, dat betekent ook, dat de persen bij de uitgeverij en drukkerij Schaafsma & Brouwer te Dokkum alles binnen een paar maanden hebben staan draaien om tonnen papier voor het Korpsblad te bedrukken, zulks nadat de armen van de zetmachines honderdduizenden malen heen en weer zijn gegaan om de matrijzen van korpsbladregels weer terug te distribueren in de letterkanalen. En nu is het eerste nummer van de zesde jaargang verschenen, een nummer waarin aandacht wordt besteed aan vijf jaar Korpsblad.

De outsider zal zich wellicht hebben afgevraagd waarom het Korpsblad nou juist in Dokkum, in het uiterste noorden van het land gedrukt wordt, maar dat is dan ook alleen de vraag voor de outsider. In de eerste plaats bestaan er geen afstanden meer, maar er bestaan zeker geen afstanden tussen Dokkum en de politie overal in het land, want sinds meer dan een halve eeuw is de uitgeverij Schaafsma & Brouwer een begrip geworden als uitgeverij van werken op politiegebied. Aanvankelijk is er sprake geweest van pioniersarbeid, maar uit de uitgaven van het eerste uur, die ongeveer het enige vormden wat ten dienste van de politie en voor de vorming van de politie-ambtenaren was verschenen, is een respectabele rij gegroeid, waartoe nu ook vijf ingebonden jaargangen van het Korpsblad Rijkspolitie behoren. Het is daarom dat wij in dit nummer aandacht besteden aan het bedrijf, waar ook het Korpsblad Rijkspolitie vandaan komt!

Naam Schaafsma & Brouwer werd een begrip

Wanneer wordt beweerd, dat de heren P. W., J. W. en A. J. Brouwer te Dokkum „godde bekenden van politie en justitie” zijn, dan is dat zonder meer een compliment, gebaseerd op een relatie van meer dan een halve eeuw, ondersteund door een kast vol boeken op politieggebied in de Drukkerij Schaafsma & Brouwer aan de Legeweg, boeken variërend van het Wetboek van Strafrecht, via het unieke werkje „De boeventaal”, Verzamelde Wetten, Jaarboek voor de Politie, Politie Almanak, Politie Agenda tot Korpsblad Rijkspolitie. P. W., J. W. en A. J. Brouwer zijn de huidige firmanten van de Uitgeverij Schaafsma & Brouwer, die kort na het begin van deze eeuw werd opgericht door de heer B. Schaafsma die een boekhandel had en de heer W. P. Brouwer, die uitgeverij en drukkersvak kende. Ook al rond het einde van de vorige eeuw kenden zij elkaar, hetgeen resulteerde in enkele bescheiden uitgaven van onder meer het Jaarboekje voor de Politie in Nederland en tenslotte in een eigen, bescheiden bedrijf dat eigenlijk een handelsdrukkerij was, maar waar al in 1904 het „Wetboek van Strafrecht met aantekeningen en verklaringen ten dienste van de Politie” door W. L. H. Köster Henke, een zeer bekende naam in politiekringen, verscheen. Dat voorzag in een zeer grote be-

hoefte. Het was dan ook ongeveer het eerste wat voor de politie verscheen en het werd „hét” leerboek bij uitstek. De verschijning van dit eerste Wetboek was ook de noodzakelijke begeleiding van de activiteiten van de Algemeene Nederlandsche Politiebond om tot een opleiding voor politie-ambtenaren te komen. In 1904 werd ook het eerste examen van de Bond gehouden, de opgaven waren gedrukt in Dokkum, waar ook alle opgaven en verslagen van deze volgende examens tot 1940 uitkwamen, evenals het orgaan van de Algemeene Nederlandsche Politiebond, „De Nederlandsche Politie”, dat aanvankelijk een maandblad was, maar later een weekblad werd. Het jaarboekje voor de Politie in Nederland bleef verschijnen, stapels andere werken zagen het licht in Dokkum.

Veelzijdig fonds

De heer P. W. Brouwer (zoon van W. P.) dook voor ons in een grote kast en legde titel na titel, stuk na stuk op tafel „Modellen voor declaratiën, het betekenen van stukken enz. ten dienste der Rijks- en Gemeentepolitie” van D. Beunder, uitgegeven in 1905, „Handleiding voor Politiebeambten. 50 Modellen voor op te maken Processen Verbaal”, ook van D. Beunder, het „Wetboek van Strafrecht voor Nederlandsch Indië”, door Köster

Henke, en Welbergen, „Wetboek van Strafvordering” van P. Kramer en nog vele andere.

Groei en waardering

Al in 1906 legde de heer P. W. Brouwer de eerste steen voor een nieuw bedrijf, de huidige drukkerij, die in de loop der jaren ruimtelijk en naar technische outillage met de tijd en de omvang van het aantal uitgaven meegroeide. Dat intussen de activiteiten van deze uitgeverij voor werken op politieggebied alom grote waardering vond, blijkt bijvoorbeeld uit een paar medailles, die nog altijd in het privékantoor aan de muur hangen: een gouden medaille van de politietentoonstelling in Scheveningen in 1912, waar het bedrijf een stand met uitgaven voor de politie had en uit 1922 een medaille — ook van het hoofdbestuur van de Algemeene Nederlandsche Politiebond, blijkens de inscriptie toegekend „als blijk van waardering voor de arbeid voor de geestelijke ontwikkeling der politie”. Boeken van Köster Henke, van Beunder en vele andere, Wetten voorzien van aantekeningen, het Jaarboekje, brochures, tijdschriften, het bleef allemaal naast het handelsdrukkerwerk verschijnen met de regelmaat van de klok. Maar de bezetting bracht ingrijpende wijzigingen voor dit bedrijf, dat elke medewerking aan de bezetter weigerde, dat in 1941

- Paternosters**, handboeien. (braceletten).
Patet, hoofd.
Patjakker, deugniet, fielt.
Patsjif, gezicht.
Pattisj, zwanger.
Peesvrijer, werkmán.
Peezen, werken. Hij peest met de fik. (Hij werkt met de kaarten).
 Peezen is goed voor de paarden. ('t Werken is voor de dommen). We zullen morgenavond gaan peezen, misschien is de val dan nobel, (de gelegenheid schoon).
 Jan is een gooser, die nooit peest, hij steunt den heelen dag in het neuriesiese.
Peget, 2.
Pei, 80.
Peiger, dood, aas, lijk, kapot, bedorven, rot . . . van dieren. Peigere visch.
Peiger maken, dood maken.
Peigeren (peieren), sterven, doodgaan.
Pekaan, (piekaan, bekaan), hier, aanwezig, voorhanden.
 Pekaán nemen, (in beslag nemen). Noppes pekaán. (niets in den zak). Ze nemen een dronken gooser pekaán, (inrekenen).
Penne, slaapstee. Platte pen. (Slaapstee onder den blooten hemel).
Penneboes, huisbaas, slaapsteehouder.
Pennen, vingers. Wijspen, Ringpen.
Pennetje, sigaret.

Een gedeelte van een pagina uit „De Boeventaal. Zakwoordenboekje van het Bargoensch, in woorden en zinnen alphabetisch gerangschikt”, één van de merkwaardigste uitgaven uit Dokkum.

liever al het zetsel voor het persklaar opgemaakte Jaarboekje in de loodpot smeed en liever het grootste deel van het bedrijf platgelegd zag dan in samenwerking met de Duitsers uit te geven.

☆☆☆

Curiosum

Een van de curiosa onder de vooroorlogse uitgaven is ongetwijfeld een werkje dat in een nieuwe bewerking ook nu nog stellig in een behoefte zou voorzien, namelijk (ook alweer van Köster Henke) „De boeventaal. Zakwoordenboekje van het Bargoensch, in woorden en zinnen alphabetisch gerangschikt”. In het voorwoord staat onder meer

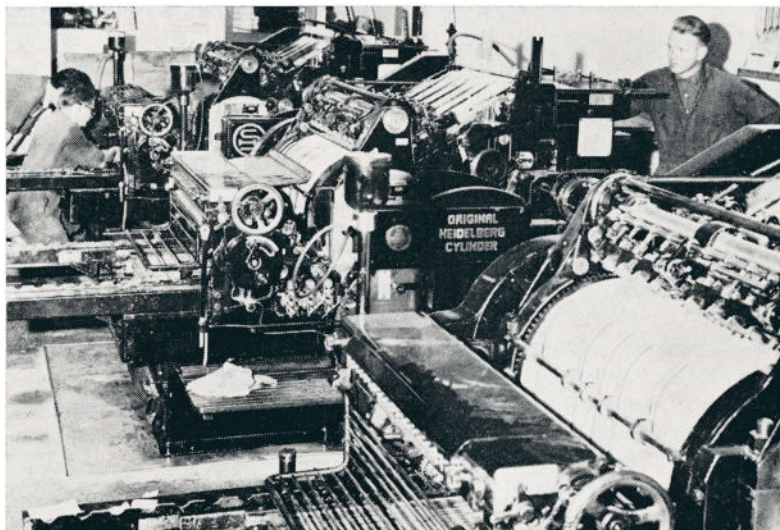
”Waar een groot deel der kroeghouders van het minste allooi,

”slaapsteehouders, prostituées, opkoopers enz. enz., evenals ”kwartjesvindere en beroepsmisdadigers zich van deze boeventaal bedienen en laatstgenoemden zich zelfs zoozeer aan het gebruik daarvan gewend hebben, dat zij het niet kunnen laten ook in het verkeer met personen, die niet tot hunne vrienden gerekend kunnen worden, hunne eigenaardige uitdrukkingen te bezigen, daar is het wenschelijk, dat in de eerste plaats de politie, maar ook de justitie en gevangenis-ambtenaren mochte doen om die taal te leren ”verstaan.”

Datzelfde geldt nu nog, maar wanneer vandaag een boekje over het Bargoensch, de gabber- of dieventaal, dan wel de taal van de jongens van de vlakte zou verschijnen, zou het waarschijnlijk enige malen zo dik zijn als het exemplaar van 75 pagina's uit 1906.

Wetten . . .

Omvangrijker en belangrijker zijn stellig ook de ”wetten uit Dokkum”. De Verzameling Wetten ten dienste van de Politie, die meer dan tachtig wetten losbladig in negen delen omvat, waarop geregeld aanvullingen en wijzigingen verschijnen, die weer bij- of tus-

Naast de uitgaven voor de politie komt er drukwerk in vele vormen van de persen

automatische VERKEERSLICHTEN installaties

stelsel

ELECTRO-MATIC

voor efficiënte en veilige verkeersregeling van „zelfstandige” kruispunten, opeenvolgende kruispunten ter verkrijging van een progressieve doorstroming, oversteekplaatsen voor voetgangers, bij scholen, uitritten van fabrieken, garages brandweerkazernes, enz.

Fabriek AUTOMATIC TELEPHONE & ELECTRIC CO. LTD. Londen-Liverpool

N.V. INSTALLATIEBEDRIJF GEBR. VAN SWAAY
's-GRAVENHAGE - TELEFOON (070) 334260
POSTBUS 249 - STADHOUDERSLAAN 16-18

AU-10

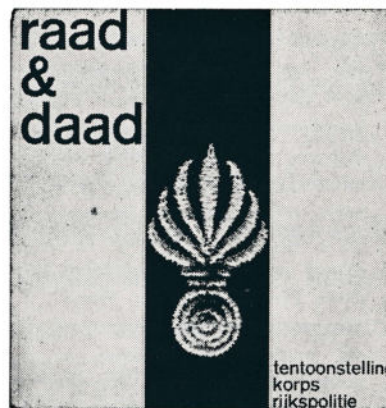
sengevoegd kunnen worden, betekenen een omvangrijk karwei evenals de losbladige Wegenverkeerswetgeving, die (uiteraard) Wegenverkeerswet en Wegenverkeersreglement omvat, maar dan met toelichtende tekeningen en beschrijvingen. In Dokkum weet men wat Wetten zijn en ook wat de wijzigingen en aanvullingen betekenen. Inmiddels is na de oorlog het Jaarboekje uitgegroeid tot de Politie Almanak met een omvang van bijna zeshonderd pagina's. Ook die almanak, met de zeer vele cijfers en namen, is elk jaar weer een stuk precisiewerk dat veel vergt van de zettters, maar vooral ten aanzien van de correctie.

Agenda en nog meer

In Dokkum verschijnt ieder jaar ook de losbladige politie-zakagenda.

Het zou misplaatst zijn te zeggen dat Dokkum alleen van „dat hele ambtelijke” werk uitgeeft. Naast de uitgaven ten dienste van de politie is er ook het dagelijkse handelsdrukkerwerk, komen er reisgidsen, een toeristisch maandblad, en zelfs Friese kinderboekjes ten dienste van het onderwijs van de pers. En terugkerend naar de rijks-politie: in Dokkum verscheen ook de frisse, rijk geïllustreerde wervingsbrochure en daar komt ook maandelijks dit Korpsblad tevoorschijn als produkt van redactie, zetterij, correctie en drukkerij van Schaafsma & Brouwer, een naam die een begrip werd. Vanuit Dokkum gaat ook het Korpsblad het hele land door, naar Uithuizen en Sluis, naar Hollum en Valkenburg, nu al vijf jaar lang . . . !

Tekst en foto's: Bas den Oudsten.

- 5-10 t.m. 9-10: Zevenaar, zaal van A. C. F. Jansen, Doesburgseweg.
- 12-10 t.m. 16-10: Terborg, zaal „De IJssel”, Ettensestraat 16.
- 20-10 t.m. 23-10: Aalten, sociëteit „De Harmonie”, Hofstraat.
- 26-10 t.m. 30-10: Eibergen, café Kroneman, Grotestraat.

Politie-ambtenaar en psychiater

De laatste twintig jaren werken strafrechter en psychiater vrij intensief samen. De een verheugt zich hierover omdat hij meent dat op die manier het strafrecht het meest effectief werkt; de ander ergert zich omdat hij vreest dat de rechter te veel

dr mr F. M. Havermans

Bijgaand bijzonder boeiend artikel voor het Korpsblad Rijkspolitie werd geschreven door dr mr F. M. Havermans, zenuwarts te 's-Gravenhage, die in wijde kring bekendheid kreeg door zijn publikaties als „Vijfduizend Verdachten“, zijn leerboek Sociale Psychiatrie en opstellen over Forensische Psychiatrie. Dr mr Havermans was geneesheer-directeur van een psychiatrische inrichting te Venray. Op den duur specialiseerde hij zich als psychiater-jurist op forensisch-psychiatrisch terrein. Hij is danook als vaste gerechtelijke deskundige beëdigd door het Gerechtshof te 's-Gravenhage, de stad waar hij in 1907 werd geboren.

aan de leiband van de psychiater loopt. Waarbij nog verondersteld wordt dat de psychiater alle criminele gedragingen tracht goed te praten.

Voorlichting

Dit laatste is onzin. Als forensisch (= gerechtelijk) psychiater met grote praktijkervaring weet ik dat mijn collegae heus niet alles goed praten en ik weet nog stelliger dat de rechter — de officier van justitie trouwens ook — zich na bestudering van een psychiatrisch rapport een eigen eindoordeel voorbehouden. Vanzelfsprekend zou ik willen zeggen, want de rechter alleen is verantwoordelijk voor het vonnis. Hij kan die verantwoordelijkheid niet op een deskundige afschuiven. Daarom vraagt hij alleen maar om voorlichting. Dát hij zulks doet, is mij steeds duidelijker geworden naarmate ik mij meer verdiepte in de situatie van de rechter in strafzaken.

Rechter: zwaar ambt

Het ambt van rechter in strafzaken lijkt mij een psychisch zwaar ambt. Een wijze man — en een goede rechter is een wijze man — kent eigen fouten. Volmaakte mensen bestaan nu eenmaal niet. Toch heeft deze onvolmaakte rechter tot taak medemensen te veroordelen en te straffen, omdat de fouten van die medemensen toevallig in het wetboek van strafrecht worden omschreven. Het moet reeds hierom moeilijk zijn om dit hoge ambt zonder gevoelens van onzekerheid uit te oefenen. Er is echter méér! Ik vermoed dat de meeste rechters — terecht — niet zullen accepteren dat 80% van het Nederlandse volk aan een neurose lijdt; zoals sommige psychiaters ons willen laten geloven. Maar het ontgaat hun toch ook niet, dat onder hun „klanten“ zo veel psychisch onevenwichtige, gemakkelijk recidi-

verende figuren en losgeslagen jeudigen voorkomen. Zij hebben bemerkt dat de gebruikelijke straffen op deze mensen geen vat hebben. Er is echter nóg méér!

De rechter weet dat de door hem uitgesproken straffen ver strekkende gevolgen kunnen hebben. De moderne psychiatrie, psychologie, paedagogie en sociologie laten hem dat wel weten. Het gaat niet alleen om die boete, deze zitstraf en dit prestige-verlies van de delinquent. Men stelt andere vragen. Bv. hoe zal die geldboete op het gezinsbudget drukken en wat zullen de onschuldige kinderen er zich voor moeten ontzeggen? Hoe zal de zitstraf het huwelijksleven verwoesten? Tot wat zal de seksuele nood de echtgenote brengen? Hoe zullen de kinderen door het gemis van een der ouders gestoord raken in de ontwikkeling van hun

door

dr mr F. M. Havermans
te 's-Gravenhage

gevoelsleven en wat voor terugslag zal dat later hebben op de sociale aanpassing? Een complex van sociaal-psychologische en sociaal-paedagogische problemen dat de toekomstige maatschappelijke aanpassing van de gehele omgeving van de delinquent kan beheersen. Hier komt de generale preventie aan de orde, maar op lang niet zo simplistische manier als men dit vroeger zag, getuige het toenmalige adagium: zwaar straffen, dan durven de anderen niet.

Waardevolle samenwerking

Het zal duidelijk zijn dat de rechter, die aan al deze consequenties denkt, behoefte gevoelt aan zo groot mogelijke zekerheid door zo uitvoerig mogelijke informatie. Naast de waardevolle voorlichting op sociaal vlak door de ambtenaar ter reclassering zal de rechter behoefte hebben aan psychiatrische informatie, juist omdat vele delinquenten hem geestelijk onevenwichtig voorkomen.

Zoals de rechter met zelfkennis tot de psychiater om inlichtingen komt, zo moet de psychiater met zelfkennis eigen beperktheid nooit uit het oog verliezen. De psychiatrie heeft weliswaar de laatste vijftig jaren grote vorderingen gemaakt, maar er is nog veel onbekend terrein. De afwijkingen in de geest zijn nu eenmaal gecompliceerd en de uit die afwijkingen voortvloeiende handelingen blijven onberekenbaar. De diagnostiek is niet meer zo moeilijk, maar de vragen naar toerekeningsvatbaarheid en naar de kans op recidief moeten met voorzichtigheid beantwoord worden. Met meer optimisme kan men tegenwoordig over de therapeutische mogelijkheden in de psychiatrie spreken; men denke hierbij vooral aan de in de laatste jaren ontdekte medicijnen. Maar de meest harmonische samenwerking tussen rechter en psychiater komt tot stand wanneer beiden weten dat wetenschap zo vaak „het weten van wat we nog niet weten is!”

Op het eerste gezicht zal het bovenstaande geen antwoord lijken op de vraag die de redactie van dit blad mij stelde: heeft de psychiater misschien aan de politieambtenaar iets te zeggen? Toch meen ik dat het bovenstaande gezegd moest worden, allereerst omdat daarin de plaats van de gerechtelijke psychiater nog eens nader bepaald is. Zo beknopt mogelijk heb ik zijn onmisbaarheid, maar ook zijn beperktheid in het moderne strafrecht willen aanduiden.

Analogie

Bovendien acht ik het bovenstaande van belang voor de politie-

ambtenaar, omdat ik hier van psychiatrisch standpunt enige analogie zie tussen de positie van die ambtenaar en de positie van de rechter. Immers beiden komen in een op het strafrecht berustende relatie tot dezelfde mens, de delinquent, die meer of minder geestelijk gestoord kan zijn. De één ontmoet hem aan het begin van de strafprocedure, de ander aan het eind. Men mag van mij aannemen dat voor een geestelijk onevenwichtig mens de eerste ontmoeting met het justitie-apparaat de moeilijkste is en de schadelijkste kan zijn. Juist zoals de rechter bij zijn vonnis moet de politieambtenaar bij zijn onderzoek zich voortdurend bewust zijn van de mogelijke schadelijke consequenties van zo'n eerste ontmoeting. Tenslotte kan de verdachte ook nog totaal onschuldig blijken te zijn, maar het trauma is dan aangedaan.

Laveren op intuïtie

Vanzelfsprekend moet men realistisch blijven. Natuurlijk moet de politieambtenaar de zaak rond zien te krijgen, want het algemeen belang stelt ook zijn eisen. Wil hij anderszins zo min mogelijk schade aan een toch al onevenwichtige geest toebrengen, dan komt hij voor grote moeilijkheden te staan want niemand wijst hem hier de weg.

Contact psychiatrie-politie

Althans voor zover mij bekend is, bestaat nergens tussen politie en forensische psychiatrie die intensieve samenwerking welke men tussen rechtspraak en psychiatrie haast overal vindt. De politieambtenaar moet dus intuïtief door de moeilijkheden laveren, hopen dat hij geen onherstelbare schade aanricht. Moeten wij niet besluiten dat een of andere vorm van samenwerking tussen politie en forensische psychiatrie onvermijdelijk is? Wat kan de forensisch psychiater de politieambtenaar over criminaliteit vertellen?

Niet alle . . .

Hij zal bepaald niet zeggen — zoals beweerd wordt, ook bij de politie — dat alle delinquenten geestelijk gestoord zijn. Daarvoor heeft

hij al praktische redenen, want van alle veroordeelden zien de psychiaters nog geen 10%. Hoe zullen zij dus over die andere 90% durven oordelen, temeer omdat onder de wel onderzochten ook nog normalen worden gevonden!

Disharmonieën

Wel zal de psychiater met grote ervaring in strafzaken kunnen verdedigen, dat men onder delinquenten zelden of nooit mensen met een harmonisch karakter aantreft. Voor de rechter kunnen zulke subtiele disharmonieën van groot belang zijn, vooral bij het bepalen van de straf of het opleggen van een maatregel. Maar voor de verklaring van de criminaliteit zegt dit alles weinig. Zou men bij een zo nauwkeurig onderzoek van politieambtenaren en psychiaters wel veel volkomen harmonische karakters vinden? Men make zich geen illusies.

Oorzaak criminaliteit

Men pleegt de forensische psychiater te vragen of hij geestelijke afwijkingen kent, die per sé tot criminaliteit moeten leiden. Men vraagt hem ook of de criminaliteit als zodanig in de aanleg gegeven is.

Wat dit laatste betreft: de theorie van de geboren misdadiger stamt uit de vorige eeuw (Lombroso). Daarna gold het lange tijd als onwetenschappelijk om aangeboren criminaliteit mogelijk te achten.

Erfelijke afwijkingen

Volgens recente publicaties (J. Kloek, Criminaliteit en geestelijk gestoorden, Het Spectrum, pag. 55) zou het toch wel mogelijk zijn, dat op erfelijke afwijkingen berustende stofwisselingsstoornissen een verhoogde neiging tot misdadige handelingen activeren. Recidivisten zouden hieraan dus kunnen lijden. Op grond van eigen ervaringen voel ik veel voor deze laatste opvatting. Men bedenke echter wel dat dit betekent, dat bij deze delinquenten de kans op recidief pas verdwijnt wanneer die stofwisselingsstoornissen kunnen worden opgeheven. In afwachting van deze medisch-chemische ontdekkingen

zouden wij alvast moeten erkennen dat de huidige straffen en maatregelen bij ernstige recidivisten zonder zin zijn.

En om nu nog even bij de erfelijkheid te blijven: er zijn aangeboren geestelijke afwijkingen die ongetwijfeld tot crimineel gedrag predisponeren. Ik moet mij hier vanzelfsprekend tot enkele voorname groepen beperken en noem daarom: de debielen, de infantielen en de psychopaten.

Debielen

De debielen (meestal ex-blo leerlingen) leven volgens het principe van de directe lustbevrediging en zij zijn bovendien niet in staat de consequenties van hun handelingen te overzien. Een debiele jongen zal een meisje aanranden dat bij hem thuis bekend is of hij zal een fiets van een buurman stelen. Hij overziet niet dat directe herkenning zal volgen. Bij het verhoor is hij suggestibel en daardoor onbetrouwbaar in zijn verklaringen. Debielen kunnen op bepaalde punten sluw zijn.

Infantielen

De infantielen (vaak met jeugdig uiterlijk) missen de aanpassing bij de maatschappij der volwassenen. Op seksueel gebied kiezen zij een veel oudere vrouw (moederfiguur) als levenspartner, maar zij amuseren zich met kleine meisjes. Soms hebben zij een sterke geldingsdrang, die zich tijdens het verhoor als koppigheid openbaart.

Psychopaten

De psychopaten werden vroeger in criminologische kringen veel genoemd en toen kwam er een tijd waarin men dit woord vermeed. Men vond het woord psychopathie al te veel een scheldwoord geworden. Maar hoe men deze mensen ook noemt: ze zijn psychopatisch, d.w.z. zeer disharmonisch in drift en gemoedsleven en daarbij hoogst onaangepast. Onder criminelen vond ik veel hysterische psychopaten, die bij het verhoor een onecht-theatrale indruk zullen maken, en schizoïde psychopaten, die door hun kilheid ongrijpbaar zijn voor de politieambtenaar.

De geopsychothiseerden noem ik in één adem met de psychopaten, omdat het uiterlijke beeld zo veel op elkaar kan lijken. Maar het ontstaan is anders, immers psychopathie is aangeboren en de psychopathisering ontstaat na een hersentrauma, bv. een verwaarloosde hersenschudding. In enkele maanden tijds kan een vroeger binnelijk mens ontaarden tot een moeilijk en onaangepast wezen. Bij het forensisch-psychiatrisch werk hoort men vaak mededelingen over verwaarloosde hersenschuddingen. Politieambtenaren, die te maken hebben met ongevallen en eerste hulp verlening, moeten hersenschuddingen uiterst serieus opvatten.

Opvoedingsfouten

De laatste jaren tracht men veel criminaliteit te verklaren vanuit geestelijke afwijkingen, die niet in aanleg gegeven zouden zijn, maar die door opvoedingsfouten zouden zijn ontstaan. Ouders, die tijdens de opvoeding onvoldoende liefde aan hun kinderen geven, zouden de psyche van die kinderen misvormen. Zo ontstaan gevoelsarme, egoïstische mensen, die weinig gevoelig of zelfs ongevoelig voor de normen van de samenleving zijn. De geringste verleiding maakt hen tot misdadigers. De toename van de criminaliteit hangt samen met de toenemende onverschilligheid en uithuizigheid der ouders.

Terwijl men vrij machteloos staat tegenover psychische afwijkingen die in de aanleg gegeven zijn, stelt men zich veel voor van de behandeling van deze door milieu-invloeden scheefgegroeiden.

Hierbij dient aangetekend te worden, dat een harmonische opvoeding natuurlijk van belang is. Maar het verband tussen een disharmonische opvoeding en de criminaliteit is wel wat gecompliceerder. Zo ziet men vaak dat bij een bepaald (gelukkig of ongelukkig) systeem van opvoeden één kind van een gezin crimineel wordt, terwijl de andere kinderen waardevolle leden van de maatschappij worden. Wát heeft er dan aan dat ene kind ontbroken? Toch iets in de aanleg? Misschien de stofwisselingsstoornis waarover hierboven gesproken is.

Het zal duidelijk zijn dat hier — zij het summier — een belangrijk probleem is aangesneden, want wanneer men die in aanleg gegeven factor onderschat, doet men pogingen tot behandelen en heropvoeden die toch niet kunnen slagen, althans niet het succes zullen hebben dat men verwacht.

Invloed sociale klimaat

Volgens mijn forensisch-psychiatrische ervaringen vormt het huidige sociale klimaat een criminogene factor met name voor de geestelijk afwijkenden van wie hierboven enkele groepen zijn besproken. De welvaart leidt soms tot een ontstellend gebrek aan controle in de bedrijven. De sociale verzorging van de wieg tot het graf is goed voor mensen met verantwoordelijkheidsgevoel, maar de geestelijk labielen en moreel zwakken leren profiteren door simuleren en worden werkschuw gemaakt. Het gebrek aan respect in onze samenleving (F. M. Havermans, Vijfduizend verdachten, De Bezige Bij) neemt voor de mensen met zwakke gewetensfunctie ook nog de regulatie door de omgeving weg. De weg naar de criminaliteit wordt voor hen als het ware opengesteld. En het zijn waarlijk niet alleen de mensen met ernstige psychische afwijkingen die afglijden!

Krankzinnigen

Tot besluit nog een opmerking over die zwaar gestoorde mensen (die men gewoonlijk krankzinnigen noemt). Zij zijn weinig crimineel, omdat deze lijdens in beschaafde landen bijtijds in gestichten worden opgenomen. Talmt men te lang met de opname of kan men nergens een plaats voor hen vinden omdat de psychiatrische inrichtingen tegenwoordig ook overvol zijn, dan kunnen zij gevaarlijk agressief worden. Want hun gedachtenwereld is vaak hoogst agressief tegen de naaste omgeving gericht. Gelukkig blijkt soms een ziekelijke inactiviteit de uitvoering van de ziekelijke agressieve plannen in de weg te staan en hierdoor ontsnapt dan de omgeving aan groot gevaar. Het is echter beter op dit gebied geen risico te nemen!

De contacten van de Rijkspolitieman

De uitnodiging om ter gelegenheid van het eerste lustrum van dit blad een artikel te schrijven, riep bij mij herinneringen op aan een uitgebreid sociaal-psychologisch onderzoek, dat ik indertijd in één district van de Rijkspolitie heb kunnen doen. Het toeval wil, dat dit onderzoek plaats vond ongeveer in de periode, dat het Korpsblad voor de eerste maal het licht zag. Het leek me daarom een goede gedachte om mijn artikel op de aantekeningen, die ik over dit onderzoek heb gemaakt, te baseren.

drs E. Keuskamp

De auteur van bijgaand artikel, dat menigeen uit het hart gegrepen zal zijn, is de psycholoog drs E. Keuskamp te Naarden, hoofd van de onderafdeling psychologie van de GG en GD Rotterdam. Drs Keuskamp werd in 1919 geboren, hij ging pas vrij laat na een periode van administratief werk en een vrij langdurige militaire dienst, psychologie studeren en deed in 1956 zijn doctoraal examen in Leiden. Van 1953 tot 1960 werkte hij bij de Rijkspychologische Dienst, waar hij kennis maakte met de politie, onder meer door een sociaal-psychologisch onderzoek, door zijn contact met de commissie vorming hogere politieambtenaren en dergelijke. Daarna, tot 1963, was hij hoofd van de opleidingen van Albert Heyn N.V. Van zijn hand verschenen verscheidene publikaties.

Er is in de vijf jaar, dat het Korpsblad bestaat, ongetwijfeld wel wat veranderd bij de politie. Toch lijkt me er één sector te bestaan, waarin de veranderingen in deze periode nog niet groot en althans niet wezenlijk kunnen zijn. De positie die de Rijkspolitieman — althans die van de landgroepen — inneemt t.o.v. zijn medemensen, zijn plaats in de gemeenschap die hij dient en zijn contacten met collega's, ambtgenoten en anderen zullen m.i. nog een soortgelijk karakter hebben en ik zou dit aspect dan ook meer speciaal in dit artikel willen belichten.

Voor het onderzoek, waarop ik hiervoor doelde, heb ik één district van de Rijkspolitie aan alle kanten doorkruist met alle mogelijke voermiddelen. Met praktisch alle daar werkzame Rijkspoliticambtenaren werd de arbeidssituatie systematisch doorgesproken. Zij dienden in streken, die in de zomer overstroomd worden door toeristen en 's winters „uitgestorven” lijken. Ook waren zij te vinden in gebieden die een stedeling — als ik ben — zich erover doen verwonderen, dat er in ons land nog zulke „uithoeken” bestaan met gemeenschappen die, zeker in de winter, vrijwel volkomen geïsoleerd zijn. Een enkele keer was een groep zelfs werkzaam in een omgeving met een meer stedelijk karakter. Kortom, de werksituatie is voor de verschillende leden van het Korps nogal gevarieerd. Soms staat hij alleen op een post, dan weer bestrijkt hij met enkele collega's een bepaald gebied, maar ook komt het voor, dat zijn situatie die van zijn collega bij de gemeentepolitie in kleine plaatsen gaat benaderen. In een algemene beschouwing als deze kunnen we onmogelijk met al deze verschillen rekening houden, zodat hetgeen we hierna gaan zeggen op het ene geval meer van toepassing zal kunnen zijn dan op het andere.

Glazen huis

„De politieman leeft in een glazen huisje” is een opmerking, die we

in de loop van de tijd van vele politiemensen, zowel van Rijks- als Gemeentepolitie, hebben gehoord. Het typische van een „glazen huisje” is, dat men er aan alle kanten doorheen kan zien, zodat het gedrag van de bewoner ervan door iedereen kan worden bekeken en . . . beoordeeld. In het laatste ligt besloten, dat degene die de politieman ziet, tevens een norm hanteert om diens gedragingen aan te toetsen. Iedere afwijking van die norm zou onmiddellijk door het publiek worden opgemerkt en in de meeste gevallen als een minpunt voor het gedrag van de politieman worden

---

door
drs E. KEUSKAMP

---

gekenmerkt. Door deze kritische houding is hij niet vrij, of misschien kunnen we beter zeggen, voelt hij zich niet vrij, want het zou wel eens kunnen zijn, dat de vrijheidsmarge in feite aanmerkelijk groter is dan de politieambtenaar zelf denkt.

R.P.-man zelden ook „burger”

Hoe dit ook zij, het „zich-niet-vrij voelen” speelt ongetwijfeld een rol in het gedrag van de meeste politiefunctiearissen met betrekking tot de houding die zij innemen t.o.v. hun medemensen en de gemeenschap. Het komt ons voor, dat dit voor de Rijkspolitieman een sterker punt is dan voor zijn collega bij de Gemeentepolitie. De laatste is voor het publiek veelal meer anoniem en in de eerste plaats gezagsdrager. De eerste is, althans in de kleine gemeenschappen, ook als persoon bekend. In zijn vrije tijd en in burger kent men hem ook als „mijnheer X, de politieman” en het lijkt duidelijk, dat de man van de gemeentepolitie dan

zeker meer mogelijkheden heeft om „burger te zijn”.

Laten we eens enkele politieambtenaren aan het woord laten. „Ik voel me pas vrij”, zegt er een, „in een totaal andere omgeving”. Een ander: „Wat de vrije tijd betreft . . . je kunt tegen de bevolking niet zeggen, ik heb nu geen dienst”. „Het publiek wil wel, maar je moet afstand bewaren”. „Je blijft altijd een buitenbeentje” enz.

We komen tot de wat paradoxaal klinkende uitspraak, dat de Rijkspolitieman zich niet vrij voelt omdat hij vrij wil blijven. D.w.z. niet vrij, omdat hij niet te veel kan inburgeren in de gemeenschap om zijn vrijheid in het werk te kunnen handhaven, om te kunnen optreden zonder aanzien des persoons. De Rijkspolitieman is er over het algemeen toe geneigd afstand te bewaren tot de gemeenschap die hij dient en omgekeerd doet de gemeenschap — er zijn natuurlijk uitzonderingen — hetzelfde t.o.v. hem. Vooral wanneer de gemeenschap klein is zijn bovendien zijn privé en ambtelijk leven met elkaar versmolten; in het contact met anderen is hij altijd de politieambtenaar omdat men hem kent.

Isolement en waardering

Dit behoeft allemaal niet direct negatief te worden uitgelegd. Het is wel is waar zo, dat de politiemans moet „uitkijken met zijn kennissen”, hij „kan niet met iedereen omgaan” — hij zoekt zijn kennissen dan ook veelal in de kring van gemeenteambtenaren, kerkelijke dienaren, onderwijzend personeel e.d. — en hij voelt zich misschien „nooit wezenlijk opgenomen in de gemeenschap”, maar de aparte positie die hij erin bekleedt kan door hem als geheel toch als bijzonder positief worden ervaren. Hij kan door zijn werk een bepaalde betekenis voor de mensen krijgen, „op den duur komen ze ook om advies, je wordt de vraagbaak” en „ze gaan je zien als *hun* politie”. Er is enerzijds sprake van een zekere isolatie, onvrijheid en eenzaamheid, anderzijds is er de mogelijkheid van zich gewaardeerd te weten door en van bijzondere betekenis te zijn voor de gemeenschap. De politiemans in de stad verdwijnt min of meer in de massa,

die op het dorp is persoon en min of meer notabel (of hij echt tot de notabelen behoort is een andere vraag; ten tijde van ons onderzoek leek ons dit slechts zelden werkelijk het geval), van aanzien. Voor het publiek zelf verliest bovendien het politieapparaat zijn onpersoonlijke en ongrijpbare karakter. Spreekt men in een stad van „ze” of „men”, in een dorp is de politie vertegenwoordigd in een bepaalde persoon die men kent, hetgeen het contact met de politie toch altijd wat gemakkelijker maakt.

De afstand die de Rijkspolitieman voelt tot de gemeenschap heeft zijn consequenties. Niet alleen voor zijn vrienden- en kennissenkring — „zelfs je allerbeste kennis houdt drie slagen om de arm” — maar ook voor zijn verenigingsleven. Hij is wel is waar vaak lid of donateur van verenigingen omdat hij er uit hoofde van zijn functie en positie „niet buiten kan blijven” of „om te tonen dat hij bij de gemeenschap hoort”, maar ten hoogste 30% is lid van een sportclub, operettevereniging, biljartclub e.d. uit liefhebberij. Ook dan speelt het-politieman-zijn nog wel eens een rol. „Je vangt er altijd wel iets op, beter contact ook”, en men ervaart soms, dat het eigenlijk moeilijk gaat, want „de mentaliteit is niet juist”. De meeste politiemensen menen dat het niet kan: „je moet vrij blijven” en „ik ben in een biljartvereniging geweest maar het geeft rare verhoudingen” of „ik zou bij het toneel willen maar ik durf niet” en, wat sterker, „je staat buiten de samenleving, je verleert het, je kunt je niet meer geven”. Daarbij komt dan nog de factor van de ongeregelde diensten die het moeilijk maken om de plichten als lid trouw na te komen. De Rijkspolitieman moet zijn behoefte aan een sociaal contact waarbij hij meer zichzelf kan zijn, dus veelal elders zoeken dan bij vrienden, kennissen of in verenigingen e.d.

Voordat we daar verder op ingaan nog een paar andere punten, die ons van belang lijken.

Invloed op gezin

De hiervoor omschreven positie van de Rijkspolitieman kan ook gevol-

gen hebben voor zijn gezin. Zij legt ook vaak aan het gedrag van echtgenoot en kinderen beperkingen op, al zijn die veelal wel iets vrijer, en profiteren zij natuurlijk anderzijds ook wel van de bijzondere positie die de huisvader inneemt. De kinderen ontlenen een zeker prestige bij hun kameraadjes aan het feit, dat hun vader bij de politie is — één van de weinige beroepen die in onze maatschappij voor een kind nog zichtbaar en duidelijk zijn — maar zij moeten toch ook een beetje een „voorbeeld” zijn en het komt in bepaalde gemeenschappen voor, dat ze niet gemakkelijk vriendjes krijgen. De vrouwen, van wie wij er verschillende hebben gesproken, voelen ook vaak de afstand, die er tot de gemeenschap bestaat: „je moet je veel onthouden” en „ze zijn erg goed als je komt, maar terugkomen doen ze niet”. De vrouw is bovendien nogal „veel alleen” door de ongeregelde diensten van haar man, door het feit, dat hij ook op vrije avonden er wel eens uit moet en wanneer er een feestelijke gelegenheid is vrijwel altijd dienst heeft. Ook is het vaak stil op de standplaats, kortom, er wordt van de echtgenote van de Rijkspolitieman veel gevraagd. Eigenlijk wordt verwacht, dat zij al deze dingen accepteert en zich identificeert met het beroep van haar man, want het komt niet zelden voor, zeker wanneer haar man postcommandant is, dat zij bij zijn afwezigheid zijn werk voor een deel overneemt.

Verplaatsingen

In dit verband zouden wij ook nog de overplaatsingen willen noemen. Met de mogelijkheid van verplaatsing, wat de reden ervan ook is, zal de Rijkspolitieman altijd rekening moeten houden. Met het oog op ons onderwerp heeft de overplaatsing voor het werk voordelen: „je burgert anders te veel in” — m.a.w. de kans bestaat dat de voor het werk nodige afstand anders verloren gaat — en „het verfrist”. We zien hier een merkwaardige tegenstelling opduiken waarmee de Rijkspolitieman moet zien klaar te komen. Voor het meer repressieve deel van zijn taak is de afstand — blijkbaar noodzakelijk en

moet hij niet inburgeren, maar voor bijv. de opsporing moet hij zijn contacten hebben en de mensen kennen.

Waar vindt de Rijkspolitieman nu die contacten waarbij hij meer zichzelf kan zijn en zich niet steeds bekeken en beoordeeld hoeft te voelen? Men denkt daarbij in de eerste plaats aan de collega's. Het contact met de collega's in het werk is voor ongeveer 70% der geïnterviewde personen een reden om zich vrij of zeer positief uit te laten. Toch is er ook hier een tendens te bespeuren om het contact in de vrije tijd te beperken en in dit opzicht afstand te bewaren, al ligt dit uiteraard van groep tot groep verschillend. Men voelt, dat „men op elkaar is aangewezen”, maar alleen al het feit dat „men ver uit elkaar zit” en andere diensten heeft, maakt een meer intiem contact moeilijk. Daarbij komt, dat als een dergelijk contact buiten de dienst plaats heeft er toch weer „over de dienst wordt gepraat”. Ook geeft het „kletsen als men te veel weet” en „de jaloezie van de vrouwen” wordt door velen een grote handicap geacht. Af en toe is er een behoorlijk brok rivaliteit te bespeuren en soms een vrij groot wantrouwen: „er wordt teveel gezegd en dat komt waar het niet hoort”. De conclusie moet zijn, dat de Rijkspolitieman meer authentieke contacten wel kan vinden bij zijn collega's, maar in veel gevallen er nogal huiverig tegenover staat, zeker buiten het werk.

Unieke situatie

Dit moet ons niet uit het oog doen verliezen, dat de Rijkspolitieman eigenlijk in een vrij unieke situatie verkeert. Waar komt het nog voor, dat men zich in kleine groepen, waarin men elkaar kent en allen all-round gevormd zijn voor de vervulling van de functie en met grote zelfstandigheid zijn bekleed, gezamenlijk gesteld ziet voor een bepaalde taak? Dit kan, en dat is ons ook gebleken, een grote bevrediging geven, waarbij de meer negatieve aspecten in het niet verdwijnen. De Rijkspolitieman behoeft zich althans noch in de gemeenschap die hij dient, noch in de groep waarin hij werkt, een „num-

mer” te voelen en dat lijkt ons in deze tijd vaak al zoveel waard, dat veel wat minder prettig is gemakkelijker wordt aanvaard.

Hiërarchie

Veel hangt in deze zaken af van de leiding in de groep, ook van de hogere leiding. Nu hebben we hier te maken met een vrij streng hiërarchisch geordend apparaat waarin de distantie tussen de functionarissen van verschillende rang op de voorgrond staat. Het „afstand bewaren” van „meerderen” t.o.v. „minderen”, maar ook omgekeerd, is eigenlijk normaal, en dringt zelfs door tot de feestavonden, die van tijd tot tijd worden gehouden. Men kan zich afvragen of er, wanneer er een dergelijke afstand bestaat, voldoende begrip kan zijn voor elkaars positie en moeilijkheden. In de praktijk valt dat blijkbaar nog wel mee, maar er zijn toch gevallen waarin de afstand is uitgegroeid tot een kloof, bijv. wanneer iemand zegt: „je gaat er niet mee naar je groepscommandant, want het kan verkeerd worden uitgelegd”. De Rijkspolitieman heeft een zeer zelfstandige functie en „moet in principe zijn eigen peultjes doppen”, maar dat houdt niet in, dat hij geen behoefte voelt aan steun en die steun hoopt hij vooral te vinden bij zijn leiders. Als het goed is, vindt hij die daar ook.

Het komt ons voor, dat de huiselijke omstandigheden van de Rijkspolitieman gezien het voorgaande van eminent belang zijn. Wanneer wij zijn contacten bezien vinden we hier eigenlijk de enige situatie waarin het begrip „afstand” geen rol hoeft te spelen. Vooral de houding van de vrouw is belangrijk. Is zij bereid zich wat of veel te ontzeggen op het gebied van het gezelligheidsleven, de contacten met mede-burgers? Aanvaardt zij het vele alleen-zijn, de stille standplaats, de mogelijkheid van overplaatsing e.d.? Identificeert zij zich zo sterk met haar man en zijn beroep, dat zij eventueel als „waarnemend postcommandant” wil optreden? In veel gevallen geeft de liefde die de vrouw voor haar man voelt op deze vragen een bevestigend antwoord. Het wordt haar vaak gemakkelijker gemaakt zich

te schikken wanneer haar familie in de buurt woont, zij zit daarom graag in haar geboortestreek.

Wanneer de situatie thuis niet gunstig is, zit de politiemans zelf ook vaak scheef in zijn werk. Hij kan er dan over denken het politieapparaat te verlaten en ontdekken, dat dit niet eenvoudig is. Enerzijds heeft het leven bij de politie een stempel op hem gedrukt, anderzijds maakt het feit, dat hij zo'n speciale taak heeft uitgeoefend het vaak bijzonder moeilijk om een passende plaats in de burgermaatschappij te vinden.

Niet eenvoudig . . .

Wanneer wij het geheel overzien, constateren wij, dat de Rijkspolitieman ten aanzien van zijn positie t.o.v. zijn medemensen niet in een eenvoudige situatie verkeert. In vele gevallen bleek de mogelijkheid van afstand in zijn contacten op te duiken, hetzij door hemzelf gewild, hetzij hem door de organisatie en het werk min of meer opgedrongen, vaak beide. In de gemeenschap die hij dient, staat hij vaak apart, in de omgang met zijn collega's is hij voorzichtig en t.o.v. zijn superieuren is er de hiërarchisch bepaalde distantie. Hij is ook in zijn vrije tijd politiemans, is daarbij notable maar geen notabele, moet om bepaalde gedeelten van zijn werk goed te kunnen doen goede contacten hebben en voor andere juist afstand bewaren. Hij is iemand, die sterk op zichzelf aangewezen is en verschillende tegenstellingen, inhaerent aan zijn beroep, moet overbruggen. Nogmaals, niet eenvoudig. Hij zal iemand moeten zijn, die onafhankelijk van anderen zijn leven inricht, m.a.w. een relatief volwassen figuur. En dan moet ik zeggen, dat de situatie in het district, dat wij onderzochten zeker niet ongunstig lag. Is het misschien zo, dat de zeer zelfstandige functie met de toch vrij gecompliceerde verhoudingen in dit opzicht op de meeste Rijkspolitiedienaren een positieve invloed heeft? En moeten wij daarnaast het gezin, en vooral de echtgenote geen hulde brengen voor het feit, dat zij zich ten behoeve van de functie van haar man datgene ontzegt, wat andere vrouwen als normaal in hun leven be-

schouwen? Het zijn belangrijke factoren. Samen met het besef, met een kleine groep collega's voor een taak van algemeen belang te staan, gesteund door een leiding die begrip heeft voor de niet altijd eenvoudige positie, kunnen zij de Rijkspoliticien een hoge mate van bevrediging in zijn werk geven. Misschien vindt de lezer, dat we nu wel even met de beentjes van de grond raken. Inderdaad is het een ideaal, dat slechts zelden wordt benaderd, maar bij 65 à 70% ligt het accent toch eerder positief dan negatief. Het pleit er wel voor, dat er naast de vaktechnische opleiding grote zorg moet worden besteed aan de persoonlijkheidsvorming van geleide en leidende functionarissen, waarbij het belang van openheid en authenticiteit in de relaties op de voorgrond komt te staan. Ook pleit het misschien voor het zoeken van andere wegen om de situatie te verbeteren en gevallen, waarbij iemand „er onder door” dreigt te gaan, tijdig te onderkennen (bijv. door een voor ieder te benaderen neutrale instantie?).

Het lijkt mij, dat dit Korpsblad in dit alles een rol kan spelen, in die zin, dat het de Rijkspolitieambtenaren, vooral die op afgelegen posten, regelmatig informeert omtrent het wel en wee in en van het Korps. Het geeft het besef er bij te horen en schept een band met al die anderen die onder soortgelijke omstandigheden hun dienst verrichten.

UW
KANTOOR =
UW
SECRETARESSE +
UW *DALCOPY*
FOTOKOPIEER-
APPARAAT

Dalcopy

VRAAGT VERDERE INLICHTINGEN BIJ: NEDERLANDSCHE FOTOGRAFISCHE INDUSTRIE N.V.
VERKOOPKANTOOR VOOR DE BENELUX, MOLENSTRAAT 142, SOEST, TELEF. 02955-4048

**MENGMESTSTOF-NPK
IN KORRELVORM**

**deltakorrel
granumix**

Inlichtingen:
LAND- EN TUINBOUWKUNDIGE AFDELING
DELTA-CHEMIE
VLAARDINGEN

Wilt U goed verzekerd zijn en toch billijke premieën betalen?
Wendt U dan VOOR ALLE VERZEKERINGEN tot de
Verzekering Maatschappijen „ONS BELANG” te Amersfoort

LEDERWAREN- en CONFECTIE-INDUSTRIE

„DE VALK” N.V. AMSTERDAM-W.

De Wittenstraat 10-14 - Tel. 8 54 04 - 8 63 02

Leveranciers: Rijks- en Gem. Politie

In Dinxperlo loopt de grens over de trottoirband

Het lijkt misschien wat raar, maar nochtans is het waar: in Dinxperlo is de ene kant van de straat de andere niet. De vier leden van de post Dinxperlo van de rijkspolitie hebben aan de ene kant van de Anholterweg en de Heelweg veel te vertellen maar aan de andere kant niets. De rijkspolitie-ambtenaren stappen zonder formaliteiten dagelijks van het ene land in het andere zoals ook de ruim 5000 andere inwoners van Dinxperlo dat doen, maar zij hebben meer te maken met de merkwaar-

*„Gaststätte“ met „Volledige vergunning“,
waar vindt men die?*

dige juridische vraagstukken, die voortvloeien uit de komische grenssituatie, waardoor op genoemde hoofdstraten van Dinxperlo de huizen aan de zuidkant Duits zijn, evenals het zuidelijke trottoir, terwijl de trottoirband, de weg en uiteraard de huizen aan de overkant tot het Nederlandse grondgebied behoren.

Strikt genomen hebben de Dinxperloërs voor grensoverschrijding tevoet een vergunning nodig, strikt genomen vragen de leden van het korps in Dinxperlo zich dikwijls af of een bepaalde overtreding op Duits, dan wel op Nederlands grondgebied werd gepleegd. Zij hebben zich bezig gehouden met de vraag of verkeersborden aan de Duitse kant van de straat ook voor de Nederlandse kant gelden en zijn tot de conclusie gekomen dat er eigenlijk van elk bord twee geplaatst zouden moeten worden, aan elke kant van de straat een. Zo is in Dinxperlo alles een beetje anders, behalve dan, dat er een post is van de rijkspolitie, gehuisvest in een gloednieuw postbureau, bemand door mannen met de ogen wijd open en met de nodige elasticiteit, mannen die dikwijls met een been in Duitsland staan en die behalve het Korpsblad ook Duitse politieborden in handen krijgen. In Dinxperlo luidt de klok 's morgens om acht, 's middags om twaalf en 's avonds om negen uur, een oud gebruik dat nog voortbestaat nu deze grensplaats een levendig centrum is geworden voor Duitse kopers, maar ook een centrum van industrieën. Eigenlijk loopt de klok

in Dinxperlo maar op een punt achter. Aan de grens. Dat is niet de schuld van de vooruitstrevende burgemeester J. W. Stam, oud-illegaal werker en nu werker voor de bloei van deze plaats, waar een trottoirband de grens vormt tussen twee landen.

Het is een gevolg van de vasthoudendheid van Duitsland. Voor de vreemdeling zit daar een zekere romantiek in, in die grillige grens, vooral wanneer daar wordt verteld over smokkelarij van een historische kaasmokkel bijvoorbeeld. De douaniers zagen de kazen van de ene kant van de weg naar de andere rollen, maar toen ze erbij kwamen wist niemand ergens van en iedereen zat rustig in z'n kamer. Dat is trouwens vermoedelijk een verhaal uit de jaren kort na de oorlog, want er zijn voor de Dinxperlose grens ook normale tijden geweest.

De grens liep er altijd vreemd, behalve na de grenscorrectie van 1949, toen de lijn door de weilanden werd getrokken en Dinxperlo er meteen de bewoners van de „huizen tegenover“ officieel dorpsgenoten kon noemen. Dinxperlo kreeg er zo'n 300 inwoners van het aangrenzende Süderwick bij en de plooiën van een onmogelijke grenslijn waren rechtgestreken. Daar was iedereen blij om, want zo kon Dinxperlo als een geheel verder bouwen aan een nieuwe toekomst. En er was nogal wat te bouwen. In 1945 kwamen de Canadezen namelijk uit het oosten om de Strang over te steken. De Duitsers schoten uit Dinxperlo en de Canadezen die

een groot aantal tegenstanders vermoedden, schoten het dorp plat. Dinxperlo was de eerste plaats boven de rivieren, die werd bevrijd, maar bij de bevrijding vielen 55 doden onder de burgerij. De herbouw werd krachtig aangepakt en met de grillige grenslijn scheen het ook tot een oplossing te komen. Aanvankelijk was er een brede strook niemandsland, maar in 1949 kwam de grenscorrectie, waarmee aan een oude en ook vreemde toestand een eind kwam. De grens heeft in Dinxperlo altijd een grote rol gespeeld. De vreemde grens gaf vroeger bijvoorbeeld de katholieken typische mogelijkheden, want in Dinxperlo mocht geen R.K.-kerk gebouwd worden en dus stichtten men die in Süderwick, op Duits grondgebied. Achter de kerk kwam een school, een Duitse school, dicht bij de Evangelische kerk en school. Na de correctie van 1949 kwam de vreemde situatie dat de r.k.-kerk en school Nederlands werden, terwijl de andere Duits bleven. En in de r.k.-school met als hoofd een Duitse duikbootkapitein werd Duits onderwijs gegeven, terwijl de school tot de Nederlandse onderwijsinspectie behoorde en er personeel werd benoemd door de raad van Dinxperlo.

Bij de Duits-Nederlandse onderhandelingen over de grenscorrecties bleven de vertegenwoordigers van de Bundesrepubliek de oude grens terugverlangen en tenslotte is op 1 augustus 1963 de oude situatie vrijwel geruisloos hersteld. De bewo-

me voor een paar winkeliers en caféhouders. De middenstand van Dinxperlo heeft namelijk zo nogal het een en ander vertimmerd en gemoderniseerd in verband met de stromen Duitse kopers, die vooral op vrijdag de grens overkomen, de straten verstoppen, het parkeer-

dat soort zaken zijn trouwens van Nederlandse kant nooit problemen gemaakt. Niet voor niets is de burgemeester van Dinxperlo verleden jaar na de teruggave officieel bedankt voor de „menselijke wijze” waarop hij de ruim 300 had behandeld.

Nu is het dus allemaal weer „zoals vroeger”. Langs de trottoirbandgrens, tegenover een moderne Nederlandse zelfbedieningswinkel staat op een uithangbord „Gaststätte”, maar er onder zit het bord „volledige vergunning”. En, wat in Dinxperlo aan de ene kant van de straat verboden is, mag aan de andere kant wel, getuige de reclame — alweer net over die trottoirband — voor Lotto Toto. De leden van de post Dinxperlo zijn daar allang weer aan gewend. De opperwachmeester G. Bullee en de wachmeesters 1e kl. K. A. Wietsma, W. de Jong en G. H. Summelink, „opereren” vanuit het nieuwe postbureau, dat verleden jaar juist voor de grenswijziging in gebruik werd

Lotto - Toto: links van de weg gewoon, aan de overzijde verboden.

Wat links van de weg mag is rechts verboden . . .

ners waren er niet zo erg voor, ook niet de bewoners die van Nederlands weer Duits zouden worden, al zeiden die zelden openlijk tegen te zijn.

Nochtans is iedereen er van overtuigd, dat wanneer er een stemming gehouden zou zijn, dat dan de grens niet over de trottoirband zou lopen. Voor menigeen, die van Nederlands weer Duits werd, betekende de teruggave een strop, met na-

vraagstuk bepaald pijnlijk doen worden en de rijkspolitie tot regerend optreden nopen.

Voor die zaken in het omstreden tijdelijk Nederlandse gebied bestonden er bovendien goede kansen voor het verkrijgen van goedkoop leningen, want eigenlijk beschouwde Duitsland het allemaal nog altijd als Duits en de ruim 300 bewoners als Duitsers. Die bewoners hadden ook Duitse passen. Over

genomen, juist toen in het terug te geven gebied vrij grote hoeveelheden goederen werden gebracht. Van de toen neergezette stenen wordt nog gemetseld in Süderwick . . .

Voor het overige is Dinxperlo een gewone post. De bevolking is weinig crimineel. „Eigenlijk was de komst van Halbstarken onze grootste zorg uit de afgelopen tijd,” zeggen de mannen van de post. „Ze kwamen tenslotte wel met zestig man het dorp binnenbrommen. Ze gingen met Nederlandse meisjes, er ontstond animositeit bij de Hollandse jongens. We hadden het eerst wat aangezien, maar zijn langzaam strenger gaan optreden, tenslotte met de gummistok en nadat eerst de ergsten overbleven, werd het allemaal rustig. Blijft over het parkeerprobleem op vrijdag, wanneer er in Dinxperlo ook nog markt is. Dan komen drommen Duitsers om boter, koffie, meel en eieren, maar ook om vele andere zaken, tot zilveruitjes toe.”

Drie grote winkels in Dinxperlo zijn eigenlijk speciaal ingericht op dit grensverkeer en dat kan ook wel. Dit valt af te leiden uit de cijfers. Bij de twee grensposten die toegang geven tot Dinxperlo passerden in 1963 liefst 3.782.130 personen, 501.874 personenauto's 32.484 vrachtauto's, 3898 bussen, 18.980 motoren en 209.874 bromfietsen. Het ligt voor de hand, dat

Praatje op de grenslijn: in Duitsland (dus rechts) de Polizeimeister B. Böing van Süderwick, op Nederlands grondgebied v.r.n.l. de opperwachtmeester G. Bullee en de wachtmeesters 1e kl. W. de Jong en K. A. Wietsma.

de post Dinxperlo van de rijkspolitie goede contacten onderhoudt met de marechaussee aan de grens. De Nederlandse douane — en dat is ook vreemd — staat trouwens helemaal op Duits grondgebied want het nieuwe gebouwtje is nog niet klaar. De rijkspolitiecontacten reiken bij een zo vreemde grenssituatie, natuurlijk ook over die grens. Immers, terwijl een van de rijkspolitieambtenaren van de groep over de Heelweg patrouilleert, kan het zijn dat de Polizeimeister B. Böing van Süderwick, Heinden en Spork, langs de andere kant gaat. Ze wisselen ge-

gevens uit, werken samen en lopen bij elkaar binnen. Dat is in Dinxperlo met zijn omvangrijke grensverkeer — denk ook aan de pendel van Nederlandse arbeiders met busjes naar Duitsland — even gemakkelijk als de goede contacten met de Kriminalpolizei in Bocholt, waar vele Dinxperloërs trouwens ook heengaan als ze eens naar een stad willen, temeer omdat de verbindingen met het „moederland” niet zo best schijnen, hetgeen weer valt af te leiden uit het feit dat bijvoorbeeld Dinxperlo-Groningen vijf uur vergt.

Zo is dat allemaal rond deze post aan de grens, die nog niet zolang geleden alleen maar een oud bureau, een fiets en een telefoon ter beschikking had en nu een nieuw bureau, een motorzjspan, een „Ulm” en zo nodig de G.S.A. van de groep Aalten. Ook in ander opzicht is er trouwens wel iets veranderd: vroeger was de bevolking ietwat terughoudend, misschien belast met een aangeboren vleugje smokkelaarswantrouwen. Nu is daar geen sprake meer van, want de rijkspolitieambtenaren zitten ook in de BB, ze organiseren bromfiets en verkeerscursussen, bemoeien zich met de sport, ze horen erbij, zoals het Korpsblad er ook in Dinxperlo bijhoort, bij alle stukken, die geregeld in de brievenbus glijden . .

Eén van de moderne, op het grensverkeer gerichte, zelfbedieningswinkels in Dinxperlo.

Tekst en foto's: Bas den Oudsten.

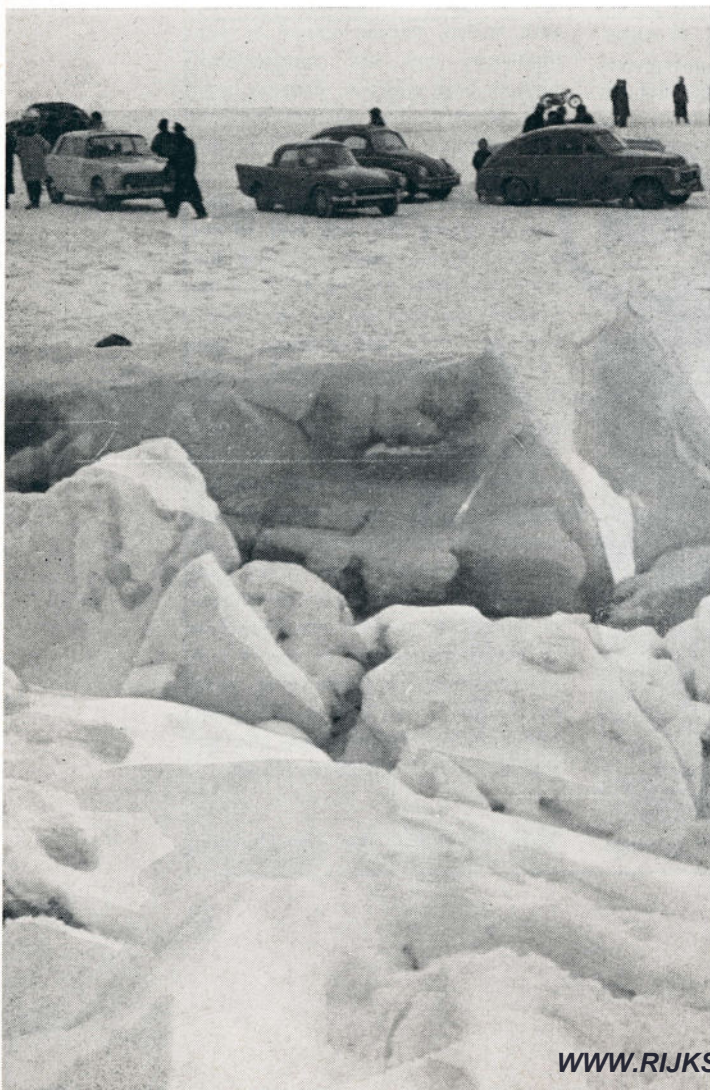
5 jaar korps in 5 jaar korpsblad

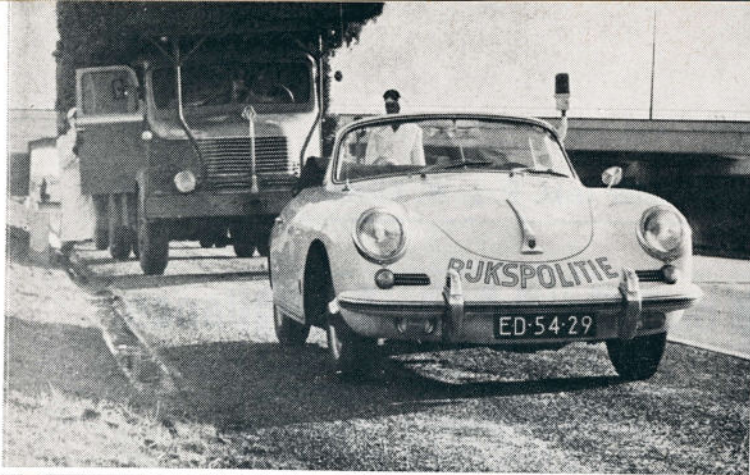
Na het afsluiten van de vijfde jaargang van het Korpsblad Rijkspolitie, hebben wij de zestig verschenen nummers nog eens doorgebladerd, niet uit sentimentaliteit, maar gewoon, om de neerslag van vijf jaar korpsgebeuren in het korpsblad nog eens te proeven. En ook, om te zien wat er zoal bij het korps veranderde. Vooral het laatste is heel wat. Het begon al in het eerste nummer, dat een beeld gaf van de moderne wegen die zouden worden ingeslagen ten opzichte van de materieelvoorziening en die ook intensief werden bewandeld: kijk naar de T.P.W.'s, naar de moderne verbindingen met mobilifoons, naar de Ulm's, de G.S.A.'s. Voorts, om even van het bewegelijke naar het stoffige te gaan: de verwezenlijking van de moderne archiefverzorging met de daaraan verbonden voorziening van bureau- en archiefuitrusting (foto links onder), en: ook al binnenshuis, de bandmeldapparaten, die zorgen dat degene die ergens de politie belt maar niet thuis vindt, hoort waar de politie dan wel is.

Het korpsblad meldde en registreerde en was bij vele hoogtepunten in de geschiedenis van het korps, zoals het bezoek van Koningin Juliana aan het Korps Rijkspolitie in mei 1962 (foto links boven), bij het reddingswerk van de r.p. te water in Tuindorp-Oostzaan (foto rechts, 2e v.o.), de opening van de expositie „raad & daad” (foto links, 2e v.b.), die nog altijd „loopt” en ook een belangrijke bijdrage levert tot een beter begrip tussen publiek en politie. Het korpsblad versloeg het aandeel van de rijkspolitie bij het reddingswerk na de treinramp bij Harmelen in januari 1962 (foto rechts, 2e v.b.), de activiteiten om het verkeer op het dichtgevroren IJsselmeer in de barre winter van '62-'63 in goede banen te leiden (foto links onder). De instelling van de Surveillancegroep Autosnelwegen (foto rechts boven) kreeg ruime aandacht, evenals de centrale materieelvoorziening van de Sectie Bijzondere Verkeerstaken, waar het inzetten van containers als bureauimte, als mobiele zendstations of ingericht voor de controle op het zwaar vervoer tot de laatste snufjes behoort, waarvan ook de Directeur-Generaal zich op de hoogte kwam stellen (foto rechts, 2e v.o.). De komst van 300 adspiranten op de opleidingsschool in het najaar van 1963 was een ander belangrijk feit (foto rechts boven). Het Korpsblad trok door het land om rijkspolitie-ambtenaren in hun werk te zien, te fotograferen en te beschrijven, van Rottumeroog (foto rechts onder), tot op het Beatlesfeest in Blokker (foto rechts onder). Het korpsblad beschreef het nieuws, versloeg sombere zaken, maar ook vreugdevolle, zoals het rijkspolitie-carnaval in Valkenburg (foto rechts, 2e v.b.). Uit de veelheid van illustraties in de afgelopen vijf jaar hebben wij een ietwat wilde greep gedaan, waarmee deze bescheiden terugblik is omgeven.

B. den O.

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

Reserve-wachtmeester 1e kl. P. J. W. Küsters:

„Iemand die de goede zaak wil dienen kan altijd tijd vinden”

door de reserve-adjutant J. G. J A N S E N te Nijmegen

Niet slechts bij het beroepspersoneel van het Korps Rijkspolitie, procureurs-generaal, officieren van justitie of bij burgemeesters van rijkspolitiegemeenten is het Korpsblad Rijkspolitie een vertrouwde verschijning geworden, maar met name ook voor de reservisten van het korps. Bij een van deze gezagsgetrouwe mannen — die uit alle lagen van de bevolking naar voren komen — zijn wij op bezoek geweest, namelijk bij de reserve-wachtmeester 1e kl. P. J. W. Küsters te Groesbeek, waar men hem in vele en velerlei functies kent. Ook daar in Groesbeek komt het Korpsblad al vijf jaar op tafel . . .

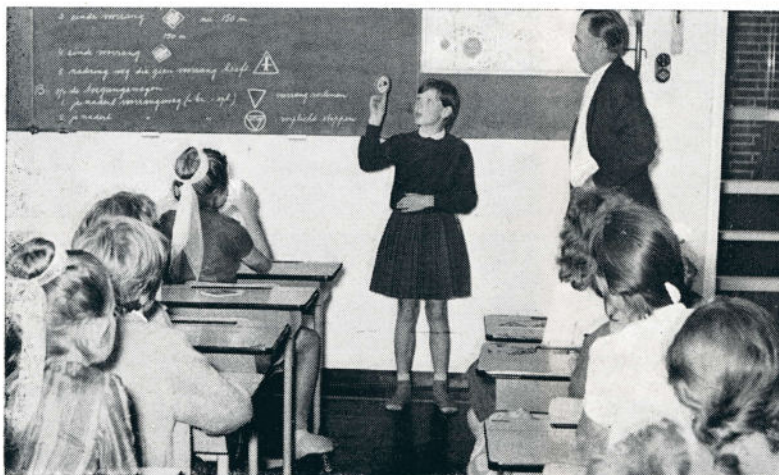
Het is merkwaardig om in deze tijd waarin niemand tijd zegt te hebben, een man te ontmoeten, die middenin het leven staat, een reeks functies vervult een zeer veelzijdige belangstelling heeft en toch ook nog tijd heeft om een rustig gesprek te voeren. Zo'n man is de reserve-wachtmeester 1e kl. P. J. W. Küsters te Groesbeek. Hij is hoofd van een lagere school, directeur-organist van het r.k.-kerkkoor in de parochie Bredeweg, secretaris van een grote afdeling van de r.k. onderwijzersbond en administrateur van de plaatselijke kleuterschool. Bovendien heeft hij een groot gezin, is hij vraagbaak voor velen in velerlei zaken; hij helpt mensen bij het opstellen van brieven waarin de zaken duidelijk gesteld moeten worden, hij is meestal het middelpunt bij de organisatie van feesten en dergelijke in het dorp. Hij levert zijn aandeel in Veilig Verkeer en vindt dan ook nog tijd om een goed lid van het instituut der reserve-

rijkspolitie te zijn. Laconiek antwoord op de vraag hoe dat allemaal kan: „Iemand die de goede zaak wil dienen kan altijd tijd vinden.”

De heer Küsters, die al van 1 december 1954 reservist is, bewijst ook in deze functie dat hij tijd kan en wil vinden. Hij werd destijds reservist om het wettige gezag met de daad te steunen wanneer dat ergens zou worden bedreigd en die dreiging was toen duidelijker dan nu. Maar dat was niet de enige reden voor de heer Küsters om reservist te worden: hij zag namelijk ook een gelegenheid om zijn visie op het maatschappelijk leven te verbreden, hetgeen hij nodig vond, aangezien hij het werk bij het lager onderwijs belangrijk, maar betrekkelijk eenzijdig acht.

Het kan niet anders of in een gesprek met de heer Küsters komt toch ook wel de onderwijzer, de pedagoog naar voren en dus ook de jeugd van vandaag. En daarmee raakt de heer Küsters pas goed op zijn praatstoel om zijn mening over de jeugd te geven, die kort gezegd inhoudt: „De jeugd is van nature goed. Natuurlijk moet zij geleid worden, maar de vraag is hoe! Er dient een goede „opvang” te zijn speciaal voor leeftijdgenoten tussen de moeilijkste jaren van 11 tot 16 (vooral geen opvang tussen ouderen!) Er dienen jeugdclubs op allerlei gebied te zijn en er dient rekening mee te worden gehouden, dat de jeugd op deze leeftijd door krant, radio en t.v. een veel grotere ontwikkeling heeft dan de jeugd van 25 of 30 jaar geleden. Via de

(vervolg op pag. 28)

. . . de onderwijzer P. J. W. Küsters . . .

Adjutant Schuurmans:

„Arcen en Velden groep als alle andere“

door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

„De adjudant vraagt of u hem wilt verontschuldigen. Hij is naar het ziekenhuis in Venlo. Wachtmeester 1e kl. Buurman uit Velden is vanmorgen opgenomen na een verkeersongeval. Hij was juist zelf bezig met een onderzoek in een dodelijke aanrijding.”

Met deze woorden werden we op een druilerige julidag op het groepsbureau in Arcen ontvangen door de wachtmeester 1e kl. J. H. Peeters, die er op dat moment de honneurs waarnam.

Schoolhoofd-reservist

(vervolg van pag. 26)

bromnozems zegt de heer Küsters: „Ook de jeugd is geneigd om bijvoorbeeld snelheid in allerlei opzicht op te voeren, naar het voorbeeld der ouderen. Wel, láát ze dat dan doen: Er dient gelegenheid te zijn om af te reageren, maar dan in georganiseerd verband. De overheid heeft bij het scheppen van mogelijkheden hiervoor een belangrijke taak, aldus de heer Küsters, die op het punt van de opvoeding van de jeugd en de methoden of mogelijkheden een aantal idealen heeft, zich daarbij geen illusies makend, dat álles ook te verwezenlijken is en dat zeker niet, zegt hij, zonder dat in de gezinnen een goede grondslag wordt gelegd door godsdienstbeoefening.

Ook ten aanzien van de reserve-rijkspolitie heeft de heer Küsters zijn idealen en ook zijn standpunt. Dat dit positief is, dat is duidelijk, anders was hij er al lang uitgestapt, want dan zou hij het allemaal zonde van de tijd vinden . . .

We hadden een afspraak gemaakt met adjudant A. C. Schuurmans, commandant van de groep Arcen en Velden, om voor het jubileumnummer het een en ander aan de weet te komen.

De vraag zou kunnen rijzen, waarom het nu juist de groep Arcen en Velden moest zijn? Wel, dat vroeg de adjudant ook, toen hij na zijn terugkeer ook nog welwillend het oor had geleend aan een woonwagewoner over een vermeend bedigingsgeval door een raadslid.

Tja, waarom Arcen? (men laat daar Velden voor het gemak meestal maar weg). Feitelijk weten we het zelf ook niet. Is het omdat we in dit dorpje onze jeugdijaren gesleten hebben? Maar daar had de redactie, die ons erheen stuurde, toch ook geen weet van. Om het feit wellicht, dat mevrouw Peeters er zo'n lekker bakje koffie schenkt? Maar dat wisten we pas, nadat we er zo gastvrij waren ontvangen. Of is het, omdat het rustieke plaatsje aan de Maas de laatste jaren toeristische bekendheid heeft gekregen? Of omdat er nog een stukje van Napoleon's nooit voltooide Rijn-Maasverbinding, de Fossa Eugenia, te vinden is? Och, wat doet het er eigenlijk ook allemaal toe. Het is Arcen geworden, zoals het evengoed Gulpen, Veldhoven of Blaricum had kunnen zijn. Arcen en Velden dus. Niet teveel ophef, was des adjudants eerste reactie. Anders zou men denken, dat het hier een bijzondere groep is en dat is niet zo. Arcen is een groep als alle andere.

Bij de groep Arcen en Velden zijn ingedeeld de posten Grubbenvorst, Meerlo en Broekhuizen en verder

de rayons Arcen, Velden, Lottum en Blitterswijk. Dat de adjudant Schuurmans er de scepter zwaait, zal inmiddels de lezer wel duidelijk zijn. Naast de burgemeester van de gemeente Arcen en Velden heeft adjudant Schuurmans „te maken” met de burgemeesters van de gemeenten Grubbenvorst, Meerlo en Broekhuizen. De Maas scheidt de groep in twee delen. Aan de oostelijke oever van „de brede stroom” liggen Arcen, Lomm en Velden, verenigd in de gemeente Arcen en Velden. Aan de westelijke oever liggen de overige drie gemeenten. En voor degenen, die helemaal vreemdeling in Jeruzalem zijn: Als u de grote verkeersweg Nijmegen-Venlo in de richting Venlo rijdt, bereikt u de noordelijkste grens van het gebied van de groep na het dorpje Wellerlooï, om het weer te verlaten nadat u midden door het dorp Velden bent gereden en Venlo reeds in het vizier hebt.

In Arcen liep in vroeger jaren de verkeersweg midden door het dorp. Dat was bijzonder gevaarlijk, want de hoofdstraat is niet al te breed en bovendien bochtig. Enkele jaren geleden is de weg om het dorp heen gereed gekomen. Daarmee was zeker de verkeersveiligheid in het dorp zelf gebaat, maar elders is het er niet beter op geworden.

De noord-zuid verbinding is ten enmale als snelweg onvoldoende. Adjudant Schuurmans zegt het met overtuiging en zonder aarzeling: „het meeste werk hebben we op het ogenblik met het verkeer”. In Velden waar de verkeersweg het dorp in tweeën snijdt, zijn dit jaar reeds zeven doden als slachtoffer van het verkeer te betreuren.

De rayoncommandant heeft er zijn handen meer dan vol aan. Velden is tevens het middelpunt van de reserve-rijkspolitie-activiteiten in het district Roermond. De schietwedstrijden worden er gehouden, terwijl de muziekkapel en het dameszangkoor er repeteren. Het „reserve-politie-leven” is in dit district overigens zeer levendig, want waar in Nederland b.v. vindt men een muziekkorps en een dameszangkoor van reservisten (en hun dames uiteraard)?

Weekend-invasie

En verder kent ook Velden zijn (Duitse) week-end-invasie's en tiert het bermtoerisme er welig. Over de Lingsforterweg in Arcen, een weg die vanaf de Duitse grenspost Straelen recht het dorp inloopt en daarbij de verkeersweg Nijmegen-Venlo kruist, passeerden in 1963 niet minder dan 210.000 personenauto's. De 20.000 lege vrachtwagens (geladen mogen ze er niet komen) laten we daarbij dan nog buiten beschouwing. In het dorp zelf vragen de talrijke Duitse auto's de aandacht, wier eigenaren in Arcen inkopen doen en in de plaatselijke hotels, van welke het Maashotel landelijke bekendheid heeft om zijn Maaspaling, van een degelijke Hollandse maaltijd genieten. Zij nemen het daarbij niet zo nauw met het parkeren, zodat er zelfs van een parkeerprobleem kan worden gesproken . . .

Bier . . .

De gemeentesecretaris, de heer H. Arts, naar zijn mening over de gevaarlijke verkeerssituatie gevraagd, zegt: „Om te beginnen in Velden, terugbrenging van de toegestane maximum snelheid van 70 kilometer naar 50 en verder natuurlijk een vierbaansweg, met — als het maar even kan — de kruisingen er over of er onder door.” De secretaris lacht hartelijk als we hem wijzen op een berichtje in een noordelijk blad, waarin staat, dat in Arcen de prijs om de plaatselijke schutterij te mogen commanderen dit jaar tot 4000 liter bier is opgelopen! „Dat klopt,” zegt hij, „maar er moet wel even bij ver-

meld worden, dat de eveneens plaatselijke brouwerij „De Vriendenkring” hiervoor nog de vooroorlogse prijs van vier cent per liter berekent.

Toerisme

Arcen is een toeristenplaats. De „juke-box-toeristen” zal men er echter tevergeefs zoeken. Voor een rustige vakantie is het een ideaal oord. „Juist omdat er niets spectaculairs of sensationeels te doen is, is het zo aantrekkelijk, zegt de secretaris. Die zich willen „vermaken” kunnen beter naar Valkenburg of dergelijke plaatsen gaan”. Natuurlijk brengt de toeristische drukte ook voor de rijkspolitie zijn bemoeienissen mee, maar zoals gezegd, het is een pastoraal vakantieoord. Over het algemeen zijn de mensen er zeer vredelievend en de geruchtmakende moord onlangs op de invalide arbeider, heeft de bevolking dan ook diep geschokt. Bij kermissen, schuttersfeesten en bij het carnaval, dat ook in Arcen flink gevierd wordt, komt het zelden of nooit tot ernstige ruzies of ordeverstoringen. „Brooddronken jongelui (meestal nog van buiten) willen bij dergelijke evenementen nog wel eens vernielingen op toiletten en zo aanrichten, maar daar weten we wel raad mee,” aldus de wachtmeester Peeters. Overigens is ons eigen intieme politie-carnavalfest „beroemd” in het

district, voegt hij er met enige trots aan toe. Het heeft elders al navolging gevonden. En daar wordt niets vernield!

De hele groep blijkt geabonneerd op het Korpsblad. Ook de burgemeesters van alle tot de groep behorende gemeenten. Drie heb ik er zelf abonné gemaakt, zegt adjudant Schuurmans, de vierde werd door de districtscommandant persoonlijk „geworven”.

De burgemeester, de heer W. P. G. Linders, blijkt het Korpsblad niet alleen te lezen, maar er ook een positief gunstig oordeel over te hebben. „Ik vind het een uitstekend blad,” zegt hij, „en als ik er maar even tijd voor kan vinden, lees ik het. In het bijzonder de reisverhalen o.a. Tjsecho-Slowakije heb ik zeer gewaardeerd.”

De echtgenote van wachtmeester Peeters moet toegeven, dat zij er helaas nog niet toe gekomen is het Korpsblad te lezen. Als moeder van negen kinderen heeft zij echter een geldige reden. Als we haar op de rubriek „Moeder en kind” wijzen, kijkt ze haar echtgenoot verwijtend aan en merkt op, dat hij haar daar wel eens op attent had kunnen maken. „Die ga ik in de toekomst beslist lezen,” zegt ze resoluut, „want op zondagmiddag kan ik nog wel eens een rustig uurtje vinden.”

Adjudant Schuurmans heeft gelijk, de groep Arcen en Velden is een groep als alle andere, een groep met hart voor het Korpsblad . . .

De adjudant A. C. Schuurmans en de wachtm. 1e kl. J. H. Peeters

**Korpsblad ook bij
kleinste groep . . .**

★

Scherpenzeel kreeg groepsbureau uit gouden eeuw

door de adjudant B. BOL te Apeldoorn

De groep Scherpenzeel, de kleinste groep in ons land (feitelijke sterkte drie man inclusief de groepscommandant), kreeg een van de fraaiste groepsbureaus, waarover de rijkspolitie de beschikking heeft. Het werd kort geleden door burgemeester C. P. Hoytema van Konijnenburg overgedragen aan de territoriaal inspecteur in het ressort Arnhem, de kolonel P. Oom, in het bijzijn van onder meer de overste jhr B. W. F. de Beaufort, commandant van het district Apeldoorn en diens toegevoegd officier, de kapitein E. Spierenburg, alsmede (uiteraard) de overste b.d. jhr A. M. C. Mollerus, tijdens wiens ambtsperiode als commandant van het district

Apeldoorn de onderhandelingen werden gevoerd voor de restauratie en het gebruik van het „Hoge Huis”, een uit de 17e eeuw stammend pand, product van de Hollandse renaissance.

Tot dusver was het groepsbureau ondergebracht op de eerste verdieping van het gemeentehuis. Het nieuwe bureau (ondanks zeer goede verhoudingen) tot stand gekomen door een initiatief van burgemeester mr. C. P. Hoytema van Konijnenburg, omgeeft de groep met een stuk geschiedenis waarin enige mysteries bestaan. Door wie en voor wie het „Hoge Huis” werd gebouwd is niet bekend en over de vroegere bewoners, waaronder een

bierbrouwer en een kunstschilder, gaan diverse geruchten.

Niet zo lang geleden zijn er nog geheime gangen onder het gebouw gevonden en verteld wordt dat een dienstmeisje van een der bewoners in de tijd kort na de val van Napoleon, toen kozakken in Scherpenzeel waren ingekwartierd, zich twee dagen en twee nachten heeft schuilgehouden in de krimp tussen beide dakhelften. Zij hield niet van kozakken en er was nog geen rijkspolitie om haar te beschermen. Ondanks het feit dat het pand belangrijk genoeg is om op de monumentenlijst voor te komen, was het enkele jaren geleden sterk in verval geraakt, maar met subsidies van rijk, provincie en gemeente is nu de restauratie tot stand gekomen. In de linkerhelft van het gebouw zetelt nu een bijkantoor van de Nutsspaarbank, in de andere helft de rijkspolitie, zulks tot vreugde van de groep Scherpenzeel. De kleinste groep van Nederland (onder commando van de opperwachtmeester B. J. Brummel), heeft een van de mooiste bureaus. Waar eens een dienstbode zich verschool, een bierbrouwer zijn winst berekende, werken nu rijkspolitieambtenaren. En, in het „Hoge Huis” komt ook het Korpsblad op tafel, want ook in dit groepsbureau uit de gouden eeuw staat men middenin deze tijd . . .

Toppunt van ellende . . .

Het toppunt van ellende werd kort geleden door een patrouille van de SAS aangetroffen op de rijksweg Utrecht—Den Haag. Daar reed op een zondagmiddag een personenauto, die niet ten onrechte argwaan van de Porscherijders wekte. De wagen had geen binnenspiegel, geen buitenspiegel, geen ruitenwissers, geen richtingaanwijzers, er was geen belastingkaart, geen kentekenbewijs en de remmen werkten nauwelijks. Bovendien had de bestuurder, een Rotterdammer, geen rijbewijs. In de auto zaten drie volwassenen en twee kinderen. Het was duidelijk, dat de bestuurder een verbaal kreeg en dat de wagen in beslaggenomen werd. De inzittenden gaven voor geen geld bij zich te hebben voor de reis naar huis, maar tenslotte kwam er toch nog f 16,— boven water. De rijkspolitie-service strekte zich trouwens toch ook nog zover uit dat een volwassene en de kinderen bij het station van Woerden werden afgeleverd . . .

Adjutant J. Schoonbeek naar Wildervank

Met ingang van 16 juli 1964 is de adjutant J. Schoonbeek aangewezen als groepscommandant te Wildervank. Hij werd op 24 juli 1917 geboren te Loppersum en trad op 19 augustus 1940 in dienst bij de toenmalige Marechaussee; op 1 maart 1943 ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij bij het Korps Rijkspolitie aangesteld in de rang van wachmeester 1e kl., met als standplaats Groningen. Op 12 juni 1952 werd hij verplaatst naar de groep Wildervank, waar hij op 1 januari 1954 postcommandant en met ingang van 1 februari 1958 rayoncommandant tevens plaatsvervangend groepscommandant werd. Hij werd op 1 januari 1954 bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 juli 1964 tot adjutant.

De adjutant G. Lutters groepscommandant Horn

De adjutant G. Lutters is met ingang van 1 juli 1964 aangewezen als groepscommandant te Horn. Hij werd op 9 juli 1913 te Deurne geboren en trad op 5 oktober 1934 in dienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Op 1 maart 1943 ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en bij de oprichting van het Korps Rijkspolitie op 1 januari 1946 werd hij aangesteld in de rang van wachmeester 1e kl., met als standplaats Swalmen. Op 15 januari 1954 werd hij als postcommandant verplaatst naar Gennep waar hij op 1 mei 1958 belast werd met de functie van plaatsvervangend groepscommandant. Met ingang van 16 februari 1959 werd hij aangewezen als groepscommandant te Thorn. Hij werd op 1 januari 1954 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 januari 1960 tot adjutant.

Adjutantsdochter in Dordrecht slaagde voor H.T.S.

door de opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

Willy Vlaskamp, de negentienjarige dochter van de adjutant H. C. Vlaskamp van de Sectie voor Bijzondere Verkeerstaken, heeft aan de Hogere Technische School te Dordrecht het eindexamen in de fysische techniek behaald, een feit waarmee zij in het Korpsbladnieuws doordringt, aangezien dit bepaald geen alledaagse prestatie is.

Deze koene rijkspolitiedochter werd op 12 juli 1945 in Gilze Rijen geboren, maar nog voordat zij aan de lagere school toe was, had vader Vlaskamp opnieuw één van zijn vele bestemmingen gevolgd en zette Willy in Zevenbergen de eerste schreden op het pad der wijsheid.

Een verplaatsing naar Noordwijkerhout had tot gevolg, dat Willy de zesde klas in deze plaats moest doormaken. Vandaar ging zij naar de Mulo in Sassenheim. Overigens niet met volledige instemming van het hoofd van de lagere school. In de eerste klas zal ze het nog wel rukken, zo luidde zijn (sombere) voorspelling, maar daarna wordt het kwakkelen. Het is wel een beetje anders gelopen. Niet alleen ging alles van een leien dakje, maar de studieresultaten waren dusdanig, dat het hoofd van de Mulo het advies gaf Willy (en haar zusje) maar naar het lyceum te zenden. Aldus

geschiedde. In Haarlem kwam Willy in de eerste klas, maar al direct na de Kerstvakantie werd zij doorgezonden. In oktober van hetzelfde jaar werd vader Vlaskamp naar Dordrecht verplaatst en het was daar, dat Willy in 1961 het eindexamen H.B.S. behaalde. Zij was toen zestien . . .

Het knutselen aan kristalontvangers en radio's, dat Willy als hobby beoefende, bracht haar op het idee er serieus mee door te gaan en de Hogere Technische School te volgen. Haar aanvankelijk voornemen, om electro-techniek te gaan studeren liet zij op advies van de schoolleiding varen en volgde zij de raad op, om „in de fysische techniek te gaan”. Fysische techniek is een mengsel van natuurkunde, elektrotechniek, werktuigbouwkunde en chemie. Willy was de enige studente in haar afdeling. Zij raakte er echter niet van ondersteboven, al zal zeker de beginperiode niet gemakkelijk zijn geweest.

En zo behaalde Willy Vlaskamp, het meisje dat de Mulo maar nauwelijks zou kunnen halen, bij het begin van haar twintigste levensjaar een diploma, waarop niet alleen zij, doch ook haar ouders terecht trots kunnen zijn.

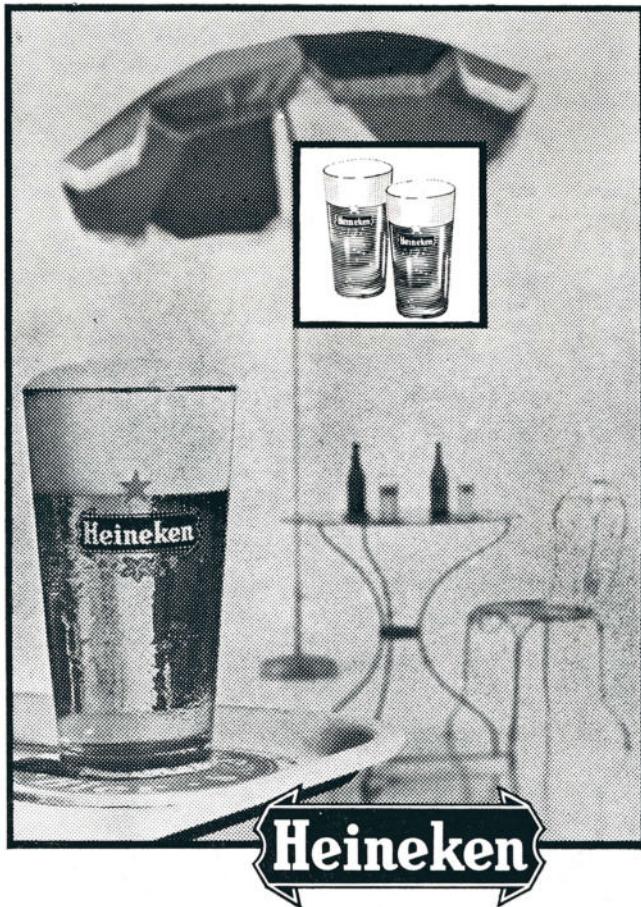
Adjutant A. Luiten naar Papendrecht

Met ingang van 1 augustus '64 is de adjutant A. Luiten aangewezen als groepscommandant te Papendrecht. Hij werd op 7 december 1914 geboren te Spijkenisse en trad op 6 december 1935 in dienst bij het Korps Politietroepen. Na de opheffing van de Koninklijke Landmacht door de bezetter, ging hij in dienst bij de Rijksveldwacht om vervolgens op 1 maart 1943 over te gaan naar de Staatspolitie (Marechaussee). Bij de oprichting van het Korps Rijkspolitie op 1 januari 1946 werd hij aangesteld in de rang van wachmeester 1e kl. met als standplaats Spijkenisse. Op 16 september 1946 werd hij verplaatst naar de post Blaak en op 1 oktober 1955 naar Brielle, als rayoncommandant, tevens plaatsvervangend groepscommandant. Hij werd op 1 januari 1954 bevorderd tot opperwachmeester en op 1 augustus 1964 tot adjutant.

Recidivist in Oploo aangehouden door optreden reservist

Tijdens een bijeenkomst van de bij de groep Oploo ingedeelde reservisten, heeft de officier der rijkspolitie 2e kl. W. A. de Kraker, namens de commandant van het district 's-Hertogenbosch van het korps rijkspolitie, aan de reserve-wachmeester der rijkspolitie C. Sengers, een tevredenheidsbetuiging uitgereikt. De betuiging is verleend omdat door de oplettendheid en het tactisch optreden van de reservist-jachtopziener een persoon kon worden aangehouden die zich had schuldig gemaakt aan 16 inbraken en diefstal van 2 auto's en 1 bromfiets.

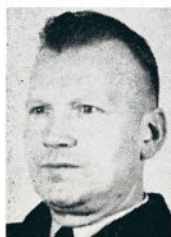

Vandalen opgespoord door optreden reservist

De reservewachmeester H. J. Meerbeek te Borculo heeft van de Algemeen Inspecteur een waarderingsschrijven ontvangen voor zijn optreden tegen twee vandalen. Op een avond constateerde hij dat bij zijn woning reclameborden werden vernield, een ijzeren staaf over de weg werd gelegd, een vat op het rijwielpad geplaatst. Hij „rukte uit” op zijn bromfiets en trof twee jongelui aan van 22 en 17 jaar. Ze gaven beide een vals adres op, maar konden niettemin de volgende dag worden opgespoord.

Adjutant J. P. A. Trienen groepscommandant Woensdrecht

Met ingang van 1 augustus '64 is de adjutant J. P. A. Trienen aangewezen als groepscommandant te Woensdrecht. Hij werd op 6 juli 1909 geboren te Hengelo (O) en begon zijn politieloopbaan op 19 september 1934 bij de gemeentepolitie te Hilversum. Op 1 augustus 1943 ging hij over naar de Parketwacht te Zutphen en op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl., aangesteld bij het korps rijkspolitie (Parketgroep Zutphen). Nadat hij op 1 september 1950 werd verplaatst naar de Parketgroep Arnhem, werd hij op 15 september 1953 postcommandant te Hedel, waar hij op 1 augustus 1954 bevorderd werd tot opperwachtmeester en op 1 februari 1958 werd aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant. Op 1 augustus 1964 volgde zijn bevordering tot adjutant.

Adjutant A. Schilders groepscommandant Bergeijk

De adjutant A. Schilders is met ingang van 1 augustus 1964 aangewezen als groepscommandant te Bergeijk. Hij werd op 2 november 1915 te Drongelen geboren en begon zijn politie loopbaan bij de Rijksveldwacht op 1 augustus 1940. Door de maatregelen van de bezetter ging hij op 1 maart 1943 over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 aangesteld in de rang van wachtmeester 1e kl. met als standplaats Den Bommel. Op 1 februari 1951 werd hij postcommandant te Dirksland en op 1 januari 1960 tevens aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant te

De wachtmeester 1e kl. J. v. d. Berg (no. 161) in de Kruittorenloop

Joop van den Berg Nederlands marathon kampioen

door opperwachtmeester J. J. H. VAN AERSEN te Nijmegen

De wachtmeester 1e kl. J. v.d. Berg uit Berghem, — over wie we onlangs in het Korpsblad schreven — is marathon-kampioen van Nederland geworden.

Zoals we destijds reeds vermeldden, is dit jaar voor de 34-jarige atleet waarschijnlijk het laatste seizoen, waarin hij voor zijn club (P.H. uit Vught) en voor de rijkspolitie nog enkele successen wil behalen.

Wij zouden zo zeggen, dat dit marathon-kampioenschap voor Joop wel het mooiste succes is, dat hij zichzelf zou kunnen wensen.

Toen we hem de dag na zijn schitterende prestatie telefonisch feliciteerden, zei hij, dat het „toch wel zwaar” was geweest. Direct na afloop had hij zich voorgenomen nooit meer een marathon te lopen, maar dit voornemen begon alweer een beetje te verflauwen. Met verlangende blikken begint hij alweer uit te kijken naar de komende internationale marathon in Tsjechoslowa-

Middelharnis. Vervolgens werd hij op 15 april 1961 in Middelharnis rayoncommandant, tevens plaatsvervangend groepscommandant aldaar. Hij werd op 1 januari 1955 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 augustus 1964 tot adjutant.

kije. „Als de K.N.A.U. er iemand naar afvaardigt — hetgeen overigens nog geenszins vaststaat — zullen ze toch moeilijk iemand anders dan mij kunnen sturen,” zei een gelukkige v.d. Berg. „Maar er zal wel niet voldoende geld voor uitzending beschikbaar zijn,” voegde hij er gelaten aan toe. Maar toch, men kan nooit weten en dus blijft Joop hopen . . .

De kampioens-marathon betekende voor v.d. Berg de derde marathon in zijn atletiek-loopbaan. Graag had hij nog het officieuze record op deze afstand van 42 kilometer en 195 meter op zijn naam gebracht. Na 25 kilometer zat het er nog dik in, daar hij toen nog ruim 4 minuten op de tijd van Frans Kunen, die dit record in zijn bezit heeft, voorlag. Toen ontlastte zich echter een noodweer, zoals men in Nederland slechts zelden meemaakt. Van een recordverbetering kon toen geen sprake meer zijn. Het kampioenschap, in de fraaie tijd van 2 uur 38 min. 40.4. sec., kon niemand hem echter meer ontnemen.

Toen we Joop 's middags nog eens belden, zei zijn echtgenote: „Hij is trainen”. Waarmee maar gezegd wil zijn, dat men niet zo maar marathon-kampioen wordt . . .

V.l.n.r.: de Directeur-Generaal jhr mr F. A. Groeninx van Zoelen, minister Y. Scholten, de majoor F. M. C. Offermans, de generaal J. Gerritsen en de opperwachtmeester N. M. van der Werf, die de werking van de Traffipax-apparatuur uitlegt.

★

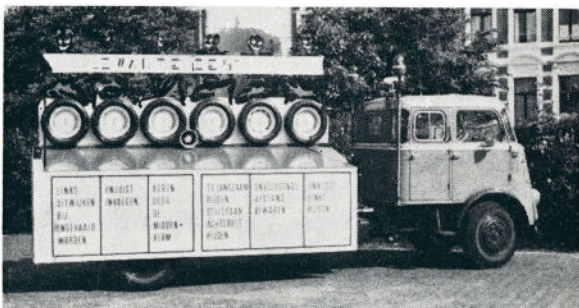

Minister Scholten en Directeur-Generaal bij Sectie Bijzondere Verkeerstaken

De minister van justitie, mr Y. Scholten heeft zich uitvoerig op de hoogte laten stellen van de resultaten van de Actie Zwarte Zes waarvoor hij destijds ook het startsein gaf. Tegelijkertijd heeft hij in gezelschap van de Directeur-Generaal, jhr mr F. A. Groeninx van Zoelen en uiteraard van de Algemeen-Inspecteur J. Gerritsen het materieel van de Sectie Bijzondere Verkeerstaken bezichtigd op het terrein van de Alexanderkazerne te Den Haag, vanwaar de sectie — zoals gemeld — binnen afzienbare tijd naar Driebergen zal verhuizen.

Expositie van materieel van de Sectie voor minister Scholten.

De aan de Zwarte Zes gewijde corsowagen van de sectie.

Aktie Zwarte Zes een succes

De Actie Zwarte Zes, waarin het Korps Rijkspolitie in samenwerking met het Verbond voor Veilig Verkeer zes ernstige overtredingen op de autosnelwegen, die tot ruim negentig van de honderd ongevallen leidden, is een succes. Sedert namelijk de Porschebemanningen van de Surveillancegroep Autosnelwegen zijn begonnen de weggebruikers door middel van folders, door vermaningen of door proces-verbaal te wijzen op het grote gevaar van het zonder meer naar de linkerwegheft uitwijken, het onjuist invoegen, het keren door de middenberm, het onvoldoende afstand bewaren, het te langzaam rijden, stilstaan of zelfs achteruitrijden en het onnodig op de linkerrijbaan rijden, is het percentage van deze fouten gedaald. Het percentage is met meer dan tien procent teruggelopen, al is het zeer moeilijk om concrete cijfers te geven. In elk geval werden in de eerste twee maanden van de actie voor de zes fouten meer dan 200 processen verbaal gemaakt, terwijl tweeduizend automobilisten een waarschuwing kregen.

De belangstelling voor deze actie bleek bijzonder groot: de televisie begon geregeld spots over de zwarte zes uit te zenden, bij honderd benzinstations werden affiches aangebracht en folders uitgedeeld, in twaalf motels en restaurants gingen de gasten hun mond afvegen met papieren servetjes, waarop nogeens kort en bondig die zes fatale fouten stonden aangegeven. Er kwam bij de Sectie een corsowagen gereed, die in het bloemencorso van Oegstgeest en Rijnsburg, maar ook in Aalsmeer en Zundert de aandacht vroeg. Leger, Luchtmacht en marine, gemeentelijke politiekorpsen en zelfs de Belgische rijks-wacht haakten in.

Bas den Oudsten.

Politie in de vierdaagse

Bij de 48ste vierdaagse waren er weer werkende en lopende politie-ambtenaren: beide categoriën verdienen de aandacht, de werkers bijvoorbeeld van de eerste dag als de wachtmeester 1e kl. D. van Dorp, die in het centrum van Elst de wandelschare aan zich zag voorbijtrekken terwijl 10 kilometer verderop in Oosterhout, de groepscommandant Valburg, de adjudant S. W. de Heer, en zijn mannen (foto beneden v.l.n.r. de opperwachtmeester G. van Haaften uit Kesteren, de opperwachtmeester H. Kwakernaat uit Vuren en de wachtmeesters 1e kl. J. Overeem uit Beesd en H. Hendriks uit Oosterhout) nog beraadslaagden of de getroffen maatregelen voor het garanderen van een vrije doortocht voor de tippelaars voldoende en afdoende waren. De rijkspolitiedeelneemers aan de vierdaagse zelf, op de foto het detachement van de Territoriale Inspectie Arnhem, onder commando van de kapitein Th. van Dolderen, gingen welgemoed over het parcours, maar zij waren niet de enige wandelende politiemannen. Ook in de vierdaagse is de politie internationaal vertegenwoordigd. Zo waren er ook de Zwitsers van de Stadtpolizei te Bern en er was ook weer een groep Londense Bobbies.

BANDEN

Ook voor de nu afgelopen 5e jaargang worden weer blauwe linnenbanden gemaakt. De prijs is f 1,95.

Van de oude jaargangen is nog een beperkt aantal banden voorradig.

U kunt bestellen per giro 833111 t.n.v. Schaafsma & Brouwer, Dokkum.

Wilt u dan vooral de gewenste jaargang vermelden?

Inbreker in Leidschendam vluchtte reservist in de armen

door de reserve-adjutant L. STOLK te 's-Gravenhage

De echtgenote van de reserve-wachtmeester der rijkspolitie H. Dobbe van de groep Leidschendam, werd enkele maanden geleden 's avonds door haar nog buiten spelende kinderen opmerkelijk gemaakt op een bij de ingang van de nabijgelegen metaalfabriek rondlopende man.

Nadat mevrouw Dobbe de man enige ogenblikken had geobserveerd, zag zij, dat hij over een toegangshek der fabriek krom en zich naar het fabriekskantoor begaf. Direct waarschuwde zij haar man, die machinist is van een poldergemaal. Reservist Dobbe, ging naar het fabrieksterrein en met de hulp van de juist passerende buurman, de heer W. van der Pijl, werd het fabrieksterrein scherp in het oog gehouden. De echtgenote van de reserve-wachtmeester Dobbe belde het groepsbureau op om assistentie. In afwachting van de komst van de beroeps-politie, bleef het trio „Reservist-Echtgenote-Burger” waakzaam teneinde de vlucht van de vermoedelijke inbreker te voorkomen. Direct na aankomst van twee man beroeps-

personeel, begon de operatie: „Pak Hem”.

Na over het hoge hek te zijn geklimmen, begon men systematisch het uitgestrekte fabrieksterrein, waarop veel struikgewas staat, af te zoeken. Zo werd de man gevonden, maar op de sommatie te blijven staan, trachtte hij door het dikke struikgewas te verdwijnen. Zelfs na een waarschuwingsschot zette hij zijn vlucht voort, sprong pardoos in een circa 8 meter brede, vrij diepe sloot en zwom naar de overkant. De man had buiten de waard gerekend, want daar stond de reserve-wachtmeester Dobbe met zijn buurman Van der Pijl de vluchteling op te wachten. Een krachtige greep drukte de verdachte tegen de grond en hij ont kwam niet meer aan deze „sterke arm”. Prompt volgde de overlevering van de verdachte aan de twee wachtmeesters van de groep Leidschendam.

Het bleek dat de man met een steen al een grote ruit van het kantoorcomplex had ingeslagen; het gat was zo groot, dat een man er door

kon. Daarna bleek pas hoe belangrijk deze aanhouding was. De man bleek een als inbreker bekend staande Amsterdammer te zijn. Na langdurige verhoren bekende hij tenslotte verschillende inbraken; een kostbare rekenmachine kon nog worden achterhaald.

Voor dit optreden heeft de Minister van Justitie aan de reserve-wachtmeester H. Dobbe, een gratificatie van f 50,— toegekend, terwijl de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie de reserve-wachtmeester H. Dobbe, diens echtgenote en de heer W. van der Pijl, zijn waardering over dit lofwaardig optreden heeft uitgesproken.

In het gemeentehuis van Leidschendam heeft de commandant van het district 's-Gravenhage, de overste jhr W. A. Gevers Deynoot, in het bijzijn van burgemeester H. A. C. Banning van Leidschendam, het beroepspersoneel en het reservepersoneel van de groep Leidschendam, de cheque en de tevredenheidsbetuigingen uitgereikt.

Hierbij werden ook waarderende woorden gesproken door de burgemeester en de groepscommandant, de adjudant T. W. Geense, die namens beroeps- en reservepersoneel van de groep, mevrouw Dobbe bloemen aanbood.

De overste jhr W. A. Gevers Deynoot reikte aan de reserve-wachtmeester Dobbe cheque en tevredenheidsbetuiging uit. Links de adjudant T. W. Geense.

with the compliments of

olivetti

schrijfmachines
tel. en rekenmachines
boekhoud- en factuuremachines
bandponsapparatuur
telexapparatuur

Lange Voorhout 86 's-Gravenhage
Tel. 185270

Verolme

VERENIGDE SCHEEPSWERVEN N.V.

Nieuwbouw van:

tankers
erts-olietankers
vracht- en passagiersschepen
tot 130.000 t.d.w.

ROTTERDAM - POSTBUS 610
TELEFOON 010-162500

Adjutant H. J. P. Verkaart naar Wateringen

De adjudant H. J. P. Verkaart is met ingang van 1 september '64 aangewezen als groepscommandant te Wateringen. Hij werd op 8 november 1915 ge-

boren te Zoeterwoude en werd op 1 februari 1939 hulp-agent bij de gemeente-politie Rijswijk (Z.H.) Op 27 januari 1941 werd hij gemeenteveldwachter te Pijnacker, waarna hij met ingang van 1 maart 1943 overging naar de Staatspolitie (Marchaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie. Op 1 april 1950 vangt zijn carrière aan bij de groep Wateringen: op 18 februari 1953 wordt hij daar postcommandant, op 1 januari 1954 bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 april 1958 plaatsvervangend groepscommandant. Met ingang van 1 september 1959 wordt hij aangewezen als groepscommandant te Eersel, waar hij op 1 januari 1960 wordt bevorderd tot adjudant.

Bent u niet zelf aan de
TELEFOON?
Dan spreekt voor U de

Alibiphon

* HUIRPRIJS f. 12.50 PER MAAND *

Bijna 3000
toestellen
in Nederland
in gebruik
o.a. bij de
Rijkspolitie

Rotterdam Tel. 119370 (4 lijnen)

Personalia

Verplaatsingen

RESSORT AMSTERDAM

Per 24-7-'64: G. C. v. Daatselaar, wmr. 1e kl., van Spakenburg naar Hoogland.

Per 27-7-'64: C. N. Winter, wmr. 1e kl. van Opmeer naar Waarland.

Per 1-8-'64: P. J. Vriesman, wmr. 1e kl., van Wieringerwaard naar Schagerbrug.

Per 28-7-'64: H. v. Heusden, wmr. 1e kl., van Zwaag naar Blokker.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-7-'64: J. Casteleijn, wmr. 1e kl., van Zuidzande naar Yerseke.

Per 16-7-'64: P. v. d. Broeke, wmr. 1e kl., van Breskens naar Bruinisse; B. v. d. Lagemaat, wmr. 1e kl., van Middelburg naar Dordrecht.

Per 1-8-'64: W. Mes, owmr., van Strijen naar Kaatshuvel; J. F. de Kort, wmr. 1e kl., van Westdorpe naar Sas van Gent; A. Bruinooge, wmr. 1e kl., van Baarland naar 's-Heer Hendrikskinderen; N. Deegenaars, owmr., van Pijnacker naar 's-Gravenhage; N. J. v. d. Heijden, wmr. 1e kl., van Leiden naar Driebergen; A. Schilders, owmr., van Middelharnis naar Bergeijk; A. Luiten, owmr., van Brielle naar Papendrecht.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 15-9-'63: P. L. van Hout, owmr., van Oostrum naar Venraij.

Per 1-7-'64: J. H. Dohmen, wmr. 1e kl. van Schin op Geul naar Valkenburg. Per 9-7-'64: A. Hartstra, wmr. 1e kl., van Hooge en Lage Mierde naar Udenhout.

Per 15-7-'64: A. W. Meussen, wmr. 1e kl., van Beek en Donk naar Raalte. Per 29-7-'64: R. Rozema, wmr. 1e kl., van Kaatshuvel naar Loon op Zand; S. M. Duijs, wmr., van Etten naar Leur; A. de Beijer, wmr. 1e kl., van Leur naar St. Willebrord.

Per 1-8-'64: C. G. J. M. Vrijhoef, off. 1e kl., van 's-Hertogenbosch naar Tilburg; C. J. Waals, owmr., van Megen naar Made en Drimmelen; D. N. Opedijk, wmr., van Moergestel naar Kaatshuvel; C. J. Hendrickx, wmr. 1e kl., van Ulicoten naar Westdorpe; J. L. de Schipper, wmr. 1e kl., van St. Willebrord naar Raamsdonksveer. Per 3-8-'64: H. van Velden, wmr. 1e kl., van 's-Hertogenbosch naar Driebergen.

RESSORT ARNHEM

Per 15-7-'64: B. Barten, wmr. 1e kl., van Bredeweg naar Druten.

Per 16-7-'64: E. Harmelink, wmr. 1e kl., van Hoewelaken naar Graff.

Per 21-7-'64: G. J. Brouwer, wmr. 1e kl., van Groesbeek naar Hattem.

Per 1-8-'64: J. P. A. Trienen, owmr., van Hedel naar Hoogerheide; J. G. M. Nijland, wmr. 1e kl., van Ommen naar Zieuwent; R. G. van Echten, wmr. 1e kl., van Varsseveld naar Rijsen; E. Spierenburg, off. 1e kl., van Apeldoorn naar Bilthoven.

RESSORT GRONINGEN

Per 17-7-'64: G. Jeurink, wmr. 1e kl., van Assen naar Coevorden.

Per 1-8-'64: K. de Boer, wmr. 1e kl., van Oosterzee naar Baarland; H. G. Remmers, wmr. 1e kl., van Oosterwoide naar Wieringerwaard; H. Rutgers, wmr. 1e kl., van Bedum naar Scherpenisse; J. Tuinstra, wmr. 1e kl., van St. Johannesga naar Oostermeer.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-7-'64: A. v. Hemstede, wmr. 1e

kl., van Amsterdam naar Aalsmeer; P. van Duijn, wmr. 1e kl., van Aalsmeer naar IJmuiden; F. Diepeveen, wmr. 1e kl., van Zwolle naar Zutphen.

VERKEERSCHOOL BILTHOVEN

Per 1-8-'64: C. W. Bloemers, off. 1e kl., van Bilthoven naar 's-Hertogenbosch.

SPEURHONDENSCHOOL

Per 1-8-'64: Ph. C. H. Somers, owmr., van 's-Gravenhage naar Ulestraten.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-8-'64: Adjudant A. Luiten tot groepscommandant te Papendrecht.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-8-'64: Officier 1e kl. Th. C. G. J. M. Vrijhoef tot districtcommandant te Tilburg; Adjudant A. Schilders tot groepscommandant te Bergeijk; Adjudant J. P. A. Trienen tot groepscommandant te Woensdrecht.

RESSORT GRONINGEN

Per 16-7-'64: Adjudant J. Schoonbeek tot groepscommandant te Wildervank.

Bevorderingen

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

tot schrijver A:

Per 1-3-'64: Mevr. H. B. R. Teske, 's-Gravenhage.

RESSORT AMSTERDAM

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 1-6-'64: H. de Boer, Amsterdam. Per 2-7-'64: H. C. C. Herber, Landsmeer; F. Hofman, Petten.

Per 7-7-'64: H. Hovius, Wilnis; G. Wijman, Wormer.

Per 10-7-'64: G. C. v. Daatselaar, Spakenburg.

Per 11-7-'64: J. A. C. Spelt, Diemen. Per 12-7-'64: G. A. Zijlstra, Koog aan de Zaan.

tot wachtmeester:

Per 1-7-'64: S. Alkema en P. H. de Vries, Halfweg; H. Hulshof, IJsselstein; H. v. Assenderp, Koog aan de Zaan; W. W. Idema, Bunschoten; H. A. P. v. Sambeek, Heemskerk; A. J. G. Timmer, Bennebroek.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot adjudant:

Per 1-8-'64: A. Luiten, Papendrecht.

tot opperwachtmeester:

Per 1-7-'64: C. H. v. Aperen, Terneuzen.

Per 16-7-'64: B. v. d. Lagemaat, Dordrecht.

Per 1-8-'64: C. J. Hendrickx, Westdorpe; K. de Boer, Baarland; H. Rutgers, Scherpenisse.

tot wachtmeester:

Per 1-7-'64: J. Albers en J. L. Buise, Voorschoten; F. H. M. Albersen, C. v. d. Kuijt, A. G. E. L. v. Ooijen en J. J. Otten, Spijkenisse; A. Batenburg, Barendrecht; D. Eekhof en R. Meijer, Pijnacker; F. Engelag en J. Kossen, Sassenheim; C. J. Groenesteyn, Poortugaal; L. J. Lagendijk, Oude Tonge; C. B. Langendoen, Tholen; T. Langerak, Wateringen; L. J. Noordergraaf, Middelharnis; J. P. A. Plog, O/W Souburg; Th. A. M. Smale, Boskoop; W. Wolters, Hillegom.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot adjudant:

Per 1-8-'64: A. Schilders, Bergeijk; J. P. A. Trienen, Woensdrecht.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 3-7-'64: Z. Groeneveld, Tilburg; G. H. Rozendal, Rosmalen.

Per 4-7-'64: J. M. de Vos, Raamsdonksveer.

Per 6-7-'64: G. J. Schönhage, Sevenum; A. Reinds, Goirle.

Per 10-7-'64: J. Katuin, Heusden; C. B. Ruigrok, Horst.

Per 11-7-'64: S. Posthuma, Oirschot.

tot wachtmeester:

Per 2-6-'64: B. M. Voolstra, St. Oedenrode.

Per 1-7-'64: P. Bladergroen en G. W. M. Verbong, Mechelen; T. W. E. Boerboom, Eijs; W. Bohle, H. Dekker en W. J. G. Rikken, Vaals; J. H. T. M. Bossmann, Hilvarenbeek; P. H. M. Claessen, Noorbeek; H. G. Damveld, Oudenbosch; B. W. S. J. F. Dolmans, Vrijlen; S. Drent en G. P. J. Janssen, Wijlre; B. H. Dijkstra, Sprang-Capelle; B. T. Hooghiemstra, Hoeven; D. J. M. Jansen, C. J. M. Kuster, J. J. van Noortwijk en J. M. Roks, Valkenburg; J. H. Kaanen, Waubach; G. P. M. Kerstens en P. Marveve, Made; J. H. A. G. Middelhuis, Meerssen; P. Mullenburg, Kaatshuvel; J. L. J. Peters, Deurne; J. A. Sannes, Best; J. Schuur, Gulpen; C. M. P. Stam, St. Oedenrode; F. A. Vervelde, Oud Gastel; G. W. Visser, Maasbracht; H. Wieringa, Grave; J. D. A. van Oosterhout en N. B. Overpelt, Dongen.

RESSORT ARNHEM

tot opperwachtmeester:

Per 1-8-'64: J. G. M. Nijland, Zieuwent en R. G. van Echten, Rijsen.

tot wachtmeester 1e kl.:

Per 2-7-'64: H. de Haan, Raalte.

Per 8-7-'64: J. A. Meijer, Raalte en J. A. H. Withag, Nijmegen.

tot wachtmeester:

Per 1-7-'64: J. D. v. d. Berg, Lochem; H. J. ter Schure, Raalte; R. Schut, Malden; J. G. Waanders, Dalfsen; J. Westerhuis, Putten; L. Douwma, Olst; H. Gruppen, Elst; W. Hessels, Hedel; A. J. Werkman, Berkum; J. Wubs, Bredeweg; E. Zweep, Zaldbommel.

RESSORT GRONINGEN

tot adjudant:

Per 16-7-'64: J. Schoonbeek, Wildervank.

tot opperwachtmeester:

Per 1-8-'64: J. Tuinstra, Oostermeer.

tot wachtmeester:

Per 1-7-'64: J. J. Bos, Zuidlaren; L. Mulder en H. Zeilstra, Appingedam; J. Zaagman, Slochteren.

Wij herdenken

Owmr.
H. C. J. F. v. Drumpt
Arnhem
ressort Arnhem
☆ 10-6-1912
† 26-7-1964

Res.-wachtm.
H. J. Stronks
Aalten
distr. Doetinchem
☆ 19-9-1924
† 6-8-1964

**RIJKSPOLITIE TE WATER
tot wachtmeester:**

Per 1-7-'64: T. J. M. Bruin, J. G. van Dorsten, T.J. Ferwerda en H. Koopmans, Amsterdam; J. B. Th. Hendriksen, Kampen.

In dienst getreden

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-8-'64: J. Volwerk, wmr. 1e kl. te Amsterdam; P. Dissel, adsp.-officier te Alkmaar; J. W. Harrems, schrijver i.t.d. te Heerhugowaard.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-8-'64: P. J. Witteveen, adsp.-officier te Middelburg; E. M. Otto, typiste te 's-Gravenhage.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-8-'64: T. Landman, adm. kracht

te 's-Hertogenbosch (staf T.I.).

RESSORT ARNHEM

Per 1-8-'64: E. Stoffer, schrijver te Wezep; mej. M. E. C. Pijnenburg, typiste A, Arnhem.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-8-'64: F. J. C. M. van Etten, adsp.-officier te Heerenveen.
Per 17-8-'64: IJ. Groenhof, schrijver te Metslawier.

De dienst verlaten

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN

Per 1-8-'64: H. van Tuijl, wmr. 1e kl. te Driebergen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-8-'64: A. J. Schippers, adjudant te Papendrecht; F. Faber, adjudant te 's-Gravenhage; J. W. Renshof, wmr. 1e kl. te Zierikzee.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-7-'64: J. L. J. Simons, adm. kr. te Kessel.
Per 15-7-'64: J. J. Winthagen, wmr. 1e kl. te Epen.
Per 1-8-'64: Th. Baart, wmr. 1e kl. te Kaatsheuvel; J. A. Leus, adjudant te Woensdrecht; A. W. van Kuijen, wmr. 1e kl. te Best; P. Hanekroot-Tromp, schrijver te 's-Hertogenbosch; P. C. A. Bellanger, wmr. 1e kl. te Zegge.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-8-'64: J. Topper, adm. kracht te Muntendam; W. Tigges, schrijver te Ferwerd; R. Nootgedagt, wmr. 1e kl. te Makkum.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

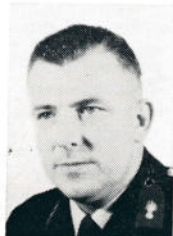
Per 14-7-'64: H. J. Meijer, adspirant te Arnhem.
Per 15-7-'64: B. Dijkstra, adspirant te Arnhem.

Ambtsjubilea

Owmr.
J. de Boer
Eemnes
ressort Amsterdam
25 jaar op 3-10-1964

Wmr. 1e kl.
P. Dijs
Harmelen
ressort Amsterdam
25 jaar op 3-10-1964

Wmr. 1e kl.
H. F. van Lierop
Venraij
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 18-9-1964

Wmr. 1e kl.
C. L. Kattevilder
Boxtel
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 3-10-1964

Owmr.
F. H. W. Weber
Westerhoven
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 3-10-1964

Wmr. 1e kl.
H. Poot
Hapert
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 3-10-1964

Owmr.
P. J. de Moor
Halsteren
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 4-10-1964

Owmr.
W. A. H. Konings
Roermond
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 6-10-1964

Wmr. 1e kl.
L. B. Heijnen
Berg en Terblijt
ress. 's-Hert.bosch
25 jaar op 19-7-1964

Owmr.
J. Bootsma
Zetten
ressort Arnhem
25 jaar op 3-10-1964

Owmr.
M. Bolt
Loppersum
ressort Groningen
25 jaar op 3-10-1964

Owmr.
T. de Jonge
Oosterwolde
ressort Groningen
25 jaar op 3-10-1964

Owmr.
J. M. Kruitbos
Westerbork
ressort Groningen
25 jaar op 3-10-1964

Owmr.
J. v. Nieuwenhoven
Bolsward
ressort Groningen
25 jaar op 3-10-1964

Owmr.
H. Zweepe
Appingedam
ressort Groningen
25 jaar op 3-10-1964

Adjudant
J. J. Doddema
Lemmer
ressort Groningen
25 jaar op 22-10-1964

Wmr. 1e kl.
H. Postma
Zevenhuizen
ressort Groningen
25 jaar op 29-10-1964

Owmr.
A. Sinkeler
Nijmegen
Rijkspolitie te Water
25 jaar op 20-7-1964

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

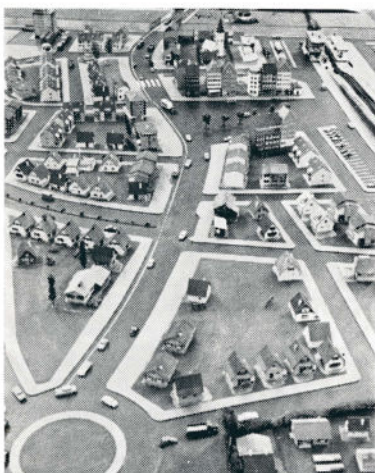
6e JAARGANG No 2 OKTOBER 1964

Generaal opende kaderopleidingschool

Vorming van leiders en aansluiting op eerste opleiding

Op de terreinen van de Opleidingschool Rijkspolitie aan de Velperweg te Arnhem heeft de Algemeen Inspecteur J. Gerritsen met de opening van een gloednieuw paviljoen voor de kaderopleidingschool een nieuwe fase ingeluid ten aanzien van de vorming van rijkspolitiepersoneel. Deze „school - bij - de - school”, waarin voorlopig enkele maanden per jaar een cursus van ca. acht weken wordt gegeven voor de wachtmeesters 1e kl. die opperwachtmeester, postcommandant of rayoncommandant van een meerhoofdig rayon worden, alsmede een cursus van vijftien weken voor opperwachtmeesters die adjudant-groepscommandant worden, is niet slechts kaderopleiding zonder meer, maar vormt tegelijkertijd de aansluiting tussen

De door de wmr. 1e kl. J. B. Plompen vervaardigde maquette waarop talrijke situaties, die zich in het gebied van een groep kunnen voordoen, worden nagebootst.

de eerste opleiding en het kader. De Algemeen Inspecteur J. Gerritsen heeft bij de opening terecht gewezen op de grote betekenis die aan het in gebruik nemen van dit gloednieuwe, smaakvol en doelmatig ingerichte gebouw gehecht mag worden. Dit is het tweede gebouw dat bij de school tot stand is gekomen, want reeds eerder werd een recreatiepaviljoen voor de eerste opleiding in gebruik genomen. Of hiermee evenwel ook voor de toekomst is voldaan aan de behoefte ten aanzien van opleidingsaccommodatie voor rijkspolitiepersoneel valt te betwijfelen. De opleidingschool omvat momenteel 244 adspiranten, waarvan er per 1 november 100 overblijven. Met de nieuwe adspiranten zal de school dan evenwel bevolkt worden door ongeveer 300 adspiranten, hetgeen een zware belasting betekent voor ruimte en accommodatie van de school. Bovendien wordt gewerkt aan een regeling om adspiranten vrij te stellen van militaire dienst. Wanneer het zover is zal op zeker 500 man gerekend moeten worden. Dan zal niet alleen de vorming moeten worden aangepast aan het ontbreken van een militaire opleiding, maar dan zijn de mogelijkheden van de thans beschikbare gebouwen volledig ontoereikend.

Het tot standkomen van de kaderopleidingschool is in feite het resultaat van wat „research” kan worden genoemd. Er zijn enkele experimentele cursussen gehouden — dikwijls in leslokalen en met slaap- en recreatiegelegenheden, die niet aan

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

6e JAARGANG

No. 2 — oktober 1964

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie :

Kolonel P. Oom te Arnhem

Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen

Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester
J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse
A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse
P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-Adjutant J. G. Jansen
te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 158 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie :

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29

Lekku post Leeuwarden
Telefoon (0510); 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum
Telef. (05790) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 5.00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.60 per stuk

★

Advertenties :

J. Duyker - Groningen
Van Ketwich Verschuurlaan 25
Flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag :

De Verkeersschool van het Korps Rijkspolitie nam dit jaar voor het eerst deel aan de Airborne-wandeltocht met een peloton onder leiding van de kapitein E. Spierenburg en won de tweede prijs. (Zie hierover elders in dit nummer) (Foto: Wmr. 1e kl. J. B. Plompen)

Vijftiende R.P.-kalender ligt klaar

Niemand weet waarschijnlijk beter dat de tijd snel gaat dan de rijks-politie-kalender-commissie, die nu de kalender voor 1965 klaar heeft liggen en daarmee voor de vijftiende maal een rijkspolitie-kalender heeft samengesteld.

Deze „3e lustrum-kalender” is voor f 2,— verkrijgbaar, hetgeen een investering voor het nieuwe jaar van ruim drie stuivers per maand betekent, het schutblad, noch de spiraal meegerekend. Waarmee we maar willen zeggen: nog altijd te geef!

Bestellingen kunnen tot 24 oktober worden gedaan bij: Territoriaal Inspecteur der rijkspolitie, ressort 's-Hertogenbosch, postbus 260, Den Bosch. Op de enveloppe linksboven vermelden „K 65”. Niet-korpsleden krijgen de kalender toegezonden na storting van f 2,— aan bovenstaand adres.

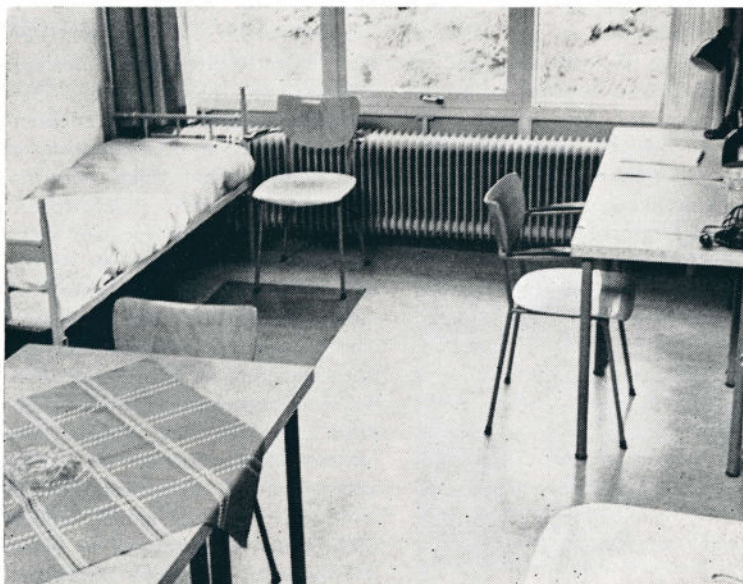
**80 man
nu
per
zwarte
schijf
op toer . .**

Dit is een reproductie van de hoes, die de eerste plaat van de Rijkspolitiekapel werd meegegeven onder de door het Korpsblad Rijkspolitie gecreëerde titel „80 man op 45 toeren”.

Op deze plaat zijn vastgelegd: „La trompette guerrière” van A. F. Govaert, „In the Lime-tree avenue” van A. Bosch, de „Hudson mars” van M. Everaarts en de „Defileermars van het Korps Rijkspolitie”, een en ander op uitstekende wijze gespeeld.

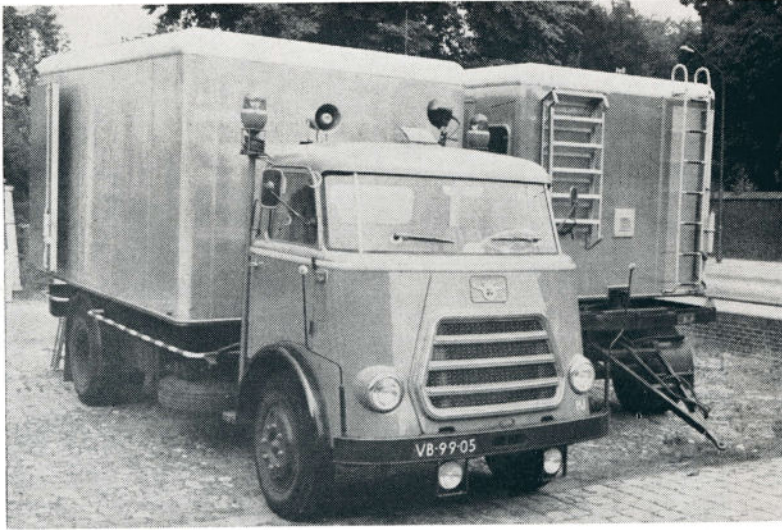
Jammer dat op de kleurenfoto van deze hoes maar 18 man van de 80 te zien zijn. Intussen zijn de verwachtingen omtrent de verkoop van deze plaat, verre overtroffen. Eind september waren er al 2300 afgeleverd. De plaat kost in de normale handel f 6,75, besteld via de Kapel (Koningskade 8, Den Haag) f 4,50. Liefhebbers dienen zich te haasten, de voorraad is bijna uitgeput.

B. den O.

Eén van de frisse tweemans slaapvertrekken met bureau in de nieuwe kaderopleidingsschool te Arnhem.

rif, eveneens afkomstig uit de residentie, vormen zij 'n team dat aan de bevordering van de verkeersveiligheid op onze wegen een belangrijke bijdrage levert.

Als een auto door hun handen ge- gaan is en de chauffeur na de controle de mededeling krijgt dat het in orde is, kan men er van op aan dat het inderdaad klopt. De heren Wegerif en Keijzer zijn geen politieambtenaren, doch all round monteurs, die als technisch assistent zijn ingedeeld bij de verkeersgroepen van het Korps Rijkspolitie én bij het Bureau Verkeerszaken. Zij hebben een commissie van onbezoldigd ambtenaar van politie, zodat de door hun gevonden gebreken

Kort geleden maakten wij melding van de intrede van de „container“ als bureau, rijdende werkplaats, verplaatsbaar relaisstation en dergelijke bij de Sectie Bijzondere Verkeerstaken. Dank zij de medewerking van de wachtmeester 1e kl. A. J. Jorna te Roermond, zijn wij nu in de gelegenheid aandacht te schenken aan de betekenis van

Containers in de praktijk

de verplaatsbare bureauruimte en de werkplaatscontainer voor de controle op het zware vervoer, alsmede aan de eerste ervaringen van de bemanning van dit nieuwe materieel, dat steeds in andere districten wordt ingezet. In bijgaand artikel schenkt de wachtmeester 1e kl. Jorna aandacht aan de operaties met containers in het district Roermond, waar een hecht team onder leiding van de wachtmeester 1e kl. J. Vogel en voorts bestaande uit de wachtmeester H. Sikkema en de technische assistenten M. Wegerif en A. J. Keijzer aan het werk was. Het artikel wordt geïllustreerd met foto's van G. Simons te Swalmen.

Grootste politiewagen kruist door het land

Jacht op ondeugdelijke vehikels

door de wachtmeester 1e kl. A. J. JORNA te Roermond

Over de wegen van Midden- en Noord-Limburg kruiste de grootste politie-auto welke de Nederlandse politie bezit om in het district Roermond te worden opgesteld in de nabijheid van de grote verkeersader noord-zuid: een rijdend politiebureau met een rijdende werkplaats waarmee de Sectie Bijzondere Verkeerstaken dan hier, dan daar opereert voor de controle op het zware vervoer. Een zware DAF-trekker en een vierwielige aanhangwagen vervoeren bureau en werkplaats.

Hypermoderne apparatuur zorgt voor controle-mogelijkheden welke tot nu toe uniek bij de politie genoemd kunnen worden. Het ongeveer 100.000 gulden kostende gevaarte is toevertrouwd aan de zorg van wachtmeester 1e kl. Vogel uit 's-Gravenhage. Vergezeld van de wachtmeester Sikkema en de technische assistenten Keijzer en Wege-

bij proces-verbaal gerelateerd kunnen worden.

TAL VAN GEBREKEN

Het is verbazingwekkend hoeveel gebreken dit team in het Nederlandse wagenpark ontdekt. Breuken in velgen, in chassis, speling in koppelingen, gevaarlijke scheuren in banden, slechte stuurinrichtingen, remmen, veren enz. De outsider kan zich afvragen: ziet de rest van de politie dat dan niet? De insider weet dat een intensieve controle speciale hulpmiddelen eist. Een stetoscoop waarmee de banden worden beluisterd, waar breuklagen mee ontdekt worden, een kostbare apparatuur om de sterkte van koplampen te meten, een niet minder duur toestel om de hinderlijkheid van uitlaatgassen te meten, de rijdende werkplaats heeft het. Naast dit instrumentarium bezit deze groep een tweetal weegtoe-

stellen welke bijzonder nauwkeurig de wiel- en asdrukken aangeeft. Het zou te ver voeren alle aanwezige hulpmiddelen te noemen. Het feit alleen dat deze kostbare instrumenten ongeveer 20.000 gulden kosten geeft een beeld van de omvang van dit alles.

Geldt de controle in het bijzonder de technische zijde van een voertuig, de rest van hetgeen bij een auto op de weg hoort, wordt eveneens aan een secuur onderzoek onderworpen. Rijbewijzen, kentekenbewijzen, inlegvellen en bijbladen, registratiebewijzen, vervoersvergunningen, werkmappen tot de radio-luistervergunning toe. Alles, maar dan ook echt alles wat wettelijk bij een motorrijtuig vereist is wordt bekeken.

CONTROLE KOST TIJD

Wie uit het verkeer gehaald wordt om zich aan een dergelijk onderzoek te onderwerpen mag zich op zijn minst voor een half uur uit de circulatie beschouwen. Als daarbij ook nog gebreken geconstateerd worden loopt de tijd op met het aantal fouten. Wachtmeester Vogel vertelde dat een oponthoud van 1½ tot 2 uur beslist geen zeldzaamheid is. Onlangs werd een combinatie van trekker met aanhangwagen van een bepaalde firma aan een onderzoek onderworpen. Al gauw bleek dat én van de trekker én van de aanhangwagen diverse gebreken te vermelden waren. Even later kwam een combinatie van die zelfde firma voorbij. Ook dit voertuig werd, gelet op de toestand van zijn voorganger, aan een onderzoek onderworpen. Het resultaat was dat men van de twee combinaties, van de een de trekker en van de ander de aanhangwagen uit het verkeer nam. Op deze wijze konden de chauffeur en zijn collega toch nog verder . . .

Wat ondeugelijk is en gevaarlijk voor het verkeer geacht wordt zet men aan de kant. Slechte banden worden ter plaatse gedemonteerd en in beslag genomen. De ervaring heeft geleerd dat op dit punt geen enkel pardon verantwoord is. Bij de weegcontroles zijn we niet krenterig zegt wachtmeester Vogel. „We houden een officieuze marge

van ongeveer 10 pct. overbelading aan”. Een chauffeur kan nu eenmaal niet op twee of drie-honderd kilo schatten, alhoewel ze vrijwel altijd te hoog geschat hebben. De weegcontroles vinden eveneens plaats met hypermoderne „weegschalen”. In tegenstelling tot de loadometers welke de politie slechts bij uitzondering gebruikt, werkt deze groep met een aantal weeginstrumenten die het in tegenstelling tot de verouderde loadometer mogelijk maken dat men met z.g. dubbellucht op het weegtoestel komt te staan.

Hierdoor wordt voorkomen, dat bij het wegen zoals dat met de loadometer geschiedt, alle belasting op één wiel komt met het risico van wangvorming en breuken in de canvaslagen.

POSITIEVE REACTIE

„Hoe staan de chauffeurs in het algemeen tegenover zulke langdurige controles”? vroegen wij aan de wachtmeester Vogel. „In het algemeen beslist niet afkeurend. Wij weten heus wel dat het niet leuk is om zolang opgehouden te worden. Aan de andere kant vinden de meeste chauffeurs het toch ook wel weer prettig om te weten dat ze na een controle met een gerust hart in de wagen kunnen stappen”. Het team stelt zich zoals gezegd op in de buurt van wegen waar

veel zwaar verkeer komt. De verkeersgroepen van de Rijkspolitie die de normale verkeerscontroles houden zijn op dat zware verkeer niet berekend. Vijzel maar eens even een bomenwagen op die met ongeveer 25 ton beladen is. De bijzondere groep heeft 'n crick die daarvoor geschikt is. Zonder veel vijven en zessen tillen de technische assistenten met behulp van zo'n toestel de zwaarste auto omhoog om te zien of de veerpakketten deugdelijk en de torenbouten niet gebroken zijn.

Wachtmeester Sikkema heeft tijdens dit soort controles een surveillance motor bij zich. Met dit snelle voertuig blijft hij in de omgeving rondrijden en vooral rondkijken. Ziet hij voertuigen die op het eerste oog serieus in aanmerking komen voor deze buitengewone controle dan loodst hij zo'n voertuig naar de plaats waar bureau en werkplaats staan opgesteld. Mocht iemand weten waar deze controleploeg staat opgesteld dan heeft het weinig zin een straatje om te rijden. Wachtmeester Sikkema heeft voor gebrekkige vehikels een fijne neus, die hij vandaag hier gebruikt, morgen elders.

Voor de bezitters van „gammele” voertuigen en ondeugdelijk rijdend materiaal heeft de bel geluid. De bel die is ingesteld omdat per jaar 2500 mensen het leven laten in het verkeer.

Het wegen van een trekker en aanhangwagen. Bij de motor wmr. 1e kl. H. Sikkema, voorts techn. assistent M. Wegerif, wmr. 1e kl. J. Vogel en techn. assistent A. J. Keijzer. (Foto's: G. Simons, Swalmen)

Opleidingschool verslagen in Airbornetocht

Korpseer gered door Verkeersschool

Mocht de opleidingschool in 1963 het genoegen hebben een 2e, 3e en 4e prijs in de wacht te slepen, dit jaar werd de school kansloos verslagen door de Politie-opleidingschool Noordoost Nederland te Lochem (1e, 3e en 5e prijs) en de voor het eerst aan de start verschenen Verkeersschool Rijkspolitie, 4e met een tweede prijs de eer van het Korps veilig stelde (zie foto omslag). De belangrijkste prijzen werden door deze zeer geduchte concurrenten behaald en het was voor de zeven pelotons van de opleidingschool (± 175 man) weliswaar een verloren, doch met ere verloren zaak (ten slotte waren er nog enkele prijzen gewonnen). Er werd bovendien op verantwoorde wijze acte de présence gegeven en de pelotons maakten een keurige indruk. Speciaal bij het defilé voor de autoriteiten, waar de kolonel P. Oom namens de generaal de rijkspolitie-eenheden in ogen-schouw nam.

Opvallend was het dat in het algemeen de reservisten — op een enkeling na — beter dan voorgaande jaren voor de dag kwamen. Dat dit zeer belangrijk is lijdt geen twijfel: ook aan de houding en het optreden van deze vrijwilligers wordt ons Korps gemeten en ook daardoor wordt de werving beïnvloed!

Sportieve jongens

De ongeveer 175 aspiranten i.c. die meeliepen en door hun collega's van de gemeentepolitie zo overtuigend verslagen werden, zonden aan de „overwinnaars" een oorkonde met gelukwensen voor de behaalde prestaties en een exemplaar van de eerste grammofoonplaat van de Rijkspolitiekapel: 80 man op 45 toeren.

Bij de foto's: De opleidingschool defileert voor de kolonel P. Oom en de burgemeester van Renkum mr D. Matzer van Bloois.

Een detachement reserve-rijkspolitie van het district Heerenveen.

Het 4e peloton o.l.v. de opperwachtmeester S. Procee: 10e prijs.

Het 1e peloton o.l.v. de opperwachtmeester G. Sundahl: 8e prijs.

(Foto's: Wmr. 1e kl. J. B. Plompen te Arnhem)

Schietkampioenschappen Korps Rijkspolitie

door de opperwachtmeester L. DOORENSPLEET te Blokker

Voor het eerst in de geschiedenis van ons Korps werden Korpsschietkampioenschappen „langzaam vuur” gehouden. De wedstrijden werden georganiseerd door de overkoepelingscommissie van de Rijkspolitie-sportverenigingen in het ressort Amsterdam en gehouden op de prachtig gelegen Manger Catschietbanen aan de Arnhemse Bovenweg te Driebergen. Het was die dag prachtig windstil weer, uitgezocht dus voor het houden van een schietwedstrijd. De uitkomsten op pistool waren echter daarmee niet in overeenstemming, die waren nauwelijks matig tot slecht te noemen. De uitkomsten met de Winchester-karabijn waren daarentegen heel wat beter. Na afloop reikte de Territoriaal Inspecteur Korps Rijkspolitie Amsterdam, de kolonel H. A. van Steenis, namens de Algemeen Inspecteur de prijzen uit. De belangrijkste uitslagen waren als volgt:

Korpswedstrijden pistool:

Ressort Arnhem	227 p.
Ressort Amsterdam	223 p.
Ressort Den Bosch	209 p.
Ressort Den Haag	206 p.
Rijkspolitie te Water	195 p.
Ressort Groningen	152 p.

Korpswedstrijd karabijn:

Ressort Amsterdam	231 p.
Ressort Arnhem	229 p.
Ressort Den Bosch	229 p.
Ressort Den Haag	227 p.
Ressort Groningen	219 p.
Rijkspolitie te Water	206 p.

Het ressort Arnhem won hierdoor de 1e prijs met in totaal 456 punten, gevolgd door Amsterdam met 454, Den Bosch met 438, Den Haag met 433, Rijkspolitie te Water met

401 en Groningen met 371 punten. De prijzen — korpsmedailles — op de personele wedstrijd werden gewonnen door:

karabijn:

1. H. v. d. Woude, ressort Groningen	50 p.
2. H. Bruin, ressort Amsterdam	49 p. st. 28
3. A. H. Streefkerk, ressort Amsterdam	49 p. st. 26

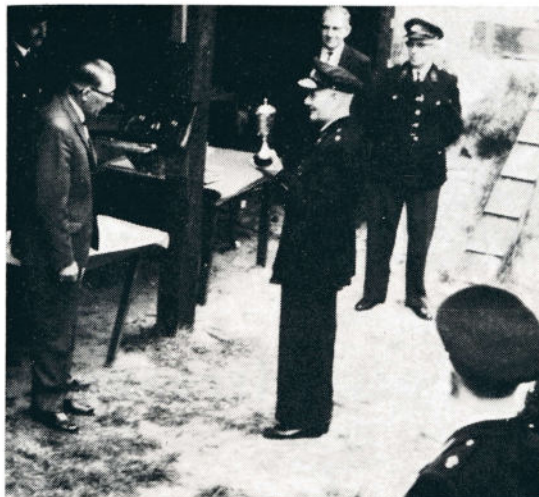
pistool:

1. C. Stroo, ressort 's-Gravenhage	49 p.
2. J. Huisman, ressort Amsterdam	47 p.
3. C. v. Dalen, ressort 's-Hertogenbosch	45 p. st. 27

Deze wedstrijd, die als proef was bedoeld, met het doel te kunnen nagaan of ook de Korpsschietwedstrijd op het vaste sportprogramma kan worden geplaatst, mag zeker als geslaagd worden beschouwd. We zijn er vrijwel van overtuigd dat het een jaarlijks terugkerende wedstrijd zal worden.

★
Uitreiking
wisselbeker
namens de
Algemeen-Inspecteur
door de heer
J. M. A. Kasprowicz,
aan de detachements-
commandant van het
ressort Amsterdam,
de reserve-adjutant
K. P. Bosman.

★
(Foto: Verkeersfoto-
dienst 's-Gravenhage)

Ressort Amsterdam eerste op „schietfeest” reservisten

Een dag na het beroepspersoneel zijn op 26 september de reservisten in het geweer gekomen op de Manger Catschietbanen te Driebergen. Onder leiding van de heer J. M. A. Kasprowicz, hoofd bureau reserve-rijkspolitie en op de banen van de reserve-adjutant H. Keij, a'smede in

een goed georganiseerde wedstrijd door de opperwachtmeester E. Hoekstra en de wachtmeester 1e kl. D. Johannes, respectievelijk chef de bureau reserve-rijkspolitie en staf district Utrecht, hebben de reservisten de doelen op de korrel genomen, met de volgende resultaten:

1. ressort Amsterdam	277 p.
wisselbeker en verguld-gouden medaille, evenals de andere medailles van de secretaris-generaal van het ministerie van Justitie mr J. C. Tenkink.	
2. ressort Groningen	275 p.
verguld zilveren medaille.	
3. ressort Arnhem	265 p.
bronzen medaille.	
4. ressort 's-Gravenhage	260 p.
5. ressort 's-Hertogenbosch	254 p.

Personele wedstrijd:

1. res.-wvr. A. Kingma, ressort Groningen	57 p.
2. res. wvr. J. P. Bruins, ressort Amsterdam	56 p. (steun 55)
3. res. wvr. J. Bangma, ressort Groningen	56 p. (steun 53)

—Medailles van de Alg. Inspecteur.

Na afloop ontving de reserve-wachtmeester G. M. Munneke van de groep Driebergen uit handen van de districts-adjutant M. M. van der Werff, de wisselbeker.

Vreemde maar reële taferelen in District Roermond voor opnamen Rijkspolitiefilm

door de wachtmeester 1e kl. A. J. WILLEMS te Roermond

In het district Roermond zijn merkwaardige, ja zelfs hoogst merkwaardige dingen gebeurd: op een nacht werd de wachtmeester 1e kl. J. J. Delissen op een bromfiets met defect achterlicht aangereden door een inbreker, de wachtmeester 1e kl. A. J. Jorna. De inbreker bracht zijn wagen na de aanrijding tot stilstand, maar reed toen verder. Het slachtoffer werd pas de volgende dag door een toevallige voorbijganger, de opperwachtmeester W. J. F. Verbeten gevonden, maar een ijlings te hulp geroepen arts, in wie ingewijden direct de adjudant F. W. G. Goossens uit Kessel herkenden, kon slechts de dood constateren. Het onderzoek ter plaatse werd verricht door de opperwachtmeester H. Martens uit Sevenum, de wachtmeesters 1e kl. A. J. Willems en W. B. P. Lamers van de verkeersgroep Roermond en de technisch rechercheur, de opperwachtmeester L. A. A. van Horrik.

Het was allemaal uitermate vreemd en dat was het voor al deze leden van het korps rijkspolitie, die plotseling fungeerden als acteurs voor een nieuwe film, die onder meer langs de scholen zal gaan circuleren om de belangstelling te wekken voor het werk van het korps rijkspolitie, wanneer de filmploeg van Safari N.V. gereed is met deze rolprent, die om zo te zeggen „uit het leven gegrepen” is. Het gegeven voor deze leerrijke en spannende rolprent is ontleend aan een werkelijk verkeersongeval met dodelijke afloop. Werkwijze en opsporingsonderzoek zijn als in werkelijkheid. Voor de acteurs was het spelen moeilijker dan de dagelijkse praktijk. De zwaarste rol was ongetwijfeld die van het slachtoffer, want de wachtmeester 1e kl. J. J. Delissen moest levenloos blijven liggen, terwijl de andere rijkspolitie-acteurs er af en toe „tussenuit” konden. Daarmee wil trouwens niet gezegd zijn, dat zij dan niets te doen hadden, want evenals bij een echt verkeersongeval waren er de vele nieuwsgierigen, die op een afstand gehouden moesten worden. Hoe realistisch het allemaal in zijn werk ging, bleek met name ook uit de reacties van de toeschouwers. Een

boer, die met paard en wagen voorbijkwam riep „Huuu” tegen het paard, overzag wat schuw de situatie, tikte aan de pet en zei tegen mij: „Goeiendag, iets gebeurd meneer?” Ik antwoordde: „Nee, er is

niets gebeurd, er worden hier opnamen gemaakt voor een film.”

De boer keek naar het slachtoffer en verklaarde: „O, dus hij is niet dood, ook niet zwaar gewond en er is niets gebeurd.” Hij keek nogeens rond en sprak toen: „Dus, niets gebeurd, maar kijk die brommert daar ’es, is het slachtoffer iemand uit de buurt?” Ik legde hem nogeens uit hoe de vork in de steel stak, maar alles bleek voor niets want hij keek mij wantrouwend aan en zei met nadruk: „Die man kan daar niet de hele nacht gelegen hebben, want ik ben hier vanmorgen langs gekomen en ik heb niets gezien. En die dokter dan! Nee, meneer, u kunt mij niks

Foto boven: Niets gebeurd . . . maar het slachtoffer ligt roerloos en de bromfiets is total loss.

Foto onder: De camera loopt . . . onder het toezien van het hoofd Bureau Werving de overste P. J. van Boon.

(Foto's: L. A. A. van Horrik te Roermond)

wijsmaken. Jullie hebben allemaal de maandag in de kop." Hij draaide zich om, liep weg, draaide zich halverwege om en riep: „Is het slachtoffer iemand uit de buurt?“, kreeg geen antwoord, klom op de kar en riep teleurgesteld: „Allez, vort!“

En, terwijl juist werd gewerkt aan de geluidsopnamen, stopte een personenwagen, waar drie heren uitstapten, die snel naar de plaats des onheils kwamen. Ik liep hen tegemoet en vertelde dat er opnamen werden gemaakt voor een rijkspolitiefilm. De heren luisterden aandachtig en het scheen dat zij het hadden begrepen, maar de slag kwam onmiddellijk: „Ik zie daar een slachtoffer liggen, is er al een dokter bij“, vroeg een van de heren. „Nee,“ zei ik, „dat is niet nodig, want de man speelt alleen maar slachtoffer voor de film en de man naast hem speelt de rol van dokter“. De hulpvaardige keek verbaasd en zei: „Ja maar, ik ben E.H.B.O.'er, ik heb mijn diploma bij me, kijk hier is het.“ En hij toonde het document. Enfin, ik heb het hele verhaal nog eens verteld. Toen schoot de E.H.B.O.'er in de lach en zei: „Gunst, wat zou ik een bok geschoten hebben, wanneer ik hier met mijn diploma in de hand hulp was gaan bieden.“

Zo reëel was de zaak in scène gezet en zo reëel zal de nieuwe film worden, want aan de spelers lag het niet en aan de technische ploeg zal het ook niet liggen.

Tweede plaat van kapel met Dutch Swing College

Nog maar nauwelijks is de eerste grammofoonplaat van de rijkspolitiekapel verschenen of reeds 's bekend geworden dat in november opnamen zullen worden gemaakt voor een tweede plaat. Daarop treedt de kapel samen met de Dutch Swing College Band op. Naar verluidt zal deze tweede plaat — waaromtrent nadere bijzonderheden nog ontbreken — worden uitgebracht met een charitatief doel.

Internationaal Strafrecht Congres bezocht opleidingschool

De deelnemers aan het 8e Internationale Congres van Strafrechtgeleerden brachten tijdens dit congres een bezoek aan de opleidingschool van het Korps Rijkspolitie. Als gastheren traden op de Directeur-Generaal jhr mr F. A. Groeninx van Zoelen en de Inspecteur-Generaal J. Gerritsen. Na een welkomstwoord van mr Groeninx, gaf de commandant van de school, de overste A. B. J. Proot, een overzicht over organisatie, doel en werkwijze van de school, waarna een rondleiding langs enkele objecten plaats vond. Een gemeenschappelijke lunch werd gevolgd door een zeer interessant „vragenuurtje“, waarbij bleek dat de vragenstellers een en ander op zeer hoge prijs gesteld hadden.

Foto boven: Enige congresdeelnemers in het recreatiepaviljoen.

Foto onder: De luitenant B. van Twillert geeft in de „Januskamer“ uitleg over het eerste optreden van de rijkspolitie-ambtenaar op de plaats van het misdrijf.

(Foto's: Wmr. 1e kl. J. B. Plompen te Arnhem)

Tevredenheidsbetuiging van minister voor jonge wachtmeester - redder

door de adjudant A. v. d. HEUVEL te Ouder-Amstel

De minister van justitie heeft zijn bijzondere tevredenheid betuigd voor het loffelijk en doortastend optreden van de wachtmeester J. Verkuijl, behorende tot de groep Ouder-Amstel, omdat aan diens snelheid van handelen te danken is dat een kind van de verdrinkingsdood werd gered. De betuiging, die de wachtmeester werd verleend op voorstel van de Algemeen Inspecteur, is inmiddels in het groepsbureau te Ouder-Amstel uitgereikt door de districtscommandant de majoor C. H. Honcoop, zulks in het bijzijn van onder meer de burgemeester van Ouder-Amstel drs J. J. M. Visser.

De wachtmeester Verkuijl stond „ter assistentie” op Bennebroeks gebied het verkeer te regelen op het kruispunt Bennebroekerlaan-brug Binnenweg toen hem door een jochie werd toegeschreeuwd dat diens broertje in het water was gevallen. De wachtmeester zag iets in het water van de Benbroekervaart drijven en ging over tot onvoorziene actie. Op het water toelopend deed hij zijn koppel af, trok zijn uniformjas uit en sprong voor het overige gekleed te water. Intussen was het kind al een paar maal onder water verdwenen. De wachtmeester bracht het aan de kant van de zes meter brede vaart, waar het door toeschouwers werd overgenomen. Nadat eerste hulp was verleend waarbij het bewusteloze kind weer tekenen van leven gaf, droeg de wachtmeester een automobilist op met het kind naar de dichtstbijzijnde dokter te rijden. Met toediening van zuurstof werd het kind weer op verhaal gebracht en onder de hoede van zijn gelukkige moeder gesteld. De wachtmeester werd door de groepscommandant van Bennebroek van droge

kleding voorzien en meldde bij zijn terugkeer „niets bijzonders, alleen een kind uit het water gehaald”, waarmee de zaak voor hem afgedaan was. Het ligt voor de hand, dat niet alleen de minister zijn tevredenheid maar dat ook de ouders van het geredde kind hun dankbaarheid betuigden.

Dit is de tweede maal in mijn loopbaan, dat aan een politie-ambtenaar waarmee ik samenwerk een tevredenheidsbetuiging wordt uitgereikt. In beide gevallen betreft het zeer jonge wachtmeesters, die nog maar kort van de opleidingsschool zijn. Is dit te danken aan de selectie bij de werving of aan de opleiding?

Adjudant L. de Best naar Gorinchem

Met ingang van 1 november 1964 is de adjudant L. de Best aangewezen als commandant van de groep Gorinchem van de Rijkspolitie te Water. Hij werd op 9

januari 1914 geboren te Katwijk aan Zee en trad op 3 januari 1939 in dienst bij de Rijksveldwacht en diende in de bezettingsjaren bij de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij aangesteld bij het Korps Rijkspolitie in de rang van wachtmeester 1e kl. met als standplaats Groningen. Hij werd op 1 juni aangewezen als postcommandant te Alphen aan de Rijn en vervolgens op 10 augustus 1955 verplaatst naar de groep Utrecht. Met ingang van 1 juli 1957 werd hij aangewezen als groepscommandant te Wemeldinge. Op 1 december 1954 werd hij bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 juli 1957 tot adjudant.

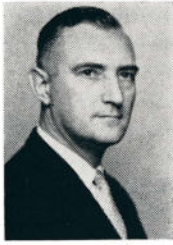
Nieuw verkeersbord in Willemstad

In Willemstad staat waarschijnlijk Nederlands nieuwste (en vriendelijkste) verkeersbord, hierbij afgebeeld dank zij de activiteiten van de verkeersgroep Breda.

De majoor P. Paul van Curaçao naar Directie Politie

Met ingang van 1 september '64 is de heer P. Paul benoemd tot dirigerend officier der rijkspolitie 3e kl. en met gelijke datum ingedeeld bij 't Stafbureau

Organisatie van de Directie Politie van het Ministerie van Justitie. In 1921 in 's-Gravenhage geboren behaalde de heer Paul aldaar zijn H.B.S.-diploma en trad op 1 november 1940 in dienst van de gemeentepolitie van zijn geboorteplaats als schijver tweede klasse.

Op 15 april 1941 werd hij als „ambtenaar in opleiding voor inspecteur van politie” tewerkgesteld bij de geüniformeerde politie te 's-Gravenhage. In 1943 behaalde hij zijn inspecteursdiploma en in september van datzelfde jaar werd hij door de Duitsers gearresteerd en ontslagen. Tot de afloop van de oorlog heeft hij in verschillende concentratiekampen gevangen gezeten. In augustus 1945 trad hij weer in dienst en werd hij ingedeeld bij de justitiële politie van de gemeentepolitie te 's-Gravenhage. Na verkregen rechtsherstel werd hij op 1 januari 1946 benoemd tot inspecteur van politie tweede klasse. In 1948 wordt hij op eigen verzoek uitgezonden naar de Nederlandse Antillen en op Curaçao te werk gesteld bij de justitiële en vreemdelingendienst.

Op 1 augustus 1951 wordt hij chef van die dienst in de rang van hoofdinspecteur. Medio 1952 wordt hij chef van de geüniformeerde dienst. Sinds 1956 is hij belast met stafwerkzaamheden waarbij hij op 1 juni 1958 wordt bevorderd tot commissaris en wordt aangewezen als commandant van de brandweer. In 1959 heeft hij ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van het Korps Politie Nederlandse Antillen een gedenkboek samengesteld.

Judo en Jiu Jitsu in de N.S.F. - vaardigheidsproeven

Met ingang van 1 oktober 1964 werden Judo en Jiu Jitsu als keuzesporten voor het onderdeel zelfverdediging in de N.S.F.-Vaardigheidsproeven opgenomen.

Door het Nationaal Technisch College van de Federatie van Nederlandse Judo en Jiu Jitsubonden (F.N.J.J.B.) zijn voor de verschillende leeftijdsgroepen de volgende minimum vaardigheidseisen vastgesteld.

JUDO

mannen

Groep Juniores, A, B en C:

Het uitvoeren van technische handelingen, vereist voor oranje band: valbreken, 5 been-, 5 heup-, 2 schouder-, 2 armworpen, 5 houdgrepen, 2 sutemi's.

Kennis van Ne-Waza, Kansetsu-Waza en Shima-Waza.

Partij van 3 min. ten genoeg van de examencommissie tegen een door haar aan te wijzen tegenstander.

mannen

Groep D, E, F en G:

vrouwen

Groep Juniores, A, B, C en D:

Het uitvoeren van technische handelingen, vereist voor de gele band: valbreken, 3 been-, 3 heup-, 2 schouder- en 2 armworpen, 4 houdgrepen.

Enige kennis van Ne-Waza, Kansetsu-Waza en Shima-Waza, Randori 2 min. ten genoeg van de examencommissie tegen een door haar aan te wijzen tegenstander

JIU JITSU

mannen

Groep Juniores, A, B en C:

Vaardigheid vereist voor Jiu Jitsu diploma 2e graad: valbreken, 4 arm-, 5 hoofd-, 3 kleding- en 6 middelaanvallen, 1 schopaanval, 2 slagen, 10 keelaanvallen (voor, achter en opzij); 2 minuten vrij aanvallen ten genoeg van de examencommissie.

mannen

Groep D, E, F en G:

vrouwen

Groep Juniores, A, B, C en D:

Vaardigheid vereist voor Jiu Jitsu

diploma 1e graad: valbreken, 5 arm-, 3 kleding-, 7 keel- en 5 middelaanvallen (voor en achter), 2 opbrenggrepen, het weren van slagen en schoppen uit te voeren ten genoeg van de examencommissie.

Het bezit van de gele of oranje band Judo of het Jiu Jitsu diploma 1e of 2e graad geeft geen vrijstelling voor het onderdeel zelfverdediging, tenzij deze banden of diploma's zijn verworven in het tijdvak waarvoor de kandidaat zich heeft ingeschreven.

OFFICIALS

Door de Judo en Jiu Jitsu Bonden, aangesloten bij de F.N.J.J.B. is een groot aantal officials voor deze takken van sport aangewezen, verspreid over de voornaamste plaatsen in het land.

In afwachting van het gereedkomen en verzenden van de naam- en adreslijsten van deze officials kunnen de kandidaten zich schriftelijk of telefonisch voor informatie wenden tot het secretariaat van de N.S.F.-Vaardigheidsproeven, Burg. van Karnebeeklaan 6 te 's-Gravenhage (tel. 070 - 632963).

2-11 t.m. 6-11: Elst (O.B.), Hotel „Het Wapen van Elst”.

9-11 t.m. 13-11: Kerkdriel, zaal „Het Witte Huis”.

16-11 t.m. 20-11: Geldermalsen, Hotel „Stokkij”.

23-11 t.m. 27-11: Beneden-Leeuwen, zaal van J. J. Kruisbergen.

**Post
Posterholt
ligt eigenlijk
alleen formeel
nog aan de grens**

door de wachmeester te kl.
A. J. JORNA te Roermond

In de Limburgse grensplaats Posterholt en het net over de grens gelegen Duitse Karken waren de mensen twee dagen broeders. Twee dagen lang bestond de grens eigenlijk niet, hadden de douaniers niet veel meer te doen dan een klein oogje in het zeil houden omdat de grens er officieel nog wel was en hadden de opperwachmeester F. Renkens en de wachmeester P. Versijp van de post in Posterholt er eigenlijk een stukje gebied over de grens bij, waar zij de feestvreugde gadesloegen. Het was feestvreugde om een reden waarmee Posterholt en Karken vooruitlopen op de eenwording van Europa en de volledige vervaging van de grenzen.

Het is allemaal een paar jaar geleden begonnen met iets wat op een grensincident leek. Een groep Nederlandse studenten verscheen met tractoren en lieren en verwijderde de naar schatting vijf ton zware grenssteen. De adjudant J. L. W. Saes, van de groep Herkenbosch, die van de operatie hoorde terwijl hij bij een wielerronde was, spoedde zich derwaarts om de steenroof te verhinderen, maar slaagde daar op zijn eentje niet in. Er werden rapporten geschreven en de hele operatie werd de studenten vergeven. Het was namelijk duidelijk dat het hen niet ging om het „vervreemden” van die steen. Zij wilden slechts symbolisch de grens uitwissen. Dat scheen aanvankelijk redelijk te zijn gelukt, want het leek zonder steen moeilijk te zeggen waar Nederland precies eindigde en waar Duitsland begon, hoewel er een gat was achtergebleven. Achteraf bleek trouwens dat die steen niet de officiële grens aangaf en dus geen grenssteen voor vandaag meer kon zijn. In feite was dat trouwens niet zo belangrijk meer, want al jarenlang is de grens tussen Posterholt en Karken meer een formele zaak. De douanebeambten van beide zijden werken nauw samen, de rijkspolitie onderhoudt geregelde contacten met de Duitse en de bevolking van beide dorpen loopt om zo te zeggen in en uit. De roof van de vermeende grenssteen heeft ertoe bijgedragen dat nu het feest van de vervagende grens wordt gevierd.

Het moet de directeur van de Duitse fanfare, Ludwig Koppers (die al eerder nauwe contacten met Nederland had, gezien zijn huwelijk met de dochter van wijlen rijksveldwachter Waayen) zijn geweest die op de gedachte is gekomen om ieder jaar een soort feest van de verdwenen grens(steen) te vieren. Een handvol gewone jongens uit Karken onder leiding van Koppers zou op passende wijze voortzetten wat de Nederlandse studenten waren begonnen. Een jaar later was er feest, men nodigde allerlei mensen uit, men dronk een stevig glas bier en herhaalde met nadruk de kreet van de studenten: „Weg met de grenzen”. Het feest werd elk jaar herhaald, werd elk jaar groter

Foto boven: Twee dagen lang bestond de grens tussen Posterholt en Karken alleen formeel . . .

Foto onder: Jongens hesen de vlaggen van 20 Europese landen.

en is dit jaar voor de vierde maal gevierd, twee dagen lang. Toen na een fikse regenbui de „wederzijdse” genodigde autoriteiten verschenen, kwam uit de ene richting de fanfare van Karken, uit de andere die van Posterholt. De grenspost werd genegeerd — hoewel er wel werd toegezien — en de kapellen stelden zich op bij twintig vlaggemasten waaraan twintig Europese vlaggen waren bevestigd (onder meer die van Brazilië !). Jongens van een jaar of tien hesen de vlaggen fier omhoog en vervolgens heeft in een feesttent menige spreker er het zijne van gezegd, van het feest en van de grenzen, die scheidingsmuren zijn tussen volken in een wereld die tot samenwerking dwingt. Vervolgens is er „genuttigd” en heeft de Koninklijke Harmonie uit het Limburgse Bocholtz voor een hoogtepunt gezorgd. Op de tweede dag is er weer „genuttigd”, zoals in Limburg de schutters dat doen voor het prijsschieten, zoals de gewone man dat doet na kerktijd, zoals de muziekkorpsen in Limburg dat doen op het concours: „nuttigen” van grote glazen met manchet ! Er werd die tweede dag een geslachte os aan het spit gebraden boven een machtig vuur en er was tenslotte een groots bal waarvoor van weerszijden van de grens grote jeugdige belangstelling was. Posterholt en Karken hebben — zij het voor twee dagen — gepresteerd wat men in Straatsburg in jaren niet voor elkaar heeft kunnen krijgen. De tweemanspost van Posterholt ligt in feite alleen maar formeel tegen de grens, de studenten en Ludwig Koppers hebben dat zo uitgemakt . . .

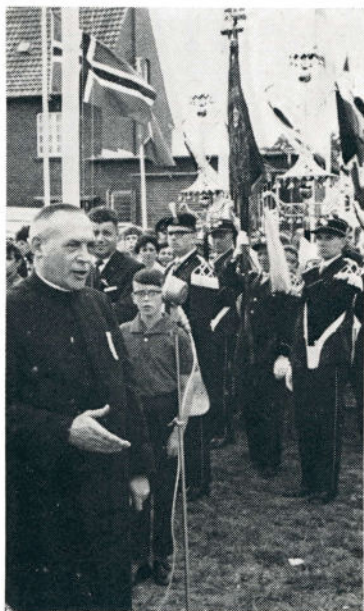
★

Foto boven: Iedereen heeft het zijne van de grenzen gezegd, ook pastoor Rijken van Posterholt.

Foto onder: En zo stond de majoor A. W. A. Hulsmans naast een collega van de overkant op het feest van de vervagende grenzen.

(Foto: G. Simons te Swalmen)

Beredenen van Wassenaar en Bilthoven sterk op jaarlijks „paardenfeest”

Op de terreinen van het landgoed Voorlinden aan de Buurtweg te Wassenaar is op 16 september het springconcours voor de bereden groepen van de rijkspolitie gehouden, met de traditionele cross country voor de rijkspolitieberedenen en de bereden brigade van de gemeentepolitie 's-Gravenhage. Bij het springen équipe werd de bereden groep Bilthoven eerste, de bereden groep Wassenaar tweede. Bij de cross country werd de eerste plaats bezet door de rijkspolitie, de tweede door de gemeentepolitie 's-Gravenhage. In de gecombineerde wedstrijd springen équipe en cross country équipe won de bereden groep Wassenaar. De gedetailleerde uitslagen waren als volgt:

Springen individueel:

1. J. A. v. d. Kamp op Artist	0 f.
2. J. Nijmeijer op Lexo	0 f.
3. Owmr. C. Zwaan op Erik	0 f.
4. G. v. Kemenade op Ares	0 f.
5. W. Noordhof op Oscar	0 f.
6. D. M. de Jonge op Marijke	4 f.
7. N. Scheer op Bennie	4 f.
8. G. S. Schoots op Freule	4 f.
9. H. B. Groothuis op Cyrus	7 1/4 f.
10. Owmr. L. Pakvis op Zampa	8 1/4 f.
11. J. L. Russchen op Rolda	16 f.

De no.'s 1, 2, 4 t.m. 9 en 11 zijn wachtmeester 1e kl.

Uitslag cross rijkspolitie:

	tijd
1. C. A. de Haan op Ogula	5.50
2. K. C. Visser op Kees	5.52
3. J. Booker op Erica	5.58
4. A. Ballema op Rosa	6.11
5. C. J. Reichgeld op Krisna	6.21
6. W. de Kwaadsteniet op Cora	6.22
7. M. A. v. d. Graaf op Oscar	6.30
8. M. J. Heinsdijk op Pasja	6.33
9. R. P. Leussink op Last Star	6.36
10. H. L. J. v. d. Burg op Oscar	6.41
11. H. Tap op Roland	6.47
12. H. H. de Goeijen op Frits	6.53
13. C. O. Blanken op Anita	7.01

De no.'s 1 t.m. 13 zijn wachtmeester 1e kl.

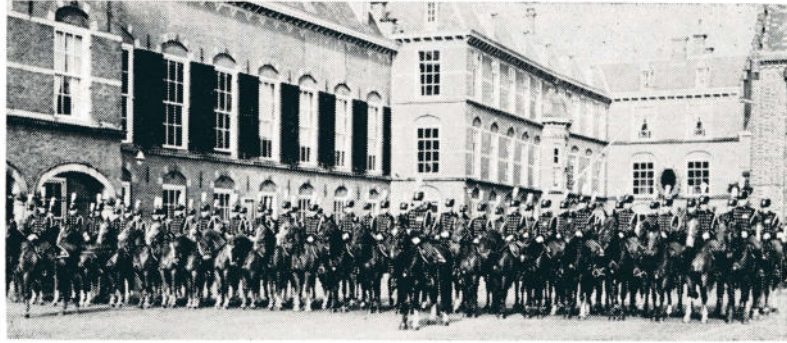
Uitslag cross country gemeentepolitie 's-Gravenhage 1964:

	tijd
1. C. de Jong op Liane	5.35
2. W. J. C. Muller op Liesbeth	6.05
3. E. H. M. Eckhardt op Claudia	6.18
4. F. Meijdam op Menno	6.32
5. W. Oosterveen op Olaf	6.36
6. F. Elzinga op Otto	6.38
7. J. Grossaart op Marijke	6.39
8. A. Hobers op Guus	6.52
9. A. Poost op Heleen	7.02
10. G. W. v. Kooten op Juliana	7.06
11. H. Waterlander op Cita	7.19

De no.'s 1 t.m. 11 zijn allen hoofdagent.

Het bereden ere-escorte
van de rijkspolitie
op het Binnenhof.

★

Op één dag

Twoe ministers inspecteren rijkspolitie

Zijne Excellentie Minister Y. Scholten inspecteert de Rijkspolitiekapel.

De Rijkspolitiekapel speelt een mars. Inzet: de majoor F. M. C. Offermans overhandigt een exemplaar van de eerste grammfoonplaat van de kapel aan de minister van Justitie.

De 12e september 1964 was voor de Rijkspolitie een bijzondere dag. 's-Morgens om precies 11.00 uur werd de 15-jarige Rijkspolitiekapel voorgesteld aan de Minister van Justitie, mr Y. Scholten, die in gezelschap van de Secretaris-Generaal, mr J. C. Tenkink, de Directeur-Generaal, jhr mr F. A. Groeninx van Zoelen en van de Inspecteur-Generaal J. Gerritsen, de voor het gebouw van de Hoge Raad der Nederlanden aangetreden kapel inspecteerde. Nadat twee van de vier marsen die op de eerste grammfoonplaat van de kapel zijn opgenomen, waren gespeeld, werd één exemplaar van deze plaat aan de Minister en de in zijn gezelschap aanwezige autoriteiten aangeboden. Bij de overhandiging daarvan zei de voorzitter van de kapel, de majoor F. M. C. Offermans, onder meer dat het Korps Rijkspolitie niet alleen uit mannen bestaat die boze taal spreken en bonnetjes uitdelen, maar dat deze zelfde mannen ook een andere taal kunnen spreken, nl. een muzikale die voor iedereen verstaanbaar is. De Minister sprak zijn waardering uit voor het correcte optreden van de kapel en zei met voldoening te hebben geconstateerd dat de leden hun prestaties tot een zodanig peil hadden opgevoerd dat het verantwoord was, verschillende muzieknummers op de plaat vast te leggen. De presentatie werd besloten met een defilé.

Personalia

Toegekende onderscheidingen

Ter gelegenheid van zijn bezoek aan Nederland, heeft Zijne Majesteit de Koning van Noorwegen de volgende onderscheidingen toegekend: benoemd zijn in de **Orde van St. Olav**: J. Gerritsen, inspecteur-generaal der rijkspolitie; H. Waakop Reijers en jhr B. W. F. de Beaufort, dirigerend officier der rijkspolitie 2e kl.; C. H. Honcoop, dirigerend officier der rijkspolitie 3e kl.; L. P. Bergsma, officier der rijkspolitie 1e kl. de **Hofmedaille** is toegekend aan: C. Zwaan en K. Kortus, owmr. der rijkspolitie; H. van den Hoorn; P. Compaan; T. J. Zwemer en G. van Osch, wmr. der rijkspolitie 1e kl.

Verplaatsingen

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 1-9-'64: H. A. J. Moeskops, wmr. 1e kl., van Staf Alg. Insp. (Wagenpark) naar Wateringen.

RESSORT AMSTERDAM

Per 27-7-'64: J. Verkuijl, wmr., van Ouder Amster naar Duiwendrecht.
Per 16-8-'64: W. de Boo, owmr., van Volendam naar Oostburg.
Per 1-9-'64: F. Hylkema, off. 1e kl., van Alkmaar naar Arnhem; J. Niemeijer, wmr. 1e kl., van Zaandijk naar Oude Pekela; D. Bijl, wmr. 1e kl., van Zuiddorpe naar Mijdrecht.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 15-8-'64: W. Caljouw, wmr. 1e kl., van Scherpenisse naar Steenbergen.
Per 16-8-'64: P. J. Boogert, wmr. 1e kl., van Strijen naar Amsterdam; C. v. Heeren wmr. 1e kl., van Pijnacker naar Moerkapelle.
Per 17-8-'64: N. W. Balder, owmr., van Sommelsdijk naar Roelofarendsveen.
Per 1-9-'64: P. M. Driessen, owmr., van 's-Gravenhage (T.I.) naar (A.I.); R. Couwenberg, schrijver, van Hazerswoude naar 's-Gravenhage (T.I.); A. L. v. Ooijen, wmr. 1e kl., van Groede naar Meerkerk; A. G. Clement, wmr. 1e kl., van Meerkerk naar Groede; D. Bijl, wmr. 1e kl., van Zuiddorpe naar Mijdrecht; A. A. Vermeire, owmr., van Terneuzen naar Roermond; A. Ter Horst, wmr. 1e kl., van Bergschenhoek naar 's-Gravenhage; Tj. Rijpma, wmr. 1e kl., van De Lier naar Numansdorp; C. de Witte, wmr. 1e kl., van Wateringen naar Hoofdplaat.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 12-8-'64: A. Brok, wmr. 1e kl., van Uden naar Grave.
Per 15-8-'64: J. Th. Albers, owmr., van Dussen naar Boxmeer.
Per 16-8-'64: A. Th. Lucassen, wmr. 1e kl., van Heesch naar 's-Hertogenbosch (postale recherche); G. B. Monster, wmr. 1e kl., van Heeze naar Geffen.
Per 31-8-'64: J. Evers, wmr. 1e kl., van Sevenum naar Horst.

's Middags om klokslag drie uur arriveerde de Minister van Binnenlandse Zaken, gezeten in een gala-Berliner van het koninklijk Staldepartement en begeleid door een ere-escorte van de Rijkspolitie, op het historische Binnenhof om op plechtige wijze in opdracht van H.M. de Koningin, de sluiting te verrichten van de zitting van de Staten-Generaal. De volksvertegenwoordigers waren daartoe in verenigde vergadering bijeengekomen in het gebouw van de Eerste Ka-

mer der Staten-Generaal. Voor dit gebouw stonden opgesteld de Rijkspolitiekapel en twee ere-pelotons van de Opleidingsschool, het geheel onder leiding van de kapitein P. J. H. Leers.

Nadat de Minister uit het galarijtuig was gestapt, inspecteerde hij de Rijkspolitiekapel en de ere-pelotons. Zoals telkenjare, was ook nu weer een zeer talrijk publiek bij het gebeuren op het Binnenhof aanwezig.

Na beëindiging van de inspectie van de twee ere-pelotons begeleidt de kapitein P. J. H. Leers de minister van Binnenlandse Zaken naar het gebouw van de Eerste Kamer. (Foto's: Techn. Recherche 's-Gravenhage)

Wij herdenken

Reservist
H. G. H. Meddeler
Brummen
distr. Apeldoorn
☆ 30-4-1928
† 25-8-1964

Per 1-9-'64: J. van Straalen, owmr., van 's-Hertogenbosch naar Maastricht; H. J. P. Verkaart, adjudant, van Eersel naar Wateringen; H. J. Brand, wmr. 1e kl., van Oeffelt naar Boxmeer; H. P. Veenstra, wmr. 1e kl., van Deurne naar Maarheeze; L. H. Close wmr. 1e kl., van Waubach naar Merkelbeek; H. J. Kollenbrander, wmr. 1e kl., van Merkelbeek naar Waubach.

RESSORT ARNHEM

Per 1-8-'64: S. de Vos, techn. contr., van Harderwijk naar 's-Gravenhage.
Per 19-8-'64: C. M. Koning, wmr. 1e kl., van Groenlo naar Neede.
Per 26-8-'64: J. H. van Lith, wmr. 1e kl., van Neede naar Groenlo.
Per 1-9-'64: W. Eijzenga, wmr. 1e kl., van Rijssen naar Rekken; L. D. N. van Egmond, owmr., van Zwolle naar Tilburg; H. J. Huibers, wmr. 1e kl., van Heerewaarden naar Haafden; J. Buijsman, owmr., van Elspeet naar Twello; D. Kers, owmr., van Zaltbommel naar Heerewaarden; J. Vink, wmr. 1e kl., van Zoelen naar Wijdenes; G. J. H. Weideman, owmr., van Rekken naar Uithoorn.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-8-'64: S. Braaksma, owmr., van Oudemirdum naar Oostendorp; E. Idsardi, wmr. 1e kl., van Menaldum naar Dokkum.
Per 5-8-'64: H. Homan, wmr., van Makkum naar Buitenpost.
Per 16-8-'64: E. Bierling, wmr. 1e kl., van Heeg naar Opende.
Per 1-9-'64: C. Heidema, wmr. 1e kl., van Smilde naar Augustinusga; F. Burgler, wmr. 1e kl., van Groningen naar Zuiddorpe.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-9-'64: Adjudant H. J. P. Verkaart tot groepscommandant te Wateringen.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-9-'64: Adjudant D. Versluis tot districtsadjudant te Groningen; Owmr. F. de Vries tot bureauchef te Groningen.

Bevorderingen

DIR. POLITIE Min. van Justitie tot Dir. Officier der Rijkspolitie 1e kl. Per 1-5-'64: C. H. Koning, Den Haag.

SECTIE BIJZ. VERKEERSTAKEN tot adjudant: Per 1-8-'64: J. W. Hillebrand, Den Haag.

tot opperwachtmeester: Per 1-8-'64: J. Vogel Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM tot Dir. Officier der Rijkspolitie 3e kl.: Per 1-5-'64: C. H. Honcoop, Alkmaar.

tot opperwachtmeester: Per 1-9-'64: J. Vink, Wijdenes.

RESSORT 's-GRAVENHAGE tot Dir. Officier der Rijkspolitie 3e kl.: Per 1-5-'64: S. de Vries, Dordrecht.

tot opperwachtmeester: Per 16-8-'64: C. v. Heeren, Moerkapelle. Per 1-9-'64: F. Burgler, Zuiddorpe; Tj. Rijpma, Numansdorp; C. de Witte, Hoofdplaat.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH tot opperwachtmeester: Per 16-8-'64: G. B. Monster, Geffen. Per 1-9-'64: L. H. Close, Merkelbeek.

RESSORT ARNHEM tot Officier der Rijkspolitie 1e kl.: Per 1-8-'64: Th. van Dolderen, Almelo; J. A. H. Stokreef, Nijmegen.

tot opperwachtmeester: Per 1-9-'63: D. Kers, Zaltbommel. Per 1-9-'64: W. Eijzenga, Rekken.

RESSORT GRONINGEN tot Dir. Officier der Rijkspolitie 3e kl.: Per 1-5-'64: Mr. A. J. Dek, Heerenveen; J. H. G. C. Elzinga, Groningen.

tot opperwachtmeester: Per 16-8-'64: E. Bierling, Opende. Per 1-9-'64: J. Niemeijer, Oude Pekela.

tot adm. ambt. C 2e kl.: Per 1-1-'64: H. Hiemstra, Heerenveen. **RIJKSPOLITIE TE WATER** tot Dir. Officier der Rijkspolitie 3e kl.: Per 1-5-'64: Mr. A. P. Spaanderman, Amsterdam.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM tot Officier der Rijkspolitie 1e kl.: Per 1-8-'64: W. F. K. J. F. Frackers, Arnhem; P. J. H. Leer, Arnhem

DIENST LUCHTVAART tot Officier der Rijkspolitie 1e kl.: Per 1-8-'64: J. J. Gerritsen, Amsterdam.

In dienst getreden

ALGEMENE INSPECTIE (Sectie Bijzondere Verkeerstaken) Per 1-8-'64: E. van der Leeuw, adm. kracht, Den Haag.

Verk. fotodienst: Per 1-9-'64: R. J. D. v. Beusekom, schrijver te Den Haag.

Wagenpark: Per 17-8-'64: H. W. v. d. Kuit, rijksambtenaar E, Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM Per 1-9-'64: J. G. W. Bär, officier 2e kl. te Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE Per 1-9-'64: Mevr. G. J. D. Kins-Kuijpers, schrijver te Alblasserdam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH Per 17-8-'64: G. P. J. Rovers, schrijver te 's-Hertogenbosch (techn. rech.).

RESSORT ARNHEM Per 10-8-'64: D. Herlaar, schrijver te Almelo (parket).

Per 15-8-'64: A. M. Kuschel, adm. ambt. C 3e kl., Almelo (verkeer). Per 1-9-'64: H. J. A. Smit, schrijver te Elburg; A. W. v. d. Vliet, wmr. 1e kl. te Hoevelaken.

RESSORT GRONINGEN Per 1-9-'64: B. Lageweg, wachmeester te Dokkum.

RIJKSPOLITIE TE WATER Per 17-8-'64: M. Westfa, schrijver i.t.d. te Amsterdam (Mat.beheerder).

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM Per 10-8-'64: W. van Regteren rijksambtenaar G te Arnhem. Per 1-9-'64: G. B. v. d. Kemp, rijksambtenaar G te Arnhem.

VERKEERSCHOOL BILTHOVEN Per 1-9-'64: P. G. v. d. Laan, rijksambtenaar E te Bilthoven.

De dienst verlaten

STAF ALGEMENE INSPECTIE Per 1-9-'64: Mej. G. H. Stevens, adm. ambt. C 2 te Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM Per 1-9-'64: D. J. Looijen, adjudant te Blaricum; H. J. Meijer, schrijver te Maartensdijk.

RESSORT 's-GRAVENHAGE Per 1-9-'64: G. v. d. Driest, owmr. te Oostburg; W. v. Harten, wmr. 1e kl., te 's-Gravenhage; C. L. Gelok, techn. contr. te Middelburg; C. B. de Ridder, adm. ambt. te Dordrecht.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH Per 1-9-'64: K. den Boer, adjudant te Woudrichem; J. H. Demandt, owmr. te Maastricht; F. J. G. Samson, wmr. 1e kl. te Linne.

RESSORT ARNHEM Per 15-8-'64: H. K. Snippe, adm. ambt. C 2e kl. te Almelo. Per 1-9-'64: D. v. d. Vegt, adjudant te Rijssen; P. J. Koppen, adjudant te Gendringen; mevr. C. A. Vlaswinkel-Lammers, typiste A te Arnhem.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM Per 5-8-'64: F. J. Jansen. Per 9-8-'64: S. Boersma; H. C. Hoogelander; B. Kizewski; H. J. A. Kok; C. A. Zijdeveld. Per 18-8-'64: J. Wattel; R. H. Dikkeboer.

Per 22-8-'64: L. Jongman. Per 1-9-'64: R. J. D. van Beusekom. allen adspirant te Arnhem.

AMBT SJUBILEA

Wmr. 1e kl. H. J. Reinders de Koog
ressort Amsterdam
25 jaar op 3-10-1964

Wmr. 1e kl. S. Nieuwenweg Soestdijk
ressort Amsterdam
25 jaar op 17-11-1964

Owmr. G. P. Schothorst Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 24-11-1964

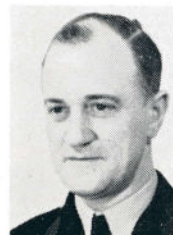
Wmr. 1e kl. F. Heemsbergen Doorn
ressort Amsterdam
25 jaar op 28-11-1964

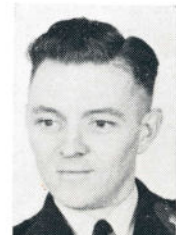
Owmr. R. Heerdink Renswoude
ressort Amsterdam
25 jaar op 3-10-1964

Owmr. J. C. A. Klop Wormer
ressort Amsterdam
25 jaar op 3-10-1964

Owmr. C. v. Heeren Moerkapelle
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 31-10-1964

Wmr. 1e kl. S. Eenkooren Heerenveen
ressort Groningen
25 jaar op 26-11-1964

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

6e JAARGANG N°. 3 NOVEMBER 1964

Bij het vredige Ittervoort-Neeritter :

Rijkspolitie en douane in vuurgevecht tegen botersmokkelaars

door de wachtmeester 1e kl. A. J. WILLEMS te Roermond

Twee Belgen overmeesterd

Een wilde klopjacht van rijkspolitiambtenaren en douaniers op botersmokkelaars verstoorde dezer dagen de rust bij de tegen de Nederlands-Belgische grens verschoenen dorpen Ittervoort en Neeritter, die plotseling in een gevaarlijk gebied werden veranderd, waar de anders zo vreedzame nacht een gevaarlijke partner bleek. De buit uit de klopjacht: 1200 kilo boter ter waarde van omstreeks 7000 gulden, een auto en twee verdachten in handen van de rijkspolitie.

Ittervoort en Neeritter zijn van die dorpen waarvan zelfs de bewoners van tijd tot tijd zeggen: „Hier gebeurt nooit iets, we zijn hier levend begraven”. De stilte wordt er doorgaans slechts een paarmaal per jaar verstoord, namelijk bij de jaarlijkse kermis waarbij de exploitanten met schettermuziek concurreren en dan nog twee keer, wanneer de schutterijen hun leden loslaten op de bølkes of de vogel en op veel schuimend bier. Nou ja en dan zijn er nog de dansavond van de harmonie en de uitvoering van de zangvereniging. Verder is er alleen maar rust. Behalve dan op die late namiddag waarop de wachtmeester 1e kl. P. J. Lenssen per „Ulm” door de bossen en velden patrouilleerde. Op nauwelijks 500 meter afstand zag hij opeens een motorrijder in de schemering. Eigenlijk nauwelijks iets bijzonders, maar voor de wachtmeester een reden tot achterdocht, gezien tijd en plaats. Hij stopte en keek de snel verdwijnende motorrijder peinzend na. Even later zag hij een bestelwagen die uit dezelfde richting kwam en rustig de motorrijder nareed. In de

gedachten van de wachtmeester bleef een simpel woord hangen: botersmokkel.

Dat waren de vage, simpele feiten, waarmee hij bij de waarnemend groepscommandant, de opperwachtmeester N. de Jong uit Thorn verscheen. Maar het was voldoende voor het besluit voor de volgende avond een val op te zetten, zulks in samenwerking met de douane. Drie rijkspolitie-ambtenaren, de wachtmeesters 1e kl. P. J. Lenssen en P. M. Hendriks en de wachtmeester A. Bos en twee douane-ambtenaren, de heren Schmits en Van Bilzen, legden in nauwe samenwerking, waarbij de risico's ruiterlijk waren verdeeld, een valstrik. Men nam dezelfde weg waaruit de motorrijder en de bestelwagen waren gekomen. Ook het tijdstip werd ruim genomen om zoveel mogelijk verrassingen uit te sluiten. In deze weg waren een paar scherpe bochten. Dit moest het operatieterrain zijn, waar men de smokkelwagen zou kunnen aanhouden. Aan weerszijden van de weg waren kreupelhout en bossen, die een uitstekende dekking vormden. De spits zou worden afgebeten door de wachtmeester Hendriks en de douane-ambtenaar Van Bilzen. De wachtmeester zou een stopteken geven met een rode lamp en de douane ambtenaar zou het waarschuwingschot lossen, zodat de anderen konden weten, dat de wagen in aantocht was. De volgende was de wachtmeester Lenssen, die zou trachten de voorruit te verbrijzelen met stenen en indien nodig met gebruikmaking van het dienstpistool. Ook de anderen zouden op deze manier in actie komen. De duisternis kwam sluipend nader en verstikte de ge-

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

6e JAARGANG

No. 3 — november 1964

VERSCHIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem

Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen

Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachtmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachtmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachtmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-Adjutant J. G. Jansen
te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 158 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie :

Bas den Oudsten, journalist
Bonkeweg 29

Lekku post Leeuwarden
Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementsprijs f 5.00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.60 per stuk

★

Advertenties :

J. Duyker - Groningen

Van Ketwich Verschuurlaan 25
flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag :

In de toeristengebieden is de rust weergekeerd. Ook Vlielands wmr. 1e kl. Th. Prins heeft nu tijd om eens even uit te kijken over zee.

(Foto: Bas den Oudsten)

WWW.RIJKSPOLITIE.ORG

1

luiden van de dag. Met het toenemen van de duisternis groeide ook de spanning bij de rijksambtenaren, die — verscholen — hun ledematen langzaam stijf voelden worden. De stilte werd zo nu en dan verbroken door de roep van een nachtvoegel, die onder deze omstandigheden angstaanjagend klonk. De ondoordringbaarheid van de nacht werd een gevaarlijke partner. Tergend langzaam ging de tijd, de horloges schenen defect. Ieder had zijn eigen gedachten en ook de twijfel over de vraag of alle moeite, alle kramp voor niets waren.

Plotseling klonk een zacht gebrom in de verte: de smokkelaars. Het gebrom zwelde aan. Het scheen uit de richting grens te komen en naderde langzaam. Plots flitste een koplicht om de bocht: de motorrijder. De wachmeester Lenssen had het geluid meteen herkend, maar kon de anderen niet waarschuwen. Maar alles ging naar wens. De motorrijder stopte ongeveer 100 meter verder, voorbij de bochten. Zou hij wat gezien hebben? De zenuwen van de ambtenaren waren hoog gespannen. Na enkele ogenblikken sloeg hij de motor weer aan. Het was puur toeval: de motor was afgeslagen. Nu kon het niet lang meer duren. De schijnwerpers stonden gereed en de pistolen waren schietklaar: een patroon in de kamer. De wachmeester Hendriks, van wie veel afhing, tuurde in de donkere nacht totdat zijn ogen traanden. Waar bleef de smokkelwagen?

Het antwoord kwam vlug. Zij hoorden een zacht gebrom: de smokkelwagen reed onverlicht. Plotseling zag Hendriks een silhouet van een auto. Het was nu alles of niets: Hendriks sprong de weg op en gaf het stopteken. Plotseling schakelde de smokkelaar de koplampen in. Het was alsof het dag was en in de felle stralenbundel stond de rijkspolitieambtenaar. De smokkelaar gaf gas en scheurde recht op de politiemans af, die totaal verblind op het laatste moment de veilige duisternis langs de weg insprong. Van Bilzen vuurde een waarschuwingsschot af. Ieder wist nu dat het menens was. De wagen stooft snelheidvermeerderend voort

De overste mr R. Warmoltz met pensioen

Het Hoofd van de onderafdeling gebouwen en materieel van de Directie Politie van het Ministerie van Justitie, de dirigerend officier 2e kl. mr R. Warmoltz, gaat per 1 januari 1965 met pensioen. Hij werd geboren op 14 augustus 1903 te Ternaard (gemeente Westdongeradeel), deed in juni

op de tweede post af. Met kracht stampte een steen tegen de voorruit. Het resultaat kon niet worden afgewacht. Dan deden de schijnwerpers van de rijkspolitie uitstekend dienst. Er vielen pistoolschoten. De smokkelaar reed door. Als gevolg van de verbrijzelde voorruit, de verblinding en de bochten verloor hij de macht over het stuur en kwam naast de weg in een greppel terecht. Nog gaf hij de strijd niet op. Hij sprong uit de wagen en zette het op een lopen. Maar nu vergiste hij zich in de sprintcapaciteiten van de rijksambtenaren. Het gelukte de wachmeesters Lenssen en Bos de smokkelaar te grijpen, die zich hevig verzette, maar toch werd onderworpen.

Het succes bleek groot: in de wagen bevond zich 1200 kg boter. De motorrijder was evenwel nog op vrije voeten. Viug werd alles weer gebracht in een toestand als was de auto nog niet gepasseerd. En, na een kwartiertje kwam de arge-loze motorrijder kijken waar zijn vriend bleef. Ook hij werd vakkundig ingerekend. De beide verdachten bleken twee Belgen te zijn, die van smokkelen een beroep maakten. Beiden zijn voor de officier van justitie te Roermond geleid en aldaar ingesloten. Als bijzonderheid wordt nog vermeld dat twee dagen later in alle vroegte al een advocaat kwam opdagen om de smokkelaars bij te staan. Bij navraag bleek deze advocaat een specialist te zijn in smokkelzaken. Zijn cliënten hebben hem wél nodig!

1924 te Zeist eindexamen gymnasium, ging vervolgens te Utrecht rechtswetenschappen studeren en legde in oktober 1928 het doctoraal examen af. Op 1 januari 1929 werd hij benoemd tot adjunct-inspecteur bij de gemeentepolitie te Utrecht, alwaar hij 1 januari 1930 bevoor-derd werd tot inspecteur van politie 2e kl. Met ingang van 6 juli 1936 werd hij aangesteld tot inspecteur van politie te Katwijk. Tijdens de oorlog werd hij in juni 1942 gearresteerd en na korte tijd in het Oranjehotel te Scheveningen en het concentratiekamp in Amersfoort te hebben doorgebracht, werd hij in 1942 door Rauter ontslagen. Na rechtsherstel verkregen te hebben, werd hij met terugwerkende kracht per 1 maart 1941 benoemd tot hoofdinspecteur-korpschef te Katwijk, waarbij hij tevens de functie van Waterschout bekleedde. Op 1 september 1946 werd hij in de rang van dirigerend officier 3e kl. aangewezen als commandant van het district Leiden. Zijn bevordering tot dirigerend officier 2e kl. volgde op 1 januari 1954. Na in maart 1955 geplaatst te zijn bij de staf van de Gewestcommandant te 's Gravenhage en vervolgens bij de Algemene Inspectie is hij op 15 september 1958 benoemd in zijn huidige functie.

1-12 t.m. 3-12: Goor, café „De Zon”, Kerkstraat 20.
8-12 t.m. 10-12: Haaksbergen, café „Centraal”, Markt 23.
15-12 t.m. 17-12: Borne, Verenigingsgebouw Protestants Centrum, Marktstraat 23.

door de kapitein

P. H. BORRA

te Arnhem

Generaal beëdigde zes nieuwe officieren te Arnhem

Op de plaats, die na verloop van jaren voor zeer vele Rijkspolitie-ambtenaren van hoog tot laag historische betekenis heeft gekregen, vond op 6 oktober de beëdiging plaats van zes nieuw benoemde officieren van ons Korps.

Daartoe stonden, in het schitterende met herfstkleuren getooide park van de Opleidingschool te Arnhem, aangetreden een afdeling met karabijn gewapende adspiranten, de Rijkspolitiekapel met drumband en een grote deputatie officieren en onderofficieren uit het gehele Korps. Het commando over de gewapende afdeling berustte bij de kapitein P. J. H. Leers, terwijl de leiding van de kapel in handen was van de kapitein-directeur H. C. Hooger-
vorst. Een groot aantal familieleden en genodigden woonde de plechtigheid bij.

Onder de genodigden merkten wij o.m. op de secretaris-generaal van het Ministerie van Justitie, de directeur-generaal en plv. directeur-

generaal, hoofd van de Directie Politie van dat ministerie, het hoofd van het stabureau Politie-Organisatorische Vraagstukken van die directie, de procureurs-generaal fgd. directeuren van politie te Leeuwarden en Arnhem, een vertegenwoordiger van de commissaris der Koningin in de provincie Gelderland, de officier van justitie te Arnhem, de garnizoenscommandant van Arnhem, een vertegenwoordiger van de divisiecommandant der Koninklijke Marechaussee te Arnhem, de commissaris van politie te Wassenaar, nagenoeg alle territoriaal-inspecteurs van het Korps Rijkspolitie, de commandant van de Rijkspolitie te

Water en voorts verscheidene districtscommandanten en andere officieren der rijkspolitie.

Nadat een viertal ereroffels de komst van de Algemeen Inspecteur had aangekondigd, presenteerde de bevelvoerende officier de aange-treden afdeling aan de inspecteur-generaal J. Gerritsen, door wie de eden zouden worden afgenomen. Tijdens het spelen van de „Mars 1815” door de kapel, verrichtte de generaal de inspectie, waarbij hij vergezeld werd door de secretaris-generaal van het ministerie van justitie mr J. C. Tenkink.

Hierna marcheerden de zes te beëdigde officieren voor het front van

★
Foto boven: De luitenant J. G. W. Bär legt de eed van trouw af.

Foto onder: Vele officieren van Rijks- en gemeentepolitie, marechaussee en landmacht woonden de plechtigheid bij.

de gewapende afdeling. Het waren de dirigerend officier der Rijkspolitie 3e kl. P. Paul, de officier der Rijkspolitie 1e kl. Th. P. Nelissen, de officier der Rijkspolitie 2e kl. J. G. W. Bär en de aspirant-officieren der Rijkspolitie F. C. J. M. van Etten, P. Dissel, P. Y. Witteveen. Na opening van de ban geschiedde voorlezing van de Koninklijke Besluiten van benoeming door de luitenant B. van Twillert, optredende als officier-adjutant van de Algemeen Inspecteur. Terwijl het Wilhelmus op plechtige wijze ten gehore werd gebracht, werd deze voorlezing door alle aanwezigen staande aangehoord.

Vervolgens gaf de Algemeen Inspecteur een uiteenzetting over de betekenis van de af te leggen zuiveringseed en eed van trouw, waarna de eedaflegging voor iedere officier afzonderlijk plaats vond. Plecht'g klonk zesmaal het „Zo waarlijk helpe mij God almachtig” over het veld.

In een treffende toespraak wees de Algemeen Inspecteur daarna de beëdigde officieren op de inhoud van de hun wachtende taak, op de verantwoordelijkheid voor het personeel, dat aan hun leiding zal wor-

den toevertrouwd en op hun verhouding tot de autoriteiten, waarmede zij ambtshalve contact zullen hebben. Hij besloot aldus: „Als u het devies van ons Korps „plichtsgetroou en steeds paraat” en de inhoud van de door u afgelegde eden steeds waar zult weten te maken, dan zal het waarachtig wel gaan”.

Tenslotte nodigde de generaal de genodigden, de familieleden en de deputaties uit, de beëdigde officieren geluk te wensen. Onder de vrolijke klanken van „In the Lime-tree avenue” maakten de vele aanwezigen van deze gelegenheid gebruik.

Een defilé door ruim tweehonderd aspiranten voor Algemeen Inspecteur, beëdigde officieren, genodigden en familieleden besloot deze als steeds weer indrukwekkende plechtigheid.

★

V.r.n.l.: De secretaris-generaal mr J. C. Tenkink, de directeur-generaal jhr mr F. A. Groeninx van Zoelen en de procureurs-generaal mr B. J. Bezier en mr J. P. Hustinx feliciteren.

(Foto's: Wmr. 1e kl. J. B. Plompen te Arnhem)

De adjudant H. F. M. Derks naar Helden Panningen

De adjudant H. F. M. Derks is met ingang van 1 oktober 1964 aangewezen als groepscommandant te Helden Panningen. Hij werd op 27 augustus 1913 te

Venray geboren en trad op 4 juli 1938 in dienst bij de Rijksveldwacht. In de bezettingsjaren ging hij over naar de Staatspolitie (Marechaussee) en op 1 januari 1946 werd hij aangesteld bij het Korps Rijkspolitie met als standplaats Echt, in de rang van wachtmeester 1e kl. Op 1 juni 1954 werd hij als postcommandant verplaatst naar Linne en op 1 februari 1956 in gelijke functie naar Heythuysen. Op 1 augustus 1958 werd hij hier aangewezen als plaatsvervangend groepscommandant en op 1 januari 1960 tevens als commandant van het gelijknamige rayon. Hij werd op 1 januari 1954 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 oktober 1964 tot adjudant.

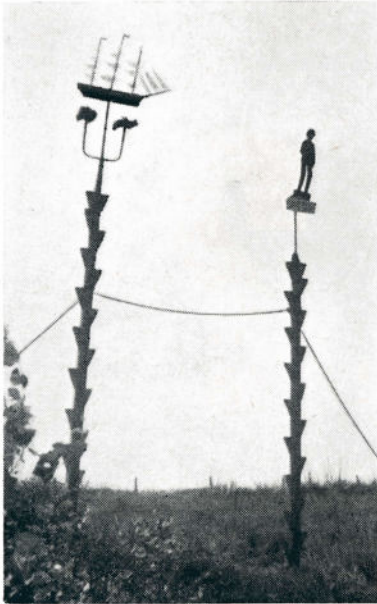
De adjudant M. P. Heijmans naar Thorn

De adjudant M. P. Heijmans is op 16 oktober 1964 aangewezen als groepscommandant te Thorn. Hij is op 9 februari 1915 geboren te Oss en begon zijn po-

liticloopbaan op 7 oktober 1937 bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Met ingang van 1 maart 1943 werd hij ingedeeld bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 aangesteld bij het Korps Rijkspolitie in de rang van wachtmeester 1e kl., ter standplaats Lepelstraat. Op 15 september 1947 werd hij postcommandant te Made en op 1 november 1956 te Raamsdonkveer. Hij werd op 1 juli 1955 bevorderd tot opperwachtmeester en op 16 oktober 1964 tot adjudant.

Gaaischieten in Domburg:

een oud vermaak dat de politie weinig werk geeft

door de adjudant C. DEN OTTER te Middelburg

Traditiegetrouw schrijft de postcommandant te Domburg elk jaar op zijn kalender de woorden: gaaischieten, ringrijden en kermis. Het Domburgse gaaischieten is al een oud gebruik. Naar verluidt zouden de Noormannen deze sport al beoefend hebben tijdens hun bezoeken hier, natuurlijk niet met geweren zoals tegenwoordig. Zij schijnen het als een soort overwinningsspel te hebben gespeeld. Ook de Watergeuzen moeten het gaaischieten als vermaak hebben gekend.

Men weet in Zeeland wel wat schieten is en in verscheidene dorpen wordt de schietsport met pijl en boog in ere gehouden, doch het gaaischieten met geweren komt, naar men zegt, alleen voor in Domburg en het daarnaast gelegen Westkapelle.

Wie meent dat het zomaar een schietspelletje betreft of een „luidruchtig onderonsje heeft het mis! Het geheel is streng georganiseerd en de deelnemende schutters moeten zich aan allerlei voorwaarden onderwerpen. Orde en veiligheid nopen daartoe wel. En mocht een schutter tegen de vastgestelde regels zondigen dan zal kapitein L. Maas hem wel tot de orde roepen en zo nodig een boete opleggen. Zegt ook niet het reglement: wie

dronken is wordt buiten de baan geworpen?

De kapitein, die door de leden is gekozen, heeft naast zich een fourrier en een bottelier. Ook een tambour en een vaandeldrager behoren tot de leden, die op de voorgrond treden.

Op de aan het schietfeest voorafgaande avond is het dorp al in rep en roer. Dan gaat men al trommelend rond om te ronselen. De rol wordt opgemaakt en de schutters weten welk nummer ze hebben bij het schieten. Dat nummer dragen ze duidelijk zichtbaar. De kapitein heeft nummer 1, de fourrier 2 en de bottelier 3. Die nummers krijgen ze ambshalve.

Op de dag van het schieten verloopt ook alles volgens traditie. Het eerste appèl (er zijn er meer die dag) is gesteld op 5 uur in café „De Roode Leeuw”. Weer met veel getromme! trekt een bonte stoet door vrijwel alle straten. De voor het schieten nodige voorwerpen worden uit de ruimte onder de toren gehaald en dan gaat het in optocht naar de Hoge Hill, een duin buiten het dorp. Daar worden de twee meegebrachte stengen opgezet: ronde houten palen die door touwen overeind worden gehouden. Op de linkersteng wordt een ijzeren drietand geplaatst. De buitenste pieken daarvan zijn bestemd voor

het bevestigen van de houten tronken, de „pronkers”, waarop wordt geschoten. Op de middelste piek wordt een pop aangebracht, waarvan dit jaar niemand behoefde te vragen wat hij moest voorstellen. Het bordje er onder met het woord „Bietel”, was dan ook eigenlijk overbodig.

Het is de gewoonte dat de pop een persoon uitbeeldt die in het nieuws is. Soms wordt er ook wel een figuur uit het dorpsleven voor genomen. Op die manier kan men dan zijn misnoegen symbolisch afreageren. Tijdens de Boerenoorlog heeft men eens de afbeeldingen van twee bekende Engelse politici uit die dagen op de steng geplaatst. „Er is toen met veel animo geschoten”, verzekerde ons de oudste schutter, de 83-jarige Chr. Maas. Maas kan het weten want hij is al meer dan 35 jaar lid en trots draagt hij de gouden medaille en een oude kruithoorn. De leden met 25 dienstjaren, die een zilveren medaille dragen, kijken met eerbied naar hem op. Want hij is ook een goed schutter!

Het schieten begint om 8 uur en het gaat door tot 7 uur in de avond. Het is een oud gebruik, dat de burgemeester het eerste schot lost nadat hij een toespraak heeft gehouden. Na de opening schieten de leden in volgorde van hun nummer.

Het gaat er om een pronker van de steng te schieten, zó dat er geen splinter blijft hangen. Wie het geluk heeft dat bij zijn schot het laatste van de pronker in het duinzand tuimelt wordt onder tromgeroffel driemaal in de lucht gegooid en getooid met een kleurige sjerp. Soms moet er wel uren geschoten worden voor een pronker naar beneden valt. Het valt ook niet mee met een loden kogel het harde hout zo te raken dat er een stuk afvalt. Als de pronker gevallen is, klimt er rap een schutter naar boven om een nieuwe te bevestigen van de aanwezige voorraad. De pronkers worden in het voorjaar al in het bos verzameld. Op een avond worden er de gaten ingeboord om de struiken op de steng te kunnen bevestigen. Natuurlijk wordt het een vrolijke avond: dat gaten boren! De schutters maken gebruik van enkel- en dubbelloops jachtgeweren, waaronder zelfs een oude voorlader van 1870. De patronen mogen niet meer bevatten dan een pijp-kop kruit en één kogel. Naar traditie verzorgt ook elke schutter zijn eigen munitie. Op de baan worden altijd amusante verhalen verteld over de wijze waarop vroeger sommigen aan lood wisten te komen. Het is te begrijpen dat de in het wit geklede schutters, die vrijwel

gen dat alles ordelijk verloopt en dat de veiligheidsvoorschriften worden nageleefd.

Voorheen schoot men altijd achterover liggend tegen een duin. Op een oude gravure is dat ook te zien. Nu het terrein is geëgaliseerd wordt er een stoel uit een autobus aangesleept.

Om 12 uur verzamelt de kapitein zijn mannen met een: „Mannen eten!” In optocht gaat het dan met vrolijk gezang naar het dorp. Een goed uur later keert de stoet weer terug naar de Hoge Hill. De figuur op de linker steng wordt dan (ook een oud gebruik) vervangen door een opgetuigd scheepje. Wie dat scheepje er af schiet ontvangt de hoofdprijs. Anderen dan leden mogen in de middaguren de „Bietel” op de rechtersteng onder vuur nemen. Tot de uitrusting behoort ook een houten slede die vroeger werd gebruikt op het land. Die wordt nu overeind gezet om de schutter tegen de zon te beschermen. Na afloop wordt de kapitein er op gezet en door zes man rondgedragen.

De volgende dag is het al weer vroeg appèl. Dan worden de attributen weer opgehaald, in optocht teruggebracht naar het dorp en opgeborgen onder de toren. Die tocht van enkele honderden meters duurt gewoonlijk de gehele morgen.

Men stopt namelijk nog wel eens. De tweede dag is er ook ringrijden, een oud en bekend volksvermaak op Walcheren. Tot een der bijzonderheden van die zaterdag behoort ook, dat de kapitein en de fourier op een steng gezeten door de gezamenlijke gaaischieters voortgedragen worden en naar de ring moeten steken.

Al met al, twee gezellige dagen in deze badplaats, die voor de inwoners en de eerste badgasten een bron van vermaak betekenen en toch de politie niet veel werk geven. Een goede honderd jaar geleden schreef F. Nagtglas reeds van de Domburgers: . . . „dat de boeren hier in de buurt van een goed en welwillend slag van mensen zijn. Dat zij er gezond en welgevormd uitzien, kan men vooral opmerken, als tegen de avond de klapbank voor 't zoogenaamde stadhuis bezet is, en de meisjes bij de pomp staan te keuvelen of door het dorp dreutelen. Met een meestal fijne leest en het merk eener onverstoorbare gezondheid op haar gelaat, zien die boerinnen, in hare nette kleding, ook smaakvol door passende kleurschikking er zóó lief uit . . . ” Daarover kunnen wij trouwens niet oordelen: we zijn er 's avonds nooit geweest.

Overigens al met al een traditie die waard is om te onthouden voor de laatste vrijdag en zaterdag in juni 1965. De postcommandant Domburg heeft het al op zijn kalender staan . . .

**. . . wie dronken is wordt buiten
de baan geworpen . . .**

(Foto's: J. Maas, Domburg)

de gehele dag in de duinen vertoeven, erg dorstig worden. Geen wonder dat er — dank zij de bottelier — een vrolijke stemming heerst en dat er bijna onafgebroken wordt gezongen, zelfs nog liedjes uit de tijd van 'de Tiendaagse veldtocht! Op deze dag mag men elkaar ook straffeloos eens goed de waarheid zeggen onder vrolijke kout en grappen. De kapitein, de fourier en de bottelier drinken echter niet werd ons verzekerd. Deze drie mannen moeten immers zor-

Huzarenstuk van twee wachtmeesters 1 kl. van verkeersgroep Alkmaar

door de overste A. CAMMAERT te Alkmaar

„Op de verkeersweg van Bergen naar Egmond aan de Hoef een op hol geslagen paard tot stilstand gebracht. Geen persoonlijke ongelukken, geen schade. Wij hebben het

J. L. Dingler

J. Schuffelen

. . . T.P.W.-huzaren . . .

paard, dat — evenals zijn geleider — geheel overstuur was, uitgespannen en tot rust laten komen. Nadien is de geleider zonder groet en zonder bedankje met het paard aan de hand naar huis gelopen.” Zo ongeveer komt het huzarenstukje dat de wachtmeesters 1e kl. J. L. Dingler en H. J. Schuffelen tijdens een T.P.W.-rit uitvoerden, tevoorschijn uit een simpel surveillance-rapport, in korte sobere woorden. Maar het tot staan brengen van een op hol geslagen paard is een „tour de force” die meer aandacht verdient. Toen de wachtmeesters de bebouwde kom van het tweede der Egmond, waar eens het machtige kasteel der Heeren van Egmond stond, naderden, kwam een 4-wielige wagen, voortgesleurd door een op hol geslagen paard, hen tegemoet. Op de wagen hing een jongeman in de teugels, die vergeefs probeerde het paard in toom te krijgen.

Het gespan slingerde van links naar rechts over de weg en ging de

T.P.W. in woeste vaart voorbij. De wachtmeester Dingler draaide snel de T.P.W. — zonder een betonnen berm paal te raken — en zette de achtervolging in. Het was een spannend tafereel op de oude heerbaan, waarover eens kleurige stoeten edelen te paard op jacht gingen of op weg waren naar de roemruchte Abdij van Egmond.

Nu ontwikkelde de T.P.W. een maximaal aantal paardekrachten opdat een mens in nood hulp geboden kon worden en passeerde het gespan. De wachtmeester 1e kl. Dingler ging voor het paard rijden en remde af met de bedoeling zo de snelheid van het dier terug te dringen, maar het paard ontweek de T.P.W. en raasde door. Nu volgde de T.P.W.-bemanning een andere tactiek. Die niet alleen door goed samenspel mogelijk was maar vooral ook door het ontbreken van tegenliggers. De wachtmeester 1e kl. Schuffelen daalde af in „de T.P.W.-winkel” en opende de schuifdeur. Dingler bracht de T.P.W. „langs-zij” en Schuffelen greep, buiten boord hangend, met een hand de T.P.W. vasthoudend, het paard bij het hoofdstel, waarna Dingler het circus tot stilstand bracht.

Het bleek dat het paard op hol was geslagen doordat het lemoen aan een zijde was afgebroken en het overblijvende deel tegen de achterbenen van het paard sloeg. Het was een kranig stuk werk van twee jonge wachtmeesters 1e kl., hetgeen ook blijkt uit de schriftelijke tevredenheidsbetuigingen van de Algemeen Inspecteur, door mij uitgereikt in aanwezigheid van groepscommandant, de adjudant U. Meyer en de voltallige verkeersgroep.

Weer eens wat anders, dan een T.O.'tje in Lutjebroek of Tuitjehorn!

De adjudant S. Doornbos naar Eibergen

Met ingang van 16 okt. 1964 is de adjudant S. Doornbos aangevoerd als groepscommandant te Eibergen. Hij is op 31 december 1910 geboren te Emmen en begon zijn politieloopbaan op 7 april 1932 bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. Van 18 juni 1940 tot 18 oktober 1940 was hij agent van politie te Voorburg; op laatstgenoemde datum kwam hij terug bij de Marechaussee en werd op 1 januari 1946 bij het Korps Rijkspolitie aangesteld in de rang van wachtmeester 1e kl., ter standplaats Enter. Op 15 november 1949 werd hij als postcommandant verplaatst naar Vroomshoop en op 1 maart 1959 ging hij in gelijke functie naar Hattem. Op 1 maart 1959 werd hij aangewezen als groepscommandant Abcoude (later genoemd Vinkeveen en Waverveen). Hij werd op 1 januari 1953 opperwachtmeester en op 1 januari 1960 bevorderd tot adjudant.

BANDEN

voor uw KORPSBLAD

BINNENKORT
VERKRIJGBAAR
à f 2,25 per stuk

Langs de weg gezien . .

Den Haag oppermachtig in Korpsatletiek- kampioenschappen

door BRUNO BRUINSMA
te 's-Hertogenbosch

Tijdens de atletiekkampioenschappen korps Rijkspolitie, die in het stadion „De Vliert” in Den Bosch werden gehouden is nog eens weer op overduidelijke wijze gebleken dat het ressort 's-Gravenhage momenteel de sterkste ploeg op de been kan brengen. Met groot machtsvertoon werd een overtuigende zege behaald op de andere ressorts, die zich deze nederlaag ongetwijfeld nog lang zullen heugen. Het ressort Den Haag beschikt momenteel over enkele „topatleten”, die voortreffelijk worden aangevuld met een hard werkende middenmoot. Zeker ook de ressorts Den Bosch en Groningen hebben atleten, die alleen heel wat punten voor de ploeg kunnen verzamelen, maar daar ontbreekt de „aanvulling”. In de uitslagen kan men dat zien. De ressorts Amsterdam en Arnhem kwamen in het stuk vrijwel niet voor. Voor Arnhem betekenden deze kampioenschappen een geduchte achteruitgang, een achteruitgang die men de eerste jaren zeker niet te boven zal zijn. Voor een ressort dat jarenlang met het ressort Den Bosch de boventoon voerde zal dat een hele teleurstelling zijn geweest. Met een totaal-aantal punten van 108 veroverde het ressort Den Haag de eerste prijs, de felbegeerde wisselbeker aangeboden door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie.

Een prachtige prestatie. In de strijd om de tweede en derde plaats is het een nek-aan-nek-race geworden tussen de ressorts Den Bosch en Groningen. Den Bosch liet 70 pnt. noteren en Groningen 69. Eén punt verschil dus en dat bewijst wel dat hier de strijd uitermate spannend is geweest.

Arnhem en Amsterdam sloten de rij met resp. 24 en 21 punten en

(Foto's en montage: Technische Recherche 's-Hertogenbosch)

dat waren, over het geheel genomen, maar matige prestaties.

De voornaamste uitslagen waren:

100 m hardlopen:

- 1. T. Kramer Gv
- 2. J. v. d. Berk Ht

11.5

11.7

200 m hardlopen:

- 1. T. Kramer Gv
- 2. H. Bos Gn

24.6

24.7

400 m hardlopen:

- 1. W. v. Zijl Gv
- 2. P. Beelen Gv

57.08

58.01

800 m hardlopen:

- 1. W. v. d. Berg Ht

2.07.5

2.07.9

1500 m hardlopen:

- 1. J. v. d. Berg Ht
- 2. L. Lagendijk Gv

4.31.2

4.38.2

3000 m hardlopen:

- 1. J. v. d. Berg Ht
- 2. L. Lagendijk Gv

9.25.5

10.37.7

Estafette 4 x 100 m:

- 1. Den Haag
- 2. Groningen
- 3. Den Bosch

47.3

48.5

49.5

Kogelstoten:

- 1. H. Albers Gn
- 2. D. Smit Gv

12.84

12.50

Hoogspringen:

- 1. D. Jansen Ht
- 2. J. Jogems Ht

1.60

1.60

Discuswerpen:

- 1. D. Smit Gv
- 2. H. Albers Gn

37.99

34.62

Hink-stap-springen:

- 1. F. Snier Gn.
- 2. J. v. d. Berk Ht

12.22

11.90

Speerwerpen:

- 1. H. Woppenkamp Gn
- 2. A. Veenvliet Asd

46.70

46.00

Bij de verteranen won W. van Uffelen (Ht) de 80 m hardlopen in 10 sec., terwijl hij tevens het nummer verspringen met een sprong van 5.42 m op zijn naam bracht. T. van Opijnen (Gv) veroverde eerste prijzen bij het kogelstoten

(10.67 m) en bij het discuswerpen (30.05 m).

Na afloop reikte de Algemeen Inspecteur van het Korps, generaal J. Gerritsen, die met verschillende officieren de wedstrijden bijwoonde, met een toepasselijk woord de prijzen uit. Al werden er dan ook geen opzienbarende prestaties verricht op deze atletiekkampioenschappen korps Rijkspolitie, toch heerste er weer een gezellige en kameraadschappelijke sfeer in het stadion „De Vliert”. Ook de organisatie onder leiding van de adjudant-hoofdsportinstructeur C. G. van Os uit het ressort Den Bosch, was uitstekend.

Nieuw groepsbureau Enkhuizen officieel geopend

door de wmr. 1e kl. W. C. BROUWER te Enkhuizen

Op 12 oktober werd het nieuwe bureau van de Groep Enkhuizen officieel geopend door burgemeester A. Admiraal, die de nationale driekleur hees in aanwezigheid van de districtcommandant der Rijkspolitie te Alkmaar, de overste A. Cammaert, de aangetreden groepscommandant de adjudant P. Draaijer en zijn manschappen, alsmede vele genodigden.

Er was alle reden om in een feeststemming te zijn, want dit bureau kwam in de plaats van een oud, somber en veel te klein gebouw, dat de groep dan ook zonder weemoed na een „gebruik” van bijna een halve eeuw achter zich heeft gesloten. In zijn openingswoord stelde overste Cammaert vast, dat het nieuwe groepsbureau een mooi, efficiënt en ruim opgezet gebouw geworden is. Beneden is een flinke theoriezaal, een kamer voor de dienstdoende wachtmeester, keuken, droogkamer, verhoorkamer en twee cellen. Boven een kamer voor de

Groepscommandant, administratiekamer en een archiefkamer. Tot het complex behoren een opslagruimte voor inbeslaggenomen voorwerpen en een garage. Naast dit alles staan twee royale dienstwoningen.

Het heeft jarenlang geduurd voordat de bouw van het nieuwe groepsbureau z'n beslag kreeg. In dit verband citeerde burgemeester Admiraal de Spreukendichter: „een lang gerekt hopen maakt het hart ziek.” Aan het slot van zijn toespraak kon hij nu echter vervolgen met: „de vervulde begeerte is zoet voor de ziel.”

Het nieuwe gebouw staat op een steenworp afstand van de haven, van waaruit nog steeds de kotters ter visvangst uitvaren, terwijl anderzijds in de snel groeiende industrie in het recreatieoord „Enkhuizer Zand” langs het IJsselmeer nieuwe perspectieven wenken ook voor de activiteiten van de rijkspolitie.

12

Leeuwarder reservist pikt dronken brokkenmaker op

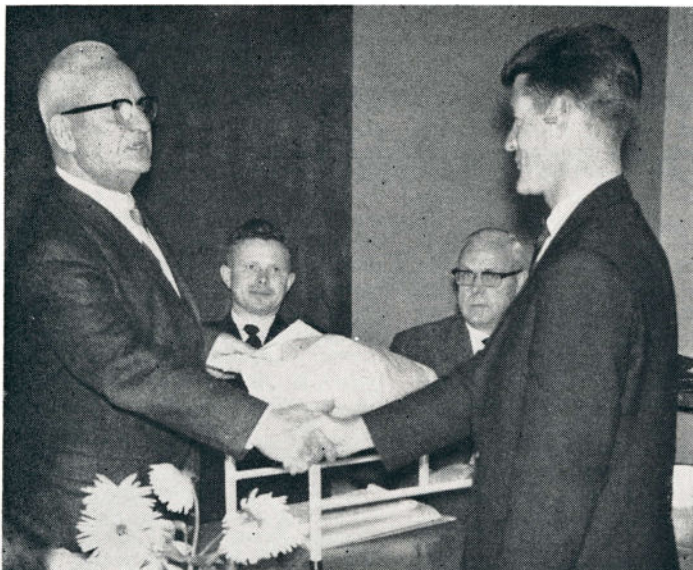
door de wachtmeester 1e kl. J. KREDIET te Leeuwarden

Terugkerend van een bezoek aan een zakenrelatie, zag de reservist T. Spriensma, behorende tot de Verkeersgroep

Leeuwarden, dat op de hoek onder Nijega (Gemeente Smallingerland) een vrij ernstig verkeersongeval was gebeurd. Na uit zijn auto gestapt te zijn, vernam hij van de ter plaatse aanwezige Gemeentepolitie dat degene, die de aanrijding veroorzaakt had, zijn auto in de steek had gelaten en nog niet was gevonden. Hierop bood de reserve-wachtmeester Spriensma geheel vrijwillig de Gemeentepolitie van Smallingerland aan met zijn auto via Eernewoude naar Leeuwarden te rijden, om op deze wijze behulpzaam te zijn bij de opsporing van de vermoedelijk dronken automobilist. De gemeentepolitie kon dan via Bergum in de richting Leeuwarden het onderzoek voortzetten. Onderweg trof reserve-wachtmeester Spriensma de bedoelde automobilist, die langs de weg liftende naar Leeuwarden trachtte te komen. Hij nam hem in zijn auto en bracht hem terstond naar het Bureau van Gemeentepolitie te Leeuwarden, alwaar hij de verdachte aan de dienstdoende wachtcommandant afleverde. Tijdens de rit naar Leeuwarden verklaarde de verdachte zijn auto in de steek te hebben gelaten, omdat hij nog een voorwaardelijke veroordeling van drie maanden Veenhuizen had lopen. De reservist wist de man te overreden, waarna deze zonder tegenstribbelen met hem het politiebureau binnen ging.

Asser reservist voorkwam ernstig ongeval

In het districts bureau te Assen heeft de reserve-adjutant W. Ramaker namens de districtscommandant, een gratificatie (f 50,—) met bijbehorende grosse van toekenning door de minister van justitie, uitgereikt aan de reserve-wachtmeester H. J. P. Bosker van de parketgroep Assen. De reservewachtmeester heeft kort geleden met doortastendheid een ernstig ongeval voorkomen op de autoweg Assen-Beilen.

De reservist passeerde met zijn auto een zeer langzaam rijdend V.W.-busje en zag bij het voorbijrijden dat de bestuurder van dit voertuig een zogenaamde „mongool” was. De reserve-wachtmeester parkeerde zijn auto en gaf een stopteken, maar de bestuurder van het busje reageerde niet. Hij nam en passant het linker voerspatbord van de geparkeerde auto mee en reed rustig verder. De reservist holde achter het busje aan, rukte het portier open en draaide de contactsleutel om, waarna het voertuig, tegen een hek tot stilstand kwam.

De bestuurder bleek een verpleegde uit de psychiatrische inrichting van Boeyenoord te zijn. Hij had

het V.W.-busje in Assen ontvreemd. De uitreiking van de gratificatie vond plaats in de theoriezaal van het districts bureau en werd ook bijgewoond door de adjutant J. Booy, commandant van de parketgroep. De klasse-instructeur, de wachtmeester 1e kl. J. B. de Jong heette ook mevrouw Bosker welkom. Haar werden bloemen aangeboden. De reserve-adjutant Ramaker bracht bij de uitreiking van de gratificatie ook de gelukwensen over van de algemeen inspecteur, de territoriaal inspecteur en de districtscommandant.

„Tenslotte heb ik alleen maar m'n plicht gedaan” aldus de reserve-wachtmeester Bosker in zijn dankwoord.

★

Bij de foto: v.l.n.r. de reserve-adjutant W. Ramaker, de wachtmeester 1e kl. J. B. de Jong, de adjutant J. Booy en de reserve-wachtmeester H. J. P. Bosker.

(Foto: Verkeersfotodienst 's-Gravenhage)

De adjutant P. Haring naar Goor

De adjutant P. Haring is per 16 oktober 1964 aangewezen als groepscommandant te Goor. Hij is op 16 september 1911 geboren te Amersfoort en begon

zijn ambtelijke loopbaan bij het toenmalige Korps Politietroepen op 3 januari 1934, waarbij hij diende tot 15 juli 1940, toen hij overging naar de Staatspolitie (Marechaussee). Op 1 januari 1946 werd hij in de rang van opperwachtmeester aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, met als standplaats Oirschot. Op 1 mei 1948 werd hij in de functie van postcommandant verplaatst naar Bladel, waarna hij op 1 juli 1953 werd aangewezen als groepscommandant te Houten, welke standplaats hij op 1 januari 1954 verwisselde voor Jutphaas. Op 1 september 1954 werd hij bevorderd tot adjutant.

De adjutant H. Ynema naar Haften

De adjutant H. Ynema is per 1 oktober 1964 aangewezen als groepscommandant te Haften. Hij werd op 13 februari 1915 geboren te Günningfeld (Dld.)

en trad op 1 maart 1941 in dienst bij de Rijksveldwacht. In de bezettingsjaren diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, onder indeling bij de districtsstaf te Apeldoorn. Op 18 augustus 1946 werd hij geplaatst bij de Verkeersgroep Apeldoorn waarna hij op 1 mei 1958 verplaatst werd naar Harderwijk, als commandant van de Verkeerspost aldaar. Hij werd op 1 februari 1955 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 oktober 1964 tot adjutant.

Eerste praktijkervaringen van „jonge loten aan oude stam”

door de wachtmeester j.c. J. PAAUW te Rijnsburg

Waarom ent men jonge loten aan een oude stam? Juist: er moet weer nieuw leven inkomen en dit was ook het geval met de „oude” rijks-politiestam. Het voorstel om ons te laten enten op die stam, teneinde het geheel tot meerdere bloei te brengen beviel ons en dus lieten wij ons enten. Dit gebeurde in Arnhem en zo werd een nieuwe soort verkregen, de jonge categorie. Deze jonge categorie twijgen werden overal aan de stam verspreid en daar is het ze reuze meegevallen. Ze werden geaccepteerd en meer dan dat . . . er werd te verstaan gegeven dat ze een aanwinst van betekenis waren.

Stierenvechten

(vervolg van pag. 16)

komt, dat een iets groter deel blijvend invalide raakt en dat ongeveer vier van elke tien vechters in hun carrière een keer of twintig bijgekramd moeten worden, maar ook deze cijfers bewijzen niettemin dat de stier aanspraak kan maken op de heldentitel. Na afloop van dit Fiësta Brava, toen de duizenden huiswaarts keerden en ik ontdekte dat zeker zeventig met automatische pistolen gewapende militairen in de arena hadden gezeten en met vrachtwagens werden afgevoerd, terwijl zij zeiden dat er „niets bijzonders” was gebeurd, wist ik het antwoord op de vraag die ik mij aan het begin van de middag had gesteld toen ik het oorverdovende lawaai uit duizenden kelen tegelijk met de zinderende hitte boven de cirkel van de arena naar de hemel hoorde opstijgen: groot maar niettemin hemeltergend . . .

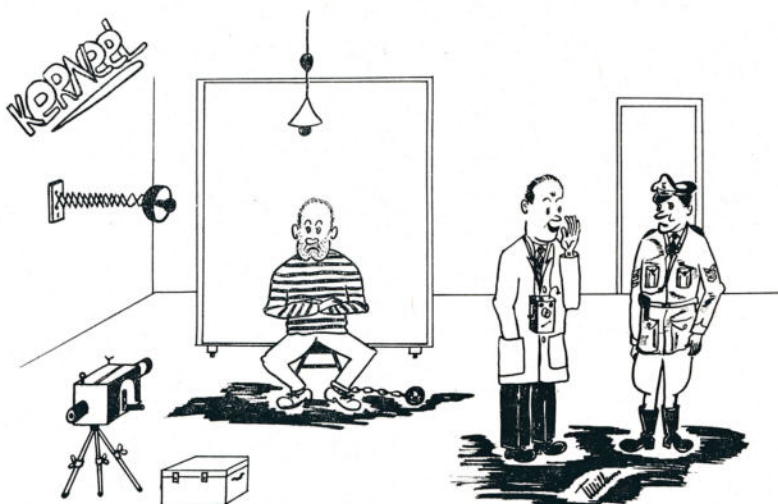
En nu is het al meer dan een half jaar geleden dat wij enthousiast de praktijk zijn ingestapt. Daar zijn we, zoals gezegd goed ontvangen. We hebben allemaal een oudere wachtmeester als mentor toegewezen gekregen, die zijn uiterste best doet om ons zo vlug en goed mogelijk in de praktijk wegwijs te maken. Over de mentors hoor je dan ook niets dan goeds.

In ieder ressort komen wij tweemaal in de maand bij elkaar om te sporten. Daar wordt gezorgd dat we onze vorm die we van school meekregen niet verliezen. Die tweewekelijkse sportbijeenkomsten zijn bovendien bijzonder gezellig. Er worden ervaringen uitgewisseld (sterk gekruid natuurlijk) maar het belangrijkste is wel dat het onderlinge contact blijft bestaan.

Sommigen van ons hebben nog geen

transactie- c.q. oproepingboekjes. Dit is n.l. in ieder district verschillend. Zouden de lezers het met mij eens zijn als de wachtmeesters j.c. ieder voor zich een boekje hadden, zodat zij niet meer in een situatie geraakten, die voor het publiek wel belachelijk moet aandoen n.l. het steeds door de mentor verstreken van zijn transactie- c.q. oproepingsboekje op het moment dat verbaliserend moet worden opgetreden. Toezicht is er immers toch! We zijn intussen allemaal veertien dagen bij de Sectie voor Bijzondere Verkeerstaken gedetacheerd geweest. Dat hield in, het leren werken met moderne verbindingsmiddelen als mobilfoon en portofoon. Verder werkten we met de trawia en de elektrische snelheidsmeter. Ook leerden we daar hoe een Ulm te behandelen en er op te rijden. Er werden daar ook nog verschillende interessante lezingen gehoord, zodat wij het bij de Sectie uitstekend naar ons zin gehad hebben en het graag nog eens zouden overdoen.

Moeilijkheden zoals verzet e.d. heeft nog niemand van ons gehad. Het publiek beschouwt ons als volwaardige politiemannen, met het jeugdige gezicht is men blijkbaar gauw vertrouwd geraakt. Alle begin is moeilijk, het spit is er echter af en nu verder voorwaarts !!

. . . Hij wil beslist ook in de personalia . . .

Embleem N.S.F. - proeven

Voor degenen, die geslaagd zijn voor de vaardigheidsproeven van de Nederlandse Sport Federatie, zijn thans geborduurde emblemen verkrijgbaar ter bevestiging op trainingspak of sportshirt. De ster of sterren geven aan hoe vaak de drager geslaagd is:

- 1 bronzen ster: 1e of 2e maal geslaagd;
- 1 zilveren ster: 3e of 4e maal geslaagd;
- 1 gouden ster: 5e t/m 9e maal geslaagd;
- 2 gouden sterren: 15e of meermaal geslaagd.

De prijs is f 2,50 per stuk. Er blijft natuurlijk altijd wat te wensen, zo ook wat dit ongetwijfeld smakvolle embleem betreft. Persoonlijk hadden wij het blauw gaarne gezien in dezelfde tint als van het lint van de draagmedaille, welke kleur door zijn traditie een bepaalde gevoelswaarde heeft gekregen. En wanneer men op de badge onderscheidingen wil aanbrengen

naar gelang het aantal keren geslaagd zijn, waarom dan niet corresponderend met de tekens, die op het draaglint worden bevestigd? We bedoelen dat we gaarne een bronzen lauwerkrans hadden gezien voor hen die 10 maal geslaagd zijn, een zilveren voor 15 maal en een gouden voor de 20e maal. Maar wellicht houdt een en ander verband met productiekosten. Al met al een goed initiatief, dat zeker weer zal bijdragen tot popularisering van deze voor de politie zo belangrijke proeven.

De adjudant W. Versluys naar Woudrichem

Met ingang van 1 oktober 1964 is de adjudant W. Versluys aangewezen als groepscommandant te Woudrichem. Hij is op 1 juni 1914 geboren te Meer-

kerk en begon zijn politieloopbaan op 8 oktober 1934 bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee. In de bezettingstijd diende hij bij de Staatspolitie (Marechaussee) en werd op 1 januari 1946 in de rang van wachtmeester 1e kl. aangesteld bij het Korps Rijkspolitie, ter standplaats Krabbendijke. Op 1 februari 1954 werd hij postcommandant te Lexmond, waarna hij op 1 november 1958 werd verplaatst naar Alblasserdam, in de functie van rayoncommandant plaatsvervangend groepscommandant. Hij werd op 1 januari 1954 bevorderd tot opperwachtmeester en op 1 oktober 1964 tot adjudant.

Schouderklop voor opper Zijlstra

Soms gaat het dienstbetoon boven het „gewone“ uit, hetgeen onlangs het geval was ten opzichte van de opperwachtmeester R. Zijlstra, rayoncommandant

Hoge Rijndijk van de groep Hazerswoude. Hij ontving dezer dagen uit handen van de districtscommandant Leiden, de overste L. J. van der Meulen, een tevredenheidsbetuiging van de Algemeen Inspecteur, in verband met de door hem in de laatste jaren getoonde bijzondere activiteit en oplettendheid bij het opsporen van verdachten. Het gelukte hem 's nachts 2 personen aan te houden die in de omliggende gemeenten vele inbraken hadden gepleegd, terwijl bovendien nog door zijn opmerkingsgave binnen zeer korte tijd 2 personen werden aangehouden die zich met bromfietsendiefstallen bezig hielden. Door deze aanhoudingen kwam een groot aantal onopgeloste zaken tot opheldering.

Adspiranten in Arnhem te water

De aspiranten van de opleidingsschool hielden met veel gespat en naar verluidt ook veel lawaai zwemwedstrijden. De generaal die met zijn echtgenote tot de toeschouwers behoorde reikte de prijzen uit, op de foto de derde prijs zwemmend reddend aan de aspirant W. J. Scheve.

(Foto: Wmr. 1e kl. J. B. Plompen te Arnhem)

Voer voor puzzelaars

Wisseling correspondenten Tilburg

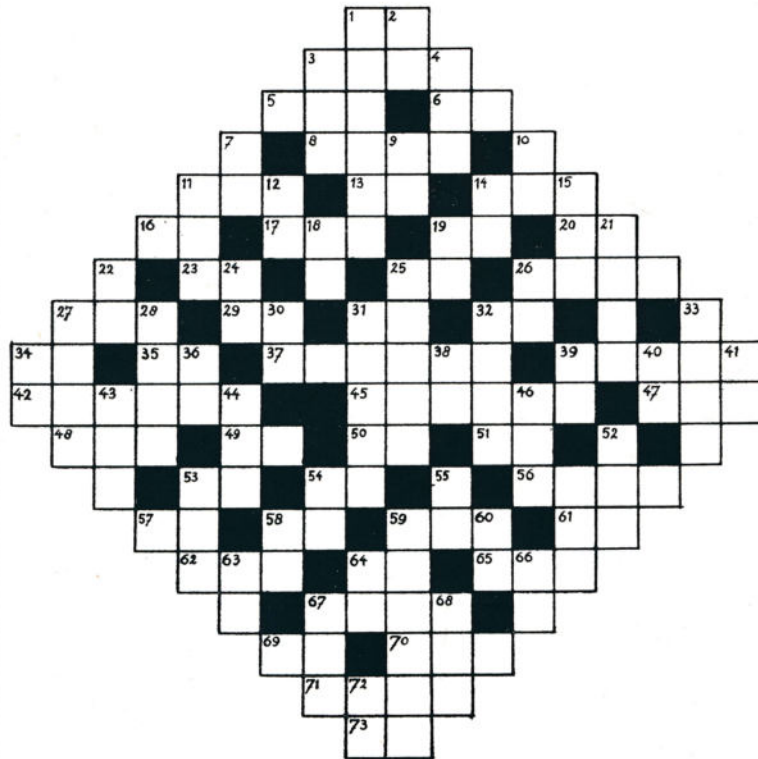
F. S. Weterings

H. J. Kloezeman

Vanaf de oprichting van het Korpsblad Rijkspolitie is de adjudant F. S. Weterings opgetreden als correspondent voor het district Tilburg. Mede dank zij zijn activiteiten is het Korpsblad in het district Tilburg geïntroduceerd, steeg het aantal abonnees geleidelijk en werd de redactie geïnformeerd over vermeldenswaardige gebeurtenissen in het district Tilburg. Voor zijn medewerking wordt hem dan ook van deze plaats gaarne hartelijk dank gebracht.

Als opvolger is met instemming van de districtscommandant aangewezen de adjudant H. J. Kloezeman. Deze is als medewerker voor de redactie geen onbekende aangezien hij vanaf de oprichting van het Korpsblad tot zijn verplaatsing van 's-Hertogenbosch naar Tilburg optrad als correspondent voor het ressort 's-Hertogenbosch. Wij heten hem gaarne opnieuw welkom in de kring van correspondenten en rekenen op zijn daadwerkelijke steun.

Horizontaal: 1 boksterm; 3 beroep; internationaal douane verkeer (afk.); 6 maanstand (afk.); 8 vrouw van Abraham; 11 biljartstok; 13 rivier in Brabant; 14 graskluit; 16 muzieknoot; 17 oever; 19 heilige (afk.); 20 verleden tijd van eet; 23 lutecium (afk.); 25 titaam (afk.); 26 adem; 27 meisje; 29 bazige vrouw; 31 zie 13 horizontaal; 32 spil; 34 berzyllium; 35 vogelproduct; 37 tweetandige vork; 39 bepaalde melkdrank; 42 bepaald zeediertje; 45 vertegenwoordiger; 47 vruchtennat; 48 pond sterling (afk.); 49 ten einde; 50 reeds; 51 oude lengtemaat; 53 bepaald geloof; 54 paardekracht (afk.); 56 een keetje; 57 meisjesnaam; 58 in memoriam (afk.); 59 steen; 61 de lezer heil (afk.); 62 vis; 64 bergruimte; 65 kassa; 67 mogelijkheid; 69 Griekse letter; 70 insect; 71 onderhuids vet; 73 niet.

Verticaal: 1 kerkkoorzang; 2 omdat (afk.); 3 bepaalde muzieknoot; 4 eerste vrouw; 7 voorzetsel; 9 deel van de mast; 10 Engelse ontkenning; 11 bepaalde klaproos; 12 bezittelijk voornaamwoord; 14 platina (afk.); 15 verbinding; 18 zie 32 horizontaal; 21 ijzeren bak; 22 Europium (afk.); 24 klein kind; houten gebruiksvoorwerp; 26 zie 18 verticaal; huishoudelijk artikel; 28 Frans telwoord; 30 zilver (afk.); 31 bepaald dak; 32 ieder; 33 bepaalde vissnuit; 34 bezet (afk.); 36 hoezee; 38 en andere (afk.); 39 de oudste; 40 bepaalde boom; 41 bepaalde indicator; 43 boom; 44 beroep; 46 bijbelfiguur; 52 plaat; 53 zeehond; 54 promille (afk.); 55 deel van Franse ontkenning; 58 neb (Engels); 59 behaken; 60 1e persoon enkelvoud; 63 rund; 64 muzieknoot; 66 reeds; 67 zoen; 68 kledingstuk; 72 rivier in Italië.

Voor goede oplosers is weer een (pocket)boekenbon beschikbaar. Oplossingen vóór 12 december aan de wachtmeester 1e kl. P. H. Beuzenberg, Dorpsstraat 199, Veldhoven, N.B.

Personalia

Verplaatsingen

STAF ALGEMENE INSPECTIE

Per 15-9-'64: J. M. Stuiver, wmr. 1e kl., van Staf Alg. Insp. (Wagenpark) naar Groep Leidschendam.
Van Verkeersschool Bilthoven de navolgende Techn. Controleurs:
Per 1-10-'64: H. v. Daatselaar naar Verkeersgr. Amsterdam; J. Beugels naar Verkeersgr. Almelo; H. Heerma naar Verkeersgr. Heerenveen; G. W. Broens naar Verkeersgr. Dordrecht; J. B. Bosch naar Verkeersgr. Groningen.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-10-'64: H. Sikkema, wmr. 1e kl., van De Rijp naar Diemen.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-9-'64: G. van 't Hoog, owmr., van Delfgauw naar Pijnacker.
Per 15-9-'64: J. P. N. v. Vliet, owmr., van Nieuwe Tonge naar Strijen.
Per 16-9-'64: A. v. d. Bos, wmr. 1e kl., van Wolphaartsdijk naar Oudelande; J. W. Schipper, owmr., van Oostvoorne naar Brielle.
Per 19-9-'64: H. Duine, wmr. 1e kl., van Hoofdplaat naar Breskens.
Per 1-10-'64: D. Minkes, owmr., van Dubbeldam naar Groningen; E. C. Schouten, wmr. 1e kl., van Den Bommel naar Castricum; O. P. de Bruijne wmr. 1e kl., van Lamswaarde naar Nieuw-Namen; F. v. Erkel, wmr. 1e kl., van Nw. Lekkerland naar Ouderkerk a.d. IJssel; J. Verheij, owmr., van Ouderkerk a.d. IJssel naar Rotterdam.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-10-'64: H. F. M. Derks, owmr., van Heythuizen naar Helden-Panningen; A. C. Jongeneelen, wmr. 1e kl., van Terheijden naar Stramproij; C. Bijl, owmr., van Kruisland naar Mierlo; A. C. Sins, owmr., van Mierlo naar Veldhoven.
Per 3-10-'64: A. L. van de Akker, wmr. 1e kl., van Loon op Zand naar Oisterwijk.
Per 6-10-'64: G. W. Oberink, wmr., van Son en Breugel naar St. Oedenrode.

RESSORT ARNHEM

Per 1-7-'64: A. J. Keizer, techn. contr. van Doetinchem naar 's-Gravenhage (sectie bijz. verkeerstaken).
Per 17-9-'64: H. M. Geerdink, wmr. 1e kl., van Heino naar Rijssen.
Per 28-9-'64: A. Aalberts, owmr., van Den Ham naar Losser.
Per 30-9-'64: Chr. Slot, wmr. 1e kl., van Urk naar Heino.
Per 1-10-'64: F. Hommersom, wmr. 1e kl., van Kerkwijk naar Benthuizen; J. Kuipers, wmr. 1e kl., van Hoevelaken naar Den Bommel; H. IJnema, owmr., van Harderwijk naar Haafden.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-10-'64: H. de Groot, owmr., van Borger naar Wildervank; J. Fluks, owmr., van Noordbroek naar Warfhum; P. A. Bakker, wmr. 1e kl., van Sijbrandaburen naar Hommerts; G. v. d. Berg, owmr., van Arum naar Lemmer.

RIJKSPOLITIE TE WATER

Per 1-9-'64: A. van den Berg, wmr., van Vlaardingen naar Wemeldinge; J. J. M. Bömer, wmr. 1e kl., van Utrecht naar Nijmegen; J. Postma, owmr., van Harlingen naar Kampen; R. Schenkman, wmr. 1e kl., van Wemeldinge naar Maasbracht; J. Visser en K. S. van Etteger, wms. 1e kl., van Amsterdam naar IJmuiden; F. de Boer, wmr. 1e kl. en K. Brands, wmr. van Zaandam naar IJmuiden; T. M. M. van Leeuwen, wmr., van Kampen naar Utrecht; D. Pruijm, owmr., van Terneuzen naar Zutphen.
Per 16-9-'64: H. de Boer, wmr. 1e kl., van Groningen naar Harlingen.
Per 1-10-'64: W. Drijfhout, wmr. 1e kl., van Dordrecht naar Wemeldinge.

Aanwijzing voor functie

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-10-'64: Wmr. 1e kl. G. C. Slotboom tot speurhondgeleider te Hedel; Adjutant H. F. M. Derks tot groepscommandant te Helden-Panningen; Adjutant W. Versluits tot groepscommandant te Woudrichem.

Wij herdenken

Wmr. 1e kl.
P. van Losenoord
Oldebroek
ressort Arnhem
☆ 15-6-1916
† 25-9-1964

Res.-Adjutant
H. Plaats
Franeker
distr. Leeuwarden
☆ 22-3-1895
† 21-9-1964

RESSORT ARNHEM

Per 1-10-'64: Adjutant H. IJnema tot groepscommandant te Haafden.

Bevorderingen

RESSORT 's-GRAVENHAGE

tot opperwachtmeester:

Per 16-9-'64: A. v. d. Bos, Oudelande.
Per 1-10-'64: O. P. de Bruijne, Nieuw-Namen; F. v. Erkel, Ouderkerk a.d. IJssel; F. Hommersom, Benthuizen; J. Kuipers, Den Bommel.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

tot Dir. Officier der Rijkspolitie 3e kl.:

Per 1-5-'64: Th. C. G. J. M. Vrijhoef te Tilburg.

tot adjudant:

Per 1-10-'64: H. F. M. Derks, Helden-Panningen; W. Versluits, Woudrichem.

tot opperwachtmeester:

Per 1-10-'64: A. C. Jongeneelen, Stramproij.

RESSORT ARNHEM

tot adjudant:

Per 1-10-'64: H. IJnema, Haafden.

RIJKSPOLITIE TE WATER

tot opperwachtmeester:

Per 1-7-'64: P. van Duijn, IJmuiden.
Per 1-9-'64: R. v.d. Veen, Leeuwarden.
Per 16-9-'64: J. Visser, Lelystad; H. de Boer, Harlingen.
Per 1-10-'64: W. Drijfhout, Wemeldinge.

Oplossing augustus puzzel

Horizontaal: 1 mat; 4 eb; 6 st; 8 ega; 11 remedie; 13 terzake; 16 opper; 17 toe; 19 gerst; 20 er; 21 keper; 23 le; 24 sir; 26 bar; 27 git; 29 nor; 31 bod; 32 aal; 33 ark; 35 ser; 37 ANP; 38 pet; 40 ur; 42 roest; 44 ko; 45 renet; 48 gas; 49 anode; 51 dinsdag; 53 empirie; 55 set; 56 de; 57 na; 58 ets.

Verticaal: 1 mep; 2 amper; 3 teer; 4 ei; 5 beter; 6 steeg; 7 te; 8 ezel; 9 garen; 10 aks; 11 roes; 12 dr; 14 rg; 15 eter; 18 op; 21 kader; 22 riant; 26 bos; 28 tap; 30 ode; 33 aard; 34 kunne; 36 rogge; 37 Assen; 38 poort; 39 twee; 41 rest; 43 ea; 44 knie; 46 eis; 47 id; 49 ap; 50 dis; 52 ad; 54 ma.

De boekenbon ging naar de adjudant J. Boluyt, Prins Bernhardlaan 9, Heeze (N.Br.), die uit meer dan honderd puzzelaars als winnaar werd aangewezen.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM**tot opperwachtmeester:**

Per 1-9-'64: A. K. Zaagman, Arnhem.

In dienst getreden**STAF ALGEMENE INSPECTIE**

Per 1-9-'64: R. J. D. Beusekom, schrijver i.t.d., Den Haag (verk.fotodienst). G. Laan, rijksambtenaar E, Bilthoven (verkeersschool).

Per 7-9-'64: Mej. F. Winkel, adm. kr. (telex-telefoniste), Den Haag (Sectie Bijz. Verkeerstaken).

Per 5-10-'64: Mevr. J. G. Franken, typiste A, Den Haag (Staf Alg. Insp.).

RESSORT AMSTERDAM

Per 16-9-'64: T. F. A. M. v. d. Laan, schrijver i.t.d., De Bilt.

Per 1-10-'64: Th. P. Nelissen, officier 1e kl., Amsterdam.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-10-'64: B. Smits, schrijver te Haastrecht.

Per 8-10-'64: Mevr. H. J. Koningsveld-Oudhof, adm. kracht te Meerkerk.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 2-9-'64: P. M. J. M. Schuttelaar, arb. contr. te Horn.

RESSORT ARNHEM

Per 1-10-'64: C. G. Nederhoff, wachtmeester 1e kl. te Arnhem.

RESSORT GRONINGEN

Per 15-9-'64: E. Everts, rijksambtenaar E te Assen.

Per 1-10-'64: S. Veldema, schrijver te Ferwerd.

Per 15-10-'64: S. Kingma, adm. kracht te Dokkum; C. S. v. d. Kooij, adm. ambt. C 3e kl. te Balk.

RESERVE RIJKSPOLITIE

Aangenomen als reserve-adjutant: Per 1-9-'64: P. J. Koppen, Staf district Doetinchem.

Aangenomen als reserve-wachtmeester met vermelding van het district: Per 1-9-'64: G. van der Veer, Dordrecht; L. A. Vis, Middelburg; J. C. van den Boomen, Eindhoven; A. G. J. Kamps, Roermond; C. H. Moonen, Maastricht; E. J. M. Riewald, Doetinchem.

Per 15-9-'64: M. P. C. Kok, 's-Gravenhage; J. Rijbakowski, Maastricht; G. Schutte, Assen.

Per 1-10-'64: Th. A. L. Verhaar, Amsterdam; W. E. Richardt, 's-Gravenhage; J. H. J. Verheijen, 's-Hertogenbosch; G. A. Martens, Eindhoven; W. J. H. van Loo, J. J. Snackers, H. H. Brouwers en G. H. M. Lahaije, Maastricht; J. H. M. Peters, Nijmegen; J. van Raalte, H. Bakker en L. M. Kremers, Assen.

Per 15-10-'64: A. H. W. van den Heuvel, J. M. Jegerings, J. H. C. Rakels, G. J. Driessen, Eindhoven; J. S. G. Lebon en H. W. H. Knoop, Roermond; W. C. Mensink, Apeldoorn.

Per 1-11-'64: P. Verhagen, Breda; B. v. Kalsbeek en H. G. H. Joha, Maastricht; J. R. van Oorsouw, M. Hakkers en J. H. Huigen, Apeldoorn; G. Maneschijn, Groningen; S. F. Wind, Heerenveen.

Per 15-11-'64: C. v. Daalhuizen, 's-Gravenhage; P. J. Rijkers, Roermond; S. den Besten, Apeldoorn; B. J. Forsten, Winschoten.

De dienst verlaten**STAF ALGEMEEN INSPECTEUR**

Per 1-10-'64: Mej. W. N. v. d. Holst, schrijver A te Den Haag.

RESSORT AMSTERDAM

Per 1-10-'64: P. Smit, adjutant te Wieringerwerf.

RESSORT 's-GRAVENHAGE

Per 1-10-'64: H. E. Vreede, schrijver te Hillegom.

RESSORT 's-HERTOGENBOSCH

Per 1-10-'64: G. L. A. Pril, owmr. te Veldhoven; A. J. Brouwer, wmr. 1e kl. te Rijen; W. G. M. Koningstein, wmr. 1e kl. te Tilburg; D. M. Oeghoede, schrijver te Waalre.

RESSORT ARNHEM

Per 1-10-'64: H. Ekkel, adjutant te Eibergen; J. W. Rabelink, adjutant te Goor.

RESSORT GRONINGEN

Per 1-10-'64: F. Danhuis, schrijver te Winschoten.

OPLEIDINGSSCHOOL ARNHEM

Per 16-9-'64: J. A. A. van de Graaf, aspirant te Arnhem.

Rectificatie: Onder „Ambtsjubilea" in het oktobernummer staat abusievelijk vermeld Wmr. 1e kl. F. Heemsbergen, dit moet zijn: **Opperwachtmeester F. Heemsbergen**, waarvoor onze verontschuldiging.

Red.

Ambtsjubilea

Owmr.
D. H. Poldervaart
Amsterdam
ressort Amsterdam
25 jaar op 1-12-1964

Wmr. 1e kl.
D. Knol
Noordgouwe
ress. 's-Gravenhage
25 jaar op 3-10-1964

Wmr. 1e kl.
W. J. A. v. d. Anker
Breda
ress. 's-Hertbosch
25 jaar op 28-11-1964

Owmr.
S. J. Kostermans
H. en L. Mierde
ress. 's-Hertbosch
25 jaar op 28-11-1964

Owmr.
G. Schaasberg
's-Hertogenbosch
ress. 's-Hertbosch
25 jaar op 3-10-1964

Owmr.
H. Boer
de Lutte
ressort Arnhem
25 jaar op 28-11-1964

Owmr.
H. Bredewold
Zwolle
ressort Arnhem
40 jaar op 3-12-1964

Owmr.
A. F. Horst
Stad Delden
ressort Arnhem
25 jaar op 11-12-1964

Owmr.
A. Hiemstra
Ternaard
ressort Groningen
25 jaar op 19-12-1964

Wmr. 1e kl.
B. Bosma
Lemmer
Rijkspolitie te Water
25 jaar op 28-10-1964

Wmr. 1e kl.
J. Wiersma
Terneuzen
Rijkspolitie te Water
25 jaar op 16-11-1964

Bij het vredige Ittervoort-Neeritter :

Rijkspolitie en douane in vuurgevecht tegen botersmokkelaars

door de wachmeester 1e kl. A. J. WILLEMS te Roermond

Twee Belgen overmeesterd

Een wilde klopjacht van rijkspolitiambtenaren en douaniers op botersmokkelaars verstoorde dezer dagen de rust bij de tegen de Nederlands-Belgische grens verscholen dorpen Ittervoort en Neeritter, die plotseling in een gevaarlijk gebied werden veranderd, waar de anders zo vreedzame nacht een gevaarlijke partner bleek. De buit uit de klopjacht: 1200 kilo boter ter waarde van omstreeks 7000 gulden, een auto en twee verdachten in handen van de rijkspolitie.

Ittervoort en Neeritter zijn van die dorpen waarvan zelfs de bewoners van tijd tot tijd zeggen: „Hier gebeurt nooit iets, we zijn hier levend begraven”. De stilte wordt er doorgaans slechts een paarmaal per jaar verstoord, namelijk bij de jaarlijkse kermis waarbij de exploitanten met schettermuziek concurreren en dan nog twee keer, wanneer de schutterijen hun leden loslaten op de bølkes of de vogel en op veel schuimend bier. Nou ja en dan zijn er nog de dansavond van de harmonie en de uitvoering van de zangvereniging. Verder is er alleen maar rust. Behalve dan op die late namiddag waarop de wachmeester 1e kl. P. J. Lenssen per „Ulm” door de bossen en velden patrouilleerde. Op nauwelijks 500 meter afstand zag hij opeens een motorrijder in de schemering. Eigenlijk nauwelijks iets bijzonders, maar voor de wachmeester een reden tot achterdocht, gezien tijd en plaats. Hij stopte en keek de snel verdwijnende motorrijder peinzend na. Even later zag hij een bestelwagen die uit dezelfde richting kwam en rustig de motorrijder nareed. In de

gedachten van de wachmeester bleef een simpel woord hangen: botersmokkel.

Dat waren de vage, simpele feiten, waarmee hij bij de waarnemend groepscommandant, de opperwachmeester N. de Jong uit Thorn verscheen. Maar het was voldoende voor het besluit voor de volgende avond een val op te zetten, zulks in samenwerking met de douane. Drie rijkspolitie-ambtenaren, de wachmeesters 1e kl. P. J. Lenssen en P. M. Hendriks en de wachmeester A. Bos en twee douane-ambtenaren, de heren Schmits en Van Bilzen, legden in nauwe samenwerking, waarbij de risico's ruiterlijk waren verdeeld, een valstrik. Men nam dezelfde weg waaruit de motorrijder en de bestelwagen waren gekomen. Ook het tijdstip werd ruim genomen om zoveel mogelijk verrassingen uit te sluiten. In deze weg waren een paar scherpe bochten. Dit moest het operatieterrain zijn, waar men de smokkelwagen zou kunnen aanhouden. Aan weerszijden van de weg waren kreupelhout en bossen, die een uitstekende dekking vormden. De spits zou worden afgebeten door de wachmeester Hendriks en de douane-ambtenaar Van Bilzen. De wachmeester zou een stopteken geven met een rode lamp en de douane ambtenaar zou het waarschuwingschot lossen, zodat de anderen konden weten, dat de wagen in aantocht was. De volgende was de wachmeester Lenssen, die zou trachten de voorruit te verbrijzelen met stenen en indien nodig met gebruikmaking van het dienstpistool. Ook de anderen zouden op deze manier in actie komen. De duisternis kwam sluipend nader en verstikte de ge-

KORPSBLAD RIJKSPOLITIE

Officieel orgaan voor het Korps Rijkspolitie onder verantwoordelijkheid van de redactie, samengesteld door de Algemeen Inspecteur van het Korps Rijkspolitie

★

6e JAARGANG

No. 3 — november 1964

VERSCHEIJNT 1 x PER MAAND

★

Redactie:

Kolonel P. Oom te Arnhem

Majoor mr A. J. Dek
te Heerenveen

Kapitein W. F. K. J. F. Frackers
te Arnhem

Adjutant J. Ranselaar
te 's-Gravenhage

Opperwachmeester

J. J. H. van Aerssen te Nijmegen

Wachmeester 1e klasse

A. J. Willems te Roermond

Wachmeester 1e klasse

P. H. Beuzenberg te Veldhoven

Res.-Adjutant J. G. Jansen
te Nijmegen

★

Redactiesecretariaat:

Velperweg 158 - Arnhem

★

Penningmeester Korpsblad Rijkspolitie te Roermond
Gironummer 89 70 17

★

Eindredactie :

Bas den Oudsten, journalist

Bonkeweg 29

Lekku post Leeuwarden

Telefoon (05100) 2 33 61

★

Uitgave: Schaafsma en Brouwer

Postbus 10 — Dokkum

Telef. (05190) 23 21 - Giro 83 31 11

Abonnementprijs f 5.00 per jaar
bij vooruitbetaling

Losse nummers: f 0.60 per stuk

★

Advertenties :

J. Duyker - Groningen

Van Keiwich Verschuurlaan 25

flat 205 - Tel. (05900) 24093

★

Foto omslag :

In de toeristengebieden is de rust weergekeerd. Ook Vlielands wmr. 1e kl. Th. Prins heeft nu tijd om eens even uit te kijken over zee.

(Foto: Bas den Oudsten)